

2416.4.1.13

Catalogus Codicum Plagen- sium (Cpl.) manuscriptorum

Auctore
† Godefriedo Vielhaber,
Bibliothecario.

Supplevit, et edidit

In memoriam Jubilaei septemsaecularis fundationis Canoniae Plagensis
(Schlägl), mandatu Rev. Illustr. et Amplissimi Domini Abbatis Norberti
Schachinger, Abbatis Generalis tatus Ordinis Praemonstratensis etc.

Gerlacus Indra,
Bibliothecarius Canoniae Plagensis.

Linci MDCCCXVIII.
Sumptibus Canoniae Plagensis.

7
6021
1034
A3
1918a

Imprimatur.

Plagae (Schlägl) 1. Martii 1918.

Norbertus Schachinger,
Abbas Generalis.

I. Codices saeculi XII (-XIII-XIV).

1. Cpl. [455. a]. 48.

membr. saec. XII. exeunt. (man. III.) et XIII. (man. I. et II.) 298 (in cod. omisso f. 199 numerantur 294) ff. 2°. man. III. Anterior possessor: libraria U. Hoepli Mediolani a qua 1893 pro 50 libris italicis emptus est. Ligat. recentior.

1. f. 1—198' (f. 1—99 I. f. 99'—198' II.) **Zacharias Chrysopolita** (Ord. Praem.): **Unum ex quattuor seu (de) concordia evangelistarum (libri IV.).**

Inc.: **DE EXCELLENTIA Euangelii et differentia ipsius ad legem..**

Expl. (per verba): in eandem ima(ginem)....

In fine mutil., attamen pauca (unum forsán f.) desunt. Lacuna 1 f. inter ff. 11 et 12 ac inter ff. 13 et 14. — f. 17 habetur nomen auctoris et titulus operis. f. 11'—14 **Canones evangeliorum Eusebii Pamphili**. Passim notae marginales manu saec. XIII. f. 126 (in marg. inf. manu saec. XVI.): **Amice quomodo huc intrasti non habens uestem nupt(ialem).**

Impressum est hoc opus apud Migne c. p. I. tom. CLXXXVI. col. 11. ss.

2. f. 200—294' III. (**Florus diaconus Lugdunensis**): **Expositio in epistolas beati Pauli ex operibus S. Augustini collecta** (pars II. a 1. Cor. 1. 1 usque ad 2. Cor. 12. 15.).

Inc.: (rubr.) **PAVLVS VOCATVS apostolus** (P)aulus Primo saulus

Expl. (per verba): Cum fuerit nata

In fine mutil. Praeterea a scriptore ab origine omissa est expositio 1 Cor. 10. 14 usque ad 2. Cor. 5. 6 (f. 271' „Custodiat dominus introitum tuum“ usque ad f. 272 „Est inluminatio per fidem“ Migne c. p. I. tom. CXIX. col. 335—357). De auctore cf. Wetzer-Welte Kirchenlexikon IV² col. 1581—1584. Opus ipsum adumbratum est apud Migne c. p. I. tom. CXIX. col. 279 ss. (quae in cod. habentur, col. 317—364).

Textus Flori a manu saec. XIII. correctus et signis interpunctionis distinctus est, inter quae flexa quoque habetur, unde codicem forsán lectioni publicae in aliquo monasterio inservivisse concludendum est. — Ceterum ista altera pars codicis (f. 200—294') ab initio et in fine humiditate passa est.

2. Cpl. [817]. 157.

membr. saec. XII et XIII. 188 ff. 8°. man. II (I. est saec. XII, II. saec. XIII). Tegum. inter. (manu saec. XIV.): est pater in silva vult nobis ducere ligna. Probat. pennae (saec. XIV—XV.). Ligatura antiqua.

1. f. 1—55 I. et f. 58—113', I. (Petrus Comestor, cancellarius Paris. Ord. S. Aug.): (Historia scholastica, Genes. c. 52 init. usque ad hist. Evang. cap. 192 init.).

Inc. (per verba): cum scilicet quis palam ad libitum peccat

Expl. (per verba): cum adhuc colloquerentur de

f. 31' probat. pennae: ab initio 24 ff., inter ff. 31 et 32 1 f., inter ff. 41 et 42 4 ff., inter ff. 54 et 55 verosim. 2 ff., inter ff. 68 et 69 2 ff., in fine multa desunt.

Non habetur in nostro codice tota historia scholastica, sicuti impressa est apud Migne c. p. I. tom. CXCVIII. col. 1049 ss., sed permulta vel omissa vel abbreviata sunt. — Hincinde notae marginales manu saec. XIII. — Idem opus in Cpl. 145.

2. f. 55'—57 (Adso, abbas monasterii Dervensis): (Libellus de Antichristo ad Gerbergam reginam).

Inc.: (P)rimo scire uolentibus de antichristo

Expl.: iudicandum esse prefixit Cum autem (sequitur manu saec. XIV.: De signis XV dierum) (hi)eronimus et in annalibus hebreorum inuenit signa XV dierum ante diem iudicij sed utrum continui futuri sint dies illi

In nostro cod. falso titulus habetur: Sermo. S. Augustini de antichristo. De opere cf. Migne c. p. I. tom. XL. col. 1130 ss. et tom. CI. col. 1291 ss. — f. 56' in margine superiore (manu saec. XIV): (u)enite exultemus domino iubi

Tegum poster.: Formula superstitiosa inveniendi, utrum quis conualescat necne (membr. saec. XIII).

Probationes pennae saec. XIII. et XIV.

3. Cpl. [816. b]. 159.

membr. saec. XII, XIII, XIV. 121 ff. 4°. manu IV. (I. saec. XIII—XIV, II et III. saec. XII, IV. saec. XIV.) Ligatura antiqua.

In tegumento exteriori cedula membran. cum inscriptione manu saec. XV: Sermones Hugonis.

1. f. 1. I. (Notkerus Balbulus B. monachus St. Galli): (Sequentia in natalitiis apostolorum Petri et Pauli).

Inc.: (P)etre summe christi pastor

Expl.: cruentus mittit christo.

Cum neumis. — Impressa est ista sequentia apud Migne c. p. I. tom. CXXXI. col. 1014 et alios.

2. f. 1'—119' II. **Hugo: Sermones** (i. e. *Collectanea varia* sc. *Sermones, Tractatus, Miscellanea*).

Inc.: (A)VDITA IN EWANGELIO CECI NATI ILLuminatio docet

Expl.: que futura sunt non VIDENTV(R).

Nota. Ista compilatio ex tribus variis partibus constat:

I.^a pars f. 1'—46 continet 1. **Sermones** auctoris ignoti, quorum nec fontem indicare potui (f. 1'—6, f. 7—8, f. 31—31' et f. 38—44') 2. **Sermones**, qui habentur etiam in Cod. lat. Monacensi 17195 teste Linsenmayer Ant.: *Geschichte der Predigt in Deutschland*, München, 1886, pag. 236—238 (f. 18'—20, f. 24—30', f. 31'—38 et f. 40—41) 3. **Sermones** desumpti ex opere **Weneri** abbatis S. Blasii, cui titulus est: *Deflorationes sanctorum patrum* (Migne c. p. l. tom. CLVII. col. 719 sa., tum ex toto (f. 16—17, f. 17'—18', f. 20—21', f. 22'—24 et f. 31'—38), tum ex parte (f. 8—9, 15'—16, f. 24—24' et f. 44'—46) 4. **Sermones**, quorum fons S. Bernardus est (imprimis eiusdem sermones de diversis) (f. 17—17', f. 21'—22', f. 24'—29 et f. 32'—35) 5. *Opuscula* variorum auctorum, et quidem

f. 6—7 (**Alcuinus: Dicta in Genes. I. 26**).

Inc.: (F)aciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram.

Hoc deus homini quod nulli alii ex creaturis donavit

Expl.: habere contendat.

Cf. Migne c. p. l. tom. c. col. 566—568. Idem opusculum, saltem quoad partem, S. Ambrosio sub titulo: *De dignitate conditionis humanae* libellus (cf. Migne l. l. tom. XVII. col. 1015—1019) et S. Augustino sub titulo: *De creatione primi hominis* (cf. Migne XL. col. 1213) attribuitur.

f. 9—10' (**Hugo a S. Victore: De quinque septenis** (opusculum, cap. I.).

Inc.: (q)VINque septena FRater in sacra scriptura repperi

Expl.: VII. contra luxuriam.

Cf. Migne l. l. tom. CLXXV. col. 405—407.

f. 10'—15' (**Expositio orationis dominicae**).

Inc.: PATER NOSTER QUI ES IN CELIS. Sanctificetur nomen tuum. Hec dominica oratio brevis quidem est sed ualde utilis...

Expl.: Sic ergo orabitis. Pater noster qui es in celis.

II.^a pars ff. 46—67 (praeter f. 49'—56) complectitur et quinque opuscula Hugonis a S. Victore continet, quae sunt:

f. 46—49' (**Hugo a S. Victore: (De meditando seu meditandi artificio opusculum aureum)**.

Inc.: (M)editatio est frequens cogitacio

Expl.: suo tempore apprehendat.

Cf. Migne ll. tom. CLXXVI. col. 993—998.

f. 56—60' (Hugo a S. Victore): (**De quattuor voluntatibus in Christo libellus**).

Inc.: (Q)ueris de uoluntate dei et de uoluntate hominis similiter

Expl.: uiuit deo.

Cf. Migne ll. tom. CLXXVI. col. 841—846.

f. 60'—62 (Hugo a S. Victore): (**De verbo incarnato collatio secunda**).

Inc.: (V)erbum caro factum est. Quod uerbum?

Expl.: natura non persona.

Cf. Migne ll. tom. CLXXVII. col. 318—320.

f. 62—63' (Hugo a S. Victore): (**Libellus de potestate et uoluntate Dei, utra maior sit**).

Inc.: (Q)VERITUR etiam de potestate dei si maior est uoluntate eius

Expl.: non praedestinauit sed praesciuit.

Cf. Migne ll. tom. CLXXVI col. 839—842.

f. 63'—67 (Hugo a S. Victore): (**De unione corporis et spiritus, pars I^a**).

Inc.: (Q)VOD NATUM est ex carne caro est et quod natum est ex spiritu spiritus est. Si nichil inter spiritum et corpus medium esset

Expl.: informans rationem scientiam facit.

Cf. Migne ll. tom. CLXXVII. col. 285—289.

III.^a pars f. 49'—56 et f. 67—119' continet excerpta ex libro I.^o et II.º Miscellaneorum Hugonis a S. Victore, sed longe alio ordine ac apud Migne ll. tom. CLXXVII. col. 469 sa.

Ceterum accurata descriptio singularum partium codicis a me confecta eidem adiacet.

3. f. 119'—120 III. (Sermo super: Omnis gloria filiae regis ab intus Psalm. 44. 14 et 15, habitus ad moniales).

Inc.: (o)mnis gloria filie regum afferentur tibi. In hoc uersu prophetico filie dilectissime

Expl. (per verba): Quod gerebat in corde

In fine mutil.

4. f. 120'—121' IV. (Missa de SS. Apostolis Petro et Paulo cum neumis):

Inc.: Nunc scio uere quia misit dominus angelum suum

Expl.: consortia perfidorum per (Dominum nostrum Jesum Christum etc.).

4. Cpl. [816. b]. 161.

membr. saec. XII (man. IV. et V), XIII (man. II. et VI), XIV (man. VII et VIII), XV (man. I, III, IX et X 1458 in f. 61').

110 ff. in 2 (f. 1—62' et f. 100—110) (et 1 col. 4°. manus X. Ligatura antiqua.

1. f. 1—62' (f. 1—5' I, f. 6—60 X et f. 62 II, f. 61 et 61' III) **Beletti Iohannes (rector Parisiensis): Summa seu Rationale divinarum officiorum).**

Inc.: (I)N primitiva ecclesia prohibitum erat

Expl. (f. 62'): oratione quam scripsit aaron Deus propicius esto mihi peccatori vel hac qui me plasmasti miserere mei Explicit.

alterum Expl. (f. 61'): oratione quam scripsit sanctus Augustinus hac scilicet Deus propicius esto michi peccatori vel illa quam quidam sanctus heremita docuit thaidem etc. Qui me plasmasti miserere mei. Explicit 1. 4. 5. 8.

Impressum est istud opus apud Migne c. p. l. tom. CCII. col. 9 ss. — f. 1—5' prius excissa restituta sunt manu saec. XV.

Simile quod f. ultimo (f. 62') accidisse videtur, nisi quod postea inventum codici adiectum est.

2. f. 63'—80 IV. (**Guillelmus abbas S. Theodorici prope Remos O. S. B. dein monachus Signiacensis Ord. Cist.): (In cantici canticorum priora duo capita brevis commentatio ex S. Bernardi sermonibus contexta).**

Inc.: (E)pithalamium canticum amoris ammonet

Expl.: de unctione providebo deliciarum uestrarum.

Impressum apud Migne c. p. l. tom. CLXXXIV. col. 407—436.

Solummodo f. 79 a verbis: „fiat purum a sordibus usque ad verba: „quo tu properas“ aliter in Cod. ac apud Migne habentur.

3. f. 80—81' IV (**Bernardus S.): (Sermo super Cantic. Cantic. IV. 13).**

Inc.: Emissiones tuae paradysus. Uox est illius caelestis hierusalem

Expl.: magnitudo discriminis est.

Est Sermo XCI. de diversis, apud Migne II. tom. CLXXXIII. col. 710—714.

4. f. 81'—82' IV. (**Expositio super Cantic. Cantic. III. 11).**

Inc.: Sequitur. Egredimini filiae Jerusalem filiae id est femina et tenera generatio

Expl.: vel minus quod magis, et sic de caeteris.

In Cod. Zwettlensi 149 f. 152 2. 3. 4. aequae ac in nostro unum efficiunt sub titulo: Tractatus domini (nomen erasum) in cantica canticorum.

f. 83 vac.

- f. 84 (manu saec. XIV.) **Versus: Gaza frequens lybicola duxit kartago triumphos (bis).**
eod. f. **Probationes pennae.**
5. f. 84'—98 V. (**Robertus de Tumbalena, abbas S. Vigoris O. S. B. ad muros urbis Bajocensis in Normannia**): **Expositio in cantica canticorum (ex S. Gregorii operibus decerpta, cum prooemio).**
Prooemium inc.: (P)ostquam a paradysi gaudiis expulsum est
expl. (f. 88): quomodo desideret edicat.
Expositio ipsa inc. (f. 88): (O)sculetur me osculo oris sui. Angelos ad eam dominus
expl.: similem te attendi.
Est solummodo expositio cap. I. 1—I. 8 inclus. impressa apud Migne ll. tom. LXXIX. col. 471—492.
6. f. 98—99 VI. (**Sermo super: Beati mortui, qui in Domino moriuntur. Apoc. 14. 13.**)
Inc.: (b)eati mortui qui in domino moriuntur. Tres mortes sunt: una bona et omnibus appetenda
Expl.: oratio conuentus (?) populorum.
f. 99 in margine superiore lacerum.
7. f. 100—107' VII. (**Lectiones in nativitate Domini nostri Jesu Christi, et in festis SS. Michaelis, Catharinae, Matthiae, Decem milium martyrum**).
Inc.: (O)ctavianus romanorum imperator
Expl. (per verba): ieiunii nostre passionis
In fine mutil. Inter ff. 107 et 108 lacuna.
8. f. 108 VIII. (**Missa tempore pestis**).
Inc.: (rubr.) Introitus cantatur ut (nigr.) **Salve sancta parens**
Expl.: periculis anime et corporis valeant liberari Per christum dominum nostrum.
9. f. 108 VIII. **Benedictio (germanica) contra mortem et contra apostemum (!) uniuscuiusque hominis.**
Inc.: (D)er vater der suche dich
Expl.: Daz tu zv drigen maln.
10. f. 108'—109' (f. 108' VIII. f. 109 IX.) **Missa de S. Sophia (cum nota de missa et officio eiusdem S. Sophiae).**
Missa inc.: (L)oquebar de testimoniis tuis
expl. (f. 109): a te piissimo pastore percipere mereamur per (Dominum nostrum Jesum Christum — saecula saeculorum Amen).
Nota inc. (f. 109): (M)issam quam constituit leo papa
expl.: cum oratione dominica repeti po(test?)

11. f. 109' IX. **Missa de S. Sigismundo contra febres.**
 Inc.: Prius debet confiteri
 Expl.: recipiat sanitatem Qui vi(vit et regnat — saecula saeculorum Amen).
12. f. 109' X. (**Orationes de S. Barbara V. M.**).
 Inc.: (o)mnipotens mitissime deus
 Expl.: felicior nobis largiatur. Per dominum (nostrum Jesum Christum — saecula saeculorum Amen).
13. f. 109'—110 X. (**Orationes de S. Dorothea V. M.**).
 Inc.: (d)Eus auctor castitatis fons pudicicie
 Expl.: adiutricem sœnciamus. Per dominum (nostrum Jesum Christum — saecula saeculorum Amen).
14. f. 110 X. (**Missa de S. Jodoco C.**).
 Inc.: (o) S iusti meditabitur
 Expl.: adiunemur auxiliis. Per dominum (nostrum Jesum Christum — saecula saeculorum Amen).

II. Codices saeculi XIII.

5. Cpl. [457]. 12.

membr. saec. XIII. 206 ff. in 2 col. (et glossa). 2°. man. II. (I text., II glossa).
 Anter. possessor verosimiliter Ioannes de Rabenstein. Ligatura antiqua.

T. a cap. (registrum) et f. 1—206' Gregorius IX. papa: Libri V Decretalium cum apparatu Bernardi Parmensis.

Inc. textus: Gregorius episcopus Rex pacificus

Expl. textus: quis homagium compellantur.

Inc. glossa: In huius libri principio quinque

Expl. glossa: consequens et nolite.

Passim annotationes variorum (inter quas etiam Ioannis de Rabenstein).

F. a cap.: Ducati XIII^{or} (pretium libri).

Adiacent 1 f. et 7 foliola manu Ioannis de Rabenstein notis canonicis plena.

6. Cpl. [457]. 16.

membr. saec. XIII. 238 ff. in 2 col. (et glossa) 2°. man. II princip. (I text. II glossa).
 Ant. poss. incertus. Ligat. rec.

1. f. 9—14' (incl.) 1—8 (incl.) 15—238' **Gregorius IX. papa: Libri V Decretalium cum glossa Bernardi Parmensis.**

Inc. text.: (f. 9) (rubr.) Gregorius papa. De summa trinitate et fide catholica. (nigr.) Innocentius III. in con. generali. Firmiter credimus

Expl. text: quis homagium compellatur. (Acced. alia manu: Dat. Anno Dni M^o Ducentesimo Tricesimo quarto III Non. Nouembris Pontificatus nostri Anno VIII.º, dein sequitur manu a. XV. registrum breve Decretalium.)

Inc. glossa (f. 9): Firmiter hoc ideo dicitur

Expl. glossa: de pactis pactiones.

Deest bulla praecedens Rex pacificus, qua Gregorius IX. 1234 libros Decretalium publicavit. Plurimae annotationes aliarum manuum aliarum aetatum, inter quas

2. f. 61' et 62 (man. saec. XIII. excunt.) Paraphrasis decreti Gratiani secundum distinctiones et causas.

Inc. paraphr. part. I.^{ae}: Fas lex divina, ius lex humana notatur.

Expl. ead.: Quod nunquam plures habeat metropolitanos.

Inc. paraphr. part. II.^{ae} (metrico): Constat id esse nephas, si spiritualia vendas

Expl.: Et patre nolente copulat sibi rapta rapacem.

3. F. ad calc. membr. saec. XIV. Orationes de passione Domini partim rhythmicae, partim prosalae.

Inc.: Culter, virga cum flagello

Expl.: consors sim coronae. kyrie el. christe el. Amen.

4. F. ad calc. ead. man Stabat mater. Planctus B. M. V.

Inc.: Stabat mater dolorosa.

Expl. (per verba): sis amara fac me tecum

In fine mutil. (desunt vv. 46—60).

5. F. ad calc. ead. man. Preces duae ad Christum Dominum.

I.^a inc.: Domine Jesu Christe

expl.: particeps fieri miserationis Amen.

II.^a inc.: Domine sancte, salvator mundi.

expl. (per verba): voluisti pro redemptione.

F. ad calc.: Registrum alterum in libros V Decretalium saec. XIV.

7. Cpl. [454. b]. 60.

membr. saec. XIII. 259 ff. 4°. manus unica Ant. Poss. Ioannes de Rabenstein (qui cod. emit Papias). Ligat. antiqu.

Tegum. ext.: Logica noua et vetus ars (saec. XV.).

Tegum. ant.: Rabenstein, desuper imago castri, ut puto, Rabenstein.

F. a capit. (Notae philosophicae).

Inc.: Notum est discipule

Expl.: de V modo sumpto.

F. a cap.! Ioh. de Rabenstein.

Emi papie pro II. ff. et XV grossis Anno LXI

Logica noua et uetus in eodem volumine (saec. XIII.).

(Notae philosophicae):

Inc.: Nota quod genus et

Expl.: quomodo se habet.

Imago avis, cui superscriptum (manu Rabenstein.) ycocoruus chimera olivitis.

f. 1—8' (Porphyrius): Introductio in Aristotelis categorias, lat.

Inc.: (C)Vm sit necessarium grisarori (sic)

Expl.: communitatis et traditionem.

f. 1. in margine superiore arma picta.

In initio istius et singulorum operum, quae sequuntur, littera initialis artificiose picta. Item passim per totum codicem annotationes diversarum manuum (a saec. XIII. usque ad saec. XV.).

f. 8' miniatura.

2. f. 8'—23' (Aristoteles): Categoriae vel Praedicamenta, lat.

Inc.: (E)qui uoca dicuntur, quorum nomen

Expl.: omnes enumerati sunt.

3. f. 23'—33 Aristoteles: Perihermenias libb. II, lat.

Lib. I. inc.: (P)rimum oportet constituere

expl. (f. 27'): quem ad modum dictum est.

II. inc.: (Q)uoniam autem est de aliquo

expl.: inesse simul contraria. **Explicit liber perihermenias (sic) aristotelis.**

4. f. 33'—41 Liber sex principiorum.

Inc.: (F)orma est compositioni contingens

Expl.: mouentis ut ignis. **Explicit liber sex principiorum.**

Est liber de sex principiis Gilberti Porretani in forma, quae paululum differt ab ea, quam iste tractatus habet apud Migne c. p. I. tom. CLXXXVIII. col. 1257—1270.

5. f. 41'—52' (Boëthius An. Manlius Severinus): Liber divisionum (vel de divisione).

Inc.: (Q)uam magnos studiosis

Expl.: diligenter expressimus.

6. f. 52'—86 Boëthius An. Manlius Severinus: Libri IV topicorum (rectius de differentiis topicis).

Lib. I. inc.: (O)mnis ratio disserendi

expl. (f. 59'): de reliquis explicemus.

II. inc. (f. 60): (O)mnia quidem quae sunt

expl. (f. 69'): ad M(arci) T(ullii) transeamus. Explicit secundus liber topicorum.

III. inc. (f. 70): (Q)uod locorum differentius

expl. (f. 77): spacium reseruemus.

IV. inc.: (S)i quis operis titulum

expl.: dum competenter eget. **Expliciunt thopica boecii. Laus tibi sit christe quoniam labor explicit iste.**

Boethii liber de divisione extat apud Migne c. p. l. t. LXIV. col. 875—892 et libri IV de differentiis topicis in eodem tom. col. 1173—1216.

7. f. 87—138 (**Aristoteles**): (**Priorum analyticorum libri duo**). lat.
 Lib. I. inc.: (P)rimum oportet dicere circa quid, expl. (f. 119):
 que sumpte sunt.
 II. inc.: (I)n quantis ergo figuris
 expl.: non erit unum Unius.
8. f. 139—170' **Aristoteles: Posteriorum (analyticorum libri duo)**. lat.
 Lib. I. inc.: (O)mnis doctrina et omnis
 expl. (f. 159'): c. a. per b.
 II. inc.: (Q)uestiones sunt equales
 expl.: ad omnem rerum (sic). Explicit liber posteriorum aristotilia.
- 9 f. 171—192 (**Aristoteles**): **Elenchorum sophisticorum (libri duo)**. lat.
 Lib. I. inc.: (D)E sophisticis autem elenchis
 expl. (f. 182): excertitationibus (sic) dictum est.
 II. inc.: (D)e responsione autem
 expl.: multas habere grates. Explicit liber ultimus sophisticorum elencorum (sic).
10. f. 192'—259 **Aristoteles: Topicorum (libri VIII)** lat.
 Lib. I. inc.: (P)ropositum quidem negotii
 expl. (f. 201): praedicta hy sunt.
 II. inc.: (S)unt autem probleumatum
 expl. (f. 208): talium simpliciter dicetur.
 III. inc.: (U)trum autem sit magis
 expl. (f. 213): et sic argumentandum.
 IV. inc.: (P)ost hoc autem de hiis
 expl. (f. 222): dictum est transeundum.
 V. inc.: (U)trum autem proprium
 expl. (f. 232): bene assignatum proprium.
 VI. inc.: (E)ius autem quod est circa
 expl. (f. 243): in tantum dicatur.
 VII. inc.: (U)trum autem idem
 expl. (f. 247): sufficienter annumerati sunt.
 VIII. inc.: (P)ost hoc autem de ordine.
 expl.: difficile est continuo. Explicit liber thopicorum aristotilis et post sequitur tota logica edita ab aristotile. Laudetur ille deus qui est trinus et unus.
 f. 259 (saec. XV) **Nota philosophica**.
 Inc.: philosophus in primo posteriorum
 Expl.: tersam (?) esse est.

f. 259' Arma duo penna depicta, inscriptio unius: Bonus I. (tiara papalis super posita).

Isti sunt omnes textus logice completi et imi et sunt d. Andree porcij J. V.... morantis in domo Magistri Militis d. s. onij de Eustachio et emit precio florenorum septem (saec. XV).

In isto libro sunt folie (sic) 259 continentes infra scriptos libros ut sc. (saec. XV) sequitur Registrum breve cum annotatione numeri ff.

Tegum. post. In isto libro sunt folie (sic) 259 (s. XV.) (litt. maiusc.) Rabenstein Dominus.

8. Cpl. [817]. 150.

membr. saec. XIII. 156 ff. 4°. man. unica. Anter. possess.: frater Walchunus. Ligat. recent. f. 1 (in margine superiore manu saec. XIII.): Ego frater walchunus librum istum ex nouo scriptum VII solidos pro precio dedi. perga (menam) pro L (?) solid (is) emi. Ergo si quis abstulerit anathema sit amen.

(Iste frater Walchunus forsitan idem est, quem Proell L. in Catalogo Canoniae Plagensis Lincii 1887, pag. 1 sub Nro 4 ad annum 1276 nominat. Eod. f. 1 (paulo inferius manu saec. XV.): Sequitur lectio de dialogo sancti Gregori vbi dim (missum est). Quod innuere videtur, nostrum codicem adhibitum esse ad lectionem publicam in mensa vel similem (cf. Cpl. 144).)

1. f. 1'—95' Gregorius (I. Magnus Papa): (Libri) quattuor dialogorum. Inc.: (Q)uadam die nimis quorundam secularium

Expl.: hostia ipsi fuimus (rubr.) Explicit liber quartus dyalogorum.

Impressum apud Migne c. p. l. t. LXXVII. col. 149 ss.

2. f. 95'—96 (Nota de vita contemplativa).

Inc.: (C)ontemplatiua uita a contemplando nomen accepit

Expl.: permanet cum domino.

3. f. 96.—156' Smaragdus (abbas S. Michaelis ad Mosam O. S. B.): Diadema monachorum (vel de ecclesiasticorum et monachorum maxime virtutibus, cum praefatione).

Praef. inc.: (N)unc modicum libellum nostri operis

expl. (f. 96'): caputulum ponimus primum. f. 96'—97' Registrum.

Diadema monachorum ipsum inc. (f. 97'): (H)oc est remedium

expl.: spirituale gaudium habere mereamur. Amen. finitur let. labor ingens. ergo ualete. Finis adest operis mercedem posco laboris.

Initia librorum in toto codice litteris rubris initialibus ornata sunt. Cod. St. Flor. XI. 77 eadem opera eodem ordine ex eodem tempore continet.

III. Codices saec. XIII—XIV.

9. Cpl. [817]. 158.

membr. saec. XIII. (man. I.) et XIV. (man. II.) 349 ff. in 2 col. 4°. man. II, Ligat. antiqua.

Tegum. inter. (manu saec. XIV. incunt.) (*Tractatulus de virtutibus lapidum pretiosorum*).

Inc.: Iaspis sanguinem et fluxum ventris stringit

Expl.: qui non potest scindi.

1. f. 1—335 I. et f. 335'—337 II. (*Petrus Comestor, cancellarius Paris. Ord. S. Aug.*): (*Historia scholastica*).

Inc.: (I)mperatorie maiestatis est tres in palatio habere mansiones

Expl. (f. 335): scilicet in cathacumbis (rubr.) Explicit historia actuum apostolorum.

f. 335'—337 praefatio in secundum librum Machabaeorum etc. 1. eiusdem (quae f. 240' omissa erant) manu paulo posteriore adiecta sunt. — In marginibus passim annotationes diversis manibus saec. XIII. et XIV. scriptae et lectiones variantes, additiones nec non versus memoriales exhibentes. Inter ff. 299 et 300 unum f. deest. — Cf. Cpl. 145. 157.

2. f. 335 (manu saec. XIV.) (*Versus septem memoriales*).

Inc.: Regula prima caput nostrum cum corpore iungit

Expl.: Septima serpentis sibi membra caputque reflectit.

3. f. 337—349' II. (*Petrus Pictaviensis*): (*Genealogia et chronologia sanctorum patrum ab Adam usque ad Christum, cum praefatione*).

Praef. inc.: (C)onsiderantes hystorie sacre prolixitatem

expl. (f. 337): nostrum ordinem perduxit etc.

Opus ipsum inc. (f. 337'): (A)dam in agro damasceno formatus

expl.: (per verba): in porticibus stabulavit hyrcanoque

In fine mutil. — Codex stemmatibus ornatus est. — De opere et auctore cf. Wetzer-Welte, Kirchenlexicon IX.² col. 1935 1. et Cod. Pal. Vindob. 364 f. 1'—17'—Cf. etiam Cpl. 78 f. 251 sa.

Tegum. poster. chart. (manu saec. XIV.) Probationes pennae et fragmenta exactionum pecuniae. Ibid. (altera manu saec. XIV.) fac mecum signum in bono vt videam qui me oderunt (= Ps. 85. 17).

10. Cpl. [456. b]. 20.

membr. saec. XIII.—XIV. (annotationes quaedam etiam saec. XV.) 303 ff. in 2 col. 2°. man. unica (sc. in textu) Ant. poss.: Ioannes de Rabenstein. Ligat. recent.

F. a cap.: Rabenstein.

Rabenstein armis fortis consilio miles hic jacet et plan (?)

In f. a cap. quondam textus nunc paene erasus extitit, sed per a. d. reagentias chemicas legibilis fieri posset.

1. f. 1—64' Aristoteles: Libri VIII physicorum, latine.
Inc.: (rubr. et caerul.) Quoniam autem (nigr.) intelligere et scire ..
Expl.: nullam habens magnitudinem.
Juxta f. ad calc' interpretatio est communis. Ad hunc librum et omnes sequentes permultae annotationes marginales variarum manuum praecipue saec. XIV.
2. f. 65—121' Aristoteles: Libri IV de coelo (et mundo) lat.
Inc.: (r. et c.) Summa (n.) cognitionis naturae
Expl.: intencionem nostram in eo.
In f. ad calc. vocatur interpretatio nova.
3. f. 122—141 Aristoteles: Libri II de generatione et corruptione. lat.
Inc.: (r. et c.) De generatione (n) et corruptione
Expl.: contingit non esse corruptibilis — τέλος (man. Rabenstein).
In f. ad calc. interpretatio dicitur antiqua et communis. Consentit paene tota cum Cpl. 15 (136).
4. f. 141'—172' Aristoteles: Libri IV Meteoron. latine.
Inc.: (r. et c.) Postquam praecessit (sic) (n.) rememoratio nostra
Expl.: res quaedam extraneae.
In f. ad calc. vocatur translatio non communis.
5. f. 172'—184' Aristoteles: Libri II de vegetabilibus. lat.
Inc.: (r. et c.) Tria ait (n.) empedocles
Expl.: erit fructus amarus.
In f. ad calc. „secundum translationem antiquam“ dicitur. Convenit cum Cpl. 15 (225).
6. f. 185—207 Aristoteles: Libri III de anima. lat.
Inc.: (r. et c.) Bonorum (n.) honorabilium notitia
•Expl.: significet aliquid alteri.
In f. ad calc. dicitur translatio antiqua.
Convenit cum Cpl. 15 (180).
7. 207—210 Aristoteles: Liber de memoria et reminiscencia. lat.
Inc.: (R)eliquorum igitur primum considerandum
Expl.: propter quas causas dictum est.
In f. ad calc. nihil de hac interpretatione habetur. Quoad maximam partem convenit cum Cpl. 15 (204').
8. f. 210—218 Aristoteles: Liber de sensu et sensato lat.
Inc.: (Qu)oniam autem de anima
Expl.: de memoria et memoran (deficit).
In f. ad calc. dic. translatio antiqua communis. Cf. Cpl. 15 (198).
9. f. 218—225' Aristoteles: De somno et vigilia. lat.
Inc.: (D)e sompno et et (sic) vigilia post haec
Expl.: de sompnis et divinatione dictum est.
In f. ad calc. dic. translatio antiqua communis. Cf. Cpl. 15 (206').

10. f. 225'—227' **Aristoteles: De morte et vita (vel de longitudine et brevitate vitae.) lat.**

Inc.: (D)e eo quod est esse aliud

Expl.: (text.) esse longioris vitae.... (additio) de animalibus methodus.

In f. ad calc. de hoc libro nihil habetur. Cf. Cpl. 15 (216).

11. f. 227'—232' **Epistola de differentia spiritus et animae.**

Inc.: Interrogasti me honoret te Deus

Expl.: sufficiat tibi de quo interrogasti me. Auferat a te deus omnem tristitiam expellat a te quidquid fuit timidum (?) et det tibi fortunam in hoc saeculo Amen Cf. Cpl. 15 (233).

12. f. 233—302 **Aristoteles: Libri metaphysicorum. lat. (lib. II.—XII. inclus.)**

Inc.: (r. et c.) Consideratio (n.) quidem in veritate

Expl.: contrarium boni et intellectus.

Translatio iuxta f. ad calc. et f. 233 non communis.

f. 233 (manu Jo. de Rabenstein): Metaphysicae II.^{ua} secundum translationem al. hic pro primo ponitur in non communi translatione.

Interpretatio non est ad verbum et in fine ex consilio pauca omissa esse videntur.

f. 303. ad 14 de zenaro 1458 visto per mi francescho Bibananti (?). Annotationes philosophicae paene erasae.

13. f. 303' (manu Jo. de Rabenstein) **Schema seu tabula philosophiae.**

Inc.: Divisio animae secundum physicos naturales....

Expl.: Memoria inventa conservat.

Praeterea paucae notae philosophicae.

F. ad calc. Recensio operum in hoc codice contentorum (sed non omnium) manibus Jo. de Rabenstein et altera saec. XIV. .

(manu Rabenstein) **Nomina** quorundam philosophorum mediae aetatis.

(ead.) **Nota** de interpretatoribus Aristotelis:

Inc.: Linconiensis dicitur esse translatio

Expl.: Cardinalis Nicaenus (sc. Bessarion) pollicita (sic) ut audiui.

11. Cpl. [455. a]. 47/l. II.

membr. saec. XIII—XIV. II Volumina. Volum. I. 213 ff. — Volum. II: 806 ff. man. I.
2°. Ant. possess.: Verosim. Canon. Osterhofen, Ord. Praem., dein. Canonica Plag.
Ligat. antiqua.

1. Vol. I. f. 1—213' et Vol. II. f. 1'—306 (quoad maximam partem unica sunt scripta manu, sed in margg. et in ff. postea additis variae manus variarum aetatum): (**Missale Ordinis Praemonstratensis in usum forsan primo ecclesiae Osterhofensis, dein Canonicae Plagensis**).

Inc. (Vol. I. f. tegumenti anteriori agglut.): (Levavi) Aniinam meam deus meus

Expl. (Vol. II. f. 306): regressus est a iordane.

Ordo, quo singulae partes se excipiunt iste est: Vol. I. ab initio quaedam desunt, f. 1—73' Graduale, Offertorium, Communio de tempore et de Sanctis cum neumis (f. tegum. ant. agglut.: Adiutorium nostrum in nomine domini. Assit nobis gratia Amen.)

f. 32' **Statio** in distichis, quae inc.: Salve festa dies toto venerabilis aevo qua deus infernum vicit et astra tenet etc. Cf. Daniel Thesaur. I. p. 169. Eod. f. Pater noster cum notis, inter f. 32 et 33 unum f. exc., f. 73'—75 Kyrie, Gloria, Credo cum neumis, f. 75—101 **Sequentiae**, f. 102 **Notae duae** in marg. sup.: Sancti spiritus assit nobis gratia. † Igenus humanum designat D deitatem † Crux stans in medio federat ista duo. f. 102—104 **Praefationes**, f. 104' **Orationes** in offertorio dicendae, f. 105—108' **Canon**. Missae mutil., inter f. 104 et 105 atque 108 et 109 1 f. exc., f. 109—211 **Orationes** (i. e. Collectae, Secretae, Postcommuniones) de tempore et de Sanctis, inter f. 150 et 151 aequae ac inter f. 175 et 176 1 vel 2 ff. desiderantur, f. 200 et 200' **Missa de XXIV Senioribus**, f. 203 **Orationes pro rege Alberto** cum suis pertinentibus, in fine contra Bedrzychonem (de Strážnic), adversarium (anno 1438), f. 211 **Sequentiae** cum notis, f. 212 **Benedictio** salis et aquae, f. 213 **Missa de Corpore Christi** et f. 213' **Epistola et Evangelium** ex Missa de S. Cruce.

Vol. II. Tegum. ant. chart.: Benedictio tempestatum et oratio pro iis, qui in coemeterio requiescunt. (saec. XV). f. 1 Evang. Luc. 3. 21—38 et 4. 1. cum notis. f. 1'—316 **Lectionarium** (i. e. Epistolae et Evangelia) de tempore et de Sanctis. f. 96' et 97 atque f. 97' et 98: Hely hely lama sabatany hoc est deus deus meus ut quid dereliquisti me (cum notis) f. 306 **Benedictio** vini (saec. XIV.) Nota de lectionibus in Missis S. Henrici et St. Annae. Epistolarum aliquot Paulinarum enumeratio (saec. XV.). f. 306' **Hymnus**: Tace (?) fili dei laetemur feliciter (saec. XIV.)

In tegument post.: Sebastianus canonicus (s. XVI.). Litterae initiales, praecipue notandae in vol. II., quarum plures in vol. I. excisae sunt. Ad ligat. vol. I. adhibet. fragm. membr. instrumenti in lingua german. ex anno 1412.

Vol. I. f. 16 in marg. inf.: Memoria est cras domini henrici comitis de saomberch, qui celebraverit missam intimet priori et aliis fratribus ut agatur vel ieiunabit tribus diebus in pane et aqua. (saec. XIV.) Similia vide Vol. I. f. 126 et II. f. 74. (Henricus comes de Schaunberg 21. Jan. 1318 canonice Plagensi pro anniversario quotannis feria II. post Dom. IV. Quadrag.

habendo libertatem vectigalium vini et frumenti in Aschach concesserat cf. J. Stülz: Zur Geschichte der Herren und Grafen von Schaunberg. Wien 1862, S. 118, et Pröll L., Geschichte des Prämonstratenserstiftes Schlägl. Linz 1877, S. 49.) Vol. II. adiacent 3 fragm. membr. Missal. saec. XI et XV.

2. Vol. I. f. 101' (alia manu saec. XIV): **Indulgentiae** in die dedicationis Ecclesiae Plagensis datae ab Alexandro papa IV. et diversis episcopis nec non indulgentiae Ord. Praem. et communicatio bonorum operum in eo factorum pro subsidium ecclesiae Plagensi ferentibus.

Inc.: (A)nno dominicae incarnationis Millesimo

Expl.: in dominico die tenet.

In hac enumeratione dicitur Ordo Praemonstratensis 1300 monasteria fratrum et 500 claustra sanctimonialium habere, de qua re cf. Hugo C. Annales Ord. Praem. Nanceii 1734. Vol. I. praefat. (Signat. h.)

12. Cpl. [453. a]. 88.

membr. saec. XIII.—XIV. 341 ff. in 2 col. 2° man. unica. Possess. anter.: Canonica Ord. S. Augustini Walthusana anno 1784 extincta, Gregorius Thomas Ziegler ep. Linciens. demum Canonica Plagensis. Ligat. recent.

1. f. 1—160 (**Paraldus** vel **Peraldus Guillelmus Ord. Praed. ep. Lugdun.**): **Summa vitiorum** (praeced. registro mutil.)

Registrum inc. (per verba): cur in quibus apparet

expl. (f. 2): reprehensibilis in praelatis.

Summa ipsa inc.: (D)Icturi de viciis incipiemus

expl.: tacere uero numquam. Wal-thaw-sen ego sum. Explicit summa de viciis. Ego sum Monasterij S. Johannis ewangeliste in walth. (rubr.) Explicit summa de viciis.

f. 1. manu Gregorii Thomae Ziegler, ep. Linciensis: Bibliothecae Can. Plagensium in Austria. Manuscriptum rarum etsi paulisper detritum.

Passim notae marginales. f. 2. littera D initialis pulchre depicta.

2. f. 161—341' (**Paraldus** vel **Peraldus Guillelmus Ord. Praed. ep. Lugdun.**): **Summa virtutum** (praeced. registro et prologo).

Registrum inc.: (P)Resens opus habet V partes

expl. (f. 162'): de patientia persecucionum.

Prolog. inc.: (C)Vm circa utilia studere debeamus

expl. (f. 163): V.^o de beatitudinibus. Explicit prologus, prima pars de uirtute in communi.

Summa ipsa inc.: (S)i separaueris preciosum a uili

expl. (per verba): uidere de pre —

In fine mutil. In priore parte hinc inde notae marginales. f. 161 et 162' Litterae initiales (P et C) pulchre depictae. Membrana in toto codice tenuissima est.

13. Cpl. [816. a]. 180.

membr. saec. XIII—XIV. et XIV. 96 ff. in 2 (f. 1—58') et 1 col. 8'. man. II. (II est Stephani de Mautern). Anterior possessor: Petrus de Schellenperch. Ligat. antiqua.

In tegum. exter. (rubr. manu saec. XIV.): Martilogium Sanctorum. Constitutiones Clementine.

1. f. 1—58' I. (Vitae Sanctorum).

Inc.: (A)ndreas qui virilis dicitur

Expl.: quae porta celi etc.

Vitae sanctorum maxime congruunt cum iis, quae habentur in legenda aurea **Jacobi** de Voragine. Insertae sunt explicationes festorum (e. gr. Nativitatis Domini, Circumcisionis Epiphaniae etc.) et **Sermones** (f. 23'—32' nec non f. 58') hoc quidem ordine:

f. 23'—24' Sermones duo in coena Domini

f. 24'—26 Sermones duo in parasceve

f. 26—26' Sermo in sabbato paschae

f. 26'—27 Sermo in resurrectione Domini

f. 27—28 Sermo in minori litania

f. 28—28' Sermo in maiori litania

f. 28'—29' Sermones duo in ascensione Domini

f. 29'—30' Sermones duo de spiritu sancto

f. 30'—31 Sermo de SS. Trinitate

f. 31—32 Sermo de defunctis

f. 58' Sermo de dedicatione ecclesiae.

Vita S. Matthaei bis (f. 48 et f. 57'—58), sed non eodem modo habetur. Tempus, quo opus exaratum sit, ex verbis (f. 43) definiri potest: „nunc vero a domino Innocentio III.º (1243—1254) statutum est.“

f. 1 (in marg. super. manu saec. XIII—XIV.): Wolfhardus. Iste liber est domini Petri de Schellenperch. Inter ff. 32 et 33 lacuna.

Notae et additiones marginales.

2. f. 59 — 96' II. **Clemens** (papa V.): **Constitutiones** (cum prooemio Joannis papae XXII.)

Prooemium inc.: (Q)uoniam nulla iuris sanctio....

expl.: Pontificatus nostri anno secundo.

Constitutiones inc. (f. 59'): (F)idei katholice fundamento

expl.: nec et irritandus. Explicit liber scriptus sine manibus Stephani de Mautern Et cetera AMEN Constitutiones Clementine.

14. Cpl. [823]. 225.

membr. saec. XIII (man. I et III) et XIV ineunt. (man. II.). 104 ff. (f. 37—62' in 2 col.).
16° (190 : 128). man. III. Ligat. antiqua.

f. a cap. membr. saec. XII. fragmentum (*Psalterii continens fragm. psalm. 106—108, antiphona cum neumis rubris*), in marg. laterali f. a cap. manu saec. XIII.—XIV.: maiora pingnora obstant VI soll. den. absque dampno a festo michahelis ar(changeli) vsque ad festum a(nte) pentecosten minora pingnora obstant (non possunt legi).

1. f. 1—36' I., f. 37—62' II.) (*Sermones de tempore*).

Inc.: (D)Icite pusillamimis confortamini Ante aduentum domini nostri ihesu christi

Expl.: in fortes fide. Deo gratias. finito libro sit laus et gloria christo.

Ista collectio ex duabus constat partibus (f. 1—36' et f. 37—62'), priori parti in fine mutilae (inter f. 36 et 37 plura excissa) postea altera adiecta est, quare f. 37 in initio: assit principio sancta maria meo. Cuidam sermoni totius collectionis adiecta est historia, quae a compilatore fabula dicitur, et in priore parte etiam breviter de festis sanctorum in singulas hebdomadas incidentibus per modum quendam proclamationis agitur, a f. 62 usque ad finem notae praedicabiles. Prima verba primi sermonis desumpta sunt ex primo sermone de tempore *Hildeberti* episcopi Ceno-manensis (Migne c. p. I. tom. CLXXI. col. 343).

2. f. 63—104' III. (*Vitae Sanctorum*).

Inc.: (I)gitur beatus hylarius....

Expl.: Et sine dubio perceperunt premia ihesu christi. Perfecto libro sit laus et gloria christo (manu saec. XV.) vniuersis singulis.

Num inter f. 62 et 63 aliquid excisum sit, dubium est; sed certe inter f. 70 et 71 maior lacuna. f. ad calc. membr. saec. XIV. fragmentum (*Tractatus grammatici*).

IV. Codices saeculi XIV.

15. Cpl. [458]. 3.

membr. saec. XIV. ineunt. 333 ff. in 2 col. 2°. man. unic. (ff. 321—327, alia manu suppleta), Anterior possessor veresimiliter: Joannes de Rabenstein, praepositus Vyšehrad. (de quo fusius ...) Ligat. recens.

1. f. 1—333 (*Henricus de Segusio, Cardinalis*) *Hostiensis: Summa copiosa (in quinque libros decretalium)*.

Inc. (per verba): religiosorum a luto clericorum saecularium

Expl.: Monstrans obscuras juris dissolvere acuras Excitat antiquas
haec nova summa tritas, pro summae summo sit regi gloria
summo.

Ab initio mutil. Versus in fine non plane conveniunt cum iis,
quos habet Hain L. Repert. bibliograp. Nr. 8959.

2. f. 333 Solutio quaestionis, si episcopus clericum mittit Romam
aliasve in partes negotiorum ecclesiasticorum causa, utrum
excusetur ob curam rei familiaris nec ne.

Inc.: Quaero si episcopus praecipit

Expl.: dubitationis forsitan habuisset. (rubr.) explicit summa domini
hostiensis, que vocatur summa copiose et c. o.

Totus codex ornatus est perpulchris gallicae originis miniaturis
(7 et quidem f. 41', 74, 143, 212, 232', 234 et 248) et litteris
initialibus. Sparsim (praecipue in altera parte) sic dictae cari-
caturae et notae marginales, inter quas nota f. 259 videtur Joannis
de Rabenstein esse. ff. 81 et 319 lacera.

16. Cpl. [458]. 4.

membr. saec. XIV. 290 ff. in 2 col. (et glossa marg.) 2°. man. unica. orig. Italicae.
Anterior possessor: Joannes de Rabenstein 1467 (f. 158') Ligat. rec.

- f. 1—288' **Justinianus Imperator: Codex repetitae praelectionis (li-
bri IX) cum glossa Francisci Accursii (et annotationibus Jo-
annes de Rabenstein) ac registro (ff. 1 et 2).**

Text inc. (rubr.): In nomine domini nostri Jesu Christi (caerul.)
Imperator Justinianus Augustus (caerul.) (E)AQVE (rubr.) ne-
cessario corrigenda

expl. (nigr. f. 288') paternae testem habeant.

Glossa inc.: In nomine domini incipit. a domino Jesu Christo ut
semper consuevit

expl. (f. 288): sed si parens acc(ursius).

f. 288' in marg. inf.: Rabenstein.

f. 289 et 290 Notae et excerpta juridica.

f. 290 Anno domini MCCCCLXV papiae 37 ducatis et post unum
et XXII grossis bedello.

Codex iste multis pulcherrimis miniaturis et litteris initialibus, quae
alicuius momenti sunt ad historiam morum illustrandam, orna-
tus est.

f. 158' Laus deo. Joannes de Rabenstein papiae Anno MCCCCLXVII
et tunc XXX annum peregi vel agebam. (Inferius) Jo. de Raben-
stein. Papiae. vide ad IX.

17. Cpl. [458]. 5.

membr. saec. XIV. 264 ff. in 2 col. (et glossa marg.) 2^a. man. unica (in textu et glossa). Anteriores possessores: Ludovicus de Castro S. Petri, dein (1455) Joannes de Rabenstein praep. Vyšehrad. demum Canonici Plagens.

Tegum. ant. (variae man.): Insigne Joannis Rabenstein.

(Nota de pretio libri) Iste liber est emptus per me Joh. de Rabenstein praepos. Wiss. etc. In bononia a domino Iodovico legum doct. filio d. baptistae de Castro S. Pe(tri) sciento d. Antho. de eodem s(ancti) dicti castro utriusque iuris doct. et d. Grego. Canonico quinque eccl(esiensi) et d. Jacobo d. narth plebano Crupten(si) feria quarta post viti Anno d. MCCCCLV pro LVI ducatis, quam pecuniam supradictam antedicti d. Grego. et Jaco. sibi praenotaverunt.

(Nota historico)-ecclesiastica: dne ludovicus visius tunc episcopus fuit permotus ad colinbrensem (sic) Episcopatum prima die mensis aprilis aera 1444 per dominum papam Eugenium 1.um Et ego valastus (sic) martini de rabeclo visensis thesaurarius.

(Notae canonisticae.)

f. 1'—264' Gregorius IX. papa: Libri V. decretalium cum glossa ordinaria Bernardi Parmensis.

Textus inc. (per verba): modestos Sed effrenata

expl. homagium compellatur Explicit textus decretalis deo gratias.

Glossa inc. (per verba): tacii (?) sed ad quar. similitudinem.

expl.: de pactis pactiones b.

f. ad calc. et tegum. post (eadem manu) continent iterum IV. 7. 5—IV. 9.

1 (= f. 193'—194') et IV. 4 (= f. 191) Multae annotationes aliarum manuum aliorum saeculorum. f. ad calc. (retro): amandus (?) Badonelli sumpsit notam testamenti in G. B. de pmibus (?) et est dictus notarius de murello.

Ornatus est codex miniaturis (f. 68', 128, 185) et et permultis artificiose exaratis litteris initialibus originis forsan Bononiensis. Miniaturae ll. I. et V. desectae.

f. 127' Tabula consanguinitatis et affinitatis. ff. 1 et 2 margo superior laesus ad dimidium usque, inter f. 206 et 207 unum f. excisum.

18. Cpl. [458]. 6.

membri saec. XIV. 119 ff. in 2 col. (et glossa) 2^a. man. unica. Ant. poss.: Joannes de Rabenstein (f. a cap. retro) Ligat. recens.

f. 1—119 Bonifacius VIII. papa: Liber VI. decretalium cum apparatu Joannis Andreae.

Textus inc. (variis coloribus): Bonifacius episcopus servus servorum Dei dilectis filiis Sacrosanctae romanae ecclesiae

expl.: pontificatus nostri anno quarto. Finis.

Glossa inc.: Quia praeposterus est ordo

expl.: licet noviter inchoatos Jo. Andreae.

Explicit Apparatus Johannis Andreae.

Multis est codex ornatus litteris initialibus et una pulchra miniatura (f. 1). Multae annotationes, praesertim manu Joannis de Rabenstein.

19. Cpl. [823]. 228.

membr. saec. XIV. ineunt. 251 ff. in 2 col. 8°. (205 : 153) man. unica. Ligat. antiqua.

f. 1—251' (Honorius Augustodunensis vel Solitarius aut Inclusus): (Expositio totius psalterii cum canticis, symbolo Athanasiano, oratione dominica, symbolo apostolorum nec non cum epilogo).

Inc.: (P)Salterium est mysticum instrumentum

Expl.: in membris suis complebuntur (rubr.) His videat christum qui librum comparavit istum amen (nigr. sed rubre expunctum) Scriptoris merces sit laus et gloria perpes. Amen. (rubr.) Finiui librum scripsi sine manibus istum. etc.

Hinc inde notae marginales sparsae eiusdem fere aetatis.

Cf. Migne c. p. I. tom. CLXXII. col. 269 ss. Codex iste textum tantum abbreviatum continet. Num epilogus f. 249 incipiens per verba: (D)ue Cinitates in libris describuntur revera Honorii sit, mihi dubium esse videtur.

20. Cpl. [457]. 11.

membr. saec. XIV. 295 ff. in 2 col (et glossa) cum 2 ff. solutis adiacentibus. 2° man. II. (I. textus II. glossae). Antiores possessores: Philippus de Vendenesse (studiosus) Papiensis, Angelus Judaeus, dein, postremo (1466) Joannes de Rabenstein. Ligat. antiqua.

Tegum. ext. in foliolo membr.: „ff. novum“.

Tegum. ant.: Paulus S. Apostolus: Epist. ad Galat. 3, 1—5. 19 fragment. s. XII.

Inc. (per verba): oculos Jesus Christus praescriptus est

Expl. (per verba): Manifesta autem.

F. a cap. Registrum in digestum novum s. XV. in eodem (ac in tegum ant.): **Fundationes** ad causas pias lingua gallica s. XV ineunte (ut puto) conscriptae.

f. 2 Paulus S. Apostolus: Epist. I. ad Timoth. 3. 2 usque ad II Timoth. 4. 3 fragment. s. XII.

Inc. (per verba): virum sobrium

Expl. (per verba): doctrina. Erit enim.

f. 1 (Registr.) et 3—295' Justinianus Imperator: Digestum novum (i. e. Pandectarum pars III. et ultima sc. lib. XXXIX—L.) cum glossa ordinaria Francisci Accursii.

Inc. textus (rubr.) Domini Justiniani sacratissimi (nigr.) (H)OC edicto permittitur.

Expl. textus: causa abesse non potest. DEO GRATIAS AMEN.

Ino. glossa: Set cum septem sint partes

Expl. glossa: de officio praetoris. l. barbarius Accursius.

Passim annotationes pluribus manibus factae.

Adiacent 2 ff. tegumento posteriori quondam agglutinata, sed nunc ab eo soluta. Continent:

Notata varia praecipue theologica ordine alphabetico digesta. **Fragm.** s. XII. exeunt.

Inc.: (A)b amico omnis tollenda suspitio est

Expl. (per verba): quod iustus ad praesens patitur.

- f. 1 s. v.** **Abbas** carmen in abbatem quendam avarum, cuius initium: Abbatem laudant omnes, sed nescio quare; Nam dum vivebat, nullus tam vixit avare.
- f. 2** in marg. sup. (man. s. XV.) Emi ab hebreo Angelo ducatis XI. dedi iam decem papie.
infra (manu Joannis de Rabenstein) Anno domini MCCCCLXVI prima octobris.
in marg. inf. P. d. v. pap.
philippus de vendenesse.
ubique in marg. f. 2 probationes pennae.

21. Cpl. [457]. 14.

membr. asec. XIV. 240 ff. in 2 col. (et commentarius). 2°. man. II. (I. textus, II. commentarius)
Possessor anterior: Monasterium quoddam Ord. Fratrum Min., dein Joannes de Rabenstein.

- 1. f. 1—239. Petrus Lombardus: Libri IV sententiarum cum notis quoad maiorem partem ex St^o. Bonaventura desumptis.**

Inc.: I. de signis. (O)mnis doctrina est de rebus.

Expl.: via duce pervenit. Explicit liber sententiarum IIII.

„Divisio textus“ ex S. Bonaventura est. Passim annotationes diversarum manuum. f. 1 nota: Petrus comestor (sic).

- 2. f. 240 II. Catalogus 17 priorum ministrorum generalium et 9 priorum cardinalium ex Ordine Fratrum Minorum S. Francisci.** (verosimil. 1321 exarat).

Catalogus ministrorum generalium.

inc.: generales ministri ordinis fratrum minorum beatissimus pater fr. franciscus de assisio

expl.: fr. Michael (de Cesena 1315 elect.) (recentiore atramento)
Catalogus cardinalium.

inc.: Cardinales de ordine fratrum minorum fr. bonaventura de balneo regio card. alban.

expl.: fr. vitalis de furno card. s. martini [1321 card. episc. Alban.]
(dein atramento recent.) fr. bertrandus de (Turris de Cambo-
lico Vasco Caturcenis (nunc Cahors) dioec. Card. 1320 cf. Wad-
ding Annal. Min. t. VI. p. 339 et 346.

f. 240 notae ad sententias quoque Lombardi pertinentes.

f. 240' Johannes de Rabenstein. E celo cecidit γῶθι σεαυτόν (Sententia
ei familiaris.) (Ad lat.) Ducatis V (pretium libri).

22. Cpl. [456. b]. 21.

membr. saec. XIV. 209 ff. in 2 col. 2^l. man. unica. Ant. poss.: Joannes de Rabenstein
(1468 f. ad calc.) Ligat. recent.

1. f. 1—56 **Aristoteles: Libri X Ethicorum ad Nicomachum. latine.**

Inc.: (nigr.) Omnis (rubr.) ars et omnis

Expl.: Dicamus igitur incipientES.

Nescio quis et hoc et sequentia opera Aristotelis in latinum verterit.

f. 1 Miniatura. In marg. inf. Rabenstein. E coelo cecidit γῶθι σεαυτόν.

2. f. 56'—116 **Aristoteles: Libri VIII Politicorum. lat.**

Inc.: (Q)uoniam omnem civitatem

Expl.: quod possibile est et quod decens. Reliqua huius operis
in Graeco non inveni.

3. f. 116'—156' **Aristoteles: Libri III Rhetoricorum ad Theodecten. lat.**

Inc.: (R)hetorica assecutiva dialecticae (sic) est

Expl.: Dixi. Audietis. Habete. Judicate.

4. f. 156'—176 **Aristoteles: Libri II Magnorum Moraliū. lat.**

Inc.: (Q)uoniam elegimus dicere

Expl.: in aequalibus amicis.

f. 176—206' **Tabula super libros Ethicorum Aristotelis.**

Inc.: (r.) (A) Crocoli (n.) Quod aerocoli sunt

Expl.: vel qualiter legis.

In numeratione adhibentur s. d. cifrae arabicae, inter quas cifra 7
notatu digna est, quae hanc habet formam ٧.

5. f. 206'—209' **Aristoteles: Liber Oeconomicorum. lat.**

Inc.: (J)conomica et politica differunt

Expl.: filios et parentes. Explicit liber yconomicorum. Hic liber
est scriptus qui scripsit sit benedictus amen Amen. Finito libro
reddetur gloria Christo Amen.

Codex totus multis litteris initialibus (f. 206' et 208 pulchris)
ornatus est.

f. ad calc.: Rabenstein.

E coelo cecidit Γῶθι σεαυτόν (litt. capital.)

Nota historica (1468) de bello Hussitico (litt. capital.): 'Tunc bella truculentissima in Bohemia fuerunt ita quod habens necessitabatur perdere. non habentes egestas summa cum mendicitate tenebat.

23. Cpl. [455. a]. 46.

membr. saec. XIV. 273 ff. in 2 col. 2°. man. V. Anterior possessor (forsan) Monasterium Ord. Sti. Bened. in Germania meridionali vel adiacente parte Bohemiae. Ligat. antiqua. f. 1—273' (I. f. 1—89' et f. 92—99, II. f. 90 et 90', III. f. 90' et 91, IV. f. 99 et 99', V. f. 100—273') **Missale (forsan Ord. S. Benedicti cuiusdam monasterii Germaniae meridionalis vel adiacentis partis Bohemiae).**

Inc.: (T)e igitur clementissime pater

Expl. (per verba): Surrexerunt filii

In fine mutil, inter ff. 62 et 63 lacuna 2 ff., f. 270 lacer.; passim notae marginal. Ordo singularum partium Missalis: f. 1—3' Canon missae et Orationes post Communionem f. 3'—4' Orationes omnibus missis communes ab: „Aufer“ usque ad: „Orate fratres.“, 4'—5' Praefationes (11 numero), f. 5'—6 „Communicantes“ et „Hanc igitur“ in coena Domini, f. 6—89' Missale, in quo Epistolae et Evangelia citata sunt f. 90 et 90' Missa de Visitatione B. M. V. (1369 institut.), f. 90' et 91 Prosa de corpore Christi (Lauda Sion), f. 91' Versiculi de SS. Apost. et Martyr. Antiph. de B. M. V. **Sequentiae de B. M. V.** (inc.: (v)Erbum bonum et suane personemus) et de **S. Vito** [inc.: (v)Ito plaudat omnis etas], f. 92—99' **Sequentiae et Prosae**, f. 100—273' **Lectio-narium** (Epistolae et Evangelia). Inter sanctos, de quibus agitur, nominandi sunt: Willibaldus, Kilianus, Udalricus, Afra, Emmeranus, Erhardus, Rupertus nec non Adalbertus, Vitus, Procopius, Wenceslaus eiusque Translatio, Quinque fratres (Christinus et socii). S. Benedictus vocatur f. 49 venerabilis pater et festum translationis vel commemorationis eius occurrit et in Missali (f. 57) et in Lectionario (f. 252').

24. Cpl. [823]. 226.

membr. saec. XIV. 262 ff. 16°. (166 : 116) man. unica (a. f. 10' minore caractere). Ligat. antiqua. In tegum exter. cedula membr. cui manu saec. XV. inscriptum est: **Manuale S. Augustini et vocabularius per ordinem alphabeti Super totam Bibliam et omnes legendas sanctorum.**

1. f. 1—7 (Pseudo-) **Augustinus: Manuale, oratio pulchra.**

Inc.: (A)desto mihi verum lumen

Expl.: eternaliter ac sempiternaliter uivis et regnas per omnia saecula saeculorum Amen.

Certissime non est S. Augustini, sed secundum Mabillon Joannis abbatis **Fiscamnensis (Fécamp)** et quidem pars prima et altera libelli de divina contemplatione consarcinati, cf. Migne c. p. l. tom. CXLVII. col. 459—460.

2. f. 7—10 **Anselmus (S. archiepiscopus Cantuariensis, O. S. B.): Orationes (duae).**

I. inc.: (T)erret me uita mea tota

expl. (f. 8'): gloriaris per interminata saecula amen.

II.^{ca} inc. (f. 8'): (A)Nima mea anima erumpnosa

expl.: quoniam in eternum misericordia tua, qui es benedictus in secula saeculorum Amen.

Sunt meditationes II. et III. S. Anselmi apud Migne c. p. l. tom. CLVIII. col. 722—729'.

3. f. 10—74 **Vocabula per ordinem alphabeti super totam bibliam, super legendas dominicales et sanctorum, etiam antiphonas et responsoria.**

Inc.: (H)oc opus accedens nequaquam sit reprehendens

Expl.: principium et finem. (rubr.) Expliciunt expositiones grauium uocabulorum tam biblie quam legendarum et aliarum rararum scripturarum.

f. 10'—38 Vocabula ordine alphabetico, f. 38—50' super breuiarium, f. 50'—74 super singulos libros scripturae sacrae. — f. 10 (post titulum rubr.) legitur: obsecro lectorem ut si aliquando defectum suppleat si uiciosum inuenerit corrigat.

4. f. 74—262' **Exce(r)pta multum notabilia, narrabilia et praedicabilia**

Inc.: (S)aturnus regnauit in Creta

Expl. (f. 254'): religiosus sine gratia.

f. 254'—262' Registrum alphabeticum super excerpta, cuius ultimum f. abscissum est. — Excerpta variis ex fontibus desumpta sunt: e. g. f. 74—84 ex **Chronica (sic dicta) Romanorum**, f. 84—122' ex libro **Collectionum** (de rebus naturalibus), f. 123—156' (ex quodam libro de **regimine vitae humanae**), f. 159'—170' et f. 178'—194' ex **Vitis Patrum** (Migne c. p. l. tom. LXXIII. et LXXIV.), f. 170'—178' (ex libro quodam **Miraculorum B. M. V.**, f. 194'—200' ex **fabulis Aesopi**, f. 200'—203' ex **fabulis Aviani**, f. 203'—206 ex tractatu de **Antichristo**, f. 206—207' ex **Visione S. Pauli** (nescio qua), f. 207'—211 (ex libro quodam **Miraculorum**), f. 211—224 ex **Passionali**, f. 224—239' ex **Testamento duodecim patriarcharum** (interprete Roberto Grosseteste, episcopo Lincolnensi, Migne c. p. gr. tom. II. col. 1038 ss.), f. 239'—243' ex **Apocrypho** (vel potius **Apocalypsi**) **Esdrae**, f. 243'—252 ex **Tractatu de Tundalo**.

25. Cpl. [823]. 221.

membr. saec. XIV. 333 ff. in 2 col 16° (157 : 122). (man. II. man. I. allo adhibito calamo in quibusdam partibus codicis alia esse videtur, sed, si accurate inspexeris, unam eandemque esse constat, f. 152—154 solummodo altera manus adest) Ligat. antiqua.

f. 1. Probatio pennae saec. XV.

1. f. 1'—110' I. (Sermones de tempore, quibus accedunt tres ad clerum et duo de symbolo).

Sermones de tempore inc.: (caerul. et rubr.) EMITTE AGNVM DÑE. dominatorem terre In hac oratione propheta

expl. (f. 104): non redimit.

Sermo I.^{us} ad clerum inc. (f. 104): (I)N ierusalem constituit iozaphat Notanda sunt hic V

expl. (f. 106): hoc sentite.

II.^{us} ad clerum inc. (f. 106): (P)Opulum istum formavi In hiis uerbis Duo notari possunt

expl. (f. 107'): quantumcumque potueritis etc. Require in sermone. Gloria in alt(issim)is.

III.^{us} ad clerum inc. (f. 107'): (D)iligenter agnosce uultum Omnia tempus habent

expl. (f. 108'): habet nec finem.

Sermo I.^{us} de symbolo inc. (f. 108'): (C)Redo in deum patrem omnipotentem etc. Sicut dicit philosophus

expl. (f. 110): ut cognoscant te etc.

II.^{us} inc. (f. 110): (C)Redo in deum etc. Dicto de causa finali

expl. (per verba): ex propinquitate

In fine imperfect. Per totum codicem notae saec. XIV. praecipue in marg. infer. — In Cod. Altovad. LXXXVI. Sermones de tempore eiusdem initii continentur, qui ibi **Hermann**o cuidam sacerdoti attribuuntur et **Viridarius** inscribuntur.

f. 111 vac.

2. f. 112—151 I. (Sermones de tempore usque ad Ascensionem Domini).

Inc.: (U)irgam uirtutis tuae Syon beata uirgo

Expl.: omnes tribus terre etiam amen.

f. 152—154 II. Registrum incompletum in Sermones (ut videtur) praecedentes, pertin et usque ad litteram S.

3. f. 155—237' I. (Sermones de Sanctis et de Comuni Sanctorum, incipientes a festo S. Agnetis, auctore fratre Ord. Min.).

Inc.: (S)icut lylium inter spinas In uerbis iotis beatam agnem

Expl.: procedentem sine inicio. in quo omnia. Ipsi honor et gloria in saecula saeculorum amen.

Auctorem Ord. Min. testantur sermones de S. Antonio Patav. (f. 174), S. Francisco Assis. (f. 207) et S. Elisabeth (f. 209').

4. f. 237'—241' I. (**Physiologus de natura animalium**).
Inc.: (A)ristoteles in libro de animalibus
Expl.: alienationem incurrit et moritur.
5. f. 241'—242' I. (**Sermo de S. Nicolao**).
Inc.: (D)ispersit dedit pauperibus In verbo isto commendatur
beatus nicolaus
Expl.: hac sacietate nos reficere dignetur etc.
6. f. 242' I. (**Nota de**) tribus, quae in festiuitatibus sanctorum consi-
deranda sunt.
Inc.: (T)ria sunt quae in sanctorum festiuitatibus
Expl.: opera quae ille fecit.
7. f. 243—300' I. (**Sermones de Sanctis et de Communi Sanctorum,**
incipientes a festo S. Agnetis, auctore fratre Ord. Min. et
in fine unus de tempore).
Sermones de Sanctis et de Communi Sanctorum inc.: (S)cit omnis
populus Sicut dicit apostolus
expl. (f. 300): in solario lauante se. II. Reg. XI.
Sermo unus de tempore (de Dom. II. post Epiph.) inc. (f. 300):
(N)uptie facte sunt prime inter deum et humanam naturam
expl. (per verba): non sapiunt bene nec mala
In fine mutil. Sermo de S. Francisco Ass. f. 252' et de S. Eli-
sabeth f. 284'.
8. f. 301—312 I. (**Sermones de Sanctis et de Communi Sanctorum**
auctore fratre Ord. Min.).
Inc.: (A)Ve gracia plena In hac breui epistola
Expl.: reportetis promissiones.
f. 305' Sermo de S. Francisco Assis.
9. f. 313—333 I. (**Prothemata Sermonum de tempore**).
Inc.: (E)Mitte agnum domine. Sapientie VIII.^a vani sunt omnes
homines
Expl.: vnam pecii a domino.

26. Cpl. [823]. 222.

membr. saec. XIV. 205 ff. 16°. (160 : 122) man. IV. Ligat. antiqua.

In tegum. inter membr. manu saec. XV. (**Oratio:**) Salve regina.

Inc.: Salve regina mater misericordie

Expl.: O pia o dulcis Maria.

deinde infra alia manu saec. XV.: Martilla Marthe fa(mula) Mi-
raculum de serto roseo gregorius Sancta et immaculata virginitas.

1. f. 1—147' I. (**Sermones varii, maxime de Communi Sanctorum**).

Inc.: (S)Vspice celum et numera stellas Virgo regia ex dauidica
stirpe nata

Expl.: Ego flos campi etc.

- f. 85 mentio fit S. Francisci Assis.
2. f. 148—203 II. (**Sermones varii, praecipue de Communi Sanctorum**).
Sermones de Communi Sanctorum inc.: (Q)Vis separabit nos a
 caritate dei. Rom. VIII. Verbum istud dicitur in persona
 expl. (f. 192): 1. 5. etc.
 f. 192—193' (**Sermo de iis, quorum peccator meminisse debet**).
 Inc.: (M)emor esto vnde excideris. apoc. II. hoc uerbum dicitur
 ad peccatorem
 Expl.: ut facerem.
 f. 193'—200' (**Sermo de septem impedimentis bonorum hominum**).
 Inc.: (S)eptem sunt quae impediunt
 Expl.: peruenire ad perfeccionem.
 f. 200'—203 (**Sermo**) in vigilia Paschae.
 Inc.: (Q)uo abiit dilectus tuus Quomodo compassionis et que-
 rele
 Expl.: concipiens per eterna secula. Amen (rubr.) finito libro sit
 laus et gloria christo. etc.
3. f. 203'—205' III. (**Sermo ad sacerdotes**).
 Inc.: (v)os estis genus electum hec sunt uerba beati petri
 Expl.: nemo tollet a uobis Amen Ro(gemus, alia man. saec. com-
 plevit: go te).
4. f. 205' et tegum. poster. membr. IV. **Nota de bonis sacerdotibus**
 honorandis.
 Inc.: Item nota quod boni sacerdotes honorandi sunt
 Expl.: honore deposito.

27. Cpl. [823]. 223.

membr. saec. XIV. 114 ff. in 2 col. 16. (194 : 190) man. IV. Orig. forsan Bohem.
 Ligatura antiqua.

Tegum. anter. agglut. fragment. membr. saec. XIV. (**Gerardi Leo-
 diensis O. Praedic.: Tractatus de praeparatione cordis**). Cf.
 Cpl. 83 f. 55—80.

1. f. 1—83 (f. 1—9 I; f. 9'—10' II; f. 11—60' III; f. 61—83 I.) (**Pl-
 per:**) **Sermones de sanctis per circulum anni**.
 Inc.: (S)imili pena seruus Filius dei condolens humano ge-
 neri
 Expl.: Ex cuius ossibus oleum indesinenter manat Rogemus domi-
 num (alia manu) Finini librum sine manibus scripsi illum (rubr.
 manu I.) Finito libro sit laus et gloria christo.
 Inter ff. 10 et 11 lacuna unius saltem folii. — Sancti, de quibus
 agitur, etiam in Bohemia culti sunt e. g. S. Vitus et S. Wences-
 laus. In codice X. G. 24. c. r. biblioth. univ. Pragensis et in

Cod. Pal. Vindob. 3695 auctor Piper de Sanctis nominatur, de quo cf. Franz Ad.: *Drei deutsche Minoritenprediger* p. 111.

2. f. 83 IV. (**Versus novem**) **de duodecim speciebus ebrietatis.**

Inc.: Bis sex credatis sunt species ebrietatis

Expl.: Cum fuerit plenus vomitum facit duodenus (sequitur manu saec. XV.):

Qui scripsit scribat et longo tempore viuat.

Quicumque furetur tribus lignis associetur.

Finis adest operis mercedem posco laboris.

3. f. 83'—87' I. (**Biblia pauperum, textus**).

Inc.: (L)Egitur in genesi tercio quod dominus dixit ad serpentem...

Expl.: est decor carmeli vt cetera.

Inter ff. 86 et 87 unum f. excisum est. — Textus est idem ut in opere picto, quod dicitur Biblia pauperum, sed hic solummodo textus habetur. Sola differentia a cod. St. Flor. III. 207 est, quod in Bibl. paup. (imago XXX. 2) habetur parabola de filio prodigo (Luc. 15. 20. 21), in nostro codice (f. 87) historia Gen. 46. 29. 30 et quod in sequente textu St. Flor. uno versu caret, quem Cpl. exhibet.

4. f. 87'—90 I. (**Historiae collectae de diversis libris, praesertim veteris testamenti et allegorice explicatae**).

Inc.: (L) Egitur de zyzara cum pergeret

Expl.: quod surdus talis.

Plures historiae in Cpl. 212 f. 65—85 contentae etiam hic reperiuntur.

5. f. 90'—109 I. **Exempla familiaria bona.**

Inc.: (A)Vdiui quendam cardinalem dicentem

Expl.: temere negligentes. (rubr.) E(x)pliciunt Exempla bona etc.

f. 107 desinunt exempla et habentur usque ad f. 109 appendicis instar (**notae** variae theologicae). — f. 90' ante textum (rubr.):

Ad honorem dei et beate virginis et salutem pariter animarum nostrarum et ad consolationem venerabilis nostri fratris G. incipiunt familiaria exempla quae discretus et bonus lector et relator referat personis locis et temporibus oportunis etc.

6. f. 109—114 I. **Miracula diversa.**

inc.: (Q)Vidam rex habuit filium

Expl.: extendit exercitia.

7. f. 114—114' I. **Sermones (duo) de dedicatione ecclesiae.**

I.^{us} inc.: (Z)achee festinans descende. Sicut dominus nostri et saluator

expl. (f. 114'): mansionem aput eum faciemus.

II.^{us} inc. (f. 114'): (H)Odie salus domui huic facta est Quando haec domus

expl. (per verba): audini orationem tuam

Alter sermo in fine mutil.

Tegum. poster. agglut. fragm. membr. eiusdem manus ac tegum. anter. (sermonis de B. Maria V. et initium), sermonis ad relligiosos, qui incipit: (U)Enite fociamus nobis cinitatem et turrim Haec uerba possunt esse ad exortacionem religiosorum. In marg. tegum. poster. probationes pennae saec. XIV.—XV.

28. Cpl. [823]. 224.

membr. saec. XIV. 166 ff. 16°. (159 : 117). man VII. Ant. poss. (saec. XV.) frater Christianus de Chremas. Ligat. antiqua.

Tegum. inter. agglut. membr. probationes pennae saec. XV., quoad maximam partem erasae.

1. f. 1—68 I. **Peregrinus (O. Praed.): (Sermones de Sanctis).**

Inc. (per verba): nos in terram promissionis

Expl.: cum magno gaudio deportanit... Sequitur una linea erasa, cuius ultimum tantum verbum ameN. legi potest, dein rubr.

Explicit peregrinus de sanctis.

Ab initio mutil., desunt 9 ff. priora. De opere cf. Cpl. 198 f. 29—108 et Cpl. 219.

2. f. 68—69 I. **Sermo de Epiphania.**

Inc.: (C)vm natus esset ihsus fratres karissimi. in die epiphanie

Expl.: celestem ierusalem. Quod ipse praestare dignetur.

3. f. 69—81' et f. 83 I. **Miracula (varia).**

Inc.: (a)braham sanctus heremita

Expl.: virgo permansit.

4. f. 82—82' et f. 84 II. **(Auctoritates de communione indigna).**

Inc.: gregorius Sicut iudas tradidit christum

Expl.: innitatur anima sancta Rogemus etc.

5. f. 83 I. **Sermo de spiritu sancto.**

Inc.: (e)Mitte spiritum tuum In uerbis istis david in persona ecclesie

Expl. (per verba): in nobis faciat.

Solum adest initium.

6. f. 83' II. **(Sermo de corpore Christi).**

Inc.: (q)uicumque manducaverit corpus domini In verbo isto loquitur apostolus

Expl. (per verba): daemonibus tradunt

In fine mutil., inter ff. 83 et 84 unum vel plura folia excissa sunt.

7. f. 84' III **(Expositio brevissima super) (Jer. 18. 3 et 4).**

Inc.: descendi in domum figuli Et ista uerba sunt Jeremiae prophete

Expl.: quam eua clausit reseraret. (Quae sequuntur, erasa sunt.)

8. f. 85'—86 I. (**Jubilus rhythmicus de nomine Jesu, falso S. Bernardo adscriptus**).

Inc.: Jhsu dulcis memoria

Expl.: cum celi ciuibus. amen.

Cf. Migne c. p. l. tom. CLXXXIV. col. 1317 ss.

9. f. 86 IV. (**Versus tres germanici**).

Wol auf von hinne mir fremdet hye der mut mein freud wil mir ein trümen.

f. 86' Registrum ad Peregrini Sermones de Sanctis 1. manu saec. XIV.

10. f. 87'—166' (f. 87'—141 V., f. 141'—142 VI., f. 142—166' VII.)
Vita beatae virginis Mariae (et salvatoris rhythmica, cum prologo).

Prologus inc.: (S)anctus Epiphanius doctor ueritatis

expl. (f. 87'): Laudes uolo virginis et ihsum collaudare.

Vita ipsa inc. (f. 87'): (I)n cinitate Nazareth de terra galilea

expl.: Quot (com)pletum carmen est huius ymnodie (rubr. E, de in nigr.) xplicit liber dulcissime et pijssime venerande et laudande gloriose et speciose diligende et metuende venerabilis et amabilis virginis marie quae cum ihesu filio suo sit semper benedicta in secula. Amen.

Editum hoc opus est ab A. Vögtlin in vol. CLXXX. societatis litterariae Stuttgartensis Tubingae 1888. — f. 101' in marg. super manu saec. XV.: Iste liber est fratris christanni de chremsa, similiter f. 166 in marg. super.

f. 166' Probatio pennae saec. XV. rubr. et nigr.

Tegum. poster. agglut. membr. saec. XIV. fragment. (**tractatus grammatici**).

Inc.: (C)ommuniter quaeritur vtrum aduerbium ecce

Expl. (per verba): quod sit quamquam plures

37. Cpl. [824]. 248.

chart. saec. XIV. (1389 f. 49'). 61 ff. 8.º (212 : 143). man III. Anter. possessa (verssim. iam ab initio saec. XV., sed non ab initio) Canonica Osterhofensis O. Praem. Ligat. antiqua.

Tegum. inter. chart. saec. XV.: Pro libello isto IIII gr(ossos) et IIII nummos tri(bui) et probationes pennae, inter quas: Salve regina glorie et Alphabetum.

1. f. 1—49' I. **Ordinarius Praemonstratensis Ordinis cum prologo.**

Prologus inc.: (O)rdinem annvalis officij

expl. (f. 1): palacio conscribantur Amen.

Ordinarius ipse inc. (f. 2): (P)la fideles habet praesenciam

Expl.: requiescant in pace AMEN (plura puncta rubra) Anno domini Millesimo Trecentissimo octuagesimo nono ffinitum in

resto Sancti pauli per manus Johannis Jam posco finales quia deficiunt sotulares (rubr.) M.

Inter ff. 12 et 13 unum f. deest f. 44 (in latere inter festa duplicia alia manu) Margarrethe virginis (patrona canonice Osterhofen). — Optime editus est iste Ordinarius primitivus O. Praem. in ephemeridibus, quibus titulus est: „Analectes de l'Ordre de Prémontré“, ab anno 1906.

f. 50 manu saec. XV.: Omnia bona dat deus Super dulcedine. Salus eterna.

2. f. 50'—61' (f. 50'—55 II. f. 55—61' III.) (**Preces 19 ante missae celebrationem**).

Inc.: (O)mnipotens sempiterne deus qui me peccatorem

Expl.: cum perdit essemus Qui vivis saeculorum Amen Amen.

Ab aliis adscribuntur aliis auctoribus.

In tegum. poster. chart. saec. XV.: dixit dominus ex basan conuertam conuertam in profundum (**Psalm. 67. 23**).

38. Cpl. [816. b.] 182.

chart. saec. XIV. (f. 18 1391 f. 110', 1391) et XV. (man. II). 159 ff. 8.º (218 : 156). man. VI. Ligat. antiqua. In tegumento exter. cedula membr. saec. XV.: Suspiria S. Augustini, infra in tegumento ipso (manu altera saec. XV.) Suspiria beati Augustini.

Tegumento interiori agglutinatum fragm. membr. saec. XIV.: **Nota super tertium librum Decretalium.**

f. 1 (manu saec. XIV.—XV.) Recensio eorum, quae in codice continentur. Probationes pennae.

f. 1' (manu saec. XV.) O sacrum convivium in quo homo (!) sumitur recolitur.

ff. 2 et 3 vac.

1. f. 4—18 I. (**Pseudo**) **Augustinus: Suspiria (novem).**

Inc.: (S)Vmma trinitas virtus vna

Expl.: salus eterna ihesu christe Qui cum patre per omnia saecula saeculorum Amen Expliciunt Suspiria beati Augustini Anno domini 1391 In die sanctorum gordiani et epimachi.

Compiler verosimillime est **Joannes** abbas Fiscamnensis O. S. B. cf. Migne c. p. l. c. tom. XL. col. 897 ss. et tom. CXLVII. col. 445 ss. Aliquae orationes etiam apud S. **Anselmum** episc. Cantuar. inveniuntur (orr. III. VI. VII. VIII. = S. Anselm. Orat. 5. 16. 17. 18 Migne l. l. tom. CLVIII. col. 871—872 et 891—899). Inter orat. VIII. et IX. f. 16 **Nota**: Qui habet animum peste viciorum gravatum hoc opus intenta prece die nocteque frequentet.

2. f. 18'—41' I. **Isidorus S. (episc. Hispalensis): Synonyma (de lamentatione animae peccatricis, cum prologo).**

Prologus inc.: (i)N subsequenti hoc libro

expl. (f. 19): remuneratus vivat cum domino nostro iehsu christo
qui cum patre in secula seculorum Amen.

Synonyma inc.: (a)Nima mea in angustiis posita est

expl.: inple quod didicisti.

Desunt lib. II. capp. 69. 70. 101—103. — Cf. Migne c. p. l. c.
tom. LXXXIII. col. 825—868.

3. f. 41'—43 I. (**Anselmus S. episc. Cantuar.**): (**Prologium cap. 24 et 25**).

Inc.: (e)xcita nunc anima mea

Expl.: non sufficiat plenitudini gaudiorum. Cf. Migne c. p. l. c.
tom. CLVIII. col. 239—241. — Perperam S. **Augustino** adscrip-
tum cf. Manuale eiusd. cap. 33—35 Migne tom. XL. col. 965—968.

4. f. 43 I. (**Nota de gaudio sanctorum**).

Inc.: O qualem leticiam et exultacionem

Expl.: sine omni indigencia AmeN Explicit synonyma beati ysidori
episcopi.

Unde desumpta sit, nescio.

5. f. 43'—71 I. (**Paulinus II. patriarcha Aquileiensis**): (**Liber exhorta-
tionis vulgo de salutaribus documentis ad Ericum comitem
Foroiuliensem**).

Inc.: (F)Rater si cupias scire

Expl.: virtus in perpetuum et potestas in secula saeculorum Amen
Explicit augustinus ad comitem.

Cf. Migne c. p. l. c. tom. LXXXIX. col. 198—282. Perperam S.
Augustino attributus Migne XL. col. 1045 ss.

6. f. 71'—74 II. **Nicolaus (IV.) papa**: **Bulla, qua bulla Honorii III.
papae dd. Laterani 29. Nov. 1223 de regula fratrum ordinis
Minorum confirmatur dd. Curiani [vel. (apud) Curiam] 21. August
1289.**

Inc.: Nicolaus Episcopus servus servorum dei litteras felicis
recordationis

Expl.: pontificatus nostri anno 2° Explicit regula fratrum bonorum
quae est brevis et vita ipsorum est maxime levis.

Bulla Honorii impressa in Bullario Taurinensi Tom. III. pag.
394—397.

f. 74' Probat. pennae, f. 75 vac.

7. f. 76—110 III. (**Pseudo**) **Augustinus**: **Soliloquia animae ad Deum**.

Inc.: (C)Ognoscam te domine cognitorem meum

Expl.: aquile canos meos etc. (rubr.) Explicit Soliloquium beati
Augustini Episcopi Anno etc.

Cf. Migne c. p. l. c. tom. XL. col. 863 ss.

8. f. 110'—112 IV. (**Pseudo**) **Augustinus**: **Ammonitio, per quam osten-
ditur, quam bonum sit lectionem divinam legere et quam
malum sit ab illa vel eius inquisitione desinere.**

- Inc.: (P)Ropicio christo fratres karissimi
 Expl.: perpetuas eternitates. Quod nobis praestare dignetur Qui
 cum patre et spiritu sancto viuit et regnat deus etc.
 Est sermo 56. ad fratres in eremo cf. Migne c. p. l. c. tom. XL.
 col. 1339—1341.
9. f. 112—112' IV. **Augustinus S.: Excerptum ex epistola 153 ad
 Macedonium de iteranda poenitentia.**
 Inc.: (A)ugustinus ad macedonium dicit Inter alia in tantum
 Expl.: speratis in domino et sic est finis huius.
 Est epist. 153. 7. cf. Migne c. p. l. c. tom. XXXIII. col. 655—656.
10. f. 112'—116' IV. **Augustinus S.: (Sermo LX.) de lapsu mundi et
 de incertitudine huius vitae et de avaritia.**
 Inc.: (O)mnis homo in tribulacione
 Expl.: et dimittetur vobis.
 Cf. Migne c. p. l. c. tom. XXXVIII. col. 402—409.
11. f. 116'—117 IV. **(Nota de misericordia).**
 Inc.: (M)isericordia fratres karissimi peccatorum est remedium
 Expl.: reddes de terra.
 Innititur Sermoni 310 c. 1 Pseudo-Augustini, cf. Migne c. p. l. c.
 tom. XXXIX. col. 2340—2341.
12. f. 117 IV. **(Nota de quattuor virtutibus animi).**
 Inc.: (S)unt animi virtutes quatuor
 Expl.: in coercentis viciis.
 Fundamentum est S. Augustini quaest. 31 de diversis quaestionibus,
 cf. Migne c. p. l. c. tom. XL. col. 21.
13. 117 IV. **(Nota de diversis nominibus animae).**
 Inc.: (a)nimae pro diuersis actionibus
 Expl.: intellectus appellatur.
 Innititur c. 34 libri Pseudo-Augustini de spiritu et anima, cf.
 Migne c. p. l. c. tom. XL. col. 803. Cf. etiam Isidorus S. Etymolog.
 lib. XI. 1. 13 (Migne l. l. tom. LXXXII. col. 399).
14. f. 117—117' IV. **(Nota de octo vitis principalibus).**
 Inc.: (p)rima castrimargia id est ventris inglories
 Expl.: coronari triumpho voluerimus.
 Fundamentum est Joannis Cassiani collatis V. praecipue c. 16. 5.
 cf. Migne c. p. l. c. tom. XLIX. col. 634.
15. f. 117' IV. **(Nota de actibus bonis, malis, mediis).**
 Inc.: (T)ria sunt omnia que in mundo sunt
 Expl.: possunt transferri partem.
16. f. 117'—126' I. **(Pseudo) Augustinus S.: De visitatione infirmorum
 libri duo.**
 Lib. I.^{us} inc.: (U)isitacionis gratia nepoti meo
 expl. (f. 121): in pace et dormiam qui in trinitate perfecta viuus
 et regnas deus in saecula saeculorum Amen.

- Lib. II.^{us} inc.: (S)Vperioris tractatus cursum
 expl.: Iustificatus ab ipso Qui viuit et regnat
 Cf. Migne c. p. l. c. tom. XL. col. 1147—1158.
17. f. 126'—129' I. (Pseudo) Augustinus S.: **Sermo de bono latrone.**
 Inc.: (D)Eus erat in christo
 Expl.: dum veneris in regnum tuum AmeN.
 Cf. Migne c. p. l. c. tom. XXXIX. col. 2043—2047.
18. f. 129'—134 V. (Pseudo) Augustinus: **De triplici habitaculo.**
 Inc.: Tria sunt sub omnipotentis dei manu habitacula
 Expl.: et nunc et per omnia saecula saeculorum Explicit Augustinus
 de triplici habitaculo.
 Cf. Migne c. p. l. c. tom. XL. col. 991—998.
19. f. 134—140 V. Augustinus S.: **De disciplina christiana.**
 Inc.: Locutus est ad nos sermo dei
 Expl.: Conuersi ad dominum Explicit liber sancti Augustini de
 disciplina christiana.
 Cf. Migne c. p. l. c. tom. XL. col. 668—678.
20. f. 140—154 V. (Fastidius Britannorum episcopus): **Liber de vita
 christiana.**
 Inc.: (E)Go augustinus primus peccator
 Expl.: conferamus absentes Amen Explicit liber augustini de vita
 christiana.
 Cf. Migne c. p. l. c. tom. L. col. 383—402. In codice perpetam
 S. Augustino tribuitur, cf. Migne l. l. tom. XL. col. 1031 ss.
21. f. 154'—156' VI. (Quaestio), **utrum in qualibet missa anima
 liberetur a poenis.**
 Inc.: Respondendo conformiter dictis sanctorum doctorum
 Expl.: beatifice permansura etc. (alia manu) Et sic est finis.
 ff. 157—159 vac.
 f. 159' Probationes pennae.
 Tegumento posteriori agglutinatum fragm. membr. **Lectionis de
 arbore consanguinitatis saec. XIV.** (ead. manu, quae in tegum.
 anter.). Ibidem probationes pennae.

39. Cpl. [452. a]. 111.

chart. saec. XIV. (1394 f. 139') et XV. (1436 f. 143). 258 ff. in 2 col. 2° man. IV.

Ant. possess.: Hungarus quidam. Orig. bohem. Ligat. antiqua.

f. a cap. Iste liber detur vngaro ypostatice id est in suam personam f. a cap. „Nota
 enim signum vniuersale „omnem“ colligit singula generum, sed genera singulorum
 vnde Joelis 2.º Effundam de spiritu meo super omnem carnem id est super utrumque
 sexum quaere in sermo (!) sancti spiritus dum complerentur dies.

1. f. 1—139' I. Conradus (de Waldhausen can. reg.) plebanus in
 laeta curia in (!) Praga: **Postilla dominicarum aestivalium**
 (i. e. a Pascha usque ad Dom. ult. post Pentecosten).
 Inc.: (D)Vm transisset sabattum Quia hodie est dies

Expl.: supra montem positam sicut (!) dicitur Matthaei 5.º et sic est finis etc. CVM subleuasset oculus Jehsus et vidisset maximam. Jo. 6.º haec dominica quia a quibusdam ecclesiis legitur Requiritur dominica media in 40.^a cum pustilla sua legitur aut nunc in vltima septimana ante adventum domini etc. Pustille dominicarum estiuatium edite per dominum Conradum plebanum in letacuria in Praga scripte et finite in Telcz (= Teltsch in Moravia prope fontem Thayae fluvii) sub anno domini M.^o C^o C^o LXXXX°. quarto.

Est altera pars postillae Conradi Waldhusani, cuius prior pars in codice Cpl. 110 habetur.

2. f. 139'—140 II. (Sermo super: Ego sum pastor bonus).

Inc.: (E)go sum pastor bonus. Joh. X. In praesenti ewangelio de III^{or} fit mencio

Expl.: fistula dulciter cantat.

3. f. 140' III. Martinus (papa V.): (Bulla) super census altarium dd. VI. non. Jul. pontificatus anno VIII. (= 1425).

Inc.: Martinus episcopus seruus seruorum dei Ad perpetuam rei memoriam. regimini vniuersalis ecclesie

Expl.: se nouerit incursum. Datum Rome apud sanctos Apostolos VI nonas Julij pontificatus nostri Anno VIII°.

Edita est ista bulla pro dioecesi Vratislaviensi.

4. f. 141—143 III. Joannes de Miza (= Mies in Bohemia): Inhibitiones sacrae eucharistiae.

Inc.: (P)rimo omnibus hereticis manifestis

Expl.: dolorem considerat Amen. Expliciunt Inhibitiones sacre eukaristie per dominum Johannem de Miza compilate finite feria tertia post Gregori Anno domini M^o CCCC^o XXXVI° etc.

5. f. 144—257' (f. 144—252 I. f. 252 et 252' III. f. 253—255 I. f. 255—257' IV.) (Sermones de Sanctis).

Inc. (M)agister sequar te... Verba proposita satis sunt vsitata...

Expl.: omnibus pepercit Rogemus.

f. 144 Assit principio sancta maria mea (!).

f. 252' Compilacio magistri mangni (!) Alberti Ratisponensis episcopi. Auctorem vero monachum Cisterciensem fuisse conatat ex f. 179 ubi dicitur: „venerabilis pater noster Benedictus“ et

f. 223, ubi legitur: „pater noster beatissimus Bernardus.“

f. 257' Historice Tyeslesnye
Allegorice Duchownye
Tropoloice Przkładnye
Anagoice Swrchowanye

6. f. 257' III. Expositio (metrica) iudaici alphabeti.

Inc.: Alleph doctrina sonat ecclesiamque figurat

Expl.: Psalle regi pastor.

7. f. 258 III. **(Nota) de negligentia in missa.**
Inc.: Si cinis uel vermis
Expl.: suge tincta.
8. f. 258 III. **(Nota) de infirmis vomitis patientibus.**
Inc.: Dum vomit infirmus
Expl.: uel in vndas.
9. f. 258 III. **(Versus 11 de iis), quibus possit dari corpus Christi.**
Inc.: Ebrius insanus erroneus et male credens
Expl.: Cum patitur idem nisi cesset lesio morbi.
10. f. 258 III. **(Versus 14) de absolvendis pro re quacumque.**
Inc.: Sic absoluator pro re quacumque ligatus
Expl.: Si non poscenti tibi quod datur accipe caute.
11. f. 258 III. **(Versus 6) de communicatione et unctione infirmorum.**
Inc.: Non nisi mense semel communicet eger
Expl.: Verbis aut signis aut nutibus indicijsve.
12. f. 258 III. **(Versus 11) ad sacerdotem de modo confectionis corporis Christi ordinato.**
Inc.: Sacramenta dominici corporis et sanguinis christi dum conficis
Expl.: Singno (!) edo dono per que venialia pono.
13. f. 258' III. **(Vocabula pauca latina adiecta versione germanica et bohemica).**
Inc.: Sustinere leiden
Expl.: Occiosum verbum i. e. müssigs warth.
E. d. f. (rubr.) Rectorem te posui Eccli. 18.

40. Cpl. [456. a]. 27.

chart. saec. XIV. exsunt. 266 ff. in 2 col. 2.º man. II. Ligat. antiqua.

Tegum. ant.: Registrum in priore parte codicis (f. 1—100) contentorum. Fragn. membr. **Gradualis** cum neumis. saec. XII.

1. f. 1—91 I. **(Albertus Magnus Episc. Ratisb. Ord. Praedic.): De naturis.**

Inc.: (S)Ermo generalis de VII regionibus Et primo dicendum est

Expl.: in infirmioribus fulciatur.

Idem opus extat in cod. St. Flor. XI. 634. „Liber aggregationis seu secretorum de virtutibus herbarum etc.“ apud Hain l. I. N°. 523 ss. videtur extractus esse ex hoc opere. Opus spurium.

- 2.—11. f. 91—99' I. **Tractatus de regimine sanitatis.**

Inc.: (Q)Voniam ut ait Tullius philosophorum

Expl.: morsus venenatorum sanat.

12. f. 99'—100' I. **Confectio olei benedicti eiusque effectus.**

Inc.: (A)ccipe oleum olivae et postmodum

Expl. (per verba): et assagia ad expellendum.
f. 101 vac.

13. f. 102—116 II. **Augustinus S.: Epistolae ad diversos.**

Inc.: Incipiunt epistolae Beatissimi patris nostri Augustini et primo ad Hilarium. Domino merito colendo

Expl.: pro me misero peccatore. Expliciunt epistolae beatissimi patris nostri Augustini episcopi yponensis et doctoris egregii.

Compilatio est ineptissima nullibi impressa. E. g. f. 114 in epistola Augustini ad Cornelium philosophum citatur Avicenna !! f. 105'

Epistola beati **Benedicti Abbatis** ad Senonensem episcopum (**Inc.:** Petis, domine mi, pauperculo monacho **Expl.:** ubi vero non peccatum est) et ibid.: Epistola beati **Ambrosii Episcopi** ad masselicum (sic) iudicem (**Inc.:** Petit is an mortaliter peccet **Expl.:** meliorem i. securiorem), utraque, ut patet, spuria. f. 116 (rubr.) Bartholomaeus.

14. f. 116—137' II. **Sermones quattuordecim de B. Maria V. et (f. 119) de Epiphania.**

Inc.: (S)Tatim veniet ad templum sanctum

Expl.: ad aeternam claritatem lucis aeternae.

Ordo est: Serm. 3 de purificatione, 1 de epiphania, 3 de annuntiatione, 1 de beata virgine, 3 de assumptione, 3 de nativitate, 1 de nostra domina. Festi Visitationis B. M. V. neque in his neque in sequentibus sermonibus mentio fit.

15. f. 137'—179' II. **Sermones duodetriginta de festivitatibus Domini.**

Inc.: (F)Estina, ne tardaveris, et veni

Expl.: in illo orto (sic) plantaretur.

Ordo: Sermones 4 de adventu, 1 de vigilia, 4 de nativitate, 1 de circumcisione, 3 de epiphania domini, 1 in die cinerum, 2 in ramis palmarum, 2 in coena domini, 3 de passione, 3 de resurrectione, 1 de ascensione domini, 1 de spiritu sancto, 1 de sancta trinitate, 1 de inventione sanctae crucis.

16. f. 179'—236' II. **Sermones de Sanctis per annum.**

Inc.: (A)Mbulans Jesus juxta mare Galilaeae

Expl.: unde igitur virginalem munditiam imitemur.

Inter sanctos est S. Vitus (f. 206') et S. Margaretha (f. 217').

17. f. 236'—238 II. **Sermo de dedicatione (ecclesiae).**

Inc.: (D)Eus in domibus eius cognoscetur

Expl.: utero exultavit laetanter.

18. f. 238—239 II. **Sermo generalis bonus.**

Inc.: (N)Ota de XII generibus salvandorum

Expl.: quod nobis praestare dignetur Amen.

19. f. 239—239' II. **Nota de VII generibus damnatorum.**

Inc.: (N)Ota de VII generibus dampnatorum (sic)

Expl.: videritis than, non interficiatis.

20. f. 239'—240' II. **Sermones duo de assumptione B. Mariae V.**
 I. or inc.: (D)Vcta est hester (sic) in cubiculum regis expl.:
 Cum iratus fueris, misericordiae recordaberis.
 II. inc. (f. 240): (D)Vcta est hester etc. quantum ad historiae adaptationem expl.: illi, cui inclinantur genua.
21. f. 241—243' **Sermo de assumptione B. Mariae V.**
 Inc.: (I)N omnibus requiem quaesivi
 Expl.: Tenebo eum nec dimittam Nonus est cherubim.
 In fine quaedam a librario omissa esse videntur.
22. f. 244—255 II. **Sermones Septem de B. Maria V.**
 Inc.: (Q)Vae est ista, quae ascendit
 Expl.: honor et gloria in saecula saeculorum Amen.
 Ordo: Sermones 4 de assumptione, 2 de nativitate, 1 de beata virgine.
23. f. 255—256' II. **Sermo de sacerdotio.**
 Inc.: (S)icut deus sex diebus mundum fecit
 Expl.: quam mulierem cantantem.
24. f. 256'—257' II. **Sermo de religiosis.**
 Inc.: (F)acies thabernaculum (sic) secundum exemplar
 Expl.: iustus oboedit adhaeret.
25. f. 258—259' II. **Sermo de omnibus sanctis.**
 Inc.: (B)Eati, qui persecutionem patiuntur
 Expl.: vobis pater meus regnum etc. Rogemus (rubr.) ergo dorotheam.
26. f. 259'—264 II. **Expositio orationis dominicae.**
 Inc.: (P)ater noster. Si psalmodiae et ceterae
 Expl.: omnes obiectiones et dubium. Sequitur (rubr.) katherina (dein nigr.):
 Finem huius tendat, qui saecula per omnia regnat.
 Explicit expliciat scriptor bibere eat.
 f. 264'—266 vac.
 f. 266' (alia manu) Registrum super f. 1—13.

41. Cpl. [454. a]. 68.

chart. saec. XIV. exeunt. 175 ff. in 2 col. 2° man. II. Ligat. antiqua.

In tegument. anter.: Ave maria gratia plena, dominus tecum Benedicta etc.

f. a cap.: Tabula sermonum sequentium (manu saec. XV.).

1. f. 1—112 (f. 1—85' I. f. 86—112 II.) (**Antonius Parmensis Ord. Praed.**): **Sermones de tempore per circulum anni.**

Inc.: (C)Vm appropinquasset iehsus Tempus quod hodie incipit

Expl.: vna est redempcio vtriusque etc. Detur pro penna scriptori pulchra femina.

Auctorem investigavi secundum Cod. Pal. Vindob. 3731, 3732 etc.
f. 113 vac.

2. f. 114—127' II. (**Sermones de passione domini et in diebus rogationum**).

Inc.: (A)nte diem festum hec dies sortita est

Expl.: ad peccatum reuertentem etc. Rogemus ergo dominum Amen
(rubr.) homo quidam fecit cenam magnam et misit etc.

3. f. 128—175' II. **Postilla de sanctis per circulum anni**.

Inc.: (L)iber generacionis In xpo (sic) exordio Matthaeus

Expl.: pro reuerencia et honore. Explicit postilla de sanctis (rubr.)
Explicit postilla de sanctis per circulum anni.

In tegum post.: Probationes pennae, inter quas: Nobili viro ac discreto domino stephano plebano de perchtoltzdorff.

42. Cpl. [822]. 210.

chart. saec. XIV. exeunt. 295 ff. 8.º (211 : 132). man. unica: Ant. possess.: L... plebanus. Ligat. antiqua.

ff. tegum. anter. et poster. agglut. Fragm. membr. saec. XIV.
(**Tractatus grammatico-philosophici, forsan Sophistriae Roberti de Kilwardby**).

In tegum. inter. (manu saec. XV.) l... plebani qui obiit fer
6.ta in die sancti alexi anno LXI.º

f. 1—294' (**Sermones de tempore per circulum anni**).

Inc.: (E)runt signa in sole Quamuis iesus christus in morte cuiuslibet

Expl. (per verba): nos praua

Pauca in fine deficiunt ultimis foliis codicis in margine inferiore humiditate attritis.

f. 1 in marg. super.: Incipit postilla super ewangelia dominicalia bona.

ff. 95 et 95' margine superiore laterali partim abscisso pauca desunt, quae in f. 94 et 94' alioquin vacuo, manu alia saec. XIV. supplentur.

f. 295' manu saec. XIV.—XV.: suggeras pharaonis aswero.

Sermo quilibet binas partes habet: generalem vel allegoricam et specialem vel moralem; prior plerumque per verba: „et haec est sententia in generali“ finitur, altera verbis: „In speciali fit hic mentio de“ incipit. Dispositio utriusque partis rhythmica est.

V. Codices saec. XIV—XV.

43. Cpl. [457]. 17.

membr. saec. XIV. (man. I. et III.) et XIV—XV (man. II.) 259 ff. in 1 col. (et glossa)
2° man. III. Ant. poss. ignot. (forsan Moravus propter f. 259). Ligat. rec.

1. f. 5, 5' et 1 II. **Modus instruendi novitios in suis confessionibus faciendis.**

Inc. (f. 5): Hic est modus instruendi

Expl (f. 1): ridendo confitendum non est.

2. f. 1'—258' I. **Raimundus de Pennaforti Ord. Praed.: Summa de casibus poenitentiae et de matrimomo cum commentario (Guillelmi Redonensis).** (Redones sunt hodiernum Rennes in Francia.)

f. 1'—5 Registrum f. 6—222' Textus et Commentarius f. 224—258' Tabula.

Inc. Registr.: (rubr.) Liber primus. Capitulum primum. (nigr.)
De Symonia (sic)

Expl. id.: (rubr.) d (nigr.) quid sit donatio propter nuptias.

Inc. Textus: Quoniam ut ait Jeronimus (sic)

Expl. id.: corrigit et emendet Explicit.

Inc. Commentarius: Ait Jeronimus de poe. d. I. c. II.

Expl. id.: mulieris factae sunt. Scriptori munus detur bos aut equus unus Amen.

Inc. Tabula: Incipit tabula super summam Remundi

Expl. ead.: glo. V. Explicit.

S)orte	superno)rum	scriptor	li)bri
M						

pocia) tur.
moria

Cf. Wattenbach W. Das Schriftwesen im Mittelalter. 2. Aufl.
Leipzig 1875. S. 443. Cod. A. Flor. XI. 303 etc.

3. f. 5 II. **Versus septem de casibus episcopalibus et papalibus.**

Inc.: Incestum faciens, deflorans aut homicida.

Expl.: Feminus sexus, claustralis et aegra senectus.

4. f. 222' et 223 III. **Tractatulus de iure civili et canonico.**

Inc.: Fecit dominus duo luminaria

Expl.: decretales canones appellantur.

In Cod. Run. 82 (1) est prologus Summae Pisani (et adscribitur Joanni Andreae) et in Cod. St. Flor. XI. 149 (66) **prolog. Summae Haynrici de I.—IV. libro decretalium.**

5. f. 258' II. **Versus duodecim de esca et sanguinis minutione singulis mensibus conveniente.**

Inc.: Escas perianum calidas est sumere sanum

Expl.: aptae sunt membris calidae res mense decembris.

6. f. 259 et 259' II. Th(eodorici) episcopus Olomucensis: Statuta synodalia anno 1282 edita (respect. approbata).

Inc.: Sanctorum canonum instituta

Expl. (perverba): possessiones ipsorum fuerit.

In fine mutil. De Theodorico episcopo cf. Augustinus Olomucensis:

Episcoporum Olomucensium series. ed. Fr. X. Richter. Olomucii. 1831 pag. 87—88.

44. Cpl. [456. a]. 29.

Chart. saec. XIV—XV. 180 ff. in duabus columnis. (3 foliola adjacentia). 2° Man. IV. Ant. possessor: Petrus presbyter de villa hradist dein (georgius?) de pyeska (= Pisek).

Ligat. antiqua.

Tegum ext.: foliol. membran. agglut.: Postilla magistri Hugonis de tempore et de sanctis per circulum anni. 11.

1. f. 1—126 I. Hugo Magister: Postilla super epistolas et evangelia per annum.

Inc.: (A)biciamus opera tenetrarum et induamur arma lucis

Expl.: domus eorum in aeternum (Quae sequuntur, erasa sunt).

Quisnam Hugo auctor sit, investigare non potui. f. 1 (aliis manibus) postilla magistri hugonis. ad idem horam (sic) de sopno (sic) in epistola in XL^{ma} dominica 3^a Ambulate.

2. f. 126'—127 I. Sermo in die palmarum.

Inc.: In illo tempore Cum appropinquasset

Expl.: in anima salvet et perducatur nos ad vitam aeternam amen.

3. f. 127'—128 II. Sermo de S. Laurentio.

Inc.: (P)robavit me quasi aurum

Expl. (per verba): quia obedires (sic) efficitur filium.

In fine mutil.

4. f. 128' III. Sermo de S. Sigismundo. (Fragment.) Extant tamen verba ex contextu erepta: Verum ne prolixior narratio legenti fastigium (sic) generet, beatissimae passionis eius recitandam historiam quamvis imperito sermone veniamus Igitur cum franci plurima poena

5. f. 128'—132 III. Sermones breviter adumbrati.

Inc.: De circumcisione domini. Postquam consummati sunt dies octo

Expl.: officia subtrahuntur. haec iste.

6. f. 133—180' (f. 133—156' IV. f. 157—180' I.) Sermones de Sanctis (dicti contractus).

Inc.: (A)mbulans ihesus iuxta mare Galilaeae In verbis istis describitur

Expl.: cum sponso suo christo etc. et sic est finis huius libri, qui vocatur contractus. (dein rubr.) finis adest operis mercedem (nigr.). Explicit liber bonus de tempore et de sanctis scriptus

(sic) in praga in domo marchionis quem comparavit discretus vir petrus presbiter de villa hradist orate pro eo deum dedit autem (?) istum librum domino georio (?) de pyeska. [Totum incipiendo a verbo „Explicit“ lineis deletum. Pyeska est nostrum Pisek. Lectio „georio“ incerta est.]

7. f. 180' I. **Excerpta ex SS. Patribus.**

Inc.: Augustinus. Mundi domino debet esset (sic) munda habitatio...

Expl.: nec datur habentibus alienam.

8. f. 180' I. **Jacobus S. Apostolus: Epist. 1. 17—21.**

Inc.: Omne datum optimum

Expl.: quod potest salvare animas vestras.

Tegum. poster. (variis manibus inscript.): In marg. sup.: qui me misit; dein:

Nota de septem sacramentis.

Inc.: Sunt autem septem sac(ramenta)

Expl.: (I)gitur primo

Nota de ieiunio.

Inc.: Item nota quod non frang(itur)

Expl.: naturale quoad officium. Sequitur: Item nota sunt regnum polorum magnum.

Nota historica:

Inc.: Nota quod praesentatum

Expl.: (M)CCCCVII. Sequitur: de animabus sermo quaere in VII dominica post trinitatem Si mortui sumus.

Folia adiacentia:

I. 2 ff. (vel potius scidulae) membr. ad ligaturam quondam adhibita continent.: Fragn. **instrumenti**, quo „Hans von liechtenstein“ efficitur consiliarius Wenceslai, regis Romani, lingua germanica. (1395?)

Inc.: Wir wentzlaw von gotes genaden

Expl. (per verba): fuglichen vnd beque.

In dorso: M. Franciscus de gewicz. Videtur adumbratio ttum. documenti originalis esse.

II. 1 f. (scidula) membr. Fragn. **breviaril** cum neumis s. XII (fuit quondam tegumento posteriori agglutinatum).

III. 1 f. (scidula) chart. saec. XIV.—XV. (etiam olim agglut.):

Nota historica de praesentatione alicuius parochi:

Hradisko capitosus ductus sua voluntate praesentavit me uno dierum multis orationibus propter caronciam (i. e. caroziam = currum?) propter librum Amen.

45. Cpl. [455. a]. 45.

membr. saec. XIV. et XV. 263 ff. in 2 col. 2°. man. IV, Ant. possess. (ut videtur):
Canonia Plagens. Ligat. antiqua.

In tegum. ant. et post. fragm. membr. Missalis saec. XV.

f. 1—263' (I. saec. XIV. f. 1—36' II. [et sequ. saec. XV.]
f. 37—38', 44', 256—263' III. f. 39—44 IV. f. 45—255')

Missale (ut videtur Ord. Praemonstrat. forsan ab initio pro
usu Canoniae Plagensis scriptum).

Inc.: (A)d te leuani animam meam

Expl.: deinceps peccata vitemus per.

Ordo, quo singulae partes se excipiunt, hic est: f. 1—24' Graduale
(continens Gradualia, Offertoria et Communiones), 24'—37 Se-
quentiae, 37—38 Missa de dedicatione templi, 38—38' Gloria,
Gloria de B. Maria V., 39—40' Praefationes, 41—44 Canon
Missae, 44 Oblatio panis et vini, 45—98' Collectae, Secretae,
Postcommuniones, 98' iterum Gloria (cum insertionibus de B.),
Credo, Graduale, Offert. Communio ex missa quotidiana de Requ.,
99—255' Lectionarium (Epistolae et Evangelia), 256—261' Missa
quotid., de Requ. cum Orationibus pro defunctis, 261—263
Missa d. SS. Corpore Christi, 263—263' Missa pro remis-
sione peccatorum.

Graduale, Lectionarium et (ut ita dicam) Sacramentarium tam de
temp. quam de sanctis et de communi est.

Cf. Cpl. 2, quocum Grad. et Sequ. in multis conveniunt.

Hoc codice clariss. P. Guido M. Dreves S. J. in edendis sequentiis
et hymnis usus est.

46. Cpl. [454. a]. 61.

chart. saec. XIV. et XV. 395 ff. in 2 col. (f. 349 1 col.). 2°. man XIV. (man. VII. est fratris
Wenceslai de Milewsk). Originis saltem quoad partem bohemicae. Ant. poss. Canonia
Milewsk (Mühlhausen) Ord. Praem in Bohemia, dein Canonia Plagensis. Ligat. antiqua.

Tegum. exter.: Recensio eorum quae in codice continentur (sed
minus accurate).

Tegum. anter.: Biblitorum lat. fragm. (Ezech. 36. 13—36) membr.
saec. IX.

f. a cap. vac.

1. f. 1—28 I. Sermones de aliquibus sanctis cum singulorum vita.

Inc.: (HO)Die sancta mater ecclesia recolit

Expl.: firmus in fide eius.

In medio et fine aliquid deesse videtur.

f. 29—37 vac.

2. f. 37—39 II. Nicolaus Venator episcop. Recentis (slo): Compendium
peccatorum in confessione dicendorum (scriptum ad petitionem
Nicolai de Chara comitis Palatini Hungariae).

Inc.: Nota primo confitens debet

Expl.: in bono proposito Amen. Hoc compendium factum est per reverendum in christo patrem Nicolaum Episcopum recentis sacre paganie (sic!) doctorem cognomine venatoris Nacione de ungaris ad petitionem magnifici principis domini Nicolay de chara ipsius regni ungaris Comitis palatini et vicarij generalis. Extat quoque in Cod. Plag. 77 f. 92.

3. 39'—42' II. **Sermo de tribulatione et de correctione Dei diversorum hominum.**

Inc.: (U)Idit deus cuncta, quae fecerat

Expl.: et inde delectantur.

Etiam in Cpl. 77. f. 219.

f. 43—48 vac.

4. f. 48 et 49' III. **Confessio.** Recensio eorum, quae scitu necessaria sunt ad confessionem (germanice metrica).

Inc.: In der peicht halt die nachgeschriben ding

Expl.: wie er gesündt hat das gantz Jar.

f. 50 vac.

f. 50' in marg. later: Litterae secretiores, quae denotant: In omnibus requiem quesini Et in her(e)ditate domini morabor tunc precepit et dixit mihi creator omnium in i (verba desumpta ex Eccli 24. 12. 13).

5. f. 51—59 IV. **Sermones quattuor de dedicatione ecclesiae et unus de defunctis.**

I.^{us} inc.: (I)ngressus ihesus perambulabat ihesicho etc. Sanctus lucas instruit

expl. (f. 52'): Adiunct nos omnipotens pater et filius et spiritus sanctus.

II.^{us} inc.: (D)omus mea domus orationis vocabitur luc. XIX.º primum dilectissimi ex quo

expl. (cod. f.): virginem gloriosam salutemus.

III.^{us} inc. (f. 53): (E)gressus ihesus perambulabat iherycho luc. XVIII.º. Ex primo libro regum didicimus

expl. (f. 53'): gloriosam virginem salutemus.

IV.^{us} inc.: (E)gressus iesus Magna pietas dei que hominem

expl. (f. 58'): cui est honor et gloria in saecula saeculorum AMEN.

Sermo de defunctis inc.: (S)ancta ergo et salubris est cogitacio pro defunctis exorare vt a peccatis solvantur II.º Mach. VIII.º. hodie karissimi celebramus officium defunctorum

expl.: et sempiternam collocare

6. f. 59—70 IV. **Vitae sanctorum.**

Inc.: (B)eatus andreas in achia (sic) existens

Expl.: dyabolus tibi adversabitur Cum

In fine mutil. Continet etiam vitas S. Sigismundi (f. 61'—62),
S. Viti (f. 62'—63), S. Wenceslai (f. 67'—68').
f. 70'—75 vac.

7. f. 75—78 IV. **Jejunium. Tractatulus de eo.**

Inc.: (S)Ed quia in ewangelio praecedenti

Expl.: Ewkaristie percipere volunt.

8. f. 78—92' IV. **Poenitentia. Tractatus de tribus partibus poenitentiae.**

Inc.: (C)Irca sacramentum poenitentiae

Expl.: Et tantum de 3 bus partibus poenitentiae.

9. f. 93—97 IV. **Festa. Qua re festa sanctorum celebrantur.**

Inc.: (Q)veritur quare sancta mater ecclesia

Expl.: Beatus Bernhardus in quadam epistola.

10. f. 97—102 IV. **Bellum. Aliqua puncta de bello et pugna (slo).**

Inc.: (P)Rimo nota quod ad pugnam

Expl.: suam int(e)lligit culpam. Finis est.

11. f. 102'—111 IV. **(Capranica Dominicus, card., ep. Firmanus): Tractatus de arte moriendi.**

Inc.: (C)Vm de praesentis exilij miseria

Expl.: omnibus dico vigilate etc. Et sic est finis. De auctore cf. Falk, Die deutschen Sterbebüchlein. Köln. Bachem. 1890. p. 24.

12. f. 112—119' V. **Modus legendi in lure.**

Inc.: (M)olentibus aggredi facultatem canonicam

Expl.: in prohemio gregoriane Amen.

f. 120—123 vac.

13. f. 123 et 128. VI. **Florianus S. De nomine et vita S. Floriani.**

Inc.: Dicitur autem florianus a flore

Expl.: dyocleciani et maximiani Imperatorum. Cf. Acta SS. Maii I. p. 463. Piz Script. rer. austriac. I. p. 39 ss. Theolog. pract. Quartalschrift 1868 p. 446.

f. 124 vac.

14. f. 125 VI. **Monica S. Legenda de sancta Monica matre sancti patris nostri Augustini.**

Inc.: (B)eata et venerabilis monica ex honestis

Expl.: ad laudem domini nostri iesu christi cui honor et gloria in saecula saeculorum Amen.

15. f. 125'—126 VI. **Augustinus S. De translatione S. Augustini patris nostri.**

Inc.: (B)eatissimus pater noster sanctus Augustinus

Expl.: se visibiliter mouere.

Agit de II.^a translatione ex Sardinia Papiam facta.

f. 127 et 129 vac.

16. f. 130—135 VII. **Ammonitiones ad prefectum spirituales de imitatione Christi et contemptu omnium vanitatum mundi.**

- Inc.: (Q)Vi sequitur me non ambulat in tenebris
 Expl.: tibi ipsi vim intuleris (rubr.) falso Explicit (pro Incipit)
 sermo sancti Augustini de miseria huius mundi.
 Est lib. I. Imitationis Christi.
17. f. 135—136 VII. **Augustinus S.: Sermo de miseria huius mundi.**
 Inc.: (I)N hac vita positi fratres
 Expl.: proprius cum videbit. Benedicamus ergo dominum nostrum
 Amen.
 Pseudepigraph. est cap. 21. 22. 23. ex tractatu S. Eligii de rec-
 titudine catholicae conversationis cf. Migne patrol. lat. t. XL
 col. 1183 ss. et 1214. Occurrit etiam sub titulo: Sermo de vani-
 tate saeculi.
18. f. 136—137' VII. **Augustinus S.: Sermo de operibus charitatis,
 pietatis et misericordiae.**
 Inc.: (F)Ratres karissimi numquam recordor
 Expl.: virtus et salus Amen (rubr.) Et est finis per wenczeslaum
 fratrem in Mylewsk etc. Amen.
 Est sermo XLIV. spurius S. Augustini ad fratres in eremo cf.
 Migne patrol. lat. t. XL. col. 1319 ss.
19. f. 137' VIII. **Pater noster cum brevi paraphrasi.**
 Inc.: Nota quottidie enim septem petimus
 Expl.: A dyabolo et inferno Amen.
20. f. 138 VIII. **Regula perfectae conversationis uniuscujusque re-
 ligiosi.**
 Inc.: Regula S. quis secundum hanc conuersacionem
 Expl.: Ut tria doceret { Humilitatem
 Pacientiam
 Caritatem.
21. f. 139' IX. **Exemplum de latrone et eremita.**
 Inc.: Fuit quidam latro qui omnibus diebus
 Expl.: dicit Beatus Bernardus.
22. f. 140—195 X. **Excerpta varia dogmatica et moralia (cum re-
 gistro).**
 Inc.: (C)Vm esset annorum 12 cim
 Expl. (f. 194'): Tercia Benediccionem Spiritus sancti Ad quam
 nos perducatur AMEN. Laudetur Deus. f. 194'—195' Registrum.
23. f. 195' VIII. **Symbolum apostolorum et loci biblici adiectis no-
 minibus apostolorum et prophetarum.**
 Inc.: Jeremias patrem vocabis me et post me ingredi non
 cessabis
 Expl.: Mathias Et vitam eternam Amen.
24. f. 196—213 X. **Exempla praesertim ex historia Caesarum et
 regum desumpta.**
 Inc.: (D)Orotheus imperator statuit pro lege

- Expl.: quia dominus meus Jam (mutil).
f. 204' Maria mein hoffnung.
25. f. 213'—214' X. **Sermo de quattuor peccatis clamorosis.**
Inc.: (A)Scendam igitur et videbo Inter omnia peccata
Expl.: Consumentur a facie Etc.
26. f. 214'—215 X. **Exemplum de purificatione (B. M. V.).**
Inc.: (F)Acta est in orbe Romana
Expl.: vltra visi non sunt.
27. f. 215—215' X. **Sermo de eodem (sc. festo purificationis B. M. V.).**
Inc.: (Q)Vod matrona nobilis In beatam virginem
Expl.: protinus liberantur Etc.
28. f. 216—216' X. **Sermo de dedicatione ecclesiae.**
Inc.: (F)Acta est leticia magna
Expl.: Die de missa.
29. f. 216'—217 X. **Sermo brevis de animabus.**
Inc.: (A)nima mea turbata est valde Nota quod 4° sunt
genera animarum
Expl.: Angelos bonos Sequitur (rubr.)
Maria kchum zu mir
vnd trost mich In meinem Ellend schir.
30. f. 217' X. **Exemplum de latrone et eremita.**
Inc.: Fuit quidam latro qui omnibus diebus
Expl.: dicit Beatus Bernardus.
Idem exemplum habetur f. 139'.
31. f. 218—221 X. **Sermones duo de SS. Trinitate.**
I.^{or} inc.: O Altitudo diuiciarum Nos facimus sicut bonus
scolaris
expl. (f. 220): Aristoteles astruit. Rogemus dominum.
II.^{or} inc.: (B)Enedicamus patrem festum domini ter In anno
peragitur
expl.: signum est spiritus sancti vnde Rogemus.
32. f. 221—224' X. **Sermo de ascensione Domini.**
Inc.: (E)Duxit eos foras Circa dominicam ascensionem quat-
tuor determinantur
Expl.: principes vestras et elevamini etc.
33. f. 225—332' II. **Expositio quorundam evangeliorum de tempore
et de sanctis.**
Inc.: (I)N illo tempore ingressus ihesus
Expl. (per verba) concordant in hoc
Ab initio et in fine manc. Auctor est forsan ille Engelschall qui
nominatur in tegum. exter. Iste Engelschall est verosimiliter
idem Mathias Engelschall de Straubing, qui occurrit in cod.
Vindob. Palat. 4153 (1).

34. f. 333—348' XI. (saec. XIV.) **Arnestus (de Pardubiz), archiepiscopus Pragensis: Statuta provincialia (edita in Synodo Pragensi anno 1349).**

Inc.: (I)N nomine sancte et indiuidue trinitatis Arnestus dei et apostolice (sic) sedis gratia Rex magnificus qui facit mirabilia magna

Expl.: et pastor nescit.

Impressa apud Hartzheim Jos. S. J.: Concilia Germaniae Tom. IV. pag. 381 ss. Coloniae 1761. Cf. Cpl. 146 f. 142 et Cpl. 186 f. 338 Honorabili viro domino Petro tuckaus salutem.

35. f. 348 XI. (Thomas Palmeranus Hibernus Ord. Min.): **Summula de tribus punctis essentialibus christianae religionis.**

Inc.: (R)Eligio munda et immaculata

Expl. (per verba): Quia visi(tare) pu(pillos) et vi(duas).

Extat ttum principium initii. De auctore et opere eius cf. Wadding Annales Minorum. Cf. Cpl. 146 f. 160' et Cpl. 186 f. 24.

36. f. 349—349' XII. **Joannes Episcopus Litomislensis: Publicatio decreti concilii Constantiensis contra errores Joannis Wiclef et Hus. dd. Litomišlic. 29. October 1416.**

Inc.: Johannes dei gratia episcopus lutomisslensis

Expl.: Testibus circa praemissa

Auctor est Joannes Ferreus, Ord. Praem. episc. Litomislensis et Olomucensis, postea S. R. E. Cardinalis.

37. f. 350—395' (f. 350—375' XIII. f. 376—387' XIV. f. 388—395' XIII.) **Parabola Salomonis, Ecclesiastes, Cantica Canticorum, Sapientia, Ecclesiasticus una cum oratione Salomonis iuxta interpretationem S. Hieronymi.**

Inc.: (J)Vngat epistola quos iungit sacerdocium

Expl.: vir in te amen Explicit ecclesiasticus

Tegument. poster.: Hunc librum comparauit fr. Andreas praepositus monasterii slagensis Si quis hunc et alios per eum uel alios procuratos seu comparatos abstulerit uel alienauerit ab hoc monasterio slagensi anathema sit Amen.

Oratio: Inc.: domine iehsu christe, qui hora diei prima

Expl.: In celestibus Qui vi(vis)

Versus germanici:

Grossen herren vnd schonen frawen
schol man mit vleisch dienen
vnd menich trawen
Wan von chleinen sachen
verchert sich all ir lachen.
Elend vnd armuet
waren des fur trawren gut
(s)o war ich offt wolgemuet.

47. Cpl. [453. a]. 83.

chart. saec. XIV.—XV. 202 ff. in 2 col. 2° man. IV. Anterior posses.: Wolfgangus quidam. Ligat. antiqua.

In tegum. exterior. legitur Wolphangus. Ibid. in cedula membr.

Recensio eorum, quae in cod. continentur. manu saec. XV.

Sub tegum. ant.: Orationibus fidelibus cum omni promptitudine famulandi semper praeporrectis. In nomine domini Amen. manu saec. XV. Sub cod. et ad ligandum adhibita Fragm. hebraica Talmudica (ut puto) saec. XV.

1. f. 1—5 I. Hieronymus S.: Libellus ad Paulam de virtutibus cum exemplis de vitis patrum.

Inc.: (T)Ve non immemor petitionis

Expl.: potuit promereri amen. Explicit libellus beati Jeronimi ad paulam de uirtutibus cum exemplis de patientia exemplum de vitis patrum.

f. 1 (manu saec. XV.) Incipit libellus beati Augustini quem composuit ad petitionem sue matris.

Neque Hieronymi neque Augustini esse videtur. In Codd. St. Florian. XI. 37 (f. 190) sub titulo: Ammonitio, Mellic. A. 17 (f. 491) sub titulo: Admonitorium ad suam matrem S. Augustino attribuitur. Item apud Keuffer M. Dr. „Beschreibendes Verzeichnis der Handschriften der Stadtbibliothek zu Trier“. Zweites Heft. Kirchenväter. Trier. Fr. Lintz. 1891. pag. 83. cum titulo: Augustinus ad matrem suam.

2. f. 5—17' I. Augustinus S.: Soliloquium.

Inc.: (C)Ognoscam te domine cognitorem meum

Expl.: ut aquille (!) canos meos Amen. Explicit soliloquium Augustini libellus ualde utilis.

f. 5 (rubr.) Incipit soliloquium Beatissimi Augustini Episcopi et Cancellarij domini nostri iesu christi.

Opus spurium in permultis codd. habetur. Cf. Migne c. p. l. tom XL. col. 863 ss.

3. f. 17'—19 I. Bernardus S.: Liber de honestate vitae.

Inc.: (P)Etis a me mi frater karissime

Expl.: boni operis dyetham (!).

f. 17' Incipit Bernhardus de honestate vite liber bonus et utilis omnibus Nouicijs.

Opus spurium. In plurimis quoque codd. habetur. Cf. Migne c. p. l. CLXXXIV. col. 1167.

In fine (a f. 18' col. 2 med.) plura addita.

4. f. 19—20 I. Expositio Missae.

Inc.: (G)regorius nisi spiritus sanctus

Expl.: liberari ab hijs peccatis.

f. 19 Expositio misse quidsingula queque significant. Idem opusculum in Cod. Altovad. 90 (f. 148').

- 5. f. 20 I. Algasel (philosoph. Arabicus): (Nota de sede variarum facultatum).**

Inc.: Nota algasel dicit. intellectus est in animo

Expl.: christus in fide.

- 6. f. 20—22 I. Expositio Canonis et quid Signa et Cruces significant.**

Inc.: (Q) Voniam sacer canon in consecratione

Expl.: sua passione nobis promeruit. etc. etc.

- 7. f. 22—50' I. (Conradus de Saxonia frater): Tractatus super Ave Maria (vel Speculum B. Mariae V. vel Salutatio B. M. V.) cum registro.**

Inc.: (Q) Voniam ut ait Jeronimus

Expl. (f. 49'): fructus uentris tui qui est benedictus in secula AMEN.

f. 49'—50' registrum, in cuius fine: Explicit tractatus super aue maria cum tabula de templo. (?)

Vulgariter sed falso S. Bonaventurae adscriptum istud opusculum in Cod. Mellic. I. p. 102 addicitur „fratri Chunrado“, ibid. p. 255 „Conrado de Saxonia“, in Cod. Pal. Vindob. 1575 (f. 42) „Chunrado“.

- 8. f. 50'—55 I. (f. 53 col. 1 alia man.) (Hugo de S. Victore can. reg.): (Libellus de domo conscientiae.)**

Inc.: (D) Omnis hec in qua habitamus

Expl.: per diuersa distrahitur etc.

Continet cap. I.—XVI. med. Juxta Mabillon J. Opp. S. Bernardi tom. V. p. 336 (apud Migne c. p. l. tom. CLXXXIV. col. 507 ss.) neque S. Bernardi neque Hugonis de S. Victore est, sed monachi Benedictini S. Bernardi aequalis. Occurrit iste tractatus persaepe in libris manu scriptis medii aevi.

- 9. f. 55—80' I. Tractatus de praeparatione cordis.**

Inc.: (P) Reparate corda uestra domino. Nota quod septem

Expl.: per eum habebuntur Ad que nos perducatur iesus christus Marie filius qui est benedictus in secula seculorum AMEN etc. etc. Et sic finitus est tractatus de praeparatione cordis ualde bonus et utilis cuilibet eundem cum diligencia legenti AMEN. Cf. Cod. St. Flor. XI. 97 et Cpl. 223 tegum. inter. In Codd. Pal. Vindob. 4315 et 4343 Gerardo Leodiensi O. Praed. tribuitur.

- 10. f. 80'—94' I. Smaragdus abbas: Diadema monachorum sive de diuersis virtutibus.**

Praef. inc.: (N) Vne modicum operis nostri

expl. (f. 81): ponimus primum. Incipit liber Smaragdiij abbatis quem de diuersis uirtutibus ex diuersorum patrum sentencijs collegit eique nomen dyadema monachorum inposuit quia sicut dyadema gemmis ita hic liber fulget uirtutibus.

Textus ipse inc.: (H)Oc est remedium eius

expl.: a rectitudine suberret. Expliciunt aliqua excerpta de libro qui intytulatur dyadema monachorum Smaragdi abbatis.

Continet c. 1—42 incl. Cf. Cpl. 146 f. 96—126'.

11. f. 95—139' et 200'—202' (f. 95—138 II. 138'—139' et 200'—201' I. 201'—202' III.) **Sermones varii de diuersis materiis.**

Inc.: (E)stote fortes in bello etc. Quanto frequencius audimus...

Expl.: boni in gloria patris etc.

Sermo f. 136'—137' habetur apud Migne c. p. l. tom. XXXIX. col. 2297—2301. f. 137'—138 Historia de Thaide meretrice conversa. f. 139' et 202' inserta sunt textui latino pauca vocabula bohémica.

12. f. 140—197' IV. (Nicolaus de Lyra Ord. Min.): (Postilla super epistolae S. Pauli apostoli ad Rom., ad Corinth. I. et II. 1—3. 1.)

Prolog. inc.: (E in Cod. male D) Ece descripsi eam tibi tripliciter prouerborum XXII. Quod verbum de sapientie

expl. (f. 140'): prima respectu aliarum.

Textus ipse inc.: (P)Aulus uocatus apostolus Haec epistola diuiditur

expl. (per verba): epistolas impetrabant falsi

In fine manet.

13. f. 198'—200' I. **Sermones quinque.**

Sermo I.^{us} inc.: (d)Icite filio Sion Quis est iste rex

expl. (f. 198'): in cor nostrum suscipere etc.

II.^{us} inc. (f. 199): (t)Vnc videbunt filium hominis In praecedenti dominica

expl. (f. 199'): dyabolij (!) et perducet te in eternam gloriam Rogemus (rubr.) etc.

III.^{us} inc. (f. 200): (g)Racia domini nostri In epistola hodierna Dicit beatus Apostolus

expl. (f. 200): petamus et salutemus.

Videtur initium ttum adesse sicut in sermone sequente IV.

IV.^{us} inc.: (g)Racia domini nostri etc. In quibus quidem verbis ...

expl. (per verba): veraciter declaratur videlicet

V.^{us} inc.: (ad)Ducentur Regi virgines Sicut propter vnus ...

expl.: similiter faciamus praestante **seculorum amen.**

Iste sermo V. in Cod. intitulatur (rubr.) **Sermo bonus XI. milia virginum.**

48. Cpl. [453. a]. 85.

chart. saec. XIV. (man. II. V. VI.) et XV. (ceterae man.) 170 ff. in 2 col. 2° man. VI.
Ant. possess.: (Canonica Plagens.), Ligat. antiqua.

In tegument. exterior. agglutinata est cedula membr. cum inscript.:
Matutinale B. virginis Marie.

Tegum. ant. et poster. agglutinata fragm. membr. **Hebraica saec. XV.**
Filo adhaeret signum lectionis membr. saec. XV.

F. a cap. **Valerius: (Dictum) ad Alexandum (Magnum de infirmitate humana).**

Inc.: Valerius ad Allexandrum corrigendo dixit Si dij nostri

Expl.: magnus cibus catulorum.

Est excerptum abbreviatum ex Scythae cuiusdam oratione ad Alexandrum M. habita, quam Q. **Curtius Rufus** hist. Alex. VII. 8. 12—16 exhibet. Scriptor forsitan in mente habuit **Julium Valerium**, cuius res gestae Alexandri M. translatae ex Aesopo Graeco primum ab A. Mai ex codice bibliothecae Ambrosianae Mediolani 1817 editae sunt.

1. f. 1--2 I. **Sermo de Assumptione B. Mariae V.**

Inc.: (h)Odie magnificata est Verbum istud poterat

Expl.: fieret figura probitatis.

Forsan mutilus est.

2. f. 2—3 I. **Ordo vitae B. Mariae V.**

Inc.: (m)Aria sibi regulam statuerat

Expl.: usque ad felicem Assumptionem.

Est retractatio prosaica partis carminis in Cpl. 224 f. 87'—166',
ubi plura. Cf. etiam Cpl. 214 f. 286—287'.

3. f. 3 I. **Augustinus: Excerptum ex libro de quaestionibus naturalibus.**

Inc.: Augustinus de quaestionibus naturalibus dicit Specula ad hoc sunt inventa

Est L. **Annaei Senecae** nat. quaest. I. 17. 4.

4. f. 3 I. **Cyprianus. (Nota de dilectione et servitio Dei.)**

Inc.: Cyprianus de Summa excepcionum dicit Vnum est optimum.

Expl.: perfecte servit etc.

Videtur non esse S. Cypriani.

5. f. 3 I. **Versus (duo de qualibet creatura legibus determinata).**

Pisces et volucres vermes animalia queque.

Tenent sua iura plus nobis hominibusque.

6. f. 3—3' I. **Birgitta S.: Revelatio quam beata virgo Maria sibi ita ostenderat, cum esset in Bethlehem.**

Inc.: Cum essem ad praesepe domini

Expl.: Gloria in excelsis deo etc. Tu autem.

Est lib. VII. cap. 21 Revelationum S. Birgittae (iuxta edit. Colon. 1628). Per pauca a verbis: „Tunc angeli nunciaverunt (!)“ usque ad finem addita sunt.

f. 4 vac.

- 7. f. 5—124 (f. 5—76 II. 76—83 III. 83—124 IV.) Conradus de Halm-
burg, prior Gemnicensis Ord. Carthus): Matutinale B. Mariae
V. seu Laus virginum.**

**Prolog. inc.: (A)D laudem matris virginis Ille Carthusiensis
.... expl. (f. 5): suis in locis.**

**Textus ipse inc.: (A)Ve maria gratia plena Quidquid hu-
manis dici potest**

**expl.: veniam adepturi per dominum nostrum iesum christum
Amen.**

**De opere eiusque auctore cf. Dreves G. M.: Analecta hymnica,
medii aevi III. (Leipzig. Fues. 1888) p. 7—8. In Cod. Mellic.
I. 231—241 (ubi perperam Mainradus de Nova Domo auctor
assignatus est) habetur recensio singularum homiliarum istius
operis.**

- 8. f. 124' IV. Indulgentiae quotidianae pro recitatione horarum B.
Mariae V. datae per Arnestum archiepiscopum Pragensem
(22. Dec. 1356) et Gotfridum episcopum Passaviensem (7. Junii
1358) nec non statutum Urbani (II.¹) papae in concilio Clara-
montano (1096) de horis B. Mariae Virginis.**

**Indulg. Arnesti inc.: (a)Rnestus dei et apostolice sedis gratia
Notum sit vniuersitati uestre quod accedens expl.: alligati et
astrikti harum quibus sigilla nostra sunt appensa Testimonio
litterarum Datum Rudnitz Anno dni M.^o CCC.^o L. VI.º die
vicesima secunda Mensis decembris.**

**Indulg. Gotfridi inc.: (g)Otfridus dei gratia Et si omnibus
expl.: minime teneantur. Datum Pataviae in octava corporis christi
anno dni M.^o CCC.^o LVIII.º**

**Statutum Urbani II.¹ inc.: (a)Nno dni M.^o LXXXXVI.º Vrbanus
papa expl.: sollempniter celebrare ut recitat petrus aure-
lianensis in libro continentis biblie super Apockalypsim (!) visione
ultima prope finem Qui claruit Anno dni M.^o CCC.^o et amplius
Deo gratias.**

**f. 124 (rubr.) Nota indulgentias cottidianas super lecciones prae-
dictas datas per Dominum Arnestum archiepiscopum pragensem.**

- 9. f. 125—141 V. (Nicolaus de Lyra Ord. Min.): (Postilla super psal-
terium).**

Inc.: (B)Eatus vir. Quamuis beatus Augustinus dicat

**Expl.: in se(cula) se(culorum) lau(dabunt) ad quam laudem nos
perducat qui saeculorum amen.**

10. f. 141—164 V. **Expositio super cantica canticorum.**
 Inc.: (O)sculetur me osculo oris sui. Os domini non inmerito....
 Expl.: incomprehensibilis permane Amen. Expliciunt cantica canticorum salemonis (!) regis israel quae vocantur hebraice Syrasirim.
 f. 141. Assit principio sancta maria meo. — Compiler usus est excerptis ex libris S. Gregorii papae super cantica canticorum auctore **Guillelmo abbate S. Theodorici Rhemsis**, postea monacho Signiacensi (apud Migne c. p. l. tom. CLXXX. col. 441 ss.).
 ff. 164' et 165 vac.
11. f. 166 VI. **Augustinus S.: De sanitate animae homilia.**
 Inc.: (N)os(tis) fratres karissimi omnes homines
 Expl.: in do(mo) t(ua) domine.
 Prior et maior pars usque ad verba: „Consideremus dilectissimi“ habetur in Nova Patrum Bibliotheca tom. I. (ab Angelo Mai Romae 1852 edito) pag. 220 ex cod. Vatic. 4951 saec. XI.—XII.
 Verosimillime spuria.
12. f. 166—167 VI. (**Augustinus S.**): **Contra auguria et similia homilia.**
 Inc.: (B)Ene nostis fratres karissimi me vobis
 Expl.: faciat deus peruenire. Cuius regnum et imperium sine fine permanet in secula (saecul)orum.
 Item spur. Extat apud Migne c. p. l. XXXIX. col. 2269 ss. et est ibi Sermo CCLXXVIII. c. 1—5. (cap. 6 deest) verosimiliter **Caesarii Arelatensis**.
13. f. 167 VI. (**Maximus S. ep. Taurinensis**): **(Sermo) contra suffragia clamantes patienter.**
 Inc.: (O)si videatis fratres karissimi quod mca non cessat
 Expl.: non videtur quid agatur.
 Est pars prior homiliae C.^{ae} S. Maximi de defectione lunae (apud Migne c. p. l. tom. LVII. col. 483—485). In aliis codd. et edd. S. Ambrosio et S. Augustino tribuitur.
 Rectum initium est: „Et ipsi videtis, fratres“
14. f. 167—170 VI. (**Joannes Saresberiensis ep. Carnot.**): **Tractatus contra pythones vel Glossa super Saul.**
 Inc.: (S)Aul in tyrannum versus ex principe
 Expl.: reprobi extiterunt etc. (rubr.) Eplicit (!) tractatus polierati contra phitones.
 Desumptus est ex Joannis Saresberiensis Polycratico aive de nugis curialium et vestigiis philosophorum lib. II. cap. 27 med. (apud Migne c. p. l. tom. CXCIX. col. 462—470).
15. f. 170 VI. **Thomas de Aquino S. Ord. Praed.:** **(Nota de superstitione).**

Inc.: (T)homas 2.^a 2.^a q(uaestione) 93 Si autem aliquid fit
 Expl.: dei cultum non pertinet (rubr.) hoc primo lege.
 In marg. lat. rubr.: hec est sci(entia?)
 Desumpta est ex Summa theologica S. Thomae de Aquino II. 2.
 quaest. 93 artic. 2.

16. f. 170—170' VI. **Augustinus S.: Nota de superstitionibus.**

Inc.: Nota de supersticionibus Augustinus ad inquisitores ianuarij
 d(istinctione) 12 Omnia talia quae neque
 Expl.: praesumpcionibus subiciuntur. (rubr.) Explicit Glosa super
 Saul. Anno domini Magnificat anima mea dominum. (In
 marg. infer. nigr.) Honorabili viro domino suo vernardo (?).
 Ista nota de superstitionibus desumpta est ex Epistola LV. S.
 Augustini seu Ad inquisitiones Ianuarii lib. II. cap. XIX. (apud
 Migne c. p. 1. tom. XXXIII. col. 221).

49. Cpl. [452. a]. 103.

chart. saec. XIV. (1388 f. 69') et XV. 99 ff. in 2 col. 2.º man. VI. Ligat. recent.

1. f. 1—69' (f. 1—14 I. f. 14—20 II. f. 20—69' III.) **Petrus de Ravenna
 magister: Dicta de summo bono super Sermones de sanctis.**

Inc.: (M)Ichi autem absit Narrat Valerius maximus

Expl.: patet in legenda etc. Amen. Expliciunt dicta magistri Petri
 de rauenna de summo bono super Sermones de sanctis sub Anno
 domini M.^o CCC.^o LXXX. Octauus (!). ffinis adest operis mer-
 cedem posco laboris et cetera etc.

De auctore nil certi scio; f. 34—38 habentur duo sermones de S.
 Antonio de Padua, f. 59'—61, unus de S. Francisco Seraphico.
 In cod. St. Florian. XI. 258 iidem sermones **Jacobo de Lausanna**
 Ord. Praed. attribuuntur, in antiquis editionibus S. **Bonaventurae**
 eidem sancto auctori adscribebantur. De S. **Petro Chrysologo**
 (archiep. Ravennat.) auctore istorum sermonum ne cogitari qui-
 dem potest.

f. 70 vac.

2. f. 71—80 IV. (**Sermones sex de passione Domini**).

I.^{us} inc.: (S)Tabant iuxta crucem Sicut enim pictor

expl. (f. 73): machinati sunt mala Rogemus hunc christum etc.

II.^{us} inc.: (R)Espice in faciem cristi tui ps. christi tui id est
 regis tui

exp. (f. 74'): et conregnabimus Rogemus ergo dominum etc. Domine
 deus da nobis finire (!) hunc librum. Bis sex credatis sunt species
 hebraicitatis.

III.^{us} inc. (f. 75): (P)Er proprium sangwinem sicut dicit
 naturalis

expl. (f. 77'): quem introitum nobis concedat qui g. d. qui regnat
in secula saeculorum Amen.

IV.^{us} inc.: (E)gredimini filie syon Ista uerba dicuntur fili-
abus

expl. (f. 78'): in decore suo uidebunt etc.

V.^{us} inc.: (O) Vos omnes hec uerba sunt christi

expl. (f. 79): memor sit in regno Amen.

VI.^{us} inc.: (R)Ecordare quod steterim in conspectu tuo. Horosius
super illud Canticorum: Sonet

expl.: sue genitricis iehsus christus qui cum seculorum Amen.

3. f. 80' V. **Historia Visitationis B. Mariae Virginis (Antiphonae,
Responsoria, Lectiones).**

Inc.: Ad primam versiculum antiphona

Expl. (per uerba): inclina aurem tuam

In margine inf. sciss. et in fine mutil.

4. f. 81—82' VI. **Nota de extremo iudicio,**

Inc. (per uerba): Non gustancia nec bibencia

Expl.: in ictu oculi peraguntur.

In fine mutil. — A f. 81—99' cum manu VI.^a plures aliae per-
mixtae sunt.

5. f. 82'—84' VI. **(Nota de nativitate Jesu Christi).**

Inc.: (n)Atiuitas domini nostri iehsu christi

Expl.: ex maria uirgine.

6. f. 84'—87' VI. **(Nota de passione Jesu Christi).**

Inc.: (P)Assio christi fuit ex dolore amara

Expl.: non sunt visi.

7. f. 87'—90' VI. **(Sermones quinque).**

I.^{us} inc.: (H)odie salus huic domui Quamdiu homo in hac
uita

expl. (f. 88'): dyabolo ferventes qui (? an mutilum?).

II.^{us} inc.: (N)E tradas domine bestiis Ista uerba possunt
esse

expl. (f. 89'): ad eterna tabernacula vbi deus pater cum filio
seculorum etc.

III.^{us} inc.: (B)Eati mortui Omnes quidem morimur

expl. (f. 89'): de morte ad uitam vbi cum christo et sanctis regnant
sine fine. Rogemus.

IV.^{us} inc.: (N)Octe ss meum perforatur Verba proposita re-
praesentant

expl. (f. 90): ab omni pena Rogemus.

V.^{us} inc.: (S)icut pater habet uitam deus tres uitas homini
dedit

expl. (per uerba): dum durissime ardere

In fine mutil. — Inter ff. 90 et 91 aliquid deesse videtur.

8. f. 91—99' IV. Notae asceticae et morales.

Inc.: (D)Vplex est abstinencia

Expl. (per verba): lupus qui

In fine mutil.

50. Cpl. [452. a]. 104.

chart. saec. XIV.—XV. 214 ff. 2.º man. unica. Ligat. recent.

f. 1—209 (S. Joannes Chrysostomus: Opus imperfectum in Mattheum, lat.).

Inc.: (S)Icut referunt Mattheum conscribere

Expl. (per verba): maligni spiritus et verbi etc. et cetera.

In fine mutil. — f. 209' et ss. vac. — Opus spurium, impressum apud Migne c. p. gr. tom. LVI. col. 611 ss. — f. 93 in marg. super.: Iste liber in duas partes dividitur: prima pars super VIII primis capitulis Mathei (accuratius c. 1.—8. 10 = hom. I.—XXII. incl.), altera pars incipit a XIX. capitulo et finit ad XXIII eiusdem ewangeliste (accuratius c. 19—23. 37 = hom. XXXII.—XLVI. fin.) — Cf. Cod. sequ.

51. Cpl. [452. a]. 105.

chart. saec. XIV.—XV. 180 ff. in 2 col. 2.º man. unica. Ligat. antiqua.

Tegum. ant. agglut. cedula chart. cum indice contentorum.

f. a cap.: Vendatur, dein probationes pennae.

f. a cap.: Iste liber in duas partes diuiditur (ut supra f. 93) et finit vicesimum quartum etc.

1. f. 1—133' (S. Joannes Chrysostomus: Opus imperfectum in Mattheum, lat.).

Inc.: (S)Icut referunt Mattheum conscribere

Expl.: promissionis eterne Ad quam nos perducatur qui vivit et regnat deus in saecula saeculorum Amen.

f. 1—78 = c. 1—8. 10 Matthaei = Homil. I.—XXII. incl.

f. 78—133' = c. 19—23. 39 Matth. = Homil. XXXII.—XLVII. fin.

Noster codex praeter finem convenit cum Cod. Carthus. Vallis Dei apud Migne c. p. gr. tom. LVI. col. 611 ss. passim citato.

f. 132' Finito libro sit laus et gloria christo.

Benedictus Jehsus Marie filius in saecula saeculorum.

2. f. 133' (S. Gregorius M.: Excerptum ex libro III. Morallium in Job. cap. 31).

Inc.: Neque enim corda omnium

Expl.: prospiciens pensat etc.

3. f. 134—135' Sermo bonus de dedicatione (ecclesiae).

Inc.: (T)Anta quippe praedicatoris debet esse discrecio

Expl.: ad aulam regni celestis portauit ad quam nos perducatur qui
viuit et regnat in saecula saeculorum.

4. f. 135'—139 **Sermo communis** (in quo duodecim genera hominum
describuntur).

Inc.: (F)ratres ueniat in mentem

Expl.: in gloria sempiterna Ad quam nos perducatur qui viuit et
regnat in ss. Amen.

5. f. 139—142' **Sermo bonus communis de septem mortalibus peccatis**,
qui potest praedicari ad placitum in dedicationibus.

Inc.: (U)Idi de mari ascendentem bestiam Contra hanc
bestiam

Expl.: vim facientes diripiunt Ad quod nos perducatur saecu-
lorum Amen.

6. f. 142'—146 **Sermo de passione Domini.**

Inc.: (E)T baiulans sibi crucem

Expl.: uenerantes et glorificantes dicamus Pater noster qui es in
celis etc.

7. f. 146'—147' **Sermo de aurum deferentibus et ornatis mulieribus.**

Inc.: (S)icut enim oculus aliis membris

Expl.: gratia domini nostri Iesu christi.

Cui gloria et imperium (!) in secula saeculorum Amen.

8. f. 147'—148' **Sermo, quoniam ad theatrum sive ad choreas vel
ad alia spectacula ire non oportet, quia multa inconvenientia
inde geruntur.**

Inc.: (S)ciendum vero nobis est

Expl.: posuimus bonis Gratia domini nostri Iesu christi.

9. f. 148'—164 **Sermones tres synodales.**

I.^{us} inc.: (S)acerdotes contempserunt legem

Reuerendi patres et domini sicut deus omnipotens pro salute

expl. (f. 153): sine macula qui viuit et regnat in secula saeculorum
Amen.

II.^{us} inc.: (G)Rex perditus factus est Reuerendi patres et
domini quia secundum Gregorium Nazianzenum

expl. (f. 158'): salutis eterne (!) Qui viuit saeculorum Amen.

III.^{us} inc.: (A)udite reges et intelligite Cum me video in
medio magnatorum

expl.: feliciter largiente Ad quam nos perducatur qui vivit et regnat
in saecula saeculorum Amen (rubr.) Expliciunt sermones tres
synodales.

10. f. 164—179' **S. Augustinus: Liber soliloquiorum (praecedente tabula).**

Inc.: (f. 165): (C)Ognoscam te domine cognitor meus

Expl.: aquile (!) canos meos Amen. Explicit soliloquiorum Beati
Augustini doctoris Egregij per manus

Opus spurium. Cf. Migne c. p. l. tom. XL. col. 863 ss.

11. f. 179'—180' (Expositio interlinearis et marginalis latina evangelii secundum Matthaeum cap. 8. 11—9. 8).

Inc.: Dico autem vobis quod multi

Expl.: potestatem talem hominibus.

Commentarius marginalis ex diversis auctoribus (Ambrosio, Augustino, Hieronymo, Hrabano Mauro etc.) contextus esse videtur.

52. Cpl. [819]. 136.

chart. saec. XIV. (1391 f. 200) et XV. 203 ff. in 2 col. (ff. 76—77 et 79—80' in 1 col.).

2.º man. II. Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

In tegum. exter.: Verba 6. Johannis ewangeliste ad sponsam.

f. a cap. et ad calc. memb. Fragn. hebraica.

1. f. 1 (manu saec. XV.) Adalbertus magister: Solutio (quaestionis) de S. Maria Magdalena per doctores.

Inc.: Beatus Jeronimus ad zurianum

Expl.: me praesente.

Iste Adalbertus forsitan est celeberrimus Adalbertus Ranconis de Ericinio.

f. 1' et 2 vac.

2. f. 3—76' I. Birgitta S., ducissa Sueciae: Liber quartus coelestium revelationum (praecedente registro).

Registr. inc.: (v)Erba Johannis ewangeliste ad sponsam

expl. (f. 7'): in dicta visione ut sequitur. Expliciunt rubrice tercii (falso pro quarti) libri.

Liber revel. IV. ipse inc.: (a)pparuit persona quedam hominis

expl.: cum iudicantibus orbem etc.

Explicit quartus liber celestium Reuelacionum Beate domine Brigide ducisse Swecie

Cf. Corpus revelationum sanctarum Birgittae, Hildegardis, Elisabethae. Colon. Bostzen 1628 lib. IV. pag. 169—290 (lib. IV. cap. 1—130 incl.).

3. f. 76—77 et f. 79—80' II. (saec. XIV.—XV.) (Themata concionatoria).

Inc.: Eratis aliquando sicut oves errantes Quicumque uult intelligere

Expl.: erectus ab eadem.

ff. 77' et 78 vac.

4. f. 81—200 I. Birgitta S. ducissa Sueciae: Liber quintus coelestium revelationum praecedente registro).

Registrum inc.: (L)iber iste quaestionum diuiditur

expl. (f. 84): translatare solitus erat.

Liber V. ipse revelationum inc.: (U)Idi thronum in celo

expl.: emisit spiritum. Explicit brigida Sub Anno domini Millesimo CCC.^o XC primo.

Cf. *Corpus revelationum*. Colon. 1628 pag. 303—476 (= lib. V. VI. et VII.). In Cpl. 80 (f. 308—314) habentur excerpta ex libro VIII. coelestium revelationum S. Birgittae. Cum Sancta anno 1373 mortua sit, noster codex 18 annos post eius mortem (anno canonisationis eius) scriptus est.

ff. 200'—203 vac.

Tegum. poster.: **(Donatio fratrum Ulrici, Wilhelmi et Petri de Lompna pro anima Drzkonis et amicorum eius, chart. saec. XIV. exeunt).**

Inc.: vlricus wilhelmus petrus fratres germani de lompna

Expl.: per vnum halensem.

(Notae medicae).

Inc.: Ad faciendum vngentum (!) primo butirum

Expl.: super dolorem (chart. saec. XIV.—XV.).

53. Cpl. [818]. 137.

chart. saec. XIV. - XV. et XV. 206 ff. in 2 col. 2° man. II. Ligat. antiqua.

In tegum. exter.: **Milicius super Johannem.**

Milicius super passionem.

Tegum. ant. et poster. **Fragm. membr. Breviarii cum neumis, saec. XIII.**

1. f. 1—2' I. **(Quaestiones de resurrectione et apparitionibus Iesu Christi).**

Inc.: Queritur quare christus non statim

Expl.: discipulis demonstrasse.

2. f. 3 I. **(Dubium de intentione orationis).**

Inc.: Dubitatur Quid intendimus

Expl.: trahimus ad eum.

3. f. 4—175' I. **Milicius (Pragens.): (Glossa) super (evangelium secundum) Joannem.**

Inc.: (I)N principio erat verbum. Hic ostendit inseparabile esse...

Expl.: Sic ergo sepultus est dominus etc.

4. f. 175'—202' II. **Milicius (Pragensis): Dicta super passionem Domini.**

Inc.: (S)Citis quia post biduum terrestres exercitus signa deferunt

Expl.: resurgere valeas et gloriam sempiternam ad quam nos perducatur pater et filius et spiritus sanctus (rubr.). Expliciunt dicta Milicij super passionem domini.

ff. 203—206' vac.

De auctore cf. Cod. St. Flor. XI. 311.

Tegum. poster. inscript.: Anno etc. XXXII° fuit mecum honorabilis vir dominus Chunradus pawioell (?) rector parochialis ecclesie in waldzell in die petri et pauli (saec. XV.).

54. Cpl. [818]. 142.

chart. saec. XIV. (man. II.) et XV. (alias man.) 242 ff. in 2 col. 2°. Ligat. antiqua.

Tegum. anter.: Hoc nomen Johannes. librum plebani.

1. f. 1—4 I. **Sermones in dominicis adventus.**

Sermo in dom. I.^a inc.: Karissimi in hodierna dominica incipimus..
expl. (f. 1'): tria sunt quae dormire faciunt et sompnum inducunt
et illa omnia quare per ordinem in Jacobo de uoragine in
primo sermone et omnia inuenies post ordinem.

Sermo in dom. III.^a inc.: (G)audete in domino Ciuitas quae
ab inimicis opprimitur

expl. (f. 2'): scutum et bellum Rogemus ergo dominum.

Sermo in dom. IV.^a inc.: (M)iserunt Iudei ab ierosolimis
dominicis tribus praedictis sancta mater ecclesia

expl. (f. 2'): helyas es tu.

f. 3. vac. Sermo in dom. II.^a inc. (f. 3'): (t)unc videbunt filium
hominis dominica proxima sancta mater ecclesia propo-
suit

expl.: ipsum adiuuabit.

2. f. 4'—6' I. **Legenda S. Erasmi martyris.**

Inc.: In anthiochia ciuitate ut legimus facta est persecutio

Expl.: per te iehsu christe saluator mundi etc.

Cf. Acta SS. Junii I. pag. 213—216.

3. f. 6'—7 I. **Historia S. Achatii et ceterorum (decem millium mar-
tyrum).**

Inc.: Jussu adriani et antoninj imperatoribus

Expl.: atque victoria per cuncta saecula saeculorum Amen.

Contracta esse videtur ex iis, quae habentur in Actis SS. Junii IV.
pag. 182—187.

ff 7' et 8 vac.

4. f. 9—91 II. (**Postilla super euangelia dominicalia per circulum
anni**).

Inc.: (E)Et cum appropinquasset Jesus

Bethfage enim fuit villa sacerdotum

Expl.: ad quae misi illud etc.

ff. 91' et 92 vac.

5. f. 93—211' (f. 93—193' II. f. 194—211' III.) (**Legendae sanctorum**).

Inc.: (C)Vm propter primarum inobedientiam

Expl.: ad regnum celorum migrauerunt Ad quod perducatur qui
in trinitate uiuit et regnat Deo gracias AmeN.

Hinc inde notae et correctiones marginales.

f. 98' (ante nativitatem Domini): Ins wanug. — De opere nihil
in catalogis impressis inueni.

6. f. 211'—212' III. (**Passio S. Dorotheae virginis et martyris**).

Inc.: (G)Loriosa virgo et martir sancta dorothea

Expl.: consubstantialis et coeternus viuit et regnat deus in saecula seculorum AmeN.

Desumpta est haec passio ex Jacobi de Voragine *Legenda aurea*, qua et auctor praecedentium legendarum multum usus est.

7. f. 213—240' II. (**Postilla super evangelia, quae habentur in Comuni Sanctorum**).

Inc.: (U)Os autem dixi amicos Notandum quod quadruplex est amicus

Expl.: eternorum gaudiorum immensitate Rogemus ergo dominum ameN.

Da pringt mirh mein czereszü. Explicit hoc totum infunde da mihi potum. (rubr.) Amor dei et proximi (nigr.) Amor dei et proximi est bonus. Da pringt mich mein czereszü.

8. f. 240'—241' I. **Collatio bona de animabus** (fidelium defunctorum).

Inc.: (f)ormauit igitur deus hominem he(c) verba habentur originaliter

Expl.: fines tuos pacem ad quam nos perducatur pater et filius etc.

9. f. 241'—242 I. **Collatio de fraternitate bona**.

Inc.: (V)bi duo uel tres congregati fuerint dicit Glosa domus est populus dei

Expl. (per verba): ex variis membris integrationem

Aliquid deesse videtur.

Tegum. poster.: **Nota de filiabus diaboli**.

Inc.: Nota quod dyabolus concubuit cum iniquitate

Expl.: meretricibus comisit etc.

Exemplum de theologo praedicatore deo ingrato facto inscio.

Inc.: Theolygus praedicator magnus grates retulit

Expl.: e. f. g. etc.

Nota de ludo taxillorum a diabolo invento.

Inc.: Dominus noster ihesus christus postquam hominem regno celorum restituit

Expl.: ut lusores etc.

(rubr.) fasteinhin da orate deum pro me. Miserere mei deus. (nigr.)

Excerpta pauca de decimis praestitis et non praestitis. **Nota** de quodam anteriore possessore codicis: Ich pin angestannen an erthage vor Viti etc. etc.

55. Cpl. [821]. 199.

chart. saec. XIV. (f. 13—250'), 1373 f. 234 et saec. XV. (f. 1—12). 250 ff. in 2 col. (praeter f. 242—250'). 8.º (222:161). man. IV. (IV. est Klinkonis cuiusdam). Ligat. antiqua.

Tegumentis anter. et poster. agglutinata fragm. chart. **Tractatus grammatici** (forsan commentarii in Doctrinale Alexandri de Villa Dei) saec. XV.

- f. a cap. et ad calc. fragm. membr. **Breviaril saec. XIV.**
- f. a cap. in marg. super. manu saec. XV.: pro octo lb. pro octo d pro toto mundo.
- f.. 'a cap. in marg. super. alia manu saec. XV.: Orate pro anima domini leonardi.
- f. 1 in marg. super. manu saec. XV.: Domine puer iacet Anno LVII° Jare. Nota remedia mortuorum in tauffkirchen Item puer porczel de reiberstorff Item puer pábel de pfhaffnkirchen Item puer villici de weyr Item puer Sartoris de kagen Item das ist gelogen Item es ist nit glogen.
- Ista loca sita sunt in Bavaria superiore in parochia nunc ober-taufkirchen dicta, prope Mühldorf ad Oenum.
1. f. 1'—2 I. **Inhibitiones a sacra communione.**
Inc.: Item omnibus hereticis
Expl.: credo nescientibus. Isti omnes non communicent nisi cum consensu confessoris eorum aut cum licencia plebani etc.
 2. f. 2'—6 I. **(Exorcismus contra daemones).**
Inc.: In nomine patris Deus angelorum
Expl.: spiritus eum etc.
 3. f. 7—7' I. **(Benedictio) contra tempestates.**
Inc.: In nomine sancte et indiuidue
Expl.: cum pace etc.
 4. f. 7'—12 I. **(Instructio brevis sacerdotum).**
Inc.: Confirmacio est sacramentum
Expl.: tenet annos etc. (rubr.) amen etc.
 5. f. 13—234 II. **Piper: (Sermones) de tempore.**
Inc.: (H)Ora est iam nos etc. Quando rex uel princeps
Expl.: ciuitatem ierusalem dic hystoriam Rogemus (rubr.) Anno domini MCCCLXXIII in die sancte Ger(trudis).
Idem sermones, sed pauciores in Cpl. 32 et Cpl. 212.
 6. f. 234 III. **(Sermo super: Domine filia mea modo defuncta est. Matth. 9. 18).**
Inc.: Domine filia mea In hoc ewangelio duo notare possu-mus
Expl.: custodiat pater et filius et spiritus sanctus amen.
 7. f. 234'—240' III. **(Sermones duo de dedicatione ecclesiae).**
I.^{or} inc.: Vidi ciuitatem sanctam hic plura de sancta ecclesia dicuntur expl. (f. 235'): spiritualiter intelligi.
II.^{or} inc.: (M)ouebo celum et terram Super ista verba
expl.: in gaudio gaudiorum Quod nobis praestare.
f. 241 Probationes pennae.
 8. f. 242—250' IV. **(Vita Jesu Christi et B. Mariae V. illustrata locis et typis a. scripturae veteris et novi testamenti).**
Inc.: Porci cum demoniis

Expl.: veni Coronaberis. finis adest operis etc. per manus klinkonis etc. (rubr.) Finis adest operis mercedem posco laboris bonus (?).
Adiacet una cedula chart. saec. XV. continens: Notas homileticas super evangelium: Si quis diligit me (Joann. 14. 23—31).

56. Cpl. [821]. 200.

chart. saec. XIV. omnes manus, praeter VI, quae est saec. XV. (f. 242^r: 1350). 248 ff. (2 col. f. 216'—222, alioquin una col.) 8.º (221: 146). man. XI. Ligatura antiqua.

1. f. 1—13 I. (**Sermones octo varii**).

Inc.: (P)ater noster christus antequam inchoraret (!)

Expl.: tandem peruenire mereamur Ro(gemus).

f. 13 **Versus:** Omnia cum domino dona redisse sua.

f. 13 in medio abscissum quin textus laedatur.

2. f. 14—159' (f. 14—81 I. f. 81'—140' II. f. 141 III. f. 141'—142' IV. f. 142'—159' V.) (**Sermones de tempore, a dom. I. Advent. usque ad dom. VI. post Pascha incl.**).

Inc.: (E)Cce rex tuus venit Aduentus saluatoris ab antiquo

Expl.: a peccatis recedant Rogemus.

Inter ff. 140 et 141 lacuna.

3. f. 159'—171 V. (**Auctoritates sanctorum patrum**).

Inc.: (g)regorius prodest attenuari

Expl.: veraciter cognoscit (!) Rogemus.

4. f. 171'—173' V. (**Sermo de dedicatione ecclesiae**).

Inc.: fActa est leticia magna in populo Hoc verbum scriptum est

Expl.: per missas pone exemplum etc.

5. f. 174 VI. (**Nota de sumptione corporis Christi**).

Inc.: Nota quod corpus christi

Expl.: scandalizatus in me.

6. f. 174'—175' I. (**Sermo de ascensione Domini**).

Inc.: (a)scendit deus In iubilatione Ps. In hijs verbis notandum est

Expl.: a qua nos custodiat deus amen.

7. f. 175' VI. (**Nota homiletica de corpore Christi**).

Inc.: Beatus homo est legitur Joh. VIII.

Expl.: ab angelo sumitur (?).

8. f. 176—215 I. (**Sermones de tempore, a dom. Pentec. usque ad ultimam dom. post Pentec.**).

Inc.: (S)Iquis diligit hodie ecclesia celebrat aduentum spiritus sancti

Expl.: redemptor utriusque. Rogemus ergo dominum nostrum iehsum christum ut ipse dignetur etc. Explicit iste liber scriptor sit crimine liber (rubr.) In nomine domini amen.

Cohaeret verosimiliter cum Sermonibus in nostro codice f. 13—159' contentis. Cf. Cod. A. Flor. X. 131. A., sed Franciscus Balthasar, quem Czerny auctorem sermonem esse putat, eos compilasse non potuit, quia noster codex certo saec. XIV. est. Forsan alius Balthasar auctor est.

9. f. 216 VII. (Fragmentum de figura terrae sphaerica).
 Inc. (per verba): tamquam in medio poni
 Expl. (per verba): Nichil enim differt (?)
 Unde desumptum sit, nescio. — Eod. f. probationes pennae.
10. f. 216'—221 VIII. (Sermo de passione Domini).
 Inc.: (R)Espice in faciem christi tui verba ista scripta sunt
 Expl.: qui pro nobis passus est in cruce AmeN (rubr.) Explicit hoc totum infunde da mihi potum destruit omne forum defectus denariorum Sequitur evangelium nichodemi et ryut.
 f. 216' in marg. super. rubr.: explicit hoc totum infunde
11. f. 221—222' VIII. **Evangelium Nicodemi seu Gesta Salvatoris.**
 Inc.: (F)actum est in anno XVIII.º
 Expl. (per verba): maleficus est.
 Ante cap. I. et II. rubr. hylf got gut man.
 Permulta desunt. Cf. Cpl. 95 et 145 f. 374' ss.
 f. 222' **Inhibitiones** a sacra communione in die coenae domini tum initium latine et germanice.
12. f. 223—224 IX. (Sermo de nativitate B. Mariae V.).
 Inc.: (o)rietur sol et occidit et in locum suum reuertitur super quo dicit quedam glosa
 Expl.: et sanabo Rogemus.
13. f. 224—228' IX. (Pseudo-Anselmus): (Dialogus B. Mariae Virginis et Anselmi de passione Domini).
 Inc.: (s)anctus Anselmus longo tempore
 Expl.: in solio patrie celestis AmeN.
 Opus spurium cf. Migne c. p. l. c. tom. CLIX. col. 271—288.
14. f. 228'—231' IV. (Historia de deo misericordiae).
 Inc.: (P)ost peccatum ade expulso ipso
 Expl.: imperium per infinita saecula saeculorum amen.
 f. 228' in marg. super.: Assit principio sancta maria meo — Cf. Cpl. 145 f. 409' ss.
15. f. 232—233 IX. (Sermo super.: Sic deus dilexit mundum, ut suum unigenitum daret. Joann. 3. 16.).
 Inc.: (s)ic deus dilexit dicit glosa non tantum filium suum
 Expl.: corda fidelium etc.
16. f. 233'—235 IX. (Passio S. Barbarae Virg.).
 Inc.: (t)emporibus imperatoris maximiani
 Expl.: honor in secula seculorum amen.

- Cf. Bibliotheca hagiographica lat. (Bolland.). Bruxell. 1899 p. 142,
iuxta quam est passio s. Barbarae a.
f. 235' (alia manu saec. XIV.) Item nota: Castitas virginitas
puritas mundicia. nitor continencia.
17. f. 235'—236 X. (Imagines et typi B. Mariae V. ex variis auctoribus,
sacris et profanis).
Inc.: Constantinus in libro de naturis liquidorum
Expl.: corporis castitate.
18. f. 237—241' IX. **Coniuratio super mulierem, quae vexatur a
daemone.**
Inc.: In nomine patris Deus angelorum deus archangelorum...
Expl.: serpentem antiquum.
19. f. 242—245' XI. **Tabula ostendens numerum septimanarum inter
nativitatem Christi et carnis privjum (ab anno 1350 usque
ad annum 1450).**
Inc.: Notandum quot (!) sequens tabula
Expl.: Eternam VII—VII.
f. 242 manu IX.: Domine miserere omnium et respice eod. f.
(manu saec. XIV.—XIV. **Oratio** de ss. septem dormientibus).
inc.: Omnipotens sempiterne deus
expl.: laudet in saecula saeculorum Amen.
eod. f. (eadem manu): † Pater principium † filius initium † Spiritus
sanctus sit michi N. in remedium Amen etc.
20. f. 246—246' IX. (**Coniuratio**) **contra tempestatem et maleficiorum
incursus.**
Inc.: In nomine sancte et indiuidue trinitatis
Expl.: et spiritus sancti.
21. f. 246' IX. (**Oratio**) **ad elevandum corpus Christi.**
Inc.: Salve sancta caro
Expl.: sensus purificetur.
22. f. 246' IX. (**Nota de festivitate S. Cyrilli**):
festivitas sancti Cyrilli episcopi est in translatione sancti nycolay.
23. f. 247—248 IX. (**Nota de diebus XXX periculosus in anno secundum
astrologos Parisienses**).
Inc.: Item nota quod in quolibet anno
Expl.: infra LX diebus morietur.
24. f. 248—248' et tegum. poster. IX.: (**Remedia sex germanica ad
vinum mellorandum**).
Inc.: wen du den smecheden wein
Expl.: er gerecht.
25. f. 248' (manu saec. XIV.) (**Antiphona et Oratio de S. Sebastiano**).
Antiphona inc.: Sancte sebastiane magna est fides tua
expl.: epidimie liberemur Gloria patri etc.
Oratio inc.: Omnipotens sempiterne deus

expl.: precibus liberemur per dominum V pater noster et tot aue maria.

26. f. 248' (alia manu saec. XIV.) (**Benedictiones iaculatoriae contra tempestates**).

Inc.: † Sancte columquille remoue tempestas procelle †

Expl.: † O rex glorie veni cum pace †††.

57. Cpl. [814]. 194.

membr. (f. 1—36') et chart. (f. 37—264') saec. XIV. (f. 1—36') et XV. (f. 37—264'). 264 ff. in 2 col. (praeter f. 37—63', f. 85—86, f. 106—264'). 8.º (208:139). man. XII
Anterior possessor: Rugerius Kämrl (1405 f. 86'). Ligat. antiqua.

T. a cap. membr. saec. XV. (**Alexander de villa Dei**): **Doctrinale puerorum** v. 144—219 et v. 360—431).

Inc.: (E)x as est atis elephas gigasque

Expl.: Infinita quoque casu caruere vocante. col. 1 v. 394—431, col. 2 v. 144—181, col. 3. v. 182—219, col. 4. v. 360—394.

1. f. 1—36 I. (Sermones dicti) **Lingua aurea de sanctis per annum**.

Inc.: (C)Vm esset dispensata mater iehsu In hoc uerbo datur...

Expl.: meritis sue matris perducamur. Amen Explicit Aurea lingua de sanctis per circulum anni. Explicit explicet ludere scriptor eat.

Differt a collectione aurea lingua dicta, quam commemorat Linsenhayer Ant.: Geschichte der Predigt in Deutschland p. 337 ss.

2. f. 36—36' I. (**Sermo**) **de S. Oswaldo rege largissimo**.

Inc.: Or regis in manu dei est Quia rarum est quod reges et principes sanctificantur

Expl.: nominis sui laudem, qui est benedictus amen.

f. 36' col. 2 verso (manu saec. XV.) (**Notae negotiatoriae**, inter quas: Item perchtholdo in trüchtelfing IIII cyphus vini Vid VIII d et in fine Anno domini 1405 ego rugerius kāmrl emi istum librum pro 46 circa festum conuersionis sancti pauli de sattellitibus Theodorici (Nomina locorum, quae commemorantur: trüchtelfing, Ekkenmül, allehouen, sunching).

3. f. 37—45 II. (f. 40' alia manus) (**Ordo Missae**).

Inc.: (E)Xue me domine ueterem hominem

Expl.: misericors dominus (rubr.) sequitur Ewangelium.

f. 37 (rubr. in marg. super.) In nomine domini Amen. Inter ff. 40 et 41 unum saltem excisum.

f. 45'—47' vac. Inter ff. 47 et 48 unum excisum.

4. f. 48—57' III. (**Sermones, miracula, similitudines**).

Inc. (per verba): siue non Nam sol.

Expl. (per verba): misit 4^{or} muncios (!)

Ab initio et in fine mutil. Inter ff. 56 et 57 aliquantulum deesse videtur.

5. f. 58—63' IV. (**Formulae variae epistolarum cum proemio et adiecta explicatione colorum**).
 Proemium inc.: (m)Aria virgo omnium mater
 expl. (f. 58'): cum ista diccio sublimius.
 Textus ipse inc.: Nota persone litterate
 expl. (per verba): expleri cunctis horis etc.
 An completum? f. 58 (in marg. super.): homo quidam. Nomina locorum indicant modernum regnum Saxoniae et Silesiam.
 Inter ff. 63 et 64 plura ff. excissa. ff. 64—68' vac.
6. f. 69—77' V. **Opusculum compendiosum de obsessis hominibus**.
 Inc.: Si vis coniurare
 Expl.: corporis sanitatem per dominum.
 Explicit opusculum compendiosum de obsessis hominibus saepius approbatum et multi per hoc a demonio liberati seu a demonibus non plus vexati etc.
 f. 69 (in marg. super.): Thezaurus Nota modum per quem coniuratur obsessus a demone. Inter ff. 77 et 78 unum deest.
7. f. 78—84 V. **Benedictio sancti Blasii salis et aquae in die eiusdem**.
 Inc.: Deus cuius antiqua miracula
 Expl.: ad prosperitatem et recuperacionem per christum dominum nostrum.
 f. 78 (in marg. super.): In nomine domini Amen.
8. f. 84—85 V. (f. 84 col. 2 et f. 84' col. 1 in medio lacera) (**Benedictio germanica contra adversarios**).
 Inc. (per verba): verratet mich noch hewt.
 Expl.: daz got seinen Jungen pot amen.
 Ab initio mutila. f. 84' (in marg. super.): verum est f. 85 (in marg. super.): falsum est.
9. f. 85 V. (**Benedictio latino-germanica contra febres**).
 Inc.: Ave virga yesse
 Expl.: et postea combure etc.
10. f. 85'—86 V. (**Modus pro accipiendis carenis**).
 Inc.: Quando aliquis peccator
 Expl.: proteccione redde securos per dominum nostrum iehsum etc.
 f. 85' Nota Ad karrenas transeuntes f. 86 Ad karenas benedicendas.
 f. 86'—89' vac.
11. f. 90—105' VI. (**Sermones varii**).
 Inc. (per verba): terre tibi posset
 Expl.: lucencia a(n)te d(ominum) etc. Rogamus ergo deum.
 f. 90 in medio lacerum. f. 103—103' **Miraculum** (vel potius **Exemplum**) bonum.
12. f. 105' VII. (**Symbolum apostolicum germanice**).
 Inc.: Ich glaub in got vater
 Expl.: Vnd daz ebig leben.

13. f. 106—145' VIII. (**Formulae epistolarum variae latinae et germanicae cum notis declaratoriis**).
 Inc.: (P)Ro facili declaracione practice
 Expl. (per verba): strennuus (!) praeclarus
 In fine mutil. Hinc inde notae et probationes pennae marginales.
 Plurimae formulae ex Silesia oriundae anno 1407 datae sunt.
14. f. 146—146' IX. (**Instrumentum germanicum, quo Elspet quaedam agros suos et prata Joanni Tropel in Pladling vendit**).
 Inc.: (i)Ch Elspet etc. allen den dy den brieff lesend
 Expl.: vnd wchaiden Erasm.
 Apographum ttum. In fine testes et datum desunt.
15. f. 147—150' IX. **Hilbrant Chayser fridreix Smid vnd marstaler von rapels: Ross erczney**.
 Inc.: (w)er ross erczney lernen will
 Expl.: haberstrablein ôl Swebel.
16. f. 150'—152 IX. (**Remedia contra aegritudines equorum, germanice**).
 Inc.: wildu payn wachs vertreiben
 Expl.: V aue maria etc.
 Insunt multa superstitiosa. ff. 152'—155' vac.
17. f. 156 X. **Nota, quare in quadragesima imagines altarium velo tegantur**.
 Inc.: Nota in quadragesima ymago
 Expl.: non pacificarent.
 Eadem nota habetur in eodem cod. f. 256'—257' in sermonibus infra notandis.
18. f. 156'—157 X. **Nota de sex impedimentis, quae hominem a confessione retrahunt**.
 Inc.: Nota quod sex sunt quae retrahunt
 Expl.: Ergo non dampnabit te pro modico
19. f. 157—157' X. **Nota de quinque circumstantiis confessionis**.
 Inc.: Nota quod confessio debet habere
 Expl.: in amaritudine anime mee etc.
20. f. 157'—158 X. (**Nota de invocatione Dei et Sanctorum per diem et aliae notae asceticae**).
 Inc.: Sed bene hijs erit qui se prouiderint
 Expl.: non pervenit
21. f. 158—158' (**Nota de quinque viis B. Mariae V.**).
 Inc.: Transite ad me omnes... In istis verbis notare possumus...
 Expl.: corpore et anima suscepit eam
22. f. 158'—159 X. (**Nota de Maria et Joseph in Aegyptum profugis a latrone captis**).
 Inc.: legitur dum maria et Joseph
 Expl.: ut nobis sic fiat Amen.

23. f. 158' (in marg. infer.) et f. 159 (in marg. infer.) X. (**Nota super Est puer unus hic Joann. 6. 9.**)
 Inc.: Est puer vnus hic Johannis VI° Misericors dispensator
 Expl.: et duobus piscibus.
24. f. 159—160' X. (**Sermo super**): **Acceptit Jesus panem et benedixit. Joann. 6. 11.**
 Inc.: Accepit iehsus panem et benedixit etc. Johannes scribit hoc in Ewangolio
 Expl.: omnibus fiet hoc pra est et nobis pater et filius et spiritus. ff. 161—166' scissa vac.
25. f. 167—250' XI. (**Sermones de tempore**).
 Inc.: (h)Ora est iam nos de sompno surgere paulus Modo notare debetis
 Expl. (per verba): magis ac magis
 In fine mutili. f. 185', 186' et 187 notae marginales manu X.
26. f. 251—260' XII. (**Sermones de tempore**).
 Inc. (per verba): exeat de peccato
 Expl.: cuius tu fetorem abhorruisti.
 Ab initio mutili. f. 254' (in marg. infer. vers.): Collectum ad fabricam in Grunpach $\frac{1}{2}$ lb. m. aus XII.
27. f. 261—264' XII. (**Sermones de Sanctis**).
 Inc. (per verba): domo hospitatus fuerat
 Expl. (per verba): ut sequamur vestigia eius
 Ab initio et in fine mutili. f. ad calc. membr. XII. **fragmentum psalterii.**

58. Cpl. [823]. 218.

membr. saec. XIV. (man. I.) et XV. (man. II.) 182 ff. in 2 col. 16.º (172:130). Anter. poss.: Norimbergensis quidam?? Ligat. antiqua.

Tegumento exter. cedula chart. manu saec. XV. agglut., cui rubro colore inscriptum est: **Sermones de temp(ore)** cum vno sermone (cetera abscissa).

In tegum. inter. membr. manu saec. XIV.: Nich ane dich.

- f. 1—181 I. (**Sermones de tempore et de communi Sanctorum nec non singuli de dedicatione ecclesiae, de decem praeceptis, ad clerum, de deo, de B. Maria V.; cum registro alphabetico**).
 Inc. (per verba): zacheo inpletum est. illud. ysaiae
 Expl. (f. 180): eternaliter mereamur Rogemus igitur dominum nostrum. etc.
 f. 180—181 Registrum, in cuius fine manu saec. XIV.—XV.: Nuernbergensis (fere dilutum, sicut nomen proprium antecedens).
 Ab initio unum f. excissum.
- f. 181'—182' II. (**Exemplum de Judaco quodam Coloniensi sacrilego usui concinatorio adaptatum**).

Inc.: In ciuitate coloniensi erat quidam iudeus

Expl.: cognoscant creatorem Qui nos vnigeniti filij sui domini nostri iehsu christi preciosissimo sanguine redimere dignatus est Cui est honor et potestas et gloria in eternum in saecula etc. amen.

59. Cpl. [823]. 219.

membr. saec. XIV. (man. I.) et saec. XV. (man. II.) 110 ff. 16.º (171:123). Ligat. antiqua.

Tegum. exter. (man. saec. XV.) et postremo (man. saec. XIV.) agglutin. cedulae membr., quibus inscribitur: Peregrinus de Sanctis.

Tegum. anter. agglut. chart. saec. XIV.—XV. (Notae de qualitate anni determinanda ex die, in quem Calendae Ianuariiae cadunt).

Inc.: Si fuerint Kalende Ianuarij

Expl.: vindemia bona erunt:

1. f. 1—105 I. **Peregrinus (O. Praed.): Sermones de Sanctis.**

Inc.: (U)esti(gi)a eius secutus est Dominus vocans petrvn et Andrean

Expl.: ad suum monasterium deportauit (lut.) explicit peregrinus de sanctis deo laus

Sermones huius codicis multum differunt ab iis Cpl. 198. Quamvis Sermones Peregrini in multis codicibus et impressionibus occurrant, nil certi nec de auctore nec de genuitate singulorum sermonum constat.

f. 105' manu saec. XIV.: fletus et stridor dencium inter turmas gencium erit.

eod. f. ead. manu (Nota historica de terrae motu Villaei 1348 25. Jan.).

Inc.: Anno domini M^o CCC^o XLVIII

Expl.: eodem die corruerunt.

2. f. 106—108 II. (Legenda de desponsatione S. Catharinae Alexandrinae Virginis cum Iesu):

Inc.: (L)Egitur in quadam historia

Expl.: familiam sapientissime gubernabat: (rubr.)

Narratio multum differt ab ea apud Petrum de Natalibus Catalog. Sanct. X. 105.

3. f. 108—110' II. (Passio S. Barbarae Virginis).

Inc.: (T)Emporibus maximiani inperatoris

Expl.: crediderunt in dominum iehsum christum Cui est honor et gloria in saeculorum saecula AmeN.

In tegum poster. membr. manu II.: diligit autem dominus VI genera hminum Sunt autem quinque quae pacem destrvunt in corde hominis Require Johannis ante portam latinam.

60. Cpl. [823]. 220.

membr. saec. XIV. (man. I. II. III. IV. VI.) et XV. (man. V.). 274 ff. in 2 col. (praeter f. 74—80). 16.º (167:128). man. VI. Ligat. recentior.

1. f. 1—164 (f. 1—73 I., f. 74—80 II., f. 80—164 I.) (**Conradus de S(axonia Ord. Min.): (Sermones) de tempore.**

Inc. (per verba prima, quae legi possunt): mus ad diem

Expl.: subiecta erit (rubr.) Explicit Tractatus S(axoni)s. de tempore.

Ab initio mutil. et lacer incipit a medio sermone III. in Dom. I.

Advent. Ordo foliorum priorum turbatus est, debent se sequi: f. 1—5', 8, 6, 7, 9. Inter f. 138 et 139 unum f. excissum, cuius pauca vestigia adsunt. In hac parte (sicut et deinceps) adnotationes marginales saec. XIV.—XVII. et hinc inde margines ff. abscissi sunt. De auctore et opere vide post 8).

2. f. 164 III. (**Nota) de confessione.**

inc.: Nota quod. V. sunt stultitie

Expl.: cogitare de peccatis.

3. f. 164 III. (**Nota), quid verbo fortius, quid carne fragillius sit.**

Inc.: Nota Quid uerbo forcius

Expl.: et sepulcro.

4. f. 164'—218 (f. 164'—213' I., f. 214 III., f. 214—218 I.) (**Conradus de S(axonia Ord. Min.): (Sermones) de Sanctis.**

Inc.: (E)xtendam palmas meas hoc uerbum moysi

Expl.: Statim aperte sunt etc. (rubr.) Explicit de Sanctis.

5. f. 218—219 I. (**Conradus de Saxonia Ord. Min.): (Sermo) ad praelatos vel presbyteros.**

Inc.: (Q)ui bene praesunt In verbis propositis apostoli

Expl.: vobis autem bene praeesse concedat qui cum patre saeculorum. Amen. (rubr.) Que secuntur non sunt de opusculo isto sed in hoc sexto. tantum.

6. f. 219—221' IV. (**Sermo) de qualitate devotae orationis.**

Inc.: (O)portet semper orare Inter alia bona opera

Expl.: glorie coronam. Ad quam perducatur nos iehsus christus qui cum patre secula infinita. Amen (rubr.) Explicit de oratione.

7. f. 221' V. (**Notae asceticae).**

Inc.: Nota Monachus cum multis conuersatur

Expl.: uel opere (alia manu) nota Theodulus (?).

8. f. 222—245' (f. 222—242 VI., f. 242—245' I.) (**Conradus de S(axonia Ord. Min.): (Sermones) de Communi Sanctorum, de dedicatione ecclesiae, de defunctis, ad religiosos, clericos et praelatos.**

Inc.: (D)Uo decem fratres Fratres sunt. XII. apostoli

Expl.: valeant obseruare. Math. XI (rubr.) In.

De Conrado de Saxonia eiusque sermonibus optime egit Dr. Adolph Franz in opere, cui titulus est: „Drei deutsche Minoritenprediger

aus dem XIII. und XIV. Jahrhundert" Freiburg. Herder. 1907 pag. 1—46. Codex iste et antiquitate sua et numero sermonum dignus est, qui in editione peroptanda adhibeatur.

9. f. 246—272 V. **Conradus (de Saxonia Ord. Min.): Tractatus super Ave (Maria, qui dicitur Speculum B. Mariae V., cum prologo).**

Prologus inc.: (Q)uoniam ut ait Jeronymus

expl. (f. 246'): Salutansque dico Ave Maria.

Opus ipsum inc. (f. 246'): (A)ve Maria Audi dulcissima

expl.: ventris tui Qui cum patre seculorum Amen.

In superscriptione falso **Conradus (de Marburga)** confessor sanctae Elisabeth auctor nominatur. Opusculum a patribus collegii S. Bonaventurae editum est 1904 ad Claras Aquas (Quaracchi) prope Florentiam qua tomus II. Bibliothecae Franciscanae asceticae medii aevi.

10. f. 272—273' V. **Adalbertus Ranconis de Ericinio (magister Parisiensis, scholasticus canonicus ecclesiae Pragensis): Tractatus de communione sacra (frequentanda).**

Inc.: (K)arissimo socio suo Instanter et inopportune

Expl. (per verba): a sacra comunione repel

Cf. Cpl. 110 f. 171'. In fine mutil. Inter f. 273 et 274 unum saltem, verosimiliter plura ff. excissa sunt, qua lacuna finis huius tractatus et initium sequentis absorpta sunt.

11. f. 274—274' V. (**Fragmentum tractatus dogmatici de persona Christi**).

Inc. (per verba): patet per beatum Jeronymum

Expl. (per ultima verba, quae legi possunt): nobilior corpore

In fine mutil.

Adiacet 1 f. chart. in 16.º manu saec. XV. continens fragmentum a tegumento cuiusdam codicis solutum (**Sermonum germanicorum** de tempore, quos F. K. Grieshaber in duabus partibus 1844 et 1846 Stuttgartiae edidit et cuius auctor sub nomine „**Schwarzwälderprediger**“ notus est).

Inc. (per verba): der selbigen czeit nit p(ey den) iungeru

Expl. (per verba): czu got das uir

Pertinet ad initium Sermonis in Octava Paschae.

61. Cpl. [822]. 217.

membr. saec. XIV. (man. I. et II.) et XV. 177 ff. (f. 1'—96 in 2 col.). 16.º (187:124). Man. VI. Anter. poss.: Paulus Wann, praedicator Passaviensis † 1489. Ligatura antiqua. Codex ex duabus partibus, una saec. XIV. f. 1—96' cf. f. 2 in marg. super.: Iste liber est (manu saec. XIV. (cetera legi non possunt), altera saec. XV. iam ante annum 1471 compactus est.

In tegumento anter. agglut. cedula membr., cui inscribitur: **M xxxx** (antiqua signatura bibliothecaria).

Tegument. inter. agglut. chart. saec. XV. Registrum codicis, deinde sequitur: Ego paulus wann arcium et sacre pagine professor fateor praesenti yrographo manus mee praesentem libellum me tradidisse dei amore Reuerendo in christo patri et domino d. Andree praeposito in plaga et conventui suo ibidem in edificacionem fratrum curam animarum signanter agencium et aliorum Anno domini M^oCCCCLXI septimo februarij.

f. 1 manu saec. XIV. (**Notae theologicae**).

Inc. (verba prima, quae certo legi possunt): Nota quod VII^m

Expl. (ultima verba, quae certo legi possunt): figura gehenne

In marg. infer. manu saec. XV.: Nota quod nulla caro peior est quam mala lingua et nulla melior quam bona lingua.

1. f. 1'—95' I. (Pseudo-) **Thomas de Aquino: (Sermones de tempore)**.

Inc.: (A)biciamus opera tenebrarum Cupiens apostolus mentes nostras

Expl.: post vitam istam ad eternam uitam perducet.

Exemplum de sancto Martino et aliis multis.

f. 1' titulus: (rubr.) Incipit Opus Magistri Thome (nigr. eadem manu) de Aquino.

Auctor certe S. Thomas de Aquino O. Praed. non est, sed forsan alius **Thomas** (de Argentina O. S. Aug.??) Hinc inde notae marg. manu II.

2. f. 95'—96' II. (**Notae variae theologicae**).

Inc.: Bona coniugij tria sunt.

Expl. (per verba): omnem rerum (?)

Post f. 96 unum f. excisum est.

f. 97 manu III. in marg. super.: hec sunt bona et vtilia etc., dein sequitur ead. manu Registrum alterius partis codicis.

3. f. 97' III. (**Casus episcopales**).

Inc.: Nota casus episcopales

Expl.: libro VI.º

4. f. 98—99' IV. **Summa (metrica) poenitentiae sacerdotis**.

Inc.: (P)Eniteas cito peccator / dum sit / miserator

Expl.: Non nuptas cupias / nec res quaeras alienas (rubr.) **Explicit summa penitencie sacerdotis**.

Cf. Cpl. 99 B., ubi **Petrus** Blesensis auctor allegatur.

5. f. 99'—100 IV. (**Versus sex**) **de casibus**, qui pertinent ad episcopum vel ad papam (cum explicatione eorum).

Versus inc.: Pontificem quaerat is / qui succenderit ignem

expl. (f. 99/): Ecclesie fractor / et qui communicat illi.

Explicatio inc. (f. 99'): Hos versus scire multum expedit

expl.: tradidit potestatem.

6. f. 100 III. **Nota de indulgentiis.**

Inc.: vbi dicitur in litteris papalibus

Expl.: debet penitere

7. f. 100'—101 IV. **Versus de efficacia corporis Christi.**

Inc.: (I)n cena statuit. qui condita queque creauit

Expl.: yma pedum semper. sub eodem viuere mandat.

8. f. 101—102 IV. (Nota), **quid sit de missa tenendum et observandum.**

Inc.: (D)icit apostolus in 1.^a epistola ad Corinthios

Expl.: puritate et omni stabilitate.

9. f. 102—102' IV. (Pseudo-) **Bonaventura: (Nota de iis, quae ante missam a quolibet sacerdote habenda seu facienda sunt).**

Inc.: (H)oc opus frater Bonaventura

Expl.: excellentissime diuinitatis christi etc.

Cf. Cpl. 166 f. 245', Cpl. 214 f. 15 et f. 307—307'.

10. f. 102'—117' IV. **Hugo (a S. Caro O. Praed.) Cardinalis: Tractatus de ordine missae et sacerdotalibus indumentis, qui appellatur speculum ecclesiae.**

Inc.: (D)icit Apostolus ad Ephesios VI°

Expl.: in bonis operibus (rubr.) Explicit speculum super officium misse.

Saepe impressus.

11. f. 117' IV. (Nota) **de septem gradibus ecclesiasticis.**

Inc.: (N)ota. quod gradus ecclesiastici

Expl.: retenta sunt etc. (rubr.) etc.

12. f. 118—127' IV. **Expositio bona canonis.**

Inc.: (I)n virtute sancte crucis

Expl.: est dominus celi et terre etc. (rubr.) Explicit optima expositio canonis.

13. f. 128—140. V. **Expositio super Pater noster.**

Inc.: (P)ater noster qui es in celis Circa principium videtur

Expl.: ab hoc malo liberari diceres Sed libera nos a malo amen. (rubr.) Explicit expositio super Pater noster.

14. f. 140—144 IV. (Expositio orationis dominicae, salutationis evangelicae et symboli apostolorum).

Inc.: (P)ater noster. Sciendum est quod hec oratio

Expl.: in resurrectionem iudicij etc.

15. f. 144—161' IV. (Henricus Hembuche de Hassia, doctor Vindobonensis): (Expositio symboli apostolorum).

Inc.: (C)redo in vnum deum etc. Primum quod est necessarium

Expl.: quod venturus est ad iudicium Rogemus dominum etc.

Cf. Roth F. W. E.: Zur Bibliographie des Henricus Hembuche de Hassia (= II. Beiheft zum Centralblatt für Bibliothekswesen. 1888) pag. 10—11.

16. f. 162—163 IV. (**Sermo de corpore Christi**).
 Inc.: (m)Emoriam fecit mirabilium suorum Tria sunt praeconia
 Expl. (per verba): Sed hinc accipiuntur
 In fine mutil.
17. f. 163'—165' VI. (**Sermo alter de corpore Christi**).
 Inc.: (o)blitus sum comedere panem meum Psalmo C.^o videtur michi quod tria precipue
 Expl.: per consequens dat vitam eternam Quam nobis christus concedat Amen:....
18. f. 165'—167 III. (**Casus episcopales**),
 Inc.: (s)Ciendum est breuiter pro quibus culpis
 Expl.: sot poenitentia indicenda.
19. f. 167—168 III. **Casus papales**.
 Inc.: Primus est Qui vulnerat clericum
 Expl.: intelligere praedictos casus debent.
20. f. 168 III. **Nomina LXXII linguarum totius mundi**.
 Inc.: Assiriorum persarum. Babiloniorum
 Expl.: Spanorum. Bractinorum.
21. f. 168' III. **Modus discendi pueros per mensuram**.
 Sunt solae notae musicae sine textu.
22. f. 169—176' III. (**Versus memoriales de singulis capitibus evangeliorum**).
 Inc.: (rubr.) A(nigr.) generat (rubr.) B(nigr.) magos vocat Egiptum petit exit
 Expl.: Agnos committit in se librum Johan finit (rubr.)
 Explicit tabula bona.
23. f. 176 VI. (**Nota de numero dierum in suffragiis mortuorum**).
 Inc.: In suffragiis mortuorum ecclesia
 Expl.: nostram deuocionem.
24. f. 177 VI. **Metrum de vitiis**.
 Inc.: (A)Man, iudea, nati, iob, loth, godolia
 Expl.: hos culpat vicia quatuor atque tria.
25. f. 177 VI. **Metrum de virtutibus**.
 Inc.: Abel virgo iesus humiles et publicanus
 Expl.: virtus septena talibus est propriata.
26. f. 177—177' VI. (**Oratio ad B. Mariam V.**)
 Inc.: Sanctissima et immaculata virgo
 Expl.: ad eterna gaudia Amen.

62. Cpl. [823]. 233.

membr. saec. XIV. (man. I. II. IV.) et XV. (man. III.) 224 ff. 16." (159:114). man. IV.
 Anter. possessa.: Joannes de Rabenstein. Ligat. antiqua.

1. f. 1—139' (f. 1—70, 77—84', 105—139' I., f. 70'—76' II., f. 85—104' III., f. 122—123' IV.) (**Henricus de Merseburg O. Min.**): (**Summa decretalium**).

Praef. inc.: (S)icut dicit lex. C. de ueteri iure enucleando....
 expl. (f. 2): (D)e arbitris.

Summa ipsa inc. (f. 2): (Q)uid est fides Respondeo

expl.: et deo grates agat Amen Amen per infinita secula a.

Cf. Truhlar J.: Catalogus codd. Pragens. (Pragae. 1905) I. p. 594
 (Cod. 1603).

2. f. 140—224 III. (**Henricus de Merseburg O. Min.**): **Apparatus super Summam (decretalium)**.

Inc.: (F)ecit deus duo luminaria magna Vtrumque magnum
 Alterum tamen maius

Expl.: in tytulo de rescriptis — Sit laus deo.

Cf. Cod. St. Flor. XI. 149 f. 66'—112'.

f. ad calc. manu saec. XV.: pro III florenis vngaricis; alia manu
 saec. XV.: ad 14 di zenaro visto per mi francesco di velaich (?)
 (quod saepius in codicibus Rabensteinianis occurrit).

VI. Codices saec. XV.**63. Cpl. [821]. 196.**

chart. saec. XV. incunt. 203 ff. in 2 col. 8.º (223:148). man. II. Ligat. antiqua.

Tegumento ant. et poster. agglutinata fragm. membr. **Donati** minoris saec. XIV.

1. f. 1—178' I. (**Sermones de Sanctis, dicti Officiarius**).

Inc.: (E)lige tibi viros haec verba sunt de machabeis fratribus

Expl.: concedat vitam perpetuam in futuro seculo (rubr.) finis adest operis mercedem posco laboris.

Hinc inde notae marg. manu saec. XV. Iidem sermones habentur in Cod. Mellic. 54 (B. 19) catalog. p. 103 et in Cpl. sequente.

2. f. 178'—179' II. (**Nota de elevatione corporis Christi in missa**).

Inc.: (N)ota quod V de causis

Expl.: vsque in seculum.

3. f. 179'—180 II (**Nota de septem peccatis mortalibus ex homicidio provenientibus**).

Inc.: Nota quod ex homicidio

Expl.: suo sanguine redemit etc.

4. f. 180—180' II. (**Nota de eleemosyna danda**).
Inc.: (D)Vpliciter fit eleemosyna data
Expl.: merces tua magna etc.
5. f. 180' (alia manus) (**Nota, quando matrimonium sit licitum**).
Inc.: Nota quod V debent esse
Expl.: tempus feriatum.
6. f. 181—189 I. (**Sermo in die rogationum super oratione dominica**).
Inc.: (P)ater noster Per toti (!) anni circulum
Expl.: a domino consequetur. Amen.
7. f. 189—191' I. **Sermo de sancto spiritu**.
Inc.: (S)ic deus dilexit mundum
Expl.: cum recessero ab eis etc.
8. f. 191'—192' I. **Sermo de dedicatione ecclesiae**.
Inc.: (U)Enite ambulemus in lumine dei ysa. II. karissimi quia festum hodiernum
Expl.: in die luminis Rogemus ergo beatam virginem.
9. f. 193—201 I. **Sermo bonus in parasceve Domini**.
Inc.: (R)espice in faciem christi tui ps. karissimi haec dies quam prae oculis habemus
Expl.: ad inferna deduxit etc.
10. f. 201—203' I. (**Sermo de passione Domini**).
Inc.: (N)E ledas seruum tuum Spiritus sanctus dat
Expl. (per verba): qui prius buccellam
In fine mutilus. f. 203' in marg. infer. alia manu saec. XV.: Quia tu salus laborem et dolorem considerat et Probationes pennae.

64. Cpl. [818. 141.

chart. saec. XV. ineunt. 174 ff. in 2 col. 2.º man. III. Orig. Bohem. Ant. possess.: dominus Mauritius. Ligat. antiqua.

Tegum. exter. in cedula chart.: Mametrectus.

Piper de Sanctis. Pastorale beati Gregorij.

f. a cap. Palimpsestus membr. Scriptura inferior et paene deleta continet **Instrumentum pro capitulo ecclesiae Ratisbonensis tempore Benedicti XI. papae (1303—1304), superior Explicacionem vocabulorum biblicorum** (manu saec. XV. ex eunt.).

1. f. 1—59' I. (**Marchesinus Joannes Ord. Min.**): **Mammotrectus**.
Inc. (per verba): Marcoo ces cui sine supino est putrescere
Expl.: non habemus panem etc. hucz krbulle et ecce.
Ab initio mutilus non plane convenit cum exemplaribus impressis.
2. f. 59' I. **Sermo communis**.
Inc.: (B)Eati qui audiunt uerbum dei Ecce fratres karissimi filius dei dicit esse beatos
Expl.: proferamus fructum in vitam eternam amen.

3. f. 60—62' I. **(Sermones duo de S. Procopio abbate).**
 I.^{us} inc.: (S)Ol illustrans per omnia In verbo isto beatus procopius
 expl. (f. 60'): suos bohemos iterum collocavit.
 II.^{us} inc.: (O)ptavi et datus est mihi sensus Verba ista appropriantur sancto procopio
 expl.: in ecclesia sancti georgii condiderunt amen.
4. f. 62'—63 I. **Sermo communis.**
 Inc.: (L)Egitur de rege nabuchodonozor
 Expl.: tunc volo bonus fieri et sic de ceteris Rogemus ergo dominum amen.
5. f. 63—64' I. **Passio sanctae Catharinae.**
 Inc.: (K)Aterina costi quondam regis filia
 Expl.: membra sanat amen. Explicit passio sancte katherine.
6. f. 65—130 I. **Piper, Sermones de sanctis (a festo S. Viti usque ad festum S. Joannis ante portam latinam).**
 Inc.: (P)Ver eram ingeniosus Verba ista optime possunt dicere
 Expl.: sed pauci sunt Amen. tak boh day finis adest (rubr.) piper explicit.
 Hinc inde (praecipue f. 76) **Exempla**, alia manu in margine adscripta. — f. 121 in textu **Nota** de VII gaudiis B. Mariae V. et f. 122 **miraculum** de ea.
7. f. 130—138 I. **Sermones duo de corpore Christi ad clerum.**
 I.^{us} inc.: (C)Onfiteantur domino misericordie eius In hoc uerbo dauid propheta excitat
 expl. (f. 134'): beatissime marie filius AmeN (rubr.) Explicit sermo de corpore christi ad clerum sequitur alius sermo De eodem.
 II.^{us} inc. (f. 135): (P)Ater sanctissime petre audi quid loquatur dominus
 expl.: per uos sacerdotes operatur Qui et regnat deus per omnia saecula saeculorum amen.
8. f. 138—168' I. **Gregorius (Magnus S.) papa (I.): Regulae pastoralis liber (praecedente praefatione et registro brevi).**
 Praef. inc.: (I)Ohannes enim archiepiscopus rawennatensis
 expl. (f. 138'): primum nē imperiti.
 Regulae pastoralis ipsa inc.: (P)Astoralis cure pondera me fugere...
 expl.: meriti manus leuet amen tak boh day. Explicit liber pastoralis beati gregorii pape etc.
 Impressum apud Migne c. p. I. tom. LXXVII. col. 12 ss. f. 165' col. 2 in med. (rubr.): Tutot gest prochodilo protot sem nepsal nitto netbav nycz.

9. f. 168' II. **Nota de septem peccatis in spiritum sanctum.**
 Inc.: haec sunt peccata in spiritum sanctum
 Expl.: iam iudicatus est.
10. f. 168' II. **Nota de septem verbis Christi in cruce.**
 Inc.: Nota quod christus in cruce VII uerba protulit
 Expl.: usque in finem.
11. f. 168' II. **Nota de IV (rebus) aequiponderabilibus.**
 Inc.: Nota quod ista III^{or} sunt in equali pondere
 Expl.: Spiritus tristis exicat (!) ossa.
12. f. 168' II. **Nota (de vita Christi exemplari).**
 Inc.: augustinus. Omnis christi accio
 Expl.: paupertatem diligamus.
13. f. 168'—169 II. **Nota de quinque virtutibus (sanctae) crucis.**
 Inc.: Sicut exaltavit moyses serpentem. Nota quinque virtutes crucis
 Expl.: scinderis saltem sanguine Christi.
14. f. 169 II. **Nota de quinque panibus** (quibus Christus quinque virorum milia saturavit Joann. 6).
 Inc.: Nota V panes sunt V partes poenitentiae
 Expl.: a quibus nos custodiat etc.
15. f. 169—169' (Nota) **de passione Domini.**
 Inc.: Cor meum conturbatum est in me. ps. Dominus noster iehsus christus dixit uerba ista
 Expl.: quia frigus erat.
16. f. 169' II. (Nota) **de statu clericorum.**
 Inc.: Joannes baptista cum maiori fide
 Expl.: apostoli uero palmites.
17. f. 169' II. (Nota) **de confessione.**
 Inc.: Si quis imperatori maximo debitum teneretur
 Expl.: sicere per confessionem.
18. f. 169'—170 II. (Nota) **de uxore** (in matrimonium ducenda).
 Inc.: Homo qui uxorem ducit et studet
 Expl.: deus inffundet tibi.
19. f. 170 II. (Nota) **de diuitibus.**
 Inc.: Quidam sunt qui de diuiciis gloriantur
 Expl.: fructum non capit ex eis.
20. f. 170 II. (Nota) **de usurariis.**
 Inc.: Buffones exeunt a uinea
 Expl.: qui fecit hanc.
21. f. 170—170' II. (Sermo brevis) **de omnibus sanctis.**
 Inc.: Mementote operum patrum uestrorum ista uerba dixit matatias
 Expl.: pro uniuerso orbe orarent.

22. f. 170' II. (**Sermo brevis de auditione verbi dei.**
Inc.: Beati qui audiunt uerbum dei. Sciendum est quod sunt tria genera hominum
Expl.: Absterget deus omnem lacrimam.
23. f. 170 II. (**Sermo brevis de poenitentia.**
Inc.: Gaudium est angelis dei super vno peccatore. Nota quod III^{or} sunt genera poenitentium
Expl.: eternam poenitentiam agemus in inferno. exemplum de diuite qui vnam guttam etc.
24. f. 170' II. **Nota de IV peccatis in coelum clamantibus.**
Inc.: Nota quod III^{or} sunt peccata quae clamant de terra
Expl.: vidue et pupillorum.
25. f. 170' II. **Nota de sex modis, quibus peccata dimittuntur.**
Inc.: Nota quod VI modis dimittitur peccatum
Expl.: et dimittetur uobis etc.
26. f. 171—171' III. (**Sermo de annuntiatione B. Mariae V.**)
Inc. (per verba): propter alia III^{or} que sicut idem dicit
Expl.: praecursoris officium inchoat Amen.
Ab initio mutil. Inter ff. 170 et 171 unum saltem folium excidisse videtur.
27. f. 171' III. (**Nota de Simeone sene Christum expectante.**)
Inc.: (l)Egitur in quodam libro de natura et consuetudine auium ...
Expl.: quem genuit adorauit.
28. f. 171' III. (**Expositio mystica civitatum refugij.**)
Inc.: (l)Egitur in deuteronomio ultimo Separauit moyses
Expl.: de aduentu sancto suo legitur.
In marg. infer.: liber domini Mauricij. (alia manu saec. XV. excunt.) In die sancti laurencii proposuit (?) palium. Probationes pennae.
In fine aliqua ff. ~~desse~~ videntur. f. ad calc. Palimpsestus; textus infer. (sicut f. ad calc.' non palimpsestum) Fragm. membr. Donati minoris saec. XIV., textus super **Explicationem vocabulorum biblicorum** (eadem manu ut f. a cap.).

65. Cpl. [822]. 209.

chart. (f. 1 et 2 membr.) saec. XV. incunt. 273 ff. 8.º (222:151) man. III. (man. II est ead. ac m. I. Cpl. 208). Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

1. f. begum. anter. agglut. et f. 1—189, f. 193—195' I. (**Sermones Husitici super euangelia de tempore et de sanotis.**
f. agglut. — f. 1' Registrum.
Sermones inc. (f. 1'): Post passionem christi discipuli manserunt in multo merore
expl.: infundabiliter pro missis.

Sermones de sanctis intermixti sunt sermonibus de tempore, quorum ordo multum turbatus est.

In textu hinc inde vocabula bohemica.

Quia et festa in Bohemia celebrata (Wenceslaus, Vitus) et sententiae minus catholicae habentur (a g. f. 40: „quod a fidelibus christianis utriusque sexus sit sumendum sub utraque specie“ et f. 52': „Constat autem nunc in papa et presbyteris pluribus, quod non diligunt deum“), sermones a quodam assecla sectae Husiticae compositi sunt, et quidem verrosimillime anno 1405, quia ab anno 1322 usque ad annum 1489 solum his tribus annis: 1394, 1405, 1416 festum S. Laurentii et Assumptionis B. M. V. (ut in codice habetur) infra dom. IX. et X. post Pentec. ceciderunt et ceterae festorum determinationes his tribus tantum annis correspondent et quia doctrina de s. sacramento et modus scribendi ipse maxime annum 1405 innuunt. Proprium est denique his sermonibus, quod numquam initi auctoritates ss. patrum, sed solius sacrae scripturae allegantur.

f. 19' intercalatum, in ultima praesertim parte adnotationes marginales man. II. factae.

2. f. 195'—201' I. (**Sermones duo de SS. Sacramento.**)

Sermo prior distinguitur in duas partes et quidem:

pars I.^{or} de causa institutionis inc.: Venite comedite panem meum
.... hiis verbis dominus inuitat nos

expl. (f. 197'): viuet propter me

pars II.^{or} de memoria Domini inc.: Venite comedite panem meum
.... prima causa institucionis sacramenti dominici

expl. (f. 199'): in conuersacionibus peccatorum diuersorum.

Sermo alter inc.: Si quis audierit vocem meam Nota 3. in verbis propositis

expl.: in regno meo quod nobis praestare dignetur.

Quod f. 197' („quaere istum textum in sermone de corpore Christi C. 6“) respicit f. 41', auctorem eundem esse puto, qui sermones praecedentes compilauit.

3. f. 189'—192' II. et f. 201—273' (f. 201'—209', 211'—242', 245—273' II. et f. 210—211', 243'—245 III.) (**Hus Ioannes, magister Pragensis**): (**Sermones varii super evangelia et epistolas de tempore et de sanctis.**)

Inc.: ffratres Nescitis quod hij qui in stadio currant vnde Gal. V.

Expl.: omnes ministros habet impios.

Etiam hic in sermonibus se sequentibus nullus certus ordo habetur.

Hus ex comparatione cum Cpl. 138 et 206 auctor apparet.

Multae dictiones bohemicae insertae, a f. 204' plura ff. vacua relictas et inter f. 263 et 264 sunt duo ff. (vacua?) excisissae.

4. f. tegum. poster. agglut. II. (**Loci sacrae scripturae**).

Inc.: Sap. 8. Non possum esse continens nisi deus det

Expl.: ps. vidi praevaricantes et tabescebam.

66. Cpl. [820]. 124.

chart. saec. XV (1408 f. 145' et 204'). 205 ff. in 2 col. 2.º man. unica fr. Martini Wissegradensis (O. S. B. monasterii Ostroviensis in Bohemia). Anter. possess.: monasterium Ostroviense, dein Marquardus quidam, quâ depositarius ultimo (1469 f. 205') Joannes de Rabenstein, qui codicem antea (f. ad calc.) II sol. grossa. valentem XLVI grossis emerat. Ligat. antiqua.

In tegum. exter. Gregorius super Ezechielem et Pastorale Arma Rabensteiniana.

Tegum. inter. et poster.: Fragment. chart.: **Processus canonici de quibusdam bonis inter Henslinum tewl et Thomam quendam Teutonicobrodenses, saec. XIV—XV.**

ff. a cap. et ad calc. membr.

f. a. cap. **Hugo** (manu saec. XV. ineunt.): (Excerptum ex eius) **Summa (de religiosos absolvente sine licentia praelati suj).**

Inc.: Religiosi quoque claustrales

Expl.: tamen ab(solvendus?) est.

Uter sit auctor, Hugo a S. Victore an Hugo Argentinensis (auctor compendii theologiae veritatis, dicere nequeo. An forsitan alius Hugonis est?

eod. f. **Gregorius Nazianzenus S.: (Excerptum ex Oratione II. contra Julianum Apostatam. cap. 23 et 24. lat.)** (ead. man.).

Inc.: Nullum mihi signum in eo

Expl.: nutrit res publica.

Cf. Migne c. p. gr. tom. XXXV. col. 691—694. eod. f. (**Notae breves theologiae**) (ead. manu).

Inc.: christus resurrexit a mortuis

Expl.: requiruntur in peccato.

Eod. f. (**Nota de libris monasterio Ostroviensi ablati anno 1421**): Anno domini milesimo CCCXXI domino priori de insula ffacta sunt dampna non modica in libris bene ualentibus in estimacione fere centum satis. quia multi originales et autentici fuerunt qui libri pro tesauo Monasteri ostrowiensi comparati sunt precio magno et labore in aquisicione (!) exemplarium non modico Qui prior tempore persecucionis crudelisque insanis secte wiclefis heresis que vndique pullulabat per totam circoriam bohemis gentis (?) lateque diffusa Circumseptus tribulacionibus gladiisque inimicorum neciens quo diuersti cum illis libris cuidam piscatori prope opidum (!) Stiechowicz dedit serua ad fideles manus sperans fidelem et purum katolicum sed effectiue in uetimis Idem laicus repertus est nequam aliquorum

improborum hominum consilio vsus et fretus tradidit proditorie libros inimicis qui libri distracti ad diuersas personas deuerunt quorum vnus liber qui nominatur gregorius super ezechielem et alius qui uocatur contractus habetur circa dominum marquardum in obligacione medie sexagene usque in hodiernum diem.

cod. f. (manu alia) Pomuy nanye umedle przisko me se hyble.

cod. f. Johannes de Rabenstein.

E celo cecidit Ἰωάννης (!) ἡγεμὸν.

Gregorius Super Ezechielem et Pastorale pro XLVI grossis.

cod. f. Probationes pennae.

f. a cap.' et f. ad calc. fragm. Instrumenti, in quo monasterium Ostroviense ius suum ad ecclesiam parochialem in Tochovic defendit (saec. XIV. med.).

1. f. 1—145' **Gregorius (Magnus S.) Papa (I.): Homiliarum in Ezechielem prophetam libri (duo) (cum praefatione).**

Praef. inc.: (d)Illectissimo fratri Martiniano episcopo Omiliasque in beato Ezechiel

expl. (f. 1 et 2): audius redeatur.

Homiliae ipsae inc. (f. 1 et 2): (D)Ei omnipotentis aspiratione

expl.: Sit itaque gloria omnipotenti domino iesu christo qui viuit saeculorum amen etc. Explicit liber omeliarum beati Gregorij pape orbis Romane explanatio in Ezechielem prophetam pars vltima Anno dominice incarnationis millesimo quadrigesimo (I) (rubr.) tercio Amen.

Impressum est hoc opus apud Migne cpl. tom. LXXVI. col. 781 ss.

— f. 1 repetitur in f. 2. — f. 1' (litteris maiusc.) Rabenstein.

E celo cecidit Ἰωάννης ἡγεμὸν — f. 2 in marg. super.: Martinus wissegradensis.

2. f. 145 **(Nota historica de combustione monasterii Ostroviensis facta 8. Junii 1403).**

Eodem anno fuit combustum monasterium ostroviense (rubr.) tempore domini alberti abbatis ordinationis sue anno tercio sub priore Jenicone praeposito Johanne dicto skryeczka fer. VI, infra octauas penthecostes hora prandii qui Johannes praepositus disposuerat tres arulas cum prunis mandans cuidam layco nomine mauricio quem ad hoc deputauerat utquam cito videret familiam regis vngarie appropinquantem monasterio statim incenderet domum fabri quod et factum est.

3. f. 146—204' **Gregorius (Magnus S.) Papa (I.): Liber scriptus ad Joannem episcopum de officio pastoris (vel liber regulae pastoralis, cum praef.)**

Praef. inc.: (R)Euerendissimo et sanctissimo fratri pastoralis cure me pondera

expl. (f. 146): ianua repellatur.

Textus ipse inc.: (N)ulla ars doceri praesumitur

expl.: manus leuet et sic est finis. Explicit liber sancti Gregorii pape scriptus ad Johannem Episcopum Rauem. de officio pastoris feria quinta In vigilia sancti laurencij martyris Anno domini millesimo quadringentesimo 3.º amen dicant omnia etc. (rubr.) Per fratrem Martinum Wissegradensem.

Cf. Migne c. p. l. tom. LXXVII. col. 13 ss.

f. 205' (litteris maiuscul.) E celo cecidit Ἰωθὴ Σατανα Rabenstein 1469. ih.

f. ad calc.' (Chronicon breve Bohemiae ab anno 1402 usque ad 1411).

Inc.: Anno domini M^oCCCCII. Rex venzeslaus

Expl.: absoluat eos.

eod. f. (superius) pro IIbis s(exagenis) g(rossorum).

67. Cpl. [820]. 119. ✓

chart. saec. XV (1404 ff. 99, 146', 212' 280, 287'). 290 ff. in 2 col. 2° man. VI. (III. est Kelz de kalis V. Michaelis de frona). Orig. Bohem. Ant. possess.: Wolfgangus de Perg plebanus in Rorpach (1420—1463), dein Andreas (Rieder) praepos. Plag. (1444—1481) Ligat. antiqua.

In tegum. exter et f. 1 in marg. sup. Elenchus in cod. contentorum. f. a cap. et ad calc nec non ad ligaturam adhibita Donati minoris grammatici fragm. membr. saec. XIV.

1. f. 1 et 290 I. (Tractatulus de virtutibus lapidum et herbarum).

Inc.: (S)ardiusii hic est gemma

Expl.: uel multitudo AMEN. Et sic est finis per totum. O maria pia eis mecum in via. O Vt queant laxis resonare fibris.

2. f. 2—15 II. (Albertus Magnus Ord. Praed. ep. Ratispon.): Biblia versificata (praecedente praefatiuncula).

Praef. inc.: (H)ystorie sacre considerans

expl. (f. 2): metrice compilavi.

Biblia versif. inc.: (S)ex prohibet peccant abelonoch et arca fit intrant

expl.: Flebunt ad cenam surgent sponsam venio iam. (rubr.) Explici: Byblia versificata Amen dicant amen.

3. f. 15—15' II. (Enumeratio metrica librorum biblicorum).

Inc.: Genesis. exo. le. numeri. deu. Jo. iudicumque

Expl.: Canonicam Jacobi petr Joh Jud apokalipsim.

4. f. 15'—18' II. (Recensio eorum, quae in singulis libris biblicis continentur).

Inc.: (P)rimus liber est Genesis in quo agitur

Expl.: habet capitula XXII. (rubr.) Explicit curtata Biblia Amen dicant omnia de Epistolis.

5. f. 18'—19 II. (**Recensio eorum, quae in quibusdam evangelis narrantur**).

Inc.: Mutacio aque in vinum. Joh. II.

Expl.: sanguis et aqua. Jo. XX.° (rubr.) Finis Epistolarum. Junii. Juni. Jun. (?).

ff. 19'—21' vac.

6. f. 22—92 III. (**Marlenwerder Joannes doctor Prag.**): (**Expositio symboli apostolorum (cum prologo et registro praecedente)**).

Prolog. inc.: (P)Ro tabula exposicionis symboli

expl. (f. 22): poterit reperiri (!) etc.

f. 22—25' Registrum, in cuius fine: Explicit registrum Simboli apostolorum et est finitum in Octava pasche etc.

Expositio ipsa inc. (f. 25'): (U)Enite ambulemus in lumine Qui volumus prout debemus

expl.: me expectans per iesum christum dominum nostrum saluatorem omnium qui tecum vivit saeculorum Amen Qui dignetur nos perducere in vitam eternam ubi regnat in saecula saeculorum Amen. Explicit Symbolum articulorum fidei quod compositum est per apostolos duodecim.

Cf. Cpl. 80 (f. 97) et 118.

7. f. 92'—99 III. (**Tractatus de octo beatitudinibus**).

Inc.: (B)eatitudines sunt habitus consumati

Expl.: qui est custos In saeculorum saecula Amen. Expliciunt Octo Beatitudines una cum Symbolo duodecim Apostolorum secundum duodecim Articulos per manus Kelcz de Kalis Anno domini M°CCCC° III°.

8. f. 99—146' III. **Gregorius Magnus S. Papa: Pastorale (sive liber regulae pastoralis, praecedente registro)**.

f. 99—100 Registrum.

Pastorale ipsum inc. (f. 100): (P)astoralis cura mei pondera

expl.: murmuracio detraccio etc. Explicit Pastoralis per manus cuiusdam Kelcz de Kalis finitus in octava sancti Johannis Baptista (!) Anno domini M°CCCC° Quarto.

Impressum apud Migne c. p. I. tom. LXXVII. c. 13 ss.

f. 146' post finem: „manus lesi et etc.“ adiectae sunt duae notae.

I.^a (nota) de intentione (libri regulae pastoralis) inc.: Intencio libri pastoralis et cur

expl.: infirmitatem agnoscat etc.

II.^a (nota de octo principalibus vitiis) inc.: (O)cto sunt principalia

expl.: (ut supra iam habetur): murmuracio detraccio etc.

f. 147 vac.

9. f. 148—212' IV. Nicolaus de Lyra (Ord. Min.): Dicta super epistolas quadragesimales.

Inc.: (H)Ec dicit dominus. Conuertimini ad me etc. Johel secundo
Praesens leccio potest

Expl.: Johannis decimo quarto amen. Pro quo sit benedictus deus in saecula saeculorum amen. Expliciunt bona dicta super Epistolas quadragesimales Edita a venerabili (!) magistro Nicolao de lyra scripta ad instanciam domini tunc in leta curia circa beatam virginem in Praga Finite ipso die diuisionis beatorum Apostolorum Sub Anno domini Millesimo quadringentesimo quarto.

An reuera Nicolai de Lyra?

10. f. 212'—219' V. (Expositio orationis dominicae).

Inc.: (p)ater noster qui es in celis. Sciendum est quod oratio dominica

Expl.: ad eternas delicias Quas nobis praestare dignetur iehsus christus Amen dicant omnia. michael de frona.

11. f. 220—227 IV. (Excerpta varia theologica).

Inc.: (per verba): (I)Vdith quarto habetur istud

Expl.: caput ecclesie sic Quod nobis praestare dignetur qui cum deo patre etc.

Ab initio videtur esse mutil.

12. f. 227 IV. Forma copulae (lingua bohémica).

Inc.: Petrzye ya cye poymam

Expl.: yducha swatheo ameN.

13. f. 227—227' IV. (Versus memoriales ad rem calendariam spectantes cum eorum expositione).

Inc.: Penta vigint credo ista de sep

Expl.: k b r ca primo.

14. f. 227'—263' IV. (Hermannus de Schildiz vel de Betusalla Ord. Erem. S. Aug.): Speculum sacerdotum (cum praefatiuncula).

Praef. inc.: (P)rima superficies huius speculi

expl. (f. 227'): aqua pura.

Speculum ipsum inc.: (M)ateria baptismi debet esse

expl.: et passionis eius.

15. f. 263'—280 IV. Raymundus (de Pennafort Ord. Praed.): (Summula ex Summa de poenitentia eiusdem).

Inc.: (I)N Principio narrationis nostre

Expl.: quam dulcis est dominus Quod ipso praestare dignetur qui est in saecula saeculorum benedictus amen. Fratris Raymundi finitur summa secundi quam scripsit mundi causam tractando rotundi Anno domini Millesimo CCCIII^o.

Cf. Cod. Hilar. (Wilhering) 162. — Compiler videtur fuisse Ord. S. Benedicti, quia f. 263' dicitur: „beatus pater benedictus“.

16. f. 280—287' IV. (**Excerpta varia theologiam moralem spectantia ex diversis auctoribus**).

Inc.: (N)ota quod periurium solemnisatum

Expl.: magna peccata amen. Expliciunt excerpta secunda secunde Thome de Aquino finita sexta feria infra octavas Corporis domini nostri iehsu christi: Fringen. (?) Sub anno domini Millesimo quadringentesimo quarto.

Non solum ex S. Thoma Aquinate, sed etiam ex aliis theologia ista excerpta desumpta sunt.

17. f. 287' IV. (**Proverbiolum metricum lat.**)

Fallis qui dicis quod sit spes certa in amicis:

Vt nudus vrticis sic pauper habetur amicis.

18. f. VI. (**Nota de signo crucis ad initium evangelij formando**).

Inc.: Nota quandocumque ewangelium incipitur

Expl.: ewangelium dirigere haec nota etc.

19. f. 288 VI. (**Nota de evangelistis et eorum figuris secundum S. Hieronymum**).

Inc.: Matheus in homine figuratur

Expl.: ista deus etc.

Eod. f. 288: Hunc librum emit frater andreas praepositus a domino wolfgango plebano In Rorpach.

ff. 288' et 289 vac.

Tegum. post.: Probationes pennae inter quas hae duae notatu digniores:

Omnibus sit notum quia peheim diligit potum.

Du libe katherina ich wôld dich gern seen
mochtiz gesein mit eren.

68. Cpl. [452. a. 101.

chart. saec. XV (1406 f. 13' 1421 [comparatus]. f. 132' 1422 f. 156') 228 ff. in 2 col. 2° man. VI (I. est Joannis alias Hasconis de Crummlow capellani Henrici de Rosenberg). Ant. possess.: Thomasco, praedicator in Patavia nec non plebanus in Thwalassin (pro Chwalassin, nunc Kalsching, prope Krummau) 1421 (f. 132'). Ligat. recent.

F. a cap. Fragm. membr. Missal. saec. XV.

1. f. 1—132' (f. 1—12 I. f. 13—132' II.) **Joannes Vallensis Ord. Min.** (in Cod. falso Ord. Praed.): **Summa collectionum cum prologo, praecedente registro a Joanne alias Hascone capellano Henrici (V.) de Rosenberg in Krummau confecto.**

Prolog. inc. (f. 13): (C)Vm doctor siue praedicator

expl. (f. 14): particulas distingwit.

f. 14—16 Registrum alterum.

Textus ipse inc. (f. 16'): (E)T quoniam res publica

expl.: studeat adinvenire. Et sic est finis huius operis. (rubr.)

Anno domini M°CCCC°XXI°. Comparatus est liber iste qui in Titulatur Johannes valensis per honorabilem dominum Thomasskonem pro tunc praedicatorem in Patauia nec nou Plebanum in Chwalassin de Boemia eciam natum. oremus pro eo deum.

Quod in Cod. continetur, est pars I. (Communiloquium) Summae Joannis Vallensis de regimine vitae humanae.

f. 1—12 Registrum, in cuius fine legitur: In hoc volumine totus (?) liber perutilis continetur Magistri Johannis Valensis, qui intitulatur Summa Caleccionum (1), quem extraxit ab illo libro propter pauperes, ab illo magno volumine, qui dicitur liber de vniuerso, quia omnium statuum materias longe lateque demonstrat in genere et in specie; sed iste hoc idem facit, sed multo strictius et curtius, ut patet. Quamuis huic libro a memorato magistro tabula siue registrum sit praepositum satis late in genere, tamen ut facilius materia cuiuslibet status in singulari et citius repperiatur, placuit mihi Johanni alias hasconi de Crumpnaw magistro arcium pro tunc nobilis domini henrici de Rosenbergh Cappellano praedicatori et rectori Capelle eiusdem in Crumpnaw registrum singularius facere, quod et feci huic libro antepositum propter iuniores lectores et praedicatores, ut citius, quod optant, assequantur iuxta ordinem alphabeti. Cum igitur, quod quaeritur, et in registro inueniatur, statim signatur, quotum folium et in qua columpna illius folii circa quam partem stat, littera alphabeti demonstrat. In medio cuiuslibet folii ponitur, quota quoto libro qua parte libri qua distincione quoto capitulo materia repperitur. (rubr.) Anno domini M°CCCV. in autumpno.

f. 21. **Nota** si spacia vacancia hic repperies non crede quod sit defectus sed relictia sunt propter plura exempla adiungenda vnde et huic parti et libro additus est tractatus de exemplis secundum III^{or} virtutes cardinales, qui intitulatur Breuiloquium.

2. f. 133—156' III. **Clastrum animae** (cum omni dispositione officiorum et officialium suorum, secundum quod disponi solet et ordinari).

Inc.: (A)Bbas huius claustrum est iugii meditatio

Expl.: cordis conamine precauentes. amen. Explicit praesens liber Claustrum anime et finitus sabbato in decollatione sancti Johannis baptiste Sub anno domini M°CCCC°XXII°.

Opus nostrum ab alio eiusdem tituli in plurimis codicibus Hugoni de S. Victore, a Migne c. p. l. tom CLXXVI. col. 1017 Hugoni de Folieto attributo diversum habetur quoque in Cod. Mellic. I. pag. 70.

3. f. 157—181 IV. (**Sermones tres de nativitate B. Mariae V.**).

I.^{us} inc.: (L)iber generacionis iehsu ad suidenciam tocius ewangelij

expl. (f. 171): hic saluus erit per eum qui viuit seculorum
Amen Ave maria g(ratia) p(lena).

II.^{us} inc.: (L)iber generacionis ihesu In hac sacratissima so-
lempnitate

expl. (f. 179): existens mater haec Johannes Damascenus libro
4.º sententiarum c. VI.

III.^{us} inc. (f. 179'): Liber generacionis iehsu Quamuis vni-
uersalis ecclesia

expl.: O dulcis maria etc.

4. f. 181—184' IV. **Distinctiones opusculi de scientia ac orationibus
et suffragiis animarum a corpore separatarum.**

Inc.: (O)pusculum hoc duabus particulis

Expl.: rationali creature etc.

Est tñm registrum opusculi deficientis. Totum opusculum con-
stabat duabus partibus novena puncta continentibus.

5. f. 185—190 V. **(Sermones tres de B. Maria V.).**

I.^{us} inc.: (I)Ntrauit iehsus in quondam (!) castellum Quam-
uis hoc ewangelium de maria magdalena

expl. (f. 188): misericorditer aggregare quod ipse praestare digne-
tur etc.

II.^{us} inc.: (S)Apiencia edificauit domum De festo natiuitatis
beate uirginis

expl. (f. 188'): quod ut fiat (rubr.) aue.

III.^{us} inc.: (S)Apiencia edificauit sibi domum Cupiens dei
filius

expl.: nobis conferatur quod ut fiat (rubr.) etc.

f. 190'—192 vac.

6. f. 193—195 VI. **S. Thomas de Aquino Ord. Praed.: Tractatus de
VII sacramentis ecclesiae.**

Inc.: (N)unc restat considerare de ecclesie sacramentis

Expl.: et thorus immaculatus etc. Explicit Tractatus de VII sa-
cramentis ecclesie editus per beatum Thomam ordinis predica-
torum.

Est pars altera Summae de articulis fidei et ecclesiae eiusdem
auctoris. Cf. Hain 1423 ss.

7. f. 195—195' VI. **S. Bernardus: Tractatus de miseria humanae
vitae.**

Inc.: (O) Misera vita que tantos

Expl.: propriam voluntatem. Explicit Tractatus beati Bernardi
intitulatus de miseria humane vite.

Non est S. Bernardi, sed compilatio, cuius initium desumptum est
ex initio sermonis XLIX. (spurii) S. Augustini ad fratres in
eremo (Migne c. p. l. tom. XL. col. 1332).

8. f. 195'—198' VI. (**S. Augustinus**): **Speculum peccatorum**.
 Inc.: (Q) *Voniam karissimi in via huius saeculi*
 Expl.: *vitam eternam possideas. Quod tibi concedat ille qui est in saecula saeculorum benedictus Amen. Explicit Speculum peccatorum.*
 Opus supposititium cf. Migne c. p. l. tom. XL. col. 983 ss.
9. f. 198'—201 VI. **S. Isidorus (Hispalensis)**: **De norma vivendi**.
 Inc.: (A) *Ge fili ut oportet age*
 Expl.: *quod cepisti despicias. Finis Isidori de norma viuendi vtilis cuilibet homini ex praeceptis ewangelii.*
 Etiam supposititium cf. Migne c. p. l. tom. LXXXIII. col. 1247 ss.
10. f. 201—202 VI. **S. Bernardus**: **Regula de XII gradibus humilitatis (et superbiae)**.
 Inc.: (P) *Rimus humilitatis gradus est obediencia*
 Expl.: *et facinorosus.*
 Gradus superbiae, sed non humilitatis, inveniuntur eodem ordine in tractatu S. Bernardi de gradibus humilitatis et superbiae apud Migne c. p. l. CLXXXII. col. 941 ss.
11. f. 202—205' VI. (**Quaestiones morales**).
 Inc.: (M) *Andatum praelati transgrediens*
 Expl.: *in XXX diebus legatur Amen.*
12. f. 205'—228 VI. **Liber de praeparatione cordis** (cum prologo).
 Prolog. Inc.: (P) *Reparate corda vestra domino verba sunt Samuelis*
 expl. (f. 205): *tibi praeparatam.*
 Textus ipse inc.: (P) *Reparate corda vestra domino. Nota quod VII instrucciones*
 expl.: *qui fecit te et me etc.*
 F. ad calc. **Fragm. membr. instrumenti ecclesiastici saec. XV.**
 ineunt. continentis disceptationem **controversiae inter Rutgerum abbatem S. Coronae in Boëmia et Thomasconem plebanum in Chwalssyn** factam per curiam archiepiscopalem Pragensem. (Ecclesia parochialis in Kalsching anno 1400 incorporata est monasterio S. Coronae Ord. Cist.).

69. Cpl. [816. b]. 167.

chart. saec. XV. (ineuntis) (1405 et sequ.). 227 ff. in una col. 8.º Una manus.
 Ligatura antiqua.
Codex, verosimiliter provenientiae boemicae, erat semper in possessione canoniae Plagensis.

In tegum. anter. manuscriptum indicatorium.

1. f. 2—4 **Armandus de bello Visu Ord. Praed.**: **De praeceptis Domini**.
 Inc.: *Praecepta Dominicae legis distinguuntur per moralia, ceremonialia et judicialia.*

Explic.: cohibebant ipsam manum et haec dicta sunt de diversitate praeceptorum decalogi. Iuxta expositionem magistri Armandi haec per totum Armandus de praeceptis decalogi. (Cf. Quétif — Echard I. 58).

2. (**Peraldus Guillelmus Ord. Praed.**): **De eruditione principum libri septem.**

f. 4'—91. Inc.: (C)um inordinatus amor potestatis.

Expl.: fuerit associata et sic est finis condicionis principum.

f. 92—95. Inc.: (S)emper quidem frater dulcissime ut nosti delectatus sum

Expl.: ut qui amorem imitentur.

f. 96—97' vacat.

3. f. 98—105' (**Johannes Hus**): (**Sermo II synodalis, habitus 1405**).

I. Inc.: In omnibus me ipsum defectuosum reperiens contremisco verba legis Domini ore polluto proponere, quia peccatori dixit Deus, Quare tu enarras iustitias meas et assumis testamentum meum per os tuum. Ps. XLI

II. Incip.: Diligas Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et in tota mente tua. Matth. XXII. Cum fundamentum nemo potest aliud ponere praeter id, quod positum est, quod est Christus Jesus, teste Apostolo I. Cor. 3. patet, quod domus spiritualis ecclesia habet pro fundamento stabilem fidem Cristi, pro parietibus spem vitae et pro tecto firmissimo charitatem

Expl.: O clerice! non dic, sed cor mollifica caecuram patere medici, verbi sanantis medicamentum recipe, quia charitatis infundetur oleum et tunc diliges Dominum Deum tuum ex toto corde, et ex tota anima tua et in tota mente tua praestante Domino Jesu Christo Deo aeterno, homine nato ex Virgine in saeculorum saecula benedicto Amen.

(cf. Cod. Pal. Vindob. 4902 f. 197—209, 4518 f. 194'—202, 4937 f. 66—77.)

4. f. 106—111 (**Sermo synodalis**, sed utrum in Concilio Constantiensi habitus fuerit, dubiosum est; si autem ita se haberet, tunc 8. Martii 1416), super verba:

Inc.: Haec omnia dabo tibi si cades et adoraveris me. Matth. IIII.

Explicit: adoremus in spiritu et veritate Dominum Jesum Christum, cui sit honor et gloria et imperium in saecula saeculorum. Amen.

5. 111—114 (**Sermo habitus in concilio Constantiensi ab Andrea Lascary, ep̃po Gnesen-Posen, 6. Januarii 1416**):

Inc.: (V)iri fratres et patres sacri antistites principes populorum (V)enient ad te sicut de venturo iehsu rege

Expl.: faciat regnicolas rex regum ipse iehsus christus qui cum patre regnet in aeternum et ultra amen etc.

6. f. 114—116 (**Sermo habitus dominica infra Octavam Epiphan., verosimiliter in Concilio Constantiensi, et quidem 12. Januarii 1416**):

Inc.: Post triduum invenerunt eum in templo Luc. II. Ut post triduum gratiae

Expl.: trahens nos in coelestes choros.

7. f. 121—127 (**Sermo, habitus in concilio Constantiensi, Dominica III. Adventus, 15. Decembr. 1415**):

Inc.: Medius vestrum stetit, quem vos nescitis scribitur originarie Johannis I^o recitative autem in evangelio huius III. dominicae adventus secundum usum Romanum. Reverendissimi patres ceterique omnes viri celeberrimi! Philosophorum stat sententia....

Expl.: valeant introire quod nobis concedat Jesus benedictus in saecula.

8. f. 137' (**Sermo, habitus in concilio Constantiensi, post recessum Joannis XXIII papae**):

Inc.: Sufficientia nostra ex Deo est. Reverendissimi in Christo Patres et Domini praestantissimi, ecclesiae sanctae Dei cardines

Expl.: usque ad elementa.

9. f. 137'—138 (**Sermo in Concilio Constantiensi habitus, Dominica XVII p. Pentec. 15. Sept. 1415, vel 4. Oct. 1416, vel 26. Sept. 1417**).

Incip.: Obsecro vos ut digne ambuletis vocatione, qua vocati estis Reverendissimi patres circumscripti Domini

Explic.: investigens erectorem.

10. f. 146—148' (**Collatio de Eucharistia, habita in concilio Constantiensi**):

Inc.: Probet autem se ipsum homo. Quomodo quis ad ministrandum

Expl.: unus comedit, alius famescit.

11. f. 149—154 (**Sermo in concilio Constantiensi habitus ab aliquo Cisterciense**):

Incip.: Virtus domini erat ad sanandum infirmos. Luc. 5. Reverendi patres ac Domini. Sanctus Augustinus doctor egregius

Expl.: quod nobis tribuat, qui sine fine vivit et regnat Deus unus in saecula benedictus. Amen.

12. f. 154—159' (**Sermo, habitus in Concilio Constantiensi**), supra verba:

Inc.: Qui non accipit crucem suam et sequitur me, non est me dignus. Matth. X. et in hesternae solemnitatis Dei officio Reverendissimi etc. Augustiatur spiritus meus et relictus

Expl.: spiritus bonitatis (in fine mutil.).

Inter f. 159 et f. 160 desunt V ff.

13. 160—162 (**Sermo super thema: Martha autem satagebat circa frequens ministerium**).

Inc.: (mutil.) ascensionem cupiens fumigavit.

Expl.: Cognosce tu et tui qui cum patre et spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum Amen.

14. 162—165 (**Sermo, habitus in Concilio Constantiensi**):

Inc.: Lex propter transgressores posita est. Gal. III. Gratia Domini nostri Jesu Christi et pax Dei assit nobis et maneat semper in cordibus nostris. Cum in medio magnatorum stare me intueor...

Expl.: vitam aeternam habebant, ad quam nos perducatur, qui sine fine regnat Jesus gloriosus etc.

15. 165'—176 (**Sermo, habitus in Concilio Constantiensi dominica XIX p. Pentec. 29. Sept. 1415, vel 18. Okt. 1416, vel 10. Okt. 1417**).

Incip.: In hac venerabili sanctae ecclesiae synodo renova-
mini spiritu mentis vestrae. Venerabiles Patres et Domini fratres-
que in Christo charissimi verba. Verba in medium vestris reve-
rentiis proposita scribit doctor egregius beatus Paulus apostolus.
Eph. III.

Expl.: Nulli audeant etc.

16. f. 176—182' (**Sermo, habitus in festo assumptionis B. M. V.**):

Inc.: Quasi palma exaltata sum

Sermones psalmodiae et ceterae orationes.

Expl.: super naturam fluxibilem se extendit etc.

17. f. 182'—183' (**Sermo, habitus in Dom. XIX p. Pent. 1415—1417, in conc. Constant.**).

Inc.: Ego feci in coelis, ut oriretur lumen indeficiens.

Expl.: texi omnem carnem etc.

18. f. 183'—187 (**Sermo, habitus in festo nativitatis B. M. V. in Concilio Constant. 1415—1417**).

Inc.: Dixit Deus fiat lux

Expl.: ut illuminet corda nostra et dirigat in viam salutis ad quam nos perducatur, qui sine fine regnat Amen.

19. f. 188—189' (**Sermo, habitus in Concilio Constant.**):

Inc.: Revertere ad dominam tuam Reverendi patres, magistri et domini venerandi: quamquam verba assumpta

Expl.: resplendeat fulgoribus etc.

20. f. 116—121' (**Vitalis Valentini Ord. Min. ep. Tolon.**): (**Sermo, habitus in die Epiphaniae 1415 super) Magi invenerunt puerum cum Maria matre sua Matth. 2. 11.**

inc.: Magi invenerunt Ex hijs verbis elicitur et deducitur

Expl.: ad quam nos transformando perducatur iesus christus etc.
Impressus est iste sermo apud Walch C. G. F. Monimenta medii aevi
 Gotting. 1757—1764 fasc. II. p. 51—77; cf. Hefele Concilien-
 geschichte VII. 1. p. 78.

21. f. 127'—131 (**Theodoricus de Monasterio**): (**Sermo, habitus in iubilaeo sacerdotii sui super) sanctificabis annum quinquagesimum Lev. 25. 10.**

Inc.: Sanctificabitis (!) annum quadragesimum (!) leuit. 25 domini mei reuerendi ex dictis sanctorum colligo

Expl.: devota congruencia etc.

Idem sermo habetur in Cod. Pal. Vindob. 4958 f. 333'—338.

22. f. 131—133' (**Jacobus Balardi Arrigoni, ep. Laudensis**): (**Sermo habitus in funere Landulfi archiepiscopi Barensis et cardinalis † 10. Oct. 1415 super) Hic abiit ad deum Jo. 4. 47.**

Inc.: Reuerendi patres et domini dolenter et amarissime recolenti..

Expl.: super iudicia iustificationis tuae etc.

Hic sermo commemoratur apud Hefele l. c. p. 239 et habetur in Codd. Pal. Vindob. 4292 f. 117'—121' et 4958 f. 261—265 nec in Clm. 5421.

- f. 133'—137' (**idem**): (**Sermo de S. Augustino super) Quasi sol refulgens sic ille refulsit Eccli. 50. 7.**

Inc.: Sancti praesulis et doctoris

Expl.: iam coronavit eum dominus iehsus in gloria qui cum patre et spiritu sancto benedictus sit in saeculorum saecula amen etc.

Habetur in Cod. Pal. Vindob. 4958 f. 181—187.

23. f. 138—143' (**idem**): (**Sermo habitus in ingressu conclavis 8. Nov. 1417 super) Eligite meliorem 4. Reg. 10. 3.**

Inc.: (i)Am ruinam conuersabilem (!) opportunitas Eligite meliorem libro et capitulo vbi supra Celeberrimi patres orthodoxique domini

Expl.: pastor optimus qui cum patre et spiritu sancto viuit deus per infinita saecula saeculorum amen.

Hic sermo ab Hefele l. c. p. 326 laudatus habetur quoque in Cod. Pal. Vind. 4948 f. 266—275'.

- f. 143'—145' (**idem**): (**Sermo in condemnatione Hieronymi de Praga 30. Maii 1416 habitus super) Exprobravit incredulitatem eorum et duritiam cordis. Marc. 16. 14.**

Inc.: Exprobrauit Reuerendissimi patres et orthodoxi domini..

Expl.: nisi probi

in fine mutilus. Mentio fit istius sermonis apud Hefele l. c. p. 276—277 et habetur in Cod. Altovad. 83 f. 17—21 et in Codd. Pal. Vindob. 3513 f. 65; 4941 f. 265—268'; 4958 f. 265'—267.

24. f. 189'—210' I. (**Sermones septem**).
 Inc.: (u) **Erbum caro factum est Iuxta communem usum loquendi**
 Expl.: cuius hereditatis et plenitudinis nos faciat participes qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat etc.
 Inter hos octo sermones tres de Nativitate Domini sunt f. 189'—194', duo de Assumptione B. M. V. f. 194'—200', unus de SS. Sacramento f. 200'—206', unus de S. Maria Magdalena f. 206'—210'.
25. f. 210'—211 I. (**Nota dogmatica de conversione S. Mariae Magdalene**).
 Inc.: Quia maria magdalena erat a deo accersa
 Expl.: integraliter reduxit ut est lucæ 7° etc.
26. f. 211—221 I. (**Collectanea i. e. sermones et variae notae dogmaticae, morales, liturgicae de fidelibus defunctis**).
 Inc.: (m) **Ortuo non prohibeas gratiam Eccl. 7° Quanto maior est necessitas**
 Expl.: proximis nostris ut supra vide amplius etc.
27. f. 216'—219 (in marg. manu II.) **Nota de quattuor praerogativis animae in homine mortuo.**
 Inc.: Nota quod 4^{or} praerogativas
 Expl.: partem eligere Amen.
28. f. 220 (in marg. infer. alia manu) **Versio bohemica 1. Cor. 6. 9—10.**
29. f. 221—221' I. **Registrum auctius in Peraldi libros VII de eruditione principum.**
30. f. 222' II. (**Sermo super**) **Fratres, quicumque baptizati sumus in Christo Rom. 6. 3.**
 Inc.: **ffratres quicumque baptisati sumus In quibus verbis sancta mater ecclesia**
 Expl.: dicētes Ave maria.
 Est prooemium ttum sermonis.
31. f. 223 II. (**Nota**) **de purgatorio.**
 Inc.: Tria genera hominum vadunt ad purgatorium
 Expl.: de hijs plura etc.
 f. 223'—225' vac.
32. f. 226 II. (**Expositio brevis super: „Locuta est sapientia: venite comedite panem meum et bibite vinum, quod miscui vobis.“ Prov. 9. 5.**)
 Inc.: locuta est sapientia
 Expl.: et in futuro etc.
33. f. 226 II. (**Nota**) **de ecclesia.**
 Inc.: Ecclesia est triplex
 Expl.: de Excommunicatione pape etc.

34. f. 226 II. **Miraculum de animabus.**
 Inc.: Legitur de beato Jeronimo
 Expl.: oremus sincere pro eis etc.
35. f. 226' II. (Nota de) **quattuor causis, quare Deus homini hanc vitam abbreviet.**
 Inc.: Quare deus hanc uitam homini abbreviat
 Expl.: non est multum diligenda etc.
36. f. 226' II. (Nota) **de Deo diebus festiuis quaerendo.**
 Inc.: dominum debemus querere
 Expl.: deriserunt ea etc.
37. f. 226' II. (Nota de **veneratione sanctorum**).
 Inc.: Consulit nobis sanctus Gregorius
 Expl.: sequitur eum etc.
38. f. 226', 227, 227' (alia manu) (**Maledictio animae damnatae et benedictio salvatae in novissimo die**).
 Inc.: Sciendum quod has maledicciones dicit anima
 Expl.: hesterna quae praeterijt etc.
39. f. 227 II. (**Parabola de tribus filiis regis pigris in usum praedicantium**).
 Inc.: Modus est quod nunc tempore
 Expl.: maiorem penam etc.
40. f. 227' I. (Nota de **libris apocryphis**).
 Inc.: Apocripha dicuntur illa scripta
 Expl.: propter plura falsa etc.
41. f. 227' I. (**Oratio ad B. Mariam Virginem**).
 Inc.: Gaude dei genitrix
 Expl.: perpetua interuentrix etc.

70. Cpl. [456. a]. 32.

chart. saec. XV. (1407 in f. 117). 202 ff. in 2 col. 4.º man. III. Ligatura antiqua.

1. f. 1—117. I. (**Piper de Sanctis O. M.**): (**Sermones de tempore**).
 Inc.: Incipit Piper de tempore prima dominica adventus Domini.
 Hora est etc.
 Expl.: cum Olofernes obsedisset civitatem Jerusalem D. historiam Rogemus. Finitus est Piper iste tertia die ante festum Gregorii M. per manus fratris Johannis emptor (?) Plagensis sub anno Domini 1407.
2. f. 117—117'. I. **Sermo de animabus:**
 Inc.: Beati mortui, qui in Domino moriuntur etc. Inter sapientes videntur opiniones fuisse de morte quaedam contrariae
 Expl.: ut requiescat a laboribus suis, Rogemus.
3. f. 117'—120. I. **Sermo de tractatu Anselmi.**
 Inc.: Ascendam in palmam et apprehendam fructus ejus. Canticorum. Haec verba potuit dicere beatus Anselmus

Expl.: pro uno denario vendidi deum sicut ipsi emerant
Christum pro XXX denariis.

4. f. 120—122. I. **Sermones quatuor de dedicatione ecclesiae.**

I.^{us} Inc.: Vere Dominus est in loco isto etc.

Expl.: debent orare ut aptatas consequantur. Rogemus.

II.^{us} Inc.: Sanctificavi domum hanc ut ponerem nomen meum
ibi et oculi mei et cor meum

Expl.: Intret oratio mea in conspectu tuo quia repleta est malis
anima mea. Rogemus.

III.^{us} Inc.: Dixit, qui sedebat in throno, ecce nova facio omnia
Apokalypa.

Expl.: omnes reges et reginas propria manu corode. Rogemus.

IV.^{us} Inc.: Vere dominus est in loco isto etc.

Expl.: Ista est oratio, in qua maxime delectabor. Rogemus.

5. f. 122—124. I. **Quatuor sermones de novo sacerdote.**

I.^{us} Inc.: Nova lux oriri visa est, gaudium, horror etc.

Expl.: ut nos adiuvent circa te ut aput te gratiam iuveniamus.
Rogemus.

II.^{us} Inc.: Vas electionis erit vir iste ut prestat nomen meum.
Actuum Ap. Verba ista dicta dixit Dominus ad ananyam, dum
paulus convertisset

Expl.: ecce quanta dignitas sacerdotum, petamus.

III.^{us} Inc.: Ascende ad altare et immola pro peccato et offer
holocaustum et deprecare pro te et pro populo. Levit. IX.
Novam hystoriam dixit Dominus ad Moysen

Explicit: timendi et honorandi sacerdotes. Rogemus.

IV.^{us} Inc.: Elegit sacerdotes sine macula voluntatem habentes in
lege domini etc. Macha^{orum}. IV. In verbis istis tria nominantur,
quae debent esse in novo sacerdote.

Expl.: et iterum cupio dissolvi et esse cum Christo. Ro-
gemus Dominum etc.

6. f. 124'—176. I.: (**Postilla de Sanctis et festis**): Andreas, Nicolaus,
Thomas, Nativitas Domini, St. Stephanus, Johannes, Innocentes, Ma-
thias, Januarius, Immacula conceptio B. M. V., Passio Domini, Resure-
ctio Domini, St. Ambrosius, Sta. Maria Aegyptiaca, St. Geor-
gius, Adalbertus, Philippus, St. Jacobus, Inventio Stae. Crucis,
St. Stanislaus, Ascensio Domini, Johannes Evang., Litania minor,
Pentecostes, Barnabas Ap., Johannes Bapt., Johannes et Paulus,
St. Petrus Ap., St. Paulus, Sta. Margareta, Alexius, Maria Mag-
dalena, Jacobus, Vincula Sti Petri, Donatus, Affra, Laurentius,
Assumptio B. M. V., Bartholomaeus, Augustinus, Decollatio
Sti Johannis, Egydius, Nativitas B. M. V., Exaltatio Stae. Crucis,
Matthaeus, Mauricius, Michael Arch., Hedwigis, Symon et Juda,
Omnium Sanctorum, Fidelium animarum def., S. Martinus, S.

Clemens, S. Catharina, Conversio Sti. Pauli, St. Gregorius, Visio Sti. Pauli, Quindecim signa.

7. f. 176—177. I. **Sermo de passione Christi.**

Inc.: Omnes omnia mei dereliquerunt. Verba ista cantat ecclesia in persona Domini

Expl.: Constans esto Domini mi, qui per passionem tuam debes redimere humanum genus. Rogemus.

8. f. 177—180. I. **Tres Sermones de Assumptione B. M. V.**

Inc. I^{us}: Elevata est magnificentia tua super celos etc. Ps. Ad laudem et gloriam beatæ et gloriosæ virginis Mariæ dicta proposui

Expl.: Hæc stella habet radios celi admirabiles insitiabiles et salutare.

Inc. II^{us}: Elevata est etc. Vidimus quibus de causis beata virgo dicitur magnificentia Dei

Expl.: Nos itaque matrem clementiæ suppliciter exoramus

Inc. III^{us}: Veni in ortum meum soror mea sponsa Cant. Hæc verba sunt

Expl.: Odor vestimentorum etc. Vestimenta quippe istorum sunt corda eorum, quorum odor erit sic nobilissimi thuris, qui redolet in diebus estatis. Rogemus etc.

9. f. 180—182. II. **Tres sermones de Sto. Johanne Ev.:**

Inc.: In charitate perpetua dilexi te, adtraxi te miserans. Johannes ista verba Domini

Expl.: beatam me dicent omnes generationes. Et istud

10. f. 182'—186. III. **Duo sermones de assumptione B. M. V.**

Inc.: Multæ filiae congregaverunt divicias, tu supergressa

Expl.: Et in Jerusalem potestas mea.

11. f. 186—187'. III. **Duo sermones de nativitate B. M. V.**

Inc.: Sapientia aedificavit sibi domum.

Expl.: in peccato debent confugare ad eam et salvabuntur.

12. f. 187'—198. III. **Decem sermones de assumptione B. M. V.**

Inc.: Quæ est ista, quæ ascendit

Expl.: participes celestium gaudiorum per infinita sæcula. Amen.

13. f. 198—201'. III. **Tres sermones de dedicatione ecclesiae.**

Inc.: Facta est lætitia magna in populo.

Expl.: Sexto hæreditas perpetua sine fine. Rogemus.

14. f. 201'—202. III. **Sermo de decem præceptis:**

Inc.: Si in præceptis meis ambulaveritis et mandata mea custodieritis. Primum est: Non adorabis Deos.

Expl.: at ideo non possum venire.

f. 203. **Nota:** Hic notatur declaratio sive materiae singulorum significatorum, qui convenientes sint librorum veteris testamenti.

Sequuntur significationes in lingua germanica, quae correspondent singulorum librorum V. T.

Deinde **Nota:** Hic nominantur libri tam phisicales quam laycales. In tegumentis duobus variae notitiae et probationes pennae ejusdem saeculi.

71. Cpl. [818]. 138.

chart. saec. XV. (1407 f. 107). 183 ff. 2° man. unica. Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

Tegum. anter.: **Casus papales.**

Inc.: Primus est qui verberat clericum

Expl. quae incipit Excommunicamus. Quicumque in ecclesia pragensi circa festa consueta confessiones fidelium christi audire voluerint suprascriptos casus scire et de uerbo ad uerbum intelligere debent.

(alia manu in medio) Ego absoluo petri et pauli (auctoritate) quam dedit mihi auctoritatem.

Ego soluo In nomine patris et filij et spiritus sancti Amen.

f. a cap. (**Casus episcopales.**)

Inc.: Sciendum est breuiter pro quibus culpis

Expl.: est poenitentia indicenda Secuntur casus papales.

Ad ligaturam adhibita fragmenta membr. **Commentarii doctrinalis Alexandri de Villa Dei saec. XV.**

1. f. 1—65' (**Hus Joannes, magister Pragensis**): (**Postilla super epistolas et evangelia a Dom. I. Advent. usque ad Dom. Palm. inclus.**).

Inc.: Scientes quia hora est Apostolus in praesenti iubet....

Expl.: tenetur deum collaudare.

Cf. Cod. 1980, 119, 391 bibl. univ. Prag. — W. Flajšhans in „Literární činnost Jana Husi“ Praeae. 1900 istam postillam, saltem initium, ignorat. Hinc inde vocabula bohemica occurrunt — f. 19 in marg. infer.: „Etnimoloya litteralis super VI litteras nomen Jhesus vocando. h. litteram large per quas litteras Intelliguntur hee VI condiciones

.I. .H. E S V S“

Iste homo est suorum vera Salus.

2. f. 65'—66 (**Orationes in die palmarum, textus, commentarius brevis et versio bohemica.**)

Inc.: (D)Eus qui miro dispositionis ordine

Expl. przyklady nawczyl.

3. f. 66—99 (**Hus Joannes, magister Pragensis**): **Passio domini nostri Jesu Christi cum expositione succincta.**

Inc.: Ante diem festum pasce Praesens ewangelium in 3 partes diuiditur

Expl.: signante lapidem cum custodibus. Nota haec passio domini nostri ihesu christi cum expositione eius succincta. Que passio est concordata ex 4^{or} ewangelistis sic scilicet quod vnus obmisit reliquis (!) adimpleuit Collecta et in vnum aggregata est per quendam Magistrum Sacre Theologie baccalaurium tunc Solempnem praedictorem pragensem.

Cf. Flajšhans l. l. p. 90—91. — Hinc inde vocabula bohemica.

4. f. 99' **Bonaventura S. (card. episc. Albanensis O. Min.): Opus (de celebratione missae).**

Inc.: Primo Intencionis discussione celebretur propter vanam gloriam

Expl.: Excelentissime (!) vnitatis.

Opus spurium.

5. f. 100—107 (**Hus Joannes, magister Pragensis**): **Sermo synodalis super: State succincti lumbos vestros.**

Inc.: (S)Tate succincti lumbos vestros Cum triplex turba christiani exercitus

Expl.: eternaliter benedictum Amen. Anno domini 1407 In die sancti luce in Sinodo Sancta.

Cf. Flajšhans l. l. p. 99.

6. f. 107—111 (**Hus Joannes, magister Pragensis**): **(Quaestio de arguendo clero pro concione).**

Inc.: (C)Irca praeparacionem ewangelii de qua dictum est

Expl.: que in oppositum sunt adducta.

Cf. Flajšhans l. l. p. 83—84.

7. f. 111'—182' (**Hus Joannes, magister Pragensis**): **Postilla super epistolas et evangelia a Sabbato Sancto usque ad Dom. IX. post Pentec. inclus.).**

Inc.: Si consurrexistis cum christo Quia primitiva ecclesia baptismum catecumenorum

In hac epistola tangit tria

Expl.: effectualiter emendandus.

Cf. Cod. 894 bibl. univ. Pragensis. — Passim vocabula bohemica. — 1. 3. et 7. inter se cohaerere videntur.

8. f. 182'—183 (**Jacobus de Voragine, archiep. Januensis, O. Praed.**): **(Sermo de spiritu sancto).**

Inc.: Spiritus sanctus hodierna die ut sacra Actuum testatur in historia

Expl.: trepidacionem abicit.

Desumptus ex Legenda aurea Jacobi de Voragine, sed non completus.

9. f. 183' (**Nota de sufficientia articulorum symboli ad fidem**).

Inc.: Sofficiencia articulorum ex duplici parte

Expl.: quae sunt principaliter credenda.

10. f. 183' (**Articuli symboli in veteri testamento praesignati**).
 Inc.: 1.us Jeremie III° patrem uocabis me dicit deus
 Expl.: Sit deus regnum amen.
11. f. 183' (alia manu saec. XV.) (**Nota de nuptiis inter Christum et ecclesiam**).
 Inc.: Nuptiae sunt contracte inter christum et ecclesiam
 Expl.: in thalamum amplexus eterni.
 f. ad calc.' (in medio): pomoz (man. saec. XIV.—XV.)
 Tegum. poster. (manu saec. XV.) Lumen ad reuelacionem gentium
 et gloriam plebis tue israel B.

72. Cpl. [452. b]. 99.

chart. saec. XV. (1407 f. 191). 191 ff. in 2 col. 2.º man. unica (Wenceslai Henrici de Bucowan). Ligat. recent.

F. a cap. membr. Registrum breve sequentium Sermonum.

1. f. 1—191 **Henricus de Wormatia: Collecta de Sanctis**.
 Inc.: (A)Scendam in palmam et apprehendam fructus eius.
 Can(tic.) V. Sicut dicit Bernardus
 Expl.: leticia replebuntur. Quod nobis praestare dignetur (!) pater
 et filius et spiritus sanctus. AMEN. Expliciunt sollempnissima
 Collecta de Sanctis Edita per honorabilem Henricum de Wor-
 macia. Scripta autem sunt per Wenczeslaum Henrici de Buc-
 wan Anno domini M.^oCCCC.^oVII.^o.
- In Cod. Ossecensi 22 anno 1408 scripto idem cpus habetur et
 auctor nominatur: „magister Henricus de virgine Maria sacrae
 theologiae professor fratrum heremitarum sancti Augustini.“ In
 opere „Monasticon Augustinianum auctore F. Nicolao Crusenio
 Monachii. 1623“ pag. 166 Henricus de Langenstein dictus de Hassia
 Ordini Eremitarum S. Augustini accensetur. Juxta Wetzer-Wel-
 ter, Kirchenlexikon V.² col. 1710 Henricus iunior de Hassia
 possedit canonicatum Wormatiensem.
2. f. 191—191' (**Sermo de dedicatione ecclesiae**).
 Inc.: (O)Mnis christi accio est nostra
 Expl.: suggestionibus acquiescendo etc. hec pro presenti suffi-
 ciant etc.
 Totus codex in marg. superior. humiditate laesus est.

73. Cpl. [456. a]. 33.

chart. saec. XV. (1408 in f. 94' et in f. 260). 324 ff. in 1 col. 4.º man. una. Ligatura antiqua.

- f. 1—324: **Prophetiae Jesaias, Jeremias, Baruch, Lamentationes
 Jeremiae, Ezechiel, Oseas, Joel, Amos, Abdias, Jonas, Michaeas,
 Nachum, Habakuk, Sophonias, Haggaeus. cum Glossa magna
 Nicolai de Lyra.**

Ab initio et in fine mutilus. Jesaias incipit f. 6' a capite VIII, 14. Zacharias explicit f. 324' in cap. IV, 10. Etiam alibi plures lacunae et ff. lacera. Daniel profeta ex consilio omissus esse videtur, nec non totus Malachias deest. Additiones Pauli Burgensis non exhibentur.

f. 94'. (S)ic est finis Ysaye in vigilia palmarum anno domini M°CCCC° 8° hora secunda.

f. 260. Explicit Ezechiel anno domini M°CCCC°III 5°.

74. Cpl. [453. a]. 79.

chart. saec. XV. (1409 f. 69'). 149 ff. 2° man. unic. Ant. possessor: Fr. Benedictus de Praga Crucifer. Ligat. recent.

f. 1. Iste liber est fratris benedicti de praga orate etc.

1. f. 1—127 et 149' Expositio epistolarum et evangeliorum de Sanctis (de proprio et communi).

Inc.: Nota 2^m apostolum hebreorum XI.

Expl.: in capite duplici cornu.

Plura vocabula bohemica latinis inprimis in priore parte superscripta sunt. Compiler usus est postilla notissima Guillermi (Hain 8225 ss.), Nicolai de Lyra aliisque.

f. 149' a verbis: Nota quod 4^{or} mulieres pertinet ad f. 72' post verba: Et ecce mulier.

2. f. 128—140 (exceptis iis, quae sub 3. 4. et 5. notabuntur.) Expositio epistolarum et evangeliorum in festivitibus B. Marjæ V.

Inc.: fortitudo. hæc epistola legitur

Expl.: finaliter attrahere filius dei iesus christus marie filius in secula seculorum amen.

3. f. 133—133' Expositio strophæ: Solve vincula reis bona cuncta posce ex hymno „Ave maris stella“ desumptæ.

Inc.: Sancta mater ecclesia precatue

Expl.: humiliter inchoare.

4. f. 134 Expositio super: Recordare, virgo mater, dum steteris in conspectu dei

Inc.: Quia uirgo maria stat.

Expl.: indignacionem suam a nobis in saecula saeculorum benedictus.

5. f. 135 (alia manu) Ambrosius S. Bernardus S. Anselmus S.: Dicta de B. Maria V.

Inc.: Ambrosius de virgine maria. Talis fuit

Expl.: reuirescit omnis creatura.

6. f. 140'—148' Expositio diversorum textuum ex epistolis et evangelis.

Inc.: (R)Ex regum et dominus dominantium

Expl.: voce magna expiravit.

7. f. 149—149' **Joannes Chrysostomus S.: Sermo de operibus misericordiae.**

Inc.: (T)ria sunt que in misericordie opere

Expl.: quod datur. vide finem supra circa textum evangelii huius.

Iste sermo S. Joanni Chrysostomo false attributus habetur etiam in Cod. Mellic. 217 f. 107—108.

75. Cpl. [816. b]. 160.

chart. saec. XV. (1409 f. 140'). 145 ff. 4.º man. II. (Lor est Przybikonis monachi et sacerdotis Altovadensis Ord. Cisterc. f. 93' et 131') Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

T. a cap. chart. (manu I.): Item im (!) alba cappa. (p)Rofectus Religiosi septem distinguuntur processibus. Primus est in feruore nouiciatus (initium sequentis tractatus) (**Hieronimus S.: Excerptum de insatiabilitate hominum**): Multi thauri paucis iugerum pascuis aluntur, vna silua multis elephantibus sufficit. Homo terra aere marique pascitur nec saciatur. Hec Jeronimus. (**Seneca L. Annaeus**): (**Excerptum de voluptate gutturis**).

Voluptas gutturis que hodie tanti emitur vix duorum obtinet latitudinem digitorum. Hec Seneca.

1. f. 1—93' I. **David (de Augusta) Ord. Min.: Tractatus de septem processibus religiosi, quibus proficiendo procedit in via Dei.**

Inc.: (P)Rofectus Religiosi septem distinguuntur

Expl.: pro acceptis uel promissis Que Novis Dominus Concedat Amen. Explicit Tractatus qui tractat de Septem processibus Religiosorum quibus proficiendo procedunt In uia dei Compositus Per Fratrem David Ordinis fratrum Minorum Scriptum (!) per Fratrem Przyb(ikonem).

De opere et auctore cf. Wetzzer-Welte, Kirchenlexikon V.² col. 1413 ss. — De librario, qui 1404—1411 Altovadi scripsit cf. Pavel R., Beschreibung der im Stifte Hohenfurt befindlichen Handschriften (= Xenia Bernardina II. 2. Wien 1891, S. 165 ff.). — f. 9 Tak buch day nam wsem.

2. f. 94—105 I. **Tractatus de sacramento (Eucharistiae).**

Inc.: (C)Onuenientibus vobis in vnum etc. Epistola prima Ad Corinthios Capitulo XI. Hic redarguit eos Apostolus

Expl.: ordinare promittit. Hec Apostolus. Explicit Tractatus De Sacramento.

In Cod. Altovadensi 22 (18) idem tractatus eadem manu Przybikonis scriptus habetur.

3. f. 105'—131' I. **Matthaeus (de Cracovia, magister): Tractatus sive disputatio conscientiae et rationis de celebratione missae sive etiam de communione.**

Inc.: (M)Ultorum tam clericorum quam laicorum querela est

Expl.: Corpus domini nostri Jehsu christi. Qui cum deo patre et spiritu sancto viuit et regnat in secula seculorum AmeN Amen.
Explicit Tractatus siue disputacio Conscientie et Racionis. De celebratione Misse siue eciam de Comunione. Compositus Per Magistrum Matheum. Et scriptus Per Fratrem Przybikonem Monachum et Sacerdotem In Monasterio Altiuadensi (!) professum.

Cf. Cpl. 77 f. 121'.

- 4. f. 131' I. (Disticha undecim de sanctissimo Eucharistiae sacramento).**

Inc.: Dum celebrat Missam sacro de more sacerdos

Expl.: Hic petit infernum, mortuus ille polum AmeN.

- 5. f. 131' I. (Nota de effectibus studii).**

Inc. (rubr.): Per studium (nigr.) Patet indicium certe probitatis

Expl.: Vrget ingenium precor ut studeatis.

- 6. f. 132—140 I. Adalbertus Ranconis de Ericinis magister Parisiensis, scholasticus ecclesiae Pragensis: (Epistola ad Martinum plebanum S. Martini in vico armificum maioris civitatis Pragensis de frequenti communione).**

Inc.: (K)Arissimo Socio suo et Amico Martino

Salutem in domino et sacrarum intelligenciam litterarum. Instanter et importune petis

Expl.: vtile reputaui. Deo gratias AmeN (rubr.). **Explicit Tractatus etc. finito libro sit laus et gloria christo. Anno domini Millesimo Quadringentesimo Nono in vigilia Sancti Thome Apostoli finitum est.**

- 7. f. 141—143' II. Bernardus S.: Epistola de modo regendi se ad familiam suam.**

Inc.: (G)eneroso Militi et famoso domino Johanni Castri Ambrosij.

Bernardus de Sacra valle in senium ductus Salutem. doceri petis a nobis de cura rei familiaris

Expl.: dampnabilis senectutis Amen.

Opus. spurium.

- 8. f. 143'—145' II. Hieronymus S.: Epistola ad Paulinum (de clericorum vita).**

Inc.: (O)Bsecro te Pauline karissime

Expl.: laus vero bonorum sit.

Est compilatio ex diversis locis epistolarum S. Hieronymi e. g. ex ep. (58.) ad Paulinum (Migne c. p. l. tom. XXII. col. 579 ss.), ep. (52.) ad Nepotianum (Migne ll. col. 527 ss.), ep. (125) ad Rusticum (Migne ll. col. 1072 ss.), ep. (22.) ad Eustochium (Migne ll. col. 394.).

9. f. 145' II. **Bernardus S.: (Excerpta duo ex eo).**

I.^{um} (de qualitatibus ei deficientibus) inc.: Hijs tribus fateor me egere

expl.: in operatione virtutis. Hec ille.

II.^{um} (de redemptionis pretio) inc.: Christus dedit nobis suam carnem in cibum

expl.: qui te tanto precio redemit.

76. Cpl. [822. 206.

chart. saec. XV. (1410 f. 298). 312 ff. 8.º (217:148). man. unica. Orig. bohem. Anter poss.: (forsan) Zawišin Kostomlat, dein Laurentius clericus de Zah. Pretium orig.: 35 grossi. Ligat. antiqua.

Tegum. anter. agglut. fragm. chart. saec. XV. (Alexandri de Villa Del: Doctrinale puerorum v. 124—128 et v. 191—199; vv. 126—128 bis.).

inc. (per verba): Est deriuata vox quae descen (dit ab illa)

expl. (per verba): LS aut n(s) aut rSS remouebit

f. 1. a cap. membr. sectum probationes pennae, inter quas: hawyssye skosteomlat (= Zawis in Kostkomlat).

f. 2 a cap. chart. voc.

1. f. 1—298' (Hus) **Joannes de Husinec: Collecta Sermonum de Sanctis (cum notis interlinearibus bohemicis et praesertim latinis).**

Inc.: Non est talis mulier Cum Judith olofernem

Expl.: secula seculorum (sequitur Nr. 2, dein) Expliciunt collecta sermonum de sanctis per circulum anni Reuerendi magistri Johannis de hussynecz sacre theologie et Baccalarium (rubr. ead. manu) Anno domini M^oCCCCX^o mensis augustus.

Isti sermones editi sunt in tom. III. Operum omnium mag. Joannis Hus edit. a W. Flajšhans. Prag. 1908.

2. f. 298' (Pseudo-) **Bernardus: (Excerptum ex) epistola de charitate.**

Inc.: Sola caritas est que in aduersis

Expl.: quia numquam excidet Hec Bernardus.

Reuera non est S. Bernardi sed excerptum ex **Richardo de S.**

Victore: Tractatus de gradibus charitatis cap. 1. cf. Migne curs. patrol. lat. compl. tom CXCVI. col. 1195—1196.

ff. 299—300' vac.

3. f. 301—307 (Hus **Joannes**): **Sermo de corpore Christi.**

Inc.: Impugnantibus uerba ewangelii

Expl.: inaniter decertarent etc.

Cf. Flajšhans V.: Literární činnost Mistra Jana Husi. Praze 1900 p. 67—69.

4. f. 307'—310 **Sermo de sancta cruce.**

Inc.: Quidam discipulus interrogauit Abbatem

Expl.: perducit eternam Amen.

ff. 310'—312 vac.

f. 312' probationes pennae et: pro XXXV grossia.

In poster. chart. manu saec. XV.: (**Versus** quattuor leonini).

Omnes pudiscum (?) sapientes fecere vobiscum.

Ne confusa manus stat dum tergitur anus

Quod puer aswescit dum wult dimittere nescit.

Quod noua testa capit inveterata sapit.

In eodem tegum. alia manu saec. XV.:

(**Alanus ab Insulis**): (**Excerptum 14 versuum ex capite I. libri Parabolarum cum explicatione lat. interlinearl**)

inc. (per verba): De paruo puero fit sepe peritus homo

expl. (per verba): Non ibis rostrum nec ardea deserit anum

Nostri vv. 2. et 3. in editione impressa (Migne l. I. tom. CCX. col. 583 desunt, sed in manuscriptis a. gr. Cpl. 176 f. 227.

In margine infer. eiusdem tegum eadem manu saec. XV.: Iste liber est laurencii clerici de zah de scola sancti Egidi moranti (!) pro nunc aput bartonem sartorem.

77. Cpl. [821]. 204.

chart. saec. XV. (1410 f. 174 I.; 1459 f. 35 III.). 230 ff. 8.º (214:156). man. VII (I. est Wenceslai, antiqui praepositi Rokyzan, scriptoris cod. Cpl. 205; III. Wolfgangi, altariatae S. Mariae Magd. in Budweis). Anter. possess.: Wolfgangus, altariata S. Mariae Magd. in Budweis, dein altariatae SS. Mariae Magd., Wenceslai, Trinit., Barbarae (in Budweis). Ligat. antiqua.

In tegum exter. cedula chart. saec. XV. agglut. exhibens elenchum contentorum.

Tegum. inter. manu saec. XV. (forsan II.): Iste liber datur pro domo Altaristis Marie magdalene Wenceslai Trinitatis Barbare.

1. f. 1 I. (**Petrus Comestor**): (**Excerptum ex variis capitibus historiae scholasticae**), quare tempore Cyri aedificatio templi in Jerusalem sit interrupta.

Inc.: Vt intelligamus quare ... Sciendum secundum Magistrum...

Expl.: aspirare ad Monarchiam haec omnia sunt collecta Ex historia Scolastica.

Compilatum est excerptum ex cap. 17. 20 hist. Daniel, 2. 3. 4. 5. 6. 10 hist. Judith, 4. hist. Esther.

f. 1' vac.

2. f. 2—7', f. 17, f. 25'—26', f. 38—45', 62'—67', f. 224—230' et poster. tegum. agglut. II. **Birgitta S.**: (**Excerpta ex libris IV. et VI. Revelationum**).

Inc.: precipitur sponse quod frequenter

Expl.: dei contraire etc.

Ordo excerptorum (iuxta editionem Colon. 1628) VI. 29. 31. 33. 34. 36. 37. 38. 41. 48. 49. 51; IV. 12. 15; VI. 17—28 incl.; IV. 108. 109. 111; VI. 1. 2. 4. 5. 6. 7. 10. 11. 15. 16. 118. 119. 120. 122. 123. 124. 114. 7. 8. 9. 10. 13. 14.

Cf. Cpl. 80 f. 308—314 et Cpl. 136 f. 3—76' et 81—200.

3. f. 8—16' I. (**Auctoritates et principia ad praedicandum utilia ex s. scriptura et ecclesiae scriptoribus desumpta**).

Inc.: Si aliquis diues vocaret pauperem

Expl.: amatrix castitatis haec apostolica et doctrina christi.

f. 17' vac.

4. f. 18—25 I. (**Expositio brevis allegorica evangeliorum dom. 23. et 24. post Pentec. et de sanctis, ab initio mutila**).

inc. (per verba): est corpore

Expl.: a dyabolo rapiuntur.

Est continuatio expositionis, quae habetur Cpl. 203 f. 6—15'.

5. f. 27—27' I. **Principia de B. (Maria) Virgine (ad praedicandum utilia)**.

Inc.: Antequam ysaias diceret

Expl.: accendit vniuersa.

6. f. 28—35' (f. 28—33 I. f. 33—35' III.) (**Versio bohémica quorundam vocabulorum ex psalterio, canticis, officio defunctorum**).

Inc.: Beatus vir pestilencie

Expl.: Calamitatis psoty et sicut est finis In die sancti Remigi feria II. Anno 1459 hora vesperorum per me Wolfgangum Altaristam Marie Magdalene In Budweys etc.

f. 36 vac.

7. f. 37—37' I. (**Psalmus 118. totus in linguam bohemicam translatus**).

Inc.: Blazený neposkwrený

Expl.: nezapomenul se.

8. f. 46—59 I. **Exorcismus ad expellendum spiritum immundum (una cum Missa pro daemniaco et rubricis)**.

Inc.: Scilicet qui vlt cum demoniaco

Expl.: a principio computando.

9. f. 59 I. (**Pseudo-**) **Martinus S.: Epistola ad expellendum spiritum immundum**.

Inc.: (J)eiunium quod debet seruare

Expl.: propter eternum nomen dei deo gratias.

Compilatio maxime inepta et spuria.

10. f. 60—62 IV. **Vincentius Bellovacensis (Ord. Praed.): (Excerpta ex) Speculo historiali lib. II. cap. 43—47 de variis generibus peccati**.

Inc.: Vincencius in speculo Peccatum diuiditur

Expl.: fraterne caritatis oppugnatio hec omnia vincencius in speculo historiarum Capitulis ut supra.

11. f. 68—82' I. **(Tractatus) de ss. Eucharistiae perceptione frequenti, utilitate et fructu.**

Inc.: (Q) Voniā experientia docet

Expl.: claritati sue Et sic est finis Qualiter Corpus Christi velatum datur fidelibus. Scias quod in hoc tractatu hec cum suis probationibus continentur in suis locis.

f. 68 In nomine patris et filij et spiritus sancti Amen. — Auctor opusculo (58) spurio S. Thomae Aquin. multum usus est.

12. f. 82—94 I. **(Pseudo-) Thomas de Aquino (Ord. Praed.) S.: (Excerpta ex opusculo 58. de ss. sacramento).**

Inc.: (M) Irabilia opera tua Notandum quod tria sunt

Expl.: et future Et sic est finis (rubr.) Sermonum sancti thome ad (!) aquino prout in Titulis rubrice materie sunt designate et quoto in numero sit sermone quolibet rubrica.

Excerptuntur Sermones 11—16 et 27—32 opusculi spurii.

13. f. 95—124 I. **Gregorius S. (papa): Glossa super cantica canticorum.**

Inc. (prolog.): (Q) Via si ceco longe

Expl. (prolog. f. 95'): videre dicat.

Inc. glossa ipsa (f. 95'): (O) sculetur me Os sponsi inspiratio

Expl. glossa ipsa: spiritum et corpus debemus Amen **Explicit** expositio beati gregorij pape super Cantica canticorum.

Opus spurium. Cf. Migne c. p. l. r. tom. LXXIX. col. 471 num. VII. f. 124' et 125 vac.

14. f. 125' V. **Orationes ex Missa de tribus regibus.**

Inc.: Deus qui beatos

Expl.: deus per omnia.

15. f. 126—141' I. **Expositio orationis dominicae.**

Inc.: (B) Eatus gregorius in officio misse

Expl.: orationis sint dicta **Explicit** expositio valens super dominicam orationem.

16. f. 142 I. **(Explanatio arboris super orationem dominicam).**

Inc.: Notandum quod in sequenti columpna

Expl.: inferius notata.

Imago arboris ipsius deest.

f. 142' et 143 vac.

17. f. 143'—174' I. **(Pseudo-) Thomas de Aquino S. (Ord. Praed.): Expositio super symbolum apostolorum.**

Inc.: (F) Vniculus triplex difficile rumpitur. Eccle. 4. funiculus iste

Expl.: locus vite eterne Amen **Explicit** expositio symboli sub anno domini. Millesimo. CCCC. X. Et dicitur esse haec expositio

beati Thome de Aquino etc. (sequitur additamentum brevissimum ad articulum „carnis resurrectionem“. — Hic et in praeced. expositione orationis dominicae multae notae marginales. — Ista expositio inter genuina S. Thomae Aquin. opera non invenitur.

18. f. 175—187 I. (Honorius Augustodunensis): **Imago mundi** (lib. I. et II.)

Inc.: (A)d instruccionem multorum

Expl.: per que multiplicantur (sequuntur tres **Versus**):

Est aries thauri gemini cancer leo virgo

libraque scorpius arcutenens caper amphora piscis

Semper quindenis ponuntur signa kalendis etc.

Ordo capitulorum est sat turbatus et textus multum differt a

Migne c. p. l. c. tom. CLXXVI. col. 115 ss.

ff. 187'—191 vac.

19. f. 191' VI. et VII. **Aristoteles: (Excerptum ex) libro I. Meteoron quaest. 11. de significatione cometarum (latine).**

Inc.: Comete significant ventos magnos

Expl.: adustiones spirituum procurantes hoc Aristoteles in primo metheorum questione eiusdem libri. XI.

Hoc excerptum bis hic habetur.

20. f. 192—223' I. **Petrus de Stupna: Postilla super passione Domini.**

Inc.: Scitis quia post biduum

Expl.: sapientia. et misericordia etc. (rubr.) Explicit postilla Magistri petri de Stupna Super passione domini secundum Mattheum et alii ewangelisto partim sunt introducti Super additis hijs que ad propositum textus occurrentibus materijs apposui ex proprio uel scripturis introductis per me wenczeslaum antiquum praepositum in Rokyczanensi professum Monasterij sancte Marie.

In tegum. poster. agglut. manu saec. XV. (**Versus** duo):

Oderunt peccare boni virtutis amore

Oderunt peccare mali formidine pene.

78. Cpl. [816. a]. 175.

chart. saec. XV. (1411 f. 179'). 238 ff. 8.º man. II. (Lor est Jacobi a S[ancto] P[rotopio]) Orig. Bohem. Ligat. recent.

1. f. 1—186' I. **Petrus Hispanus (postea Joannes papa XXI.): Summulae logicae cum praefatione).**

Praef. inc.: Circa principium huius libri

expl. (f. 2): ad quam omnia finaliter ordinantur.

Textus ipse inc. (f. 3): (D)ialectica est ars arcium

expl.: signi uel modi etc. Expliciunt suppositiones petri hyspani.

In prima parte loci pro figuris vacui, sed figurae ipsae desunt.

f. 89' (alia manu) Schema logicum.

f. 122 et sic est finis libri huius byligam.

f. 140 Gloria sit patri filioque paraelito sancto Amen.

f. 179' Explicit tractatus fallaciarum per manus finitus feria 3^a
in vigilia Marie Magdalene die Anno domini M.^o C. CC. C. XII.º
Sit laus et gloria cristo Jacobus de S(ancto) P(rocopio) Boe-
morum patrono etc.

f. 180 Tabula logica.

Textus multum differt ab impresso.

ff. 187—202' vac.

**2. f. 203—238 II. Tractatus ad declarandam logicam sacrae scripturae
(cum praefatione).**

Praefatio inc.: (M)Otus sum per quosdam legis dei amicos
expl. (f. 203): specialiter me conuertam.

Tractatus ipse inc.: (T)Erminus large loquendo
expl.: quod sic non acquirit ffinis.

79. Cpl. [453. a]. 86.

chart. saec. XV. (1412 f. 230). 275 ff. in 2 col. 2.º Man. II. Orig. bohem. Anterior
possessor: Andreas praepositus Plagensis. Ligatura antiqua.

F. a cap. et ad calc. Fragmenta (**Glossae super Doctrinale Alexandri
de villa Del** vv. 46—89, 172—231, 334—367 et 660—717) membr.
saec. XIII.—XIV.

vv. 46—89 f. a cap. col. III. IV. et f. a cap. col. I. II.

vv. 172—231 f. a cap.' col. III. IV. et f. a cap. col. I. II.

vv. 334—367 f. ad calc.' col. III. IV. et f. ad calc. col. I. II.

vv. 660—717 f. ad calc. col. III. IV. et f. ad calc.' col. I. II.

In marg. infer. f. a cap. **Notae variae grammaticae** manu saec. XIV.

**1. f. 1—230 (f. 1—52' I. f. 53—230 II.) (Paraldus vel Peraldus Guillelmus
Ord. Praed. ep. Lugdunensis): Summa vitiorum (praeced. re-
gistro).**

Registrum inc.: (T)Ractatus iste continet nouem partes
expl. (f. 6): reprehensibilis in praelatis.

Summa ipsa inc.: (d)Icturi de singulis vicijs

expl.: tacuisse non numquam. Expliciunt summa vitiorum finita
sub anno domini M.^o CCCC. XII.º Finita proxima feria secunda
post Epyphaniam domini. Amen.

**2. f. 230'—275' II. (Paraldus vel Peraldus Guillelmus Ord. Praed.
ep. Lugdunensis): Summa virtutum.**

Inc.: (s)I separaueris preciosum a uili

Expl. (per verba): Quartus est seruilis.

In fine mutil. De ista Summa vitiorum et virtutum Peraldi, quae
in Codd. saepissime occurrit, cf. Hain 12383 ss. — f. 275' in
marg. super.: Emptum per fratrem andream praepositum.

80. Cpl. [822]. 211.

chart. saec. XV. (1418 f. 13). 328 ff. 8.º (223: 151) man. VIII. Orig. bohém. Ligat. antiqua.

Tegum. inter. agglut. chart. manu saec. XV. (**Tabula de influxu duodecim signorum zodiaci in homines**). et infra tabulam:

.... semper o pie rex tibi committo Ach homo perpende fragil
..... mater gracie.

1. f. 1—241' (f. 1—60', 104—105', 112—125' I.; f. 61—79', 81'—100', 106—109, 133—140', 230'—231, 235 II.; f. 79'—81' III.; f. 126—132', 141—230', 231—241' prater f. 235 IV.). (**Sermones husitici de tempore et de sanctis praecipue super evangelia**.)

Inc. (per verba): si uis potes me mundare

Expl.: audire sanctum ewangelium etc.

Ante f. 1 unum f. excisum, inter ff. 11 et 12 lacuna, ff. 63—64' et 74—75' vac., f. 82 scisum, f. 93—95', 101—103', 109'—111', 186 vacua, inter ff. 100 et 101 atque 140 et 141 lacuna. Quamvis multi ex sermonibus de tempore cum iis conveniant, quos in Cpl. 138 Husi esse diximus, et expositio Passionis mutila f. 83—92' certe Husiana sit, totum eidem certe adscribere non ausim. Manum I. anno 1413 scripsisse patet ex f. 13: „quia iam sunt elapsi anni MCCCXIII“ et ordo festorum infra dominicas post Pentec. idem probat. Qua de causa sermones anno 1413 habitos esse puto. Qua cum re convenit Husi Themata sermonum tam pro dominicis quam pro festis in Cod. Pal. Vind. 4310 feria sexta ante Dominicam Oculi 1414 conscripta et ideo verosimiliter sermones ipsos anno praecedente habitos esse. Bohemum fuisse ex multis insertis verbis Bohemicis et allusionibus ad res Bohemicas apparet, cumque Wiclefitam vel Husitam fuisse patet inter alia ex f. 38: „Spirituales uero praebendas venumdantes XXXX missas et alia sacramenta“ et f. 163', ubi de ecclesia dicitur: „id est vniuersitatem praedestinatorum“. Desiderantur sermones de Dom. XIII.—XVII. incl. et XIX. — ult. post Pentec. et de festis a die SS. Simonis et Judae excl. usque ad finem anni ecclesiastici.

2. f. 79—79' II. (**Notae de baptismo et confessione**).

Inc.: Baptismus est innouacio mentis

Expl.: uitam eternam habere.

3. f. 140' II. (**Oratio metrica bohémica ad Spiritum Sanctum**).

Inc.: Sawitay knani swaty dusse

Expl.: Stebu nanieky przebiwaty alleluia.

4. f. 235' II. (**Benedictio superstitiosa, bis repetita**).

† † † † † † † †
Job comederunt fomes et mortui sunt in nomine patris et filii et
† †
spiritus sancti amen †.

5. f. 242—287' (f. 242—243, 254—256', 258 V.; f. 245—253 I. praeter pauca in f. 249' et 250, quae man. V sunt; f. 259—287' II.)
(Sermones varii de tempore et de sanctis).
 Inc.: Nemo potest duobus dominis servire Matth. VII. Duo sunt quo duo simul diligere non possunt
 Expl.: quiesceret in regno celorum.
 Videtur quoddam supplementum et additamentum ad sermones collectionis prioris f. 1—241' esse.
 ff. 243—244', 247, 265—266' et 268—276 vac.; inter ff. 255 et 256 lacuna. f. 255': Innorificabilitudinitatibus Domine dominus noster; f. 257 Ave maria — tecum benedicta; f. 262 percepi XVIII s(olidos); f. 266' Mein dinst wist uor lieber freunt; f. 279': et sic est in alia parte finis.
6. f. 250' V. **(Vita S. Martini).**
 Inc.: Martinus sabarie pannonicorum opido
 Expl. (per verba): vno seruo contentus
 Perpauca ab initio, cetera desunt de hac compilatione nullius momenti.
7. f. 257' VI. **(Nota de impositione historiarum in matutinis).**
 Inc.: Nota historia regum
 Expl.: aspiciendam post andree.
8. f. 257' VI. **(Pseudo-Augustinus): (De oratione matutina et vespertina cleri).**
 Inc.: Item Augustinus dicit cum de lecto surgit clerus
 Expl.: possim exsoluere per christum.
 In operibus S. Augustini non inveni.
9. f. 258 V. **(Causae, quare quattuor tempora instituta sint).**
 Inc.: Nota quod III^{or} tempora a sanctis patribus
 Expl.: XL dies indulgentie.
10. f. 258' VII. **(Evangelium Dom. III. Advent. cum expositione interlinear).**
 Inc.: In illo tempore cum audisset iohannes
 Expl.: per praedicationem suam.
11. f. 264' II. **(Nota et versus de novem peccatis alienis).**
 Inc.: Nouem aliena peccata Iussio mala
 Expl.: non manifestans.
12. f. 267 II. **(Orationes tres ex missa contra sterilitatem feminae).**
 Inc.: Deus qui mortuam vluam sare
 Expl.: exaudiri mereamur per
13. f. 267—267' II. **Officium (missae) pro his, qui in tribulationibus sunt.**
 Inc.: Timete dominum omnes sancti eius
 Expl.: potenter custodi per
 Est introitus et tres orationes de quattuordecim auxiliatoribus.

14. f. 276' II. (**Nota de quinque generibus hominum, qui sub antiquo testamento lapidabantur.**)
 Inc.: Nota quod quintuplices homines
 Expl.: Similiter plures alii.
 Ad finem et in nota marginali punctum tertium et quintum vera esse negantur.
15. f. 287' II. (**Nota de peccatis capitalibus, eorum ramis et de peccato in genere.**)
 Inc.: Peccata mortalia haec sunt
 Expl.: non est peccatum etc.
16. f. 287' III. (**Sequentia de incarnatione Christi.**)
 Inc.: Salve festa dies que vulnera nostra coherces
 Expl.: latro dulce tamen per ipsum suscepit amen.
 Impress. apud Dreves: Anal. hymn. medii aevi Vol. XV. p. 22.
17. f. 288—291 II. (**Evangelia dominicalia a Dom. XV. usque ad XXIV. post Pentec.**)
 Inc.: In illo tempore. Nemo potest duobus dominis servire
 Expl.: Et exiit fama haec per vniuersam terram.
18. f. 292 II. (**Notae homileticae ad Evang. Dom. XXIV. post Pentec.**)
 Inc.: Tercium verbum fuit magne iocunditatis
 Expl.: ad plenum numerare valebit etc.
19. f. 293—327' II. (**Evangelia et glossae super ea de diebus dominicis et festis a Dom. I. Advent.**)
 Inc.: In illo tempore Cum appropinquasset iehsus
 Expl.: coram patre meo.
 Insertae voces bohemicæ.
20. f. 307' II. (**Auctoritates quattuor de oratione.**)
 Inc.: Si quis in principio sui operis
 Expl.: illud destruitur.
 Auctores sunt Boëtius, Aristoteles, Augustinus, Seneca.
21. f. 327'—328' VIII. (**Sermo super Luc. 19. 10.**)
 Inc.: Venit enim filius hominis Ista verba valde consolatoria
 Expl.: nisi peccata dimittat.
 Tegum. poster. agglut. chart. manibus saec. XV. (**Imago crucis Christi adscriptis nominibus lignorum, ex quibus facta erat crux**)
 Tegum. poster. agglut. chart. manibus saec. XV.
 (**Imago crucis Christi adscriptis nominibus lignorum, ex quibus facta erat crux et versu: Lingna crucis cedrus palma cypressus olyua.**)
 (**Nota de arbore, de qua comedit Adam.**)
 (**Versus de sex operibus corporalibus et spiritualibus misericordiae, de peccatis in spiritum sanctum, de octo beatitudinibus, quarum tres tantum enumerantur.**)

Inc.: visit(o) cibo poto converto vestio soluo

Expl.: Invidus inpugnans spiritus sunt crimina sancti.

Probationes pennae.

Adiacet una cedula continens man. V. notas homileticas super
Evang. Dom. XI. post Pentec. de surdo et muto.

81. Cpl. [820]. 125.

chart. saec. XV. (1415 f. 333). 337 ff. 2.º man. II. Ligat. antiqua.

Tegument. anter.: Sequitur lectura, in rationali divinorum vbi
Omissum est.

f. 1—333 (f. 1—54, 65—123', 162—333 I.; f. 55'—64', 124—
161' II.) (**Duranti Guillelmus ep. Mimatensis**): (**Rationale divi-**
norum officiorum, praecedente registro et prologo).

f. 1—4 Registrum.

Prolog. inc. (f. 4'): (Q)Vecumque in ecclesiasticis officiis
expl. (f. 6): et Calendario et cetera.

Rationale ipsum inc.: (I)N hac ergo prima huius operis
expl.: orationes deffundat. Iste liber continet VIII partes quarum
parcium et suorum capitulorum rubrice patent. finito libro sit
laus et gloria christo Anno domini M^o CCCCXV In die Gereonia
hora XI etc. etc.

f. 4 **Nota de causa et titulo Rationalis.**

Inc.: Quia secundum philosophum in libro

Expl.: perfectissimum donum. Iste liber continet octo partes qua-
rum parcium et suorum capitulorum rubrice patent hic etc.

A f. 233 usque ad f. 269 ordo sexternorum turbatus, qui sic resti-
tuendus est: post f. 232' sequitur f. 257—268', 245—256',
233—244', 269 ss. — f. 124' in marg. infer. legitur: haydek.
—ff. 333'—337 vac. — f. 337' Litera initialis et pictura rudis.

Tegum. poster.: Andre haunstainer ain 1/2 meczen hayden. Andre
haunstaneraus (?) (rubr.) leonhardus althamer de pfarkyrchen
dedit sayt 3°.

82. Cpl. [822]. 213.

chart. saec. XV. (1417 f. 171' et 1461 f. 281). 283 ff. 8.º (208:139) man. III.
Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

In tegum. anter. chart. probationes pennae etiam bohemicae manibus
saec. XV., inter quas

Augustinus (rectius Fulgentius) de fide ad petrum ad obtinendam
vitam eternam numquam potest esse ydoneus qui cum sacra-
mento baptismatis ab ecclesia katholica remansit alienus (= **Migne c. p. l. t. XL. col. 768**).

Gregorius in pastorali fit plerumque quod deo graciosior ardens vita amore post culpam quam securitate torpens innocencia (= Migne c. p. l. t. LXXVII. col. 107) exemplum in maria et phariseo.

1. f. 1—172' (f. 1—122 I. f. 122'—172' II.) (**Sermones husitici de sanctis, praecipue super evangelia**).

Inc.: () Stud Ewangelium scribit Matthaeus III° Tria autem in eo ponuntur

Expl.: et consilium falsum dabant Et emit vobis

Plerique sermones simillimi iis sunt, qui in Cpl. 211 habentur.

2. f. 173—277 III. (**Sermones husitici de tempore, praecipue super evangelia**).

Inc.: () Odie sancta mater ecclesia adventum dominicum celebrans

Expl.: Et Johannes poenitentiam agite etc.

Plerique sermones simillimi iis sunt, qui in Cpl. 211 habentur.

3. f. 277—281 III. (**Tractatus duo de usura**).

I.^{or} inc. (f. 277'): Cecitas anime christiane multum nociua est

expl. (f. 280): ut sciat suam intencionem discutere Rogemus ergo dominum.

Propter clausulam sermo esse videtur.

II.^{or} inc. (f. 280): Usura est pessimus genus

expl.: sicut in legenda eius legitur ita est finis LXI°.

f. 280' et in tegum. poster. chart. probationes pennae, etiam bohemicae, manibus saec. XV., inter quas

(**Nota de presbyteris in peccatis mortalibus existentibus**): Plus valet mugitus boum latratus canuum (!) gruitus porcorum quam cantus presbiterorum existencium in peccatis mortalibus.

Hieronymus S. (Excerpta de sacerdotibus indignis).

I.^{um}: Ve eis et eternaliter ve qui non verentur madidare manus in sanguine christi qui paulo ante tractauerunt membra meretricis ...

II.^{um}: Mallem potius sustinere penam pilati uel cayphe quam sacerdotis morientis in peccato mortali etc.

Ambrosius S. (Excerptum de peccatoribus cruce se signantibus):

Homines in peccatis mortalibus existentes signo crucis se signant plus dyabulum in se includunt quam excludunt.

83. Cpl. [452. b]. 92.

chart. saec. XV. (1417 f. 150 et 194) 199 ff. in 2 col. 2.º man. II. (Altera est Nicolai [plebani] in Senging). Ant. possess.: (forsan Canonica Plagensis). Ligat. antiqua.

Tegumento exteriori agglutinata est cedula membr. cam inscriptione:

Summa Hostiensis abbreviata cum Registro.

Tractatus de confessione bonus.

Registrum de hoc quasi in medio.

De iudiciario plura circa finem.

1. f. 1—79 I. 85—150 et 162—180 II. **Joannes (Friburgensis Lector Ord. Praed.): Summa confessorum (vel Lumen confessorum, cum registro).**

Prolog. inc.: (Q) Voniā dubiorum noua cottidie

expl. (f. 1'): poterit informari.

Summa ipsa inc.: (C) Irca symoniam primo queritur

expl.: mulieris non transit Amen. Explicit Summa magistri Johannis hostiensis Anno domini M.^o CCCC^o XVII Sequenti die sancti Bartholomei Apostoli in Senging in domo dothis Sancti Pangracij.

f. 162—180 Registrum in cuius fine: Quere pignus etc.

De auctore eiusque opere cf. Schulte F. „Die canonistischen Handschriften der (Prager) Bibliotheken“. Prag 1868 p. 55 ss.

Explicit tabula super summam Johannis hostiensis etc. etc. Amen.

(rubr.) Explicit Summa magistri Johannis hostiensis Amen.

Nomen Joannis Ostiensis isti operi falso inditum est.

De Senging (hodie Sening prope Stockerau in Austria infer.).

cf. Darstellung des Erzherzogtums Österreich unter der Ens. Wien.

1835. VI. Bd. des Viertels u. d. M. H. B. S. 137 ff.

2. f. 79'—84' et 181—194 II. **Joannes Andreae: Summa Decretalium.**

Inc. (per verba): uel modicum Item

Expl.: Semper derogat generali et sic est finis summe decretalium et sic est finis Amen. Summa decretalium iohannis Andree per manus Nicolaij finita die sequenti cinerum Anno domini etc. (millesimo quadringentesimo decimo?) Septimo etc.

Ab initio mutil. Idem opus esse videtur in Cod. Pal. Vindob. 4978, ubi titulus est: „Johannes Andreae Casus summarii super quinquē libros Decretalium.“

Cod. Zwettlens. 209 scriptus est 1458 a Nicolao Sengninger plebano in Zistersdorf: Cod. Zwettl. 191 comparatus est 1465 a Nicolao Senginger plebano in Czisterstarff et professo in zwetel. De personis ex Senging oriundis vel ab isto loco nominatis cf. Kaiblinger I. F. „Geschichte des Benedictinerstiftes Melk“ I. Bd. Wien. 1851. S. 540 ss.

3. f. 150—161' II. (Joannes Friburgensis Ord. Praed.): **Tractatus de confessione (praecedente prologo et registro).**

Prolog. inc.: (S) Impliciores et minus expertos

expl. (f. 150'): videbitur optimum. Amen. Amen. Tractatus ipse

inc.: (C) Vm aliquis petit suam confessionem

expl.: amonicionibus impulsabis Amen. Explicit tractatus de confessione bonus et instruccione eiusdem etc. etc.

Cf. Cod. St. Flor. XI. 109 (39) et 124.

4. f. 194—197 II. (Joannes Andreae): **Ordo iudiciarius (seu Processus iudicii).**

Inc.: (C)Irea ordinem iudiciarium primo

Expl.: ad inquisitionem. Et sic est finis huius notule.

Cf. Schulte l. sub 1.) l. pag. 38, 72, 105, 107.

84. Cpl. [453. b]. 72/l. II.

chart. saec. XV. (man. I. Mathiae de Rokyczan. 1418 Vol. II. f. 389') Vol. I. 384 ff. Vol. II. 389 ff. in 2 col. 2.º man. III. Anterior possess.: Joannes pe(n)ncz plebanus in horycz, a quo 1450 Andreas praepositus Plagensis codicem emit. Ligat. antiqua.

In tegumento anteriore et posteriore utriusque voluminis agglutinata Fragment actorum processus iudicii coram procuratore Pragensi saec. XIV.—XV.

1. Vol. I. f. 1—320' I. et Vol. II. f. 1—389' I. **Biblia latina veteris et novi testamenti vulgatae versionis cum prologis.**

Inc.: (F)Rater Ambrosius mihi tua

Expl.: venio cito Amen. Explicit liber Noui testamenti finitus fferia III ante Exaltacionem sancte Crucis Anno domini Millesimo CCCCXVIII^o Per Mathiam de Rokyczano et sic est finis. (alia script.) hunc librum emit fr. andreas praepositus monasterii slagensis a domino Johanne dicto pencz tunc temporis plebano in horycz anno etc. L^o Sabbato ante Johannis ante portam latinam.

Vol. I. f. 320' (rubr.) Explicit liber Job per manus Mathei (sic) de Rokyczana Amen.

Vol. II. f. a cap. membran. continet registrum vol. II. Ordo librorum novi testamenti est: IV Evangelia, Epistolae Paulinae et Catholicae, Actus Apost., Apocalypsis.

Vol. I. ff. 321, 322, 383 et 384 vac.

2. Vol. I. f. 323' II. **Versus 16 memoriales librorum Bibliorum.**

Inc.: Quinque libri moysi

Expl.: Jud Appokalypsim

3. Vol. I. f. 324' III. **Divisio librorum Bibliorum.**

Inc.: Byblia diuiditur in testamentum

Expl.: prophetales Appocalypsis.

4. Vol. I. f. 325—382' I. **Interpretationes vocabulorum hebraicorum super totam Bibliam.**

Inc.: (A)ar apprehendens uel apprehensio

Expl.: consiliatores eorum et cetera (rubr.) Amen Expliciunt interpretationes vocabulorum super totam Bibliam Per manus Mathie etc. Quia de syon exhibit lex et verbum domini de ierusalem Amen. (nigr. alia manu) Emptum per fratrem Andream praepositum a plebano in horycz dicto pencz anno etc. L^o.

85. Cpl. [819]. 135.

membr. (ff. 7. 8. 13. 20. 21. 28. 29. 36. 37. 44. 45. 52. 53. 60. 61. 66. 67. 72. 73. 80. 81. 88. 89. 96. 97. 104. 105. 112. 113. 120. 121. 128. 129. 136. 137. 144. 145. 152. 153. 160. 161. 168. 169. 176. 177.) et chart. (cetera folia) saec.

XV. (1418 f. a cap.). 183 ff. in 2 col. 2.º man. unica. Ligat. antiqua.

f. a cap. membr. in marg. super. M^o CCCC^o XVIII° G in scrip(sit) eod. f. ad calc.' **Evangelium Joann.** VI 56—59 cum explicatione.

Inc.: **Quia Judei saturati sequebantur**

Expl.: **viuet in eternum.**

1. f. 1—11 **Augustinus S. (ep. Hipponensis): Liber soliloquiorum.**

Inc.: (C)Ognoscam te domine cognitorem meum

Expl.: aquile canos meos (rubr.) Expliciunt soliloquia beati Augustini (nigr.) Vide quisquis hec legis ut pro me deum orare digneris. et sic est finis.

Habetur apud Migne c. p. l. tom. XL. col. 863 ss.

Opus spurium. Cf. Cpl. 83 (f. 5).

f. 12 vac.

2. f. 13—180 (**Sermones de tempore et de sanctis ab ascensione Domini usque ad dominicam ultimam post Pentecosten**).

Inc.: (E)ntes in mundum vniuersum Numquid irrationabilibus creaturis

Expl.: vitam obtineamus eternam Ad quam nos perducatur qui viuit seculorum Amen (rubr.) AmeN (nigr.) finito libro sit laus et gloria christo.

f. 44 De Sancto vito patrono f. 133 de sancto Wenceslao. — f. 92 in marg. super. de excidio Ciuitatis ierusalem quaere in vita sancti Jacobi minoris in passionali.

f. 181 Registrum breve (manu saec. XVII).

f. 181'—183 vac. f. 183' probat. pennae (ead. manu saec. XVII).

Adjacent 2 ff. chart., I.^{ua} continet **Litteras Joannis Hueti in Winterberg ad Andream praepositum Plagensem** in causa missae a maioribus suis fundatae dd. 10. Nov. 1462 et responsum praepositi germ. nec non alias **litteras** germ. per quas quidam a sorore sua pecunias et merces postulat, II.^{tra} **orationem in honorem S. Virgillii** (saec. XV.) cuius tenor: Deus qui beatum virgilium qui pro nobis virga vigilans vigilauit in terris vigilibus angelicis associasti in celis praesta quaesumus vt eius meritis sibi suisque conuigilibus in eterna patria nos annumerare digneris Per

86. Cpl. [817]. 147.

chart. saec. XV. 252 ff. in 2 col. 2.º man. II. Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

In tegum. exter. cedula membr. cum inscriptione: **Omeliae B. Gregorii pape S. Augustinus Et in fine Omeliae Remigii super**

Quadragesimam (manu saec. XV.), inferius in tegum. ipso: S. Augustinus Et in fine omeliae Remigij super XL (item manu saec. XV.).

Tegum. anter. (manu saec. XV.): In isto volumine Omeliarum originalium continentur ista quae subsequuntur primo Quadraginta Omelie gregori (!) sancti pape Item Quinquaginta Omelie beati Augustini doctoris eximij Item Quadragesimales Omelie Remigij per totam XL^{am}.

f. a cap. membr. **Nota historica:** Anno domini 1419 feria Quarta post Assumpcionem sancte Marie Wenzeslaus Rex Romanorum et Boemie mortuus est. Item feria Sexta proxima post mortem Regis Claustum Cartussiencium (!) exvstum est per comunitatem pragensem.

f. a cap.' fragm. Instrumenti anni 1402, in quo agitur lis de capella SS. Matthaei et Joannis apostolorum in ecclesia parochiali in Camenz Misnensis dioecesis.

1. f. 1—108 I. **Gregorius (Magnus) S. papa I.: Quadraginta homiliae (in evangelia, cum praefatione).**

Praef. inc.: (R)Euerentissimo fratri secundo coepiscopo

expl. (f. 1): certiores fiant.

Homiliae ipsae inc.: (I)N illo tempore dixit iehsus discipulis suis Si quis wenit post me (Q)Via dominus ac redemptor noster nouus homo venit

expl.: metibus (sic!) loquatur Qui uiuit et regnat cum patre in vnitate spiritus sancti deus per omnia saecula saeculorum Amen.

Impressum apud Migne hoc opus c. p. l. tom. LXXVI. col. 1075 ss.

2. f. 109—166 II. **(Homiliarium super evangelia de tempore).**

Inc.: (I)N illo tempore Cum appropinquasset Jerosolimis :... (P)Vto res ipsa exigit

Expl.: inpingwet caput suum Explicit.

f. 109 in marg. super. manu saec. XV. exeunt: Avgustini. Sed istae homiliae nequaquam sunt S. Augustini; maxima earum pars desumpta est ex **Homillario Caroli Magni** (Migne c. p. l. tom XCV. col. 1159 ss.), aliae ex **genuinis homiliis Haymonis et Rabani Mauri**, ex **supposititiis Maximi Taurinensis et Bedae**, ex **commentario S. Hieronymi** in evangelium S. Matthaei desumptae sunt. Aliquae dominicae (II. III. IV. Advent., I. Quadrag., Pentec. et II. III. IV. XI. post Pentec.) omittuntur. f. 124—125' homilia Bedae in festo purificationis B. Mariae Virginis (Migne c. p. l. tom. XCIV. col. 79).

f. 166'—168' vac.

3. f. 169—250' II. **Remigius (Antissiodorensis?)**: **Homiliarum super evangelia quadragesimalia**, a fer. II. post Dom. I. Quadrag. usque ad Sabb. ante Dom. Palmarum inclus.).

Inc.: (C)Vm venerit filius hominis In lectione evangelica quae hanc precedit

Expl.: nostri omnium resonet et gloria per innumera secula seculorum Amen. Explicit liber Omeliarum Remigij In Quadragesima.

f. 169 inter textum evangelii et homiliam I.^{am} colore caeruleo: Omelia Remigij episcopi. Remigii Altissiodorensis Homiliarium quadragesimale habetur in Cod. Pal. Vindob. 1427 f. 1—42'. An idem? Homiliae quoad maiorem partem ex Homiliario Caroli Magni (Migne c. p. I. tom. XCV. col. 1159 ss.) haustae sunt; homiliae dominicarum Haymonis ep. Halberstadiensis (Migne c. p. I. tom. CXVIII.) sunt; auctorem homiliarum feriarum quintarum (ab hebdomada II. Quadrages. usque ad V. inclus.), in quibus vetus ordo pericoparum, sicut in comite S. Hieronymi (Migne c. p. I. tom. XXX. col. 487 ss.) habetur, retinetur, investigare nequivi. f. 182'—183' (dom. II. Quadrag.) homilia super 2. Thessal. 3. 10 ss. auctore ignoto.

ff. 251 et 252 vac.

f. ad calc. fragm. membr. Instrumenti anni 1401, quod continet disputationem, ut videtur, litis de ecclesia vacante in Bude prope Pragam).

Adiacent duo ff. chartacea, quorum prius registrum super 1. et 2. continet, alterum vacat.

87. Cpl. [817]. 156.

chart. saec. XV. (1420—1433). 176 ff. 4.º man. unica. Orig. Hungaricae. Ligat. antiqua.

Tegum. inter: 5 cruc(igeris).

1. f. 1—161' **Hortularius** (l. e. explicatio vocabulorum latinorum, cum praefatione).

Praef. inc.: (rubr.) Omnium habere memoriam et in nullo deuiare
H (nigr.) umanum non est

expl. (f. 1'): poterit faciliter inuenire.

Hortularius ipse inc.: (A) ad minus capitur tripliciter

expl.: dominus dominancium qui pro conclusione praesentis libri sit benedictus in secula seculorum ffinito libro sit laus et gloria christo. vv. hew male scripsi quia scribere non bene sciui. Non laus scriptori sed laus sit summo genitori. (rubr.) vv. Non cignus largus nec magdalena lazarus. Non abakuk matusel. caseus ille bonus.

In textu hinc inde vocabula hungarica intermixta. De hoc et sequente codice fusius egit Szamota István: *A Schlägli magyar szójegyzék a XV. század első negyedéből*. Budapest. Kiadja a Magyar tudományos akadémia. 1894.

f. 162 vacat.

2. f. 163—176 (**Hugo de Trimberg, ludomagister Bambergensis**): **Laurea sanctorum, in partes duas divisa.**

Prior pars de sanctis:

Inc.: Nos circumcidat Deus et mala queque relidet, Qui circumciscus propter nos est homo factus. Et dicit sic quod christus altissimus dei filius

Expl.: hic sequester genitus huius etc. (Est hæc pars pro usu monasterii cujusdam Hungarici accomodata et explicatione prosaica aucta.)

Secunda pars initium Laureæ Sanctorum Hugo v. T. v. 1—50. f. 176—176':

Inc.: Cum sit neccessarium sanctos inuocare

Expl.: Ista menti placent ab ante ut supra nos circumcidat ffinis adest operis mercedem posco laboris.

De opere cf. Grotefend H.: „Laurea sanctorum, ein lat. Cisdanua des Hugo von Trimberg“ in „Anzeiger für Kunde der deutschen Vorzeit“ 1870 col. 279 ss. et 1871 col. 308 ss. Jöcklein et Cod. Pal. Vindob. 499. f. 164.

88. Cpl. [817]. 156. A.

chart. saec. XV. 7 ff. 4.º Orig. Hung. Ligat. recent.

f. 1—7' (**Vocabularius latino-hungaricus**).

Inc.: (d)Eus isten deitas istenseg

Expl.: arista tarlo.

Antea cum cod. praeced. cohaeserat. Specimen phototypicum in opere A. Szamotae supra laudato.

Codex, qui verba linguae hungaricae nunc non magis existentes exhibet, magni pretii est ad ejus studium.

89. Cpl. [821]. 197.

chart. saec. XV. (1421 f. 64). 185 ff. 8.º (213; 154). man. II. Anterior possessor (forsan): Heinricus Symhonisto, vicarius chori, secretarius episcopi Passaviensis (saec. XV.). Ligatura antiqua.

Tegumento anter. agglutinata erant fragm. membr. **Ordinaril Praemonstrat.** saec. XIV., quae nunc separata conservantur.

1. f. 1—64' (I. man.): **Officiarius de sanctis.**

Expl.: Anno millesimo CCCC^o xxi^o finitum in vigilia Johannis Waptiste. (Per decursum cod. saepe pro litt. „b“ ponitur „w“.)

2. f. 65—66 (II. man.): **Historia de conversione cuiusdam Iudaei Coloniensis.**
3. f. 66 (II. manus): **Nota de Deo laudando et glorificando.**
4. f. 66'—99' (II. man.): **Sermones varii de festis.**
5. f. 100—140 (II. man.): **Vitae sanctorum.** (Compilerem archidiocesis Salisburgensis fuisse ex nominibus sanctorum constat. Ceterum legenda aurea Jacobi de Voragine usus est.)
6. f. 140—152 (II. man.): **Stella clericorum** = Cpl. 174, f. 136'—205'.
7. f. 152—179 (II. man.): **Sermones varii** (f. 175'—179' Sermo de confessione).
8. f. 179' (II. man.) **Rabanus Maurus: Nota ex ejus opere, de tribus gradibus humilitatis.**
9. f. 180—181 (II. man.): **Vita Sti Martyris Floriani** descripta ab Alb. Czerny, † bibliothecario ad Stum. Florianum.
10. f. 181: **Nota de invidia.**
11. f. 181' (II. man.): **Tabula**, indicans numerum dierum a Nativitate Domini usque ad Quadrages. ab anno 1419—1456.
12. f. 182—184 (II. man.): **Notae ex arte medicinali**, inter quas duae germanicae.
13. f. 184. 185 et sequ. (II. man.): **Enumeratio eorum, quibus sacramenta interdicuntur**, in lingua germanica conscripta, cum additam. lat. alter. manus. Forsan alicuius momenti pro historia cultus publici civilisque saec. XV. ineunt. Extant e. gr. varia synonyma pro vocab. „histriones“.
14. In tegum. poster.: **Versiones nonnullorum vocum latinarum in linguam germ.** Item **versio Cantici**: „Nunc dimittis“ in linguam german.

90. Cpl. [825]. 260.

membr. saec. XV. 239 ff. 16.º (168:120) man. II. Ligatura antiqua.

f. 1—238' (f. 1—11', f. 14'—134, f. 136—238' I.; f. 12—14, f. 134' II.) (**Commune Sanctorum et de tempore nec non alia quaedam liturgica in usum dioecesis Passaviensis**).

Inc. (per verba): (rubr.) KL ffebruarius habet dies

Expl.: ad correccionis auxilium Per

f. primum deest. Ordo singularum partium: f. 1—11' Calendarium, f. 12—14 Notae chronologicae, inter quas aureus numerus, littera dominicales, hebdomades intervalli, Septuagesima pre annis 1422 usque ad 1463, f. 14'—15 Te Deum, f. 16—109 Commune Sanctorum, f. 109—124 Officium parvum B. M. V., f. 124—129' Historia (i. e. Officium votivum) S. Stephani in aestate, f. 130—131 Officium Translationis S. Stephani, f.

132—134 *Cursus seu Horae canonicae minores* B. M. V., f. 134' Duo hymni in honorem B. M. V., nempe: *Quem terra, pontus ethera et O gloriosa domina*, f. 135 vac., f. 136—216' *Commune de tempore pars aestivalis*, f. 217—221 *Ordo officiorum*, f. 221—223 *Regulae de historiis imponendis* (multa manu recentiore saec. XV. mutata), f. 223'—226 *Nota*, qualiter in festis sanctorum cantandum sit (etiam in Missa), f. 226'—235 *Vigiliae mortuorum*, f. 235'—238' *Litaniae Omnium Sanctorum*.

In fine sex ff. excissa.

f. 239 (manibus saec. XVI.) (*Antiphona, Versiculus, Oratio de S. Sebastiano*).

Inc.. *Sancte Sebastiane martir*

Expl.. *ab omni tribulatione liberemur per ihesum christum dominum nostrum Amen*.

In tegum. poster. membr. variis manibus saec. XV.—XVI.: *Oratio de S. Apollonia*, *Initia abbreviata singulorum versuum psalmi Invitatorii* (*Venite exultemus*) et *Remedium breve Germanicum*.

91. Cpl. [821]. 201.

chart. saec. XV. 498 ff. 8.º (221:151). man. IV. Orig. bohem. Anterior possessor (forsan): Wenceslaus Odolen de Slawkow vel Martinus Klee sacerdos ibidem. Ligatura antiqua.

Tegumento anter. inscriptum (manu saec. XV.): *ego vir videns* (Thren. 3. 1).

f. a cap. et ad calc. *Fragn. membr. Lectionarii* saec. XII.—XIII.

1. f. 1—489' I. et f. 496'—498 I. (*Sermones super evangelia de tempore et de sanctis*).

Sermones de tempore inc.: (F)ratres scientes quia hora est pro intellectu est sciendum

expl. (f. 275'): *cuncta bona op(er)atur*

Sermones de sanctis inc. (f. 279): (A)mbulans iehsus iuxta mare gallileo (!) Super ista parte ewangelij

expl.: *legenda siue vita*.

f. 496'—498 *Registrum*.

Alia manus II. additamenta fecit f. 153', 162' 172—174 et 352—352'.

Vacant ff. (tota solummodo folia enumerantur): f. 37'—39', 98—98', 135—135', 144—144', 223—223', 229—229', 259—259', 273—273', 276—278', 289'—290', 310—311', 321'—322, 359, —360', 408—409', 412'—413', 438'—440', 451—452, 459'—461.

ff. 480 et 481 scissa.

Primus tunc sermo de epistola, quem sequitur sermo super evangelium dominicae I. adventus. f. 116'—118 agitur de loco ex vetere testamento sicut nonnumquam in additamentis manus II. Hinc. inde notae bohemicae interlineares et marginales.

f. 175: diuidatur iste sermo (de ss. trinitate) in duos de medio praedicetur mane. Et finis post vespervas.

f. 487' (alia manu saec. XV. **Nota historica**): Anno domini M^o CCCC^o XX magna vigiebat (!) heresis (!) wicleffistarum.

f. 490 reservatus est locus pro inscribendo sermone in honorem S. Caeciliae, at vacuus est.

2. f. 490'—495' II. (**Sermones tres**).

Sermo I.^{us} (de corpore Christi) inc.: Caro mea vere est cibus....
expl. (f. 492'): habet vitam eternam.

II.^{us} (de fidelibus defunctis) inc. (f. 493'): Mitte partes eis
Consuetudo est

expl. (f. 494'): dolor inferni.

III.^{us} (de fidelibus defunctis) inc. (f. 495): Alter alterius onera portate Quando duo vnum pondus portant

expl.: in eterna gloria erimus Amen.

3. f. 496 III. **Odolen Wenceslaus de Slawkow** (i. e. Lagau in dioecesi Budvicensi): (**Praesentatio Martini Rchle de ebelspergkeh ad ecclesiam in Slawkow**).

Inc.: Reuerendis in christo patribus

Expl.: Anno domini millesimo Quadringentesimo LX°.

4. f. 498' IV. (**Proclamationes germanicae duae ante sermonem habendum**).

Proclamatio I.^{or} inc.: Der wotr vnd der sun

expl.: das sind dy worth.

II.^{or} inc.: Der frid vnd dy genod

expl.: nu holph myer heut biten.

Praeterea eod. f. 498' et f. ad calc. probationes pennae variis manibus, inter quas f. 498' explicatio quorundam vocabulorum de Zachaeo Luc. 19. 1—10. lingua bohémica.

92. Cpl. [816. b]. 168.

chart. saec. XV. 159 ff. 8.º man. III. Anterior possess.: Rudolphus de Lo. Ligatura antiqua.

1. f. 1—64' (f. 1—30' I. f. 30'—64' II.) **Flores philosophiae**.

Inc.: (p)Hilosophie flores in hoc opusculo sub compendio colligere propono

Expl. (per verba): a metha rationis secundum

In fine mutil. Auctorem operis quadripartiti investigare non potui.

Inter ff. 64 et 65 1 f. exscissum est.

2. f. 65—156 III. (Heymericus de Campo Theolog. Colon.): (**Problemata Inter Albertum Magnum et Thomam de Aquino ad utriusque opinionis intelligentiam**).

Inc.: (c) Vm Animadverterem Modernorum figmenta

Expl.: satis est disputatum. Sequitur vltimum problema (quod deest).

Cf. Hain l. l. 4302.

ff. 156'—159 vac.

f. 159' (alia manu): **Confirmatio** commodationis quadraginta librarum (argenti?) lingua gallica anno 1423 facta. Probationes pennae. f. ad calc. (membr.) Probationes pennae, inter quas: Rudolfus de lo est possessor huius libri.

93. Cpl. [816. a]. 178.

chart. saec. XV. (1424 f. 255) 260 ff. 8.º man. unica (Pauli de Malsching). Ligatura antiqua.

Tegument. exter. (cedula chart. saec. XV. rubr.): **Nowm testamentum.**

1. f. 1—256 **Biblia novi testamenti latine.**

Inc. (per verba): autem genuit dauid regem

Expl. (f. 255): cum omnibus vobis AmeN (rubr.) Non veni in mundum mittere pacem sed gladium (nigr.) Explicit nowm testamentum per manus pauli de malsyng Et non per pedes finitus sabbato post conuersionem sancti pauli Anno domini M^o CCCC^o XXIII° finito libro sit laus Et gloria christo Qui te finiuit partecas rodere sciuit Non male finiui quia non bene scribere sciui lauda scriptorem donec videas meliorem Non deportabis nisi mihi bona verba dabis Qui te furetur tribus lignis associetur (rubr.) Explicit nowm Testamentum per manus Pauli de malsyng Non male finiui Quia non bene scribere sciui Finis ad est operis mercedem posco laboris. Ab initio mutil. f. 255—256 Elenchus pericoparum dominicalium. f. 142' (rubr.): Aporiamur id est depauperamur et dicitur a paros grece quod est pauper latine. Ordo, quo singulae partes se excipiunt est: Evangelia, epistolae Paulinae, actus apostolorum, epistolae catholicae, apocalypsis.

2. f. 256'—257' **Rationes, quare laici non debent communicari sub utraque specie.**

Inc.: In nomine domini Amen Raciones infrascripte sunt

Expl.: ad celum euolare etc.

3. f. 257'—259 (**Nota de honore sacerdotibus debito**).

Inc.: Sacerdotes dei debent honorari

Expl.: Noxia Cura etc.

4. f. 259 (**Nota de Petro ter Christum negante**).
 Inc.: Prima negacio facta est
 Expl.: misereri deberent.
5. f. 259' (**Nota de quinque doloribus B. Mariae V.**).
 Inc.: Nota legitur in quodam libello
 Expl.: ego ab eo etc.
6. f. 259'—260' (**Nota de communione quotidiana**).
 Inc.: Dubitatur an cottidie sit communicandum
 Expl.: in octauum diem communicare etc.
7. f. 260' (**Nota de quinque peccatis in coelum clamantibus**).
 Inc.: Sunt continuo V^{que} clamantes
 Expl.: inficit vicioso etc.
 Post f. 260 verosim. 1 vel 2 ff. desunt.
 Tegum. poster. fragm. **Tractatus de passione Domini** (eadem manu, qua codex scriptus est).
 Inc. (per verba): dolor esset matri suae
 Expl.: in terram corruit et sic est finis.

94. Cpl. [816. b]. 165.

- chart. saec. XV. (1425 f. 124') 168 ff. 8.º man. II. Orig. Bohem. Ligat. antiqua.
 Tegum. anter. (chart. manu saec. XV.) **Symbolum veteris et novi testamenti**.
 Inc.: Patrem vocabis me dicit dominus
 Expl.: Et vitam eternam Amen Mathias.
 [Excerpta brevissima ex Hugone (a S. Victore) et S. Augustino de dilectione et amore].
 Inc.: dilectio intrat ubi cognicio foris stat
 Expl.: odij amaritudo.
 (**Nota de indulgentia**).
 Inc.: Indulgentia est remissio pene temporalis
 Expl.: sed actualement (?).
 F. a cap. et ad calc. (membr.) Fragmentum (**tractatus artis logicae**) (manu saec. XIV. partim crasum).
 Praeterca in f. a cap. Probationes pennae et f. a cap.' (**Quaestio**), **utrum laicus possit conficere**.
 Inc.: dicendum quod laicus quantumcumque sit iustus
 Expl.: quod autem dicunt.
1. f. 1—124' I. Joannes de Miza canonicus Prag. rector ecclesiae paroch. S. Galli in maiore civitate Pragensi eiusque civitatis decanus: **Tractatus de bono ordine moriendi** (cum prologo ad Hemoldum Glendenstede de Salzwedel).
 Prolog. inc.: (U)nerabili viro domino et amico michi in christo carissimo hemoldo glendenstede de zoltwedel

expl. (f. 3): ordine infra notato Qui v(ivit) (T)Ibi domine iehsu almifico iustus et bonus in saecula saeculorum Amen.

Tractatus ipse inc.: (N)Vdus egressus sum de utero Ac si dicat secundum Gregorium

expl.: orationibus adipiscamur Quod nobis praestare dignetur qui in trinitate perfecta vivit et regnat deus AmeN. Anno domini M^o quadringentesimo XXV Sabbato ante dominicam In ramis palmarum ffinitus est iste tractatus de bono ordine moriendi etc.

Idem opus habetur in Cod. Altovad. (Hohenfurt) 68 f. 118—214. Cod. Ossec. 13 et apud Schulte F. Die canonistischen Handschriften der Prager Bibliotheken. Prag. 1868 p. 83 (Cod. CCVIII. Nr. 6).

2. f. 125—162' II. **Summa rudium authentica (cum prologo et registro).**

Prolog. inc.: (Q)Via varia dicta sanctorum

expl. (f. 125'): materias quae secuntur f. 125'—126 Registrum.

Summa ipsa inc. (f. 126'): (F)Irmiter credere debemus

95. Cpl. [453. b]. 77.

chart. saec. XV. (1425 f. 84', 1429 f. 215, 1460 f. 291'). 292 ff. in 2 col. 2.º man. XIII. (VII. est Joannis Streycher f. 223, XIII. Joannis de Osterhofen f. 291').

Anter. possessor: (verosim.) Canonica Osterhofen Ord. Praem. Ligat. recent.

In f. a cap. et ad calc. **Decisio concilii Constantiensis super appellatione Nicolai Gritzig parochi in Aspach dioec. Palav. adversus suum episcopum Georgium (l., comitem de Hohenlohe), membr. saec. XV. Manc. ad latus.**

In f. a cap.: Registrum tractatum in codice contentorum.

In f. ad calc.' Probationes pennae.

1. f. 1—6 I. **(Nicolaus de Dinkelsbühl): Sermones duo de SS. Corpore Christi.**

I.^{or} inc.: (C)Aro mea vere est cibus In hoc largitatem

expl. (f. 3): ipse vivet propter me.

II.^{or} inc.: (C)Aro mea vere est cibus Natura humana ex duabus

expl.: a morte dampnationis.

Nicolaum de Dinkelsbühl auctorem esse patet ex registro in f. a cap.

2. f. 6—67 I. **Sermones de tempore (a feria II.^a post Pentecost. usque ad Dom. XXIII. post Pentecost.).**

Inc.: (S)Ic deus dilexit mundum Joh. Non ex merito

Expl.: usque in finem. Et sic est finis.

3. f. 67—73' II. **Sermo de SS. Eucharistiae Sacramento.**

Inc.: (M)Emoriam fecit mirabilium Tria sunt praeconia

expl. (per verba): est arduum ad cre (?).

4. f. 74—81 III. **Henricus (iunior) de Hassia: Tractatus de usu clavium et X praeceptorum.**

Inc.: (T)Ibi dabo hoc cuilibet dicitur

Expl.: quedam alia etc.

5. f. 81—81' III. (Henricus iunior de Hassia): (Tractatulus de restitutione).

Inc.: (N)Ota quod tripliciter potest

Expl.: in ullam plus.

6. f. 81'—84 III. (Henricus iunior de Hassia): Quaestiones morales de confessione).

Inc.: (D)Einde notandum quod absque

Expl.: ex merito christi etc.

Tres praecedentes tractatus sc. 4. 5. 6. inter se cohaerere et eiusdem auctoris esse videntur.

Cf. Cod. Hilar. 92 f. 228—250.

7. f. 84—85' III. Branda Cardinalis et apostolice sedis legatus: Modus praedicandi crucem contra Wiclefitas et Hussitas intimatus magistro Nicolao de Dinkelsbühl dd. Coloniae 5. Junii 1421.

Inc.: Reuerendo magistro nicolao Reuerende magister amice noster dilecte

Expl.: gloriam sempiternam consequatur. Datum Coloniae nostro sub Sigillo inferius impresso.

8. f. 84' (rubr.) Anno domini XXV, f. 85'—86 III. Intimatio Indulgentiarum ad ecclesiam S. Stephani Viennae.

Inc.: Ex commissione reuerendissimi

Expl.: conueniunt (?) C dies.

9. f. 86—92 III. Quaestio de communione sub utraque specie.

Inc.: (Q)Veritur utrum sacramentum

Expl.: in omni processu ecclesie.

10. f. 92—92' III. Nicolaus Venator episcopus Recentis: Compendium peccatorum in confessione dicendorum (scriptum ad petitionem Nicolai de Thara [!] Comitis Palatini Hungariae).

Inc.: Nota primo confitens debet

Expl.: Mansuetudo. Modestia. Hoc compendium factum est vicarii generalis.

Cf. Cpl. 61 f. 37.

11. f. 93—97' III. Henricus (Hembuche de Langenstein) de Hassia: Expositio canonis missae.

Inc.: (Q)Vam brevis fuerit missa

Expl.: comedere festinanter. etc.

12. f. 97'—99 III. Henricus (ut mihi videtur, Hembuche de Langenstein) de Hassia: Tractatus de accidentalibus missae:

Inc.: (Q)Vamuis omnia de quibus

Expl.: que dicta sunt.

Cohaerere videtur cum tractatu antecedente. De duobus Henricis de Hassia cf. F. W. E. Roth „Zur Bibliographie des Henricus Hembuche de Hassia dictus de Langenstein“ in „Zweites Beiheft zum Centralblatt für Bibliothekswesen“ Leipzig. O. Harrassowitz 1888.

13. f. 99 III. **Nota de peccato.**

Inc.: (P)Eccatum diffinitur multis modis

Expl.: fortiter penitere.

14. f. 99 III. **Nota de charitate.**

Inc.: (N)Ota karitas 2^m apostolum

Expl.: perfrui desideramus.

15. f. 99 III. **Versus octo de horis canonicis relate ad Christi passionem.**

Inc.: In matutino dampnatur tempore Christus

Expl.: Sic sunt complende septem diuinitus hore.

16. f. 99'—107 III. **Henricus de Oyta: Sermo de passione Domini.**

Inc.: (N)Olite me vocare Noemi Consuetum est in principio.

Expl.: attingamus ad gaudia paradysi Amen. (rubr.) Explicit (nigr.)

sermo M. henrici de ortta (sic) de passione domini. (Alia manu).

Apostolus loquens de christo In quo sunt omnes desawri (!) et

absconditi Proverbiorum Graue saxum et onorosa (!) arena.

De auctore cf. Wappler A. Dr.: „Geschichte der theologischen Fakultät der k. k. Universität in Wien“ Wien. Braumüller. 1884 pag. 362—363.

17. f. 107'—113 III. **Expositio super librum generationis Jesu Christi.**

Inc.: (L)Iber generacionis In ipso exordis

Expl.: quatuor et decem. Sit laus et gloria christi.

18. f. 113 III. **Nota de tribus modis visionum.**

Inc.: Nota bene in prologo super Apokalypsim Tres sunt modi

Expl.: veritatem intellexit. etc.

19. f. 113—115' III. **Expositio lamentationum Jeremiae (l. 1—l. 5) cum adiecta expositione alphabeti hebraici.**

Inc.: (J)Eremias destruccionem ierusalem

Expl.: ad regnum celorum etc. et sic est finis huius.

20. f. 116'—119' III. **Tractatus de virtutibus missae et aliis multis bonis annexis.**

Inc.: (I)N virtute sancte crucis

Expl.: offerat iesus christus dominus noster, qui in trinitate perfecta vivit et regnat per omnia saecula saeculorum Amen.

21. f. 119'—121 III. **Tractatus de instinctu naturali, humano, diabolico et divino.**

Inc.: (S)Emen cecidit in terram licet verbum propositum

Expl.: gloria sublimatur. etc. et sic est finis huius opusculi.

22. f. 121'—131 III. **Matthaeus de Cracovia, magister facultatis Pragensis: Dialogus sive duellum rationis et conscientiae de dispositione et indispositione sacrae communionis.**

Inc.: (M)Vltorum tam clericorum

Expl.: corpus domini nostri iesu christi qui in saecula saeculorum Amen.

Idem opus in Cod. Mellic. I. 129 St. Florian. XI. 233 (190).

Cf. Cpl. 160 f. 105.

23. f. 131—133' III. **Sermones duo de dedicatione ecclesiae.**

I.^{or} inc.: (U)T edificentur In isto sermone

expl. (f. 133): meditacio ierusalemque etc.

II.^{or} inc.: (T)Erribilis est locus Quatuor sunt loca

expl.: gressus suos dirigat (rubr.) fiat fiat.

24. f. 133'—138 III. **(Bernardus S.): (Liber de conscientia vel de interiori domo.**

Inc.: (D)Omnia haec in qua

Expl. (mutil. per verba): distrahitur per diuersa.

Opus spurium. Impressum apud Migne c. p. I. tom. CLXXXIV col.

507 ss. Noster textus continet c. 1—16 (md.) Cf. Codd. Mellic.

I. 180, Run. 49 (6), St. Flor. XI. 37. (135) et XI. 164 (207).

25. f. 138—159 (f. 138—140' I. f. 140'—143' IV. f. 143'—159 I.)
(Paschasius Radbertus, abbas Corbelensis): (De corpore et sanguine Domini liber).

Inc. prolog.: (D)ilectissimo filio et vice christi

Expl. prolog. (f. 139): monui deuotus Amen.

Inc. text.: (Q)uisquis catholicorum recte

Expl.: gaudia quantocius venire valeamus AMEN.

Iste liber de sacramentis, qui est maximi momenti pro historia SS.

Eucharistiae, impressum extat apud Migne c. p. I. tom. CXX. col.

1263 ss. Cf. Cod. St. Flor. XI. 258 (117).

26. f. 159—160' V. **Sermo de sacerdote.**

Inc.: (v)os estis genus electum hec sunt verba beati petri

Expl.: angelica celssitudo (!).

27. f. 160'—169' VI. **Sermo de passione Domini.**

Inc.: (O)vos omnes Jeremias propheta

Expl. (rubr.): eris In paradiso. d. AM(en).

f. 170—175 vac.

28. f. 175—215 VI. **(Sermones de festiuitatibus Christi ab Adventu usque ad Pentecosten).**

Inc.: (P)Aratus esto israel In verbis propositis tria

Expl.: christo adiuuante Qui viuit et regnat deus etc. (rubr.)

ffinitus est liber iste fferia sexta hora prima ante festum philippi et iacobi Sub anno domini M^o CCCC^o XXVIII°.

29. f. 215—218' (f. 215—218 VI. f. 218—218' III.) **Sermones duo de conceptione B. Mariae V.**

I.^{or} inc.: (S)anctificauit tabernaculum
mistiche

expl. (f. 218): sua miseria Quod nobis praestare dignetur Jesus Christus.

II.^{or} inc.: (S)anctificauit tabernaculum In verbis propositis
expl.: ut sancta nasceretur.

30. f. 218' III. **Anselmus S. Archiepiscopus Cantuariensis: Exemplum bonum de B. Maria Virgine.**

Inc.: (A)nselmus Cantuariensis in domino benedictionem.
Cum concepcio veneranda

Expl.: obsequiis illud celebrauit.

31. f. 218'—219 III. **Exemplum bonum de conceptione B. Mariae V.**

Inc.: Rursus haec festiuitas

Expl.: celebrandum praedicauit.

32. f. 219—221 III. **Sermo pro tribulatione.**

Inc.: (U)idit deus cuncta Diuersi homines diuersimode

Expl.: inde delectantur. etc.

Idem sermo habetur in Cpl. 62 f. 39'.

33. f. 221'—223 VII. **Tractatus de quattuor beneficiis Dei.**

Inc.: (D)ilecte sorori mee

Expl.: cui est gloria in saecula saeculorum Amen. (rubr.) Explicit
tractatus bonus de Quattuor beneficijs dei Per Manus Johannis
Streycher etc.

34. f. 223—225' (f. 223 VII. f. 224—225' VIII.) **(Augustinus S.): De triplici habitaculo liber unus.**

Inc.: (T)ria sunt sub omnipotentis

Expl.: et misericordiam Cui est honor et gloria et nunc et per
omnia saecula saeculorum amen.

Opusculum S. Augustino falso attributum cf. Migne c. p. l. tom.
XL. col. 991 ss. Extat quoque in Cod. Run. 67 (f. 36).

35. f. 225' VIII. **Joannes Chrysostomus Archiep. Constantinop.: (Locus ex homilia in cap. 23. s. euangelii secundum Matthaeum).**

Inc.: Qui introierit in gehennam

Expl.: non noui vos.

36. f. 226—231' VIII. **Sermones septem de B. Maria V.**

I.^{us} inc.: (C)um venisset archa Archa dei est

expl. (f. 226'): non peribis.

II.^{us} inc.: (A)ufer rubigine vas purissimum fuit

expl. (f. 227): gratiam suam nobis. etc.

III.^{us} inc.: (Q)uasi cedrus De festiuitate beate

expl. (f. 228'): cantu angelorum Rogemus mariam etc.

- IV.^{us} inc.: (H)Ic est filius meus Christus habet in celis
 expl. (f. 229): corona glorie ipsam coronavit Qui nos perducit
 Christus.
- V.^{us} inc.: (F)Illi tu semper mecum es Quamvis enim ista
 expl. (f. 230): id est idem ipsum (rubr.) iesum christum.
- VI.^{us} inc.: (I)Hesus inclinans se Inclinacio christi significat
 expl. (f. 231): in syon firmata sum.
- VII.^{us} inc.: (M)Ea omnia tua sunt Quamvis ista verba
 expl.: nobis gratiam etc.
37. f. 231'—234 VIII. **Tractatus de SS. Eucharistiae sacramento
 adiectis exemplis.**
 Inc.: (I)N noua signa Circa sacramentum dominici
 Expl.: fictis amicis domini etc. etc.
38. f. 234—243' VIII. **Annotationes morales.**
 Inc.: (D)E porcis siluestribus
 Expl.: mansiones suas in vitam eternam ad quam nos perducit
 Amen.
 f. 243' et 244 VIII. repetitur initium libri Paschasii Radberti: De
 corpore et sanguine Domini (f. 138 ss.).
39. f. 245—277' (f. 245—257 IX. f. 257—277' X.) (Joannes episcop.
 Hildesheimiensis): **Tractatus de factis et gestis trium regum
 gloriosorum.**
 Inc.: (C)Vm reuerendissimorum trium magorum
 Expl.: redenda (!) racione etc.
 Cf. Hain 9395 ss.
40. f. 277'—278' XI. **Sermo in dominica Palmarum.**
 Inc.: (C)Vm appropinquasset In praecedenti dominica
 Expl.: ignominiose tractauerunt etc.
41. f. 279—284 (XI. et 283'—284 XII.) **Sermo in coena Domini cum
 exemplis.**
 Inc.: (H)Omo quidam Cum aliquis rex.
 Expl.: sub specie dicta communicavit eidem.
42. f. 284'—287' XIII. **Sermones in dominica I.^a et II.^a Adventus.**
 S. in dom. I. inc.: (D)ominica ergo haec
 expl. (f. 285'): venite benedicti patris Quod nobis praestare dignetur.
 S. in dom. II. inc.: (E)runt signa Dominica praecedenti dictum
 est
 expl.: clariora quam iam sunt.
 Sequitur Nota quod in die nouissimo ignis creabitur de nouo inferius
 in terra et eleuabitur ssic in aerem vltra omnia elementa.
43. f. 288—291' XIII. (Henricus Flöckl de Kitzbüchel decan. Pataviens.
 et auditor palatii apostolici): **Sermo factus in synodo Pata-
 viensi anno 1419 die 20. Novembr.**

Inc.: Omnis sapientia eorum patres et domini. secundum quod scribit

Expl.: redemit vnigenitus dei filius In secula seculorum Amen et sic est finis huius regularis anno domini Expliciunt libri per me Johannes de osterhoffen per manus et non per pedes sabato ante natiuitatis christi anno LX. iar.

Ista synodus commemoratur apud Hefele C.: „Conciliengeschichte“ VII. 2. pag. 381. De auctore cf. Schrödl C.: „Passavia sacra“. Passau. Waldbauer. 1879. p. 290. f. 292' Probationes pennae.

96. Cpl. [453. a]. 90.

chart. saec. XV. (1425 f. 265). 268 ff. in 2 col. 2.º man. unica (Joannis Ertmonstorffer de Otting). Ant. possessa.: Canonica Plagens. Ligat. antiqua.

Tegumento exteriori agglutinata est cedula inscripta: Sermones Jacobi de voragine de tempore.

f. 1—265 **Jacobus de Voragine Ord. Praed. archiep. Januensis: Sermones dominicales (per anni circulum).**

Inc.: (P)Reparare in occursum Quando rex uel aliquis princeps

Expl.: omnibus erit. Ad illum beneficium (!) finem perducatur nos ille qui est principium et finis qui sine fine uiuit et regnat saeculorum Amen (rubr.) Deo gracias (nigr.) Finitus est iste liber feria sexta ante festum penthecosten sub Anno domini MCCC^o vicesimo quinto Per manus Johannis Ertmonstorffer de Otting.

f. 265'—268 vac.

Plane convenit cum editione impressa anno 1484. Hoc tamen notatu dignum, quod dominicae ab Epiphania usque ad festum SS. Trinitatis in continuo numerantur e. gr. dom. III. Quadrag. nominatur dom. XI., dom. Palmarum dom. XIII., dom. Paschae dom. XV. etc.

Adiacet 1 f. continens chartac. notas saec. XV.—XVI. **de seruitio avium.** Nomina servientium occurrunt Tanczer, Zwischmal, Cunstman.

97. Cpl. [456. a]. 30.

chart. saec. XV. (1427 f. 15) 172 ff. (f. 8 bis, nempe f. 8 et f. 8. A.) in 2 col. 2.º man. III. Ant. poss.: Steffan lemppl in Pewrbach. Ligat. antiqua.

Tegum. ant. et post. agglut. Fragm. membran. (**Alexandri de villa Dei: (Doctrinale puerorum)**) saec. XIV.—XV. tegum. ant. v. 1580—1607, 1196—1218, 2245—2267 et tegum. post. v. 1376—1402, 1403—1429, 1483—1506.

In tegum. ant.: Iste liber est Steffani lemppl In Pewrbach.

1. f. 1—6 I. **Excerpta ex antiquis philosophis, sanctis patribus et scriptoribus ecclesiasticis.**
 Inc.: (B)Onum est audire verbum Dei
 Expl.: totum mali vertunt in venenum.
 f. 1 (manu Stephani Lempl): liber exemplorum.
 Auctores, qui allegantur, sunt: Aristoteles, Porphyrius, Boëthius, Seneca, Bernhardus, Gregorius M.
2. f. 6—8 I. **Tractatus de anthropomorphismis Dei in sacra scriptura occurrentibus.**
 Inc.: Ubicunque sacra scriptura sparsim
 Expl.: inimicorum suorum seminantium demonstrare.
 Auctorem nescio. Forsan desumptum est opusculum istud ex aliquo maiore cuiusdam S. Patris vel Scriptoris ecclesiastici.
3. f. 8. I. **Anselmus S. Archlep. Cantuar.: (Admonitio morienti et de peccatis suis nimium formidanti).**
 Inc.: (F)ater lactaris, quod in fide
 Expl.: domine commendo spiritum meum (rubr.).
 Securus moritur, cui haec ante mortem dicuntur nec videbit mortem aeternam. haec in scriptis Anselmi Archiepiscopi Cant. inveniuntur.
 Migne *Cursus patrol. lat.* tom. CLVIII. col. 685 ss. (similiter textui nostro).
4. f. 8. I. **Oratio bona de passione Domini Jesu Christi.**
 Inc.: (D)omine Jesu Christi, fili Dei vivi
 Expl.: in egressuo (sic) suo.
5. f. 8—8' I. **(Alcuinus: De psalmorum usu).**
 Inc.: (P)rophetiae spiritus non semper prophetarum
 Expl.: intellectus per dei gratiam perveneris.
 In Cod. nostr. inscribitur: „De laude psalmorum“ et est praefatio operis Alcuiniani supra nominati. Migne c. p. l. t. CI. col. 465 ss.
6. f. 8' I. **Salutationes B. Mariae V.**
 Inc.: (A)ve Beatissima Civitas
 Expl.: genitrix omnipotentis.
 Prima salutatio alphabetica.
7. f. 8. A. I. **Bernhardus S.: Nota de indigna celebratione missae.**
 Inc.: Bernardus. virum sanguinum et dolosum
 Expl.: sibi reconciliaturus. V(ersus): Presbyter in mensa Christi quid agas bene pensa Aut tibi vita datur aut mors aeterna paratur.
8. f. 8. A.—11' I. **(Tractatus) de officio missae.**
 Inc.: (P)rius orat ecclesia ut digne
 Expl.: aliorum colorum vestibus in divinis Tractatus certe post Innocentium III. compositus est.
9. f. 12—22' I. **Mammotrectus super aliquot libros bibliae.**
 Inc.: (rubr.) Super psalterio (nigr.) (P)estilentia est contagium

Expl.: in gloriae diminutione. **Explicit** mammotrectus super aliquot libros bibliae.

Est extractus notissimi **Mammotrecti** Joannis Marchesine quoad libros historicos et poëticos bibliorum.

f. 15 **Explicit** expositio psalterii 6ta feria ante festum Spiritus sancti Anno XXVII° Ter quinquagenos david canit ordine psalmos Versus bis mille sescentos sex tenet ille.

f. 23 vac.

10. f. 24—139 I. (**Liber exemplorum ordine alphabetico conscriptus cum appendice**).

Inc.: (rubr.) In nomine sanctae et individuae trinitatis etc Abbas (nigr.) (E)**X**empla quae in isto volumine

Inc.: Append. (f. 138'): (rubr.) Blasphemia. De quibusdam blasphemis miraculose deprehensis (nigr.) (I)**N** quadam ciuitate almaniae

Expl.: laudabilem vitam ducere potuerunt.

Exempla desumpta sunt ex Mariali, Vitis patrum, Gestis et Legendis sanctorum, Dialogis (S. Gregorii Magni), Libro de VII donis spiritus sancti (Stephani Borbonici), Speculo (Vincentii Bellocvacens.?), (Expositione orationis dominicae), Oculo contemplationis, Lacteo liquore, Libro Scacorum, Fabulario etc. Collectio alicuius momenti est quoad historiam morum. f. 106' fabella de Joanna papissa in forma Stephani Borbonici Ord. Praed. cf. Döllinger JJJ. v. „Die Papstfabeln des Mittelalters“, 2. Aufl. München 1863 praecipue pag. 7, 24, 28. Wetzer und Welte, Kirchenlexikon, 2. Aufl. VI. Bd. Sp. 1519 ss.

11. f. 139—141' I. **Consilia et exempla sumpta ex vitis patrum.**

Inc.: (Q)**V**idam sanctorum patrum interrogantibus

Expl.: osculans benedixit eum (rubr.) Deo gratias.

12. f. 142—144' I. **Passio S. Margarethae V. M.**

Inc.: (P)**O**st passionem et resurrectionem domini

Expl.: commendet in coelis domino nostro Jesu Christo, qui cum patre et spiritu sancto vivit et regnat per omnia saecula saeculorum Amen. **Explicit** vita et passio beatæ Margare(h)æ virginis et martyris venerandæ. (Sequuntur versus tres de S. Margaretha):

O Margareta coelorum virgo secreta

Jam conscendisti suavissima victima Christi

Ora pro nobis, virtus ut crescat amoris.

cf. Acta Sanctorum Bolland. Julii Tom. V. pag. 1, ubi ista acta dicuntur „inficeti blateronis ineptiae“.

13. f. 144'—145 (I. et II.) **Nota de die dominica sanctificanda.**

Inc.: (D)**I**gnitas diei dominicae notatur

Expl.: diem sanctum dominicum debeatis observare.

Continet inter alia epistolam, quam Christus de dominica observanda de caelo scripsisse narratur.

14. f. 145 II. **Hymnus quadragesimalis: Ex more docti mystico.**
 Inc.: (E)X more docti mistico (sic)
 Expl.: tuis ieiuniorum munera Amen.
15. f. 145—145' II. **Nota de ieiunio.**
 Inc.: (N)Ota, quod utilitas ieiunii multiplex
 Expl.: die tertia. Ieiunemus ergo etc.
16. f. 145'—146' II. **Exempla de dedicatione ecclesiae quotannis celebranda.**
 Inc.: (Q)Vidam vir dives valde
 Expl.: et hoc consulo.
17. f. 146' I. **Nota de rasura.**
 Inc.: Nota, quod fratres illo die
 Expl.: etiam homo rasus.
18. f. 146' I. **Nota de longitudine digitorum ante et post comestionem.**
 Inc.: Nota, quod homo habet grossiores
 Expl.: post prandium induere.
19. f. 146' I. **Nota de eleemosyna.**
 Inc.: Nota, quod immensa potest
 Expl.: ut patet de beato gregorio.
20. f. 146' I. **Exemplum de hospitalitate.**
 Inc.: (L)Egitur quod dum beatus Germanus
 Expl.: dominantur genti britonum.
21. f. 146' I. **Albertus Magnus.: Breve dictum eius.**
 Inc.: Simplex cogitatio de passione
 Expl.: per integrum annum.
22. f. 146' I. **Bernardus S.: Versus de dignitate sacerdotum.**
 Inc.: O vos sacerdotes dei vos tangunt
 Expl.: digito tractare.
23. f. 146, I. **Nota de diligentia ad conficiendum, reverentia ad tangendum et devotione ad sumendum Corpus Christi.**
 Inc.: In canone habeas diligentiam
 Expl.: devotionem ad sumendum.
24. f. 146' I. **Versus quattuor de digna celebratione missae.**
 Inc.: Quisquis ad altare Christo vis sanctificare
 Expl.: Vivere sive mori confert quod porrigis ori.
25. f. 146' I. **Nota de aliquibus in mensa observandis.**
 Inc.: (P)Rimo debet comedens considerare
 Expl.: quam plurimos occidit.
26. f. 146'—147 I. **Exemplum de milite, qui edit de ligno vitae.**
 Inc.: Legitur de quodam milite, qui ultra
 Expl.: fuit de ligno vitae.

27. f. 147 I. **Exemplum contra ingratos.**
 Inc.: (Q)Vaedam Cyconia (sic) tantum est percussa
 Expl.: fortes et sani permanserunt.
28. f. 147 I. **De dignitate bonorum sacerdotum.**
 Inc.: Veneranda sacerdotum dignitas
 Expl.: quae tangunt tenentem omnia.
29. f. 147 I. **Nota de septem rebus, quas semper prae oculis debemus habere.**
 Inc.: Septem sunt, quae semper prae oculis
 Expl.: sunt meditanda tibi.
30. f. 147 I. **Augustinus S.: Oratio brevis et bona.**
 Inc.: (D)omine Deus da nobis id agere
 Expl.: s(aeculum) per (ignem).
31. f. 147 I. **Versus sex ad misericordiam (?) Domini.**
 Inc.: Aspice mortalis fuit unquam passio talis
 Expl.: Sic ego sto pro te qui modo pateris pro me.
32. f. 147 I. **Signa septem mortis.**
 Inc.: Primum est rubedo in fronte
 Expl.: si mulier frangitur sinister.
33. f. 147'—151 I. **Speculum sacerdotum.**
 Inc.. (rubr.) De tribus sacramentis sc. baptismi, eucharistiae et poenitentiae. Incipit speculum sacerdotum Tenenda circa materiam baptismatis prima species primi speculi (nigr.) (M)ateria baptismi debet esse
 Expl.: remissione plenius continentur (rubr.) Explicit speculum sacerdotum.
34. f. 151'—153 I. **Regula clericorum.**
 Inc.: (M)Vlti sacerdotes sunt religiosorum
 Expl.: in cor hominis ascendit, quod praestare dignetur dominus noster Jesus Christus qui cum Deo patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus per infinita saecula saeculorum Amen.
 Videntur statuta canonicorum ecclesiae metropolitanae cuiusdam esse.
35. f. 153 III. **Nota super: Venite benedicti patris mei.**
 Inc.: Venite benedicti patris mei
 Expl.: ab origine mundi.
36. f. 153—153' I. **Hugo (a S. Caro) Cardinalis: Speculum ecclesiae.**
Liber II. tractans primo de VII horis canonicis servandis.
 Inc.: (N)Vnc de qualibet horarum istarum
 Expl.: sicut generationes generationum.
37. f. 153'—154' **Tractatus de confessione.**
 Inc.: (C)onfessio debet esse praevisa
 Expl.: et modum confitendi.

38. f. 154'—161' I. (Thomas de Aquino Ord. Praed.): **Tractatus de officio clericorum (et de VII sacramentis).**
 Inc.: (Q)ua sacerdotis officium circa tria
 Expl.: in ultimo dicto. Cuius regnum et imperium sine fine permanet in saecula saeculorum.
 In Cod. Mellic. I. pag. 168 Tractatus isti duo in nostro codice anepigraphi ut unum opusculum attribuuntur Aquinati et citatur Editio Romana (vetus) tom. XVII, quam praesto non habui.
39. f. 161' I. **Expositio brevissima orationis dominicae.**
 Inc.: (P)ater noster. Excelsus in creatione
 Expl.: praesenti, praeterito et futuro.
40. f. 161'—163 I. **Expositio salutationis angelicae.**
 Inc.: (A)ve Maria In verbis istis ponuntur
 Expl.: factum ex muliere etc Qui vivit et regnat etc.
41. f. 163 I. **Revelatio B. Mariae Virginis facta monacho Cisterciensi de VII gaudiis eius.**
 Inc.: (H)aec VII gaudia revelavit
 Expl.: nunquam marcescit Amen.
42. f. 163 I. **Augustinus S.: De laude sacrae scripturae.**
 Inc.: (R)ogo vos discite sacram scripturam
 Expl.: munera obtinebit. haec Augustinus.
 Inter opera S. Augustini hanc laudem non inveni. Forsan spuria.
43. f. 163—164 I. **Hildebertus Cenomanensis episcopus (postea Turenensis archiep.): Versus de variis divinae scripturae expositionibus.**
 Inc.: (V)icit Adam veterem gula, gloria vana, cupido
 Expl.: Ut salvet mundum, mihi det tua verba secundum.
 De auctore cf. Wetzer-Welte, Kirchenlexikon, 2. Auflage, 7. V. Sp. 2056 ff. In operibus Hildeberti impressis apud Migne curs. patrol. lat. tom. CLXXI istud carmen non inveni.
44. f. 164 I. **Bernardus S.: Super verbum „Dominus tecum.“**
 Inc.: Quattuor modis inest deus creaturis
 Expl.: habet ydemptitatem (sic).
 Videtur excerptum ad sensum tñm. esse ex homiliis celeberrimis S. Bernardi super „Missus est.“
45. f. 164—164' I. **Beda (Venerabilis): De quattuor modis sacrae scripturae.**
 Inc.: Mensa tabernaculi 4 habet pedes
 Expl.: intrent regnum caelorum Amen.
 In editione Bedae apud Migne curs. patrol. lat. tom. XC—XCV, quae indico ampliore caret, hunc locum non inveni.
46. f. 164' I. **Versus et sententiae theologicae.**
 Inc.: Bis duo natales sed non sunt tres geniales
 Expl.: Sic vitiis miseri semper conantur adesse.

47. f. 164' I. **Cyprianus S.: De XII abusivis saeculi.**
 Inc.: XII sunt abusiva saeculi
 Expl.: populus sine lege protervus.
48. f. 164' I. **Versus tres de generibus poenarum Inferni.**
 Inc.: Indice scriptura caligo vinclo flagella
 Expl.: Sunt baratri (sic) poenae quas debet quisque timere.
49. f. 164' I. **Nota de illis, qui in vetere lege a proelio excluderentur.**
 Inc.: Nota quod in veteri lege quattuor
 Expl.: fructus dignos poenitentiae.
50. f. 164'—165 I. **Augustinus S.: De tribus mortuis, quos Dominus suscitavit.**
 Inc.: Tres tantum mortuos suscitavit Dominus
 Expl.: Tumba, puella, puer, Lazarus ista notant.
51. f. 165 I. **Abusiva duodecim claustrum.**
 Inc.: (D)uodecim sunt abusiva claustrum
 Expl.: irreverentia iuxta altare.
52. f. 165 I. **Perfectionis genera sex.**
 Inc.: (S)ex sunt perfectionis genera
 Expl.: esse cum Christo.
53. f. 165—166' I. **Tractatus, qui templum Dei nuncupatur super vitam hominum et maxime clericorum.**
 Inc.: (T)emplum dei sanctum est
 Expl.: ab unitate ecclesiae romanae.
54. f. 166'—168' I. **Distinctiones de (ss) eucharistia Christi.**
 Inc.: (D)ominus Jesus Christus de hoc mundo
 Expl.: petierint fiet eis.
55. f. 168' I. **Versus de decem plagis Aegypti et decem praeceptis Dei.**
 Inc.: Prima rubens unda deitatem mens cole munda.
 Expl.: Mors ferit in decimo, frenetur dira cupido.
56. f. 168' I. **Nota de VII donis Spiritus sancti.**
 Inc.: (D)onorum quaedam ad contemplativam
 Expl.: cum fiducia perficiendi.
57. f. 168'—171' I. **Tractatus salutis.**
 Inc.: (H)ominis saecularis est operibus
 Expl.: quid meditetur et sic est finis huius tractatus.
58. f. 171' III. **Notula de virtute veteris et novae legis.**
 Inc.: Omnis virtus veteris et novae
 Expl.: time appetere.
59. f. 171' III. **Nota de virtute charitatis.**
 Inc.: Sola karitas (sic) est, quae in adversis
 Expl.: quia nunquam excidit.
60. f. 171' III. **Nota de martyrio.**
 Inc.: Tria faciunt et commendant martyrem
 Expl.: ad imitationem constantiae.

61. f. 171' III. **Nota de modo elemosynas dandi.**

Inc.: Nota quattuor modis debemus dare

Expl.: elemosynae utilitates.

98. Cpl. [819]. 133.

chart. saec. XV. 249 ff. in 2 et (f. 225—249) 1 col. 2.º man. IV. Ant. possen.: Sigmundus (f. ad calc.) Petrus abbas Milewsk. Ord. Praem. (f. 223') 1430. Ligat. antiqua.

f. a cap. et ad calc. fragm. membr. **Ritualis continentia sepul-
turam aduitorum saec. XII.—XIII.**

1. f. 1—223' (f. 1—219' I. f. 219'—223' II.) **Matthaeus Cracoviensis:
Postilla de Sanctis (per circulum anni cum prologo).**

Prolog. inc.: (A)lpha et o principium et finis deus omnipotens....

expl. (f. 1'): filiorum dei Amen Amen amen.

Postilla inc.: (U)Enite post me de hijs piscatoribus

expl.: nec statim paret etc. (rubr.) Matheus Crakouienssis de Sanctis

iste libellus nuncupatur detur In Milleussk (nigr.) comparatus

per petrum Abbatem Monasterii Millewssensis (!) Anno M^o.CCCC^o XXX° In krumpnau completus. Wyklefi drusyna zlla.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 4150 (1). f. 200—204 Sermo in festo S.

Procopii, f. 204—207 SS. Cyrilli et Methudii, f. 207—216 Ser-

mones 4 de S. Wenceslao eiusque translatione.

f. 224 vac.

2. f. 225—230' III. **(Sermo super librum generationis Jesu Christi).**

Inc.: Liber generacionis iehsu christi

Reuerendi patres Magistri et domini

Verba proposita primo (?) deseruire

Expl.: deus gloriosus in saecula saeculorum amen. Finis adest
operis mercedem posco laboris. Amen tak bah day rzyemenem.3. f. 231—236 (f. 231—232 III. f. 232'—236 IV.) **Sermones tres de
dedicatione Ecclesiae.**I.^{us} inc.: (D)Omus mea domus orationis Nos ergo hodie ad
locumexpl. (f. 231'): ad salutem eternam ad quam nos perducatur qui
uiuit saeculorum amen.II.^{us} inc.: (E)T preteriens ascendit secundum beatum Augu-
stinum Nullum credimusexpl. (f. 232): manere in eternum ad quam nos perducatur qui uiuit
.... saeculorum Amen Nyemtudem (??).

(= Nem tudom, moguarisch.)

III.^{us} inc. (f. 232'): (v)Idit iacob in sompnijs In uerbis pro-
positis duo tanguntur

expl.: refociletur in illo.

4. f. 236—249' IV. **Sermones septem de Assumptione et Nativitate B. Mariae V.**

I.^{us} (de assumptione) inc.: (I)N sole posuit Solent pueri propter hyemis algorem

expl. (f. 237'): me ad portam.

II.^{us} (de assumptione) inc.: (Q)Ve est ista hodie beatissima uirgo maria

expl. (f. 238'): concurrunt insignia Rogemus.

III.^{us} (de assumptione) inc.: (R)Equieuit archa mense(s) VII. hodie beata uirgo maria

expl. (f. 239'): creditur collocata Que regnat cum patre et filio et spiritu sancto in secula seculorum Amen (rubr.) AmeN.

IV.^{us} (de assumptione) inc. (f. 240): (S)Vper astra celi Beatus Augustinus humilitas exaltacionis

expl. (f. 242): anima mea dominum Ad cuius etc.

V.^{us} (de nativitate) inc.: (S)Apientia edificauit sibi Istud verbum potest accipi

expl. (f. 243'): ciuitas dei Rogemus.

VI.^{us} (de nativitate sive assumptione) inc.: (W)Eni in ortum meum haec verba sunt summi regis

expl. (f. 245): cum leticia congregemur Quod nobis praestare etc.

VII.^{us} (de assumptione) inc.: (O)Rdinata per angelos quia ut ait beatus gregorius.

expl.: iuxta regem glorie Ad quod nos perducatur qui sine fine uiuit saeculorum.

f. 249' et f. ad calc. probat. pennae, inter quas f. 249' vsya essencia humanitas vssyosis substancia homo ypostasis subsistencia alias homo prosopon persona sor plato.

f. ad calc. zygmundus pro XXX g(rossis) Iste liber vocatur Matheus krakouienssis de Sanctis postilla bene vtilis etc.

99. Cpl. [819]. 134.

chart. saec. XV. (ante 1430?) 425 ff. in 2 col. 2.º man. III. Ligat. antiqua.

f. 1 Alphabetum saec. XV.

1. f. 2—359' (f. 2—114' I., f. 115—359' II.) **Sermones de tempore super euangelis.**

Inc.: Benedictus qui venit Si quis wlt aliquem dominum suum

Expl.: die dominico celebrabimus qui cum patre et spiritu sancto secula benedictus Amen. Finiti sunt itaque sermones de tempore super ewangelis. Deo gracias.

2. f. 360—371' II. **Bertholdus Ord. Praed.:** *Compilatio brevis de passione domini nostri Jesu Christi extracta de verbis evangelistarum et visione mirabili cuiusdam religiosae personae et devotae Coloniae ad instantiam cuiusdam decani edita.*

Inc.: Fuit quedam religiosa persona

Expl.: allocutus fuerat etc Deo gracias.

f. 372—383' Registrum duplex (rerum et exemplorum) ad praecedentia opera. I.^{um} f. 372—382 II.^{um} f. 382—383'

3. f. 384—425' III. **Andreas Didacus (de Escobar) O. S. B. episcopus Megarensis (vulgo Andreas Hispanus): Lumen confessorum (cum prologo).**

Prolog. inc.: (L) Vmen confessorum vocatur hec doctrina

expl. (f. 384): simplices sacerdotes.

Opus ipsum inc.: (L) Vmen poenitentiarorum sew confessorum

expl.: in perpetuo lumine Amen.

Explicit Tractatus sew doctrina que vocatur lumen confessorum editus et compilatus ex multis sanctorum dictis et doctorum lecturis per indignum poenitentiarium minorem Romane curie Sacre Theologie Magistrum Andream didaa Hyspanum ordinis Sancti Benedicti Olim Ciuitatensem postea Jacensem Nunc vero antiquum et pauperem Episcopum Megarensensem que ecclesia fuit In provincia grecorum et terra atheniensium ac commendatorem Monastery Sancti Johannis de penderato ordinis Sancti Benedicti portugalensis dioecesis. Orate et pater noster dicite pro eo quicumque studetis sew legitis in hoc libello Amen (rubr.) Amen etc.

In praef. (f. 384) dicitur: „Anno domini M.^o CCCC.^o XXX.º oblata per me Jordano de orsinis Cardinali et episcopo Albanensi dignissimo maiora (!) Romane ecclesie poenitentiaro“ — De opere eiusque auctore cf. Cod. St. Flor. XI. 102 (f. 44') et praesertim R. Stapper „Das Lumen confessorum des Andreas Didaci“ in „Römische Quartalschrift“ 1897, p. 271—285.

100. Cpl. [453. a]. 91.

chart. saec. XV. (1430 f. 274). 274 ff. in 2 col. 2.º man. unica (Martini de Bislinia f. 274, sed hinc inde pauca ab alia manu scripta sunt). Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

In tegum. exter.: Huguccio Pros: ucas (est bohemicum et idem est ac latine: registrum, enumeratio (sc. vocabulorum).

Tegum. ant.: **Notae grammaticae variae manu saec. XV. scriptae.**

F. I. a cap. et f. ad calc.: Fragn. hymnarii membr. cum notis musicis saec. XIV.—XV.

F. II. a cap. (chart.) **Notae grammaticae, Versus de septem aetatibus hominis, Nota de aetatibus mundi, Probationes pennae.**

Versus de aetatibus hominis

inc.: Septem etates sunt ut distingwunt sapientes

expl.: Ex tunc decrepitus sine certo tempore viuit.

Nota de aetatibus mundi.

inc.: Prima ab adam ad noe cuius finis fuit diluuium

expl.: Septima a die Iudicij usque in perpetuum que fine carebit.

1. f. 1—274 **Hugwicio (vel Ugutio) Pisanus (op. Ferrariensis 1190—1210): (Liber derivationum cum prologo et registro).**

Prologus inc.: (C)Vm nostri prothoplasti suggestiua

expl. (f. 1): aspectu auspicium sorciamur.

Textus ipse inc.: (A)Vgeo ges auxi auctum id est amplificare

expl. (f. 223'): zorastrum minimum sidus et sic est finis pro quo sit benedictus deus in secula seculorum Amen Scriptor mente pia petit vnum aue maria Vt sibi dicetur ne fex in eo dominetur.

- f. 224—274 Registrum, in cuius fine (nigr.): Explicipit (!) opus huguicij per Martinum de Bielina sub anno domini M.^o CCCC.^o XXX feria secunda ante thome (rubr.) pronunciatum per Mathiam cantorem in Nowa plzna usque L. finitumque per Magistrum Symonem Bacalarium de zacz etc.

- f. 1 Littera initialis C picta. De auctore eiusque opere cf. Dugange — Carpentier Glossarium mediae et infimae latinitatis Paris. Didot. 1840 vol. I. pag. 28 et 29.

2. f. 274 et 274' (**Chronicon breve regni Bohemiae ab anno 1310 usque ad annum 1421, cum paucis additamentis variarum manuum ad annos 1415, 1432, 1437, 1439, 1442 et 1453).**

Inc.: Anno domini M.^o CCC.^o X.^o heres ultima

Expl.: paucis resistantibus eis. (!)

In tegum. post.: Item magna festiuitate. Curtam pone salis longam dat.

101. Cpl. [820]. 117.

chart. saec. XV. 74 ff. in 2 col. 2.º man. II. Anter. possessor: (Joannes Wilhelmus) Oelsner (1805), cui dono dederat amicus eius pastor Kunze 1892 a bibliotheca Plagensi empt. ex libraria Kirchoff et Wigand Lipsiens. Ligat. recent.

f. a cap. tertium: (Descriptio brevis codicis manu Oelsneriana facta).

1. f. 1—12' I. (**Quaestiones tres in coena Domini).**

I.^a quaestio inc.: Surgit a cena Queritur quare christus cenam

expl. (f. 5): in finem eos.

II.^a inc.: (c)Vm dilexisset suos Queritur quis sit iste finis

expl. (f. 9): in deum figat.

III.^a inc.: (p)Robat autem scipsum homo Queritur utrum pueris sit dandum

expl.: Cui absolucio dampnacio est etc.

2. f. 12'—38 (**Sermones octo de passione Domini, unusquisque super: Attendite et videte si est dolor sicut dolor meus Thren. 1. 12).**
 I.^{us} inc.: (a)ttendite et videte Thema scribit et dicit
 VIII.^{us} expl.: inueniemus in eo uidelicet in sextemis de articulis de passione domini nostri. iehsu christi qui est benedictus in secula seculorum.
 Sermo I. f. 12'—15', II. f. 15'—19, III. f. 19—22, IV. f. 22—26, V. f. 26—30, VI. f. 30—34, VII. f. 34—37', VIII. f. 37'—38.
3. f. 38—39' I. (**Sermones duo de doloribus B. Mariae V.**)
 I.^{us} inc.: (H)odie filius regis mortuus est Vbi filius regis moritur
 expl. (f. 39): gaudij et consolacionis Sequitur aliud thema.
 II.^{us} inc.: Non vocetis me noemi et applicatur hodie ad honorem
 expl.: lacrimas continere. Et quomodo passus est patebit in sequentibus.
4. f. 39'—69' I. **Summa passionis iuxta tenorem quattuor evangeliorum.**
 Inc.: Item in summa passionis
 Expl.: ut a morte perpetua suscitaret amen.
5. f. 70—74 I. (**Sermo**) **in vigilia Paschae.**
 Inc.: Altera autem die In suma residuij ewangelij
 Expl.: in sepulcro cordis nostri de quo habes in thesauro in parte estuali in die resurrectionis sermone secundo quere ibidem et sic finis adest christus iehsus qui pro nobis passus sit nobis via in vitam eternam amen.
 Puto totum (f. 1—74) fuisse collationem in aliquo monasterio triduo ante pascha habitam. — Notae marginales. Hinc inde textui latino vocabula germanica inserta sunt. f. 13' col. 2 nominatur magister nicolaus tingisbogil (= de Dinkelsbühl † 1433).
6. f. 74 II. (**Sermonis schema de decem verbis Christi in cruce).**
 Inc.: Clamauerunt omnes Crucifigatur. Sciendum quod decem Erant voces
 Expl. (per verba): ysa. LXIII
 In fine mutil. et ultima verba legi nequeunt.
 f. 74' Probationes pennae et duo **Remedia.**

102. Cpl. [822]. 215.

chart. saec. XV. (1406 f. 148; 1433 f. 170'). 195 ff. 8.º (225:145). man. VII. Orig. bohem. Ligatura antiqua.

f. a cap. membr. Super **fragmenta Lectionarii** saec. XV. (quae etiam ad f. ad calcem adhibita sunt) poene erasa scripta sunt manibus saec. XV. et (hinc inde) saec. XVI.

(**Nomina** latina animalium et plantarum respicientia ad remedia f. 4'—8, **Notata** praecipue **medica** et remedia latina, hinc inde vocabulis bohemicis intermixta, et germanica, **Versus** **medici**. Inter alios habentur quinque **versus** continentes **antidotum** contra venenum:

Inc.: Hoc est antidotum contra mortale venenum

Expl.: Spiramen fugias bonaque gaudia feras.

et duo **versus** contra **sequelas** **crapulae**:

Vina bibat mane cerebrumque reformat inane

Quem perfudit heri copia plena meri.)

f. a cap. inter alias notas minoris momenti man. saec. XV.

Magisterium stanni.

Inc.: Si stannum fuerit minus album

Expl.: durum et album Et hoc faciebat fridericus Imperator maior calx praeparata es humectat et candescit.

1. f. 1 I. (**Glossarium breve medicum latinum**).

Inc.: Draguncea id est serpentina

Expl.: dispositionem naturalem faciei corumpens.

In toto codice multae notae marginales, hinc inde in lingua bohemica f. 1 in marg. super. Excerptum brevissimum ex **Bartholomaeo** (de Glanvilla O. Min.: De proprietatibus rerum?), de vi superstitiosa pennae aquilae et cordae ex intestinis lupi factae. Simile excerptum ex **Aristotele** in f. ad calc.

2. f. 1'—8 I. (**Remedia varia latina cum notis marginalibus**).

Inc.: Ad calculum sanandum

Expl.: corpora humana praeservant.

3. f. 8—19 et f. 21—24 I. (**Notata varia medica cum notis marginalibus**).

Inc.: (N)Vtricem oportet invenire claram

Expl.: nutritur ex amaris secundum Galenum).

Ea, quae f. 9—18 habentur, ex compilatione remedia ordine alphabetico describente composita esse videntur.

4. f. 19—21 I. **Truffa de religiosis fratribus**.

Inc.: Altitonans celicola terre factus incola

Expl.: scientiam viarum uestrarum uolumus scire.

Eadem fere truffa (i. e. invectiva metrica) contra ordines mendicantes habetur in Cod. Pal. Vind. 4134 f. 193—193'.

5. f. 24—26 I. **Albicus magister** (medicinae Pragensis, 1411—1412 archiepiscopus Pragensis): **Recepta seu experimenta**.

Inc.: Recipe excoriacionem stomachi porci

Expl.: de sapone gallico.

f. 25 unum receptum totum germanicum.

6. f. 26—54 et f. 55'—56 I. (**Bernardus de Gordonio**): **Excepta Lillia-toris ad omnes passiones**.

Inc.: (F)Ebris est calor innaturalis

Expl.: quam extenuata

Bernardus de Gordonio propter opus suum principale: *Lilium medicinae nominatus est Liliator.* — f. 55' remedium valde superstitiosum contra epilepsiam.

7. f. 54—55' I. **Alexander: Regimen sanitatis.**

Inc.: cum a sompno surrexeris

Expl.: in medio Decembris.

Ante initium legitur: „(O) Regimen sanitatis Allexandri praedicet te Allexandrum“ — Quinam Alexander auctor sit, affirmare non audeo.

8. f. 56 I. (**Versus de virtute variarum medicinarum, praecipue herbarum**).

Inc.: Galganum calidum siccum quoque dicitur esse

Expl.: Dat lac lactanti mulieribus vtique sumptum.

Etiam in margine laterali eadem manu habentur quinque alii (**versus medicinales**).

Inc.: Stercoris humani pulvis coniungitur vstus

Expl.: pestiferos morsus lenit fastidia tollit.

9. f. 56'—58 I. (**Notae medicinales variae.**)

Inc.: Mel. bonum ex sex cognoscuntur

Expl.: visum clarificauit etc.:

10. f. 58' II. (**Remedia quattuor ad bonam memoriam retinendam, quorum primum Galeno, tertium Aristoteli adscribitur.**)

Inc.: Recipe Accori pipis longi

Expl.: est ei comparabilis.

11. f. 59—104 I. (**Petrus Hispanus, postea Joannes papa XXI.): Thesaurus pauperum in medicinis (cum praefatione).**

Praefatio inc.: (I)N nomine sancte et individue trinitatis que omnia creauit

expl. (f. 59): incipiamus vsque ad pedes descendendo.

Thesaurus ipse inc. (f. 59): (S)I capilli capitis cadant

expl.: desperes omnino de salute etc. finis est (rubr.) Explicit thesaurus pauperum.

Opus non raro in codicibus occurrit.

12. f. 104—109 I. **Claperdus magister: Experimenta.**

Inc.: (C)ontra paralisin Recipe sinapim

Expl.: mane et sero ad libitum.

13. f. 109—133' (f. 109—112' I.; f. 113—132' III.; f. 133—133' I.) **Excerpta rotulae.**

Inc.: Aliquando mulieribus deficiunt articuli (?)

Expl.: sanguis fluere incipiet.

Quid vocabulum „rotula“ sibi velit, nescio.

14. f. 133'—134 I. **Summa ponderum ualutatorum in arte medicinae (explicit per decem versus).**
 Inc.: (Q)Via sufficienter de dispensatione omnium confeccionum
 Expl.: Cocicla sextario differt in nomine solo etc.
15. f. 134'—138' I. **Mesue Joannes: (Excerpta ex eo de medicinis digestivis et evacuativis, simplicibus et compositis).**
 Inc.: (Q)uoniam quidam ex melioribus amicis
 Expl.: renes et vesica etc. Explicit Tractatus elicited a Johanne Mesue etc.
16. f. 138'—141 I. **(Notae medicae.)**
 Inc.: Nota medicine vomitum leniter facientes
 Expl.: mirabiliter enim constringit.
17. f. 141 IV. **Ulricus (magister): Ungentum contra inflaturas sive tumores.**
 Inc.: wezmy husynozka zenykl
 Expl.: et sanat ulnura dominus vlricus.
 Prior pars lingua bohemica, altera latina.
18. f. 141'—142 IV. **(Remedia ex herbis pulegio et betonica).**
 Inc.: Pulegij duo sunt genera
 Expl.: clariorem facit.
 A capite quasi auctor „Esculapius" nominatur.
19. f. 142' IV. **(Restrictivum contra diarrham, lenteriam et dysenteriam).**
 Inc.: Fac aquam solito more
 Expl.: donec sanetur paciens.
20. f. 142'—143' IV. **(Versus de virtutibus carvi, petroselini, absinthii et salviae).**
 Inc.: Stat carui sexto paupercula nomine loco
 Expl.: Si sunt hoc vincti cerebro sub sole calenti.
21. f. 144 V. **Signa 45 leprae.**
 Inc.: (rubr.) 1^m (nigr.) Si sanguis fetet
 Expl.: Si ipsorum vngues stricti liuescant.
 Eodem f. manu sacc. XV.—XVI. **(Remedia duo, unum ad paralysis alterum contra sacrum ignem).**
22. f. 144' IV. **(Recepta ad ceram temperandam et ad incaustum faciendum; binis versibus incipiunt et expliciunt).**
 Inc.: Sint bine libre cere, fertoque resine
 Expl.: Quartaque vitrioli, superaddas octo falerni.
23. f. 145—147' I. **Albicus magister (medicinae Pragensis, 1411—1412 archiepiscopus Pragensis): (Tractatus) de peste.**
 Inc.: (Q)Vi preseruari uoluerit a peste
 Expl.: tiriaca diuitum operatur Et sic est finis de peste M Albici.

24. f. 147' I. **Nota de thariaca bene danda:**
 Inc.: Tiriaca data corpori sano
 Expl.: dari sine periculo.
25. f. 148 I. **Purgatio pauperum contra malum stomachum.**
 Inc.: Treibrwrcz esula dicitur
 Expl.: non debetis desuper bibere.
26. f. 148 IV. **(Versus octo de) pillulis ex mastice.**
 Inc.: Tres partes aloe de mastice quinta terantur
 Expl.: humores nocuos eciam cum stercore purgant.
27. f. 148'—156' I. **Albicus (magister medicinae Pragensis, 1411—1412 archiepiscopus Pragensis): Collectorium minus sub diuersis repetitionibus collectum (cum praefatione).**
 Praefatio inc.: Amicum induit qui amici precibus condescendit
 expl. (f. 148'): honoris preuisione.
 Opusculum ipsum, quod praecipue de peste tractat.
 inc. (f. 148'): (Q)Via pestes consueuerunt ut plurimum
 expl. (f. 156): perfecte curetur ut supra scripsi cum gratia et auxilio dei benedicti in saecula saeculorum Amen.
 Additamentum inc. (f. 156): Res naturales Elementa Complexiones
 expl.: nisi sint Magistri Explicit collectorium minus sub diuersis repeticionibus collectum per doctorem Al(bicum) in praeculario studio pragensi. ad vsum hominum tamquam caritative colligatum Sub Anno ut supra in vigilia Ascensionis domini in ciuitate Mendig moram trahentium.
- f. 148' legitur: „ad praesentem annum videlicet Sub Anno domini M^o CCCC^o VI“, ergo et f. 156' annus 1406 innuitur. — Praefatio iuxta librarium ex Plateario desumpta est, nam dicit in superscriptione: „Prologus receptus a plateario“, sed hoc omnino falsum est, quia in ea mentio fit „nobilis et eximii studii pragensis“.
28. f. 157—170' VI. **Cristannus magister (de Prachatitz): Collecta de sanguinis minutione.**
 Inc.: (I)n nomine domini amen Quia multitudo hominum vtriusque sexus
 Expl.: sufficiant pro praesenti. Finis anno etc. XXX° III.
 f. 162 figura de aspectibus planetarum, f. 166 figura hominis ab utraque parte corporis. — In ephemerid. Vestník IX. (1900) p. 246—248 agitur de opere botanico, cui titulus Herbarius, eiusdem auctoris.
29. f. 171—174' (f. 171—172' VI. f. 172'—174' IV.) **Tractatus de distillationibus aquarum.**
 Inc.: (I)N hoc tractatu de aquarum distillationibus

- Expl.: ignem portabis sine lesione. expertum est.
f. 173 bis magister **Gallus** citatur.
30. f. 174' IV. (**Remedium contra**) **dolorem capitis**.
Inc.: Recipe tria uel quattuor grana piperis
Expl.: numquam pacieris dolorem capitis.
31. f. 175 IV. (**Versus duo de morbis contagiosis**).
Febris acuta ptisis pedicon scabies sacer ignis Antrax lipa lepra frenessis contagia praebent.
32. f. 175' IV. **Mater (i. e. enumeratio herbarum medicinalium) boemorum** (expuncta, et alia manu apposit.) cari (?) **domini Nicolai Surcicz**.
Inc.: Arthemisia Abrotanum Absintium
Expl.: Cayda. id est. Isatis Zinziber.
33. f. 176 IV. **Mater (i. e. enumeratio herbarum medicinalium) Veronensis**.
Inc.: Arthemisia Abrotanum Absintium
Expl.: Thus Aloe.
In margine man. IV. (**Notae medicinales ex variis auctoribus, praesertim Plinio**).
Inc.: Adeps wlpis et medule
Expl.: et multiplicat huiusque plinius.
34. f. 176' IV. (**Pondera in medicina usitata eorumque abbreviationes**).
Inc.: Uncia (legitur in cod. siglum pro „uncia“). 1. facit.
II. loth
Expl.: zinziber sic. zz.
35. f. 176'—180 IV. (**Nomenclator medicinarum, praesertim herbarum, ordine alphabetico lingua latina et bohemica**).
Inc.: Allecium Kamyczek Ariegna pupawecz
Expl.: zizileos. id est. semen sileris montani.
36. f. 180' IV. (**Remedium universale**).
Praecedunt tres versus, quorum prior:
Vis rem perfectam vis claram vis iucondandam
Expl.: ciphulam (?) bibe.
Probationes pennae saec. XVI.
37. f. 181—194 VII. **Albulkasem filius Abdy medici: Herbarius**.
Inc.: ficus sunt nature callide et humide
Expl.: stomachum et caput.
Non solum herbas, sed alias quoque res respectu naturae earum, utrum calidae an frigidae sint, continet. — In margine articuli, de quibus agitur, etiam lingua bohemica notantur.
38. f. 194 IV. (**Nota de herbis medicinalibus**).
Inc.: Folia lapacij acuti ad ignem posita
Expl.: Junio et Julio.

39. f. 194' IV. (**Excerpta brevissima ex auctoribus rei medicinaliae**).
 Inc.: Aloë epaticum cum aqua arthemisiae
 Expl.: quae coram ipso est.
 Nominantur **Hippocrates, Haly, Ptolomaeus**.
40. f. 195 IV. (**Registrum herbarum et rerum**, de quibus in opere quodam medico in sex libros distincto agitur).
 Inc.: Artemisia Ozimum Crocus
 Expl.: Calamus aromaticus.
 Quia in fragmento folii inter f. 194 et 195 excissi legitur: „Secundum quosdam Macer“ (manu apposita depicta), forsitan registrum operis est de virtutibus herbarum, cuius auctor **Macer** habebatur, cum revera sit **Odo Magdunensis**.
41. f. 195 IV. **Auctores medicinae**.
 Inc.: Phebus (bis) Satus Olympius
 Expl.: Scabus Oribasius.
42. f. 195' VII. (**Versus quattuor de) dominio humorum in horis (apposita explicatione)**.
 Inc.: A nona noctis donec sit tertia lucis
 Expl.: Postea flegma viget donec sit nova quietis.
43. f. 195' VII. (**Versus decem de utilitate) casei**.
 Inc.: Ignari medici me dicunt esse nocivum
 Expl.: Fit gratus stomacho conciliansque cibum hec Archid. di III c. denique.
44. f. 195' IV. (?) (**Nota de) quattuor causis aegritudinum**.
 Inc.: Quattuor ex causis egritudines accidunt
 Expl.: gratia diuina.
45. f. 195' IV. (**Receptum) ad saponem sine igne (faciendum)**.
 Inc.: Recipe mensuras VI lix(i)uij
 Expl.: modicum de playweis.
 Praeterea in eodem f. 195' manu IV. infra et supra (**Notae medicae nullius fere momenti**).
 f. ad calc. membr. (uti f. a cap.) man. IV. (**Notae medicae et unum remedium magistri Wenceslai**).
 f.' ad calc. manu IV. (**Notae medicae**, in quibus etiam pauca verba bohemica habentur).
 Tegumento posteriori agglutinat. chart. man. IV. (**Notae medicae et excerpta ex) centiloquio Ptolomaei**).

103. Cpl. [456. a]. 34.

chart. saec. XV. (1436 f. 255). 329 ff. in 2 col. 2.º man. IV. Ligat. antiqua.

Tegum. ant. chart. saec. XV.: Iste liber est scriptus ac comparatus sub anno domini M^oCCCC^o 35°.

Inc. (per verba): (D)ecima de eo quod tradat (dein sequitur initium ipsum operis) (O)mnis fidei ratio spe

Expl. (per verba): prohibet scilicet adulterium.

Opus spurium. Cf. Migne c. p. I. tom. LI. col. 729 ss. Adsunt Partis I.^{ae} operis prolog. cap. I.—IV. init. et (f. ad calc.) Part. III.^{ae} c. XVIII.—XIX. init. et XXV. med —XXVI. init.

f. 1 et 2 Registrum eorum, quae in cod. continentur.

f. 2'—4' vac.

1. f. 5—7' I. **(Nicolaus de Dinkelsbühl Magister Viennens † 1433):**
(Epistola in dominica III. post Pascha).

Inc.: (O)Bsecro vos tamquam aduenas Hac epistola docet

Expl.: profectum impediat Amen.

De auctore vide Wappler A. Dr. Geschichte der theologischen Facultät der k. k. Universität zu Wien. Wien. Braumüller. 1884.

S. 365. Apfalter E. S. J. Scriptores universitatis Viennensis. Viennae. Kaliwoda 1740. pag. 86—95 et alios.

Idem sermo habetur Catalog. Cod. Mellic. p. 31.

2. f. 7'—172 I. **Nicolaus de Dinkelsbühl: (Sermones de festis Domini et Sanctorum)** (f. 7' „Pars de Sanctis“).

Inc.: (V)Enite et uidete opera domini

Expl.: in quadam Epistola.

Plures ex his sermonibus habentur in catalogo Codd. Mellic. pag. 160 ss. et 256 ss.

f. 172'—182 vac.

3. f. 182—192 I. **Tractatus de confessione.**

Inc.: (T)Ibi dabo clauas regni celorum

Expl.: ad quedam alia et sic est finis istius.

Habetur in Cod. Run. 5. 3. In Cod. St. Florian. XI. 88 (44') attribuitur Henrico de Hassia.

4. f. 192—196 I. **Tractatus et quaestiones morales.**

Inc.: (N)Ota quod tripliciter potest fieri falsitas

Expl.: pro praesenti sufficiunt.

5. f. 196'—206 II. **Tractatus (dogmaticus) praecipue de SS. Eucharistiae sacramento** (de communione sub una specie.).

Inc.: (Q)Veritur utrum sacramentum eucharistie

Expl.: in omni processu ecclesie Amen.

Refert ad errores priore dimidio saec. XV. grassantes.

6. f. 206—209' II. **Sermo de tribulatione et de correptione dei a diuersis hominibus.**

Inc.: (v)Idit deus cuncta quae fecerat diuersi homines diuersi mode

Expl.: et ante delectantur.

Auctorem non investigavi. f. 206 in dimidio lacerum.

7. f. 211—214' II. et 209'—210 II. **Sermo de conceptione B. Mariae V.**

Inc.: (S)Anctificauit tabernaculum suum In uerbis propositis mystice

Expl. (per verba): ut sancta nasceretur.

In fine mutil. Ordo turbatus partium huius sermonis restituendus est iuxta notas f. 209' (in marg. lat.): de conceptione beate virginis marie sed debet sequi illum sermonem Secundo videndum est de huius festi celebritate et obseruancie (sic) et f. 214' (in marg. inf. rubr.): Nunc sequitur tertia pars huius que est a principio scripta scilicet Sanctificauit tabernaculum suum altissimus.

8. f. 210—211 II. Exempla duo de conceptione B. Mariae V.

I.^{um} inc.: (A)Nshelmus Cantuariensis episcopus

expl. (f. 210'): obsequiis idem celebrauit.

II.^{um} inc. (f. 211): Rursus hec festiuitas alio modo

expl.: et celebrandum praedicauit.

9. f. 214'—217' II. Sermones duo de dedicatione ecclesiae.

I.^{um} inc.: (e)T edificentur muri In isto sermone

expl. (f. 216'): meditatio Jerusalemque (?)

II.^{um} inc. (f. 217): (t)Erribilis est locus iste 4^{or} sunt loca

expl.: dirigat fiat fiat.

10. f. 218—255 (218—220' I. 221—255 III.) Nicolaus de Dinkelsbühl: Tractatus de corpore Christi.

Inc.: (C)Aro mea vere In textu hoc ewangelium

Expl.: efficiat idem dominus noster jesus christus cum patre et sancto spiritu unus deus in saecula benedictus Amen. Explicit tractatus de corpore christi Ruerendi magistri ac egregii doctoris Nicolaij de dinkchelspüchel finitus sub Anno domini M^oCCCC^o 36° die octauo mensis februarij.

11. f. 255—298 IV. Petrus (Reicher) de pirchenwartt (Pyrawart in Austr. infer.) Doctor Viennensis: Compendium sermonum de tempore et de sanctis.

Inc.: (N)Otandum quod in praesenti ewangelio

Expl.: facie ad faciem Amen.

Petrum de Pyrawart auctorem istorum sermonum esse patet ex Registro f. 2. De eo cf. Wappler l. c. p. 366 et Apfalter l. c. p. 101—103.

12. f. 298—300 IV. Quaestio de jejuniis.

Inc.: (Q)Vaeritur quid sit ieiunium

Expl.: in ieiunio virtutis.

Utrum hoc et sequentia opuscula etiam Petri de Pyrawart sint nec ne determinare nequeo.

13. f. 300'—307 IV. Tractatus de contritione, confessione et satisfactione.

Inc.: (S)Ciendum quod Christus instituit duas

Expl.: nec peccavit menciendo et sic est finis.

14. f. 307—308' IV. **Sermo super evangelium Dom. IX. post Pentec.**
 Inc.: (C)Vm appropinquaret dominus ierusalem In ewangelio
 hodierno
 Expl.: seruos suos ad eterna gaudia perducatur A(men).
15. f. 308'—313 IV. **Interpretatio variorum locorum s. scripturae.**
 Inc.: (N)Ota in psalmo virga tua et baculus tuus
 Expl.: tuarum i. (e) predicatorum.
16. f. 313—315' I. **Turpitudines octo, quas conjugales inter se solent
 exercere.**
 Inc.: (N)Ota quod octo sunt species turpitudinis
 Expl.: e converso (?) dampnatur.
 Cf. Cod. A. Flor. XI. 116 (63) et 317 (414).
17. f. 315'—317' II. **Sermones duo de festivitibus. B. Mariae V.**
 I.^{us} de nativitate B. M. V. inc.: (A)Vfer rubiginem de argento
 vas purissimum fuit
 expl. (f. 316): effudit gratiam s(uam) nobis.
 II.^{us} de assumptione eiusdem inc.: (Q)Vasi cedrus exaltata
 De festiuitate beate virginis
 expl.: et cantu angelorum Rogemus mariam.
18. f. 317'—319' II. **Sermones duo de corpore Christi.**
 I.^{us} inc.: (p)Robet autem scipsum probet i(e) praeparet
 expl. (f. 318'): communicantur eidem.
 II.^{us} inc. (f. 319): (v)Enite comedite Notandum est quod in
 cibo altaris
 expl.: fictis amicis domini.
19. f. 320—321 II. **Nicolaus Venator Episcop. Recentis: Compendium
 de modo confitendi.**
 Inc.: Nota primo confitens debet confiteri
 Expl.: in bono proposito Amen. hoc compendium factum est per
 Reuerendum in christo patrem Nicolaum Episcopum recentis
 sacre paganis (sic) doctorem cognomine venatoris Nacione de
 vngaris ad petitionem magnifici principis domini Nicolaij de
 thara ipsius regni vngarie Comitum palatini et vicarii generalis.
20. 321'—322' III. **Sermo de dignitate B. Mariae V.**
 Inc.: (e)Go sum stella splendida haec sunt verba beate virginis ..
 Expl.: virtutibus repleat et ad uitam eternam perducatur Amen.

104. Cpl. [822]. 207.

chart. saec. XV. (1436 f. 231), 242 ff. 8.º man. quinque. Poss. ab initio: Canonica
 Plagensis. Ligatura antiqua.

Tegumentis anter. et poster. agglut. fragm. membr. saec. XIII.
 (Constantinus, episcopus Urbevetanus, O. Praed.: Vita S. Do-
 minici),

inc. (per verba): dio sacerdos emit

expl. (per verba): beatus dominicus in oratione po cf. Acta SS. August. I. p. 460—461.

F. a cap. membr. saec. XIII. (**Ars superstitiosa scientias acquirendi.**

inc. (per verba): Nam inter alias notas

expl. (per verba): in multitudine misericordiarum tuarum et delecter

In isto fragmento pluries opusculum spurium Salomonis, ut puto, clavicula dictum commemoratur.

1. f. 1—231 I. **Brurdlinus canonicus Plagensis, O. Praem.: Compilatio (sermonum de tempore et de compluribus sanctis.).**

inc. (per verba): iustos superbiamus

Expl.: debite veneremur Rogemus etc (rubr.) Pustilla domini Brurdlini confratris in plaga compila(ta) Anno etc XXXVI°.

Ab initio 1 f. deest, inter ff. 96 et 97 et ff. 183 et 184 lacuna.

f. 166—167 (**Dom. XII. post Pent.**): **Sermo de peregrino** (quoad maximam partem ex Peregrino Polono O. Praed. desumptus est).

Pluries e. g. f. 66'—67 alluditur ad rerum statum in Bohemia. De compilatore ipso nihil investigare potui.

2. f. 231'—232' II. (**Sermo in) Dom. IV. Quadrag.**

Inc.: LEtaro ierusalem hodieerne solempnitatis duplex est ratio

expl. (per verba): misisset contricionem In fine mutil. Pars prior agit de rosa aurea.

3. f. 233—236' III. (**Sermones duo de dedicatione ecclesiae).**

I.^{or} inc.: Vox exultacionis Vnde in huius diei festo

expl. (f. 234'): corporis et anime quod nobis praestare dignetur pater et filius et spiritus sanctus AmeN etc.

II.^{or} inc. (f. 235): Egressus iehsus perambulabat luc. XX° hodie agimus festum

expl.: quod zacheus fecit.

4. f. 236 IV. (**Nomina librorum quorundam sacrae scripturae in linguam germanicam versa).**

Inc.: Item liber Genesis das puech der gschepff

Expl.: der haymleichkait gottes.

5. f. 237—237' II. (**Quaestiones biblicae).**

Inc.: Queritur post quot Annos

Expl.: ascendent in celum etc.

6. f. 238'—241 II. (**Sermo de decem praeceptis Dei).**

Inc.: (N)olite plus sapere Dico enim vobis per gratiam quae data est mihi Quod duas creaturas

Expl.: se esse dampnati etc. Explicit hoc totum.

7. f. 241' II. **Sermo de decimis.**

Inc.: Decimas de omnium *Nota decima est census*

expl. (per verba): Sicut dicunt sancti Rogemus dominum.

Est solum prooemium sermonis.

8. f. 242—242' V. (**Sermo de dedicatione ecclesiae**).

Inc.: INgressus iehsus iericho interpretatur luna

expl. (per verba): relinquens exemplum

In fine mutil. f. 242 lacerum in marg.

In tegum., f. a cap. et hinc inde per codicem probationes pennae.

105. Cpl. [453. a]. 80.

chart. saec. XV. (1438 f. 96', 1440 f. 169', f. 187, f. 198', 200, 1444 f. 305', 1456 f. 307') 314 ff. in 2 col. (f. 314 1 col.) man. III/I.^a est Wolfgangi, 1438 et 1440 capellani in Budweis altaris S. Barbarae, 1440 plebani in Zahagie (nunc Zaháj), 1444 in Hluboka (germ. Frauenberg) III.^a Mauriti? Ant. possessa: id. Wolfgangus. Ligat. recent.

1. f. 1—96' I. **Richardus (Rolle de) Hampul eremita Simonis (etiam Pampolitanus dictus): Glossa super psalterium et cantica in breviario Romano occurrentia una cum laude psalmorum S. Augustini.**

Glossa psalt. inc.: (M)agna spiritualis iocunditatis

expl. (f. 91): que in anima est etc.

Glossa cantic. inc.: Iste liber docet

expl. (f. 96'): ex populo suo et sic est finis. ffinit glosa psalterij preuis et utilis secundum Richardum hampul heremitam Symonis Anno 1438° sabbato et vigilia andree etc.

S. Augustinus de laude psalmorum in haec verba prorupit: Canticum psalmorum corpus sanctificat

expl.: laus dei amen. Sit laus christo patri spirituique sancto.

Explicit glosa psalterij finita per me wolfgangum capellanum in budweis altaris sancto Barbare Anno 1438 in vigilia Andree.

f. 1. In nomine domini Amen. (rubr.) Assit in principio sancta Maria meo.

De auctore Richardo Rolle de Hampole cf. Sixtus Senensis Bibliotheca sancta. Venet. 1566 p. 463. Ullmann J. Studien zu Rich. Rolle de Hampole. Breslau. 1883. Verba de laude psalmorum quoad partem sumpta sunt ex prologo in enarrationem S. Augustini in librum psalmorum, qui tamen prologus non est S. Augustini, sed est praefatio S. Basilii ad suum commentarium in psalmos ex interpretatione Rufini. Idem tractatulus de laude psalmorum habetur in Cod. Zwettlensi 23 f. 3.

2. f. 96' I. **Versus duo de numero psalmorum eorumque versuum.**

Ter quinquagenos david canit in ordine psalmos;

Versus bis mille sexcentos sex canit ille.

Eod. f. 96' recensentur cantica ferialia breuiarii Romani.

3. f. 97—165 II. (Joannes de Marlenwerder doctor Pragensis): **Expositio symboli apostolorum cum praefatione et registro praeced.**

Praef. et registr. inc.: (P)Ro tabula exposicionis

expl. (f. 101'): Articulo XII. N.

Textus ipse inc.: (V)Enite ambulemus in lumine

expl.: me expectans iesum christum saeculorum Amen etc.

Explicit glosa super Symbolum (rubr.) Apostolorum.

Auctor nominatur in Cod. Pal. Vindob. 4239 et Cpl. 114 (f. 62').

Cf. Cpl. 118 (f. 22) et St. Flor. XI. 88 (f. 67'), 92 A. (f. 265) et 99 (f. 224).

4. f. 165—169' II. **Augustinus S.: Regulae fidei annexae libro de fide ad Petrum (c. IV.—XLIV. Incl.).**

Inc.: (F)Irmissime tene et nullatenus dubites

Expl.: illi reuelavit Amen. hec Augustinus doctor eximius ad petrum de fide. finitum est hoc compendium Sabbato post festum Sancto ludmille in Budweis Anno domini Millesimo quadringentesimo XL.º

Verus auctor nequaquam S. Augustinus, sed **S. Fulgentius** ep. Ruspensis est (cf. Migne c. p. l. tom. LXV. col. 694—706).

5. f. 170—205' I. (Julianus archiep. Toletanus): (**Ἀντιπαραθέτων** hoc est **contrapositionum sive contrariorum in speciem utriusque testamenti locorum libri duo, cum duobus registris.**

Inc.: (C)Vm in Genesi septem primi

Expl.: spiritus leuitatis et sic est finis huius scripti supra Expleciunt interrogaciones et responsiones de veteri et nouo testamento finite in die sancti petri et pauli apostolorum Anno 1440 per Wolfgangum plebanum in zahagie etc.

Registrum I.^{um} (f. 198'—200) breuius exhibet ordine alphabetico singula folia, in quibus materiae allegatae inueniantur, II.^{um} verolongius (f. 201—205' et f. 200) etiam alphabeticum indicat locos sacrae scripturae, in quibus singulae res notatae reperiuntur. — f. 170 Assit in principio sancta maria meo. f. 187 (rubr.): Explicit liber primus veteris testamenti Incipitur liber secundus de nouo testamento per me Wolfgangum scriptum plebanum in zahagie tunc temporis vicarium in Badweys Anno domini M^o CCCC^o XL^{mo} secunda feria ante festum sancti francisci confessoris. f. 200: finitum sexta feria in die kalixti Anno 1440 etc. — Impressum est hoc opus apud Migne c. p. l. tom. XCVI. col. 595 ss., sed alio ordine interrogationum. Alii alios auctores nominant (cf. Migne II. col. 439 et 440 nec non col. 587 et 588. Titulus in nostro codice aeque ac in Cod. Zwettl.

304 f. 71 (saec. XII.—XIII.) est: Liber Acinendon id est contra oppositorum.

6. f. 206—305' (f. 206—299' III. f. 299'—305' I.) (**Rampigollis Antonius Ord. Erem. S. Aug.**): (**Aurea biblia vel Distinctiones exemplorum novi et veteris testamenti abbreviatae et reductae ad diversas materias secundum ordinem alphabeti per fratrem B.** (falso pro R. sc. Rampigollis) de Senis fratrem eremitarum ordinis S. Augustini (cum duplici registro).

f. 206—206' Registrum breve et f. 299'—305' longius.

Textus ipse inc. (f. 206'): (A)bstinencia est meriti augmentatiua ... expl. (f. 299'): vt persequeretur christianos Actuum 13 (rubr.) et sic est finis (??) (nigr.) Expliciunt distinciones Mauricij.

f. 305': Et sic est finis huius registri Secunda feria post Reminiscere in die Cirulli et Metudij Anno 1444 in hluboka per me Wolfgangum etc. (atramento lividiore) Orate pro me quia etc. — Quamvis Antonius Rampigollis regulariter dicatur de Janua in editione Nuringbergae apud Fridericum Creussner 1481 impressa Hain 13683) etiam de Senis vocatur. Mauritium (f. 299') puto nomen scriptoris fuisse. Idem opus habetur in Cpl. 78.

7. f. 306—307' I. (**Expositio brevissima symboli Athanasiani**).

Inc.: (Q)Vicunque saluus vult esse Et fides est credulitas

Expl.: saluus esse non poterit. et sic est finis Anno M^o CCCC^o LVI. finitum in die vrbani etc. Amen.

8. f. 308—314 I. (**Birgitta S.**): (**Liber VIII. coelestium revelationum, excerpta ex eo et quidem cap. 2. 3. 4. 6. 16. 22. 23. 25. 26. 28. 29. 30. 32. 33. et 57.**).

Inc.: Summus Imperator christus (E)Go sum verus Rex

Expl.: humiliter pedes eorum etc. (alia manu) De ista materia, si placet legere, invenies in alio libro ubi continentur conclusiones omnium III^{or} librorum Sententiarum post Registrum in rubeo volumine.

f. 311 a verbis: „Deus non plus parcit“ usque ad „sanguine promeruerunt“ videtur interpolatum esse. — Cf. Cpl. 136, qui f. 3—76 et 81—200 libros IV. et V. coelestium revelationum S. Birgittae continet.

106. Cpl. [454. b]. 58.

chart. saec. XV. 150 ff. 4.º man. II. Ant. poss. (verosim. Joannes de Rabenstein).
Ligat. rec.

1. f. 1—21' I. **Plutarchus: Apophthegmata ad Traianum Caesarem** (latine per Franciscum Philelphum cum praefatione eiusdem ad Philippum Mariam Visconti ducem Mediol.).

f. 1—13' Apophthegmata regum et imperatorum.

Inc. (per verba): quo ex presentibus rebus.

Expl.: ad necem uti audencia.

Ab initio deest unicum f. continens praef. et pauca prima verba textus ipsius.

f. 13'—21' **Apophthegmata imperatorum Romanorum.**

Inc.: (m)Arcus. curius cum a quibusdam

Expl.: Roma futura sit. Finis Deo Gratias. Expliciunt. plutarchi. cheronensis. Apophthegmata. ad. Traianum cesarem.

2. f. 21'—32' I. Poggius (Bracciolini): De nobilitate liber ad Gerardum Landrianum cardinalem Cumanum.

Inc.: (n)On dubito prestantissimis pater

Expl.: ob fertilitatem pisam laudavit. Finis est. Explicit feliciter.

3. f. 32'—34' Poggius: Epistola ad Gregorium Corarium sedis apostolicae protonotarium de libello suo de nobilitate.

Inc.: (p)Oggius. pl. sal. dicit Optarem mi Gregori amantissime

Expl. (f. 33'): conuenire uideatur. Vale et me ut facis ama Floren- cie Die VIII° aprilis 1440 etc.

Magna pars epistolae omissa (inc.: Scilicet sue rei publicae utili- tatem expl.: potius quam 'plane) in fine (f. 33') adiecta est.

Quae pars intercalanda post verba: „in re publica scribit“ (f. 32' linea 6. ab infra).

4. f. 34—34' I. (Versus de nobilitate).

Inc.: Dignum quid tituli dum Siculis vigil

Expl.: Illi deficiat gaudet et omnium.

5. f. 34'—35 I. Carolus Aretinus (in cod. Arietinus): Ad Poggium de nobilitate carmen.

Inc.: (q)Vid sit nobilitas scribere libens

Expl.: Meta Nauigiis est male peruium.

6. f. 35—36 I. (Pseudo)-Ovidius: (Carmen) de Ilmacha.

Inc.: (v)Enerat ad segetes limbardus circuit illas

Expl.: Non est res parua causidici ueniant ffinis.

Ab initio nota facta manu Joannis de Rabenstein. Carmen istud commemoratur ab E. de Leutsch in articulo: „Ovidius“ in „Allgemeine Encyclopaedie von Ersch und Gruber“ III. 8. pag. 93.

7. f. 36—36' I. (Pseudo)-Ovidius: (Carmen) de proprietatibus Num(m)i.

Inc.: (i)N terra summus rex est hoc tempore Numus (!)

Expl.: Numus donatus dat honorem pontificatus.

Idem carmen habetur in Cod. Pal. Vindob. 3123 f. 209', sed nostrum tres versus adiectos habet. Cf. Carmina Burana ed. Schmeller (3. ed. 1894) p. 43—45.

8. f. 36'—37 I. (Ofilius Sergianus): (E)legia de pulice.

Inc.: (p)Arua pulex et amara lues Inimica puellis

Expl.: Et Jam Nil manet (!) quam sibi me socium.

In codice carmen **Ovidio** quoque attributum est. Impressum in Bibliotheca classica lat. Paris. ed. Lemaire tom. CXL. p. 275—278.

f. 36' in marg. lateral. (manu saec. XVII.): Caue tibi Lector ab hoc Carmine obscoenum enim est.

9. f. 38—59 I. **Plutarchus: Apopthegmata Laconica latine Franciscum Philelphum ad Nicolaum V. papam; et quidem.**

f. 38—38' (**Dedicatio interpretis ad Nicolaum V. papam.**).

inc.: (q)Vo te magis nicolae quinte

expl.: ad te ibunt. Vale beatissime pater.

f. 38'—53 (**Apophthegmata Laconica [sensu strict.].**).

inc.: (a)Gasides rex Lacedemorum (sic)

expl.: et minime sumptuosus.

f. 53—55' (**Apophthegmata Lacedaemoniorum.**).

inc.: (S)Amios (sic) legatis prolixiore oratione ..

expl.: sed prosternendo aptior

f. 55'—57' (**Antiqua Lacedaemoniorum instituta.**).

inc.: Eorum qui ad conuiuia ingrederentur

expl.: alij greci Romanis parent.

f. 57'—59 (**Apophthegmata Lacaenarum.**).

inc.: (a)Egileonis (sic) braside mater

expl.: se ipsam exegit. finis est.

Iamque lacena valde probitus celeberrima sparte

Marce uale eterna decorus que laude laonas

Vobis quibus insubres dissimulare queror.

Deo GRACias.

10. f. 60—75 I. **Hesiodus: Theogonia latine per Boninum Mombricium Mediolanensem Mutinae ducem.**

f. 60 et 60' Dedicatio versionis.

inc.: (q)Vis dabit ut nostros digneris Habere libellos

expl.: Greccus erat nostro nunc ualet ore legi.

f. 61--75 Versio ipsa.

inc.: (i)Ncipiam a musis Heliconis carmen alumnis

expl.: Scribere sunt studijs accomodo plurima nostris finis Explicit hesiodi ascrei theogonia ex greco In latinum Sermonem conuersa per bonninum Mombritium poetam egregium grecis litteris non minus quam latinis peritum.

11. f. 75—78 I. **Seneca (minor) L. Annaeus: Liber sententiarum.**

Inc.: (q)VIDquid etatis retro est

Expl.: qui necessitate Inpelluntur.

Nonnisi excerpta sunt ex scriptis Senecae.

12 f. 78—81' I. **Seneca (minor) L. Annaeus: Liber prouerborum (alphabetice digestus).**

Inc.: (a)Vxilia uirilia firmos consensus faciunt

Expl.: nec finem desperes.

13. f. 82—85 II. **Cicero M. Tullius: (Ex Platone Timaeus seu de universo).**

Inc.: (M)Vita sunt in Achademicis (sic)

Expl.: neque munere dabitur. Explicit liber de essentia mundi Marci tulij Ciceronis aliter vniuersitate alter de Creacione et eternitate mundi.

14. f. 86—98 II. **Cicero M. Tullius: Academicorum (posterlorum, lib. II., qui inscribitur Lucullus. f. 85 falso intitatur Hortensius).**

Inc.: (M)Agnum ingenium Lucij Luculi (sic)

Expl.: ad nauiculus nostras descendimus. Explicit liber Tulij de laude et defensione philosophye. aliter achademicæ sunt, quia achademiam defendit.

Inter ff. 93 et 94 unum saltein f. excidit.

15. f. 99—123 II. **Cicero M. Tullius: De diuinatione libri II.**

lib. I. inc.: (V)Etus opinis est iam

expl. (f. III): tu quidem inquam paratus.

lib. II. inc. (f. III'): (q)Verenti michi multum

expl.: Que cum essent dicta. Surreximus.

16. f. 123—127 II. **Cicero M. Tullius: Topica (c. 1—c. 20 med.)**

Inc.: (M)Aiores nos res scribere

Expl. (per verba): quiddam multitudinis testimonium.

17. f. 128—150' II. **Petrarca Franciscus: Carmen Bucolicum (seu Eclogæ XII).**

Inc.: (M?)Onice tranquillo solus tibi conditus antro

Expl. (per verba): Ah meretrix obliquatuens ait arthicus illi

In fine mutil. finit per Eclog. XII. v. 47.

107. Cpl. [452. a]. 106.

chart. saec. XV. (1441 f. 1 et 168). 192 ff. in 2 col. 2.º man. III. (I. est Joannis sacerdotis de Pieska) Orig. Bohem. Anter. possess.: Magister Joannes Thelecmus dein Joannes de Rabenstein (1459 f. 192') Ligat. antiqua.

Tegum. anter. agglutinata cedula membr. cum inscriptione: Lira super Matheum, praeterea in eod. tegum. habetur I(oannes) R(abenstein) P(raepositus) W(issehradensis) D(ecretorum) D(oc- tor) D(ono) D(edit) desuper arma eiusdem.

Tegum. ant. chart. man. saec. XV. (**Nota de petris in passione Christi scissis**).

Inc.: In passione christi petre scisse sunt

Expl.: pro quo christus patitur.

(**Nota de vigilantia.**)

Inc.: Ambrosius. In omni eo quod agimus

Expl.: habemus persuasores.

(Excerpta ex S. Isidori Hispalensis libro IX. ethymologiarum cap. V. 15 et 16 et cap. VI. 8.—10.).

I.^{um} Excerpt. inc.: Quatur modis filii appellantur

expl.: ewangelium praedicavit.

II.^{um} inc.: quatuor modis in scripturis divinis

expl.: fratres nostri vos estis.

Nota quare deus pigris et negligentibus det ingenii acumen et subtilitatem.

Inc.: Quare deus pigris et negligentibus

Expl.: secundum laborem suum. 1. cor. III.º.

(Nota de parabolis Christi).

Inc.: Nota dominus propter quinque

Expl.: homo in deo. haec Crysostomus super Matthaeum de opere imperfecto.

F. a cap. I.^{um} membr. manibus saec. XIV.—XV. script.

Tabula genealogica generationis Jesu Christi. Excerpta ex Nicolao Gorram et Joannis Chrysostomi opere imperfecto super Matthaeum de Jesu Christo eiusque morte.

Inc.: Virgo maria est mater

Expl.: misericordia dantis non dubitatur.

Versus memoriales theologici.

Inc.: Quadraginta duos duo milia iunge ducentis

Expl.: Mirra sepulturam dat penarumque figuram. Medius inter hos versus rubr. Hoc tria non itera sed epum quattuor ista. Quem versum explico de sacramentis iterandis et non iterandis. Cf. Cod. Altovad. 75 in fin.

Eod. f. et f.' fragm. **Versuum latinorum de sensu sacrae scripturae** (cum expositione interlinearia).

Inc.: Est duplex sensus scripturis intus et extra

Expl. (per verba): Quas si scire cupis magistrum (??) verique precare

f.' I. a cap. (manu Rabensteiniana) Jo. Rab.

Cogita corrigere istud carmen.

Lire musarum canunt (promunt, dicunt) (discordia) concordia lire.

Nicolaus lira doctor christi (dicit) promit acta

Cum Joue comperdunt muse omnes carmina dicta (ficta).

f. II. a cap. chart. (manib. saec. XV)

Pro Magistro Johanne Theleczo.

Matheo

Nicolaus de lira super Marcho

Luca

Johanne

Concordantie euangelistarum.

Joannes quidam Telec commemoratur quā abbas proviensis 1449—1467 (?) in „Studien und Mittheilungen aus dem Benedictiner- und Cistercienserorden“ XI. (1890) pag. 306.

1. f. 1—168 I. **Nicolaus de Lyra Ord. Min.: Postilla super evangelia.**

Inc.: (Q) Vatuor sunt facies Secundum quod scribit gregorius

Expl.: facie ad faciem praestante domino nostro iehsu christo Amen. Explicit postilla super ewangelia Nicolai de lyra Scripta per manus Johannis Sacerdotis de Pieska ffinita Anno domini 1441 in die decollacionis Sancti Johannis baptiste In wozicz.

f. 1 in marg. infer. Assit in principio gratia spiritus sancti Anno domini MCCCC^o XLI opus est inceptum in die Benedicti in wozicz.

2. f. 169—174' II. (Conradus de Waldhausen can. reg.): **Ordo gestorum (Jesu) Christi cum concurrentiis evangelistarum.**

Inc.: (I) X principio erat verbum Cum autem omnia per verbum

Expl.: qui scribendi sunt libros. Jo. ultimo. Explicit ordo gestorum christi cum concurrenciis Euwangelistarum (!) licet enim quatuor Euwangeliste gesta christi summa cum diligencia conscripserunt minime tamen gestorum ordinem ponere curauerunt pro quo sit deus benedictus in saecula saeculorum Amen.

Auctor nominatur in Codd. Pal. Vindob. 3691(2) et 3692(2).

ff. 175—178 vac.

3. f. 179—187 (f. 179—186 III. f. 186—187 I.) **(Quaestiones evangelicae a Matth. cap. 21. usque ad finem Luc.).**

Inc. (per verba): Occasione dictorum in hoc capitulo

Expl. (per verba): vt patebit ex sequentibus.

ff. 187'—192 vac.

f. 192'.

RABENSTEIN E CAELO CECIDIT ΓΝΟΘΙ ΣΕΑΤΙΟΝ MCCCCLIX.

f. ad calc. Fragn. membr. **Missal.** saec. XV. cum notis mus.

108. Cpl. [824]. 249.

chart. saec. XV. (1[4]42 f. 97) 98 ff. 8.º (215:152) man. II. Anter. possessa.:
 Canonica Osterhofen, O. Praem. Ligat. antiqua.

Tegum. inter chart. et f. ad calc. (originarie membr. sed in latero recto charta induct.) manu saec. XV. (rubr. et nigr.) fragm. (rubricarum **Breviaril O. Praem.** et quidem tegum. inter. continet annotationes de antiphonis, responsoriis et versiculis in quibusdam festis sanctorum; f. ad calcem vero notas de historiis singulis mensibus imponendis).

1. f. 1—97' I. (**Ordinarius Praemonstratensis Ordinis** (cum prologo, in usum canonicae) Osterhofen.

Prolog. inc.: (O)rdinem annualis officij

expl. (f. 1): in celesti conscribantur palacio AmeN.

Ordinarius ipse inc. (f. 2'): (P)la fides habet praesenciam

expl.: requiescant in pace AMEN (rubr.) O Regina poli. Scriptorem linquere noli. (nigr.) Deo gratias (rubr.) Finitus est liber iste per manus fratris Bartholomei professi Monasterij Osterhoffen. In vigilia sancti thome. Anno. domini. M. XLII.º.

f. 1 (rubr.) Incipit breuiar(i)um praemonstratensis ordinis. —

f. 1 (rubr.) Incipit breuiar(i)um praemonstratensis ordinis. — Textus usibus canonicae in Osterhofen accommodatus hinc inde affert decreta liturgica capitulorum generalium O. Praem.

2. f. 97'—98' II. (**Intonationes cum notis**).

Inc.: Sacerdotes incensum domini

Expl.: benedictus fructus aue maria gratia. f.' ad calc. membr. saec. XII. (fragment. **Missalis** cum neumis).

Aliud f. ad calc. membr. saec. XIII. (fragment. minima tum. collectionis bullarum pontificiarum).

Ordinarius ipse inc. (f. 2): (P)la fides habet praesenciam

expl.: requiescant in pace amen Et sic est finis huius operis.

Textus idem ac in Cpl. 249, usui canonicae Osterhofen codicem inservisse constat ex f. 68: Fe tum sanctae Margarethae patronae nostrae

109. Cpl. [814]. 187.

chart. saec. XV. (1443 f. 220'). 221 ff. 8.º (210:152). manus unica (cuiusdam clerici de Osseczna Ord. Cist.) Anter. possessor: Martinus de Osseczna (Ord. Cist.)
 Ligat. antiqua.

f. 1 (manu saec. XV.) An longa (alia manu saec. XV.). Visto per mi Matteo badell di 14 di zenaro 1458.

f. 1' vac.

- f. 2—220' **Petrus Hellae magister: Commentum super maius volumen Prisciani.**

Inc.: (a)d maiorem artis gramatice cognicionem

Expl.: finem imponimus Amen alleluia Explicit comentum Petri helie super maius volumen Prisciani scriptum per manus cuiusdam clerici de Osseczna Sub anno domini Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo tercio Explicit liber commentatoris helie

Pro quo deus pater sit glorificandus
Ac eciam filius simul cum spiritu sancto
Has tres personas dico fore conuenientes
In diuinitate sed in personis differentes
Nam alius pater filiusque spiritus almus
Sed deus est vnus qui regit saecula cuncta
Liber Martini De Osseczna.

f. 221 vac.

Cf. Hain 8422.

110. Cpl. [821]. 205.

chart. saec. XV. (1443 f. 408; 1444 f. 430') 432 ff. 8.º (218:143) **man. III.** Orig. bohem. Anter. poss.: Procopius quidam. Ligat. antiqua.

Tegum. anter. II.: Iste detur procopio amico mea.

In eod. tegum. et in tegum. poster. III. (Sermo brevis de passione D. N. Jesu Christi).

Inc.: Tristis est anima mea Originaliter et transsumpt.

Expl.: Ad quam consolacionem perducat nos filius Marie Amen.

T. a cap. et ad calc. (lacerat.) membr. saec. XIV. (Fragm. **commentarii** in Doctrinale puerorum **Alexandri** de Villa Dei f. a cap. v. 316—330 et f. ad calc. v. 174—193).

f. a cap. inc. (per verba): primo phisicorum

expl. (per verba): declinacio habet

f. ad calc. inc. (per verba): ante habet in genit. vo

expl. (per verba): neutri generis

1. f. 1—430' (f. 1—408 I. f. 409—430' II.) **Wilhelmus: Sermones de tempore.**

Inc.: (D)icite filie syon In verbis istis habent predicatorum mandatum

Expl. (f. 408): legitur in Anno etc. (rubr.) ffiniui rubricare omnes sexternos in die sancte Vrsule in hluboka Anno 1443 hora XVIII etc.

f. 409—430' Registrum praecedentium sermonum, in cuius fine: Et sic est finis huius registri sexta feria post Epiphaniam Anno 1444 in hluboka alias in frawnburg etc.

Iidem sermones habentur in Cod. 126 Scotorum Vindob. et Cod. 168 monasterii ad S. Crucem in Austria infer.

2. f. 430' (manu saec. XV. exeunt. **Excerptum ex**) 3. Reg. 4. (32. 33).

Inc.: locutusque Salomon tria milia

Expl.: ad isopum 3° Reg. IIII°.

3. f. 431—431' II. **Sermo in Parasceve Domini.**

Inc.: Sicio Johannes 19 quod quedam verba

Expl.: sanguine redemptis Rogemus etc.

4. f. 432—432' III. **Quaestio (de mala voluntate damnatorum).**

Inc.: (H)Ic solet queri Si mali

Expl.: compassione moueantur Et sic est finis.

Tegum. poster. chart. II. (**Nota de significatione mystica alphabeti**).

Inc.: Nota pro informatione

Expl.: christum imitare zelare etc.

111. Cpl. [456. a]. 28.chart. saec. XV. 253 ff. in 2 col. 2° man. unica (Joannis de Nicolsburg). Ant. poss.: Andreas (Rieder) praepositus (Plagensis 1444—1481). Ligatura antiqua.

Tegument. exter.: Folium membr. in quo: „Malogranatus. 10.“

In tegum. exter. ipso: Liber per Andreum praepositum.

F. a cap.: Qualis debet esse confessio, quaere libro I^o. capitulo XXVI et cap. XXV° de effectibus confessionis.f. 1—253' (**Gallus abbas Aulae regiae in Bohemia Ord. Cist.**): **Dialogus Malogranatus dictus (liber I. et II.).**

Inc.: (F)Ili accedens ad servitutem dei

Expl. (f. 252'): expositum et explanatum. Et sic est finis huius secundi libri. Sequitur Tabula sive registrum (f. 252'—253').

Inc.: Incipit tabula sive registrum praecedentis operis

Expl.: ne cadat in peccatum XLV. Sequitur **Nota** de eo, quod in opere „Malogranato“ continetur.

Inc.: Notandum, quod opus suprascriptum

Expl.: etiam perfectam poterint pervenire (rubr.) et sic est operis praesentis finis per Johannem de nicolspurg Austriae.

Lib. III., quo totum opus absolvitur, deest. cf. Cod. Mellic. I. pag. 229 Run. Cod. 34 et 34^a Hain II. N 7449 ss. Aula regia est Königssaal (Zbraslav) ad fluvium Beraun, ubi influit in Moldaviam, monasterium ord. Cist. ibi 1292 fuit fundat. 1785 deletum. Noster Gallus circa 1370 abbas fuit.**112. Cpl. [820]. 118.**chart. saec. XV. (1445 f. 62'). 137 ff. 2 col. 2° man. V. Ligat. antiqua.

In tegum. exter.: Tractatus simboli apostolorum.

1. f. 1—62' I. **Marienwerder Joannes doctor Pragensis: Expositio symboli apostolorum (cum prologo et registro praecedente).**

Prolog. inc.: (P)Ro tabula exposicionis symboli

expl. (f. 1): poterit inveniri.

f. 1—4' Registrum.

Expositio ipsa inc. (f. 4'): (U)enite ambulemus in lumine
Qui volumus prout debemus

expl.: me expectans per iehsum christum dominum nostrum salutorem omnium Qui tecum viuit seculorum Amen etc. Explicit expositio simboli Magistri Johannis Marienwerder venerabilis doctoris Studij pragensis Anno domini 1445 In vigilia Epyphanie domini finita.

Cf. Cpl. 80 (f. 97) et 119 (f. 22).

2. f. 62'—67' I. **Geyss (vel Gews de Teining) Joannes (doctor universitatis Vindob.): Sermo de ludo (taxillorum).**

Inc.: (C)onfundatur sorcium distribucio. Scribitur Numeri ultimo. haec verba possunt intelligi

Expl.: illicite acquisitum.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 3704 (8). — De auctore cf. notam in Cod. Mellic. I. p. 84 et Wappler A. Dr.: Geschichte der theol. Facultät der k. k. Universität in Wien. Wien. Braumüller. 1884 p. 368.

3. f. 67'—74' I. **Geyss Joannes: Sermo de chorea.**

Inc.: (S)umpsit ergo Maria propetissa Ex istis verbis accipi potest

Expl.: signat se esse virum etc.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 3771 (6).

4. f. 74'—77' I. **Geyss Joannes: Sermo de dedicatione ecclesiae.**

Inc.: (U)otius laudibus celebremus hanc diem

Expl.: glorificator noster iesus christus deus noster.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 3771 (4).

5. f. 77'—84' I. **(Geyss Joannes): Sermo de dedicatione ecclesiae.**

Inc.: (F)estinans descendit vbi in praecedenti sermone

Expl. (per verba): te excitat tua

In fine mutil. — Inter f. 84 et 85 octo saltem ff. desunt.

6. f. 85—89' II. **(Sermo) de novo sacerdote.**

Inc.: (U)os videtis quem elegit Gregorius in libro de diuisione

Expl.: in regno celorum Ad quod nos perducere dignetur Amen.

7. f. 89'—91 II. **(Sermo de S. Martino).**

Inc.: (L)euemus corda nostra Verba ista possunt sumi

Expl.: sine fine videbis Qui n(obis) praestare dignetur etc.

8. f. 92—96 II. **Sermones tres de animabus (fidelium defunctorum).**

I.^{us} inc.: (C)onuenerit eciam magis Accipite semina et serite

Haec verba dixit Joseph

expl. (f. 93): Succurre ergo eis etc.

II.^{us} inc.: (A)nimas pauperum Notandum quod quintuplex est anima

expl. (f. 94'): habere terminum terminis etc.

- III.^{us} inc. (f. 95): (O) Vos omnes In verbis istis propheta
 expl.: poenitentiam mihi iniunxisti Rogemus ergo dominum etc.
9. f. 94'—95 II. **(Nota) de purgatorio.**
 Inc.: (P)Vrgatorium esse probatur
 Expl.: a demonio liberationem.
10. f. 96 et 96' II. **Notabile de essentia animae.**
 Inc.: Anima est simplex non habens
 Expl.: id est ipsa anima etc. (rubr.) et sic est finis.
11. f. 97—120' III. **Sermones (novem) de assumptione B. Mariae V.**
 I.^{us} inc.: (S)Vrge domine in requiem tuam De ista archa
 sanctificationis
 IX.^{us} expl. (per verba): innocencia sicut odor
 In fine mutil. -- I.^{us} Sermo f. 97—101, II. f. 101—103', III.
 f. 103'—105', IV. f. 105'—108', V. f. 108'—110', VI. f. 110'—
 113, VII. f. 113—117', VIII. f. 117'—119, IX. f. 119—120'.
12. f. 121—126 IV. **(Summula) de sacramentis.**
 Inc.: (D)E Sacramentis in summa videndum est
 Expl.: quae fecit in sabbato Et sic est finis etc. etc. etc. etc.
 Cf. Cod. St. Flor. XI. 125 (f. 161).
 ff. 126' et 127 vac.
13. f. 128—137' V. **(Instructio curatorum).**
 Inc.: (C)Vm sit ars arcium regimen animarum
 Expl. (per verba): ut possimus
 In fine mutil. — In initio (rubr.): „Incipiunt capitula de con-
 fessione“; sed agitur etiam de symbolo apostolorum, de ora-
 tione dominica etc. — Joannis Nider Ord. Praed. mag. Vindob.
 „Manuale confessorum“ inc.: „Quoniam iuxta beati Gregorii in
 suo pastoralis sententiarum regimine“ (Cf. Cod. Mellic. I.
 pag. 134).

113. Cpl. [453. b]. 74.

chart. saec. XV. (1448 f. 112'). 190 ff. in 2 col. 2.º man. VI. Anterior possessa:
 Steffanus lemppl in pewrbach dein Canonica Plag. Ligat. antiqua.

In tegum. ant.: Iste liber est Steffani lemppl in pewrbach.

F. a cap.: ego fr. N. obseruancia recongnosco quod prae-
 sencium latom (sic) N. sacramentum poenitentia anue suscepit
 in cuius rei fidem hanc cartam sibi tradidi in loco Sancta Maria
 in plaga dominica letare anno salutis 1496.

1. f. 1—115 (f. 1—15 I. f. 15'—115 II.) **(Herolt Joannes Ord. Praed.):**
Sermones Discipuli de sanctis cum aliquibus communibus ser-
monibus ex diversis sanctorum diotis et ex pluribus libris
(cum registro).

Inc.: (L)Avdate dominum in sanctis eius. psalmo 15.mo Rogatus
 vt post ..

Expl. (f. 112'): principio exemplorum M. 96. etc. Expliciunt sermones discipuli de sanctis (ut supra) Anno domini M^o 1448
 Et si quid in praesentibus sermonibus minus bene posui In hoc me correctioni sancte matris ecclesie et cuilibet caritativus correctori subicio et offero ad emendan (dum) Deo gracias etc.
 f. 113—115 Registrum.

2. f. 115'—118 III. **Sermo de dedicatione ecclesiae.**

Inc.: (F)Acta est leticia hoc verbum scriptum est

Expl.: regnum gloriosum ad quod nos perducatur qui sine fine vivit et regnat A.

3. f. 118'—119' III. **Sermo de resurrectione Domini.**

Inc.: (C)Onsequenter sunt aliqua dicenda

Expl.: Crist ist erstanden.

4. f. 119' IV. **Nota de S. Bartholomaeo apostolo.**

Inc.: (I)Egitur in quodam libro

Expl.: in exemplo praeallegato.

5. f. 119' IV. **Nota de S. Andrea apostolo.**

Inc.: Eodem libro (?) legitur de sancto Andrea

Expl.: sed in profundum inferni et cetera.

6. f. 120—189 V. **(Sermones de dilectione Dei et proximi et de decem praeceptis.).**

Inc.: (S)Cribitur Mathei XXII

Expl.: praemio glorie sempiternae ad quam nobis (sic) perducere dignetur sancta trinitas et Indivisa vnitas pater et filius et spiritus sanctus cui honor et gloria virtus et potestas per Infinita secula saeculorum Amen etc. Et tantum de decem praeceptis domini Et sic est finis Deo gracias.

7. f. 189 V. **Nota de karena.**

Inc.: Nota karena est

Expl.: per vnum annum etc.

8. f. 189 V. **Nota de quadragena.**

Inc.: Nota Quadragena sicut

Expl.: ab ecclesia catholica.

9. f. 189 V. **Nota de qualitate religiosi.**

Inc.: Religiosus debet habere

Expl.: et ego semper tecum.

10. f. 189' et 190 VI. **(Sermo de omnibus sanctis).**

Inc.: Gaudete et exultate Ex quo hodie

Expl.: aput deum etc.

Tegument. poster. continet probationes pennae, varias voces latinas cum apposita interpretatione germanica et istos 4 Versus de urbe Roma:

Sunt rome mille quingente quinque capelle
 Sed sunt pro parte maiori quasi destructe
 Roma caput mundi tenet orbis frena rotundi
 Roma caput mundi super omnes esse novisti.

114. Cpl. [453. b]. 75.

chart. saec. XV. 248 ff. in 2 col. 2° man. V. Ant. possessa.: Dominus Blasco quidam. Ligat. antiqu.

Tegum. ant.: Decem praecepta, septem peccata mortalia, quinque sensus latine et bohemicæ.

Sex (!) opera misericordiae bohemicæ ttum.

Septem sacramenta latine ttum.

Versus sex latini de forma vitae clericalis.

Inc.: Hanc formam vitae teneas tibi clere perite

Expl.: Et poena inferni sunt memoranda tibi. Variæ probationes pennæ.

F. a cap.: **Peccata aliena cum brevi explicatione lat.**

Inc.: Jussio implendo mala

Expl.: Non manifestans peccatum alterius.

Peccata luxuriæ lat.

Vocabula pauca lat. adiecta versione bohémica.

1. f. 1—9' I. Sermones quattuor.

I.^{us} inc.: (L)Vx venit in mundum De hac luce dicitur

expl. (f. 2): saluentur per æternam remunerationem in saecula saeculorum Amen.

II.^{us} inc.: (A)Men dico vobis qui non intrat Sicut per hostium

expl. (f. 4'): per gloriam in futuro Ad quod nos perducatur qui vivit et regnat deus in saecula saeculorum Amen.

III.^{us} (de SS. Trinitate) inc.: (N)Isi quis renatus Qui baptis- mus sit

expl. (f. 7): feliciter mereamur Ad quam nos perducatur saeculorum Amen.

IV.^{us} (de SS. Corpore Christi) inc.: (C)Aro mea Testamen- tun: novum dignissimum est

expl.: et ossa indefectiva etc.

2. f. 10—10' II. Sermo in Dom. I. Advent.

Inc.: (H)Ora est Notandum de quo sompno

Expl.: tali sompno obdormire Amen.

3. f. 11—68' II. Homiliae diversorum doctorum super evangelia de tempore.

Inc.: (A)sina et pullus eius

Expl.: divitem intrare Tu autem domine m(iserere nobis).

Homiliae a Dom. I. Advent. usque ad Dom. Pentec. incl. desumptae sunt ex Paul Diaconi Homiliario (Migne c. p. l. tom. XCV. col. 1159 ss.).

4. f. 68—68' II. **Sermo de animabus.**

Inc.: (c)Ircum dederunt me Ista verba sunt Job

Expl.: in quibus sunt Igitur rogemus ut deus pater et filius et spiritus sanctus.

5. f. 69 II. **Nota de utilitate ieiunii.**

Inc.: Vnde primo vtilitas

Expl.: cum animus ieiunat a viciis.

6. f. 69—69' II. **Sermo de S. Bartholomaeo Ap.**

Inc.: (q)Vicunque honorificauerit et est sermo Christi

Expl.: loqui cum pauperibus.

7. f. 69'—70 II. **Sermo super: Facta est contentio** (Luc. 22. 24).

Inc.: (f)Acta est contentio Doctores concordant

Expl.: assumit officia exilia.

8. f. 70' II. **Sermo super: Erunt signa** (Luc. 21. 25).

Inc.: Erunt signa Scitis quod naturali

Expl. (per verba): conuertimini timore.

Solum initium adest.

9. f. 70' II. **Nota marginalis ex S. Augustino super quaestione cur Christus non ipse sua dicta et facta scripserit.**

Inc.: Nota Augustinus in libro de concordanciis ewangeliorum

Expl.: sine peccato vestrum est etc.

10. f. 71—126' (f. 71—83 II. f. 83—118' III. f. 119—126' VI). **Sermones super evangelia dominicalla.**

Inc.: (E)Runt signa In praecedentibus Christus

Expl.: ad quae misi illud Tu (autem Domine miserere nobis).

11. f. 118' III. **Preces bohemicae (Pater noster, Ave Maria, Credo, Salve regina).**

Inc.: (O)Scze nass genz ssy

Expl.: o przeslawna marya Amen.

12. f. 126'—127' II. **Sermo super: Qui mihi ministraverit** (Joan. 12. 26).

Inc.: (q)Vi mihi ministrauerit Modo sicut habemus

Expl.: carnes extrahuntur etc.

13. f. 127' II. **Sermo mancus super: Dispersit** (2. Cor. q. q.).

Inc.: (d)Isersit dedit pauperibus vnde specialiter

Expl. (per verba): esuriens sui et non pani(s).

14. f. 128'—129 II. **Sermo super: Ingressa est Betsabee** (III. Reg. 1. 15).

Inc.: (i)Ngressa est vnde primo notandum

Expl.: ascendere in regnum caelorum, quod tribuat nobis pater et filius et spiritus sanctus.

15. f. 129'—130 IV. **Sermo super: Simile est regnum. caelorum homini regi** (Matth. 22. 2.)
 Inc.: (S)Imile est In praesenti vita celebrantur
 Expl.: iocunda societate etc.
16. f. 131—154' II. **Homillae diversorum doctorum super evangelia de Sanctis (a Nativitate B. M. V. usque ad festum S. Andreae) et de Comuni SS.**
 Inc.: (L)iber generacionis (M)Oyses sanctus uir
 Expl.: cui contradicetur. Tu autem domine nostri (miserere). Non concordant cum Homiliario Pauli Diaconi.
17. f. 154'—155' IV. **Sermo super: Recumbentibus** (Marc. 16. 14).
 Inc.: (R)Ecumbentibus vndecim Plerique enim
 Expl.: sequimur ad regnandum cum eo in saecula saeculorum Amen.
18. f. 156 II. **Thema de Ascensione Domini.**
 Inc.: Quando aliquis Rex
 Expl.: exultantes ascendamus ad eum in regnum caelorum Quod nobis.
19. f. 157—236 III. **Sermones de Sanctis per annum et de dedicatione ecclesiae.**
 Inc.: (V)Enite post me faciam vos piscatores De hijs piscatoribus
 Expl.: filius haereditati aeternae ad quam nos perducatur saeculorum Amen.
20. f. 236'—244' III. **(Expositio passionis Domini).**
 Inc.: (E)Gressus iesus Jesus Christus filius Dei benedictus
 Expl.: Et maneamus Quod nobis praestare dignetur Tak buoh day nam wszyem etc.
21. f. 245—246' I. **(Sermo de resurrectione Domini).**
 Inc.: (m)Aria magdalena et maria iacobi Quamvis multae aliae mulieres
 Expl.: causa salutis aeternae Ad quam nos.
22. f. 247'—248' V. **(Formula confessionis bohemicae).**
 Inc.: Ja hrziesny zpowye
 Expl.: swe hlawy Absolucio.
 F. ad calc. **Prohibitiones a s. communione.**
 Inc.: Primo percussores parentum
 Expl.: a talibus peccatis.
 Pauca verba latina versa in linguam bohemicam.
Bernardus S.: Nota de quodam indigne communicante.
 Inc.: Refert beatus Bernardus
 Expl.: astancium ibi hominum.
 F. ad calc.: Confessio Hussitarum et errores eorundem.

Inc.: Item primo confiteri quod confessus sum

Expl.: ibunt in ignem aeternum.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 4314, f. 134'—135.

115. Cpl. [455. b]. 35.

chart. saec. XV. (1450, die cleti, f. 95), 145 ff. in 2 col. 2.º, man. unica (Achatius, prior canonice Plagensis, praeclarus scriba). Ligatura antiqua.

1. f. 1—95: „**Baierisches Landrechtbuch**“, editus a Ludovico Bava-riensi et fratribus ejus de a^o 1346 (vulgo nom. „Schwabenspiegel“).

f. 1. (**Prologus in lingua latina**): Secundum Isidorum, V etymologiae, jus est nomen generale, lex autem est species juris. Jus autem, quia justum est. Omne autem jus legibus et moribus constat. Lex autem est constitutio vetustate approbata. Volens igitur dom. serenissimus Ludvicus imperator quartus Germanorum saluti suorum fidelium jussit conscribi.

Deinde:

Tytulus primus de iudicibus et judiciis et de quibusdam aliis annexis et primo tabulae subsequentium librorum per capitula.

f. 1—4: **Registrum Capitulorum**:

Inc.: Das man niemant nöten schol zu keiner Klag. Umb richter, ob jemat doffür lieff

Explic.: Et sic est finis tabulae tytulorum sequentium dictorum.

f. 4—95: **Singula capitula in II libris**, et quidem.

f. 4—33: **Liber I.**:

Inc.: Wir Ludwig von Gots Genaden margraf zu Brandenburg, wir Steffan, wir Ludwig, wir Wilhelm von Gots Genaden Pfalzgraffen bei dem Rein u. Herzogen in Bairn haben angesehen den Gepresten, den wir gehabt haben in unserm Laud zu Bairn, an dem Rechten etc.

Expl.: Hie hat der Tail des ersten Puechs ein Endt, das uns die hochgepornen und die erlouchten künig u. fürsten, dye oben genennt und geschrieben sind, gegeben habent. Explicit per manus Achatzy, dictus Prenntner, sacerdos et canonicus ex Plaga.

f. 34'—95: **Liber II.**:

Inc.: Da hept sich an dye tafel der capitel des andern Tails des Rechtspuch, das umb dye päbst u. künig Charel und ander Fürsten als Hernach geschehen stet, geben habent. Deinde:

f. 34'—37: **Registrum capitulorum**:

Inc.: Als ein man in d' acht ist.

Expl.: Hie hat das registrum ein endt'

Got uns sein genadt sendt Amen.

f. 37—95: **Singula Capitula libri II.**

Inc.: Hie hept sich an das Recht puech, das Künig Charel, die päbst und ander künig und hertzogen aus dem decret u. dekretal genummen habent und yn yren Conciln Herr himmlischer Vater, durch dem mild beschüeffts den menschen in drimaltig wirdigkeit

Expl.: des helf uns Got der Vater und der sun und heilige Geist. Amen.

Qui me scribebat, Achacius prentner nomen habebat, sacerdos et canonicus in plaga, maie VI. anno 1450, in die cleti.

2. f. 97—145': (Jacobus da Theramo): **Hie hebt sich an ein Recht-puch von teuffel Belial wider Jesum.**

Inc.: In dem nam von der heyligen und ungetaylten Drivaltigkeit und unser frawn der ewigen Ich hab gedacht, ich well mich versuchen, ob ich zu deutsch mocht bringen das püchel, das da betracht

Expl.: Maria muter der genaden, muter der parmhertzigkeit peschirm uns vor dem veint, enfach uns in der Zeit des Todes Amen. Hie hat das puech ein end, God uns seinen Engl send. Amen.

In tegum, fragmenta ejusdem saeculi materiae medicinalis.

116. Cpl. [816. b]. 170.

chart. saec. XV. (1451 f. 94, 1453 f. 117', 126, 153, 198', 214') 214 ff. 8.º man. II. (I. est eadem, quae Cpl. 169 scripsit). Orig. Bohem. (f. 94 in Colegio caroli Ciuitatis pragensis). Anterior possessor: Joannes de Rabenstein (f. a cap. f. 153, f. 207, tegum. post., f. 214' 1465 papie in domo Tortorum). Ligatura antiqua.

Tegum. exter. Castellum Rabenstein delineatum cf. Cpl. 60 tegum inter.

Tegum. inter., f. a cap. et ad calc. (utrumque membr.) **Notae variae theologicae et philosophicae** (manu Rabenstein. et aliis saec. XV.) praeterea f. a cap. Anna, ut puto, Rabensteiniana.

f. 1 — 214' (f. 1 — 100, 109 — 126, 129' — 214' I. f. 100 — 108', 126' — 129' II.): **Versor Joannes, magister Paris.: (Quaestiones super veterem artem et logicam novam Aristotelis, librum divisionum Boëtii et sex principiorum Gilberti Porretani.**

Inc.: (C)Ircā librum Porphirii Mouetur Primo quaestio

Expl.: permixto positione (?) et haec de 4° libro topicorum finis huius feria 6. post Judica hora 21 Anno 1453 Eodem Ieiunio prage crustule (?) fuerunt care.

Textus ab impresso (Hain 16026) non multum differt, attamen in editione typis evulgata divisiones Boëtii desunt. Forsan

noster codex continet **Lecturam Nicolai de' Stoyozin super Versoris quaestiones.**

ff. 187 et 188, 199 et 200 vac.

f. 94 (manu Rabenstein.) **Papia impia** f. 100 (in marg. inf. rubr.) **Gilhan waniek** ff. 7, 93', 137' et 165 figurae rudes initiales.

f. 117' **Intercessio sanctarum virginum autoeterni oculis scriptorem faciat carum.**

f. 120 bone iesu pius esto **Calamo** scribenti heu ach pauca menti **Opifex** ergo superne patrie da gaudia visere eterne ut ob intuitum lucis omni priuetur genere trucidis Amen.

f. 187 Et in hoc terminantur parisiensia puncta in se continentia superficialiter cuncta Que Aristoteles in suis libris occulte tradidit eosque ad legendum et non intelligendum (?) edidit Compositorque horum verus zelator devotulorum (?) animum suum praeparavit pro suoque posse hanc manifestavit Johannes versor vocatus pro quo pane vite sit satiatus de normania nacione fruatur diuina consolacione (manu Rabenstein.). Laus deo Pax viuis Requiesque defunctis.

Tegument. poster. Probationes pennae (manu Rabenstein.).

117. Cpl. [453. b]. 76.

chart. saec. XV. (1451) 240 ff. 2° man. III. Orig. ital. praeter man. III. Ant. poss.: Joannes de Rabenstein. Ligat. rec.

1. f. 1—6' I. **Philelphus (Franciscus): Exhortatio ad regem Francorum in Turcos.**

Inc.: (C)Vm tuas ego res bellicas

Expl.: observanciamque ostenderet Vale ex Mediolano XIII kalendas marcias MCCCCLI etc Et sic est finis.

2. f. 7—20' I. **Rasinus Balthasar, poeta Papiensis: Formulae epistolarum.**

Inc.: (m)Eam quom (sic!) in mentem

Expl.: haud pollicere (sic!) possim etc.

f. 15' falso: Incipit prima 4^a Ciceronis.

3. f. 21—23 I. **Mandalin Joannes (stud. universitatis Vindobonensis): Epistolae.**

Inc.: Quam tibi sit dampnosa

Expl.: memoria scio neminem Vale et sepe me tuis litteris visita.

4. f. 23—37' I. **Barzizius Gasparinus Bergamensis: Clausulae electivae in diversis epistolarum generibus apte collocandae de libro epistolarum Gasparini Barzizii Bergamensis extractae.**

Inc.: (q)Vamquam nunquam de tuo

Expl.: precamina liberaliter consumenda.

5. f. 38 et 38' I. **Galeacius, duce Mediolanensis filius: Orationes duae ad Venetos.**

I. inc.: (n)Ichil quippe iocundius
 expl. (f. 38'): quam curiosissimum. dixi.
 altera inc.: (q)Vam vellem id michi
 expl.: plenissime pollicetur. dixi.

6. f. 39—43 I. **Philelphus (Franciscus): Epistolae quaedam.**

Inc.: (i)Ohannes marius filius cum
 Expl.: prudenciam ostentare Vale.

7. f. 43—43' I. **Epistola de laudibus Sami insulae.**

Inc.: (m)Itiori iam Celo partem
 Expl.: deducat in pacem.
 An sit Philelphi, nescio.

8. f. 43'—44 I. **Plus papa II: Epistola ad ducem Mediolani causa gratulandi sibi de sua conualescencia.**

Inc.: Pius papa Sicut diebus praeteritis
 Expl.: diebus vite tue. Ex tiberi sub anulo piscatoris XXVI septembris MCCCCLXI pontificatus nostri annus 4 tus.

9. f. 44—46' I. (Heimbürg Gregorius): **Apographum appellationis nomine Sigmundi ducis Austriae et comitis Tirolensis ad sedem apostolicam die 16. Martii 1461 factae.**

Inc.: Cum ingrauatorum atque lesoꝝ
 Expl.: inibi comprehensis et contentis.
 Confirmatum est instrumentum a Martino Marquard, clerico Wormiensis dioecis notario publico.

Cf. Pastor L. Geschichte der Päpste II. pag. 134.

10. f. 46'—50 I. **Regulerius comes: Oratio in principio studii Papiensis cum epistola dedicatoria ad Galeacium ducalem progenitum.**

Praefatio inc.: et si vereor comes
 expl. (f. 47): accumbere diuum Vale.
 Oratio ipsa inc.: Fuerat profecto vel officii
 expl.: legum dignoscere causas. Acta papie in ecclesia cathedrali die secundo nouembris anno domini 1461.
 Oratio finitur per 12 hexametros.

11. f. 50—50' I. **Formulae variae epistolas finiendi.**

Inc.: Valet et valeant
 Expl.: vobis mitto salutes.

12. f. 50'—56 I. **Bonacursius (Philippus): Oratio de nobilitate seu Controversia de nobilitate inter P. Scipionem et C. Flaminium.**

Inc.: (a)Pud maiores nostros Sepe
 Expl.: in vestra sententia nunc relinquitur. Explicit. (sequitur manu Joannis de Rabenstein) Controversia de nobilitate inter P. Scipionem et C. flaminium per eximium orhatorem bon(a) Cursium pistoriensem edita explicit.

13. f. 56—62 I. **Plutarchus: Liber de educandis liberis translatus a Leonardo Aretino cum praefatione eiusdem.**

Praefatio inc.: (m)Aiores nostros angele mi

expl. (f. 56'): ipsum audiamus.

Versio ipsa inc.: (q)Vidnam (nam) est quod

expl.: effici posse constat ingenio. Explicit plutarchus de liberis educandis ex greco in latinum traductus per excellentissimum et egregium oratorem dominum leonardum aretinum.

14. f. 62—63' I. **Oratio et commentatio de divinissimo eucharistiae sacramento.**

Inc.: (c)Vm id meam venit in mentem

Expl.: gloriam (e)nanciscemur ad quam nos perducatur qui vinit et regnat per infinita secula benedictus Amen.

15. f. 63'—64' I. **Oratio et commemoratio de divinissimo eucharistiae sacramento.**

Inc.: (e)Vkaristie diuinissimi sacramenti

Expl.: gloria haberi mereamur Amen.

16. f. 64—65' I. **Oratio de laudibus divi Joannis Baptistae.**

Inc.: Qui magni atque illustres

Expl.: gloriam assequimur ad quem (sic!) perducatur qui vivit et regnat per infinita secula benedictus.

17. f. 65—66 I. **Exhortatio in electione praelati.**

Inc.: Reor viri religiosissimi

Expl.: gloriam consequamur Ad quam nos perducatur secula benedictus Amen.

18. f. 66 I. **Gnome: Quid refert vnde nascamur si possumus superare quod nascimur. plus habet glorie splendor probitatis in humili quam fastus originis in sublimi.**

19. f. 66 I. **Birckamer Jo.: Epistola in qua reprehendit quendam nimis obscure scribentem.**

Inc.: Litteras tuas N. doctissime

Expl.: ut supra habeo.

20. f. 66—66' I. **Oratio pro petendis insigniis.**

Inc.: Cum omnia mea studia

Expl.: dicimus doctoratus insignia.

21. f. 66'—67 I. **Oratio ad petendum insignia.**

Inc.: Hanc diem celeberrimi patres

Expl.: utraque iuvare.

22. f. 67 I. **Oratio habita in conventu publico ad commendationem legis canonicae insignia postremo petendo.**

Inc.: Si vellem hoc in loco

Expl.: faciet prosperabuntur.

23. f. 67 I. **Gratiarum actiones.**
 Inc.: Debeo vehementer viri integerrimi
 Expl.: ago et habeo gratias. dixi.
24. f. 67—67' I. **Petitio insigniorum.**
 Inc.: Doctores qui insulas(?) hoc loco
 Expl.: exposco Ad laudem omnipotentis dei omnia qui regnat
 persecula amen. dixi.
25. f. 67' I. **Oratiuncula sive Praefatio habita in introitu examinis
 iuris civilis.**
 Inc.: Dum ipse memini
 Expl.: humanitate tribuatis.
26. f. 67'—68 I. **Oratio habita in laudem alicuius.**
 Inc.: Maxime optarem praestantissimi patres
 Expl.: archidiacono dignissimo domino.
27. f. 68—69 I. **Oratio in dandis insigniis cuidam Bononiensi.**
 Inc.: Maximi labores (sic!) foret ...
 Expl.: ad laudem dei nostri omnipotentis.
28. f. 69—70 I. **Januenses: Epistola eorum ad ducem Mediolani. (d. d.
 XXVIII. dec. 1435).**
 Inc.: Scimus illustrissime princeps
 Expl.: haberi velimus datum ut s(upra) Capitanei libertatis ianu-
 ensis et Concilium athenianorum (?) ciuitatis Janue.
29. f. 70—70' I. **Candidus secretarius ducalis: In Januenses epistola
 responsiva.**
 Inc.: Nuper seu consulto seu temere
 Expl.: dominatio censenda erit.
30. f. 70'—72' I. **Poggius Florentinus: Oratio habita ad Nicolaum V.
 summum pontificem.**
 Inc.: Scio consuetudinis esse
 Expl.: amplius expetenda Amen.
31. f. 72'—75 I. **Poggius Florentinus: Invectiva in clerum.**
 Inc.: (v)Ellem patres venerandissimi
 Expl.: (per verba): nisi eas famelici. In fine manc.
32. f. 75' I. **Oratio ad marchionem Mantuanum.**
 Inc.: Cum tuam dignitatem
 Expl.: accipere non recusabis.
33. f. 75'—76 I. **Galeacius comes: Oratio ad Fridericum Caesarem.**
 Inc.: Existimo nequaquam te mirari
 Expl.: neque aptabilis.
34. f. 76—76' I. **Orationes duae doctoris (iuris) ab initio lectionum.**
 I.^a inc.: Ad interpretationem iuris
 expl.: perficere valeam etc.
 II.^a inc.: In minimis quoque rebus
 expl.: mente retineamus.

35. f. 76' I. **Oratio recepti in collegium.**
 Inc.: Quam maxima erga me
 Expl.: suppetunt explanare etc.
36. f. 76'—77 I. **Oratio commendatrix iuris canonici per promovendum.**
 Inc.: Si vellem hoc in loco
 Expl.: mihi tribui peto.
37. f. 77 I. **Oratio parva commendationis legum.**
 Inc.: De sacrarum legum laudibus
 Expl.: parva non sufferunt.
38. f. 77—77' I. **Clausulae recommendationis promovendi.**
 Inc.: Admodum optarem praestantissimi patres
 Expl.: absolvere statuam.
39. f. 77'—78 I. **Epistola in commendatione Venetiarum et contra continuos cultores patriam.**
 Inc.: Honos praefecto (sic!) ut praeclara
 Expl.: quod facis ama. Palmarum die 1458.
40. f. 78 I. **Epistola excusatoria de tarda rescriptione.**
 Inc.: Cum pluribus iam diebus elapsis
 Expl.: nephas putare.
41. f. 78—78' I. **Epistola contra reprehensorem poetriae.**
 Inc.: Ego vero philippe vir humanissime
 Expl.: velim attribuas.
42. f. 78' I. **Birkamer Jo.: (Epistola, in qua reprehendit quendam Nicolaum nimis obscure scribentem).**
 Inc.: Litteras tuas Nicholae doctissime
 Expl.: facibus adiuuare.
 Eadem est ac f. 66, sed longior.
43. f. 78' I. **(Oratio) pro examinando.**
 Inc.: Hanc diem ce (le) berrimi patres
 Expl.: vtque iuuare.
 Eadem est ac f. 66'—67.
44. f. 78'—79 I. **Epistola pro informatione amatoris.**
 Inc.: Tu vero frater dulcissime.
 Expl.: persuadere quaeram (?)
45. f. 79 I. **Epistola de miseria et discordia patriae vel civitatis.**
 Inc.: Inde cuncta mala orta esse
 Expl.: habere penarum.
46. f. 79 I. **Gnome.** Te minime fugit versiculus: pollicitis diues quilibet esse potest.
47. f. 79 I. **(Alphonsus V.) rex Aragoniae: Epistola diffidationis contra Florentinos.**
 Inc.: Deum hominesque testamur

Expl.: speramus optinere. Datum in castello noue ciuitatis Neapolis die II. mensis iunij Anno a nativitate domini MCCCCLII.º.

48. f. 79—79' I. **Petrarca Franciscus: (Epistola) de miseria huius vitae.**

Inc.: Quid de hac vita qua degimus

Expl.: conditione viuamus.

49. f. 79' I. **Responsio voluptatis huius vitae et commendatio virtutis.**

Inc.: An non tibi hij

Expl.: dignitate accusarem.

50. f. 79' I. **Nota de clementia.**

Inc.: Nulla enim de virtutibus

Expl.: quam penitere.

51. f. 79'—80 I. **Oratio pro promovendo.**

Inc.: Si umquam viri disertissimi

Expl.: mei non est benedicere.

52. f. 80—80' I. **Responsio ad invitantes.**

Inc.: Spectabiles atque insignes pietate viri

Expl.: vltro polliceor. dixi.

53. f. 80' I. **Epistola ad Alexandrum (Magnum).**

Inc.: O alexander domuisti greciam

Expl.: laudes tuas.

54. f. 80'—81' I. **Salutatus (C. Pierius) Collucius: Dulamatio de morte Lucretiae.**

Inc.: Lucrecia spurii lucrecii filia

Expl.: beatam fore vitam.

f. 80' in marg. inf.: **Epitaphium Lucretiae (6 vers.).**

Inc.: Cum foderet gladio castum Lucrecie pectus

Expl.: Alter aput manes alter aput superos.

In cod. marg. Caput humanum delineat. cum adscriptione: **Iuneni ad homicidium..**

55. f. 81'—82' I. **Regularius de Comite, iuuenis nondum annorum XV.: Oratio in laudibus Joannis Castellonei cardinalis et episcopi Papiensis.**

Inc.: Et si vereor pater reuerendissime

Expl.: commendatum habe. dixi.

56. f. 83 I. **Regularius de Comite: Epistola ad virum insignem de Barnabeis utriusque iuris doctorem et abbatem S. Victoria.**

Inc.: Hanc meam ad te oratiunculam mitto

Expl.: commendatum habe. Ex laribus nostris octavo kalendas februarij.

57. f. 83 I. **Versus quattuor.**

Inc.: Ast ego per terras peregrinaque littora pergens

Expl.: Donatum semper iuuat monosyllaba nomen.

58. f. 83—83' I. **Plato. Excerpta latina ex libris de re publica.**
 Inc.: Aut ergo sciscite
 Expl.: transcendere seruitutem.
59. f. 83' I. **Responsio cuiusdam, cui Donatus miserat metra.**
 Inc.: Nequeo satis admirari
 Expl.: habuit a(n) numero Vale igitur meum mell (sic!).
60. f. 83' I. **Nota de Vespasiano Imperatore.**
 Inc.: Nam vespasianus imperator
 Expl.: absorbebant premebat.
61. f. 83' I. **Historia ex Valerio Maximo.**
 Inc.: Quidam boni viri filius
 Expl.: sepius oriuntur.
62. f. 83' I. **Nota ex Vitis Patrum S. Hieronymi.**
 Inc.: Monitionem tene de quo legitur
 Expl.: non praesumptuosi.
63. f. 83'—84 I. **Nota de Henrico filio Frederici II. Imperatoris Romanorum.**
 Inc.: Cum luduicus primogenitus
 Expl.: flebiliter condoletis.
64. f. 84—99' I. **Petrarca Franciscus: Epistolae duae ad Urbanum V. papam.**
 I.^a inc.: (a)Liquamdiu pater beatissime
 expl. (f. 93'): vtque arbitror. Deo gratias venecijs III. kal. Julij.
 II.^a inc.: (i)N exitu Israel de egipto
 expl.: perseueranciam largiatur Amen.
65. f. 99'—104 I. **Joannes de Hisdonio: Epistola invectiva contra Italiam et contra Franciscum Petrarcam.**
 Inc.: (h)Omo quidam descendebat
 Expl.: gloriam assequatur. amen.
66. f. 104'—120' I. f. 130' I. f. 131'—142 I. **Petrarca Franciscus: Epistolae ad diversos.**
 Inc.: (n)Vper aliud agenti
 Expl.: quemquam cose qui dubitat.
 Missae sunt epistolae ad: Joannem de Hisdonio (f. 104'—115'), Stephanum de Columna (f. 115'—117'), Franciscum de Senis (f. 117'—119' et f. 139—139'), Florentinos (f. 119'—120'), Nicolaum de Lucca (f. 120'), Nicolaum Florencium, senescalcum regni Neapolitani (f. 125—127), Lucchium (f. 127—130'), Joannem Boccaccium (f. 131'—135 et f. 135—136), Bunicontrum (?) de S. Mimate (f. 135—136), Joannem de Calumpna (f. 137—137'), Donatum grammaticum (f. 137'—139 et f. 139'—142).

67. f. 120'—121 I. **Galleanus: Epistola ad Delphinum Viennensem, primogenitum regis Francorum, super captione ipsius regis capti per Anglicos (anno) MCCCLVI die septima Septembris.**
Inc.: (u)Rget hinc animum dolor
Expl.: dignetur altissimus.
- 68 f. 121'—122' I. **Florentini: Epistolae duae eorum ad gubernatores pacis ac libertatis rei publicae Romanorum.**
I.^a inc.: Deus benignissimus concta (!) disponens
expl. (f. 122): gloriam transmissuros. Datum florentiae quarta Januarii.
II.^a inc.: Alias per nostras litteras
expl.: prisci nominis maiestati Datum florentie die prime (!) mensis february XIII. indictione MCCCLXXV.
69. f. 122'—123' I. **Gregorius XI. papa: Litterae ad Romanos dictatae per Si(monem) de Borsano (cod. habet falso brozano) cardinalem (archiepiscopum Mediolanensem et referendarium ipsius papae).**
Inc.: (e)Xcubare nos super
Expl.: protegatis fundamento.
70. f. 123'—124' I. **Gregorius XI. papa: (Epistola) ad populum Romanum.**
Inc.: Naturam humanam post primi
Expl.: commendare praeconis.
71. f. 130'—131' I. **Bartholomaeus de Jacob de Janua: Epistola.**
Inc.: (e)X spacio responsurus
Expl.: aluere cibis.
72. f. 142—144' I. **Centuarla Guillelmus (O. Min. episcop. Papiensis 1386—1402): Epistola ad Joannem de Hordogio, quae praestantiora sint ingenia an praesentia an antiqua.**
Inc.: (q)Vid ego nunc vir eximie
Expl.: tecum egi. Vale.
73. f. 144'—145' I. **Apographum instrumenti laureationis Francisci Petrarcae.**
Inc.: Ad aeternam rei memoriam Cum sicut ex anima
Expl.: multitudine numerosa. 4to idus aprilis Anno domini MCCCXLI Poncelatus scribe senatus. Subscriptum (?) per me Romanum contra (?) iohannis Gregorii dei gratia almi vrbis praefecti auctoritate notarium et scribam sacri senatus.
74. f. 146—154' I. **Sex. Aurelius Victor: De viris illustribus urbis Romae.**
Inc.: (p)Roca rex Albanorum
Expl.: cremandum curavit.
In Cod. adscribitur Plinio.

75. f. 154'—158 I. **Barzizius Gasparinus Bergamensis: Orationes tres (I. II. III.) et una epistola (IV.),**
 I.^a inc.: Si vllum vnquam
 expl. (f. 156): quemquam putetis Amen.
 II.^a (ad Alexandrum V. papam) inc.: Cum omnes, qui tuam
 expl. (f. 156'): esse intelligamus.
 III.^a (ad regem Aragoniae) inc.: Vellem hoc die rex
 expl. (f. 157'): beniuolenciaque prosequaris.
 IV.^a (ad regem Cypri) inc.: Si recte a nostris
 expl.: gratissimus esse videar. vale.
76. f. 158—158' I. **Auctorum classicorum veterum epistolae breves (fictae).**
 Inc.: Modestiam tuam nouercam
 Expl.: istarum susceptione.
77. f. 158'—162' I. **Basilius S.: De utilitate studij in libris gentiliū ad nepotes lat. vers. a (Leonardo) Aretino cum. praefatione eiusdem.**
 Praef. inc.: (e)Go tibi hunc librum
 expl. (f. 159): grauitas sit.
 Textus ipse inc.: (m)Vlti sunt filij
 expl.: consilia aspernantes etc.
78. f. 162'—163 I. **Guarinus Veronensis: Epistola ad Leonellum Estensem.**
 Inc.: (h)Odierno die mi rex
 Expl.: amoris relinqueret. Vale ex ferraria ydibus septembribus M^oCCCC^oXXXIII.^o.
79. f. 163—163' I. **Epistola ad Joannem Boccacium.**
 Inc.: (l)Ibium tuum quem
 Expl.: baculo egregie. Require vt prius etc.
80. f. 163'—166 I. **Thomas Reatinus: Apologia ordinis equestriū apud sacrum collegium cardinalium habita in Poggium ma(le)dicum.**
 Inc.: Soleo sepe meam
 Expl.: quiescere valeamus. finis laus trinis.
81. f. 166—173' I. **Poggius Joannes: Epistolae ad diversos.**
 Inc.: Cum pluribus diebus
 Expl.: satis accumulata. Poggius florentinus. FINIS.
 Directae sunt epistolae ad Leonardum Aretinum (f. 166—168), Antonium Parodem (?) Siculum (f. 168), Guarinum Veronensem (f. 168), Nicolaum (f. 168—170), Antonium Luschium (f. 170—171'), ad ignotum inuectiva (f. 171'—173').
82. f. 173'—174' I. **Aurispa (Joannes): (Epistola) ad Baptistam Capodeforio Romanum.**
 Inc.: Cum in rebus bellicis
 Expl.: spernendus est.

83. f. 174'—175' I. **Phillephus Franciscus: Epistola ad Pallantem Strozzi.**
 Inc.: Soleo certe nonnunquam
 Expl.: vehementer rogo. vale.
84. f. 175'—177 I. **Phillephus Franciscus: Oratio ad Eugenium IV. papam de felicitate.**
 Inc.: Socratem philosophum et senem
 Expl.: successuque Austra. Vale florentie V^o Idus quintiles MCCCC^o XXXIII.º.
85. f. 177—180 I. **Guarinus Veronensis: Epistolae et Orationes.**
 I.^a (epistola ad Modium iuris consultum inc.: (q)Vanta me benivolencia et caritate
 expl. (f. 177'): facile perspicies.
 II.^a (oratio): Antequam ad hunc locum
 expl. (f. 178): leticiamque pariant.
 III.^a (epistola ad Franciscum Barbarum) inc.: Diuina sepius opera
 expl. (f. 178'): laudesque manebunt.
 IV.^a (oratio pro insigni praetore Veronensi Paulo Crinio) inc.: Memini praetor amplissime
 expl. (f. 179'): laudesque manebunt.
 V.^a (oratio post novitiam Thebaldi missam inter convivas habita) inc.: Circumspicio princeps illustris
 expl.: insignes edidit.
86. f. 180—229' I. **Boccacius Joannes de Certaldo: Liber de montibus et fluminibus, fontibus, silvis, lacubus et maribus cum prooemio ad (Hugonem Jerusalem et Cypri) regem.**
 Prooem. inc.: (c)Vr rex eram equidem fessus
 expl. (f. 180'): altitudines metitur et conspicit.
 Opus ipsum inc.: (a)Alar mons est cuius nomen
 expl.: doctrine ascribatur sue Explicit.
87. f. 230 I. **Collatio Babylonici et Romani imperii.**
 Inc.: (c)ollatio babilonici et Romani imperij Primo sicut a primo anno
 Expl.: ortum est occidentis Imperium.
88. f. 230 I. **Collatio Romani imperii ad Carthaginense et Macedonicum.**
 Inc.: (c)ollatio aliqualis Romane vrbis
 Expl.: duxeris computanda.
 f. 230' (manu Rabenstein.) Recensio eorum, quae in codice continentur (ultima linea manu III. scripta est).
- 89 f. 231—235 II. **(Pseudo-) Homerus: Batrachomyomachia in latinum traducta a Carolo (Marsuppini) Aretino.**
 Inc.: (R)Anarum murumque simul crudelia bella

Expl.: Phebus nunctanti (pro nunc tanti) cessit discordia belli etc. Caroli Aretini Batromiomachis Finis.

Impressa est saepe ista translatio cf. Hain 8783—8786.

90. f. 235—240 III. (postea adscriptum). **Appellatio capituli ecclesiae Passaviensis ad Sixtum papam IV. dd. 27. Nov. 1480 in causa electionis Friderici Maurkircher episcopi.**

Inc.: In nomine domini Amen Anno a nativitate Cum sanctorum patrum

Expl.: rogatus et requisitus etc.

Impressum in Monument. Boic.

118. Cpl. [453. a]. 81.

chart. saec. XV. (man. II. alterius dimidii eiusdem saec.). 134 ff. 2° man. II. Ant. possess.: (Joannes de Rabenstein). Ligat. recent.

1. f. 1—13 I. **Aeneas Sylvius Piccolomini episcop. Senensis** (postea Pius papa II.): **Epistola ad Sbigneum ep. Cracoviensem Card. tit. S. Priscae.**

Inc.: (R)everendissime in christo heraldus alfonsi regis

Expl.: cum vacauerit legito. Ex nova ciuitate Austrie.

f. 1 in marg. inf. (manu Rabenstein.): Ad materiam istius epistolae habes epistolam pulc(h)errimam Sancti Ieronymi quae CXII in volumine suo epistolarum in ordine existit.

2. f. 14—16 II. **(Tractatulus de communione sub utraque specie, eam defendens.**

Inc.: (S)aluator noster dominus iesus

Expl.: sub forma vini.

Idem opusculum habetur in Codd. Pall. Vindob. 4131 (f. 56) 4295 (f. 84) et 4940 (f. 330). f. 14 (alia manu) haec est via hereticorum waldensium.

3. f. 16—21 II. **Auctoritates evangelii, doctorum, canonum et ecclesiae pro communione sub utraque specie.**

Inc.: Matth. XXVI. Cenantibus autem illis

Expl.: miserie et doloris.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 4550 (f. 79), in quo istae auctoritates habentur mediae inter opuscula Joannis Hus.

4. f. 21'—23' II. **Joannes de Capistrano S. Ord. Min.: Sermo de oboedientia erga ecclesiam habitus ad populum Moraviae.**

Inc.: (E)Mulor enim vos ad Cor. X.^o ca.^o Cum sensisset apostolus

Expl.: supradictas rationes. Et sic habemus 13 argumenta.

5. f. 24—46' (except. f. 25'—27' et f. 33—33') II. **Joannes de Capistrano S. Ord. Min.: Epistolae durante eius missione inter Husitas ad eum directae et ab eo conscriptae, et quidem.**

f. 24 **Rokyžana Joannes archiep. Prag. ad Capistranum.**

Inc.: Cuiusuis boni affectum fama discurrente frequenter

Expl.: per praesentem Datum prage Sabbato ante Exultacionis (!)
S. crucis Anno LI.º

Extat apud Amand. Hermann Capistranus triumphans Colon. 1700
pag. 345.

f. 24—24' **Capistranus ad Rokyzanam.**

Inc.: Venerande magister Tuas honestissimas quales

Expl.: me suscipe. Ex Bruna XIX. Septembris 1451.

Apud Hermann l. c. p. 346 et 347.

f. 24'—25' **Capistranus ad Rokyzanam.**

Inc.: Affectum salutis tue

Expl.: omnibus pateat. Ex Crumlow in Boemia XIX. Octobris
Anno etc LI.º

Finis huius epistolae extat apud Joannem Cochlaeum Historia
Hussitarum Mogunt. 1549 p. 373.

f. 27'—28 **Casimirus rex Poloniae, magnus dux Lituaniae et
haeres Russiae ad Capistranum.**

Inc.: Venerabili et egregio viro Splendorem suum princeps

Expl.: conficient gubernent Datum in Grodel (!) feria 4.^a in
vigilia natiuitatis Sancte Marie Anno domini Mº CCCCº LI.º
Relacio Magnifici Johannis de Comeczpole Regis polonie Can-
cellarii.

Apud Cochlaeum l. c. p. 368 Wadding L. Annales Minorum Rom.
1736 tom. XII. pag. 98. Habetur etiam in Cod. Pal. Vindob.
4498 (f. 148).

f. 28—28' **Borotin Joannes magister ad Capistranum.**

Inc.: Salutem et salutis opem facere

Expl.: religiosus et sensatus. Datum in Grecz Regine.

Apud Hermann pag. 367.

f. 28'—29 **Borotin ad Capistranum.**

Inc.: Nominantissimo et utinam digno

Expl.: seductor reputeris. Ex liticz in die S. ludmille patrone
Bohemie Anno domini Mº 1451.

Apud F. C. R. Weber „Des Franciscaners Johannes von Capistrano
Mission unter den Hussiten 1451—1453“. Leipzig. J. J. Weber.
1867 p. 36—40 (ex Cod. bibl. universitat. Lips. 940 f. 283 ss.).

f. 29—29' **Capistranus ad Borotin.**

Inc.: Scribis te optare

Expl.: gloriam beatorum. Ex Brunna XX. Septembris.

Apud Hermann p. 368 et Weber p. 40—44 ex supra nominato
Lips. f. 284'.

f. 29'—30 **Quidam (Joannes Towacowsky de Clmburg capitaneus
general. Moraviae) ad Capistranum.**

Inc.: Ad meliora tendere

Expl.: qualibet postergata (!) Datum Cremsj Sabbato post Stephan regis per Sacerdotes ibidem.

Apud Wadding XII. p. 95.

f. 30—30' Capistranus ad Towacowsky.

Inc.: Magnifice excellens domine. Cum salutari lumine

Expl.: gaudia beatorum. **Ex Brunna.**

Apud Weber l. c. p. 44—46 ex Cod. Lips. 940 f. 287.

f. 30' Towacowsky ad Capistranum.

Inc.: frater Johannes. licet scripta tua

Expl.: ueritati conscribere (?) Datum Towaczow feria quarta post Bartholomei Anno etc. LI.º.

Apud Cochlaeum p. 374.

f. 30'—31 Capistranus ad Towacowsky.

Inc.: Magnifice et utrumque excellens domine. more volgari in

Expl.: glorie sempiternae. **Ex Olomucz IIk Septembris Pusillus**
seruulus Johannes de Capistrano Ordinis minorum et indignus

Apud Cochlaeum p. 374 (sed abbreviat).

f. 31—32 Capistranus ad Georgium de Poděbrad gubernatorem regni Bohemiae.

Inc.: frater Johannes Cum spiritu salutari gratiam

Expl.: in nouissimo die. hic sequitur prolixior tractatus quem in Olmucz et Brunne composui et intendo destinare sacre vniuersitati Wiennensi cum totum composuero.

f. 32—32' Capistranus ad Georgium de Podebrad.

Inc.: Magnifice et excellens domine hac die venerabilis

Expl.: ad gaudia sempiterna. **Ex Brunna XX. die Septembris M^o CCCC^o LI.º**

Apud Cochlaeum pag. 375. Habetur etiam in Cod. Pal. Vindob. 3609 (f. 244).

f. 32'—33 Capistranus ad universitatem Vindobonensem.

Inc.: Nolo vos admirari

Expl.: ad gaudia sempiterna. Libellum quem istis diebus non sit molestum. **Ex znayma XXIII. Septembris Anno d. 1451.**
Tocius alme vniuersitatis wiennensis Inutilis servus licet orator fidelissimus frater Johannes de Capistrano minorum minimus et (!) filiulusque vir immeritus etc.

Apud Weber l. c. p. 33—36 iuxta Cod. Lips. 940 f. 278.

f. 33' Capistranus (ut opinor) ad Joannem de Bobirspurg priorem monasterii sancti spiritus (ordinis Coelestinorum) de Owyn.

Inc.: Venerande pater salutem et gratiam in domino. nuper gratissimas vestras

Expl.: facit in christo iesu. **Ex egressi ciuitate die XXI. Septembris 1451.**

„Septembris“ est error librarii pro „Decembris“. De monasterio Oybin (Owien, Owyn, Oywien, Moywin) in Lusatia superiore prope Zittau 1369 a Carolo IV. imp. fundato et 1568 extincto cf. Pescheck „Geschichte der Cölestiner des Oybins“ Zittau. 1840.

f. 33' **Capistranus cuidam (Joanni de Nediellis) scribit.**

Inc.: Tamquam hereticus loqueris

Expl.: desidero ueritatem. Ex Egra XIII. Januarii 1452.

Commemoratur ista epistola apud Weber l. c. p. 23.

f. 34—43' **Capistranus ad Rokyzanam.**

Inc.: Salutem in saluatore omnium

Expl.: ad honorem laudem et gloriam domini nostri iesu christi qui cum patre seculorum Amen. Ex Egra MCCCC^o 52 Incepta in vigilia Natiuitatis domini Et conclusa in sabbato post octauam Epiphanie pluribus aliis arduis negociis occupatus tibi Johanni de Rokyczano.

Habetur apud Walouch Žiwotopis swatého Jana Kapistrana Brunn 1858 pag. 728 ss. Weber commemorat hanc epistolam pag. 17—18.

f. 43'—46' **Capistranus ad barones, nobiles, cives regni Bohemiae.**

Inc.: Credo magnifici ac praeclarissimi

Expl.: mihi rescribere dignemini. Ex ponte quinta die Ma(ii) Anno domini 1452. Hec est benedictio hominis vobis noti etc.

Apud Hermann l. c. p. 371 ss. Commemoratur et quoad partem excerpitur apud Cochlaeum p. 375 et Acta SS. Octobr. tom. X. pag. 340.

6. f. 25' II. **Nota (Auctoritates) de oboedientia et unitate ecclesiae.**

Inc.: Augustinus libro 2.º de gratia

Expl.: habetur d(istinctione) 12. Quamuis.

7. f. 26—27' II. **Nota contra communionem sub utraque specie.**

Inc.: Notandum est quod laici

Expl.: pena eos sequitur.

8. f. 33—33' II. **Nicolaus de Cusa Card. ad S. Petri vincula: Epistola ad Fridericum archiepiscopum et singulos episcopos provinciae Magdeburgensis de religiosis reformandis.**

Inc.: Nicolaus miseracione diuina Quoniam sanctissimus dominus noster

Expl.: inuiolabiliter obseruari. Datum Magdeburgi sub nostro sigillo die veneris XXV. mensis Junii pontificatus Sanctissimi in christo patris et domini nostri domini nicolai diuina prouidentia pape quinti anno 5to.

Citatur haec epistola (anni 1451) apud Pastor L. „Geschichte der Päpste“ I. Freiburg. 1886 pag. 355 et 356.

9. f. 46'—54' II. **(Sacconi Reinerus Ord. Praed. vel Pseudoreinerus): (Libellus de haereticis Waldensibus et erroribus eorum).**

Inc.: (a) Vdistis quod antichristus venit

Expl. (per verba): et ideo non est curanda.

In fine mutil., sed desunt perpauca. f. 46' Incipiunt sectæ hereticorum.

De auctore cf. Quétif-Echard Scriptores ord. Praedic. Paris. 1719 —21 vol. I. pag. 154 et II. p. 817.

Editus est iste libellus a P. Jac. Gretser S. J. in Maxima Bibliotheca veterum Patrum. Lugd. vol. XXVI et in Gretser Jac. Opera omnia tom. XII. Ratisb. 1738 p. 24—48. Habetur in Codd. Pall. Vindob. 4213 (f. 107 sub nomine Reineri Sacconi) et 4164 (f. 273) ac 4902 (f. 145) sine cognomine auctoris, item in Cod. Zwettlensi 311 (f. 90) et excerpta in Cod. D. 6. bibliothecae capituli metropolitani ad S. Vitum Pragensis.

De Waldensibus in Austria et Bohemia eorumque erroribus cf. Cpl. 166 (f. 177). Palacky F. „Über die Beziehungen und das Verhältnis der Waldenser zu den ehemaligen Secten in Böhmen. Prag. 1869, Friess G. E. „Patarener, Begharden und Waldenser in Österreich“ in „Österr. Vierteljahrsschrift für kath. Theologie“ XI. Jahrgang (1872), Preger W. „Beiträge zur Geschichte der Waldesier im Mittelalter“, Abhandlungen der k. bayr. Academie der Wissenschaften, III. Classe, XIII. Bd. 1. Abth. cf. etiam Codd. S. Florian XI. 152 (f. 37) 234 (f. 84) et 328 (f. 148') nec non Codd. Seitenstettenses 188 et 252 ac Cod. Altovad. 61.

10. f. 55—74 II. (**Joannes Příbram mag. Pragens.**): (**Disputatio pro communione sub utraque specie habita coram congregatione generali concilii Basileensis in refectorio minorum diebus 27. —30. Augusti 1437.**)

Inc. (per verba): (I)gitur quantum ad primum videlicet ad ostendendum

Expl.: ab horrenda diuina ulcione.

Initium deest. Commemoratur, ista disputatio apud Joannem de Segovia presbyt. card. tit. S. Calixti: Historia gestorum generalis synodi Basiliensis ed. E. Birk (Monum. general. concil. saec. XV. tom. II. et III. 1. Vindob. 1873 et 1886) lib. XII. cap. 16 (apud Birk pag. 1063 et 1064).

11. f. 74—81 II. (**Procopius de Plena mag. Prag.**): (**Disputatio pro communione parvulorum habita in generali congregatione concilii Basileensis die 31. Augusti 1437.**)

Inc.: In primis ergo ut uidetur praefate

Expl.: de baptismo paruulorum.

Habetur in Codd. Pall. Vindob. 4333 (f. 77), 4935 (f. 6) et (sine auctoris nomine) 4488 (f. 140) et citatur apud Joannem de Segovia l. c. (Birk l. c. pag. 1064).

12. f. 81'—100' II. (Joannes Příbram mag. Prag.): (Disputatio altera pro communione sub utraque specie habita in generali congregatione concilii Basileensis dieb. 2.—4. Septembr. 1437).
 Inc.: Quantum ergo ad hoc pono
 Expl.: quam quod abstinenceat.
 Citatur apud Joannem de Segovia l. l.
 ff. 101—103 incl. vac.
13. f. 104 II. Probatio communionis sub una specie ex Luc. 24. 30 et 31.
 Inc.: Vt laudabilis ecclesie consuetudo
 Expl.: quod est falsum.
14. f. 104'—134 II. (Joannes de Palomar decretorum doctor et magister sacri palatii: Responsio ad dicta Joannis Příbram et Procopii de Plsna data in generali congregatione concilii Basileensis a die 7. usque ad diem 19. Septembris 1437).
 Inc.: Omnes qui aliquod opus
 Expl.: ad uitam et gloriam sempiternam Amen.
 Commemoratur apud Joannem de Segovia l. c. lib. XII. cap. 17 (Birk l. c. pag. 1064—1065).
 Die 7. Septembr. recitata sunt (ut opinor) f. 104'—106'; die 9. f. 106'—115'; die 10. f. 115'—119; die 11. f. 119—121; die 12. f. 121'—122 — die 16. f. 122'—125'; die 17. f. 126—129' — die 19. f. 130—134.

119. Cpl. [816. b]. 169.

chart. saec. XV. (1452 f. 23', 71', 81, 92, 99, 172, 181', 185', 235, 248 et 1453 f. 115', 136, 156, 259, 271, 281). 289 ff. 8.º man. unica (Joannis). Orig. Bohem. Anterior possessor: Joannes de Rabenstein (f. 281 Papiae 1464 f. 181' 1465 f. 235 1466 f. 156). Ligatura antiqua.

In tegum. exter. Arma Plagensia.

Tegum. inter. (chart.) Registrum super quaestiones librorum VI priorum Physicorum Aristotelis.

f. 1—281 Nicolaus (de) Stoyczin (magister Pragensis): (Lectura super quaestiones Joannis Versoris, magistri Parisiensis in Aristotelis philosophiae naturalis libros).

Inc.: (C)Irca initium primi libri phisicorum

Expl.: soluuntur ex dictis et haec de quaestione finis huius operis per me Johannem principii mediive continuacioni impositus est feria V. post paracliti spiritus sancti emissionem Anno milleno quadringenteno terno quinquageno. Ablatis octo mortis cognoscitur annus Ingenio clari magistri Stoyczin Nicolai. Hic vti Aristoteles alter fuit hic Euclides Olym qui terras fama nunc sydera lustrat Preteriti ergo pya fac scriptorem sequi maria Sciencie vestigia tuta vt gradiatur via Celicularum cernens gaudia thartari mereatur vitare supplicia anen.

Perplures notae manu Rabensteiniana factae et aliae saec. XVI. et XVII.

f. 116 Registrum in libros de coelo, f. 125' et 126 figurae geometricae in margine, f. 228 lacerum.

Textus et ordo librorum non plane convenit cum editione Versoris impressa Hain 16022.

f. 248 **Nota historica**: feria 2^a hora 15 ante festum philippi (et Jacobi Anno 1452 (recte 1453, ceterum pluries in codice 1452 et 1453 inter se mutati sunt). Et eodem die hora 14 decolatus (!) est duršmid ob praetextu spolii communitalis antiquae ciuitatis pragensis protoconsul dum extiterat.

ff. 281—287' vac.

f. 288—289' et f. ad calc. (membr.) nec non tegumento poster. acglut. (chart.) **Notae variae theologicae, naturales, philosophicae** (manu Rabensteiniana, primaria aliisque scriptae).

Tegument. poster. Arma, ut puto, Rabenstein. Adiacent 2 ff. chart. **notas naturales** manu saec. XV. continentia.

120. Cpl. [816. a]. 179.

chart. saec. XV. (1452 f. 188'). 189 ff. 8.º man. unica. Ligatura antiqua.

Tegum. exter. cedula membr. saec. XV, cui inscribitur: **Exposicio misse cum tractatu de 7^{icm} sacramentis.**

Tegum. anter. et poster. fragm. membr. **Sermonum** de tempore saec. XIV.

f. a cap. et ad calc. probationes pennae, inter quas: Item der Hanss schnefl ist mir schuldig

f. 1—188' (**Stör Nicolaus de Schweidnitz mag. Lipsiensis**): **Officium missae lectio** (sc. habita in universitate Lipsiensi, cum prologo).

Prolog. inc.: (V) **Enerabiles patres et homines cogitanti michi ...**
expl. (f. 2): et sancto paraclito deus in secula saeculorum benedictus Amen.

Opus ipsum inc.: (A) **D honorem et benedicte**

expl.: ut in eternum laudemus cum qui viuit et regnat in secula seculorum Amen etc. Et sic est finis huius operis sub anno domini M CCCC^o quinquagesimo anno secundo in sabatho pasche etc. (rubr.) **Explicit officium misse leccio a venerabili Magistro Nycolao plettner tunc temporis Rector sanctorum In dresden Cuius anima requiescat in pace etc L** (nigr.) **Omnis qui orat et non atendit (!) illam orationem non audit deus.**

In fronte inferiore libri: domini andreae (forsan Rieder praepositi Plagensis). De auctore cf. cl. Dr. A. Franz in ephemeride „Katholik“ 1898, p. 16—25. Prologus et duo priora capitula im-

pressa in „Zeitschrift für kath. Theologie“ 1898, p. 166—172.
Cf. praeterea Hain 6808—6810, qui auctorem esse dicit Vincentium Gruner, quod aequè falsum est ac nota nostri codicis, qui **Nicolaum Plettner** auctorem exhibet.

121. Cpl. [822]. 214.

chart. saec. XV. (1453 f. 10, 58', 63, 223, 245, 352'; 1454 f. 153; 1457 f. 146').
379 ff. (unum f. adiacet) 8.º (224:141) man. VI. Orig. Bohem. Ligatura antiqua.

Tegum. inter. chart. I. Hieronymus S.: (Excerptum ex epistola ad Eustochium (de virginitate servanda).

Inc.: Post hec quamquam Apostolus semper orare iubet

Expl.: ponas scandalum. hec ille (manu saec. XV./XVI.) marcolphus.

Est cap. 37 pars prior epistolae XXII., apud Migne c. p. l. tom. XXII. col. 421.

F. a cap. membr. I.

(Notae duae de iis, qui sacerdotibus detrahunt.)

I.^{or} ex **S. Bernardo** inc.: Confundantur igitur malediccione
expl.: semper est honorandus.

II.^{ma} ex **S. Augustino** inc.: Qui sacerdotibus et religiosis detrahit

expl.: lancea transfigis haec ille

Bernardus S.: (Nota brevissima de eleemosyna).

Inc.: Quicquid damus pauperibus

Expl.: in futurum reseruatur.

(Versus duodecim) de passione apostolorum.

Inc.: Offert summe deus tibi pellem bartholomeus

Expl.: hinc gladio didimus transfigitusque thomas.

Bernardus S.: (Nota de gaudio iustorum et tormentis malorum).

Inc.: Nemo fari potest

Expl.: tormenta malorum.

Bernardus S.: (Nota de scientia bene vivendi).

Inc.: Vtile est multa scire

Expl.: quam multa sciendi.

Gregorius S.: (Nota de iis, quae animas in purgatorio absolvunt).

Inc.: Missa. preces. dona. ieiunia

Expl.: detinet ignis Gregorius.

F. a cap. I.

(Articuli symboli apostolici, singulis attributi apostolis).

Inc.: Petrus. Credo in deum

Expl.: Et vitam eternam amen.

Articuli septem (symboli apostolici) pertinentes ad divinitatem Christi.

Inc.: Petrus Credo in vnum deum

Expl.: Et vitam eternam Amen.

Articuli septem (symboli apostolici) pertinentes ad humanitatem Christi.

Inc.: Jacobus zebedei Qui conceptus est.

Expl.: viuos et mortuos Thomas.

1. f. 1 I. (Vocabula ecclesiastica, latine et bohemicae).

Inc.: Predestinacio Bohem przede die ne

Expl.: Ecclesia Vbor Ex hoc sequitur pochazie quid est Ecclesia catholica.

2. f. 1 I. (Definitio) ecclesiae catholicae.

Inc.: Ecclesia sancta catholica est

Expl.: societatem habencium. et hoc est summe verum.

3. f. 1 I. (Nota de) poena peccati.

Inc.: Pena peccati dicitur illud peccatum

Expl.: incrementa viciorum.

4. f. 1 I. Gregorius S. (papa): (Excerptum ex litteris eius ad Serenum episcopum Massiliensem) de imaginibus.

Inc.: Perlatum si quidem ad nos fuerat

Expl.: scandalum generares etc. hoc habetur informa de consecratione. distinctione. III. Capite. peruenit. Et ibidem est simile capitulum quod Incipit Venerabiles ymagines.

Per ultimum citatum respicitur Decretum Gratiani. c. 27 et 28 D. III. de cons. Epistola Gregorii est lib. XIII. ep. 13., apud Migne c. p. 1. tom. LXXVII. col. 1128.

f. 1' vac.

5. f. 2—2' I. (Expositio brevissima prioris partis canonis missae a „Te igitur“ usque ad „orthodoxae fidei cultoribus“).

Inc.: (T)E igitur. id est. certe

Expl.: scismatici excluduntur.

6. f. 2'—4' I. (Expositio) praefationis (missae).

Inc.: Prefacio dicitur quia praecel. lit

Expl.: ab omnibus tribulacionibus liberati Amen.

7. f. 5—9 I. Marsilius, magister: Dicta super canonem.

Inc.: (C)Anon graece. regula latine

Expl.: nobis promeruit qui est benedictus in saecula saeculorum amen.

Auctorem Marsilium ab Inghen, primum rectorem universitatis Heidelbergensis, fuisse puto, de quo cf. Adolf Jelineck: Marsilius ab Inghen. Wien. 1858.

8. f. 9 I. (Auctoritates de praesentia reali corporis Christi in sacramento altaris).

Inc.: Remigius. Si quis vidisset christum

Expl.: quomodo diligere potest.

9. f. 9—9' I. **(Nota) de duplioi manducatione (Christi in sacramento altaris).**
 Inc.: Manducacio sacramentalis est
 Expl.: sibi manducat et bibit etc.
10. f. 9'—10 I. **(Auctoritates sanctorum patrum et concillorum de haereticis, sacramentis, oblatione ad missam).**
 Inc.: Augustinus Firmissime tene et nullatenus
 Expl.: accipit in nomine dei. etc. Scriptum in Strakoniez Sabbato ante Annuncciationem virginis gloriosissime Anno domini etc. L III°.
11. f. 10' I. **Nota de duodecim virtutibus missae.**
 Inc.: (D)uodecim sunt virtutes misse
 Expl.: saluari in corpore et anima.
12. f. 11 I. **(Nota) de sacerdotibus non officiantibus.**
 Inc.: Sacerdos qui est sine mortali peccato
 Expl.: purgatorio venia.
 Cf. Cpl. 214 f. 308'. Fere idem habetur in tractatu S. Bonaventurae de praeparatione ad missam cap. 9 (Vol. VIII. Opp. S. Bonav. ed. ad Claras Aquas. 1898. p. 102).
13. f. 11—12' I. **Materia pulchra de susceptione ss. sacramenti (altaris).**
 Inc.: (S)I desiderat aliquis expediri
 Expl.: pro acceptis uel promissis que nobis dominus concedat. amen.
14. f. 12'—15 I. **Incitativa ad missam celebrandam.**
 Inc.: (N)ota aliqua. que christi seruum
 Expl.: per gloriam concedat. Qui cum patre celesti et spiritu sancto viuit et regnat Amen.
15. f. 15 I. **(Pseudo-) Bonaventura S.: Opus, in quo informat sacerdotes celebrare volentes.**
 Inc.: (rubr.) Intencionis discussio ne (nigr.) propter vanam gloriam (rubr.) celebret
 Expl.: (rubr.) Propter continuacionem scilicet (nigr.) Excellentissime diuinitatis (rubr.) christi.
 Cf. Cpl. 166 f. 245' et Cpl. 214 f. 307'.
16. f. 15' I. **Versiculi de signis in canone missae.**
 Inc.: Tangam condigna. que sunt in Canone signa
 Expl.: Christi de latere. sanguis fluit vnda dolorque.
17. f. 15' I. **(Versus de conclusione collectarum).**
 Inc.: Per dominum dicas. patrem cum presbiter oras
 Expl.: Sed per eum qui est venturus dampnare per ignem.
18. f. 15' I. **Nicolaus S. de C.: (Nota de versu: „ut sumant et dent ceteris“).**
 Inc.: Nota. prout dicitur in ympno
 Expl.: non ad laycos haec nicolaus S. de C.

19. f. 16 I. (Henricus de Segusio) **Cardinalis Ostiensis: (Excerptum ex eius) Summa (aurea) de nota fidei.**
 Inc.: (N)otandum quod fides multis modis accipitur
 Expl.: Quicumque vult saluus esse.
 Desumptum est ex Rubr. I. de summa trinitate et fide catholica libri I.
20. f. 16—16' I. **Articuli septem principales fidei adinstar septem donorum spiritus sancti.**
 Inc.: Primus est. Incarnacio seu concepcio
 Expl.: quo ad animam.
21. f. 16' I. **Symbola quattuor ad exemplar quattuor evangeliorum**
 Inc.: Primum apostolorum Credo
 Expl.: de summa trinitate et fide firmiter etc.
22. f. 16' I. **Beleth (in cod. false „Bethel“) Joannes: (Excerptum ex Rationali divinorum officiorum de vino benedicto) in Coena Domini.**
 Inc.: Si autem quaeritur. Vtrum vinum
 Expl.: ne hec consecratio fiat. hec ille.
 Excerptum est ex cap. 99, ubi autem Beleth de missa praesantificationum in Parasceve loquitur, apud Migne c. p. I. CCII. col. 104.
23. f. 17 I. **Innocentius: Nota de sacramento eucharistiae.**
 Inc.: (S)ciendum est quod post consecracionem
 Expl.: sequi primam opinionem.
 In libro Innocentii papae III. de sacrificio missae (Migne c. p. I. tom. CCXVII. col. 763 ss.) hunc locum frustra quaesivi.
24. f. 17—17' I. **Haymo (episcopus Halberstadiensis): (Excerptum ex Expositione in epist. I. S. Pauli ad Cor. cap. 10 v. 16 et 17).**
 Inc.: (P)anis quem frangimus in Altari
 Expl.: cum dyabolo corpus existunt.
 Cf. Migne c. p. I. tom. CXVII. col. 564.
25. f. 17'—18 I. **Haymo (episcopus Halberstadiensis): (Excerptum ex Expositione in epist. I. S. Pauli ad Cor. cap. 11 v. 23 et 24).**
 Inc.: (A)ccepit panem. gratias agens fregit
 Expl.: quia ego vos redemi sanguine meo. etc. (manu saec. XV./XVI.) Amen solamen pauper non habet panem.
 Cf. Migne c. p. I. tom. CXVII. col. 572.
 ff. 18'—24' vac.
26. f. 25—36 II. **Matthaeus magister Cracoviensis: Speculum puritatis et munditiae.**
 Inc.: (Q)uoniam fundamentum et ianua

Expl.: cum apparuerit gloria tua. Ad quam nos perducatur. que sine fine eternum in ea regnat amen **Explicit tractatus de confessione.** qui intulatur. speculum puritatis et mundicie. et est compositus per magistrum Mattheum Crakouiensem Magne literature visum et deuotionis (circa 7 sequentes litterae crasae, dein sequitur breue registerum).

De hoc opere cf. Sommerlad Mathäus von Krakau. 1891. p. 69—70.

27. f. 36'—47' II. **Matthaeus magister Cracoviensis: Tractatus de accessu ad communionem.**

Inc.: (M)ultorum tam clericorum quam laicorum

Expl.: datum est nobis corpus domini nostri iesu christi Qui cum deo patre et spiritu sancto regnat in secula seculorum **Explicit Tractatus pulcherimus de accessu ad officium ad communionem et est compositus per Magistrum Mathaeum Cracouiensem.**

Cf. Sommerlad l. l. p. 76 ss.

28. f. 48—50 II. **Hugo: Tractatus de custodia cordis.**

Inc.: (A)d insinuandam interioris hominis custodiam

Expl.: patrie se transferre. ad quam nos perducatur qui in ea regnat amen. **Explicit Tractatus Hugonis de custodia cordis bonus et utilis.**

In Cod. Pal. Vind. 3986 f. 336—337 (uti opinor, perperam) Hugoni de S. Victore adscriptus.

29. f. 50—51' II. **Humbertus (de Romanis, generalis O. Praed.): (Excerpta ex eiusdem expositione super regulam S. Augustini cap. 41. 75. 156.).**

Inc.: (B)eatissimus Augustinus orationes secretas siue extraordinarias commendans

Expl.: oratio eius cicius exaudiatur etc.

30. f. 51'—52 I. **Petrus magister Parisiensis: (Excerptum) de septem modis authenticis et meritoris orandi.**

Inc.: (S)eptem modi sunt autentici

Expl.: ydiota multis pauca negligit.

Quisnam Petrus Parisiensis (forte Petrus Blesensis) auctor sit nescio nec impressum opus, in quo hoc excerptum contineatur inveni.

31. f. 52' I. **(Auctoritates variae sanctorum patrum de varis rebus).**

Inc.: (rubr.) Nota Augustinus (nigr.) Dilige deum

Expl.: venerit. deficit hec ille.

32. f. 53—54 I. **(Expositio brevis orationis dominicae).**

Inc.: (I)tem christianus debet scire orare

Expl.: hoc est sic fiat ut oramus.

33. f. 54—58 I. **(Expositio orationis dominicae in missa dicendae).**

Inc.: (O)remus cum dicit sacerdos. Innuit

Expl.: ad liberationem praesentis mali extenditur.

34. f. 58—58' I. (**Nota de virtute orationis**, c.
vator noster septem vicibus legitur orass
Inc.: (N)Otandum. quod magna virtus est
Expl.: incessanter insidiantis. (rubr.) Finitu
bato ante Assumpcionem virginis gloriosis
hora XXIII in Castro.
35. f. 59—63 I. (**Expositio orationis dominicae ecclesiae**).
Inc.: (P)ater Thomas de Aquino Non domin
Expl.: affectu dicenda est. (rubr.) Finitum
cionem virginis gloriosissime Anno do
Crumpnaw in Castro hora XX prope tero
benedictum.
36. f. 63—63' I. **Thomas de Aquino O. Pr.:**
orationis dominicae expositio) in episto
Inc.: (P)ater noster Vt in Summa exp
Expl.: a malo Amen.
Est additamentum quoddam ad Opusc. sep
„in epistola ad regem Cypriae“ (scilicet C
principum) certissime falsum est.
37. f. 63' I. (**Expositio brevissima orationis do**
Inc.: (P)ater noster Excelsus in creacione . .
Expl.: et futuro Amen (rubr.) Hec Idem.
38. f. 63' I. (**Periphrasis brevissima orationis**
Inc.: (P)ater noster Pater cui debetur
Expl. (per verba): Sanctificetur nomen tu
inter ff. 63 et 64 unum f. excisum sit;
39. f. 64 I. (**Oratio dominica aliis orationibus**
Inc. (per verba): cogitatu maligno. ne
Expl.: vitam nostram terminare per eunde
nostrum amen.
Ab initio mutil.; maxima pars doest.
40. f. 64—64' I. (**Nota de praecellentia orationis**
Inc.: Nota oratio dominicalis praecellit ...
Expl.: in futuro per gloriam.
41. f. 65 I. (**Cyprianus S.): (De dominica oratione**
Inc.: Quando stamus ad orationem fratres c
Expl.: oculis corde vigilare.
Migne c. p. l. t. IV. col. 539. — In codice
inscribitur: Augustinus libro de Oratione
42. f. 65 I. **Augustinus S.: (Excerptum ex) libro**
mentis (cap. 28. med.).
Inc.: hoc mi frater stude in vita tua

Expl.: homo pascitur et nutritur hec Augustinus. Migne c. p. l. t. XL. col. 1057.

f. 65'—69' vac.

43. f. 70 I. **Nicolaus de Dinkelsbühl, doctor Viennensis: (Excerpta), quae sint quaerenda a confidente.**

Inc.: Magister Nicolaus de Tinklspulchl

Expl.: pro peccatis suis.

Varia opera de confessione Nicolaus noster conscripsit: 1. De confessione et de tribus partibus poenitentiae Cod. Pal. Vind. 3664 (3); 2. Tractatus de poenitentia Cod. Pal. Vind. 3609 (31); 3. Tractatus de confessione et discussione Cod. Pal. Vind. 4053 (5); 4. Confessionale Cod. Pal. Vind. 3642 (2). Ex quonam hoc excerptum, nescio.

44. f. 70'—71 I. **Nicolaus de Dinkelsbühl, doctor Viennensis: Notabilia circa absolutionem.**

Inc.: Eiusdem notabilia circa absolucionem Cautum est ut confessor

Expl.: a peccatis tuis In nomine patris. et filii. et spiritus sancti Amen.

Cf. quae ad 43. annotavi.

45. f. 71 I. **Nota (de qualitate) confessionis.**

Inc.: Nota Confessio debet esse voluntaria

Expl.: resurgere debemus.

46. f. 71 I. **Scala peccati.**

Inc.: Suggestio. Cogitacio. Affeccio

Expl.: gloriacio. dampnacio.

47. f. 71' I. **Forma absolutionis in articulo mortis.**

Inc.: Primo dicatur psalmus letatus sum

Expl.: spiritus sancti Amen.

48. f. 72 I. **Forma generalis absolutionis et indulgentiae a poena et a culpa ordinata in consistorio publico et apostolico in Pisis.**

Inc.: Auctoritate dei. et beatorum apostolorum

Expl.: spiritus sancti. amen.

49. f. 72 I. **Forma absolutionis in articulo mortis.**

Inc.: Item auctoritate dei. et beatorum apostolorum

Expl.: et spiritus sancti.

50. f. 72—74 I. **(Tractatus) de octo turpitudinibus coniugatorum.**

Inc.: (N)ota. quod octo sunt species

Expl.: eternaliter dampnatur etc.

Cf. Cod. St. Flor. XI. 116 (63) et 317 (414) et passim alibi.

51. f. 74' I. **(Pseudo-) Augustinus: (Sex), quae inquirenda sunt ab infirmo.**

Inc.: Nota Augustinus dicit quod sex

Expl.: sic eos interrogando.

Sunt s. d. interrogationes **Anselmianae**. Cf. Migne c. p. l. t. CLVIII. col. 687—688.

52. f. 74'—75 I. **Pseudo-Augustinus: (Sex interrogationes ad moribundum, bohémice).**

Inc.: Nayprwe. aby byl toho

Expl.: swym spassenim. Recz gest swateho Augustina.

Interrogationes **Anselmianae**, cf. notam ad 51.

53. f. 75—75' I. **Remedia (septem) contra luxuriam.**

Inc.: (N)ota. septem sunt remedia

Expl.: oravi et dixi.

54. f. 75' I. **Nota de S. Maria Magdalena exemplo septem remediorum contra luxuriam.**

Inc.: Nota Sancta Maria Magdalena

Expl.: reuerencie. et glorificacionis.

55. f. 75' I. **(Versus duo de sex rebus meditandis).**

Mors tua. mors christi. peccatum. pena gehenne Judicium. vita tibi sunt hec sex meditanda.

56. f. 75' I. **(Nota de sequela Christi).**

Inc.: Curramus Per Continenciam

Expl.: post christum.

ff. 76—81' vac.

57. f. 82—146' (f. 82—93' III., f. 94—146' I.) **(Henricus de Frimaria Ord. Erem. S. Aug.): (Tractatus de decem praeceptis).**

Inc.: (A)Vdi israel In verbis propositis spiritus sanctus

Expl.: in dulcedinem mentalis deuocionis Amen.

Cf. Cod. St. Flor. 39 (285) et de auctore Wetzer-Welte Kirchenlexicon V.² col. 1703—1704.

58. f. 146' IV. **Rabbi Moyses (Maimonides): (Excerptum de coelis et distantia eorum, desumptum) ex sermonibus Joannis Papuskonis (de Sobieslaw).**

Inc.: Refert Rabi moyses maximus philosophus

Expl.: passuum siue cubitorum haec Rabi moyses vtrum autem hoc sit verum et mensura. Ex sermonibus magistri Joannis papusskonis. feria IIII ante marcelli. 1. 4. 5. 7.

59. f. 147—153 I. **(Pseudo-) Bernardus S.: Sermo de corpore Christi ad Petrum.**

Inc.: (P)ater sanctissime Petre. Audi

Expl.: per vos operatur. Qui viuit et regnat deus Per omnia secula seculorum AMEN.

(rubr.) Explicit sermo beati Bernhardi abbatis ad Petrum presbyterum de corpore christi Scriptus Anno domini 1454. in Crumpnaw Bohemicali finitus feria III ante kathedram sancti petri in septuagesima.

Cf. Migne c. p. l. t. CLXXXIV. col. 981—992, sed noster textus multum mutatus.

60. f. 153 I. (**Versus duo de qualitate hostiae**).

Candida. triticea. tenuis. non magna. rotunda Expers fermenti. non salsa. sit hostia christi.

61. f. 153 I. **Nicolaus de Dinkelsbühl (professor Vindobonensis): (Excerptum ex eo de intentione in consecratione complurium hostiarum facienda).**

Inc.: Sacerdos si intendit solum

Expl.: coram eo positus. hec magister Nicolaus de dinckelspühel.

62. f. 153—153' I. (**Casus de impedimento rite celebrandi missa durante detecto, iuxta S. Thomam Aquinatem et S. Bonaventuram solutus**).

Inc.: Si celebrans recolit se comedisse

Expl.: ad hoc pertinent etc.

63. f. 153' IV. **Innocentius: (Oratio de corpore Christi).**

Inc.: O praeclari et beati oculi

Expl.: perpetim collocare amen.

Apud Innocentium III. papam (Migne c. p. l. t. CCXVII.) nullibi inveni.

64. f. 154—223 (f. 154—204 V., f. 204'—218' VI., f. 218'—223 V.) **Andreas (de Escobar O. S. B.) Hispanus, episcopus Megarensis et poenitentiarius minor: Lumen confessorum, oblatum 1429 Jordano cardinali de Ursinis episcopo Albanensi.**

Praef. inc.: (L)Vmen confessorum vocatur

expl. (f. 154'): et simplices sacerdotes etc.

Opus ipsum inc.: (L)Vmen poenitentiariorum seu confessorum

expl.: quo lumine nos illuminet. ipsa lux vera. quae est deus noster iehsus christus. qui cum patre et spiritu sancto regnat et residet in perpetuo lumine Amen. Finitus et completus est iste tractatus qui vocatur lumen confessorum Anno domini. M.^o CCC.^o LIII.º feria 4.ta ante festum corporis christi.

65. f. 223' VI. **Forma absolutionis in articulo mortis.**

Inc.: Et primo dicatur psalmus. letatus

Expl.: et. spiritus. sancti. Amen.

Cf. f. 71.' huius codicis.

66. f. 223'—224 VI. **Mathias (de Janow): (Retractatio errorum in synodo cleri Pragensis 18. Oct. 1389 facta).**

Inc.: Nouerint omnes fideles. Quod ego mathias

Expl.: sed potius uitare.

Impressa apud Palacky: Documenta mag. Joannis Hus. Pragae. 1869. p. 699—700.

67. f. 224—224' VI. **Jacobus (presbyter): (Retractatio errorum in synodo cleri Pragensis 18. Oct. 1389 facta).**

- Inc.: (N)Ouerint vniuersi. fideles. quod ego Jacobus
 Expl.: saluari potuisset etc.
 Impressa ibid. p. 700—701, sed in nostro codice articuli haeretici et haeresin sapientes quidem extant, sed erronei desunt.
68. f. 224' VI. (**Nota historica de electione et coronatione Alberti ducis Austriae in regem Bohemiae et de itinere eius a Zittau in Görlitz**).
 Inc.: Anno domini. 1. 4. 3. 8.^{uo} Electus est
 Expl.: Gerlicz XVII. hora.
69. f. 225—229 (f. 225—228' VI., f. 228'—229 V.) (**Tractatus de indulgentiis**).
 Inc.: (D)E indulgencijs Hic tria sunt notanda
 Expl.: eternaliter saluaremur. Amen etc.
70. f. 229—229' V. (**Tractatus alius de indulgentiis**).
 Inc.: Indulgentia sic diffinitur
 Expl.: racionabiliter conceduntur etc et Sequitur 2^m.
71. f. 230 V. (**Nota de lure praedicandi sacerdotibus curatis competente**).
 Inc.: Notandum quod sacerdotibus curatis
 Expl.: reddere racionem. etc.
72. f. 230'—239' V. (**Formula, qualiter sacerdos novellus et simplex debet se in audiendis confessionibus habere**).
 Inc.: (D)Ixit dominus ysaie prophete
 Expl.: reficiam vos. Quod nobis praestare dignetur iehus christus dominus noster amen.
73. f. 239' V. (**Versus quattuor de casibus papalibus**).
 Inc.: Si templum violas. papam super isto requiras
 Expl.: Si falsificasti bullam. aut concomitaris.
74. f. 239'—240 V. (**Versus sex de casibus episcopalibus**).
 Inc.: Qui facit incestum. deflorans. uel homicida
 Expl.: Pontificem super hijs semper deuotus adibit.
75. f. 240—242 V. (**Nota de usura**).
 Inc.: (N)Ota. usura est ex mutuo
 Expl.: in vsus pauperum.
76. f. 242—242' V. (**Versus duo de peccatis in coelum clamantibus, duo de peccatis in spiritum sanctum, duo de sex operibus spiritualibus misericordiae adiecta brevissima explicatio de peccatis contra opera spiritualia misericordiae**).
 Inc.: Clamitat in celum vox sangwinis. et sodomorum
 Expl.: remitte. fer. ora.
77. f. 242'—243 V. (**Versus duo de septem donis spiritus sancti et brevissima explicatio de peccatis contra ea**).
 Inc.: Consilium. sapiens. timor. sciencia. robur
 Expl.: strennum iudicem etc.

78. f. 243—245 V. **(Nota) de octo turpitudinibus inter coniugatos.**
 Inc.: (N)ota quod octo sunt species
 Expl.: eternaliter dampnatur etc. Et sic est finis post mortem fit
 homo cinis Anno domini M.^o CCCC.^o L. III.º sabbato post festum
 viti finitus est liber iste hora vesperarum etc.
 Cf. f. 72—74 huius codicis.
 f. 245'—249' vac.
79. f. 250—250' I. **(Auctoritates) de oratione.**
 Inc.: (O)ratio est mentis conuersio in deum
 Expl.: desideramus nos obtinere.
80. f. 250'—251 I. **(Auctoritates) de Christi actione.**
 Inc.: (O)mnis christi actio est nostra doctrina
 Expl.: veritatis cognitionem.
81. f. 251 I. **(Auctoritates) de servitute Dei.**
 Inc.: (N)on cessemus a seruicio dei
 Expl.: occidi viuificantem.
82. f. 251' **(Auctoritates) de misericordia Dei.**
 Inc.: (B)ernardus. Nemo de misericordia dei diffidat
 Expl.: miserator affuerit.
83. f. 252—252' I. **(Auctoritates praesertim) de malis sacerdotibus.**
 Inc.: (B)ernardus Heu heu quid dicam
 Expl.: erit in supplicijs.
 f. 253—254' vac.
84. f. 255—256' I. **(Auctoritates) de dignitate episcopali et sacerdotum.**
 Inc.: (P)aulus 1. Thymot. III° Si quis episcopatum desiderat
 Expl.: coreis interesse.
85. f. 257—258 I. **Auctoritates de tribulatione.**
 Inc.: (S)alomon. Speciosa est misericordia dei
 Expl.: efficitur honorosa.
86. f. 258 I. **(Auctoritates) de verbo Dei.**
 Inc.: (N)on in solo pane viuit homo
 Expl.: impediunt castitatem.
87. f. 258' I. **(Auctoritates) de superfluitate cibi et potus.**
 Inc.: (I)sidorus. Venter et genitalia
 Expl.: ebrietates exercere
88. f. 259—259' I. **(Auctoritates) de ultimo die mortis.**
 Inc.: (G)regorius latet vltima dies
 Expl.: meditatio mortis.
89. f. 260 I. **(Auctoritates) de immensa misericordia dei.**
 Inc.: (A)ugustinus. Quid misericordius quam quod deus
 Expl.: de genere humano ymaginans.

90. f. 260'—261 I. **(Auctoritates) de nativitate Domini.**
 Inc.: (N)atiuitas christi ineffabilis
 Expl.: via ad errantes etc.
91. f. 261 I. **(Auctoritates) de caritate.**
 Inc.: (S)i linguis hominum loquar
 Expl.: omne bonum amittit.
92. f. 261' I. **(Auctoritates) de illicito thori concubitu.**
 Inc.: (S)emen hominis de quocumque homine nascetur
 Expl.: in inferni profundum.
93. f. 262 I. **Auctoritates de adulterio ex lege Dei.**
 Inc.: (D)euteronomio XXII Si dormierit vir
 Expl.: furoris zeli.
94. f. 262'—263 I. **Auctoritates de humilitate.**
 Inc.: (B)ernardus. humilitas est regina virtutum
 Expl.: minorem alijs existimare.
95. f. 263—263' I. **(Auctoritates) de mundi prosperitate.**
 Inc.: (I)psa mundi prosperitas
 Expl.: plenius dampnet.
96. f. 264 I. **(Auctoritates) de perseverantia.**
 Inc.: (N)on queruntur in christianis
 Expl.: conuersacione mutantur.
97. f. 264—264' I. **(Auctoritates) de detractiōe.**
 Inc.: (D)etractio est alterius vituperium
 Expl.: lingua detractoris eradicet.
98. f. 264'—265 I. **(Auctoritates) de amicitia Jesu.**
 Inc.: (Q)ui amicitias expetit Jehsu
 Expl.: placet inimico.
99. f. 265—265' I. **(Auctoritates) de vaniloquio.**
 Inc.: (I)ndisciplinate loqui. non asuescat os tuum
 Expl.: in errore relinquit.
100. f. 265'—266 I. **(Auctoritates) de timore Dei.**
 Inc.: (J)nicium sapientie timor domini
 Expl.: anni impiorum abreuabuntur.
101. f. 266—266' I. **(Auctoritates) de religiosis vagis.**
 Inc.: (I)nterrogauit Anthonium quidam Abbas
 Expl.: multitudinem peccatorum.
102. f. 266' I. **(Auctoritates) de nobilitate generis.**
 Inc.: (N)obilitas morum plus ornat
 Expl.: in omni loco.
103. f. 267 I. **(Auctoritates) de difficili conversione perversorum.**
 Inc.: (P)eruersi difficile corriguntur
 Expl.: non saluabit te sine te.

104. f. 267—267' I. **(Auctoritates) de magna Dei patientia super peccatorem et divina sententia crudeli et iusta.**
 Inc.: (N)on infert enim furorem suum
 Expl.: si in infinitum vixisset.
105. f. 267'—268 I. **(Auctoritates) de correptione peccatoris a Domino.**
 Inc.: (S)alomon. Beatus homo qui corripitur
 Expl.: dei iudicio punitur.
106. f. 268—268' I. **Auctoritates de confessione.**
 Inc.: (A)ugustinus. In omnibus diuinis scripturis
 Expl.: peccatorum remissio.
107. f. 269—269' I. **(Nota de illis, quae) ad veram confessionem requiruntur.**
 Inc.: (P)rimo ut sit humilis
 Expl.: multiplici executione.
108. f. 269'—270 I. **(Auctoritates) de poenitentia.**
 Inc.: (Q)uid est homo penitens
 Expl.: fieri non possunt.
109. f. 270'—271' I. **(Auctoritates) de tarda poenitentia.**
 Inc.: (I)nfelix est. qui florem suae iuuentutis offert
 Expl.: capitulo XLVII.º.
110. f. 272—272' I. **(Auctoritates de essentia) peccati.**
 Inc.: (P)eccatum est voluntas retinendi
 Expl.: bona voluntas.
111. f. 273—273' I. **(Auctoritates) de misericordia Dei larga.**
 Inc.: (U)erum quidem est domine
 Expl.: sanctus appellaris.
112. f. 273'—274 I. **(Auctoritates) de conscientia.**
 Inc.: (N)on est maior iocunditas
 Expl.: sine speculo est.
113. f. 274—274' I. **(Auctoritates) de contritione.**
 Inc.: (C)ontricio est compunctio
 Expl.: ab ipso consequetur.
114. f. 274'—275' I. **(Auctoritates) de lacrima (super peccatis).**
 Inc.: (A)bsque fletu et lacrima
 Expl.: lauacrum culparum.
115. f. 275' I. **(Auctoritates) de virtute lacrimarum.**
 Inc.: (O)mnes aque maris
 Expl.: vnius hore momento. etc.
116. f. 276 I. **(Auctoritates) de passione Christi et paupertate eius.**
 Inc.: (R)espice in faciem christi tui
 Expl.: ad regnum celorum introducit.
117. f. 276—276' I. **(Auctoritates) de paupertate.**
 Inc.: (Q)ui paupertatem in terris metuit
 Expl.: pauper obiit.

118. f. 276'—277 I. (**Auctoritates**) **de avaritia saecularium et spiritualium.**
 Inc.: (A)uaricia est nimia diuiciarum
 Expl.: quem non transgredientur etc.
119. f. 277—277' I. (**Auctoritates**) **de iustificatione peccatorum.**
 Inc.: (N)emo fit iustus
 Expl.: descripsi te.
120. f. 278 I. (**Auctoritates de eo, quod**) **nemo sine peccato fuit in mundo nisi Deus et virgo Maria.**
 Inc.: (J)eronimus Solus deus est
 Expl.: non fuisset.
121. f. 278' I. (**Auctoritates de eo, quod**) **peccatum efficit hominem servum.**
 Inc.: (S)aluator Joh. VIII.º. Qui facit peccatum
 Expl.: nisi propriam voluntatem deflexerit.
122. f. 279 I. (**Auctoritates**) **de veritate.**
 Inc.: (A)mbrosius Veritas a quocunque dicatur
 Expl.: qui locuntur mendacium.
123. f. 279' I. (**Auctoritates**) **de homicidio et de consensu peccatorum aliorum.**
 Inc.: (S)i frater tuus
 Expl.: similiter est iudicandus.
124. f. 280 I. (**Auctoritates**) **de iudicio vero et temerario.**
 Inc.: (P)salmus Juste iudicate filii hominum
 Expl.: aliorum mala iudicarent.
125. f. 280'—281 I. (**Auctoritates**) **de simonia sacerdotum et consecratione ecclesiarum.**
 Inc.: (B)eatus Gregorius papa Presbiter si ecclesiam
 Expl.: nemini impartiri.
126. f. 281—281' I. (**Auctoritates de eo, quod**) **sacerdotes non debent vendere chrisma, oleum, baptismum, confessionem, communionem nec sepulturam.**
 Inc.: (I)nnocencius papa tercius Statuimus. quod nec sub obtentu
 Expl.: tenuerunt alligatam.
127. f. 281'—282 I. (**Auctoritates**) **de testimonio.**
 Inc.: (A)ugustinus. Euidencia patrati sceleris
 Expl.: intulit paciatur.
128. f. 282—282' I. (**Auctoritates**) **de correctione.**
 Inc.: (Q)ui peccantem non corripuerit
 Expl.: bona vita probatur.
129. f. 282' I. (**Auctoritates**) **de compassione peccantium.**
 Inc.: (B)eda. Cum peccantes quosque conspiciamus
 Expl.: sed magis condole.

130. f. 283 I. **(Auctoritates) de bono opere.**
 Inc.: (G)Regorius. Bonum opus nobis
 Expl.: faciunt vitam beatam.
131. f. 283'—284 I. **(Auctoritates) de oboedientia iusta et licita.**
 Inc.: (O)Bedientia est virtus
 Expl.: magis quam hominibus.
132. f. 284' I. **(Auctoritates) de religiosis imperfectis.**
 Inc.: (E)Vsebius. Venire quidem ad religionem
 Expl.: celeriter deficimus.
133. f. 285—285' I. **(Auctoritates) de cognitione sui ipsius.**
 Inc.: (S)Eneca. Inicium salutis est cognicio peccati
 Expl.: qui sanus esse videtur.
134. f. 285' I. **(Auctoritates) de mala consuetudine.**
 Inc.: (J)Eronimus Si poterit ethyops
 Expl.: mors mihi est etc. (rubr.) Finitum f. II. ante festum sancte
 Marie magdalene in Crupnaw Anno domini MCCCCLIII.º.
135. f. 286—287' I. **Regula (metrica) vivendi et conversatio B. Mariae V. (post ascensionem Domini).**
 Inc.: (H)Ec est vita virginis Marie gloriose
 Expl.: viuens permanebat. O regina virginum fac tecum gratulari.
 quos hic in exilio vides tribulari. Roga tuum filium. roga tuum
 patrem. pro nobis peccatoribus se ostendens matrem. vt nos velit
 protegere. dareque iuuamen gaudenterque perducere ad regna
 celorum Amen amen amen.
 Est pars carminis: **Vita** beatæ Virginis Mariæ et Salvatoris rhyth-
 mica (Cpl. 224 f. 145—146', ubi plura; cf. etiam Cpl. 85 f. 3).
136. f. 287'—288' I. **(Auctoritates de vita et laudibus) B. Mariae V.**
 Inc.: (J)Eronimus hanc sibi regulam beata virgo
 Expl.: quid tenere debeamus. etc.
137. f. 289—290' I. **Auctoritates diversorum sanctorum de glorió-
 sissima Dei genetrice Maria.**
 Inc.: (A)ugustinus quid dicemus de te virgo serenissima
 Expl.: in precium.
138. f. 291 I. **(Pseudo-Lentulus: Epistola ad senatum) de descriptione
 formæ Salvatoris nostri Jesu Christi.**
 Inc.: Temporibus Octavianus Cesaris
 Expl.: filios hominum etc. Reperta in Annalibus Romanorum.
 Haec epistola apocrypha non raro in codicibus obvenit.
 f. 291'—306' vac.
139. f. 307—307' I. **(Nota de iis) quæ ante missam a quolibet sacer-
 dote habenda seu facienda sunt.**
 Inc.: (rubr.) Intencionis discussio (nigr.) Ne propter vanam gloriam
 (rubr.) Celebretur

- Expl.:** Excellentissime diuinitatis (rubr.) cristi Cf. Cpl. 214 f. 15, ubi **S. Bonaventurae** falso adscribitur, item Cpl. 166 f. 245' et Cpl. 217 f. 102—102'.
140. f. 307' I. (**Versus quattuor de praeparatione ad missam**).
Inc.: Quis quis ad altare christo vis sacrificare
Expl.: viuere siue mori. confert quod porrigis ori.
141. f. 307' I. **Impedimenta quinque, quae separant a communione et octo pericula ex illis venientia.**
Inc.: Pollucio. distraccio mentis
Expl.: Ad infernum conduccio.
142. f. 307'—308 I. (**Versus tres**) **de tredecim utilitatibus missae (cum eorum expositione).**
Inc.: Angeo. miteo. mitigo. reprimo. terreo. purgo
Expl.: dono vitam eternam.
143. f. 308 I. (**Versus alii tres continentes**) utilitates digne sumentis corpus dominicum (cum expositione interlineari).
Inc.: Inflammat. memorat. sustentat. roborat. auget
Expl.: Confirmatque fidem. munit fomitemque remittit.
144. f. 308 I. **Nota (de eo, quod fit, dum in consecratione panis verba consecratoria pronuntiantur).**
Inc.: (rubr.) Nota. (nigr.) de illis sacratissimis uerbis
Expl.: hoc facite michi.
145. f. 308 I. (**Versus tres**) **contra haereses (adversus dogma eucharistiae).**
Inc.: Silvester attende. ut cessent plage horrendae
Expl.: Prohibe potare. sangwinem meum contaminare.
146. f. 308' I. **Virtutes septem audiendi missam secundum Hieronymum et Gregorium.**
Inc.: (rubr.) Nota quod septem sunt (nigr.) Prima virtus est
Expl.: ad augmentum gratiae.
147. f. 308' I. **Gregorius S.: (Dictum brevissimum de effectu missae).**
Inc.: (rubr.) Gregorius (nigr.) Missa dum cantatur
Expl.: peccata dimittuntur.
 Apud S. Gregorium hoc effatum non inveni.
148. f. 308' I. (**Nota de emissionemissae ex parte sacerdotis**).
Inc.: Sacerdos qui sine peccato mortali est
Expl.: in purgatorio. venia.
 ff. 309—317' vac.
149. f. 318—344' I. **Miracula (varia).**
Inc.: (Q)Vidam sanctus desiderabat videre
Expl.: prope nemus ubi
 Inter miracula nonnulla sunt, quae apud **Caesarium Heisterbacensem** in libris VIII miraculorum, quorum fragmenta edidit A. Meister (vol. 13. supplet. ephemeridum „Römische Quartalschrift“

- 1901), habentur. Praeterea compiler **Thoma Cantimpratensi** (de bono apum), sed raro usus est, f. 331'—333' quattuor miracula pertinentia ad **Jordanum de Quedlinburg** magistrum generalem Ord. Praed. referuntur, alia ex **Vitis patrum** desumpta sunt.
150. f. 345—360 I. **Verba seu gesta sanctorum patrum eremitarum (cum prologo).**
- Prologus inc.: (U)Ere quis mundum dubitet
- expl.: (f. 345): exempla salutis.
- Opus ipsum inc. (f. 345): (N)uncciata est cuidam monacho
- expl.: ad fauces meas ascendere.
- f. 352' Explicit liber de profectu fratrum post festum. s. wenceslai.
- Et scriptus in Strakoniecz Anno domini etc. LV.
- Sunt excerpta ex libro, cui titulus est **Vitae patrum**, quem secundum Rosweydi curas edidit Migne c. p. l. tom. LXXIII et LXXIV. Prologus (f. 345) est prologus libri III. (Migne t. LXXIII. col. 739—740), f. 345—346 excerpta sunt ex libello 1. libri V (Migne tom. LXXIII. col. 855—857), f. 346—352' ex libro III. (Migne t. LXXIII. col. 740—810) et f. 352'—360 ex libellis 2. 3. 4. libri V. (Migne t. LXXIII. col. 857—873).
- ff. 360'—379' vac.
- f. ad calc.' membr. Probationes pennae et manu saec. XVI.: **Thomas de aquino** Excelsus in creacione Suavis in amore Diues in hereditate Misericors in redemptione.
- Tegument. poster. agglut. chart. cum prob. pennae et manu saec. XVI.: Benedictus deus in donis suis Adiacet 1 f. chart. manu I. scriptum, quod continet **Auctoritates de avaritia.**
- Inc.: Bernardus nobiles quam ignobiles
- Expl.: ego suscipiam te.

122. Cpl. [452. a]. 102.

chart. saec. XV. (1453 f. 10' 1454 f. 202 1461 f. 251'). 270 ff. in 2 col. (et 2 ff. separata non numerata). 2.º man. V. (I. est Caspari pub in Lincz, in Anaso f. 10', 149, 153). Orig. Austriacae. Ligat. recent.

F. a cap. **Nota de haeresibus.**

Inc.: Arriani dicunt filium dei

Expl.: non posse perficere sacramenta.

F. a cap.' Registrum eorum, quae in codice continentur.

1. f. 1—10' I. (**Henricus Hembuche de Langenstein de Hassia**): **Expositio symboli apostolorum.**

Inc.: (C)Redo in vnum deum Primum quod necessarium est cui-libet

Expl.: venturus est ad iudicium Amen. finitus. In Lincz 53.º lamperti In die Per C. pub.

De auctore et opere cf. Roth F. W. E. „Zur Bibliographie des Henricus Hembuche de Hassia dictus de Langenstein“ [= II. Beiheft zum Centralblatt f. Bibliothekswesen (1888)] p. 10.

2. f. 10' I. **Augustinus S.: Excerpta ex eo de dilectione Dei.**

Inc.: Deus ex toto corde tripliciter diligitur

Expl.: ab eius dilectione auertitur.

3. f. 10'—39 I. (**Nicolaus de Dinkelsbühl mag. Viennens.**): **Expositio orationis dominicæ.**

Inc.: (S)J quid pecieritis Sanctus Crisostomus super illud

Expl.: in Syon id est in celesti patria qua nos perducatur qui sine fine viuit et regnat Amen.

In Cod. Mellic. I. p. 164 nominatur auctor.

4. f. 39'—73 I. (**Nicolaus de Dinkelsbühl mag. Vienn.**): **Tractatus de octo beatitudinibus.**

Inc.: (I)N Ewangelio quod legitur in festo omnium sanctorum

Expl.: quod deo placeamus et mereamur per uenire ad beatitudinem eternam largiatur nobis omnipotens dominus Amen.

Auctor nominatur in Cod. Mellic. I. p. 163 et 165.

5. f. 74—137' I. (**Nicolaus de Dinkelsbühl mag. Vienn.**): **Tractatus de septem vitii capitalibus.**

Inc.: (N)Otandum est quod ut dicit magister sententiarum

Expl.: qui talia ignorant etc. finis.

Nomen auctoris colligitur ex Cod. St. Flor. XI. 309 (f. 234) comparato cum Cod. Mellic. I. p. 163 et 164.

6. f. 138—149 I. **Tractatus de praedicatione crucis contra Saracenos et alios infideles cum prooemio.**

Prooem. inc.: (A)d domini nostri saluatoris

expl. (f. 138): de 3 bus exercitibus domini.

Tractatus ipse inc.: (S)anctus sanctus sanctus propheta sanctus in spiritu raptus

expl.: peregrinis christi se adiungat Amen.

Idem tractatus habetur in Cod. St. Flor. XI. 106 (f. 229') et 103 (f. 345).

7. f. 149—153 I. **Henricus (Hembuche de Langenstein) de Hassia mag. Viennens.: Tractatus de proprietatibus religiosæ.**

Inc.: (P)ro salute eorum qui vicia fugere volunt

Expl.: opus est in christo domino nostro Amen (rubr.) In Anaso. f. 149 ante initium tractatus rubr. In Nomine Domini — Caspar. Domini — Caspar.

De opere cf. Roth l. l. pag. 5.

8. f. 154—164 I. **Henricus (Hembuche de Langenstein) de Hassia mag. Viennens.: Expositio Canonis ac Missæ.**

Inc.: (Q)uam brevis fuerit missa

Expl.: ut sit in organis Et sic de alijs accidentalibus misse satis patet in primo tractatu.

cf. Roth l. l. pag. 15. In Codice Erfurtensi Qu. 145. 25 titulus est: Tractatus de mysteriis Missae correspondentibus passioni Christi.

9. f. 164—165 I. (**Nota**) de negligentis circa sacramenta.

Inc.: Sacerdos ante consecracionem corporis

Expl.: in purgatorio existencium.

f. 164' in marg. infer. (rubr.) Cetera invenies primo folio sexterni praesentis.

10. f. 165 I. (**Sanctorum dicta de missae sacrificio**).

Inc.: Bernardus. Numquam celebrant diuina misteria

Expl.: quoniam deus crucifigitur.

11. f. 166—175 (f. 166—171' I. f. 172—175 II.) (**Sermones quinque de dedicatione ecclesiae**).

I.^{us} inc.: (A)Dorate dominum in atrio Karissimi prout omnibus vobis constat

expl. (f. 167 per verba): possunt facere ydiote.

f. 167' et 168 vac.

II.^{us} inc. (f. 169 per verba): (S)icut in veteri testamento

expl. (f. 169'): cum eis quae hic enumerantur in Epistola pro gratia impetranda dicamus Ave maria.

III.^{us} inc.: Vidi Ciuitatem sanctam Beatus Johannes in libro Apokalypsis

expl. (f. 171'): orationum ibi factorum (sic!) Rogemus deum etc.

IV.^{us} inc. (f. 172): Pax huic domui.... licet omnipotens deus non sit res circumscriptibilis

expl. (f. 173'): verba praeaccepta Pax huic domui quod tribuat qui sine fine viuit et regnat.

V.^{us} inc.: Domum tuam domine hodie peragitur festum

expl.: de filiis et uxoribus. 2.º Mach. 15.

Sermo IV. in Cod. inscriptus est: „Sermo utilis de Ecclesia catholica“ et V.: „De Ecclesia materiali“.

12. f. 175—176' II. (**Nota**) quare fraternitates instituantur.

Inc.: Fraternitates enim triplici ratione

Expl.: vos amici mei.

13. f. 177—180' III. **Sermones tres de novo sacerdote**.

I.^{us} inc.: (G)loria et honore verba ista possunt accipi

expl. (f. 178): coronasti eum domine etc.

II.^{us} inc.: (E)xaltaui electum Verba ista nec non conuenienter

expl. (f. 179'): de plebe mea etc.

III.^{us} inc.: (O)bedite praepositis vestris Sacerdotibus tamquam christi vicarijs

expl.: Obedite praepositis etc.

14. f. 180'—184' III. **Sermones duo de dedicatione ecclesiae.**
 I.^{us} inc.: (D)omum tuam domine Beatus propheta ex sacre scripture
 expl.: (f. 183): in loco isto Rogemus etc.
 II.^{us} inc.: (U)ere dominus est in loco isto verba ista sunt iacob
 expl.: visione in futuro Quod nobis praestare dignetur iehsus christus Amen.
15. f. 185 III. **Paulus S. Apost.: Epistola ad Romanos 13. 11--14 cum glossa latina interlinearia.**
 Inc.: (f)ratres scientes quia hora est
 Expl.: induimini dominum iehsum christum.
16. f. 185—186 III. **Inhibitiones a sacra communione tempore paschae.**
 Inc.: (I)nfascriptos quos nomino prohibeo
 Expl.: cognoscere et ea confiteri etc.
17. f. 186'—187 III. **Casus papales.**
 Inc.: (M)anus violentas in clericum
 Expl.: auxilium ad papam etc.
18. f. 187—187' III. **Casus episcopales.**
 Inc.: (B)laspheutores dei et sanctorum
 Expl.: non uoluntarius siue casualis etc.
19. f. 187' (alia manu) **Versus quattuor de casibus episcopalibus et versus tres de casibus papalibus.**
 Versus ad Episcopum.
 Pontificem adeat is, qui succenderit ignem,
 Qui facit incestum, deflorans aut homicida,
 Sacrilegus, patrum percussor aut sodomita,
 Et voti fractor, periurus sortilegusque.
 Ad papam.
 Per papam clerum feriens, falsarius, vrens
 Soluitur et quisquis audet celebrare ligatus,
 Ecclesie, fractor et qui comunicat illi.
20. f. 187'—188' III. **Exempla quinque** (I.^{us} de pigritia, II.^{us} de adulterio, III.^{us} de falso iudicio, IV.^{us} de erudito et simplici clerico, V.^{us} de duobus filiis).
 Inc.: Polleminus Rex in ciuitate babilonie
 Expl.: pro eleccione christi etc.
 f. 188 Versus: Quidquid agant homines intencio iudicat omnes.
21. f. 189—198' IV. **(Tractatus de vitiis et virtutibus cardinalibus).**
 Inc.: Misit rex saul apparitoris Dauid interpretatur desiderabilis
 Expl.: diligencium suos proximos. (rubr.) finis.

In Cod. Altovad. (Höhenfurt) 79 (1) iste tractatus **S. Thomae Aquinati** adscribitur, sed iam Quétif-Echard eum habet inter opera supposititia S. Thomae.

22. f. 199 V. (**Sermo de novo sacerdote**).

Inc.: (h)Odie incipiam te exaltare haec verba dixit dominus

Expl.: mansionis mee habitaculum.

ff. 199', 200 et 201 vac.

23. f. 202—202' I. **Casus papales** (editi anno 14) 54.

Inc.: Item falsificatores litterarum papalium

Expl.: Si quis Romipetas.

24. f. 203—204 I. **Casus et personae, in quibus et quas Episcopus habet absolvere. In Lincz.**

Inc.: Primo hereticos et Judeos

Expl.: Cui sit confitendum.

25. f. 204—205' I. **Removendi a communione sacramenti.**

Inc.: Primo qui non confitentur

Expl.: poterunt expedire finis.

f. 206 vac.

26. f. 207—251' I. **Subarratorium animarum (l. e. Sermones de vitia et virtutibus cum prologo).**

Prolog. inc.: (Q)Vum semel pigritando quiescerem

expl. (f. 207): de Accidia octaua.

Sermones de vitiis inc.: (U)Os ex patre dyabulo estis. karissimi quis prudens agricola

expl. (f. 224): crucianda miserabiliter. hec ille.

Sermones de virtutibus inc. (f. 224'): (U)Os filii lucis karissimi pueri postquam deo donante

expl.: diuino lumini iniungat Qui cum deo patre seculo(rum)

Amen Explicit tractatus qui subarratorium animarum dicitur

Anno 61^m etc.

27. f. 251'—260 I. (**Epistola anonymi**) **ad eloquentem virum dominum A. verbi dei seminatorem in Praga.**

Inc.: (E)Loquenti viro domino A hec Epistola detur fratri suo

Expl.: omnium animarum christianorum. Ego frater tuus simplex desiderans salutem anime mee et anime tue et animarum omnium christianorum Amen. Juxta Cod. Pal. Vindob. 3495(8) epistola ad Joannem Hus directa est.

28. f. 260' I. (**Jeunium duodecim feriarum sextarum secundum S. Hieronymum observandum**).

Inc.: Refert namque Jeronimus se comperisse

Expl.: inter duas mulieres.

29. f. 260 I. (**Psalterium. Nota de eo**).

Inc.: Psalterium est clavis celi

Expl.: qui fecit celum et terram.

30. f. 261—262 I. **(Sermo) de nativitate Domini.**

Inc.: (I)N principio erat verbum Omnibus scripturis diuine pagine

Expl.: verbo incarnato Qui cum patre saeculorum Amen.

31. f. 262—264' I. **(Sermones breves) de apostolis, martyribus, confessoribus, virginibus.**

Inc.: (P)Osui vos Dominus noster tamquam bonus ortulanus

Expl.: obuiam ei Rogemus igitur.

32. f. 265—265' I. **Sermo de S. Maria Magdalena.**

Inc.: (C)Ouertisti planctum meum Nota magister Matthaeus

Expl.: karia: eucharia.

33. f. 265'—266' I. **(Tractatulus) de visitatione B. M. V.**

Inc.: (E)Xurgens maria abiit hic magister facit questionem

Expl.: eternaliter conregnemus, quod nobis praestare dignetur, qui regnat in saecula saeculorum Amen (rubr.) finis.

34. f. 267—269' I. **Processus iudicii (canonici).**

Inc.: (A)Ntequam dicatur de processu Iudicij

Expl.: faciat caucionem etcetera finis huius. Idem opusculum habetur in Cod. A. Flor. XI. 149 f. 48.

35. f. 269'—270' I. **Processus fratrum, qui volebant audire confessiones invitis plebanis habitus Parisiis ca. 1287; annexis privilegiis Minorum et Maiorum).**

Inc.: (N)Otum sit omnibus etc Quod praelati regni francie

Expl.: molestare decernentes.

Tempus erutum est ex Hefele Conciliengeschichte VI. p. 228 coll. cum Hergenröther Kirchengesch. I. p. 988 Privilegium Minorum (inc.: Ad fructus uberes) adscribitur Martino (IV.), privilegium Maiorum (inc.: Quidam temere sencientes) Clementi (IV.)

36. f. non signat. inter ff. 120 et 121 I. **Quaestio, utrum liceat reddere debitum conjugale sacris temporibus.**

Inc.: Item Queritur utrum liceat

Expl.: alterius vouere.

37. f. non signat. inter ff. 148 et 149 (alia manu) **(Privilegia varia concessa cruce signatis).**

Inc.: Item nullus vnquam(?) absoluat

Expl.: praestant uel fauorem.

38. eod. f. (ead. manu) **Formula absolutionis plenariae remissionis.**

Inc.: Dominus noster iehsus christus

Expl.: injuncta commito In Nomine patris et filii et spiritus sancti Amen.

39 eod. f.' (ead. manu) **Maledictio super haereticos in Bohemia, et eorum complices.**

Inc.: Item Generaliter omnes vtriusque sexus

Expl.: omnis populus christianus fiat fiat Amen. datum XII die Maij Anno LXVII.

123. Cpl. [821.] 195.

chart. saec. XV. (1454 f. 364 et 1458 f. 432). 432 ff. 8.º (220:146). Manus unica Wolfgangi, altariae Mariae Magdalene in Budweis (praeter ff. 351—353).

Anterior possessor: idem Wolfgangus altaria. Ligat. antiqua.

In tegumento exteriori cedula chart. agglutinata saec. XV.: De tempore pars yemalis Quadragesimale popolare Sermones plures de dedicatione parasceve sexta feria magna et multos de passione domini.

1. f. 1—364 (**Themata sermonum super epistolas et evangelia de tempore, pars hiemalis i. e. a dom. i. adventus usque ad sabbatum sanctum inclus.**).

Inc.: (A)Bicimus opera tenebrarum Notandum quod magis debemus

Expl.: vt fugiant a facie arcus Rogemus ergo etc. ffinitus est feria tertia in die sancte hedwigis Anno 1454° hora vespertina per me wolfgangum etc.

Compiler in thematibus usque ad diem cinerum (f. 137) sermonibus **Jacobi de Voragine archiep. Januensis** de Tempore et a die cinerum eiusdem quadragesimali usus est.

2. f. 364'—366 **Sermo de corpore Christi.**

Inc.: (C)Antate domino canticum nouum verbum istud congrue potest exponi

Expl.: se mutuo osculantur Rogemus.

3. f. 366'—391 (**Sermones de dedicatione ecclesiae.**)

Inc.: (E)Gressus iehsus Iericho interpretatur luna

Expl.: vocem meam Amen.

f. 371 in marg. super. **Versio bohemia** Rom. 15. 30. 31. et Ephes. 314. et in marg. infer. **Versio item bohemia** Psalm. 92. 5. et 83. 5.

4. f. 391—393' **Sermo de animabus (fidelium defunctorum).**

Inc.: Circumdederunt me dolores In verbis istis propheta reducit

Expl.: illum non inuenit Rogemus.

5. f. 393'—401 (**Sermones quattuor de novo sacerdote.**)

I.^{us} inc.: (S)Acerdotes domini benedicite Notate quia de sacerdote propono dicere

expl. (f. 395'): hoc facere homo etc.

- II.^{us} inc.: (S)Acerdotes domini benedicite Quare quia multum vos honoravit
 expl. (f. 397): ab eo separemini Amen.
 III.^{us} inc.: (O)Racionem faciebant sacerdotes Notandum quod sacerdos cottodie
 expl. (f. 398): cooperite nos Apok. VI.
 IV.^{us} inc.: (N)Oua lux oriri visa est verba ista bene conveniunt
 expl.: ipsum laudare Amen.
6. f. 401—408' (**Sermo de poenis damnatorum**).
 Inc.: (C)Onuertantur peccatores Considerent et attendant omnes
 Expl.: suscepisti me quod nobis praestare etc.
7. f. 409—432 (**Compilatio de passione domini secundum quattuor evangelistas**).
 Inc.: (E)Gressus iehsus Johannis XVIII°
 Expl.: compaciebatur ei Et sic est finis per me wolfgangum altaristam Marie magdalene In Budweys Anno 1458 feria VI post Salus populi hora XIII etc.
 In tegumento poster. (rubr. saec. XV.) quadraginta diebus et quadraginta noctus (!) requiescit in mente vniuersis et singulis.
 Adiacent quattuor fragmenta cedularum chart. saec. XV. continentia medicamina et fragm. ex sermone de corpore Christi et altero de amore Dei ac proximi.

124. Cpl. [454. b]. 51.

chart. saec. XV. (man. II. anno 1454 vel post scripsit f. 348 et 350). 373 ff. 4.
 man. II. Orig. ut videtur Ital. Ant. possess. forsan Joannes de Rabenstein dein Canonici Plagens.

1. f. 1—88' I. **Expositio Rhetoricorum ad Herennium**.
 Inc.: (I)N exponendis libris tria
 Expl.: exercitatio altera natura: Finis (Litt. maiusc.) Deo gratias Amen.
 Auctor certe est humanista Italus saec. XV. f. 1 commemoratur Leonardus Aretinus.
2. f. 89—203 I. (Pseudo) **Acro: Scholia in Horatii carmina, librum epodon, carmen saeculare, artem poetice, sermones**.
 Inc.: (H)ORATIVS flaccus libertino patre
 Expl.: quas non attulit (Litt. maiusc.) Deo gratias Amen.
 Passim annotationes, ut puto, manu Rabensteiniana. Divisio: f. 89 Vita brevissima Horatii (= Vita Cod. Bland. antiquiss) sequitur eod. f. 89—90 brevis explicatio metrorum, dein f. 90—90' Vita altera brevissima (= Codd. Bland. tres alii cf.

Mitscherlich Christ. Guil. ill. Horatii Opera Vol. I. Reutlingae 1814 pag. CLXIII. et CLVIV.), f. 90'—111 Expositio brevis lib. I. carminum praeced. explanatione metri, f. 111—122 lib. II., f. 122—141 lib. III., f. 141—149'. lib. IV., f. 149'—156 libri epodon (ultima pars deest), f. 157—158 carminis saecularis, f. 158—172 artis poëticae, f. 172—192 lib. I. sermonum, f. 192—203' lib. II. eorund. De auctore cf. Teuffel W. S. Geschichte der röm. Literatur, 4. Auflage. Leipzig, Teubner, 1882 pag. 499 et 500 atque pag. 876 et praecipue 877.

3. f. 204—310' II. **Petrarca Franciscus: De viris illustribus (cum registro f. 314 et 314').**

Inc.: (R)Omulus romanorum Regum primus

Expl. (text. f. 310'): numeris traditur compensanda. Deo gratias Amen.

4. f. 311 II. **Familiae (patriciae et plebeiae) Romanorum.** (Nomina earum.)

Inc.: Familiae nobiles Romanorum. Hostilii

Expl.: Amelii Porcii.

5. f. 311'—313' II. **Petrarca Franciscus: Epistola ad Nicolaum de Azarolis Seneschalcum regio (sc. utriusque Siciliae) Iudvici.**

Inc.: (I)Am tandem vir clarissime perfidiam

Expl.: uale patriae decus et nostrum.

Habetur etiam in cod. Pal. Vindob. 5104 (6).

6. f. 314 II. **Nota de rebus fugiendis et de amore.**

Fugienda sunt omnibus modis et abscindenda igne ferro totoque artificio sep(ar)anda: languor a corpore, imperitia ab animo A mente luxuria, A ciuitate seditio, A domo discordia, A cunctis rebus intemperantia. — Responsum ad quaerentem, utrum amare deberet:

Amor agit pro dulcore,
Dulcor agit cum furore,
Furor pugnat cum honore,
Honor cadit cum dolore,
Ergo finit in angore,
Quidquid exit ab amore.

7. f. 315—338 (ff. 316' et 317 vac.) II. **Phalaris tyrannus Agrigentinus: Epistolae, e graeco in latinum translatae a Francisco Aretino una cum epistola dedicatoria eiusdem Francisci Aretini ad Malatestam Novellum principem (Ariminensem).**

Inc. (epist. dedic.): (U)Ellem malatesta nouvelle princeps

Expl. (ead.): Sed iam phalarim audiamus.

Inc. (text.) (rubr. litt. maiusc. f. 317' Phalaris Alciboo P(nigr.) olidetus (litt. minusc.) Messenius quem proditiōis

Expl. (text.): laudem non secuturum. (litt. maiusc.) Phalaridis epistolarum finis.

Epistolae hae spuriae Phalaridi immerito tribuuntur. Hain ll. n. 12872—12900 enumerat 29 editiones versionis latinae saec. XV. impressas.

8. f. 339—343 II. **Guarinus Veronensis: Orationes duae habitae in initio studii Ferrariensis.**

I.^a inc.: (S)Oleo sepe numero magnanime

expl. (f. 341): nomenque tuum laudesque manebunt.

II.^a inc. (f. 341): (m)Iratos plerosque ac me

expl.: immortalitatemque comparabitis etc dixi.

9. f. 343—343' II. **Laus picturae ad reginam Cypri (Catharinam Cornaro?).**

Inc.: (m)Ecum nunc nuper cogitabam

Expl.: puerperio ante locare contingat uale uale.

10. f. 344—348 II. **Contarini (Cod. f. 344 Conterini) Franciscus J. C. Patavinus: Orationes duae, prior in laudem Antonii Roselli, altera in conventu suo 1453 non. septembr. habita.**

I.^a inc.: (v)Ellem, patres conscripti, dii

expl. (f. 346'): uestris comodis (sic) inservire.

II.^a inc. (f. 346'): (v)Etus est consuetudo, clarissimi viri,

expl.: propositum condescendo; peto igitur a te etc.

11. f. 348—349 II. **Mullner Sebaldus rector medicorum: Oratio habita in eius conventu 27. die mensis Martii 1454.**

Inc.: (m)Ihi memoria repetenti sacratissima

Expl.: labores in uanum effundetis etc.

12. f. 349'—350 II. **Contarini Andreas Venetus: Epistola ad Nicolaum V. papam.**

Inc.: (q)Vanto prae ceteris, beatissime pater

Expl.: in mortalitatem (sic) precari possimus.

Auctor forsitan Franciscus Contarini est.

13. f. 350—350' II. **Stephanus de doctoribus AA. et medicinae doctor: Oratio habita in conventu magistri Sebaldi (Mullner) de norenberga (1453).**

Inc.: (D)Ignissime presul, Rectores magnifici

Expl.: cuius est benedicere per infinita secula seculorum Amen.

14. f. 350'—356' II. **Xenophon: Hiero e lingua graec. in lat. versus (a Leonardo Aretino??) cum epistola dedicatoria ad Nicolaum (Niccoli).**

Inc. epist. dedic.: (X)Enophontis philosophi quendam libellum

Expl. (æd. f. 351): ausi sumus attingere.

Inc. text. (f. 351): Cum ad hieronem tyrannum

Expl.: nemo tibi inuidebit. Cf. Cod. Pal. Vindob. 3190(9).

Cf. Hain ll. no. 16225, 16226 et 16228.

15. f. 356'—361' II. **Isocrates: Oratio de laudibus Helenae e graeco in lat. translata per Joannem Petrum Lucensem.**

Inc.: (n)On nulli sunt, qui magnopere

Expl.: dici possint inueniet (ter) dixi.

Cf. Hain II. no. 9314 et 9315.

16. f. 361'—368 II. **Isocrates: Oratio de pace et foedere translata a Joanne Petro Lucensi praevio brevi argumento.**

Inc. argum.: (e) Hares ad occupandam amphipolim

Expl. id.: negotialis Consulit enim

Inc. Oratio: (o)Mnes, qui in hunc locum

Expl. ead. (c. 32 med. per verba): benefactoribus suis pepercerint. Deo gratias amen.

Cap. 32 med. usque ad finem desunt.

17. f. 368—368' II. **Hunyady Joannes, gubernator Hungariae: Epistola eius et procerum regni ad Eugenium papam IV. dd. Feuldaar (hodie Földvár ad Danubium) 17. Oct. 1446.**

Inc.: (b)Eatissime pater, vestrum patimur expertes

Expl.: sue sancte dat. in oppido feuldwär die XVII octobris anno 1446.

Impressa est epistola apud Schwandtner Script. rerum hung. Tyrnav. 1765 II. 38. 39 (apud Feßler-Klein Geschichte von Ungarn 2. Aufl. II. Leipzig. 1869) S. 508 A. 4.

18. f. 368'—370 II. **Aeneas Sylvius Piccolomini (postea Pius papa II.): Responsio super querelis Joannis Hunyady personaliter coram Eugenio IV. facta.**

Inc.: (t)Ritum est sermone prouerbium

Expl.: regimen ecclesie sue sancte Amen.

Nescio, num sit impressa ista responsio.

19. f. 370'—372' II. **Leonardus (Bruni) Aretinus:**

Oratio invectiva contra hypocritas.

Inc.: (e)x omni genere hominum, quos

Expl.: non curiosius sed in tua.

f. 373' alia scriptura **Notiuncula de detractioe.**

Inc.: Commune est omnium animantium

Expl.: propria vero oblivisci.

125. Cpl. [453. b]. 73.

chart. saec. XV. (1455 f. 247'). 311 ff. in 2 col. man. III. (I. est Joannis de crumpau Boëmi, II. Joannis canonici Plag.) Ant. possess.: Canonica Plagensis. Ligat. antiqua.

In tegum. exter. recensio eorum, quae in codice continentur.

Tegum. anter.: **Litterae** (Audreae forsan praepositi Plagensis) ad abbatem Urspergensensem de Ulrico Sekler 1446 ex Ursperg emissi eiusque bona conversatione.

Iste Ulricus factus est postea abbas Urspergensis, sed 1472 depositus est. cf. *Annales Ord. Praem.* tom. II. col. 1153.

1. f. 2—13' I. 14 et 14' II. 27—44' I. **Sermones super evangelium: Missus est.**

Inc.: (C)Oncipies in vtero Karissimi quid valet

Expl.: dei filium qui cum patre et filio et spiritu sancto in saecula saeculorum est benedictus amen. finitum in sabbato ante illam dominicam Judica d(omine) per Johannem de crumna boenum. Expliciunt sermones puleri super ewangelio Missus est Gabriel etc amen.

f. 1 II. = f. 14 col. 1; f. 2 et 2' = f. 14 et 14'.

f. 16—25' II. Registrum in sermones et tractatus a. f. 3 usque ad f. 247'.

2. f. 45—66' I. **Bernardus S.: Homiliae (IV) super Missus est.**

Inc.: (S)cribere me aliquid

Expl.: mihi secundum verbum tuum.

3. f. 67—74 I. **Nicolaus de Gorram Ord. Praed.: Homiliae super Missus est.**

Inc.: (I)N mense autem sexto

Expl.: verbo possit significari etc.

4. f. 75—81' I. **Nicolaus de Gorram Ord. Praed.: Homiliae super Exurgens.**

Inc.: (E)xurgens autem Superius ostendit

Expl.: aliam materiam aggredietur etc.

5. f. 82—164 (f. 82—122 I. f. 122'—164 II.) (**Sermones varii in festivitibus B. Mariae V.**).

Inc.: (V)isitavit nos oriens hodiernum diem festum

Expl.: sectantes voluptates suas.

6. f. 164'—165' II. (**Sermo super Quasi arcus in medio nebulae**).

Inc.: (Q)uasi arcus in hijs verbis ponuntur tres partes ...

Expl.: plus in hystoria eius.

Textus refertur ad triplicem festivitatem, festum sc. B. Mariae V. ad nives, S. Dominici et S. Oswaldi.

7. f. 166—187' II. (**Explicatio variorum symbolorum, quibus B. Maria V. comparatur**).

Inc.: (L)ilium. Summe (?) sanat membra

Expl.: penitus abstinere haec augustinus.

8. f. 188—237 II. (**Sermones varii in festivitibus B. Mariae V.**).

Inc.: (O)rietur stella hominibus incarceratis

Expl.: fidelissimam adiutricem. Quod ipse nobis praestare dignetur, qui humanitus de maria natus est, iehsus, qui christus, dominus noster, qui viuit et regnat deus per omnia saecula saeculorum Amen.

9. f. 238—247' II. **Miracula de B. Maria V.**

Inc.: (C)Vm rex anglorum

Expl.: euidētissimo meruerunt etc (rubr.) etc sic habes (nigr.)

Finitus est liber iste In die Juliane virginis per me fratrem Johannem professum Monasterij beate virginis Scriptus Sub domino domino Andrea praeposito Monasterij slagensis Anno domini MCCCC^o LV. Nota quicumque hunc librum ab hoc monasterio alienauerit anathema sit etc Nota qui sibi hunc librum vult concedi vel bene credi lex nostra vt ipse mox alium reponat qui valet tantum vel plus aliquantum.

f. 248—252' vac.

10. f. 253—273' III. **Sermones VI de dedicatione ecclesiae.**

Sermo I.^{us} inc.: (S)anctificaui michi Conuenienter verba ista

expl. (f. 256'): ad dona eius perueniemus praestante domino nostro iehsu christo cuius est honor et gloria et gloria (sic) in secula etcetera.

II. inc.: (S)anctificaui mihi ipsum dei filium

expl. (f. 258'): gloriam in futuro ad quam nos perducatur Amen.

III. inc.: (D)omus mea beatus Augustinus

expl. (f. 261'): infuturo per gloriam Quod nobis praestare.

IV. inc.: (D)omus mea Scribitur in Regum IIII

expl. (f. 265): infuturo per gloriam Amen.

V. inc.: (D)omus mea Scribitur lucas X.^o

expl. (f. 268'): gratiam in futuro Ad quam nos perducatur qui sine viuit (sic) et regnat Amen.

VI. inc.: (E)gressus iehsus Secundum beatum Augustinum

expl.: in futuro per gloriam quod ipse praestare dignetur AMEN.

11. f. 274—280 III. **Concordantia evangelistarum.**

Inc.: (I)n principio erat verbum

Expl.: Johannis vltimo etc (rubr.) Explicit ordo christi gestorum utilis et bonus valens ad praedicandum cum concordis evangelistorum (sic) Cronica Sighardi alias etc.

12. f. 280'—301' III. **Sermones de S. Joanne et in festiuitatibus B. Mariae V.**

Inc.: (I)n Ewangelio hodierno ostenditur

Expl.: diuersis et vniuersis.

13. f. 302—305' III. **Sermo de omnibus sanctis.**

Inc.: (V)Idens iehsus turbas Crissossus (sic) ostendit

Expl.: participes haberemur ad quam nos perducatur qui viuit et regnat in secula seculorum Amen.

14. f. 306—307' III. **Sermones II de animabus.**

I.^{us} inc.: (D)Efecit gaudium hodie agimus karissimi

expl. (f. 307): crux ante oculos etc.

II.º inc.: (A) *Nim̃a mea turbata est Daud rex et propheta*
 expl.: *deo gratias agentem etc Rogemus.*
 ff. 308—311' vac.

In tegum. post.: **Litterae Joannis abbatis Auglae minoris ad Andream praepositum Plagensensem**, ut aliquem ex canonicis Plagensibus Osterhofium mittat cum contributionibus ordinariis dat. (MCCCC) LVI. die XXI. mensis maij.

In eodem tegum. post.: **Hunc librum comparauit frater Andreas praepositus monasterij slagensis Si quis alienauerit anathema sit Anno LX.º**

126. Cpl. [824.] 236.

chart. saec. XV. (1456 f. 54', 1457 f. 97' et 129', 1466 f. 150') 174 ff. 16.º (165:116). man. V. (I. magistri Joannis de Krczin). Anter. possess. forsan Fridericus praepositus Litomericensis 1457, certe 1466 (f. 97' et 131) Joannes de Rabenstein. Ligat. recent.

1. f. 1—97' I. (Peckham) **Joannes archiepiscopus Cantuariensis O. Min. dictus Pisanus (vel) Pisaurus: Perspectiva communis (cum praefatione et figuris).**

Praef. inc.: *Circa librum Perspectiue*

expl. (f. 2'): *quasi mathematica (rubr.) Iste est primus perspectiue qui inceptus est in Scribendo Sabbato post Translationem ludmille.*

Opus ipsum inc. (f. 3): (I) *Nter philosophie consideracionis studia . . .*

expl.: *potest apparere (ultimae lineae praecedentes manu Rabenstein., sequitur manu I.): Finita est Perspectiua per (forte legendum pro) Bdrw. (forsan Bedrzichowio = Friderico) praeposito. Litho (mericensi). Anno 1457 In hradisseko suo propugnaculo. In vigilia Sancti Petri in Kathedra (dein manu Rabenstein.) Explicit perspectiua communis composita per dominum Johannem Archiepiscopum cantuariensem fratris ordinis Minorum dicti pisauri. In qua ego Joannes de Rabenstein figuras proposicionum demonstrativas pinxi. Papie. Anno domini MCCCCLXVI.*

f 1 (in marg. super. manu saec. XV.) *In christi iehsu nomine eius ac iuuamine amen. (sequitur litter. capital.) INCIPIT PERSPECTIVA PISANI: — (dein manu Rabenstein. Nota brevis de his, qui de perspectiva scripserunt, nempe de Blasio Pellicano Parmensi, Petro de Dacia, Vitellio Nobili, Joanne Peckham).*

Inc.: *blasius pellicanus parmensis*

Expl.: *qui fuit ordinis minorum.*

f. 54' *Explicit primus liber Perspectiue Sabbato ante Sancti Thome apostoli Anno 44 VI.º (falso pro 45 VI.º ommisso antecedente 1) Die 18 Mensis Decembris hora 17 (sequitur manu Rabenstein.) Rabenstein Aureliani.*

- f. 83' **Explicit Secundus liber Perspectiue per Eundem Magistrum Johannem de Krczin In die Prisce uirginis Anno I. 7 Et immediate Inceptus est Tercius hora 20** (M. Johannes Krczin rector Bononiensis artistarum et medicorum occurrit qua librarius codicis VIII. E. 9 bibliothecae c. r. universitatis Pragensis). Passim per totum codicem praesertim in marginibus habentur annotationes Joannis de Rabenstein, notae aliarum manuum raro extant.
ff. 98'—100' vac.
2. f. 101—129' II. **Joannes de Sacro Bosco (Hollwood): Arithmetica communis (cum praefatione).**
Praef. inc.: Nota Quatuor sunt cause
expl. (f. 101): Modo punctus
Opus ipsum inc. (f. 102): (N)Vmerus est 2*
expl.: in ses qui altera proporcione Et sic est finis istius libri arithmetice communis feria II post Sancti leonardi hora quasi 24 Anno domini LVII° Et lector eiusdem libri in crastino uidelicet feria III finiuit eundem librum uidelicet Magister valentinus Et scribtor incepit hunc librum scribere in Sacratissima festiuitate Sancti Wenceslai.
- f. 101' (manu Rabenstein.) **Nota brevissima de arithmetica Joannis de Sacro Bosco et Boethii nec non de numero quadro.**
3. f. 130'—150' III. **Euclides: De speculis (cum figuris).**
f. 130' figura.
Inc. (f. 131): (v)Issum rectum cuius media omnia
Expl.: ibi apposita accenditur igitur etc Deo gratias Amen Explicit tractatus euclidis de speculis Finitus. 1466.º
Num reuera opus Euclidis sit, valde dubito.
f. 131 (in marg. super. manu Rabenstein.) Joannes. Rabenstein. Anno MCCCCLXVI. die prima Januarii.
4. f. 151 IV. **(Nota brevis de veneno serpentum).**
Inc.: ysidorus in hystoria naturalium refert
Expl.: ferre possit.
Non est Isidori Hispalensis.
f. 151'—152' vac.
5. f. 153—157' V. **Jordanus (Nemorarius): De ponderibus (propositiones).**
Inc.: (c)Vm igitur sciencia de ponderibus
Expl.: vnde habetur quesitum.
6. f. 157'—172 V. **Canones de utilitatibus et operationibus astrolabil.**
Inc.: (n)Omina instrumentorum sunt hec
Expl.: comparacio stature tue ad planiciem (dein sequitur rubr., sed expunct.) de plano mensurando per astrolabium — (dum nigr.) Expliciunt canones de utilitatibus et operacionibus astrolabij.

- f. 156 (in marg. infer. manu Rabenstein) **alkindus** Radensis (his duobus verbis cultello biblioepi paene resectis nescio, num recte legerim) super ptolomaeum istud fecit opus.
f. 172'—174' vac.

127. Cpl. [454. b]. 49.

membr. saec. XV. (1456 f. 151'). 151 ff. 4.º manus unica (Lucae de Tauxignano notarii) Orig. Ital. Ant. possesa.: Joannes de Rabenstein. 1468. dein Canonica Plag. Ligat. antiqua.

Tegum. ant. chart. saec. XV. Arma Joannis de Rabenstein cum superscriptione I. R. P(rae)positus W(isse)hradensis D(ecretorum) D(oc)tor in die s. laurenti XIII duc.

Excerpta ex S. Augustini l. XXVI. de civitate Dei et Ciceronis Oratore l. VI. de historiae credibilitate et definitione. Dein ALLELVIA KYRIE ELEISON.

Notae historicae de magistratibus et iustitio ex Livio et Fenestella.
f. 1—151' Livius T.: Ab urbe condita lib. I.—X. incl. (i-e. Decas prima).

Inc.: (F)acturusne sim operae pretium

Expl.: supplicatio habita est. (sequitur litt. maiusc.) T. Livi Patavini ab urbe condita liber decimus explicit. Deo gratias. Lucas de Tauxignano not(arius) scripsit ferme anno D(omi)n(i) M^o CCCC^o LVI° die VI. ^a Septembris.

Codex perpulchre scriptus litterisque initalibus (f. 1, 1', 23', 47', 73, 95) ornat. Initiales excisae f. 117' et 135'. Plura ff. in marg. praecisa: f. 41, 42, 71—77, 80, 108, 115—118, 121, 124—126, 131—135. Inter ff. 118—119 circa 40 ff. excisa (lib. VI. 3. med. — IX. 9. fin.) inter ff. 138 et 139 1 f. exc. (X. 6. fin. — X. 9. med.) f. 1—23 l. I. f. 23'—47 l. II. f. 47'—73 l. III. f. 73—94' l. IV. f. 95—117' l. V. f. 117' inc. l. VI. f. 135' inc. l. X. Cuius valoris in re critica iste et ceteri, qui sequuntur, codices scriptorum classicorum sint, exponere non est meum. sed philologorum. Ceterum mihi quidem plurimi parum utilitatis ad artem critices habere videntur.

Tegum. post. In marg. sup. Clarigatio est quaedam poena vide in IX°. In marg. inf. (litt. maiusc.) E caelo cecidit γυδῆ (sic) τετρυτον Rabenstein 1468 in Prach(ati)cz anno XXXI Tunc bellum atrox in Boemia etc ignis praedo prodicio et omne malum nullum phas nulla pietas omnis iniquitas vigeant.

(Litt. minusc.) Versus illusorii in Amadeum Sabaudiae ducem nomine Felicis V. antipap. Eugenii IV. et Nicolai V. (1439—1449).

Duke de Sawoya dy te gwarda mal Volendo essar papa Jewenta Cardinal.

128. Cpl. [824]. 237.

chart. saec. XV. (1457 f. 69, 134', 273). 300 fl. 16.º (162:112). man. III. (II est Jarðae de x.) Orig. (forsan) Bohem. Ligat. recent.

1. f. 1—65' (f. 1—36' I., f. 37—65' II.) (**Commentum super artem Donati grammatici**).

Inc.: (U)trum sermo significatinus sit

Expl.: patet responsio ex metro Et sic est finis huius operis per me Jarðam de (h expuncto).^x

2. f. 66—69 II. (**Notae grammaticae**).

Inc.: Ordo parcium orationis est 2^x

Expl.: sylogisantem ponere terminos. (rubr.) Anno domini M^o CCCC quinquagesimo septimo.

ff. 69'—72' vac.

3. f. 73—134' III. (**Commentarius super Doctrinale puerorum Alexandri de Villa Dei vers. 1074—1414**).

Inc.: (C)irca secundam speciem grammaticae

Expl.: Scio te esse clericum. Et sic est finis huius opusculi. Anno M^o quattuor C quinquagesimo VII.

In die S. ciruli et Metudi etc. hora tamen prandij vbi multum Esurij. etc.

Quia f. 9' multania, danubius, odra, wisla, f. 112 Cracouia, f. 134' praga nominantur auctorem operum f. 1—134' contentorum magistrum universitatis Pragensis (vel Cracoviensis) fuisse suspicor.

4. f. 135—137 III. (**Difficultates quaedam grammaticae**).

Inc.: Primo quaeritur vtrum ista sit

Expl.: est abilis ad pugnandum (rubr.). Et sic est ffinis huius operis deo gracias.

ff. 137'—144' vac.

5. f. 145—273 III. (**Notata (supra logicam)**).

Inc.: (N)otandum quod in tota logica

Expl.: ab abstracta ad concretam etc. ffinito libro sit laus et gloria cristo 1457 fferia IIII ante ffestum Trinitatis.

6. f. 274—288 III. (**Notata super (librum I.^{um} et pusillam partem II.ⁱ) Elenchorum (Aristotelis)**).

Inc.: Nota Subiectum huius scientie-communiter assignatur

Expl.: et non de esse successiuo

ff. 289'—300' vac.

129. Cpl. [818]. 143.

chart. saec. XV. (1457). 216 ff. in 2 col. 2.º man. V. Possessor anterior Canonis Plagensis. Ligatura antiqua.

Codex receptus est secundum principia academiae litterarum Berolinensis a Domino Polheim, die Martii 1913.

In tegumento anterior. et post.: fragmenta lectionarii, membr. saec. XII—XIII.

1. f. 1—45. I. **Sermones de tempore.**

Inc.: Ecce rex tuus venit tibi mansuetus. Matth. XXI.

Hodie sancta mater ecclesia

Expl.: quae praeteriit. Ro. o. d.

f. 45. Expliciunt sermones feria VI. clety martyris per manus fratris Achacii dum (sic) temporis prior (sic) monasterii ecclesiae Plagensis. Anno LVII. Sermones de tempore.

Hic Achatius, secundum catalogum Laurentii Pröll, erat Achatius Prenntner (1450—1467), Prior loci, praecclarus scribe, descripsit I. L. de imit. Chr. et Schwabenspiegel (1450).

2. f. 45—48 I. **Expositio de oratione dominica.**

Inc.: Magna virtus est orationis

Expl.: consequetur a domino Jesu Christo, qui est benedictus in saecula saeculorum. Amen.

3. f. 48 I. **Benedictio carenorum.**4. f. 49—118 I. **Sermones de sanctis.**

Inc.: Vestigia ejus secutus est

Expl.: de vote postulantibus.

5. f. 118—120 I. II. **Legenda de St^a. Catherina.**6. f. 121—130 III. **Exempla (in 40 capit.).**

Inc.: De milite, qui ad peregrinandum profectus est.

Expl.: per consequens vitam aeternam obtinebit. (Gesta Romanorum).

7. f. 130'—142 III. **Exempla ex varlis auctoribus desumpta.**

Inc.: Abbas discretus peccatores a peccato retrahit.

Expl.: religiosos et milites.

8. f. 142—143 III. **De corpore et anima (Ascetica).**

Inc.: Cum ille districtus iudex

Expl.: et quando vult. Amen.

9. f. 143—143' II. **Notae de Communione.**

Inc.: Quattuor signa sunt consideranda.

Expl.: cum devotione audiatur.

10. f. 143'—144' III. **Opiniones philosophorum de qualitate anni**
(opusc. supersticiosissimum, sic dict. practica).

Inc.: Mense Januario si tonitrua

Expl.: intra dies III complentur, et sic est finis. Amen.

11. f. 145—145' I. **Exempla (mutil.) infra f. 145 et 146 lacuna**

12. f. 146—214' IV. **Guido de Monte Rotherii: Manipulus curatorum.**
Cf. Hain rept. bibliographicum 8157'ss.
f. 214' finivi librum et sine manibus scripsi illum et sic est finis.
13. f. 215 IV. **Recommendatio** collectoris lini et lentis, facta ab Andrea, praeposito Plagensi, una cum indulgentiis monasterii Plagensis concessis, data 14. Novembr. 1468.
14. f. 215' V. **Absolutio** in expeditione contra haereticos Bohemiae cum decreto concilii Basileensis de censuris relaxandis.
15. f. 216' V. **Dicta Senecae, Ambrosii, Augustini, Salonis (sic), Chrysostomi, Psalmorum.**

130. Cpl. [454. b]. 52.

chart. saec. XV. (1457 f. 203). 206 fl. 2.º man. (in textu unica Leopoldi Haal de Hallis Valliseni stud. Bonon.) Orig. Ital. Ant. possess.: Joannes de Rabenstein dein Canonici Plagensis Ligat. rez.

f. 1. J(oannes) R(abenstein) P(raepositus) W(yssehradensis) D(ono) D(at) V(lrico?) D(ilecto) S(uo) infra Arma Joannis de Rabenstein cum superscriptione: Jo. Rab. (litt. maiusc.) Sequitur: Visto per mi Matteo (?) badello di 14. de zenaro 1458 dein. manu Rabenst. Habetur epistola poggi ad Gwarinum de invencione operis Quintiliani quam habes alicubi inter epistolas tuas.

f. 1' et 2 vac. f. 2' (ead. manu) **Nota de Francisco Patricio oratore et episcopo (Caletanensi)**, qui opus Quintiliani abbreviavit.

Inc.: franciscus patricius quidam orator

Expl.: et episcopus est.

Iste Franciscus Patricius commemoratur a Pastor L. Geschichte der Päpste seit Ausgang des Mittelalters I. p. 316 et II. p. 29 atque apud Hain ll. 12467 ss.

(ead. manu) Titulus institutionis oratoriae Quintiliani et Epistola eiusdem ad Tryphonem.

Inc.: Efflagitasti cottidiano (sic) conuicio

Expl.: quam emendatissimi veniant.

f. 3—203 **Quintilianus Fabius M.: Institutionis oratoriae ad Victorium Marcellum libri XII.**

Inc.: (P)Ost impetratam studiis meis quietem

Expl.: petimus bonam uoluntatem. finis. laus deo. Completum est hoc opus manu leoboldi haeb de hallis valliseni In solemnissimo studio Bononiensi Sub Annis Domini Millesimo Quadringentesimo Quinquagesimo Septimo etc Mensis Februarii vigesima secunda die Hora fere secunda. Quintilianus de Institutione Oratoria Explicit.

f. 204—206' (alia manu) Registrum super XI priores libros.

In libro I. et initio II.¹ annotationes manu saec. XVII.

Divisio librorum: I. f. 3—23', II. f. 24—41, III. f. 41—57', IV. f. 58—71', V. f. 71'—91, VI. f. 91'—105', VII. f. 105'—112', VIII. f. 112'—135 (Ordo inter ff. 114'—123 propter permutationem unius ex quaternis, e quibus codex descriptus est, valde turbatus.), IX. f. 135—156', X. f. 157—170', XI. f. 170'—188, XII. f. 188—203.

Codex est recensiois Poggianae et omnino fere accedit ad Cod. Guelferbytanum, quo G. L. Spalding in editione sua Lips. 1798—1816. inst. orat. usus est [cf. Editio eiusd. operis facta Dusault J. J. Paris 1821 vol. I. praef. p. 15 et 16 Ebert F. A. Bibliothecae Guelf. Codd. Graeci et Latini classici Lips. 1827 pag. 141 (= N° 739 = 18. Ms. Aug. fol.) Reifferscheid A. Die Quintilianhandschriften des Poggio. Rheinisches Museum 22. 38].

131. [454. b]. 54.

chart. saec. XV. 188 ff. 2° man. II. (I. est Henrici Moringher iuris canonici scholaris Bononiensis). Orig. Ital. Ant. possessa Jo(anne) de Rabenstein dein Canon. Plag. Ligat. recent.

Tegument. ant. agglut.: 14. di zenaro 1458 vieto per (mi) fraucsescho di velach (sequitur una vox non legibilis) ofcialli.

Honor ymaginis provehit ad prothotipum i. (e.) ymaginatum dam. li. 3. c. 8.

F. a cap.: Arma Joannis de Rabenstein cum inscriptione Jo. De Rab.

Excerpta brevia ex Quintiliano, Plinio (naturalis historia), Lucano, S. Augustino (de civitate Dei), Catullo.

1. f. 1—57 I. **Cicero M. Tullius: Rhetorica (nova) ad Herennium.**

Inc.: (e)Tsi negotiis familiaribus impediti

Expl.: consequamur et exercitatione. Laus deo pax uiuis requiesque defunctis. Explicit perutile et breue compendium artis rhetorice noue Marci Tullii Ciceronis ad herennium per me fratrem Guilelmum Sauonensem de Trauersagnis ordinis minorum provincie Janue tunc tempore in castro montis Silicis commorantem Anno magni Jubilei 1450 die 3^a decembris in die iouis hora 3^a noctis uel circa Henricus moringher iuris canonici scholaris Bononiensis haec calamo patrauit cuius legens beniuole recordetur.

Henricus Moringher videtur hausisse ex apographi Guilelmi Sauonensis (de quo plura ad Nr. 4 nostri Cod.).

2. f. 57' II. **Oratiuncula ad conficiendum matrimonium.**

Inc.: Non immerito conuenistis hunc in locum

Expl.: animis mentibusque mandetis.

3. f. 58—77' I. **Orationes sacrae 7 (habitaе forsan in aliqua universitate Italiae).**

f. 171'—173' **Capitula seu Conclusiones producta per imperiales oratores in diaeta Ratisponensi.**

Inc.: Ex hijs quae nuper nos omnes

Expl.: aduersus eos processum fuerit. finis. Sit laus christo glorioseque uirgini marie omnibus etiam sanctis triumphum nobile et sempiternum.

Enumeratio et Capitula impressa sunt apud Martene et Durand Amplissima Collectio tom. VIII. col. 1013—1018.

De f. 173'—174' cf. Nr. 7 Cod. huius.

14. f. 175—188 I. **Aeneas Sylvius Piccolomini de Senis poëta laureatus regius secretarius: Tractatulus de miseria curialium ad Joannem de Alch.**

Inc.: (litt. maiusc.) (At) neas Silvius poëta (litt. minusc.). salutem Stultos esse, qui regibus seruiunt

Expl.: meo iudicio prudens. Ex pruk pridie kal. decembr. Anno 1444 indi(c)tione septima. Laus deo clementissimo. Explicit secretarium henricus mori (cetera legi non queunt, quia latus dextrum folii scissum est); in lat. sinistro sola vox: papa.

f. 188' verba Besynders lieber Richter.

In tegum. post. in membr. Rethorica Ciceronis in charta Rabenstein agglut.

Passim per Cod. multae annotationis Joannis de Rabenstein et manus saec. XVII.

132. Cpl. [817]. 152.

chart. saec. XV. 109 ff. 4.º man. unica. Orig. verosim. Ital. Anter. possess.: (Joannes de) Rabenstein. Ligat. recent.

f. 1 (litteris maiusc.): E caelo cecidit Ἰωάννης ἀρχιεπίσκοπος Rabenstein.

1. f. 1 (manu Rabenstein.) (**Versus quinque de singulis libris Quaestionum Tusculanarum Ciceronis.**)

Inc.: primus habet lector mortem spernas vt inanem

Expl.: Se virtus contenta in quinto tendit in altum.

Ante primum versum alius: primus habet fatum lector spernas vt inane.

2. f. 2. (**Cicero M. Tullius: (Excerptum ex libro II. de divinatione cap. I.)**)

Inc.: Quinque subsecuti sunt libri Tusculanarum

Expl.: ipsa contentam esse.

Totum excerptum colore rubro scriptum est.

3. f. 2—106' **Cicero M. Tullius: Tusculanarum quaestionum libri quinque) ad Brutum.**

Inc.: (c)Vm defensionum laboribus senatorijsque muneribus

Expl.: inueniri leuatio. τέλος finis Tusculanarum quaestionum.

feliciter. Explicit liber Marcij Tulij Ciceronis tusculanarum
Questionum. AMEN. *ἡβερνται βρομοις.*

Inter f. 40 et 41 lacuna; deest lib. II. cap. 13 med. (a verbis: „quod
honestum, quod rectum . . .“) usque ad lib. III. cap. 5 (ad verba
„hos autem perturbatos motus . . .“).

f. 109 ad 14 di zenaro 1458 visto per mi francisco di velach ofcciale
(cf. Cpl. 54 tegum. inter.).

4. f. 109' (manu Rabenstein.) (**Nota de orationibus post recitationem
ab oratoribus ipsis scriptis**).

Inc.: Quid cum iam rebus transactis et praeteritis . . .

Expl.: non a notariis secundum aliquos.

5. f. 109' (manu Rabenstein.) (**Nota de immortalitate animae**).

Inc.: sed hoc restat probari quod sit simplex . . .

Expl.: in primo tusculanarum Ciceronis.

133. Cpl. [816. b]. 162.

chart. saec. XV. (1458 f. 326, 1465 f. 230'). 326 ff. 4.º man. VII. (II. est G. Haffner
de laibaco in Velden et VII. Leonardi suncznauer). Ligat. antiqua.

f. 1' I. Registrum operum in codice contentorum.

1. f. 2—98 I. **Guido de monte Rotherii: Manipulus curatorum (cum
praefatione et registro)**.

Praefatio inc.: (R)Euerendo in cristo patri ac domino domino Ray-
mundo diuina providencia sancte sedis valentine episcopo . . .
dei verbum dispositione mirabili . . .

expl. (f. 2'): humiliter recomendo thiuroli Anno domini M^oCCC^o33^o.

Manipulus curatorum inc.: (Q)uoniam secundum quod dicit pro-
pheta Malachias . . .

expl. (f. 96): ad deum preces fundat.

f. 96—98 Registrum.

f. 2 littera initialis R modo rudi depicta.

2. f. 99—122' II. **Andreas (Didacus de Escobar) Hispanus O. S. B.
episcopus Adiacensis: Tractatus, qui dicitur regula decimarum
(cum conclusionibus et registro)**.

Regula decimarum inc.: (D)ecimarum solucione et primiciarum . . .

expl. (f. 121'): requiem sempiternam adipisci mercamur In secula
seculorum Amen.

Conclusiones inc.: Prima conclusio decim et iure naturali . . .

expl. (f. 121'): non obstante quacumque consuetudine etc.

f. 122—122' I. Registrum. De auctore cf. Cpl. 134 f. 384.

3. f. 123—207' II. **Isidorus (S. Hispalensis episcopus): (Sententiarum
seu) De summo bono libri tres**.

Inc.: (S)ummum bonum deus est . . .

Expl.: letificandos concludit et cetera.

Impressum apud Migne c. p. I. tom. LXXXIII. col. 537—738.

4. f. 207'—223' II. (**Bernardus S.**): (**Meditationes de cognitione humanae conditionis**).

Inc.: (M)Vlti multa sciunt

Expl.: quem deum glorie Qui viuit In secula seculorum Amen et cetera püntschuech:

Opus spurium habetur apud Migne II. tom. CLXXXIII. col. 485—508. In registro f. 1' intitulatur: Collatio pulchra de homine et cognitione dei. — Eadem vox „püntschuech“ in Cpl. 140 f. 336.

5. f. 224—230' II. **Sermones (quattuor) de novo sacerdote.**

I.^{us} inc.: (U)As electionis erit mihi Ista verba dixit dominus

expl. (f. 225): separemus a nostro creatore Quod nobis prestare dignetur pater et filius et spiritus sanctus amen.

II.^{us} inc.: (R)Efulsit sol in clipeos Verba proposita possunt esse de quolibet nouo sacerdote

expl. (f. 226'): vnicuique a deo qui est benedictus in secula seculorum Amen.

III.^{us} inc.: (T)V eris super domum meam Hec sunt verba phar(a)onis

expl. (f. 229): curie celestis ad quam nos perducatur iehsus christus amen.

IV.^{us} inc.: (P)Respiteri (!) qui bene praesunt verba proposita dicit beatus Paulus

expl.: Iudicem et intercessorem Quod nobis praestare dignetur qui viuit et regnat sine fine in secula seculorum Amen. ffinitum per manus et non per pedes per me G. hafftner de laibaco tunc temporis In velden In die Ottnaris abbatis Anno Incarnacionis domini Millesimo quadringentesimo sexagesimo quinto deo autem gracias qui dedit nobis victoriam per iehsum christum dominum nostrum Deo gratias.

6. f. 231—271 (f. 231—238 III. f. 238—271 II.) **Sermones (varii).**

Inc.: (F)Acta est leticia magna hec verba scripta sunt

Expl.: concurrunt insignia.

Agunt sex sermones de dedicatione ecclesiae (f. 231—239' et f. 243—249), octo de festis B. Mariae V. (f. 249—271) et unus de passione Domini in die Parasceves (f. 239'—242').

7. f. 271—275 II. (**Quaestiones de sacra communione ex S. Thoma de Aquino quoad maximam partem desumptae**).

Inc.: (C)ommunicare id est corpus christi sumere ...

Expl.: institutio diuina.

8. f. 275'—292' II. **Sermones (sex de festis).**

Inc.: (N)Ecdum erant abissi Verba salomonis originaliter scripta

Expl.: nullatenus indigebat etc.

- f. 275'—281' **Sermo de conceptione B. Mariae V.**, f. 281'—284' **duo Sermones de S. Martino vel de alio sancto**, f. 284'—289' **Sermo de novo sacerdote**, f. 290—291' **de tribus regibus**, f. 291'—292' **de S. Maria Magdalena.**
9. f. 293—298 (f. 293—294' IV., f. 295—296 V., f. 296—298 VI.) **Henricus de Oyta** (magister Vindobonensis): **Capitula quattuor, quae fecit ad petitionem unius Carthusiensis anno Domini MCCCLXXX.**
- Inc.: (D)Ico pro notabili illud quod dicit scriptura
- Expl.: desipit omnis caro etc.
- I.^{um} cap. (f. 293—294') agit de praedestinatione, II.^{um} (f. 295—296) de cogitationibus, quando peccata sint, III.^{um} f. 296—296') de duplici natura in Christo, IV.^{um} (f. 296'—298) de dominio vincendi se ipsum.
10. f. 298—301 VI. **Tractatus de praelatis et de regimine eorum.**
- Inc.: (C)Vm praelati primo Anno angeli sunt
- Expl.: bona vita etc.
- Compilatio ex Augustino, Hieronymo, Gregorio, Isidoro, Beda, Anselmo, Bernardo, Hugone a S. Victore aliis que.
- f. 301' et 302 vac.
11. f. 303—308' VII. **Disputatio Judaei et Christiani.**
- Inc.: (rubr.) Interrogavit iudeus (nigr.) Cum deus praecepit ligna non esse adoranda
- Expl.: christum deum verum et hominem Cui gloria et imperium simul est cum patre et spiritu sancto in secula seculorum Amen.
- f. 303 ab initio legitur: **Pascalis de roma** hoc opusculum disputationis iudeorum Contra sanctum anastasium ad honorem venerabilis patriarche Gradensis fideliter ac deuote transtulit. Anno domini M^o C^o LVIII.º — Eod. f. in margine super. rubr.: Sancti spiritus assit nobis gratia benedictus qui venit in nomine domini.
12. f. 308'—316 VII. **Theobaldus subprior ord. Praed. villae Parisiensis: Excerpta de erroribus Judaeorum in Talmud.**
- Inc.: (T)Almüth id est doctrina iudeorum
- Expl.: submerserant duodecim exploratores etc.
- Cf. Cod. Pal. Vindob. 2907 f. 42 — Idem opus impressum est sub titulo: Thalmut Obiectiones in dicta Thalmut seductoris Judaeorum cf. Hain 15229 ss.
13. f. 316—326 VII. (Theobaldus, subprior ord. Praed. villae Parisiensis): **Pharetra fidei contra Judaeos (cum prologo).**
- Prolog. inc.: (I)N disputatione contra iudeos notate triplicem cautelam
- expl. (f. 316): studeat inuenire etc.
- Pharetra fidei ipsa inc.: (T)Olle arma tua pharetram et arcum ad vlnnerandas vlpeculas

expl.: commendacio gencium etc (rubr.) Et sic est finis disputacio iudeorum et christianorum 1458 Explicit per me leonardum suncznauer etc.

Theobaldum Parisiensem hoc quoque opusculum compilasse patet ex Codd. Pal. Vindob. 4213 f. 134 et 4459 f. 166.

f. 326': paulus.

134. Cpl. [454. b]. 50.

chart. saec. XV. (certo ante 1458). 225 ff. 4.º man. unica (Petri de hericourt). Orig. Ital. Ant. possess.: (Joannes de) Rabenstein dein Canonica Plagens. Ligat. recent.

F. a cap. Visto per mi M(at)teo badello(?) di 14 de zenaro 1458. Arma Rabensteinii cum superscriptione graeca $\mu\alpha\tau\epsilon\rho\alpha\tau\epsilon\upsilon$.

Libertum quendam suum qui in graecis litteris eruditior Cicerone fuit has epistolas post mortem Ciceronis repertas hinc inde in unum redegissee (duo verba, quae legere nequeo).

f. 1 et 2 (manu Rabenstein.) Cicero Epist. ad. Fam. X. 15—20 incl., quae in contextu f. 134 omissae sunt. „hae epistolae esse debent in libro X inter epistolam, quae incipit ‚gratam famam‘ et eam, quae incipit ‚puderet.‘“

f. 2' (alia manu) Expositio brevis epist. ad fam. X. 20.

f. 3—225 **Cicero M. Tullius: Epistolae ad familiares, libri XVI.**

Inc.: (E)Go omni officio ac potius

Expl.: dissiviabo (sic) me Ama. VALE. (rubr.) EXPLICIT. Felicit. Marci Tulii (sic) Ciceronis Epistolarum liber decimus sextus et Ultimus Explicit Ex bononia Petrus de hericourt (insuper atrament nigr. de morino in picardia).

$\begin{array}{c} \circ \\ \text{N} \end{array}$	$\begin{array}{c} \text{E} \\ \\ \text{L} \end{array}$	<p>Τὰ τῶν φίλων (sic) κοινὰ Amicorum communia</p>	<p>Proverbium Graecum.</p>
--	--	---	--------------------------------

De indole Cod. pauca sufficient:

Plane desunt:

lib. VIII. ep. 10 (pro qua II. 12 repetita est) dein XIII. 5. 10. 11. 43. 54 et XVI. 15.

Locis immutatae sunt:

VIII. 15. 16. 17. XI. 27. 28. XII. 21 (quae habetur in Cod. qua XIII. 77 f. 197') XIII. 71. 72. 77 (quae habetur in Cod. inter XIII. 30 et 31 f. 188 et 188').

Bis invenitur:

II. 12 (f. 23 suo loco et pro VIII. 10 f. 103').

Duae epistolae in unam coagul.

I. 2 et 3 XII. 25 et 26 XIII. 6 et 7.

Una epistola in duas vel plures divisa:

I. 5 I. 9 VII. 18. XII. 23.

Codex noster ex alio fluxisse videtur, qui in multis convenit cum fragmento, de quo agit A. Golischiu Philolog. XXVI. pag. 701—703, nec tamen interpolationes eiusdem fragm. prae se fert. Forsan dignus est Cod., qui examinetur ratione critica.

135. Cpl. [454. a]. 69.

chart. saec. XV. 300 ff. in 2 col. 2.º IV. man. Ant. possessa.: Stephanus Lempl in Peuerbach. Ligat. antiqua.

In tegum. post. et ant.: **Confitentes et communicantes in parochia lempach (MCCCC) LIX.**

f. 1 in marg. infer.: Iste liber est (Steffani lempl) in pewrbach.

1. f. 1—252 (f. 1—170 I. f. 170—233 II. f. 233'—252 III.) (Herolt Joannes Ord. Praed.): **Sermones Discipuli de tempore per circulum anni.**

Inc.: (E)cce rex tuus venit Egregius doctor Thomas

Expl.: mortuum inveniebant etc. Amen etc.

2. f. 253—279 IV. (Herolt Joannes Ord. Praed.): **Sermones communes Discipuli omni tempore praedicabiles ad commune vulgus.**

Inc.: (c)ogitacio eorum apud altissimum. Sap. 2.º Sciendum quod tria

Expl.: credo uel symbulum etc. (rubr.) Et sic est finis huius communis de sanctis.

3. f. 279—285 IV. (Herolt Joannes Ord. Praed.): **Sermones (Discipuli) communes de beata Virgine in quocumque festo praedicabiles.**

Inc.: (b)eatam me dicent de sancto germano dicit

Expl.: sperantes in se Rogemus igitur ad deum.

Sermones communes sub 2). et 3). paullulum differunt ab iis, qui habentur in editionibus impressis.

4. f. 285—288 IV. **Sermones duo de assumptione B. Mariae V.**

Sermo I.^{us} inc.: (q)Ve est ista dicitur quod beata virgo expl. (f. 285'): ascendere nos faciat Qui sine fine uiuit Igitur rogemus ad deum.

Sermo alter inc.: (q)Ve est ista Questio angelorum triplex ... expl.: cellam vinaream. Can. primo. Rogemus igitur etc.

5. f. 288—288' IV. **Sermo de virginitate.**

Inc.: (s)icut lilium inter spinas Comparatur amica dei

Expl.: circa regionem etc. Rogemus.

6. f. 288'—289 IV. **Notabile de peccato luxuriae.**

Inc.: Item omnia peccata quae homo

Expl.: non peccaret mortaliter.

expl.: commendacio gencium etc (rubr.) Et sic est finis disputacio iudeorum et christianorum 1458 Explicit per me leonardum suncznauer etc.

Theobaldum Parisiensem hoc quoque opusculum compilasse patet ex Codd. Pal. Vindob. 4213 f. 134 et 4459 f. 166.

f. 326': paulus.

134. Cpl. [454. b]. 50.

chart. saec. XV. (certo ante 1458). 225 ff. 4.º man. unica (Petri de hericourt). Orig. Ital. Ant. possess.: (Joannes de) Rabenstein dein Canonica Plagena. Ligat. recent.

F. a cap. Visto per mi M(at)teo badello(?) di 14 de zenaro 1458. Arma Rabensteinii cum superscriptione graeca $\mu\alpha\tau\epsilon\alpha\upsilon\tau\alpha\nu$.

Libertum quendam suum qui in graecis litteris eruditior Cicerone fuit has epistolas post mortem Ciceronis repertas hinc inde in unum redeigisse (duo verba, quae legere nequeo).

f. 1 et 2 (manu Rabenstein.) Cicero Epist. ad. Fam. X. 15—20 incl., quae in contextu f. 134 omissae sunt. „hae epistolae esse debent in libro X inter epistolam, quae incipit ‚gratam famam‘ et eam, quae incipit ‚puderet.‘“

f. 2' (alia manu) Expositio brevis epist. ad fam. X. 20.

f. 3—225 **Cicero M. Tullius: Epistolae ad familiares, libri XVI.**

Inc.: (E)Go omni officio ac potius

Expl.: dissiviabo (sic) me Ama. VALE. (rubr.) EXPLICIT. Felicit. Marci Tullii (sic) Ciceronis Epistolarum liber decimus sextus et Ultimus Explicit Ex bononia Petrus de hericourt (insuper atrament nigr. de morino in picardia).

$\begin{array}{c} \circ \\ \\ N \\ \\ L \end{array}$	$\begin{array}{c} s \\ \\ + \\ \\ L \end{array}$	<p>Tὰ τῶν φίλων (sic) κοινὰ Amicorum communia</p>	<p>Proverbium Graecum.</p>
--	--	---	--------------------------------

De indole Cod. pauca sufficiant:

Plane desunt:

lib. VIII. ep. 10 (pro qua II. 12 repetita est) dein XIII. 5. 10. 11. 43. 54 et XVI. 15.

Locis immutatae sunt:

VIII. 15. 16. 17. XI. 27. 28. XII. 21 (quae habetur in Cod. qua XIII. 77 f. 197') XIII. 71. 72. 77 (quae habetur in Cod. inter XIII. 30 et 31 f. 188 et 188').

Bis invenitur:

II. 12 (f. 23 suo loco et pro VIII. 10 f. 103').

Duae epistolae in unam coagul.

I. 2 et 3 XII. 25 et 26 XIII. 6 et 7.

Una epistola in duas vel plures divisa:

I. 5 I. 9 VII. 18. XII. 23.

Codex noster ex alio fluxisse videtur, qui in multis convenit cum fragmento, de quo agit A. Golischius Philolog. XXVI. pag. 701—703, nec tamen interpolationes eiusdem fragm. prae se fert. Forsan dignus est Cod., qui examinetur ratione critica.

135. Cpl. [454. a]. 69.

chart. saec. XV. 300 ff. in 2 col. 2.º IV. man. Ant. possess.: Stephanus Lempl in Peuerbach. Ligat. antiqua.

In tegum. post. et ant.: **Confitentes et communicantes in parochia lempach (MCCCC) LIX.**

f. 1 in marg. infer.: Iste liber est (Steffani lempl) in pewrbach.

1. f. 1—252 (f. 1—170 I. f. 170—233 II. f. 233'—252 III.) (Herolt Joannes Ord. Praed.): **Sermones Discipuli de tempore per circulum anni.**

Inc.: (E)cce rex tuus venit Egregius doctor Thomas

Expl.: mortuum inveniebant etc. Amen etc.

2. f. 253—279 IV. (Herolt Joannes Ord. Praed.): **Sermones communes Discipuli omni tempore praedicabiles ad commune vulgus.**

Inc.: (c)Ogitacio eorum apud altissimum. Sap. 2.º Sciendum quod tria

Expl.: credo uel symbulum etc. (rubr.) Et sic est finis huius communis de sanctis.

3. f. 279—285 IV. (Herolt Joannes Ord. Praed.): **Sermones (Discipuli) communes de beata Virgine in quocumque festo praedicabiles.**

Inc.: (b)Eatam me dicent de sancto germano dicit

Expl.: sperantes in se Rogemus igitur ad deum.

Sermones communes sub 2). et 3). paullulum differunt ab iis, qui habentur in editionibus impressis.

4. f. 285—288 IV. **Sermones duo de assumptione B. Mariae V.**

Sermo I.^{us} inc.: (q)Ve est ista dicitur quod beata virgo expl. (f. 285'): ascendere nos faciat Qui sine fine uiuit Igitur rogemus ad deum.

Sermo alter inc.: (q)Ve est ista Questio angelorum triplex ... expl.: cellam vinaream. Can. primo. Rogemus igitur etc.

5. f. 288—288' IV. **Sermo de virginitate.**

Inc.: (s)Icut lilium inter spinas Comparatur amica dei

Expl.: circa regionem etc. Rogemus.

6. f. 288'—289 IV. **Notabile de peccato luxuriae.**

Inc.: Item omnia peccata quae homo

Expl.: non peccaret mortaliter.

7. f. 289—292 IV. **Exempla de B. Maria V.**

Inc.: **Exemplum** quomodo virgo maria iuuet hominem in vita legitur

Expl.: sein aber nicht et sic de aliis (rubr.) Et sic est finis huius.

8. f. 292'—293' II. **Sermo de confessione.**

Inc.: (C)onfitemini domino Ecclesiastes est tempus tacendi ...

Expl.: conuerti ad dominum deum tuum Amen.

9. f. 294—298 IV. **Sermo de praedicatoribus.**

Inc.: Philosophus primo Ethycorum

Expl.: corpus tribuat et ad vitam eternam perducatur Amen Rogemus igitur dominum.

10. f. 298'—299 I. **Nota de tribus partibus poenitentiae.**

Inc.: Notandum quod sunt tres partes

Expl.: vestram hic habetis.

f. 300' Probationes pennae, inter quas: Anno domini 15(0)7 per me al

Adiacet una scedula, in qua scriptus est **Sermo (in diebus forsan rogationum)** manu saec. XV.—XVI.

Inc.: Amen dico vobis si quid pecieritis In istis verbis

Expl. (per verba): elisabet visitasset.

In fine manc.

136. Cpl. [455. b]. 56.

chart. saec. XV. (1461 f. 155'). 218 ff. 2.º man. unica (Wenceslai de Glacz in civitate Pragensi f. 155'). Ant. poss. (Joannes de Rabenstein). Ligat. recent.

1. f. 1—158 **Diogenes Laërtius: De vitis, sectis, dictis, responsis ac libris philosophorum liber, latine interprete Ambrosio (Traversari generali ord. Camald.) instante Cosma Mediceo.**

Praefatio ad Cosmam Mediceum.

inc.: (U)olenti michi quedam greca

expl. (f. 2): iure tuo reserabis.

Textus ipse.

Inc. (f. 2): (P)hilosophiam a Barbaris inicia

Expl. (f. 155'): defuncti celeriores obitum. Laertii diogenis de Vitis Sectis dictis responsis ac libris philosophorum liber Explicit feliciter Anno domini currente M^oCCCCLXI^o sabbato ante pentecosten per me wenceslaum de Glacz In Ciuitate Pragensi.

f. 156 et 156' sequuntur **Sententiae philosophorum ex Diogene**, ut puto, excerptae in forma metrica.

Inc.: Tum beatam dico vitam

Expl.: tunc et amico uoces.

f. 156'—157' **Explicatio locorum obscuriorum Diogenis Laërtii.**

Inc.: Nam quod ait dextram cuique

Expl.: malum non defuturum.

f. 158 Enumeratio philosophorum, de quibus agit Laërtius.

Litterae initiales. Perpaucæ ab initio annotationes manu Joannis de Rabenstein factæ. f. 1 in marg. inf.: fr. Ambrosius transtulit Laercium. De isto Ambrosio (Traversari) cf. Pastor L. Geschichte der Päpste seit Ausgang des Mittelalters I. Freiburg 1886, pag. 36 et 37 præcipue.

2. f. 159—218 Poggius (Joannes Franciscus Florentinus): Orationes 8 funebres et laudatoriae.

f. 159—166' Oratio in funere (Francisci Zabarellae) Cardinalis Florentini († 1417).

Inc.: (e)Tsi plurimo luctu doloreque

Expl.: defixam perpetuo conseruetis. Poggii Florentini oratio in funere Cardinalis Florentini explicit.

f. 167—174 Oratio in funere Nicolai Nicoli († 1436).

Inc.: (s)I ciues praestantissimi latine (?) muse

Expl.: celebracione mortui conservaba.

Sic dictum „Explicit“ in hac et sequ. orationibus idem vel simillimum primo f. 166'.

f. 174'—181 Laudatio Laurentii Medicaei ad Carolum Aretinum.

Inc.: (s)I Seruis mi doctissime carole

Expl.: beatam proficisci uidentur.

f. 181'—189 Oratio in funere (Nicolai Albergati) Cardinalis S. Crucis (Ord. Carthus. † 1443).

Inc.: In maximo dolore prestantis

Expl.: et actionibus consequamur.

f. 190—197' Oratio (funebri) in laudes Leonardi Aretini († 1443).

Inc.: (h)Odiernus florentini dies atque hic

Expl.: debemus appetere consequamur. Habetur etiam in Cod. Pal. Vindob. 3268(1).

f. 198'—206' Oratio (funebri) in laudem (Juliani Cesarini), Cardinalis S. Angeli († 1444).

Inc.: (s)I quis unquam cuiusque (?)

Expl.: immortalem laudem patefecit. Est etiam in Cod. Pal. Vindob. 3268(2), sed ibidem mutila.

f. 207—212 Oratio ad summum pontificem Nicolaum V.

Inc.: (s)cio consuetudinis esse beatissime pater

Expl.: sit amplius expectanda.

f. 212'—218 Oratio in laudem matrimonii.

Inc.: (s)I matrimonii singularibus Erga genus

Expl.: sit cuique tribuenda.

137. Cpl. [458]. 7.

chart. saec. XV. (1461 f. 325) 325 ff in 2 col. gr. 2.º man. V. Anteriores possessa.: Jacobellus Huphauf (f. a cap.) dein Joannes de Rabenstein (f. 325). Ligat. ræc.

F. a cap.: Jacobellus Huphauf. NH NM.

1. f. 1—264' I. (**Andreae ber de camencz f. 264'**) **Antonius de Butrio et Joannes de Imola: Lectura super librum primum Decretalium (l. l. tit. 21—fin.).**

Inc.: (V)isum et tractum (sic) est in titulis praecedentibus

Expl.: compromissum vide in specu (sic) e ti g (?) finitur Antonius de butrio et dominus Johannes de ymola composuerunt lecturam istam. Et sic est finis huius operis deo gratias Andreas ber de camencz scripsit Sufficit ita scriptum esse VI^{to} quaestione 3^a scriptum l I. g (?) II prospexit lege qui et a quibus ff de legibus.

wer das nichit (sic) glohen vil

der bedencke was das sagen vil

Finis primi libri decretalium.

Verosimiliter opus extractum est ex praelectionibus Antonii de Butrio et Joannis de Imola.

f. 1 in marg. super: Jesus Christus mensis Januarii amen.

f. 41 in eod. loco id. die VI mensis Junius (sic).

f. 141 in eod. loco id. die prima mensis Augusti.

f. 191 in eod. loco id. a die II. mensis Septembris.

- 2 f. 264'—275 II. (Joannis de Rabenstein) **Trotter Hugo Doctor Ferrariensis: Tractatus de multiplici ludo.**

Inc.: (E)t si multa maiores

Expl.: de ludo plixisse sufficiat Ad laudem Dei magni et omnipotentis

Editus autem (?) anno domini MCCCCLVI Laus deo invicto Amen.

Forsan Albertus Trottus de Ferraria (Hain l. l. N° 588 ss.) aucto est.

f. 268' visto per mi M^{to} bardelli eb di 21 de zenaro 1458.

3. f. 275'—276' III. **Excerpta ex Extravagantibus Innocentianis (concilio Lugdunensi) de privilegiis cruce signatorum et de decimis.**

Inc.: (S)ane quia iusto

Expl.: sufficientes dimittant.

Concilium istud Lugdunense est XIII. oecumenicum sub Innocentio IV.

Extravagantes Innocentianas impressas apud J. H. Böhmer: Corpus juris canonici. 1747. T. II. Appendix 351 ss. et apud Mansi (cf. Hefele K. J. Conciliengeschichte Bd. V. S. 996) non ad manus habui.

4. f. 277—307 IV. **Extravagantes Bonifacii papae VIII. Clementis V. Joannis XXII aliorumque summorum pontificum (postrema Nicolai V.: Sollicitudo pastoralis officii 1451).**

Inc.: (H)onorius episcopus Servus servorum Dei Ad perpetuam rei memoriam Declarationes quas nuper

Expl.: compescat rigor apostolicae ultionis.

f. 296 Expliciunt extravagantes Bonifacii papae VIII. et aliae aliquae extravagantes Clementis papae quinti, quae compilatae fuerunt post opus primum per eos. Deo gratias.

Differt ab Extravagantibus Joannis XXII. et communibus quoad ordinem et numerum.

5. f. 307' II. **Constitutio Concilii Basileensis de conceptione B. Mariae V. 1439 (sess. XXXVI die 17. mens. Septembris).**

Inc.: Sacrosancta generalis synodus Elucidantibus divinae gratiae mysteria

Expl.: Synodus elargitur Datum Basiliae (sic) in Sessione nostra publica in ecclesia maiori basiliensi solenniter celebrata Anno a nativitate domini MCCCCXXXIX.

In margine lat. et inf. adnotationes.

6. f. 307' II. **Constitutio Concilii Constantiensis de excommunicatione.**

Inc.: Ad evitandum scandala

Expl.: iuxta canonicas sanctiones datum Constancii etc.

7. f. 308 II. **Eugenius IV. papa: Litterae apostolicae declarantes canonem: Omnis utriusque sexus occasione controversiae de eo Licii exortae.**

Inc.: Dilecto filio etc fide digna relatione

Expl.: populis nota facias Datum Romae apud Petrum sub annulo nostro secreto MCCCCXLVI pontificatus nostri anno nono (sic).

Juxta Bullarium Magnum Romanum (editio Taurinensis) Tom. V. (1860) p. 52 litterae directae sunt ad Jacobum de Primaticis de Bononia Ord. Min. de observantia regulari et emissae 8. Julii 1440 (anno ergo pontificatus X.).

Licium est hodiernum „Lecce“ in Calabria.

8. f. 308 II. **Henricus VII. Romanorum Imperator: Constitutio qualiter in laesae maiestatis crimen procedatur.**

Inc.: Ad reprimendum multorum facinora

Expl.: vigorem decernimus obtinere.

9. f. 308 II. **Henricus VII. Romanorum Imperator: Constitutio de rebellibus (qui sint rebelles).**

Inc.: Ad perpetuam rei memoriam. Quoniam nuper est ad iudicium

Expl.: se noverit incursum Datum Pisis Quarto Non. April. Regni nostri anno quinto Imperii vero primo.

In marg. infer.: Bartolus de Saxoferrato perusinus doctor subtilissimus commentatus est has duas leges extravagantes Henrici VII.

D. f. 308'—309 II. **Instrumentum pacis Constantiae inter Fridericum I. Roman. Imp. et Henricum eius filium (ex una parte) et (ex altera parte) quaedam civitates Lombardiae, Marchiae atque Romaniolae Italiae (1183).**

Inc.: In nomine Imperialis clementiae mansucta

Expl.: Datum apud Constantiam in solenni curia VII. kal. Julii.
In marg. later. super annotatio.

1. f. 310--322' V. **Joannes Andreae: Apostillae super Clementinas.**

Inc.: Johannes. ibi lucidam ex parte

Expl.: rationem reddit Salutem optans. Expliciunt apostillae clarissimi doctoris domini Johannis andreae super cle. luminaris iuris canonici splendidissimi etc.

2. f. 323 II. **(Quaestio), utrum electio Pontificis Summi facta per concilium universale reluctantibus Cardinalibus valeat vel non ab. (?) sic examinant sam. inter alias quaedam quaestiones Concilii, quas alias scriptas habeo.**

Inc.: Videre primo quod valuit

Expl.: reduci ad terminos c. In nomine domini.

3. f. 323'—325 II. **(Quaestio), utrum papa possit remove episcopos et alios praelatos ab eorum sedibus solus sine concilio.**

Inc.: Obmissis articulis pro et contra

Expl.: in quaestionibus istis ab. sic. τέλος — ραβενστεν Anno MCCCCLXI in vigilia S. omnium praege.

138. Cpl. [453. a]. 82,

art. saec. XV. (1461 ff. 121 et 154'). 170 ff. in 1 et (a f. 157) 2 col. man.

II. (I. est Joannis Weinmann canonici et III. Achatii Prenntner prioris Plagensis)

Anterior possess.: Canonica Plagensis. Ligat. antiqua.

In tegum. ext. cedulae membr. inscript.: Mariale id est Liber.

B. Marie Fratris Jacobi de voragine. Idem habetur tegum. ext. ipsi inscriptum.

In tegum. ant. Fragm. **Gradualis** cum neumis membr. saec. XII.

f. 1'—121 I. **Jacobus de Voragine Ord. Praedic.** (Archiepiscop. Januensis): **Mariale.**

Praef. inc.: (C)Ogitavi dies antiquos

expl.: facilius invenire etc.

Textus ipse inc. (f. 4): (A)Bstinencia multipliciter fuit

expl.: domino in cruce moriente etc (rubr.) Sequitur etc (nigr.)

Explicit mariale editum per fratrem Jacobum de voragine ordinis fratrum praedicatorum Archiepiscopum Januensem Finitum Sub anno domini M.°CCCC°LXI.° feria quinta infra octauam Johannis baptiste.

Citatur hoc opus apud „Ersch und Gruber, Allgemeine Encyclopädie, II. Section, 13. Theil, 2. Abtheilung, Leipzig 1836“ pag. 18 et ibid. not. 22. Idem opus habetur in Cod. Trevir. Serm. 27 apud Keuffer M.: Die Predigt-Handschriften der Stadtbibliothek zu Trier. Trier 1894. S. 65, ubi notantur etiam editiones in pressae antiquiores.

2. f. 121'—154' I. (Albertus Magnus B. Ord. Praedic. Episcop. Ratisb. Biblia B. Mariae Virginis. (Excerpta.)

Inc.: (I)N principis creavit deus. Gen. 1.º Celum scilicet empiricum (!)

Expl.: Serena (!) audeas emendare etc (E)xplicit excerptum Biblię beate virginis Marie vna cum ante scripto libro qui dicitur Marialis Per me fratrem Johannem ordinis praemonstratensis Hunc scilicet librum beate virginis finitum (!) In die Martis hospite christi Sub anno domini M.^oCCCC^oLXI^o Orate deum pro scriptore Dicentes Ave Maria etc.

Idem opus in Cod. Melic. B. 18 (f. 294) (Alberto Magno adscriptum).

3. f. 155 II. Utilitates XII missae.

Inc.: (P)rima virtus est audire

Expl.: mortaliter peccat et sic est finis.

cf. Cod. Engelberg. 259 f. 22'.

f. 155' et 156 vac.

4. f. 157—157' III. (Nota de misericordia Dei ergo peccatores etiam gravissimos poenitentes).

Inc.: (N)ota fortassis est ars

Expl.: euadere non possumus.

5. f. 158—163 III. Ammonitiones ad profectum spiritualem utiles de imitatione Christi et contemptu omnium vanitatum mundi.

Inc.: (Q)ui sequitur me Hec sunt verba christi

Expl.: ipsi vim intuleris.

Est liber I. de Imitatione Christi. cf. Cpl. 61 f. 130 et 166 f. 187.

6. f. 163—164 III. Augustinus S.: Sermo de miseria huius mundi.

Inc.: (I)N hac vita positi

Expl.: propius cum videbit. Benedicamus ergo dominum deum nostrum amen.

Falso S. Augustino attributum istud opusculum, revera est S. Eligii episc. Noviomensis: De rectitudine catholicae conversationis c. 21—23 incl. (apud Migne p. I. tom. XL. col. 1183—1186).

7. f. 164—165' III. Augustinus S.: Sermo de operibus charitatis, pietatis et misericordiae.

Inc.: (F)ratres karissimi numquam recordor me

Expl.: ad faciem sicuti est. Quod nobis concedat, qui est omnium virtus et salus Amen (rubr.) Finitum per fratrem Achacium priorem in plaga.

Est sermo 44 inter sermones spurios ad fratres in eremo apud Migne p. l. tom. XL. col. 1319—1323.

f. 164 littera F. initialis picta.

8. f. 165' III. **Indulgentiae festi Corporis Christi et ipsius Octavae (datae) videlicet a papis Urbano (IV.) Eugenio (IV.) et Martino (V.) (pro) vere contritis et confessis.**

Inc.: (C)orpus dominicum celebretur

Expl.: perpetuis temporibus duraturis.

9. f. 165' III. **Salutatio (germanica SS. Corporis Christi).**

Inc.: Wis grüsst warer leychnam iesu christi

Expl.: Des lebentigen gocznamen Amen.

10. f. 166—170 III. **Gerson Joannes Cancellarius Parisiensis: Tractatus de arte moriendi.**

Inc.: (C)um de praesentis exilij

Expl.: in eterna tabernacula Amen quod fiat scriptori et omnibus christianis ac sibi commissis et bona fauentibus. **Explicit tractatus de arte moriendi Magistri Johannis Gersonis Cancellarij parisiensis per fratrem Achacium priorem in plaga.**

In aliis Codd. aliis auctoribus adscribitur, revera autem est cardinalis **Dominici de Capranica.**

11. f. 170 et 170' III. **Utilitates poenitentiae.**

Inc.: 1.º ut conuertaris

Expl.: tabulam et pontem. Ro.

139. Cpl. [816. b]. 164.

chart. saec. XV. (1463 f. 232'). 232 ff. in 2 col. 8.º man. unica (inter ff. 55' et 73 hinc inde altera manus apparet) Georgii Weinpergar canonici Plagensis Ant. possess.: Canonici Plagensis. Ligat. antiqua.

Tegum. exter. (cedula membr. manu saec. XV.): Summa S. Thome de aquino.

1. f. 1—5 et f. 7—232' (**Innocentius IV. papa**, in Cod. falso) **Thomas de Aquino (S. Ord. Praed.): (Summa de poenitentia, cum registro).**

f. 1—5 Registrum.

f. 7 inc. Summa ipsa: (C)Vm miserationes domini sunt super omnia opera eius

Expl.: pro peccato manifesto quam occulto. Et hic (!) ad praesens de poenitentia dicta sufficiant amen. (rubr.) **Explicit thomas de aquino per me fratrem Georgium Weinpergar professum monasterij slagensis anno domini M^oCCCC^oLXIII etc (nigr.)** rud (?) naz wo wilt hin.

Ista Summa persaepe in Codd. occurrit. — Picturae rudes in ff. 1, 7, 202, 205', 206, 209', 210, 214 et 214'. — ff. lacera vel dissecta: 227, 231 et 232.

2. f. 5—6' (Formulae absolutionis in Ordine Praemonstratensi consuetae).

Inc.: Dominus iehsus christus per suam pijssimam misericordiam ..

Expl.: et spiritus sancti Amen.

Habentur sequentes formulae: absolutio quotidiana, absolutio in capitulo in coena Domini, in vigilia Pentecostes et Nativitatis, absolutio infirmi, postquam dixit generalem confessionem, absolutio in anno jubilaee.

In tegum. poster. Probationes pennae, inter quas: Item ego frater vericus.

140. Cpl. [454. a]. 64.

chart. saec. XV. (f. 195' MCCCC63 f. 274' MCCCCLXII falso). 279 ff. in 2 col.
2.º man. II. Anterior possessa: Joannes de Rabenstein.

1. f. 1—13' I. Quaestiones theologicae.

Inc.: (Q)uestio est ista vtrum virginitas

Expl. (per verba): uel frigidum si

In fine mutil.

2. f. 14 II. Notae theologicae.

Inc.: Item naturale opponitur ei

Expl.: vbi ponitur Nota.

Inter has notas:

3. f. 14 II. Titulus sepulchralis Joannis Duns Scoti versibus 14 conscriptus.

Inc.: Scocia plange quia periit tua gloria cara

Expl.: Sed iuit absque mora pro quo studens precor ora.

4. f. 14' II. Versus de papa et Caesare (quaterni).

Inc.: Astra docent fata monent auiumque volatus

Expl.: Et Numquam desinet esse caput.

5. f. 15—276 (f. 15—233' II. 233'—257' I. 257'—276 II.) Duns

Scotus Joannes Ord. Min.: Quodlibet (i. e. excerpta ex commentariis super libros sententiarum Petri Lombardi).

Inc.: (U)trum homini pro statu isto

Expl. (f. 274'): Per quod solute sunt rationes. Deo gratias Explicit quodlibet scoti Anno domini MCCCCLXX. Sequuntur Tabula quaestionum et articuli earum (f. 274'—276). f. 195' Explicit primus liber super sententias scoti doctoris subtilis Anno domini MCCCC 63 die vero vicesima prima mensis february.

Istud Quodlibet continet 21 quaestiones. f. 15 et 196' rudes litterae initiales. Paucae annotationes manu Joannis de Rabenstein factae.

6. f. 276 II. Versus 6 de casibus reservatis episcopalibus.

Inc.: Incestus stuprum vel adulterium manifestum

Expl.: natos amittens cathedrato corda reueles.

7. f. 195' et 276—277' II. **Excerpta ex Sanctis Patribus.**
 Inc.: Crisostomus. Qui prodest nobilitas
 Expl.: penitentibus delegavit.
8. f. 276' II. **(Tractatulus) de contemptu rerum temporalium et quam brevis sit praesens vita.**
 Inc.: Nostrum (?) vivere nihil aliud est
 Expl.: intollerabilem acuitatem.
- f. 279 manu. II. O Jehsu christe miserere mei per acerbissimam passionem quam sustinuisti in porta crucis pro humano genere.

141. Cpl. [456. b]. 24.

chart. saec. XV. (1464 f. 86'). 90 ff. in 1 col. (et glossa) man. II. (una in textu, altera glossae Joannis de Rabenstein). Ant. possessa: (Joannes de Rabenstein).
 Ligat. rec.

1. f. a cap.—86' **Clemens V. papa: Constitutiones cum apparatu Joannis Andreae.**
 Inc. (text.): Joannes episcopus Quoniam nulla iuris sanctio
 Expl. (text.): nec etiam tractandus. deo gratias.
 Inc. (glossa): Joannes gratiosum hoc nomen
 Expl. (glossa): collocet cum electis Amen. Finitus Anno domini etc LXIII Nona Marcii.
2. f. 87—88 (manu Rabenstein) **Lectura super decretum Saepe de verborum significationibus.**
 Inc.: Cum multa varie et copiose scripta
 Expl.: ff. quidem iussu.
 ff. 88' et 89 vac.
3. f. 89'—90 (manu Rabenst.) **Joannes XXII. papa: Constitutio extravagans Execrabilis.**
 Inc.: Execrabilis quorundam tam religiosorum
 Expl.: noverit incursum Datum Avinionis (sic) XIII kalendas decembres Pontificatus nostri anno secundo.
 Est Extravag. Joannis XXII. tit. III. cap. unic.

142. Cpl. [816. a]. 183.

chart. saec. XV. (1464 f. 197). 251 ff. 8.º (211:148) man. IV. (II. ead. quae habetur in Cpl. 107—109 incl. sc. Ludovici Weidner). Anter. possessa: (Ludovicus Weidner).
 Ligat. antiqua.

- f. a cap. et ad calc. Fragm. membr. Missalis saec. XV. f. 1 vac.
1. f. 2—60 (f. 2—34 I. f. 34'—60 II.) **Bartholomaeus Brixienis (iuris consultus): Quaestiones dominicales (cum praefatione).**
 Praefatio inc.: (A)D honorem omnipotentis dei
 expl.: (f. 2): insufficienciam tollerare.
 Textus ipse inc.: Quidam habens uxorem

expl.: circa istum dampnatum f. 2 in marg. super. In nomine domini Amen.

2. f. 60'—81 II. **Bartholomaeus Brixlensis: Quaestiones veneriales.**

Inc.: (Q)Veritur an in 2° Rescripto

Expl.: in prima parte allegata Amen.

Ambae quaestiones (dominicales sc. et veneriales) habentur in cod. I. LXX. bibliothecae capituli metropolitani Pragensis. Cf. Schulte: Die kanonistischen Handschriften der (Prager) Bibliotheken. Prag. 1868, pag. 86.

Inter ff. 81 et 82 desunt quattuor ff. excissa.

3. f. 82—156 II. (**Joannes de Auerbach**): **Processus iudicialius (iuris canonici).**

Inc.: (R)Ex pacificus cunctorum Causa effectiua

Expl.: vt moris est. Plures formas positionum et articulorum habes
In Spe(culo) de teste & Nunc videndum.

De opere et auctore cf. Schulte l. l. p. 28—29. Formulae pleraeque ad civitatem Vindobonensem Passaviensis dioecesis referuntur.

4. f. 156'—182 II. (**Notae**) **de actionibus (iuris civilis) instituendis.**

Inc.: (N)ota Quod quando quis non potest consequi

Expl.: quomodo et quando Nota glossam vbi habentur quae sunt actiones bone fidei de exceptionibus Cum venerit in glossa bone fidei.

5. f. 182'—188 VI. (**Quaestiones septem iuris canonici**).

Inc.: Quidam clericus in sacris

Expl.: morte puniendi vel corporaliter.

Quaestio IV. est **consillum Nicolai de Tudeschis**, abbatis Siculi et archiepiscopi Panormitani, et

inc. (f. 184'): Quidam Johannes petri

expl. (f. 185'): in (?) fine Et ita videtur mihi nicolao de Scicilia (!)
Abbas nicolaus de Scicilia (!).

6. f. 188'—191' III. (**Documenta tria canonica ad curiam archiepiscopalem Salisburgensem spectantia, et quidem**):

I.^{um} **Burchardus (de Weissbriach)** praepositus et archidiaconus
Salisburg.: **Mandatum de adulteris et concubinariis dd. 2. Nov. 1461.**

inc.: Vniuersis et singulis presbyteris Salutem in domino Ad
nostram quorundam veridica relacionem (!)

expl. (f. 189): manu propria subscripsit.

II. **Oswaldus comes de Ortenburg decanus et vicarius generalis
Salisburg.: Sententia definitiva in lite de decimis dd. 5. April 1451.**

inc. (f. 189'): Oswaldus dei gratia Salutem in domino cum
noticia subscriptorum Cum nuper coram nobis

expl. (f. 190'): me manu propria subscripsi.

III. Procuratorium capituli S. Mariae Magdalенаe in N. Salzburg. dioec. In causa Friderici canonici de perceptione fructuum primi anni (sub Sigismundo I. archiep. Salzburg. 1452—1461).

inc. (f. 191): In nomine etc. In mei notarii publici

expl.: releuacioni promissioni omnibus etc.

7. f. 192—197 IV. Matheolus Perusinus: Oratio in anniversario studiorum Patavii habita 28. Oct. 1451.

Inc.: Dicturus hoc loco de diuine sapientie muneribus ...

Expl.: Eique sunt laudes infinite finit Anno etc. LXIII in die prima Maij in padua. Matheolus etc.

8. f. 197'—210' IV. Exordia (epistolarum varii generis).

Inc.: Gaudeo plurimum ac letor

Expl.: refertos dimisit Laus tibi christe.

9. f. 210'—250 IV. (Formulae epistolarum diversarum).

Inc.: (G)Audeo plurimum ac letor

Expl.: tibi deero Vale Laus de finis.

Epistolae exordiis praecedentibus (a f. 197' usque ad f. 200' „Quo me credis animo“ inclus.) plerumque correspondent. Compilatore quendam magistrum Patavinum (forsan Matheolum Perusinum) fuisse suspicor.

143. Cpl. [454. b]. 59.

membr. saec. XV. (1464 f. 80' et 1465 f. 96'). 93 ff. 4.º manus unica Joannis de Rabenstein. Ant. possess. idem (scripsit codicem Papiae). Ligat. recent.

1. f. 1—61' Aristoteles: Politicorum libri octo lat. ex versione (Leonardi Aretini) praecedent. dedicatione (eiusdem) ad (Nicolaum V.) papam.

Dedicatio inc.: (L)ibros politicorum multis a me

expl. (f. 1'): prolixitate nimia detineam.

Prooemium inc. (f. 1'): (I)nter moralis discipline

expl. (f. 2): ad vitam suscepturos.

Textus ipse inc. (f. 2): (Q)uoniam viderimus omnem ciuitatem

expl.: possibile ac decens. Contigimus portum quo mihi cursus erat. Rabenstein. τέλος finis.

f. 1 littera init. pulchre depicta; inter ff. 6 et 7 duo ff. desunt.

Lib. I. f. 2—7', II. 8—17, III. 17—26, IV. f. 26—34', V. 35—45', VI. 45'—49', VII. 49'—58, VIII. 58—61'.

2. f. 62—63' Aristoteles: Lib. I. Oeconomicorum lat. per Leonardum Aretinum cum praefatione eiusdem ad Cosmum (Mediceum).

Praef. inc.: (P)reciosa sunt interdum

expl. (f. 62): quam alienis. Nunc ad textum Aristotelis veniamus.

Textus ipse inc. (f. 62): (R)es familiaris et res p.

expl.: parata non requirentur τέλος παρὰ τὸν αὐτὸν. Amen.

3. f. 64—68 **Cicero M. Tullius: De fato.**

Inc.: (Q)Via pertinet ad mores

Expl.: si vult omnibus naturaliter finis *ρᾶθεντωνος τέλος*.4. f. 68—69 **Aristoteles: De vita et morte libellus lat. (ex antiqua l. e. antehumanistica interpretatione).**

Inc.: (E)St quidem igitur omnibus

Expl.: dictum est de omnibus.

5. f. 69—74 **Aristoteles: De physionomia lat. (ex antiqua versione).**

Inc.: (Q)Voniam et anime secuntur

Expl.: super apparencia fit.

6. f. 74—80' **Liber de causis.**

Inc.: (o)Mnis causa primaria

Expl.: acquisitum sicut ostendimus *τελος* papie anno d(omin)i

MCCCCLXIII Quo anno Mortuus papia Pius nom XIII. Augu-

sti hora VI. noctis Anchone diem clausit finis libri causarum.

De libro eiusque interprete cf. notam ad Cpl. 15(58) in hoc catalogo.

7. f. 80'—84 **Horatius Q. Flaccus: Epodon liber.**

Inc.: (i)bis liburnis inter alta nauium

Expl.: agentis exitus. Epodon explicit. Carmen saeculare alibi est. Passim multae annotationes.

8. f. 84—96' **Catullus C. Valerius: Carmina.**

Inc.: (c)Vi dono lepidum nonum libellum

Expl.: At fixus nostras. *Τελος*. finis. papie die veneris Sexagesime Anno domini MCCCCLXV.Textui poëtae praecedunt **6 versus** tractantes de carminibus Catulli a **Guarino Veronensi inventis**, qui sunt:

(a)d patriam venio longis a finibus exul

Causa mei redditus (sic) compatriota fiut

Scilicet a calamis tribuit cui francia nomen

Quique notat turbae praetereuntis iter

Quo licet ingenio vestrum celebrate catullum ,

Cuius sub modio clausa papyrus erat.

In marg. lat. Guarinus Veronensis in francia repperit catullum et portavit in italiam ac publicavit sibi que haec fecit carmina. Lectiones eadem plane, quae insunt codici I. 67 bibliothecae Ambrosianae Mediolanensis.

9. f. 96' **Versus decem ad puerum dilectum, Ludovicum nomine.**

Inc.: O decus etruscie rosa flos et lilia sene

Expl.: Hoc mihi si dederis mors mihi dulcis erit.

144. Cpl. [824]. 235.

chart. saec. XV. (1465 f. 59' [recte 58'] et 1466 f. 116 [recte 115]). 116 ff. (numerantur 117, quia f. 21 in numeratione ff. non indicatum est). 8.º (224:160). man. III. (I. est Joannis de Rabenstein. Ant. possessa.: Joannes de Rabenstein. Ligat. recent.

f. 1—1' (Notae et excerpta varia de rebus naturalibus, praesertim de astronomia, cum figuris rudibus).

1. f. 2—19' I. Joannes de Sacro Bosco (Holywood): **Tractatus sphaerae (cum figuris rudibus).**

Inc.: (t)Ractatum opere quatuor capitulis distinguimus

Expl.: aut mundi machina disoluetur finis amen. laus deo.

f. 19' figura eclipsis solis.

2. f. 19' I. (Nota de quattuor triplicitatibus duodecim signorum zodiaci, quam sex versus de eadem re sequuntur).

Nota inc.: Nota secundum quod ponit Conciliator

expl.: concitat ventos septemtrionales.

Versus inc.: Architenens aries leo primam triplicitatem

expl.: Tercia sanguinea credatur aquatica quarta. τριλός.

f. 20—20' vac.

3. f. 22 (recte 21)—32 (recte 31) I. (Gerardus Cremonensis): **Theorica planetarum (cum figuris).**

Inc.: Circulus ecentricus vel egressse cuspidis

Expl.: ant maioris quantitatis;; ;; Finis Theorice Planetarum.

Deo gracias;;

Auctor nominatus est in Cod. Pal. Vind. 5210 f. 30—49. — Plures loci pro figuris vacui sunt.

4. f. 32' (recte 31')—36 (recte 35) I. Alhfraganus de Persia: **Liber de differentiis.**

Inc.: Differentia prima in annis Arabum et latinorum

Expl.: cum vniuersis sideribus.

f. 36' (recte 35')—37' (recte 36') vac.

5. f. 38 (recte 37)—39' (recte 38') I. Alchindus: **De proportionem et proportionalitate (cum figuris).**

Inc.: Proporcio est duarum quantitatum

Expl. (per verba): Quintus autem modus

In fine mutil.

f. 40 (recte 39)—45' (recte 44') vac.

6. f. 46 (recte 45)—47 (recte 46) I. Saracenus (quidam): **Chiromancia parva (in linguam latinam translata a) Magistro Adelardo.**

Inc.: Linee naturales tres sunt

Expl.: et reperta a philosopho quodam qui saracenus vocatus est/ et est translata ad nostram lingwam per Magistrum adelardum

Explicit Chiromantia Mino R.

A f. 46 (recte 45)—48 (recte 47) Joannes de Rabenstein calamo magis currente scripsit. — Magister Adelardus interpres forsan (?) est Adelardus O. S. B. monachus Bathoniensis, qui saec. XII. de rebus similibus scripsit.

7. f. 47' (recte 46')—48 (recte 47) I. (Pseudo-)Archimedes: De quadratura circuli.

Inc.: Circulum quadrare eo quod omnis triangulus

Expl.: in circumferentia est minus.

Auctor est forsan (?) Albertus de Saxonia, cuius tractatus de quadratura circuli mentionem facit Dr. S. Günther in opere, cui titulus est: „Geschichte des mathematischen Unterrichtes im deutschen Mittelalter“ Berlin 1887 (= Monumenta Germaniae Paedagogica Vol. III.) p. 171 annotatio 2.

8. f. 49 (recte 48)—59' (recte 58') I. Albertus de Saxonia, Parvus dictus: De proportionibus.

Inc.: Proportio communiter accepta est

Expl.: propter breuitatem Supersedes Laus deo. pax vinis. requiesque defunctis papie MCCCCLXV.º in die animarum. Johannes Rabenstein etc.

Saepius impress. cf. Hain N. 583—587.

f. 60 (recte 59)—61' (recte 60') vac.

9. f. 62 (recte 61)—77' (recte 76') II. Tractatus de luminosis.

Inc.: (d)E luminosis. Sequitur pertractare penes quod attendatur

Expl.: quod ad nullum punctum distantem agetur genus agentis etc Deo gracias. Amen. Explicit tractatus de luminosis ad laudem domini nostri yhsu christi qui uiuit in secula seculorum Amen.

Est pars maioris operis; sed cuius, ignoro.

10. f. 77' (recte 76')—116 (recte 115) III. Mundinus (medicus Bononiensis): Anatomia.

Inc.: (q)Via vt ait Galenus. 3.º therapeutice

Expl.: ne agrauet pedem quarum etc (sequitur m. I. nota historica Joannis de Rabenstein de sectione humani corporis) Anno domini MCCCCLXVI Papie Sub Mariliano Audiui praesente Subiecto humano quod anathomizatum est et vidi. Johannes de Rabenstein etc.

Anatomia Mundinini saepius impressa est, cf. Hain N. 11633—11639.

f. 116' (recte 115')—117' (recte 116') vac.

145. Cpl. [452. a]. 109.

chart. saec. XV. (1465 f. 423'). 424 ff. 2.º man. unica (ut Cpl. 107 et 108 Ludovici Weidner). Ant. possessa.: Id. Ludovicus Weidner. Ligat. antiqua.

f. a cap. membr. fragm. **Sacramentalis saec. XIII.—XIV.** In marg. super. manu saec. XV: fuerunt tres fratres Magister sententiarum Speculator et Gracianus.

1. f. 3—133, f. 135—294, f. 296—313', f. 315—424 **Duranti Guillelmus ep. Mimatensis: Speculum iudiciale, libri IV. cum prooemio.** Prooem. inc.: (R)Euerendo in christo patri suo domino Octobono (D)E throno dei procedunt

expl. (f. 4'): De salarijs.

Speculum inc.: (Q)Voniam parum esset nosse

expl. (f. 423'): brauium sempiternum ad quod nos perducatur qui sine fine viuit et regnat Amen. Explicit Speculum Iudiciale Magistri Guilelmi D(uranti). Anno domini etc LXV.

f. 1 et 2 vac. f. 424 Registrum brevissimum. lib. I. Speculi iudicialis f. 1—118' II. f. 119—287 III. f. 287—306 (ordo ab initio paulisper turbatus) IV. f. 306—423'.

2. f. 133'—134' **Casus totius iuris, in quibus promoti deiciuntur et deponuntur.**

Inc.: (S)Ciendum ante omnia est

Expl.: excommunicatus in fi.

3. f. 295—295' **Casus utriusque iuris, in quibus infamia contrahitur.**

Inc.: (A)Nte omnia sciendum est

Expl.: de sententia & species.

4. f. 314—314' **Irregularitates, quae deiciunt iam promotos.**

Inc.: (A)Ttendendum est quod irregularitas

Expl.: deicit non defendit.

146. Cpl. [453. b]. 78.

chart. saec. XV. (1466 f. 314'). 314 ff. in 2.º col. (f. 251—312 in 1 col.) 2.º Man. II. (l.^o: est Joannis Weinmann can. Plag. et plebani in oppido Aigen). Possessa. ab orig.: Canonica Plag. Ligat. recent.

1. f. 1—12' I. et f. 47'—145' (f. 47'—83' II. f. 84—145' I.) (**Rampigollis Antonius Ord. Erem. S. Augustini: Aurea biblia veteris ac novi testamenti praecedente registro.**

Inc.: (A)bstinencia est meriti augmentatiua

Expl.: persequeretur christianos Actuum 13. etc Sit laus deo.

Initium tractatus (usque ad verba: „praeceptum patris 1.º Regum 14.“) habetur bis, sc. f. 12 et f. 48'. Registra (f. 1—7 et f. 47'—48) non plane conveniunt. f. 7'—11' vac. f. 13: universsis singulis. In nomine domini Amen. In dem Nam vatter vnd sunn.

De opere cf. Hain 13677 ss. Idem opus habetur in Cpl. 80 (f. 206).

2. f. 14—47' II. (**Expositio evangeliorum dominicalium et de sanctis et quadragesimae**).
 Inc.: (J)Ohannis apok. X. (falso pro IV.) Sedem positam vidi
 Sedes in celo posita
 Expl.: exerceri debetur. etc.
3. f. 145'—147 I. **Correctiones contra peccata**.
 Inc.: Ad correccionem superbie
 Expl.: VII^{em} fratrum II. Mach. 7. cap. (?).
4. f. 147—150 I. (**Typi novi testamenti ex vetere desumpti**).
 Inc.: (A)nuncciat filij dei
 Expl.: duas mulieres gladio 3. Reg. 3. (cap.?).
 Inter ff. 150 et 151 3 ff. (ut videntur vacua) excissa sunt.
5. f. 151—249 I. (**Citata ex sacra scriptura ordine alphabetico digesta**).
 Inc.: (A)AA domine deus nescio Jerem. I. b.
 Expl.: In zacharia prologo etc.
 f. 249' et 250 vac.
6. f. 251—312 I. **Joannes de Utino Ord. Min.: Compilatio historiarum veteris testamenti contracta (sic) ex textu bibliae et magistro historiarum (sc. Petro Comestore)**.
 Epistola dedicat. ad Tromentanum (?) canonicum ecclesiae maioris civitatis Austriae (Cividale prope Udine) Aquileiensis dioecesis sic.
 inc.: (R)Euerendo viro doctissimo Cum enim id quod iuste
 expl.: operis perduxì Cui sit honor et gloria per infinita saeculorum saecula Amen.
 Textus ipse inc.: (A)Dam primus homo:
 Expl.: christus filius virginis. Amen.
 Codex rudibus stemmatibus et figuris ornatus est. Quoad maximam Partem ex Petri Pictaviensis Genealogia sanctorum patrum (cf. Cpl. 158 f. 337) opus compilatum est. In Cod. 166 bibliothecae monasterii ad S. Crucem in Austria infer. Ord. Cist. habetur: Joannes de Utino Weltchronik germ. (usque ad Fridericum imp. III. et Pium papam II.).
7. f. 312'—313 I. **Nomina omnium summorum pontificum (a Sixto I. usque ad Clementem VI.)**.
 Inc.: Sixtus I. Thelephorus I.
 Expl.: Benedictus XII. Clemens VI.
 Ad Innocentium III. annotatum est: Sub isto frater franciscus poenitentiam incepit facere. etc.
8. f. 313' I. **Nomina omnium (?) Romanorum Imperatorum a Christi tempore (usque ad Henricum VII.)**.
 Inc.: Nerua I.^{us} Traianus I.
 Expl.: ffedericus II. henricus VII. etc.

f. 314' finitus est liber anno domini M^oCCCCLXVI^o in die exaltacionis sancte crucis per fratrem Johannem Canonicum ac professum In plaga plebanum in opido ipso tempore. etc. In dorso ligaturae modernae legitur (manu saec. XIX.): Iste liber intitulatur figurarius (verosimiliter ex antiqua ligatura depromptus titulus compilationis Joannis de Utino).

147. Cpl. [816. b]. 172.

chart. saec. XV. (1466 f. 175). 180 ff. 8.º man. unica (Joannis Gerardi). Orig. Ital. Ant. possess.: Joannes de Rabenstein. Ligatura antiqua.

In tegum. exter. Arna Plagensia et, ut puto, Rabensteiniana.

Tegum. inter. (membr.) Rabenstein. ραβενσταϊν ζοκτωρ (f. 180' Johannes dominus de Rabenstein).

f. 1—175 (**Duns**) **Scotus Joannes (Ord. Min.): Quaestiones super Metaphysica Aristotelis (cum registro).**

Inc.: (Q)Via secundum doctrinam Aristotelis

Expl.: (textus f. 173'): et dignius ipso moto f. 173'—175 Registrum, in cuius fine **Versus**:

Communis entis doctrinam
Philosophorum diuinam
Hic continet scienciam
nactar (!) dans dolet ruinam
et substantiis propinam
separatis sentenciam
Sydus lucens hunc glosauit
fundens radios dotauit
nobis doctor morum
Scotus vnde saciauit
suos et inchoauit
dyadema anglorum

dein sequitur: Expliciunt quaestiones scoti doctoris subtilis super metaphysica aristotilis (!) finite per manus Johannis gerardi anno domini millesimo CCCC^{mo}LXVI^oXIIII februarij. Quem iohannes yemali gerardi scripsit in tali christi anno millesimo et quater centesimali statu manens inequali et sexto sexagesimo. Passim adnotationes manu Rabenstein. et aliis saec. XV.—XVII. ff. 175'—179 vac.

f. 179', 180, 180', f. ad calc.' (membr.) tegument. post.: **Notae philosophicae et theologicae** (manu Rabenstein et alia saec. XV.).

f. ad calc. (membr. saec. XV.) **Bernardus S.: (Excerpta ex Homiliis) super Missus est.**

Inc.: (v)Irgo itaque gemmis ornata

Expl.: spiritus sancti operatione.

Cf. Migne c. p. l. tom. CLXXXIII col. 55 ss. Tegumento posteriori cedula (membr. saec. XV.) agglutinata est: Quaestiones scoti super Methaphysicam.

148. Cpl. [816. a]. 173.

membr. saec. XV. 196 ff. in 2 col. 8.º man. III. Orig. Gallicae. Ant. possessor: (Joannes de) Rabenstein (f. a cap. II. 1467 emit). Ligat. antiqua.

In tegum. exter. cedula membr. saec. XV: Quodlibet S. Thome. f. I. a cap. et f. II. a cap. membr. **fragmentum Processuum iuris coram curia episcopi Aurellanensis 1464.**

f. II. a cap. (membr. totum manu Rabenstein.): Quodlibet S. thome. (**Remedium locosum contra haemorrhoides**): **Nota pro stabillendis $\mu\omega\rho\omicron\iota\delta\tau\beta\omicron\upsilon\varsigma$ candelam sepeam callefactam in $\kappa\omicron\iota\lambda\omicron\upsilon\alpha$ pone intus.**

Rabenstein E caelo cecidit $\Gamma\upsilon\delta\theta\iota\ \sigma\epsilon\alpha\upsilon\tau\omicron\upsilon\varsigma$ MCCCCLXVII Aurelianis pro $1\frac{1}{2}$ scutis non ligatum.

1. f. 1—99' I. et f. 113'—196 (f. 113'—120' II. f. 121—196 III.) **Thomas de Aquino Ord. Praed. S.: Quodlibeta (XI cum registro).**

Inc.: (Q)uesitum est de deo angelis et homine

Expl. (f. 191'): divinitati quam humanitati Expliciunt quodlibeta doctoris sancti fiacris (!) thome de Aquino.

f. 192—196 Registrum.

Quodlibetum XII deest et ordo ceterorum inversus est, cum f. 1—99' Quodlibet I.—VI. incl. deinde f. 113'—191' sequantur Quodlibeta VII. IX. X. XI. VIII. (In Quodlibeta VII. ultima quaestio deficit).

Hinc inde annotationes manu Rabenstein.

2. f. 99'—113' (f. 99'—112' I. f. 113—113' II.) **Quodlibet de natali.**

Inc.: (Q)uesita sunt de deo plura

Expl.: quoniam uirum non cognosco. Explicit quodlibet de natali. Auctorem huius Quodlibeti, quod loco XII.¹ S. Thomae positum est, non inveni.

149. Cpl. [456. b]. 19.

chart. saec. XV. (1467 f. 343'), 343 ff. in 1 col. 2.º man. unica. Orig. Ital. Ant. poss.: G. Salinus P. Alamanus (?), dein forsan Joannes de Rabenstein. Ligat. rec.

F. a cap. et ad calc. (inter ff. 338 et 339), **Fragm. Missalis membr. saec. XII.**

f. 1—343' (**Tortellius Joannes Aretinus: Commentariorum grammaticorum de orthographia dictionum e Graecis tractarum opus**).

Inc.: (C)oeperam olim beatissime pater Nicolae quinto

Expl.: filius ex leopatra. Laus deo. τέλος ἐστίν (sic) papiae 1467
 pridie Calendas Nouembres per me G. Salinum. P. Alamanum.
 Voces Graecae partim litteris Graecis scriptae, partim pro eis scri-
 bendis lacunae. Editio princeps huius operis impressa est 1471
 cf. Hain II. 15563 ss.

150. Cpl. [452. a]. 107.

chart. saec. XV. 212 ff. 2.º man. unica (ut puto Ludovici Weidner, decretorum
 licentiatii et procuratis curiae archiep. Salisburg.) Ligat. antiqua.

f. 1—212 (**Formulae variae consistoriales, praecipue archi-
 dioeceseos Salisburgensis ex annis 1468—1472, in duas partes
 dispertae**).

I.^{or} pars inc.: Coram vobis Reverendo in christo patre Hal-
 maro decano curie Salzburgensis

expl. (f. 158): petit procurator praefatus f. 158—164' Registrum
 prioris partis.

II.^{um} pars inc. (f. 165): Coram vobis venerabili Magistro paulo
 Merk officiali Curie Salzburgensis

expl. (f. 211): iusticie complementum. f. 212 Registrum alterius
 partis.

f. ad calc. **fragm. membr. Lectionarii saec. XIV.** Adiacent 22 ff.
 chart. eiusdem tenoris ut codex ipse et pluribus manibus con-
 scripta, inter quae duae litterae ad Ludovicum Weidner et testa-
 mentum germanicum ex anno 1472. — Codex magni est mo-
 menti pro historia et disciplina archiepiscopatus Salisburgensis
 altero dimidio saec. XV. vigente.

151. Cpl. [822.] 216.

chart. saec. XV. (1468 f. 67), 346 ff. 8.º (215:152). man. II. (I. est Joannis
 Bernauer, rectoris scholarium in Straubing). Ligatura antiqua.

f. 1—334' I. (**Postilla super epistolas et evangelia de tempore
 et de sanctis per annum cum expositione interlineari, prae-
 fatione praemissa**).

Praefatio inc.: (C)Irca Inicium epistolarum pauli dominicalium

expl. (f. 2): Circa textum necessarijs In nomine spiritus
 sancti AmeN.

Postilla ipsa inc. (f. 2): (F)Ratres scientes Hec lectio scribitur
 in epistola

expl. (per verba): (F)Rratres Gratias agere debemus In fine
 imperfecta.

Ordo est: Epistolae dominicales, Evangelia dominicalia, Epistolae
 et Evangelia festivalia ac ferialia, dein (f. 313—334') sine ex-
 plicatione Epistolae et Evangelia festivalia quaedam addita. Com-
 mune sanctorum non inest.

- f. 67: Expliciunt epistole dominicales lecto per venerabilem magistrum Johannem Bernawer, rectorem scholarium in straubing etc. Anno M^oCCCC^oLXVIII feria 5 ^{ta} post assumptionem marie virginis.
- f. 115 (rubr.): Hic finis ewangeliorum dominicalium vna cum expositione instat etc.
- f. 204': Expliciunt epistole et ewangelia de sanctis per circulum anni lecta secundum dyocesim Ratisponensem.
- Vacant ff. 70'—72', 120—123', 205—207', 296—312', 335—346'. Manus II. in f. chart. tegum. anter. agglut. et in margine ff. 32—32', 37'—38, 42, 43'—44, 68'—69 ac saepius inter ff. 73 et 115 addidit:
- (Sermones breves de tempore thematicos, exemplis non raro intermixtos).
- Inc.: hora est iam nos de somno surgere. In his verbis monet nos fidelis nuncius
- Expl.: est multum acceptabilis.
- Omnes fere sermones de evangeliis sunt, tres tantum de epistolis.
- f. 98 legitur: Sermo Baerto, quod explico: Sermo Bertholdi, quin celeberrimum Bertholdum de Ratisbona O. Min. cogitem.
- Tegum. poster. agglut. f. chart. saec. XV.: Ihesus cristus uera salus quod

152. Cpl. [819.] 128.

chart. saec. XV. (1469 f. 2 et 193'). 193 ff. 2 col. 2.º man. III. Ant. possess. J(ohannes de) Rabenstein. Ligat. antiqua.

Tegum. ant. et poster. fragm. **Sermonum de tempore**, membr. saec. XIII.

1. f. 1 I. (**Enumeratio quattuor synodorum cum numero episcoporum**).
Inc.: Nicena Synodus contra Arium
Expl.: CCCCCXXX Episcoporum.
2. f. 1 I. **Hugo (de S. Victore can. Paris.): (Excerpta ex libro II. parte 9.) de sacramentis (c. 3. 4. 2.), (de susceptione cineris, de ramis palmarum et frondibus benedicendis, de aqua aspersionis).**
I.^{um} de susceptione cineris:
inc.: Ecclesiastica institutio habet
expl.: in cinerem reuerteris.
II.^{um} de ramis palmarum et frondibus benedicendis:
inc.: habet eciam ecclesiastica consuetudo
expl.: gratiarum accione laudamus.
III.^{um} de aqua aspersionis:
inc.: Alexander papa V^{us} a beato petro

expl.: nequicias muniamus etc. Ista tria excerpta habentur apud Migne c. p. l. tom. CLXXVI. col. 473.

3. f. 1 (alia manu): (**Nota de difficultatibus scholasticis**).

Inc.: leue namque est difficultates

Expl.: quouismodo offenderem (leue namque supra).

4. f. 1 I. (**Pseudo-) Damasus papa: Responsum ad Aurelium Carthaginiensem episcopum.**

Inc.: Reuerendissimo fratri et coepiscopo Aurelio Damasus. Scripta sanctitatis tue

Expl.: cooperatores ostendat.

Epistola haec apocrypha habetur apud Migne c. p. l. tom. XIII. col. 423—424.

5. f. 1' I. (**Pseudo-) Damasus: (Excerptum de pudicitia sacerdotum, de avaritia, de confessione).**

I.^{um} de pudicitia inc.: Ante omnia ut pudiciciam

expl.: ad pudiciciam.

II.^{um} de avaritia inc.: Super omnia autem auariciam

expl.: fideliter restituite.

III.^{um} de confessione inc.: Quod si forte alicuius cor

expl.: praemia peruenire.

Undenam excerpta sint, nescio.

6. f. 1' (manu Rabensteiniana) **Gregorius VII. (S. papa): (Epistola) ad Wratislaum Bohemiae ducem.**

Inc.: Quia vero nobilitas vestra

Expl.: resistere precipimus. Actum rome anno domini MLXXIX tercio Nonas Januarij.

Est altera pars epistolae, quae habetur apud Migne c. p. l., tom CXLVIII. col. 555 (ubi datum est: **quarto** Nonas Januarii).

7. f. 2-193' (f. 2—68 II., f. 68—193' III.) **Bartholomaeus (de S. Concordio) de Pisa Ord. Praed.: Summa diversorum casuum ordine alphabetico (praecedente prologo, registro).**

f. 2--5 Registrum.

Prolog. inc. (f. 5'): (Q)uoniam ut ait gregorius super ezechielem

Expl. (f. 5'): postulo correctorem.

Summa ipsa inc.: (A)Bbas in suo monasterio

expl.: invidia 1.^e 2. et sic est finis.

Consumatum fuit hoc opus in ciuitate pisana per fratrem Bartholomeum ordinis praedicatorum doctorum (!) decretorum Anno domini 1338 die (!) mensis decembris tempore sanctissimi patris et domini Benedicti pape duodecimi Praedictus autem frater Bartholomeus compositor huius libri optimi obiit Anno domini 1348 secunda die Julij. Cuius anima requiescat in sancta pace. Explicit summa consciencie etc dicit hug(o).

8. f. 193' I. (**Excerpta ex decretis conciliorum de chrismate, de osculo pacis, de cereo paschali**).

(De crismate excerpta tria.)

I.^{um} ex Concilio Lugdunensi de consecratione dist. 4.^a:

inc.: Si quis de alio crismate

expl.: baptizatum invngere.

II.^{um} ex Concilio Martini (I.?) papae de consecrat. dist. 4.^a

inc.: Omni tempore episcopo liceat

expl.: pro toto.

III.^{um} ex Concilio Laodicensi:

inc.: Per singula territoria presbyteri

expl.: sacramenta suscipere.

(Excerptum de osculo pacis) ex concilio Laodic. cap. XIX.:

inc.: Quia cathecuminum (!) orationem

(Excerptum de cereo paschali) ex concilio Laodic.:

inc.: lucerna et cereus infra vigiliis

expl.: regulis subiacebit.

Excerpta II. de chrismate et osculo pacis ac cereo paschali sunt ex decretalibus **Pseudoisidorianis**, sed nomina conciliorum alia sunt in textu impresso, quam in nostro Cod. (Migne c. p. l. tom. CXXX. col. 585, 288, 467.)

f. 2 Arma (Jo. de) Rabenstein cum superscriptione

I. R. P. W. D. D.

f. 2 et 193' Rabenstein E caelo cecidit Ἰνϋθ (!) οσχυρον MCCCCLXIX.

153. Cpl. [454. a]. 70.

chart. saec. XV. (man. I. est Joannis Weinmann, canonici Plag. 1469). 185 ff. in 2 col. 2.º man. II. Anterior possess.: Canon. Plag. Ligat. antiqua.

In tegum. exter. Recensio eorum, quae in codice continentur, foliolo membranaceo inscripta.

1. f. 1—82 I. et f. 85—87' I. (**Burchardus Argentorat. Ord. Praed.**):

Summa canonistica in quattuor libros divisa cum registro.

Lib. I. inc.: (S)Imonia dicitur heresis

expl. (f. 33'): de sepulturis sufficient.

Lib. II. inc.: (H)Omicidium est occisio

expl. (f. 41): magis anittenti.

Inter f. 40 et 41 desunt 11 ff.

Lib. III. inc.: (I)ste liber tercius

expl. (f. 69): valent illis. haec omnia ex summa confessorum.

Lib. IV. inc.: (Q)Vid sint sponsalia

expl.: dictum est de matrimoniis etc explicit liber etc.

Registrum inc.: (D)E Symonia

expl.: Questiones de hoc (rubr.) h IX (nigr.) etc.

Eadem summa continetur in Cpl. 185 (f. 1) De opere et auctore
cf. Schulte: Die canonistischen Handschriften der Prager Bibliotheken, Prag 1868, pag. 43 et 44.

2. f. 82—85 I. **Casus papales et episcopales.**

Inc.: Quid uetus et causa mortis

Expl.: in. C. allegant etc (rubr.) explicit.

Isti casus sunt appendix praecedentis summae et ideo positi inter illam et registrum.

ff. 88 et 89 vac.

3. f. 90—130 I. **Tractatus de sacramentis.**

Inc.: (S)Acramentum sacre pagine

Expl.: a consule solui etc alleluia deo gratias alleluia.

4. f. 130—171' (Peckham vel Peachamus Joannes Archiep. Cantuariensis): **Liber de oculo morali.**

Inc.: (S)I diligenter voluerimus

Expl.: quieuit in domino etc finitus est iste liber per fratrem Johannem eo tempore pplebanum in Oppido In vigilia natiuitatis domini Anno domini M^oCCCC^oLXVIII.^o

5. f. 172—176 II. **Sermo de fine et destinatione hominis.**

Inc.: (c)Reauit deus naturam humanam

Expl.: frui nos faciat omnipotens pater qui cum eodem filio et saeculorum Amen.

ff. 177—185 vac.

In tegum. post.: In cratere meo: tethis est coniuncta lyeo. Multi sunt qui scire volunt et discere nolunt.

Adiacet una scedula, quae continet vocabula latina cum versione germanica (saec. XV.).

154. Cpl. [454. b]. 57.

chart. saec. XV. 182 ff. 2.º man. unica. Anterior poss.: (Joannes de) Rabenstein (1469 f. 50 1470 f. 181). Ligat. recent.

f. 1—4' Registrum in epistolas Senecae ad Lucilium.

1. f. 5—7' (Pseudo) Seneca L. Annaeus: **Epistolae ad Paulum apostolum et Pauli ad eum nec non Epitaphium et mors Senecae cum prologo S. Hieronymi.**

Inc.: (L)Vcius Anneus Grenius (?) Seneca

Expl.: careas anona veneni.

f. 5 Littera initialis.

2. f. 8—12' **Seneca: Satire de Claudio Caesare** (apud Dionem Cass. 60. 35 ἀπορολογίζωνται).

Inc.: (Q)Vid actum sit in celo ante diem III

Expl.: ut a cognitionibus abesset. Laus deo.

f. 8 Littera init.

3. f. 13—181 **Seneca: Epistolae 125 ad Lucillum in XXII libros divisa.**

Inc.: (I)TA fac mi Lucilli uendica te tibi.

Expl.: infelicissimos esse felices. VALE. Explicit liber XXII. Epistolarum Lucij Anei Senece Cordubensis ad Lucillum. Laus do. Τελος (sic) MCCCCLXX. Prachaticz. Etas XXXII.

Numerantur 125 epistolae, quia ep. 89 in duas divisa est. lib.

I. f. 13—21, II. 21'—29, III. 30—39, IV. 39—44', V. 44'—50, VI. 50'—56, VII. 56—63, VIII. 63—73, IX. 73—81', X. 81'—87', XI. 87'—94, XII. 94—99', XIII. 99'—105, XIV. 105'—112, XV. 112—120, XVI. 120'—131, XVII. 131—142', XVIII. 142'—148', XIX. 148'—155', XX. 155'—160, XXI. 160'—171, XXII. 171—181. Ab initio cuiusque libri littera initialis. Passim annotationes. f. 50 MCCCCLXIX (litt. maiusc.) Rabenstein, statis XXXII in adventu in Prachaticz.

4. f. 181'—182' **Bernardus S.: Epistola de modo et cura rei familiaris utilius gubernandae ad Raimundum militem.**

Inc.: Gratoso et felici Militi Raimondo

Expl.: merita sua dampnabilis senectutis. Laus deo. Est opus certissime spurium.

155. Cpl. [816. a]. 174.

chart. saec. XV. (1472 f. 156 et 205'). 206 ff. 8.º manus unica (Joannis Henrici plebani in Aigen). Ant. possessor: Canonica Plagensia. Ligatura antiqua.

In tegum. exter. cedula membr. saec. XV. continens ea, quae in cod. habentur.

1. f. 1—156 (**Petrus Lombardus**) **magister sententiarum: Puncta (super IV libros sententiarum).**

Inc.: (I)Ncipiunt puncta reuerendi magistri Sentenciarum

Expl.: ad quam nos verbigena cum eius matre illibata uirgine maria perducatur qui sine fine uiuit et regnat etc. finitus est praesens liber Sabbato infra octavam Epiphanie Anno domini MCCC^o LXXII° per fratrem iohannem ordinis praemonstratensis plebanum in Aygen etc.

f. 1. (s)Ecuntur puncta Reuerendissimi magistri sentenciarum in quarto vniversis et singulis praepositis curatis et non curatis in christo sincere dilectis praeposito plagensi ordinis praemonstratensis dioecesis patauiensis f. 2, 12', 28, 65 litterae rudes initiales.

2. f. 156'—205' **Stella clericorum (cum prologo).**

Prolog. inc.: (C)Irca initium stelle clericorum.

expl. (f. 157): quasi stella matutina.

Textus ipse inc.: (Q)Vasi Stella matutina in medio nebulae

expl.: in syon id est in celesti patria Quam nobis praestare dignetur iehsus christus marie filius etc. Explicit liber Scriptus per

fratrem iohannem ordinis praemonstratensis Canonicum eo tempore plebanum in Avgen finitus que est in die Scolastice virginis Sub anno domini M^oCCCC^oLXXII^o.

Cf. Hain 15060 ss.

f. 206 vac.

156. Cpl. [818]. 145.

chart. saec. XV. (1473 f. 392'). 414 ff. 2.º man. II. (I. est fr. Joannis Henrici (Weinmann) can. Plag. et plebani in Friedberg, II. fr. Wenceslai). Anter. possessa: Canonica Plagensia. Ligatura antiqua.

In tegum. anter. cedula chart. cum inscriptione rubra: Scolastica historia (saec. XV.) f. a cap. et ad calc. fragm. membr. Sermo- num de sanctis anno 1338 scriptorum.

Praeterea f. a. cap. (manu saec. XV.) Qui puer vult attingere hono- rem probitatis, Illi sunt verba verbera magna (!) satis.

f. a cap.' (rubr. saec. XV.): Qui michi dat viciū primo corrigit se ipsum corrigit in se quid (pauca deesse videntur).

1. f. 1—373' I. f. 393—396' II. et f. 412'—414 II. (**Petrus Comestor cancellarius Paris. Ord. S. Aug.**): **Historia Scholastica (cum prologo et registro).**

Prolog. inc.: (R)Euerendo patri et domino suo Gillelmo

expl. (f. 1): benedictus deus AmeN.

Historia ipsa inc.: (I)Mperatorie mayestatis est tres in palacio habere mansiones

expl.: se gaudent habere colonum etc.

Registrum f. 393—396' et f. 412'—414.

Opus impressum apud Migne c. p. I. tom. CXCVIII. col. 1049 ss.

In codice in fine pauca addita sunt, quae in impressione desunt.

f. 373 in margine infer. lacerum. f. 1 Litterae initiales pictae.

Eod. f. (rubr.) Sancti spiritus assit nobis gracia. In toto cod. notae marginales. Cf. Cpl. 157 et 158.

2. f. 1 I. (in margine super.): (**Petrus Comestor**): **Epitaphium (versus quattuor) ab ipso compositum.**

Inc.: petrus eram quem petra tegit dictusque comestor

Expl.: Quod sumus iste fuit Erimus quando que quod hic est.

Habetur apud Migne l. c. col. 1048.

3. f. 374 I. (**Nota brevis de) martyrio.**

Inc.: parcityas in vbertate largitas in paupertate

Expl.: Testimonio christi ut Stephanus

4. f. 374 I. **Versus (novem) de ordine librorum (biblicorum).**

Inc.: (P)Ost pentatencum Sequitur iosue iudicum Ruth

Expl.: (A)ctus epistola pauli Canonica Apokalissis etc.

5. f. 374'—389' I. **Evangelium Nicodemi.**

Inc.: (F)Actum est in anno XVIII Imperij

Expl.: iugiter conseruare Jehsus christus dominus noster cui est cum patre et spiritu sancto honor et gloria virtus et magnificentia per omnia saecula saeculorum Amen.

Cf. Cpl. 95 tegum. anter. et f. a cap.

6. f. 389'—392' I. Historia de conversione Tiberij Caesaris.

Inc.: (T)Empus quo passus est iehsus christus celatum erat

Expl.: in palatio suo apud romam Regnante domino nostro iehsu christo cum patre et spiritu sancto qui viuit saeculorum Amen. Explicit historia de conuersione tiberij cesaris qui tiberius successit octauiano et Imperauit tempore passionis domini nostri iehsu christi quomodo per veronicam mulierem sic dictam et veronicam id est faciem christi que ad huc habetur rome sit curatus de infirmitate et quomodo pilatus sit de morte iehsu punitus et quare (?) iehsus christus tunc non fuerit approbatus deus per romanorum senatum cum tamen cesar eum coleret pro deo baptizatus et in fide defunctus etc ffinitus est praesens tractatus per fratrem Johannem henrici ordinis praemonstratensis plebanum in ffrinburg Anorum (!) domini M^oCCCCLXXIII^o ff(eria) Sabbato post viti.

Cf. Cod. Altovad. (Hohenfurth) 58 f. 32, opus impressum apud Fabricium: Cod. apocryph. novi testamenti pag. 238 ss. et Tischendorf C. Evangelia apocrypha 1876 pag. 456 ss.

7. f. 397—405' II. Chronica S. Helenae.

Inc.: (P)Ost passionem domini nostri iehsu christi

Expl.: sic fuisse scriptum ad laudem et honorem indiuidue trinitatis patris et filij et spiritus sancti vni (!) omnipotentis eterni dei qui est benedictus in saecula saeculorum Amen. Explicit Cronica de Sancta Helena quomodo ex constancio imperatore romano genuerit constantinum magnum et vnde sit nuncupata stabularia per manus wenceslai.

An impressum?

8. f. 405'—409' II. (Liber) de poenitentia Adae.

Inc.: (A)dam et eua cum expulsi fuissent de paradiso

Expl.: morituri regnabunt per infinita saecula saeculorum Amen. Explicit Cronica de poenitentia ade et morte et de ramo plantato ad caput sepulchri ade de quo tunc excreuerit lignum sancte crucis.

Cf. Cpl. 126.

9. f. 409'—412' II. Historia de oleo misericordiae.

Inc.: (P)Ost peccatum Ade eiectus est cum Eva

Expl.: redemptorem mundi Qui in eadem humanitate cum deo patre et spiritu sancto viuit in saecula saeculorum Amen. Explicit quedam Cronica quomodo Adam direxerit filium suum seth in paradysum pro oleo misericordie qui portauit tria genera

de fructibus arboris scientie boni et mali ex quibus creuerit
lignum sancte crucis etc.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 4373 f. 130'—131 (in fine mutil.)

f. ad calc.' (rubr.) Confiteor tibi sponte vtere facto coacte.

157. Cpl. [454. a]. 66.

chart. saec. XV. (f. 235 [14]LXXVI) 248 ff. 2.º III. man. principales. Ant. possessa.:
Stephanus decanus Noue ecclesie sancti Galli dein (iam saec. XV) Canonica Plagensis.
Ligat. antiqua.

f. a cap. et ad calc. **Fragment. Breviaril** membr. saec. XIII. f. a
cap.' (manu saec. XIV.) Salus nostra in manu tua. — Reuerendo
in christo patri ac domino suo gracioso domino Stephano decano
Noue ecclesie sancti Galli.

f. 1. (manu saec. XV.) Liber ecclesie plagensis. Glosa psalterij
(i. e. titulus operis sequentis).

1. f. 2—179' I. **Joannes de Turrecremata Card. S. Sixti: Expositio super toto psalterio.**

Praefatio inc.: (B)Eatissimo patri ac clementissimo

Expl. (f. 3): prestantissimus haberis.

Expositio ipsa inc. (f. 3'): Psalmus primus in quo describitur
processus in beatitudinem

expl.: siue humanus laudet dominum.

2. f. 180—235 II. **Psalmi, Cantica, Te Deum et Symbolum Athanasi- anum in linguam germanicam translata (Psalmi praecedente textu latino).**

Inc.: (B)Eatus vir Er ist ein selig man

Expl.: nicht werden hailbertig. Lob sey dem vater ewiglich
ist Amen et finitum sub anno domini LXXVI.

Ista versio facta est ab **Henrico** de Hassia cf. Walther W. Die
deutsche Bibelübersetzung des Mittelalters. Braunschweig. 1889
ss. cpl. 618/620. (Psalterium X.).

f. 236 vac.

3. f. 237 (variae manus) **Fratres et sorores (ex parochia Teutorich- naviensi), qui sunt in rosario (in viridario Plagensi consti- tuto).**

Inc.: Oæwaldin anna. kadrusch margareta

Expl.: parentum eorum ambo:

ff. 238 et 239 vac.

4. f. 240—247 III. **Albertanus causidicus Brix(i)ensis de ore beatae Agathae: Tractatus de doctrina dicendi et tacendi (compo- situs Sub anno M.CCC.LV feria quarta post vincula Petri).**

Inc.: (I)Nicio medio et fini tractatus

Expl.: faciat peruenire Amen.

f. 248 vac.

f. 248' Exaudi preces nostras domine et confitencium tibi parco peccatis ut quos consciencie reatus acusat indulgencia tue misericordie absoluat Per christum dominum nostrum Amen.
Codici adiacent duae scedulae nullius momenti.

158. Cpl. [454. a]. 67.

chart. saec. XV. (f. 247 1476). 247 ff. in 2 col. III. manus princip. Ligat. antiqua.

1. f. 1—3 I. Tituli totius bibliae.

Inc.: Primus liber biblie est genesis

Expl.: et habet capitula. 22. (rubr.) Expliciunt tytuli biblie cum quotis.

2. f. 3' I. Versus (16) ad libros biblie.

Inc.: Ut seriem mente teneas textus doceam te.

Expl.: Jacobus et petrus ioannes Judas apokalipsis.

3. f. 4—137 II. (a f. 16 antiqua numeratio incipit per f. 13). (Honorius Augustodunensis): Speculum ecclesiae.

Inc.: (C)Vm proxime in nostro conuentu resideres

Expl.: quam exponi poterit.

Noster textus multum differt ab eo, quem habet Migre c. p. l. tom. CLXXII. col. 807 ss.

4. f. 137 II. Distantia quadrifaria professorum.

Inc.: (M)Vulta est differencia inter saeculo renuncciantes

Expl.: (per 7 versus rubro colore scriptos, quorum ultimus): Claustro querentes que non habuere parentes.

5. f. 138—153 II. Vita virginis gloriosae matris Iesu Christi.

Inc. (rubr.): Incipit en vita virtutum luce polita (U) (quod sequitur, nigre) itam virginis gloriose

Expl.: dulcissime iehsu tu et tui Amen.

Auctor certe fuit ordinis fratrum minorum, quia in praefatione (f. 138) dicit: beati patris nostri francisci.

6. f. 153—247 (f. 153—169 II. f. 169'—247 I; sed pluries, apparet manus III. nempe: f. 185, 185', 192, 196, 205, 205', 207, 208, 208', 212, 216, 217, 223, 225', 228, 234, 238; praeterea f. 220' col. 2 apparet alia manus) Sermones de beata virgine Maria

Inc.: (P)ost triduum invenerunt In hoc ewangelio agitur

Expl.: facere voluntatem Amen Sequitur sermo infra octavam de VII nominibus spiritus sancti quem quere post librum consolationis et consilij. Expliciunt sermones de beata virgine maria finiti f. V. post Invocavit Sub Anno etc. 1476.

Auctor libri consolationis et consilii est juxta Cod. Pal. Vindob. 2423 (2) Albertus Brixiensis.

159. Cpl. [454. a]. 65.

chart. saec. XV. (f. 246' 1478). 246 ff. 2.º man. unica. Ligat. antiqua.

1. f. 1—238 **Psalmi. Versio et expositio brevis psalmorum lingua germanica conscripta.**

Inc. (per verba ad ps. 18. 7: an got des ewigen vatter rechte hannt

Expl.: ewiklich loben sullen Amen.

Expositio excerpta est ex Postilla **Nicolai de Lyra** et versio facta est a notissimo **Henrico de Mügeln.** cf. Walther W. Die deutsche Bibelübersetzung des Mittelalters. Braunschweig. 1889 ss. col. 588—600 (Psalterium VII.).

2. f. 238'—246' **Cantica in breviario occurrentia, hymnus Te Deum, Symbolum Athanasianum latine et germanice.**

Inc.: (C)Onfitebor tibi domine Ich hab dich herr gelobt

Expl.: mag nicht hail gesein. Librum exegi et festa sepissime fregi MCCCCLXXVIII.

Totus codex multum igne et aqua laesus est. In tegumento post.: Actum anno quinquagesimo aus verschäft meines hernn vnd praelatem des pietans wider anzunemen in capitulo in die Eufemie virginis anno vt supra. Rubrica (germ. Röthel, Rotstift) scriptum est: 47 benedict zaglauer im 1513 jar ist geboren worden Summa c(a) 34 Jar.

160. Cpl. [824]. 255.

chart. (f. 216 [recte 217] membr.) saec. XV. (ante 1479). 221 ff. (f. 10 et f. 10 A.) 8.º (227:142). man. XIV. Anter. possess.: Ecclesia parochialis in Friedberg in Bohemia. Ligat. antiqua.

Tegum. inter. chart. manu saec. XV. et f. a cap. membr. alia manu saec. XV. (**Benedictio contra tonitrua**).

Inc.: Ewangelia contra tonitrua

Expl.: per istvs sermones etc Hunc librum comparauit Johannes pleyer ad ecclesiam S bartholomei in fridwurgkh Anno nostre salutis milesimo quadringentesimo septuagesimo nono.

f. a cap. membr. tertia manu saec. XV. (**Instrumentum Udalrici de Rosenberg lingua bohémica, quo pecuniam sibi a Zdenkone de Lukawitz mutat**).

Inc.: My Oldreich z Rozmberka

Expl. (per verba): Tisiczieho Cztyr

161. Cpl. [822]. 208.

chart. saec. XV. 210 ff. 8.º (216:149). man. V. (I., qua longe maxima pars codicis scripta est, saec. XV. ineunt.; III. est Joannis Weinmann, 1481—1491 praepositi Plagensis, qui Cpl. 78, 133 et 263 scripsit) Orig. Bohem. Ligat. antiqua.

f. a cap. et ad calc. membr. fragm. **Sacramentarii saec. XI. (sancti, de quibus orationes habentur, sunt: f. a cap. Magdalena, Li-**

torius, Christophorus, Afra solus titulus; f. ad calc.: Felicitas et Perpetua, Quirinus, Ambrosius, Translatio S. Wenceslai).

f. a cap. in marg. super. (manu saec. XV.): Vado ad eum qui s

f.' a cap. (man. I.): (**Nota historica**) Anno domini M^oCCCCXIX feria 4. post assumptionem beate marie. virginis Obijt Wenceslaus rex Bohemie. Tunc temporis magna guerra inchoata est.

1. f. 1—163' (I., praeter f. 3, 13, 15', 26, quae m. II. et f. 72—75, quae m. III. scripta sunt) (**Hus Joannes, magister Pragensis**): (**Lectionarium aestivale de tempore, praecipue epistolarum, a Pascha usque ad dom. ult. post Pentec.**).

Inc.: ffratres expurgate vetus fermentum Hodie dominice resurrectionis celebratur solempnitas In praesenti epistolaria docet apostolus

Expl.: confitentes aduentum christi in carnem.

Cf. Flajšhans: Literární činnost Jana Husi. Praeae 1900. p. 108 n. XLVIII. Eadem collectio habetur in codicibus 412 et 428 bibliothecae universitatis Pragensis, ex quorum et Cpl. 138 comparatione nostrum codicem sermones Joannis Hus continere apparet.

Plurimi sermones epistolas tantum explicant et multoties spatium plurium foliorum pro explanatione evangeliorum relictum est. ---

Inter ff. 75 et 76 ac inter ff. 90 et 91 plura folia excissa sunt.

In toto codice et glossae interlineares bohemicae et in textu saepe multa bohemica (verba et enuntiationes) occurrunt, e. g. f. 61 longior locus bohemicus de malis mulieribus et S. Augustino.

Inseruntur huic lectionario Husiano quattuor alii sermones, et quidem f. 72—75 Sermo de ieiunio, quem certe Hus non esse puto, et f. 119—134' inter dom. XIX. et XX. post Pentec. Sermones de SS. Simone et Juda, de Omnibus Sanctis, de Dedicatione Ecclesiae, qui verosimiliter Husiani sunt. Initia autem talia sunt:

f. 72—75 III. (**Sermo de ieiunio**).

Inc.: (C)Vm ieiunasset iesus Christus ieiunavit nobis in doctrinam et exemplum

Expl.: in vno peccato mortali ieiunaret etc.

f. 119—122' I. (**Sermo de SS. Simone et Juda**).

Inc.: christus iesus in hoc ewangelio tangit utrumque statum

Expl.: pax huic domui.

f. 122'—123 I. (**Sermo de Omnibus Sanctis**).

Inc.: hodie ecclesia statuit christianis

Expl.: in honorem omnium sanctorum.

Isti prooemio succedit evangclium, cetera desiderantur ff. 123'—127' vacuis.

f. 128—134' (**Sermo de Dedicatione Ecclesiae**).

Inc.: hodie recolimus dedicationem huius ecclesie materialis

Quia hodie in ecclesia canitur terribilis est locus iste

Expl.: ad consummacionem saeculi.

2 f. 164—191 (f. 164—169', f. 170—173' et f. 175—191 I.; maxima pars f. 169', quaedam in ff. 171' et 173 et f. 174—174' IV.) (**Hus Joannes, magister Pragensis**): (**Sermones de festis B. M. V.**).

Inc.: Exurgens maria abiit Ewangelium hoc tripartitur Primo notificat

Expl.: ut haberet dona spiritus sancti etc.

Hus verosimiliter auctorem esse patet ex comparatione cum Cpl. 206, quod etiam de sequentibus Sermonibus valet.

f. 178 habetur initium ttum. **Sermonis in honorem S. Laurentii, qui etiam Hus esse potest.**

Inc.: Nisi granum frumenti Saluator noster haec verba locutus est

Expl.: minister meus erit.

f. 190 tertia pars Sermonis ultimi (de Nativitate B. M. V.) habet superscriptionem rubricatam: **Nota** quod 3^a sunt que debet (!) monere animam fidelem ad amaritudinem.

3. f. 191'—203 I. (**Hus Joannes, magister Pragensis**): (**Sermones de pluribus Sanctis, et quidem duo de S. Ludmila, unus de SS. Wenceslao et Michaelis**).

f. 191'—192 (Sermo I.^{or}) de S. Ludmila.

Inc.: hodie sancta mater ecclesia solempnizat

Expl.: abstinet se a peccatis.

f. 193'—195 (Sermo) de S. Wenceslao.

Inc.: Si quis vlt post me venire hodie ecclesia catholica memoratur

Expl.: ipsum corporaliter intuentes.

f. 195'—197 (Sermo super ewangelium) in festo S. Michaelis.

Inc.: Accesserunt discipuli ad iesum dicentes Ex quo ecclesia catholica memoratur

Expl.: quidquid acciderit ei.

f. 198—199' (Sermo super epistolam in festo S. Michaelis).

Inc.: factum est proelium magnum in celo Ex quo ecclesia catholica memoratur

Expl.: nisi sibi quis consenciat.

f. 202—203 (Sermo II.^{or} de S. Ludmila super epistolam).

f. 202 1. Tim. 3—16 bohemicis, dein:

Inc.: Condiciones viduarum sunt octo

Expl.: exemplum perdicionis ostendunt.

4. f. 203—203' I. **Passio S. Ludmillae.**
 Inc.: ffuit in provincia bohemorum quidam princeps
 Expl.: bonis operibus commendauit.
 Pauca in fine desunt. Impressa in Monum Germ. Script. XV. 1.
 p. 573—574. Bibl. hagiogr. lat. n. 5026.
5. f. 204—206 I. (**Hus Joannes, magister Pragensis**): (**Sermo in festo**
quinque fratrum.
 Inc.: Attendite a fermento In hoc ewangelio docet
 Expl.: curare non desinit.
 Hus auctorem esse patet ex comparatione cum Cpl. 206 f. 174 sa.
6. f. 206' III. **Versus (quattuor) de decem plagis Aegyptiorum.**
 Inc.: prima rubens unda ranarum plaga secunda.
 Expl.: Nona tegit solem primam necat vetima prolem.
7. f. 206' III. (**Nota de libris hagiographicis et apocryphis utriusque**
testamenti).
 Inc.: Agyographa sunt Job David
 Expl.: liber de assumptione beate marie etc.
8. f. 206'—208' I. (**Sermo de Sancto Spiritu super Ezech. 8. 2).**
 Inc.: karissimi ex consuetudine scimus
 Expl.: anime uero sue detrimentum paciatur.
 Etiam iste sermo a Joanne Hus confectus esse mihi videtur.
9. f. 208' V. (**Vocabula latina cum versione bohémica).**
 Inc.: Fascia pissnik alias loktusska
 Expl.: nittas drmliky.
10. f. 209 I. (**Versus tres de sacramentis cum notis latinis inter-**
linearibus).
 Inc.: Ordo. Coniugium. fons. Confirmacio. panis
 Expl.: Boc tria non itera. sed epum bene III^{or} ista iterantur.
11. f. 209 I. (**Vocabula latina cum versione bohémica).**
 Inc.: Ens byt / Essencia bytuost
 Expl.: Genitrix Rodiczka.
12. f. 209' et in marg. infer. f. 210 I. (**Excerpta ex S. Scriptura et**
effatum S. Augustini de peccato, poenitentia et de omniscien-
tia Dei.
 Inc.: Ys. 3. peccatum suum sicut sodoma
 Expl.: iudicabit in iusticia.
13. f. 210 I. **De cottidiana praedicatione Petri Apostoli, scriptum**
in libro concillorum.
 Inc.: Cottidiana enim praedicatio illius
 Expl.: iuniores diligere etc. haec Clemens sancti Petri discipulus
 misit Jerosolimam Jacobo apostolo scriptum in libro concilio-
 rum.
 Est desumptum ex **Decretalium Collectione Pseudo-Isidori**, cf.
 Migne c. p. l. tom. CXXX. col. 35—36.

14. f. 210' I. (**Vocabula latina cum versione bohémica.**)

Inc.: Sacrificium obiet poswatira

Expl.: prophanauit zmarzyl Apostatauit pobiehl gest.

f. ad calc. in marg. man. I. (**Loci sacrae scripturae**, quorum quaedam verba etiam in linguam bohemicam versa sunt).

f.' ad calc. in marg. man. I. Benedictus matheus iohannes ysaac cristinus et sextus barnabas quorum non est inventus in orō dolus.

ibid.: **Luc.** 15. 4—6 (ad sensum).

Adiacent tria folia **notas praedicabiles continentia**:

I.^{um} m. I. de gloria duplice in praesenti

II.^{um} m. I. de aequitate Dei

III.^{um} man. saec. XV. de quattuor generibus hominum ad Deum clamantium et de quattuor principibus daemonum.

162. Cpl. [823]. 232.

chart. saec. XV. (1484 f. 64'). 108 ff. 16.º (161:110). man. II. Ligat. antiqua.

f. a cap. membr. saec. XIV. **fragment. (Homiliae in Dominica infra Ascensionem Domini).**

f. 1 man. I. Alphabetum — Ad honorem omnipotentis dei per aliquos modos; alia manu saec. XV. Ad honos omnipotentis dei aliquos modos f. 1' manu saec. XVII.: Author Johan. Gerson Cancellarius Parisiensis.

Joannem Gerson auctorem sequentis operis non esse iam ex eo patet, quod f. 12' cancellarius Parisiensis i. e. Gerson ipse citatur.

1. f. 2—64' I. (**Kempf Nicolaus de Argentina O. Carthus. Gemnicensis**): **Alphabetum divini amoris.**

Praef. inc.: (A)D honorem omnipotentis dei aliquos modus

expl. (f. 3'): de doctrinis meditationum —

Opusculum ipsum inc. (f. 4): (A) Timore seruili procedit filialis

expl.: pro dono huius libelli sit Benedictus nunc et semper et in secula seculorum Amen Explicit alphabetarius Vo diuini Amoris 84.

De opere et auctore eius cf. Schmid H.: Catalogus codd. manuseriptorum in bibliotheca monasterii Cremifanensis asservat. Lent. 1877 ss. pag. 135—136.

f. 65—68' vac. praeter aliquas probat. pennae f. 65 et 1. 68'.

2 f. 69—106 II. **Sermo septimus de passione Christi.**

Inc.: (i)Neipit passio wlnneratus est propter iniquitates nostras etc In istis verbis propheta ysaias

Expl.: ut ipse miseretur nobis.

3. f. 106'—107 II. **Nota de quinque doloribus B. Mariae V.**

Inc.: Nota legitur in quodam libello

Expl.: ab eo numquam separer —

f. 107'—108' vac.

163. Cpl. [823]. 229.

chart. saec. XV. (1485 f. 54') 56 ff. 8.º (228:149), man. unica. Ligat. antiqua.In tegum. inter. fragm. membr. (**Epistolaril**) saec. XI. cum paucis neumis.

f. 1 vac.

f. 2—55 **Joannes Franciscus de Pavinis de Padua, theologiae et utriusque iuris doctor, causarum sacri palatii apostolici auditor, capellanus papae, alter ex tribus capellanis ad summarium de processibus canonisationis faciendum specialiter deputatus: Relatio (de canonisatione S. Leopoldi, marchionis Austriae).**

Inc.: (E)T si quamplura Beatissime pater

Expl.: cum praecedentibus fore Annotanda. Finis operis festum sancti Egidij affert Anno Milesimo quadringentesimo octogesimo quinto Finis relationis factae per Reuerendum patrem dominum Joannem Franciscum de Pavinis de Padua Sacre Theologie et Iuris utriusque doctorem Et causarum Sacri palatii Apostolici auditorem Sanctissimi domini nostri Capellanus Alterum ex tribus Capellanis ad Summarium faciendum de processibus huiusmodi Canonisationis specialiter deputatum (dein in lemnisco) DEO .: GRATIAS.

f. 55' et 56 vac. f. 2 in marg. super.: Emitte lucem tuam et veritatem tuam domine etc (pertinet ad textum). ff. 20 et 21 quo ad maximam partem lacera.

De opusculo cf. Hain 12535 et 12536, impressum etiam apud Pez H.: *Scriptores rerum Austriacarum* tom. I. (1721) col. 592—672.In tegum. poster. fragment. membr. (**Sermonum de Sanctis**) saec. XIV.

164. Cpl. [816. a]. 176.

chart. saec. XV. (1485 f. 62, 185, 319). 319 ff. 8.º man. unica (Pauli Resch de Patavia). Ligat. recent.Ad ligaturam adhibita fragm. membr. **Breviaril** saec. XII.1. f. 1—62 **Datus Augustinus Senensis: Libellus isagogicus in elocutionis praecepta ad Andream Christophori filium.**

Inc. (per verba): mulier et permutatiua pernicies

Expl.: ad exercitacionem accomoda Vale. Augustini dati senensis oratoris primarij isagogicus Libellus ad andream domini cristofori filium in elocutionis praecepta finit feliciter Et sic est

finis per me paulum resch de patauia tunc temporis scholaris
Zwikchauie Anno domini 1485 Deo gracias etc.

2. f. 62' (**Notae chronologicae ad calendarium Romanum**).

Januarius	Februarius	Marcus
99 4	16 4	17 6

Inc.: Tradens quando reficis

Expl.: qui veniunt nonis exactis.

3. f. 63—185' **Composita nova verborum (cum praefatione)**.

Praef. inc.: (E)x quo praesens liber de verborum tam simplicium
quam compositorum Est significacionibus

expl.: dicendum est etc vt Zwiccauia ista bona ciuitas.

Textus ipse inc.: (A)Bhominari deponens patebit

expl.: si quae habet Deo gratias Expliciunt Noua composita ver-
borum Sabatino (!) die post natiuitatem beate marie virginis
per me paulum Resch de patauia tunc temporis scolarem Zwic-
cauie Sub anno domini Millesimo quadringentesimo Octuagesimo
quinto etc 1485 Laudetur deus et Sanctus Bartholomeus.

Est lexicon verba ordine alphabetico secundum quattuor coniuga-
tiones exhibens. Forsan est editio correctio operis Joannis Sin-
then. Composita verborum (Hain 14766 ss.) vel pars notissimi
Vocabularii Ex quo.

f. 63 (aeque ac f. 186) Assit in principio sancta maria. Veni sancte
spiritus reple tuorum corda.

f. 89' et 185' Probationes pennae.

4. f. 186—218' **Opusculum (de re musica) pro novellis**.

Inc.: (M)Vsica licet In pluribus extensis codicibus

Expl.: in exemplis lucidius clarent etc f. 217 Probat. pennae.

f. 219' **Figura atramento facta arcem quandam exhibens et
Sententiae (alia manu saec. XV.)**.

inc.: Non est malum scire

expl.: tractat eos velud margaritas.

5. f. 220—244' **Alanus (de Insulis): Problemata sive parabolae (cap.**

I.—IV. incl. cum commentario interlineari et marginali).

Inc.: (A) Phebo phebe lumen capit a Sapiente

Expl.: Cum cras venturum sit sine fine suum. Finit feliciter 4ma
tractatus Et sic est finis per ens dy schuler essen gern praten
gens O bie fro ich was do ich schraib deo gratias. Finitus est
iste liber per me paulum resch de patauia in ciuitate Nurm-
bergensi in scola sancti sewaldi 3^a feria post Reminiscere de
more hora 2 Et incepit alium latinarium vel ante etc de tempore
(expunct. vel de confessione) etc.

f. 232 PR de patauia est bonus socius f. 232' Probationes pennae.

Istae parabolae impressae sunt apud Migne c. p. l. c. tom. CCX.
col. 581—589.

6. f. 245—286' (**Pseudo**) **Boëthius: De disciplina scholarium** (cum commentario interlineari et marginali).

Inc.: (U)Estra novit intencio

Expl.: inquinamenta permanebunt etc Finito libro sit laus et gloria christo Non bene finiui quia non bene scribere sciui Deo gratias.

Impressum est hoc opusculum apud Migne lt. tom. LXIV. col. 1223 ss. Revera est auctor **Thomas Cantipratanus** monachus Brabantinus saec. XIII. In commentario interlineari saepe vocabula germanica latinis superscripta sunt.

7. f. 287—294 (**Pseudo**)**Seneca: Compendium de quattuor virtutibus cardinalibus** (cum commentario interlineari et marginali).

Inc.: (Q)Vatuor virtutum species

Expl.: equo fine servabis etc Feliciter senece de 4^{or} adest virtutibus cardinalibus finis est vel Revera sunt capita IV priora Formulae honestae vitae **Martini episcopi Dumienensis** (Migne ll. tom. LXXII. col. 21—27).

8. f. 294' et f. 295—319 **Avianus: Apologi** (cum commentario interlineari et marginali).

Inc.: (R)Vstica deflenti puero iurauerit (l) olim

Expl.: Dilige: turpe minus elige quod melius est. Apologi poete aviani expliciunt pergaudenter. Finitus est iste liber per me paulum Resch de pataua in Nurnberga Insula Sancti sewaldi dominico die post epiphanie domini anno et m(?) 1485 Sermones sani liber explicit hic aviani. Sermones plani non sunt me iudice vani. Postquam labores doctor honores debet habere.

Quos seniores siue priores constituere. E(t) S(ic) f(inis).

Istae fabulae persaepe impressae sunt e. gr. Hain 2194. In nostro cod. desunt fab. 4. 32. 36. f. 319' Probationes pennae praesertim musicae.

165. Cpl. [452. b]. 99. B.

chart. saec. XV. (1489) 12 ff. in 2 col. 4.º (301:209) manus unica. Ligatura recentior.

f. 1—12' **Libellus de modo confitendi et poenitendi.**

Inc.: (P)Eniteas cito peccator cum sit miserator Judex

Expl.: non manifestans Presens hoc opus de modo confitendi et poenitendi completum est in sancta ciuitate Coloniensi per me Johannem kolhoff Anno domini M.CCCC.LXXXIX. in vigilia Sancti Thome apostoli etc. Est apographum editionis 1489 apud Joannem Koelhoff Coloniae impressae. Cf. Copinger Supplement to Hain II. N. 4303 (p. 426). — De carmine apud Migne c. p. l. t. CCVII. col. 1153. **Petro Blesensi** attributo cf. etiam Cpl. 217 f. 98—99'.

166. Cpl. [814.] 189.

chart. saec. XV. (1498) 110 ff. 8.º (212:153) manus unica. Anter. posses.: (verosim. Monachus quidam Admontensis O. S. B. dein) Georgius Alm ex Haslach. Ligat. antiqua.

f. a cap. II.^{erum} chart. (Notae biographicae).

1497 Item ego fui apud amicum meum in admund anno 97 3.^a feria ante andree ipse dedit mihi vocabularium ex quo / et in die nicholay fui falsum est / punge in die thome fui in tauffera apudt plebanum 1497 feria quinta post lucie veni ad prawecken et iterum ex prawnecken ambulaui 4.^a feria post dorothee 1498 iar cod. f. scriptura forsan arcana (una linea).

f. 1—110 (Vocabularius latino-germanicus ex quo).

Praefatio inc.: (E)x quo vocabularii varii et autentici

expl. (f. 1): vitam eternam habent Vocabularius ipse inc.: (A)id est sine an

expl.: zonticus cacum id est vitalis f. 36 in marg. super scissum; f. 97 (per errorem) vac. f. 110' Probationes pennae, inter quas: Iorius (forte Georgius) alm Ex haslach est possessor huius libelli (manu saec. XVI.).

167. Cpl. [819.] 131.

chart. saec. XV. (1499 f. 365) 365 ff. 2.º Ant. posses.: Ligat. antiqua.

f. a cap. et ad calc. fragm. Breviaril cum neumis membr. saec. XIII.

f. 1—365 Breviarium secundum chorum ecclesiae Passaviensis (pars aestivalis).

Inc. (f. 10): (S)tephanus autem plenus gratia

Expl.: membra sanat. Tu autem domine. (rubr.) Finit Anno domini 1499 In die vigiliij episcopi et martyris.

Concordat in omnibus cum Breviario Pataviensi 1490 Augustae apud Erhardum Ratdolt impresso (Hain 3873) praeter ordinem, qui sequens est:

f. 1 Sancti spiritus nobis assit gratia Amen. Hic et vbique in omniloco dominacionis iehsu christi Benedic anima meo domino. Benedicam domino in tempore (!). Semper laus eius in ore meo. Domine labia mea aperies etc.

Venite exultemus domino Benedictiones de beata virgine in I. et II. Nocturno.

f. 1' Tabula impositionis historiarum.

f. 2—7 Kalendarium.

f. 8—9 Oratio in laudem Maximiliani Romanorum regis continens intervallum hebdomadarum (a nativitate Domini usque ad dominicam Quinquagesimae et alia).

f. 9 Figura ad litteram dominicalem invemendam cum explicatione

- f. 9' Tabula horarum cuiuslibet diei secundum horologium per circulum anni valens ad expediendum horologium.
 f. 10—20' Officium S. Stephani protomart., B. Mariae V., Completorium sabbatinis noctibus.
 ff. 21 et 22 vac.
 f. 23—89 Psalterium.
 f. 89—89' Preces.
 f. 89'—91' Suffragia communia.
 f. 91'—116 Commune Sanctorum.
 f. 116'—182' Proprium de tempore, pars aestiv.
 f. 182'—185 Ordo divini officii.
 f. 185—365 Proprium Sanctorum, pars aestiv.
 Usus est hoc codice cl. G. M. Dreves in opere suo: „Analecta hymnica medii aevi“ Lips. Fues. 1886 ss.

168. Cpl. [816. b]. 166.

chart. saec. XV. 307 ff. partim. in una (f. 1—273'), partim in duabus col. (f. 274 usque ad finem). 8.º (13½:21). man. VII. Ligatura antiqua.

In tegum. cedula membranea ejusdem saeculi claviculis inficta, indicem Codicis exhibens.

1. f. 1—77 I. (Mag. Friedericus Ord. Carmelit.) **Buch von der himmlischen Gottheit**, Explicatio et paraphrasis super Evangelium Sti. Johannis Cap. I. in linguam Germanicam ex lingua latina traducta.

Inc.: In principio erat verbum et verbum erat etc. Dytz ewangelium beschreibt uns Sanctus Johannes der evangelist und gibt unß darinne zu bekennen dez Wortes Kraft und ewigkeit, daz bey got ist gewesen und ist an Ende ewiglich. Hie ist tze merken der prologus daz ist die vorröd dieser nachgeschriben ler. Johannes des ist genent ain adler von dem spricht der Prophet Ezechiel. (Rubrum.) Des Cedrus frucht Johannes gar pringt uns dein Ler der Adler etc. Aquila grandis magnarum alarum venit ad libanum et tulit inde medullam cedri et. Dispricht alß der große Adler mit großen Flügen ist kömen auf den perkch Libanus

Expl.: Darumb in vil landen und besinder in Frankreich und in engelant fleisset sich jederman sitz er das ewangelium alle Tag höre oder geschriben bey im trag. Ditz puech von der himmlischen gottheit hat ein ende. Amen.

Dein versus: Hie hat ein end die lere lankch / Von dem ewigen wort und anevankch / Maria mueter maid / und dise ler sey dir bereyt / die mit vleiß volendet ist worden / von meister Friderichen in deinem orden / deß ordens der carmeliten / er

begert got zu pitten / zfür in alle gottes kind / die in tugent-
leichen leben sind / den er hie gedienet hat ze lob dem all-
mechtigen got / cze merh kristenleichen gelauben / welt er die
lere zusammen chlauben / cze Österreich in der wienerstadt /
er si in latein gelesen hat / cze viyenn in des Hertzogen schuel /
fürsten Albrechts u. auf seine würdige / cze dienstfrawen beate
säliklich / vuel Herzoginnen in Österreich / und von Hanssen
von Lichtenstein / Dem Hofmeister u. seinen frawen gemain /
von göttlichen Trost und gedingen / müeß uns allen wol ge-
lingen. Amen /.

f. 77' II. Dein: Nu hebt sich an der Tanhauser von dem Edlen
Her Gylgen wes er wunder hat getan mit seiner rütl, sel sine
continnatione.

2. f. 77'—78 II. Dein: **Sermo in diebus rogationum.**

Inc.: Quis vestrum habens amicum si ibit ad illum etc. Matth.
In verbis istis sunt notanda, primo, quis sit amicus qui rogatur
pro pane

Expl.: et Deus diligatur prae omnibus. Ipse nobis praestare
dignetur.

3. f. 78 II. **Notabile de sancta cruce.**

Inc.: Quidam Sanctus ad Martinum.

Expl.: et viso hoc miraculo ab omnibus suis factis est ex-
piandus.

4. f. 78 II. (**Notabile aliud**).

Inc.: Nota, quod demon ex quodam obsesso dixit cuidam Sancto

Expl.: et sic finis non est gaudii bonorum, sic non est finis tor-
mento malorum.

5. f. 78—78' II. (**Nota de virtute caritatis**).

Inc.: Primo caritas patiens est

Expl.: Sic Abraham Domino credidit, non dicit omnibus, sim
deo tantum etc.

6. f. 78'—79 II. (**Notabile de divite, qui egrotavit etc.**).

Inc.: Quidam dives dominus ad mortem aegrotans vocavit ple-
banum

Expl.: quod coacta servitia deo non placent.

7. f. 79—79' II. (**Notabile de Sancto Petro**).

Inc.: Fuit quaedam devota matrona et timens deum.

Expl.: et sic conversus est ad Christum.

8. f. 79' II. (**Notabile quem placet**).

Inc.: Quidam miles primo visitavit Bethlehem, ubi Christus natus
est, deind Jerusalem

Expl.: et anima ejus in coelum assumpta est.

9. f. 79'—80' II. (**Sermo de Sancto Petro**).

Inc.: Tu es Petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam.

Mat. Notandum, quod Dominus Sancto Petro magnam potestatem et dignitatem concessit.

Expl.: sed Christus propter amorem celestem hominem (?) mutavit in humanum. Amen.

10. f. 81—82 II. (**Sermo de St. Paulo** super Thema) Nimis honorandi sunt amici tui Deus.

Inc.: Notandum, quod Dominus Petrum et Paulum plus honoravit quam omnes apostolos primo in vita, secundo in morte, tertio post mortem.

Expl.: claves mortis et inferni et illi data est in omnibus potestas etc.

11. f. 82—82' II. (**Sermo de custodia, qualiter angelus custodit hominem**).

Inc.: Notandum quod homo hanc triplicem custodiam adeo sibi datam

Expl.: hinc revertentem ad coelestem proprietatem sine dubio et in morte sine dubio vadit pius mortem etc.

12. f. 82'—83' II. (**Sermo de Sancto Thoma** super verba).

Inc.: Aufer digitum tuum huc et vide manus meas etc. Joh.

Expl.: quod viderit manus Domini et cecidit et adoravit dicens: Dominus meus et Deus meus, rogemus Dominum.

13. f. 83'—84' II (**Sermo de adventu Domini** super verba): „Dominus prope“ est.

Inc.: Consuetudo est ut princeps alienus terrae absens

Expl.: valeamus, ut in nobis nasci dignetur gratia, bonitate. Amen.

14. f. 85—f. 142' II. (**Vocabularium latino-germanicum**, alphabetico ordinatum).

15. f. 143—177 III. (**St. Bonaventura Soliloquium**).

Inc.: Flecto genua mea ad patrem Domini nostri Paulus Apostolus, vas aeternae electionis, sacrarium divinae sanctificationis

Expl.: esuriant anima mea, sitiatur caro mea, donec intrem in gaudium Dei mei, qui est trinus et unus benedictus in saecula saeculorum Amen.

16. f. 177—180' III. (**Nota de haeresi Waldensium**).

Inc.: Ego frater Petrus provincialis ordinis Cölestinorum per Alamaniam ac Inquisitor haereticae pravitatis, Nota quod isti sunt errores haereticae de secta Waldensium, quod primo

Expl. ut omnem haeretici nequam incendarii homicidiorum imitatores captiventur examinentur, poenitentientur et ad unitatem fidei katholice raverentur etc.

17. f. 180—182 III. (**Casus episcopales**).
 Inc.: Sciendum est breviter pro quibus culpis sive casibus ac poenitentia sit ademptum
 Expl.: et eorum confessio crebris et salubrior sub missam poenitentia eis inducenda.
18. f. 182—182' III. (**Casus papales**).
 Inc.: Primus est, qui verberavit clericum hic.
 Expl.: sunt excommunicati ipso facto et a sede apostolica absolvendi.
19. f. 182—186 III. (**Nota de modo audiendi confessionem**).
 Inc.: Cum aliquis suam petit confessionem audiri, quem antea nunquam audivisti in foro confessionis senciens status tibi ignotus
 Expl.: ut luxurioso jejunia, quare elemosynas superbo, orationes ut habentur summa etc.
20. f. 185—186 III. (**Nota de confessione infirmorum**).
 Inc.: Circa poenitentiam infirmorum sero in extremis, nota
 Expl.: et ad suas fraudulencias cum suo fallaci aspectu ad?? et decipere festinat.
21. f. 186—186' III. (**Nota: Differentia inter peccatum mortale et veniale**).
 Inc.: Peccatum veniale est libido seu voluptas in creatura deum.
 Expl.: opprobrium aliorum et privatos omnium bonorum.
22. f. 186' III. (**Quomodo dyabolus decipit homines**).
 Inc.: Quamvis dyabolus multis moribus decipit homines.
 Expl.: et inde caro infestant incessanter.
23. f. 187—213 III. (**Thomas Kemptensis: De imitatione Christi. Lib. I. Cap. I. — XXV.**).
 Inc.: Cap. I. Qui sequitur me non ambulat in tenebris, dicit Dominus. Hacc sunt verba Christi (quibus) admonemur, qualiter vitam ejus et mores imitemur, si velimus veraciter illuminari
 Expl.: Benedictum sit nomen Domini nostri Jesu Christi. Dei et gloriosae virginis Marie matris ejus in eternum et ultra. Amen.
24. f. 213—222' III. (**Gerson Joannes, Cancell. Paris.: Tractatus de arte moriendi**).
 Inc.: Cum de praesentis exilii miseria
 Expl.: quia qua hora non putabitis filius hominis veniet et iterum: beatus servus, quem invenerit dominus vigilantem advenit Mat. XIII. Quod autem dico vobis omnibus dico: vigilate etc.
25. f. 222'—236' III. (**Historia naturalis mystica et moralizata**).
 Inc.: Aristoteles in II° libro de animabus dicit, quod sanguis in nullo membro reperitur sine venis, nisi in corde ... Sic Christus est fons et principium vitae spiritualis

Expl.: sicut Plinius, quod serpens multo libentius inaequitur pueros lactantes quod sentit dulcedinem lactis applicatio ad dyatolum: qui libentius inaequitur innocentem et puerum quam peccatis repletum et in peccatis existentem. Hic finis est de naturalibus, animalibus et anima (?).

26. f. 237—237' IV. (**De decem praeceptis, notae**).

Inc.: Non adorabis deos alienos, illud praeceptum Christus exponit Math. 4

Expl.: Non concupisces uxorem proximi tui ut pungerentur ut non obliviscerentur decem praecepta. etc.

27. f. 238—241 V. **Sermones tres in adventu Domini.**

I.^a De adventu Domini:

Inc.: Ecce rex venit tibi, in his verbis consolatur propheta sanctos patres

Expl.: quod primi parentes contraxerant, suo sanguine exsolvere.

II.^a De adventu Domini:

Inc.: Erunt signa (!) in sole et luna pro confusione (!) et stellis etc. Beatus Lukas scribit nobis haec mira et terribilia omnibus bonis

Expl.: signo sanctae crucis intravit.

III.^a In adventu Domini:

Inc.: Ecce rex tuus venit tibi, hys verbis consolatur dominus per Yesaiam antiquos patres.

Expl.: ad viam veritatis ducat Dominus. etc.

28. f. 241'—242 V. (**Sermo in nativitate Domini**).

Inc.: Recordare paupertatis meae Jeremias propheta dicit ista verba et pertinent ad istam sollempnitatem

Expl.: ubi caput suum reclinasset, unde ibi volpes foveas habent.

29. f. 242 V. **Sermo de Sta Lucia.**

Inc.: Lucia dicitur a luce

Expl.: In honorem Stae Luciae et ibidem sepulta est.

30. f. 243—243' V. (**Sermo in festo nativitatis Christi**).

Inc.: Puer natus est nobis, hodie peragimus diem et festum nativitatis Christi, que nobis omnibus gaudium et consolationem apportant

Expl.: quem superavit sapientia.

31. f. 243'—244' V. **Sermo de St.^o Stephano.**

Inc.: Stefanus, plenus gratia et fortitudine Act. 5. Sanctus Stefanus, cuius hodie festum agimus, est princeps inter omnes martyres

Expl.: ad bona opera fidem, ad perseverantiam ad vitam aeternam Amen.

32. f. 244'—245 V. **Sermo de St.^o Johanne.**
 Inc.: Sit et puer meus. Hodie peregrimus festum et diem S^u Johannis, qui unus discipulorum Domini
 Expl.: et verbum erat apud Deum ubi notatur.
33. f. 245'—246 **Complatio Dominis (!) Boneventure, Cardinalis, in qua amonet dingne (!) celebrare volentes, ex tractatu ejus de praeparatione ad missam.**
34. f. 247 V. (**Characteristica variorum Sanctorum**).
 Inc.: Explanat Jeremias, praedicat Gregorius
35. f. 247—249' et 273—273'. et f. 306, et 307 V. (**Fragmenta alicuius operis lexicographici, alphabetice ordin., et quidem solum littera „A“, „B“ et „C“.**)
 Inc.: Ars, artis, scientia est
 Expl.: Boreas, est ventus septemtrionalis
36. f. 250—260 VI. (**Legende sanctorum Joachim, Anna et Maria, et infantia Jesu**).
 Inc.: In diebus illis erant (?) vir in Israel, nomine Joachim, ex tribu Juda et hic erat pastor suarum gregum timens Deum in simplicitate et in bonitate sua
 Expl.: adimpleta sunt omnia, quae dicta sunt de Jesu in evangelio et in sacro eloquio. etc.
37. f. 260—261' VI. **Sermo de assumptione Mariae virginis.**
 Inc.: Audi filia et vide et. David repletus spiritu sancto admonet et invitat beatam Virginem Mariam ad quatuor:
 Expl.: Quod nobis praestare dingnetur Jesus Christus. Amen.
38. f. 261'—263' VI. (**Sermo de SS. Apostolis Simone et Juda**).
 Inc.: Ego vos elegi de mundo. Joh. Quidam pictor volebat pingere ap ymaginem pulchram
 Expl.: dedit eis vitam eternam pro sapientia. Justi autem in perpetuum etc.
39. f. 263'—271 VII. (**Tractatus de sacramentis**).
 Inc.: Pro informatione juvenum ad sacros ordines clericorum promovendorum
 Expl.: et sic est finis huius tractatuli in die Ludovici per fratrem egidium est scriptus.
40. f. 271'—273 VII. (**Sermo in solemnitate Omnium sanctorum**).
 Inc.: Gaudete et exultate, quam merces vestra copiosa est in coelis.
 Ex quo hodie agitur solempnitas omnium sanctorum
 Expl.: pro nullo habuerunt terram desiderabilem etc.
41. f. 274—305' I. (**Vocabularium latino-germanicum, secundum materiem ordinatum**) cui duo illustrationes illuminatae ridiculae aspersae sunt.
 Verosimiliter praeparatio ad lecturam scholarem.

Adjacent 2 ff. separata ejusdem saec., quorum unum continuatio praecedentis vocabularii esse videtur.

Codex secundum principia academiae scientiarum Berolinensis per D. Gauby, mense Martii 1913 receptus est.

169. Cpl. [458]. 8.

chart. saec. XV. 293 ff. in 2 col. gr. 2.º man. unica (eadem uti man. I. Cpl. 7 esse videtur sc. Andreae Ber de Camencz). Anterior possessor verosim. (Joannes de Rabenstein.) Ligat. rec.

f. 1—293' **Nicolaus de Tudeschis, Abbas Siculus, Archiepiscopus Panormitanus: Lectura super IV. et V. librum Decretalium.**
Lectura super IV. libr. inc.: De sponsalibus et matrimonio. Supra visum est in praecedenti libro.

expl. (f. 78): totius curiae triumphantis. Haec est lectura quarti libri decretalium tradita in civitate senatum (incolae urbis modernae Siena) per virum insignem Et famosum doctorem dominum Nicolaum siculum alias abbatem.

Deo gratias. i(esu b(eatae) v(irgini) atque s(ancto) An(tonio).

f. 78'—81 vac.

Lectura super V. l. inc. (f. 81): Haec rubrica continuari potest duobus modis.

expl. (per verba) hominem pro spiritualibus.

In fine mutil., sed unum ttum f. deesse videtur. Inter ff. 76 et 77 unum, et inter ff. 160 et 161 pauca ff. desunt. Passim annotationes manu Joannis de Rabenstein factae. Convenit textus plane cum impressione Lugduni apud Jacobum Sacon 1516—17. facta.

f. 11 Jesu Christus ad I mens. Julii, f. 31. XVII mens. Aug. f. 57. I. mens. Sept. f. 111 VIII. mens. Sept. f. 131. XXIII. mens. Nov. f. 141. XXXI. mens. Nov. f. 151. VI. mens. Dec. f. 161. XVIII. mens. Nov. f. 179. XXIX. mens. Dec. f. 189. IX. mens. Sept. f. 199. mens. Sept. f. 209. XX. mens. Sept. f. 219. mens. Oct. f. 229. XXIX. f. 239. III. mens. Oct. f. 249. f. 259. XVI. mens. Aug. f. 267. XXIII. mens. Aug. f. 277. Jesus Christus sol. f. 287. III. mens. Sept. (Ubique in marg. super. ff.).

170. Cpl. [458]. 9.

chart. saec. XV. 329 ff. in 2 col. gr. 2.º man. unica Orig. Ital. Ligat. rec.

f. 1—329' **Franciscus de Zabarellis Patavinus: Commentum super Clementinas (lib. I. — lib. V. tit. 6, c. un, De praelatorum excessibus).**

Inc.: (N)ovum nichil (sic) esse una est fere omnium sententia....

Expl. (per verba): quia tunc sufficeret sola.

In fine mutil. ff. 20—45 et ff. 111—134 lacera. Hinc inde annotationes.

171. Cpl. [458]. 10.

chart. saec. XV. 205 ff. in 2 col. gr. 2.º man. III. Orig. Ital. Ant. poss. verosim.
Joannes de Rabenstein. Ligat. rec.

1. f. 1—7 I. (**Bartolus de Saxoferrato**): **Repetitio lectionis in tit. 55 lib. II. Codicis (Justiniani repetitae praelectionis).**

Inc.: CUM IN REM. Si possessor rei alienae.

Expl.: videtur competere. Et haec materia praesentis lectionis dixisse dicta sufficiant deo gratias. haec notabilis l(ectura) ita solempniter (sic) repetita si terminata est sub titulo I^o de alie (natione) iudi(cii) mu(tandi) cau(sa) fac(ti) et est l(ectura) quae primo simpliciter legitur de hinc 2^{ario} magistraliter repetitur bar(tolus).

2. f. 8—205' (f. 8—28 II. 28—37 I. 37—87 II. 87—205' III.) **Bartolus de Saxoferrato: Lectura super prima parte Codicis (sc. I. I.—V. incl.).**

Inc.: (R)ubrica ista habetur diversimode

Expl.: in perpetuum rogo non obliviscaris Bartolus II. doc(tor).
Et sic est finis primae partis Codicis Amen
Deo Laudes.

Cf. Hain. I. I. N° 2539 ss. Hinc inde annotationes manu Joannis de Rabenstein factae.

172. Cpl. [457]. 13.

chart. saec. XV. 151 ff. in 2 col. gr. 2.º man. unica (Reyneri de Fusia Alamani).
Ant. possess. verosim.: Joannes de Rabenstein. Ligat. recentior.

- f. 1—151 **Apollinaris Marius Cremonensis: Quaestiones super libro (Aristotelis) de anima.**

Inc.: Circa librum de anima primo quaeritur

Expl.: abicientem actum. Et sic finis quaestionum super libro de anima secundum marium Apollinarium cremonensem philosophorum principem et medicorum monarcham triumphantem per me Reynerum de fusia (Füssen) alamanum.

De auctore cf. Hain II. N. 1284 ss.

173. Cpl. [457]. 15.

membr. saec. XV. 250 ff. in 2 col. 2.º man. unica. Ant. possess. verosim.: Joannes de Rabenstein. Ligat. rec.

1. f. 1—58 **Aristoteles: Libri XIV metaphysicorum, latine.**

Inc.: Omnes homines natura scire desiderant

Expl.: nec haec esse principia.

Interpretatio est Bessarionis Cardinalis.

2. f. 58'—63' **Liber de causis, latine.**
 Inc.: Omnis causa primaria
 Expl.: sicut ostendimus.
 Translatum est a Gerardo Cremonensi (saec. XII) hoc insigne opus-
 culum, de quo optime agit Otto Bardenhewer: Die pseudo-aristo-
 telische Schrift Über das reine Gute, bekannt unter dem Namen
 Liber de causis. Freiburg. Herder. 1882. Idem opus in Cpl. 59 (74).
3. f. 64—112 **Aristoteles: Libri VIII Physicorum, latine.**
 Inc.: Quoniam quidem intelligere et scire
 Expl.: nullam habens magnitudinem.
 Nescio, cuius interpretatio sit. In Cpl. 20 dicitur communis (i. e.
 ante aetatem humanistarum facta).
4. f. 112—136 **Aristoteles: De coelo et mundo.**
 Inc.: De natura scientia fere plurima
 Expl.: determinatum sit nobis hoc modo.
 Sunt ll. IV de coelo. Interpretatorem nescio. Non convenit cum
 Cpl. 20 (65).
5. f. 136—149' **Aristoteles: Libri II de generatione et corruptione,
 latine.**
 Inc.: De generatione autem et corruptione
 Expl.: contingit non esse.
6. f. 150—180 **Aristoteles: Libri IV meteoron, latine.**
 Inc.: De primis quidem igitur causis
 Expl. (f. 178): plantam et alia talia.
 Sequitur s. d. Complementum libr. IV. Meteoron, quod inc. (f. 178'):
 Terra pura lapis quae sit
 expl.: res quaedam extraneae.
7. f. 180—198 **Aristoteles: Libri III de anima, latine.**
 Inc.: Bonorum honorabilium notitiam
 Expl.: significet aliquod alteri.
 Quis Nr. 5. 6. 7 interpretatus sit, ignoro.
8. f. 198—204' **Aristoteles: De sensu et sensato, latine.**
 Inc.: Quoniam autem de anima
 Expl.: reminiscentia et sompno (sic).
 Ex antiqua vel communi traductione.
9. f. 204'—206' **Aristoteles: De memoria et reminiscentia, latine.**
 Inc.: De memoria et reminiscentia autem dicendum est
 Expl.: propter quam causam dictum est.
 Ead. interpret. ut supra.
10. f. 206'—212' **Aristoteles: De somno et vigilia, latine.**
 Inc.: De sompno autem et vigilia considerandum est
 Expl.: divinatione (Cod.: dermacione) dictum est.
 Ead. interpr.

11. f. 212'—216 **Aristoteles: De causa motus animalium, latine.**
 Inc.: De motu autem eo, qui
 Expl.: de generatione dicere.
 Interpret. ut supra.
12. f. 216—217' **Aristoteles: De longitudine et brevitate vitae, latine.**
 Inc.: De eo autem, quod est
 Expl.: animalibus methodus.
 Interpret. ead.
13. 217'—223' **Aristoteles: De iuventute et senectute, latine.**
 Inc.: De iuventute autem
 Expl.: propter senectutem accidit mors.
 Continet etiam librum de respiratione et expiratione. Interpretatio
 ut supra.
14. f. 223'—225 **Aristoteles: Liber de morte et vita, latine.**
 Inc.: Est quidem igitur omnibus
 Expl.: fere dictum est de omnibus.
 Interpret. ead.
15. f. 225—233 **Aristoteles: Liber (vel libri II) de vegetabilibus (siue)
 de plantis, latine.**
 Inc.: Tria ut ait Empedocles
 Expl.: erit fructus amarus.
 Interpret. ut supra.
16. f. 233 **Aristoteles: Liber de spiratione, latine.**
 Inc.: De respiratione autem pauci
 Expl. (per verba): propter quod multo tempore.
 Adest tñm parva pars initii. Interpretem nescio.
17. f. 233—236' **Epistola de differentia animae et spiritus.**
 Inc.: Interrogasti me de differentia
 Expl.: sufficet tibi de quo interrogasti.
 Auctor ignotus usus est Platone, Timaeo, Aristotele G(aleno),
 Theophrasto.
18. f. 236'—237 **Tractatulus de quinque substantiis.**
 Inc.: Sapiens Aristoteles, ubi dialecticam.
 Expl.: aliud est numeratum continuum.
19. f. 237—237' **Tractatulus de fonte vitae.**
 Inc.: Quo modo vitam in multis esse
 Expl.: excepta sui factoris auctoritate.
20. f. 237'—238 **Tractatulus de prima materia et forma.**
 Inc.: Invisibilia Dei per ea, quae
 Expl.: ex coitu materiae et formae generantur.
21. f. 238—246' **Liber de naturis animalium.**
 Inc.: Aves, quae habent uncos ungues
 Expl.: non est in eo superfluitas.

Sub titulo f. 238 manu Joannis de Rabenstein sequens annotatio:
 „Utrum iste idem liber sit, quem Albertus in libro animalium
 allegat vel sit alter ille et alter iste de naturis animalium, co-
 gita. Credo, quod est idem“.

22. f. 247—248 **Tractatulus de sensibus et visu.**

Inc.: Cum deus occultorum virtutes patefaciat

Expl.: locum tuum in speculatione.

23. f. 248—249' **Tractatus de motu.**

Inc.: Quomodo intentionis naturae et scientiae

Expl. (per verba): Ostensum et certificatum, quod elementa non
 sunt facta necessario.

In fine mutil.

De auctoribus tractatum 17—23 (inclus.) nihil investigare potui.

174. Cpl. [456. b]. 22 I/II.

chart. saec. XV. II. vol. I. 290 ff. II. 375 ff. (utrumque in 2 col.). 2° man. III.
 Anteriores possessores: Paulus Wann (? Doctor, Canonicus et Praedicator Passa-
 viensis), Joannes Wunsleder, M. G., Hanns P., Lybrey 1543 (forsan bibliotheca
 Plagensis) vol. I. Ligat. rec., vol. II. Ligat. vetus.

Vol. I. f. 1 liber M. (pauli wann) (Uncis inclusum vix legi potest).
 Incaus (tu)m Nouum.

(rubr.) Quidquid uis faciam trinus usque manebo. M. G.

Wer das puech stillt dem will ich dam das Er Auf einer pleyrn
 Mus N 1543 Jar Hanns P.

f. 2 Das puech das kerrt (sic) in die lybrey N 15XLIII Jahr
 f. 3—6 vac.

1. Vol. I. f. 6—277' et Vol. II. f. 2—375' I. **Balbus Joannes de Janua**
Ord. Praed.: Summa, quae vocatur Catholicon.

Inc.: (P) Prosodia quaedam pars grammaticae nuncupatur.

Expl.: Zosimus a um vivax vel vividus Amen.

Sit tibi laus Christe, quoniam liber explicit iste. Immensas omni-
 potenti Deo. imperium In saecula saeculorum Amen.

Litterae rudes initiales in principio singulorum librorum, quarum
 aliquae excissae sunt. Forsan plures manus in hoc opere scri-
 bendo occupati erant (?) Bibliotheca Plagensis possidet etiam
 rarissimam huius operis impressionem Argentoratensem Joannis
 Mentelini, de qua Hain II. N. 2251 Ebert bibliograph. Lexikon
 N. 10738 et Klemm Beschreibender Katalog des bibliographi-
 schen Museums I. p. 94 N° 156.

2. Vol. I. f. 277'—279' II. **Explicatio abbreviaturarum in opere prae-**
ced. adhibitarum, enumeratio vocabulorum notabiliorum et
auctorum ibidem allegatorum.

Inc.: alic alicui

Expl.: Valerius aut maximus (Z)ozimas.

Vol. I. f. 280 et 281 vac.

3. Vol. I. f. 282—290' III. **Vocabularius latino-germanicus.**
 Inc.: (A)rbiter schidman.
 Expl.: Aporia. i. vertigo swindel.
 Vol. II. Tegum. ant. liber (M. pauli wann) (legi vix potest.).
4. Vol. II. Tegum. ant.' et post.' (olim agglutinat. nunc vero solut.).
 Fragm. membr. **Contractus matrimonialis inter Anthonium frickinger et Elizabeth beuerin** („plöde frawe“) coram Ulrico parcho Nördlingensi initi et testamenti eiusdem Antonii Frickinger transsumptum confirmatum 25. Juni 1453 a Joanne Giger („Schulmaister und Statschriber“) notario publico.
 Inc.: In dem namen des Herren Amen. Durch ditz gegenwurtig
 Expl. (per verba): gezücknusse diser dinge beruff
 gezücknuss obgeschribner sache
 In fine mutil. Ad lat. sinistrum Signum notarii. Vol. II. f. a cap.: liber Johannis wunsleder.

175. Cpl. [456. b]. 23.

chart. saec. XV. 177 ff. in 1 col. (et glossa) 2° man. II. (una in textu, altera Joannis de Rabenstein in glossa). Ant. possess. (Joannes de Rabenstein). Ligat. rec.

f. a cap.' **Nota brevis canonistica** (manu Rabenstein).

Inc.: Aut judex walet (sic) supplere

Expl.: et c placuit.

f. 1—177 **Bonifacius VIII. papa: Liber VI. Decretalium cum apparatu Joannis Andreae.**

Inc. (text.): Bonifacius episcopus Sacrosanctae romanae ecclesiae

Expl. (text. f. 167): alia non debet admitti (dein manu Rabenstein.)

Bona fides non patitur ut semel exactum iterum exigatur. s. ab eodem Data Romae aput (sic) sanctum petrum V. nonas Marcii Pontificatus nostri anno quarto.

Inc. (glossa): Incipit apparatus sexti libri decretalium editus a domino Johanne Andreae decretorum secundissimi professoris.

Quia praeposterus est ordo

Expl. (glossa): iam licet noviter inchoatos. deo gratias.

In hoc cod. duae regulae iuris additae sunt, quae in editionibus impressis desunt.

176. Cpl. [456. b]. 25. I/II.

chart. saec. XV. II. Volumina. vol. I. 264. II. 285 ff. (utrumque in 2 col.) 2° man. III. Orig. bohemicae. Ligat. vol. I. antiqua, II. recena.

Vol. I. f. a cap. **Transsumptum Andreae Semenecz notarii publici de promissione collationis ecclesiae parochialis in Rosenberg anno 1386 facta** (cum signo notarii).

Initium vix legi potest. Prima verba, quae legi possunt, sunt:
sexto Indictione

Expl.: testimonium omnium praemissorum.

Vol. I. f. ad calc. **Transsumptum Petri de Lutioz notarii publici
de decisione litem super collatione ecclesiae parochialis in
Rosenberg aliis iudicibus assignandi facta 1386 29. August.
(cum signo notarii).**

Inc.: In nomine Domini Amen. Anno Natiuitatis eiusdem

Expl.: et testimonium requisitus.

Vol. I. f. 1 — Vol. II. f. 285' (I. Vol. I. f. 1—41', II. Vol. I. f. 42
— Vol. II. f. 113', III. Vol. II. f. 113'—285') **Gregorius Magnus
S. papa: Morallium libri XXXV sive Expositio in librum S. Job.**

Vol. I. f. 1—41' Registrum.

Inc. (Registrum per verba): Quod tendunt ad

Expl.: ypocrite dura corda. (Sequuntur versus):

Reginae caeli, qui servit mente fideli,

Ab omni poena trahet eum virgo amoena.

Da michi dona caelorum, virgo Maria,

Da spatium vitae, prosperitatem omni dieque,

Regum caeleste da post obitum manifeste.

Inc. (Textus f. 42): (R) issimo ac sanctissimo fratri leandro

Expl.: pro me lacrimas reddat Amen.

Cf. Migne Patrolog. Lat. tom. LXXV. c. 509 — LXXVI. c. 782.

Vol. I. continet Lib. I.—XVII. incl. Vol. II. Lib. XVIII—XXV.

Vol. II. ff. 24—40 excissa.

Utrumque volumen aqua valde laesum est.

177. Cpl. [456. a]. 26. et 27.

chart. saec. XV. 184 ff. in 2 col. 2° man. unica. Ligat. antiqua.

f. 1—184' **Thomas de Aquino S. Ord. Praedic.: Quaestiones de
potentia Dei cum registro.**

Inc.: Quaestio est de potentia Dei. Et primo controvertitur

Expl. (f. 183'): de aliis similitudinibus. Expliciunt quaestiones
de potentia dei editae a beato thoma de aquino ordinis fratrum
praedicatorum. Sequitur tabula earundem quaestionum.

Inc. (f. 184): (Q)uaestio prima de potentia dei

Expl.: distingueretur ab eo. Explicit tabula quaestionum de po-
tentia dei editarum a beato thoma de aquino etc.

FF. adiacentia 2. Fragmenta membr. saec. XV. ineunt. fuerunt
quondam agglutinata tegumento anteriori, et posteriori nunc
autem ab eo soluta sunt. Continent **Decisiones** (ut puto) **curiae
cuiusdam episcopalis in rebus beneficialibus** lingua vetere gel-
lica conscriptas.

dines. V(ersus) Si vis incolumem te reddere sanum Curas tolle graves, irasci crede prophanum.

3. f. 95 I. **Versus 16 ad artem medicinae spectantes.**

Inc.: In laborintheo (sic) spatiari qui cupit antro.

Expl.: Haec talis cura vel est nec venia pura.

4. f. 95 I. **Remedium contra hydropisin.**

Inc.: Serpens fluvialis per caudam

Expl.: fugat serpentes.

5. f. 95 I. **Versus unicus de radice.**

Radix edere petras diversissimas perforat.

Pro „edere“ forsan legendum est „crede“, quod versum facit, ut intelligatur.

6. f. 95 I. **Versus tres de animalibus et elementis.**

Quattuor ex puris vitam ducunt elementis

Talpaë terra cibus, camelon (sic) in aëre vivit,

Allec unda foveat, flammae pascunt salamandra.

Allec est noster „Häring“ (clupea harengus).

7. f. 95—96 I. **Tractatus de phlebotomia.**

Inc.: (v)Er aestas dexteram, autumpnus (sic)

Expl.: ebitudo sibi occurret aut ictericus (sic) erit.

8. f. f. 96—96' I. **Regulae metricae scholae Salernitanae.**

Inc.: (A)Nglorum Regi scripsit schola docta Salerni

Expl.: Concubitum nimium fugias de turbine flatum.

9. f. 96'—97' I. **Tractatus de venis totius corporis humani.**

Inc.: a VEna in fronte valet contra apostema

Expl.: quia homo risu moreretur.

10. f. 97' I. **Versus decem medicinales.**

Inc.: Dat saluitella tria munera multa minuta.

Expl.: Stomachusque galanga.

11. f. 97'—99' I. **Remedia contra plurimas infirmitates.**

Inc.: (S)Iquidem gutta (sic) inardescit

178. Cpl. [456. a]. 31.

chart. saec. XV. 183 ff. in 2 col. 2.º man. III. Ant. poss.: Steffan lemppl in Powrwach (cf. Cpl. 30). Ligat. antiqua.

Tegum. ant. et post.: **fragm. membr. Breviaril s. XII—XIII.** (cum nota): Iste liber est Steffani lemppl In powrwach.

1. f. 1—27' I. **Jacobus de Lausanna (Ord. Praed.): Compendium moralitatum.**

Inc.: (A)mor. naturale est quod si homo

Expl.: meritum operum suorum. Explicit compendium moralitatum quod ascribitur Jacobo (sic) de lozanna (sic).

Cf. Cod. Mellic. I. pag. 275, cuius nec initium nec finis cum nostro cod. convenit.

f. 1 Sancti spiritus assit nobis g(ratia). Compleat inceptum v(irgo) compendium moralitatis cum diversis tractatibus.

2. f. 27'—66' I. **Albertus (Magnus) Episcop. Ratison. (Ord. Praed.): De naturis.**

Inc.: Sermo generalis de 7 regionibus aëris

Expl.: in terram revertetur. Explicit expliciunt. Amen. finito libro sit laus et gloria Christo.

Cf. Cpl. 27 (f. 1—91) multo fusiolem et ibi notata.

f. 48 vac.

f. 48' Extollamus cum ecclesia katholica.

3. f. 66'—69 I. **Petrus Lombardus: Excerpta ex eiusdem libris sententiarum (praecipue I. et II.).**

Inc.: (v)Eteris ac novae legis continenciam

Expl.: gratiam positi sunt.

4. f. 69' et 70 I. **Sermoes tempore adventus habendi.**

Inc.: (h)Ora est iam nos de sompno

Expl.: veni domine et noli (sc. tardare).

5. f. 70'—71' I. **Sermo in festo SS. Philippi et Jacobi.**

Inc.: (n)Emo venit ad patrem nisi per me

Expl.: sufficit nobis. Quod nobis praestare (Dein sequitur: Dominica 3.^a Modicum. MO et non vi(debitis) me Joh. 16 In hoc evangelio) (Cetera desunt.).

f. 71' (in marg. sup.): Compleat inceptum virgo sancta maria meum.

f. 72 vac.

6. f. 73—80 II. **Paulus S. Apost.: Expositio epistolae S. Pauli ad Hebraeos.**

Inc.: (M)Vltifarie multisque multifarie i. e. multis miris locutionibus

Expl.: et non gementes explicit.

7. f. 80—85' II. **Jeremias propheta: Expositio threnorum et orationis Jeremiae.**

Inc.: (e)T factum est postquam in captivitatem nota ad intellectum sequentium

Expl.: miserere nostri ad quam nos perducatur.

8. f. 86—96 II. **Paulus S. Apost.: Epistolae (ad Rom. Laodic. spuria, Cor. 1. 2. Gal. Ephes. Thessalonic. 1. 2. Timoth. 1. 2. Tit.)**

Inc.: (P)Aulus servus domini nostri Jesu Christi

Expl.: proprii iudicii condemnatus (sic) Explicit (= Tit. 2. 11, deest ergo Tit 2. 12. usque ad fin.).

9. f. 96 II. **Canon iuris (canonici) simplex.**

Inc.: v. significat versum c parvum capitulum

Expl.: consecrat inde reversum.

10. f. 97—100 III. **Notabilia (theologica et profana).**
 Inc.: Nota. Senium generatur tribus de causis
 Expl.: bonum quoad alia. Expliciunt notabilia super Boecium de con(solatione).
11. f. 100—103 III. **Notae variae ex theologia, philosophia, arte medicinae.**
 Inc.: Liberum arbitrium diversificatur
 Expl.: pro Christo habuerunt.
12. f. 103—103' III. **Bernardus S.: Epistola ad Raimundum militem de cura rei familiaris.**
 Inc.: Gratoso et felici militi Raymundo
 Expl.: quaerunt divisionem filii.
 Certe spuria.
13. f. 103' III. **Regimen praeservativum contra pestilentiam.**
 Inc.: Nota quod corpora, quae cite mutantur
 Expl.: raphanes yris ova (dein sequitur: domine si fuisset [sio] hic).
14. f. 103' III. **(Nota de morte animae).**
 Inc.: Nota sicut corpus per quodam
 Expl.: sepultus cum Christo.
15. f. 104 et 104' III. **Fulgentius (Fabius Planciades): Imagines.**
 Inc.: Factum fuit sidus Appollonis (sic)
 Expl.: contemptus superbia et avaritia.
 Sunt excerpta ex libris III mythologiarum Fabii Fulgentii Planciadis, grammatici Africani ca. 480—550 p. Ch. n., de quo cf. W. S. Teuffel „Geschichte der römischen Literatur“ 4. Aufl. Leipzig. Teubner. S. 1142 et Hain s. 7392.
16. 105—106' I. **(Notata et excerpta theologica):**
 Inc. (per verba): veritatem impugnare deum
 Expl.: domus illorum in aeternum.
 Initium deest.
17. f. 106'—121' I. **Excerpta et allegationes ex decreto Gratiani cum registro.**
 Inc. (post registr.): (H)Vmanum genus duobus regitur
 Expl. (per verba): infligit filio 1 q. 4 Crimen.
 In fine aliquid deesse videtur.
18. f. 122 II. **Nota de iudicio et probatione (in processu canonico).**
 Inc.: Nota quid sit iudicium. Iudicium est
 Expl.: quale zelus animarum.
- 19 f. 122—132 II. **Bartholomaeus de S. Concordio de Pisa Ord. Praed.: Summa de casibus conscientiae (abbreviata).**
 Inc.: Abas (sic) in suo monasterio conferre potest
 Expl.: 14 q. 3. Si foeneraveris.

20. f. 133—135 II. **Quaestiones canonisticae et morales.**
 Inc.: Si sacerdos inungit infirmum oleo
 Expl.: tho(mas) in 4. d. 23.
21. f. 135—136; 138'—140'; 155—162'; 168—172 (ubique II.) **Bartholomaeus de S. Concordio de Pisa Ord. Praed.: Summa de casibus conscientiae (abbreviata).**
 Inc. (per verba): Quaeritur utrum immunditia corporis
 Expl.: ex c sabubriter. Explicit Summa de casibus conscientiae compilata per gloriosum doctorem decretorum bartholomaeum fratrem ordinis praedicatorum, quam compilavit in civitate Byzana (sic) Anno domini M^occc^o38 die mensis decembris tempore sanctissimi patris domini domini Benedicti papae 12^m praedictus vero frater obiit anno domini M^occc^o47^o 2° die Julii, cuius anima requiescat in pace.
 Initium deest.
22. f. 136'—138' II. **Nomina librorum doctorum, quos quilibet compilavit.**
 Inc.: Nota. libri Dionysii. ecclesiastica
 Expl.: tibi fieri firmavero. Expliciunt nomina librorum doctorum. Alicuius saltem momenti pro historia rei litterariae.
23. f. 141 et 141' II. **Expositio brevissima variorum locorum ex s. scriptura.**
 Inc.: (H)eno (sic, pro Hora) est iam nos. De triplici sompno (sic)
 Expl.: Sepulcrum patens est guttur.
24. f. 141'—142' II. **Sermo bonus (de domo Dei).**
 Inc.: Quid est, quod dilectus mens in domo
 Expl.: in subditos exempla transmutant.
25. f. 142'—146 II. **Expositio orationis dominicae.**
 Inc.: (D)ixit Jesus discipulis suis: Sic orabitis
 Expl.: voluntatis dei superhabundans complexio (sic).
26. f. 146—151' II. **Expositio symboli (Nicaeno-Constantinopolitani).**
 Inc.: Nota quod triplex symbolum celebratur
 Expl.: consummator fidei Christus Jesus, qui cum (patre) et s(ancto) s(piritu) vi(vit).
27. f. 151'—153 II. **Expositio orationis dominicae.**
 Inc.: (p)ater non dominus, quia Thomas
 Expl.: posuit dominus Amen Et sic est finis Amen.
28. f. 153' II. **Nota brevissima de Jano et Januario.**
 Inc.: Nota quod Janus fuit dux
 Expl.: illicitum honorem impenduerunt (sic).
29. f. 154—155 II. **Expositio libri generationis Jesu Christi.**
 Inc.: (I)ber generationis Jesu Christi. Quaestio oritur
 Expl.: mundus non potest capere.

30. f. 156—156' II. **Notae et excerpta theologica.**
 Inc.: Quaeritur An Eucharistia debeat dici
 Expl.: mentitur, sed non e contrario (?).
31. f. 156' II. **Tonitru. Nota de eo.**
 Inc.: Commentator commento 3° de
 Expl.: diutius inutiliter (?) conservatur.
32. f. 156' II. **Nomina librorum artis medicinae.**
 Inc.: Nota. Hermes (?) de corporibus transmutandis
 Expl.: Ptholomeus (sic) almagesti. Christus nascitur.
33. f. 156'—157 II. **Excerpta veterum scriptorum de rebus naturalibus.**
 Inc.: Ysidorus in historiis naturalium. Vermis
 Expl.: venenata vel venenosa.
34. f. 163 II. **Expositio super Jacob. 1. 17.**
 Inc.: (o)mne datum optimum et omne
 Expl.: est usus elementorum.
35. f. 163—165 II. **Augustinus S. Excerpta ex eo.**
 Inc.: Prudenter ergo accipiat unus quisque
 Expl.: aggravat animam. Explicit Augustinus de verbis domini et super psalmos.
36. f. 165—168 II. **Henricus de Hassia: Tractatus de missa.**
 Inc.: (e)T nota primo, quod gregorius
 Expl.: dominus Memoriam (?) s(uam).
 De auctore eiusque scriptis cf. Wappler A. Dr. „Geschichte der theol. Fakultät der k. k. Universität zu Wien“. Wien. Braumüller. 1884. p. 362 et alibi.
37. f. 168 II. **(Nomina Nympharum).**
 Inc.: Nyadres (sic) deae fontium Oreades
 Expl.: Amadriades (sic) dicuntur arborum.
38. f. 172 et 172' II. **Notae iuridicae.**
 Inc.: Jus civile dicitur civitatis Item
 Expl.: significat ecclesiam.
39. f. 173—179 II. **Sermones sex.**
 I. ^{us} inc.: Estote misericordes sicut pater vester
 expl. (f. 173'): magis te ipsum.
 II. ^{us} inc.: Exurgens autem Maria in diebus illis
 expl. (f. 175'): bonos praenunciat (?) et malos.
 III. ^{us} inc.: Stans retro se(cus) pe(des) d(omini)
 expl. (f. 176') quietem a vitiis Rogemus.
 IV. ^{us} inc.: (I)ntravit Jesus in quoddam castellum
 expl. (f. 177): tanto hospite laetabatur.
 V. ^{us} inc.: (Q)Vi odit animam suam in hoc
 expl. (f. 177'): sui in gloria. Ad quam nos perducatur cetera quaere in alio libro.

- VI. ^{us} inc.: (V)Idens Jesus turbas ascendit
 expl.: haeretici veritati contradicunt.
40. f. 179' III. **Sermo super „Ego sum vitis vera“.**
 Inc.: Ego sum vitis vera Hic agitur
 Expl.: vitis in palmites.
41. f. 179' II. **Nota super „Facilius est camelum pertransire foramen acus etc.“.**
 Inc.: facilius est camelum pertransire
 Expl.: angustias passionis intravit.
42. f. 180' II. **Nota quibus modis venialia peccata deleantur.**
 Inc.: Quibus modis venialia peccata

179. Cpl. [454. b]. 53.

chart. saec. XV. 117 ff. 2.º man. unica. Orig. Ital. Ant. possessa. verosim. Joannes de Rabenstein dein Canonica Plagens. Ligat. rec.

f. 1—117' **Macrobius Theodosius (Ambrosius): Liber Saturnaliorum de diversis moribus et consuetudinibus antiquorum (et dicitur caena [sic] philosophorum).**

Inc.: (M)Vltas uariasque res in hac uita

Expl.: lunari repugnat (litt. maiusc.) humori Amen.

Passim notae marginal. eiusd. temp. f. 1 ad marg. (manu saec. XVI.)

Librorum strues Gross hauffen buecher f. 117' (manu saec. XVII.)

Gott mein denn ich Beger, dir zu Locus pro inscribendis litteris graecis vac.

Collatio Cod. cum Editione Bipont. II. voll. 1788.

Cod. Editio Bip.

f. 1—43 = Sat. I.—II. 8 fin. (ad verba incl.: „haec traduntur“).

f. 43—50 = III. 1 med. (a verb. circa: „tu genitor“) — 12 med. (ad verb. incl.: „iugalia curae“).

f. 50—56 = II. 9—16.

f. 56—60 = IV. 1. init. (a verb. „Nec magis“). IV. 6.

f. 60—80' = V. 1.—22.

f. 80'—94' = VI. 1.—VI. 9 (usque ad verba incl.: „positionibus servare“).

f. 94'—116' = VII. 1—VII. 16.

Desunt ergo II. 8. fin., III. 1. init. — med., III. 12. med. — fin., IV. 1. init., VI. 9. fin. De indole critica nihil possum dicere, quia editio critica ad manus mihi non fuit.

180. Cpl. [455. b]. 55.

chart. saec. XV. 210 ff. 2.º man. unica Ant. possessa: (Joannes de) Rabenstein Ligat. recent.

f. 1—208 **Seneca L. Annaeus: Tragoediae decem (sc. IX Senecae auctoris et Octavia).**

Inc.: (S)Oror tonantis, hoc enim solum mihi

Expl.: fulmina mittes τῆλος πατρὸς Laus deo summo.

Est recensio deterior (A apud Teuffel W. S. Geschichte der römischen Literatur. 4. Aufl. 1882. Leipzig. Teubner. p. 655). Permultae annotationes praecipue in priore parte manu Rabensteini factae.

181. Cpl. [454. a]. 62.

chart. saec. XV. 378 ff. 2.º man. unica. Ligat. rec.

1. f. 1—340' [Notitia (seu expositio) evangeliorum de tempore a Dom. I. Advent. usque ad Coenam Domini incl. excepta historia passionis].

Inc.: (Q)Via deus gloriosus serblimus (sic) et supremus rex

Expl.: de sacra commonione (sic) dicta sufficiunt.

2. f. 341—378 (Expositio passionis secundum quattuor evangelistas).

Inc. (rubr.): In illo tempore D (nigr.) ixit ihesus discipulis suis: Scitis quia post biduum (Q)Via nullus evangelistarum materiam

Expl. (per verba): pylatus vehementer quia valde In fine mutil. f. 38' et 39 nota, B. M. V. non esse sine labe originali conceptam. f. 347' allegatur quidam „Nicolaus posch, huius libelli (auctor?)“ forsan Nicolaus de Dinkelsbühl.

182. Cpl. [454. a]. 63.

chart. saec. XV. 572 ff. 2.º man. unica michaëlis pruteni. Ant. possess.: Joannes de Rabenstein. Ligat. antiqua.

- f. 1—570' (Nicolaus de Tudeschis, Abbas Siculus, Archiepiscopus Panormitanus): Lectura super librum III. decretalium Gregorii papae IX.

Inc.: (r)Edemptoris postulato suffragio

Expl.: ineffabilem clemenciam Amen.

Deo gracias. Et sic est finis huius operis.

Scriptum per michaellem prutenum.

Adiacet scedula manu Joannis de Rabenstein conscripta. Eadem manu hinc inde adnotationes factae sunt. Textus fere plene convenit cum edit. impressa Lugduni 1516—17 apud Jacobum Sacon. f. 89 figura iocosa.

183. Cpl. [453. a]. 84.

chart. saec. XV. 266 ff. in 2 col. 2.º man. V. Orig. bohem. Ant. possess.: (Joannes de Rabenstein notae eius manu f. 118', dein) Canonica Plagensis. Ligat. antiqua.

Tegumento exter. agglutinata est cedula membr. saec. XV. cum inscriptione: Sermones de sanctis. Infra in tegum. ipso manu

saec. XVII.: De Poenitentia et eius partibus. De Symbolo Apostolorum.

Tegum. ant. et post. Fragm. chart. tractatus ascetici saec. XV.

1. f. 1—112 (f. 1—21 I. 21'—112 II.) **Postilla de Sanctis.**

Inc.: (A)Mbulans iehsus iuxta mare galilee. Matth. IIII.º humanus defectus est peccati

Expl.: manere sicut ego. Et sic est finis postille huius. laudetur deus etc.

2. f. 112'—113' I. **Sermo de S. Vito.**

Inc.: (d)Eus docuisti me karissimi hodie agimus

Expl. (per verba): in legendo eius.

In fine manc. De S. Vito dicitur: „sancti viti nostri patroni.“

3. f. 114—159' III. (**Sermones varii argumenti praecipue de assumptione B. Mariae V.**).

Inc.: (C)Onuertisti 'planctum meum Super illo verbo

Expl.: esse magnitudinem deliciarum.

f. 119—121' et f. 145 glossae paucae interlineares germanicae: ff. 160 et 161 vac.

4. f. 162—203' IV. (**Nicolaus de Dinkelsbühl mag. Vindob.**): (**Tractatus de confessione et tribus partibus poenitentiae**).

Inc.: (E)Cce nunc tempus Duo sunt tempora hominis

Expl.: Ecclesiasticum et diuinum et quo nos custodiat qui sine (fine om.) viuit et regnat In secula benedictus Amen.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 3808.

5. f. 204—223 I. (**Tractatus de tentationibus et poenitentia**).

Inc. (per verba): (C)Ircā illam particulam vt temptaretur

Expl.: ut proponitur est falsa etc.

In initio aliquid deesse videtur. In Cod. Pal. Vindob. 3903 (f. 80) habetur Nicolai de Dinkelsbühl De tentatione.

6. 224—264' IV. (**Expositio symboli apostolici cum registro**).

Inc.: (F)Vniculus triplex difficile rumpitur Ecclesiastes 4.º et funiculus ille quo a terra

Expl.: patet ergo locus uite eterne ad quem nos perducatur Amen (rubr.) Et sic est finis.

f. 224 in marg. super. manu saec. XVII. nota: „Brevis, succincta ac pererudita exegesis Symboli Apostolici a quodam religioso SS. Ordinis S. Benedicti conscripta et edita ut colligere habes ex art. 12. puncto 3 tio.“ Et reuera ibi dicitur (f. 261'): „miraculum sancti benedicti patris nostri.“ Eadem expositio habetur in Cod. Pal. Vindob. 4578 (f. 296) anno 1379 scripto. Cf. etiam Cod. St. Flor. XI. 80 (f. 36) Cpl. 140 (f. 292) et Cpl. 204 (f. 143') f. 263—264' Registrum.

7. f. 265' et 266 V. **Der paum der freu(n)tschafft.**

f. 265' figura arboris consanguineitatis.

f. 266 Textus inc.: (E)zs Ist ze Wissen

expl.: sy von einander.

184. Cpl. [453. a]. 87.

chart. saec. XV. 190 ff. in 2 col. 2.º Man. unica (praeter f. 188). Anter. possess.
Ligat. recent.

f. a cap. **Fragm. membr. Instrumenti Jacobi de Goluchi**, clerici Gneznensis et notarii publici, per quod Derslaus Blizbory de Baudzessyn Canonicus Cracoviensis Petrum de Cobilino, decanum Poznaniensem, constituit procuratorem suum generalem in curia Romana dd. 28. Mai 1394, cum signo notarii.

1. f. 1—164' (**Paraldus vel Peraldus Guillelmus Ord. Praed. ep. Lugdun.**): **Summa (abbreviata) de septem vitiis (praeced. prologo et registro).**

Prolog. inc.: (T)Riplici ratione potest ostendi

expl. (f. 1'): qui sic perseueraverit.

f. 1'—2' Registrum.

Summa ipsa inc. (f. 2'): (D)Icturi de singulis vicijs

expl.: qui se humiliat exaltabitur. Praestante domino iehsu christo qui regnat in saecula saeculorum Amen. heu male finiui quia precium multum debibi.

ff. 165 et 166 vac.

2. f. 167—188 (**Sermones quinque**).

Sermo I.^{us} (de purificatione B. Mariae V.).

inc.: (P)Ostquam inpleti sunt Purificacio autem dicitur

expl. (f. 172): in adeptione boni.

II.^{us} (de annuntiatione B. Mariae V.).

inc.: (M)Issus est angelus Misterium incarnationis omni tempore

expl. (f. 176): matrimonio consumato etc.

III.^{us} inc.: (E)Go sum vitis uera Postquam christus potentiam

expl. (f. 181'): sic invenit eam in vita eterna Ad quam nos perducatur etc.

IV.^{us} inc.: (e)lizabet impletum est tempus Refert ewangelista quod cum beata

expl. (f. 184'): per fidem et gratiam et cetera.

V.^{us} inc.: (v)Enit iehsus in partes cesare (!) Ubi notandum quid haec

expl.: ne retinerent sua haec gregorius.

f. 188 col. 2. alia manu scripta est.

ff. 188' usque ad fin. vac.

f. ad calc. **Fragment. membr. Litterarum Indulg.** pro quadam ecclesia et capella saec. XV.

185. Cpl. [452. b]. 93.

chart. saec. XV. 143 ff. 2.º man. III. Ant. possess. (vel lector): Udalricus Herlafsperger (Herleinsperger?). Ligatura antiqua.

Tegumento ant. et post. agglutinata fragmenta **Aesopi** germanici impressi (Augustae apud Joh. Schobsser 1485 vel 1487 cf. Hain 336 et 337).

f. 1—143' (et hoc quidem ordine f. 1—51', 128—143, 116—127' I. f. 80—91', 52—59', 68—79', II. f. 104—115', 92—103', 60—67' III.) (**Cyrillus ep.**): (**Speculum sapientiae vel Apologeticus quadripartitus, germanice**).

Inc. (per verba): khünnen Do chom dem listigen

Expl. (f. 67'): mit todleichen Strykchenn. Deo Gracias.

Ordo a bibliopega inversus sic restituendus est: lib. I. f. 1—37; lib. II. f. 37—51', 128—143', 116—127', 80—80'; lib. III. f. 80'—91', 52—59', 68—79', 104—112'; lib. IV. f. 113—115', 92—103', 60—67'.

Lacunae: Ante f. 1 desunt 1—2 ff.; inter f. 18 et 19 excissa 5 ff., inter f. 51 et 52 deficiunt ca. 5 ff.; ante f. 52 et post f. 59 utrimque ca. 2 ff. deesse videntur; post f. 143 desunt ca. 6 ff. Passim figurae rudi modo depictae.

f. 79' et 80 in marg. infer.: bett o her Mein gott hilff mir zu lëren vnd gib mir gnat vdalricus herlafspurger darin verlassen also also ist auch ain yder schadn lassnvar (?) (man. saec. XVI).

Textus latinus cum optimis prolegomenis editus est a I. G. Th. Grässe: „Die beiden ältesten lateinischen Fabelbücher des Mittelalters.“ (Bibl. des Lit. Vereines in Stuttgart. Bd. CXLVIII.) Tübingen. 1880. Praeter editiones germanicas impressas apud eundem citatas extat ed. sub titulo: **Apologi morales, oder Sittliche Fabelreden von unvernünftigen Thieren.** Wien apud Gelbhaar 1645. 12° (Bibliotheca ad S. Florianum II. 825). Latini codd. praeter eos, quos Graesse commemorat, extant in bibliotheca St. Florianensi XI. 100, Hilariensi (Wilhering) Cod. 102 et Altovadensi (Hohenfurth in Boëmia) Cod. 75.

Locum libri IV. cap. 1. ex hoc codice G. Vielhaber emendavit in „Germania. Vierteljahrschrift für deutsche Altertumskunde“. 1885 pag. 341 et 342.

186. Cpl. [452. b]. 94.

chart. saec. XV. 270 ff. in 2 col. 2.º man. III. Ant. possess.: P(etrus) de Rosco (Rosenberg?). Ligat. antiqua.

Togum exter. agglutinata cedula membr. saec. XV. cum inscriptione: (Voc)abularius.

Tegum. anteriori agglut. fragm. chart. saec. XIV. (**Theodorici Thuringi de Apolda Ord. Praed.**): (Vita b. Elyzabeth lib. VIII. cap. 1. 2. et 6. fin.), quae vita impressa extat apud Surium ad cl. 19. Nov. et H. Canisium *Antiquae Lectiones*. vol. V. (Ingolstadt. 1604) p. 143 ss.

In cod. tegum. ant. fragm. membr. saec. XV. **Litterarum indulgentiarum papalium pro quodam barone de Zelkingen. Ibid.: P. de Roseo.**

1. f. 1—250' (f. 1—198 I. f. 201—250' II.) [**Collectio vocabulorum latinorum secundum Isidorum, Papiam, Joannem Januensem, Britonem, Alanum ab Insulis explicatorum digesta in tres partes (Nomina sc., Verba, Indeclinabilia) cum prologo.**

Prolog. inc.: (A)a a domine nescio loqui verum ut fateor Illud verbum

expl. (f. 1): pro parte imputetur Ita ut per omnia prae omnibus ac super omnia christus benedicetur in secula saeculorum (rubr.) amen.

Pars. I.^a inc.: (Q)uoniam quidem praesens colleccio

expl. (f. 198): zozimia est nomen proprium alicuius. Et sic est finis de nominibus.

II.^a inc. (f. 201): UT praesens Collectio de Raritate

expl. (f. 239'): sew volucrum. Non sunt plura huiusmodi verba.

III.^a inc. (f. 240): (c)olleccione dei gratia mediante

expl.: coniunctio dicitur vtrum etc. Et sic est finis. Deo gratias.

f. 1—5 et 201—202' vocabula germanica in margine intermixta, praeterea passim in textu voces germanicae.

f. 7' (rubr.) ob dir icht wider var so izt.

f. 198 (nigr.) Ich vnd mein puel sein mit eynander vberain / Als czwen dis da peyssent vmb ain pain etc.

ff. 199 et 200 nec non f. 237 vac.

Ista collectio in multis convenit cum Vocabulario breviloquo Joannis Reuchlin, cuius fundamentum fuisse videtur.

2. f. 251—270' III. (**Vocabularius latino-germanicus, praecipue plantarum**).

Inc.: Ab ipso puerulo euo

Expl.: zencdochium etiam zenotrophium dicitur hospitale.

3. f. 269' III. (**Ordinum religiosorum enumeratio**).

Inc.: Omnis gradus quarumcumque scalarum

Expl.: In clementinis fuit ordinatum.

In textu dicitur: „Primus itaque ordo monachorum est sancti patris nostri Basilij.“

In tegum. post. man. III. **Nota de contractu quodam et executione eius**, in cuius fine: facere propria manu domino de Rosia.

187. Cpl. [452. b]. 95.

chart. saec. XV. 348 ff. in 2 col. (f. 1—168' et f. 174—348') et 1 col. (f. 169 bis 173). 2° man. IV. Orig. bohem. Ant. possessa: Thomassko (de Strakonic Ord. Johannitarum cf. Cpl. 122). Ligat. antiqua.

In tegum. exter. cedula chart. cum inscriptione saec. XV.: Postilla Thomasskonis de Tempore pars hyemalis et de Sanctis per circulum anni (alia manu) Cronica Sighardi. — Ista chronica in codice deest, verosimiliter excissa.

Tegum. ant. et f. a cap. II. **Gesta salvatoris domini nostri Jesu Christi, quae invenit Theodosius imperator in Jerusalem in praetorio Pontii Pilati in codicibus publicis.**

Inc.: (F)Actum est in anno XVIII.º Imperii

Expl. (per verba): servitute egipciorum et.

In fine mutil. Est initium **Evangelii Nicodemi**, quod totum habetur in Cpl. 145 f. 374', de quo cf. Wetzer und Welte Kirchenlexicon I.² col. 1075 et 1076.

1. f. 1—157 I. **Thomasco crucifer Strakonicensis Ord. Hospitalensis Hierosolymit.: Sermones de tempore pars hiemalis.**

Inc.: (C)um appropinquaret iehsus Sancta mater ecclesia per tempus III^{or} dominicarum

Expl.: ad cenam angni (!) celestis pervenire Quod ipse prestare vobis dignetur Jehsus christus dominus noster Qui cum deo patre etc. Et sic est finis Jemalis partis.

Cf. Cpl. 96 et 122.

2. f. 157'—163 I. **Sermo (in festo) purificationis B. Mariae V.**

Inc.: (P)ostquam impleti sunt purificacio autem dicitur ex eo

Expl.: gloria in adeptione boni et cetera et cetera etc Explicit sermo purificationis marie et sic est finis.

3. f. 163—168 II. (ead. man., quae in tegum. ant. et f. a cap.) **Evangelia.** Quo et quoto anno quodlibet evangelium praedicatum est per Salvatorem nostrum, cum incepit praedicare.

Inc.: (S)Vnt enim sacre scripture isti 4 sensus

Expl.: qui scribendi sunt libros. Jo. vltimo.

4. f. 168 II. **Isidorus S.: Nota de ieiunio.**

Inc.: Isidorus. Qui se a cibo abstinerit

Expl.: adest id est praesens est.

5. f. 168 II. **Nota ex SS. Bernardo et Augustino de mendacio.**

Inc.: Bernardus. Quisquis metu vnius cuiusque

Expl.: affirmat quod nescit mentitur. Augustinus.

6. f. 168—168' II. **Nota de sex aetatibus mundi.**

Inc.: Sex sunt etates mundi. Prima ab adam

Expl.: sic datur etas.

7. f. 168' II. (**Joannes S. Evangelium secundum Joannem 11. 56.—12. 24.**).
 Inc.: Iehsus ergo debuerat venire
 Expl.: Nisi granum etc et sic est finis.
 Paene, sed non plane, ad verbum est excerptum.
8. f. 168' II. (**Auctoritates Patrum et Doctorum contra malos monachos et praelatos**).
 Inc.: Gregorius ve vobis praelatis
 Expl.: ducatum praeberent humilitatis. haec Gregorius.
9. f. 169—173' I. (**Expositio evangelii: Ante diem festum Paschae sciens Jesus, quia venit hora eius Joann. 13. 1.—15.**).
 Inc.: Praesens ewangelium in tres partes dividitur
 Expl.: si feceritis ea. Johannis XIII.º
10. f. 174—178 III. (**Expositiones duae evangelii in festo SS. Petri et Pauli apostolorum**).
 I.^{or} inc.: (T)u es petrus Beda in omelia hodierno die
 expl. (f. 175'): illecebra gradiuntur etc.
 II.^{ra} inc.: (U)enit iehsus in partes cesarée vbi notandum quod haec facta sunt
 expl.: ne retinerent sua. hec gregorius etc.
11. f. 180 IV. (**Nota de lepra**).
 Inc.: lepre quattuor sunt genera
 Expl.: habens corpus corruptum haec sufficiant breuiter de lepra.
12. f. 181—348' II. et f. 178—180 (f. 178—179' II. f. 179'—180 I.)
Thomasco crucifer Strakonicensis Ord. Hospital. Hierosolymit.: Sermones de Sanctis et de festiuitatibus Domini.
 Inc.: (A)mbulans ihesus etc Matth. 4. In hac sacra lectione
 Expl.: ac inaniter decertarent Amen.
 f. 348' (rubr.): residuum illius sermonis quaere in medio libro ubi incipitur de sanctis sub tali forma (nigr.) Sed in opprobrium.
 F. ad calc. (lacer.) II. (**Recensio reliquiarum, quas habuit Pragensis ecclesia (metropolitana)**).
 Inc.: Iestas venerabiles reliquias habuit
 Expl.: a quo sunt indulgencie magne.
 Ad ligaturam adhibita sunt fragm. membr. **libri exorcismorum saec. XIV.**

188. Cpl. [452. b]. 96.

chart. saec. XV. 264 ff. in 2 col. 2.º man. unica (praeter f. 264', in quo quattuor diversae man. sunt.). Orig. bohem. Ligat. antiqua.

In tegument. exter. cedula membr. cum inscript. saec. XV.: (Sermones super e)wangelia de tempore.

f. a cap. et ad calc. **Fragm. membr. Lectionarii saec. XIV.**

In cod. f. a cap. (alia manu saec. XIV.):

fert agitat dampnat christus demon pharizeus
Probra credentes christum carne cruore cruce.

Pastorum lorum tore ma tas

Judice' pas patur prime lorum

Pastorum rumpas pastore reprime metas

Judice celorum rumpatur turma malorum.

f. a cap. et ad calc. Probationes pennae, inter quas (f. ad calc.):
Wenceslaus dei gratia Pragensis.

1. f. 1—253 **Thomasco crucifer Strakonice. Ord. Hospital. Hierosolymit.:
Sermones de tempore per circulum anni.**

Inc.: (C)Vm appropinquaret iehsus iheroslimam Sancta mater
ecclesia per tempus quatuor dominicarum

Expl.: in futuro per gloriam ad quam nos perducatur qui vivit et
regnat etc.

f. 1—97 = Cpl. 95 f. 1—153. f. 103—253 = Cpl. 122 f. 1—205'.

2. f. 253—259 (**Sermones III de animabus fidelium defunctorum**).

Sermo I.^{us} inc.: (S)Ancta ergo et salubris est cogitacio ... hodie
karissimi celebramus officium

expl. (f. 254): eternam et sempiternam collocare Amen.

II.^{us} inc. (f. 254'): (M)Emor esto iudicij Beatus Augustinus
libro de verbo domini

expl. (f. 256'): habet equales. hec ille etc. Sequitur de eodem de
animabus etc.

III.^{us} inc.: (M)Ortuo non prohibeas gratiam dicit Augustinus
Sicut pertinet

expl.: loco anime vegetabat. hec ille etc.

3. f. 259—261 **Exhortatio de morte.**

Inc.: (M)Emorare novissima Hoc verbum exponens beatus
Bernardus

Expl.: eternaliter gaudere Ad quod nos perducatur qui vivit et
regnat etc.

4. f. 261'—264 (**Sermo de octo beatitudinibus, adiecto in fine evangelio
Matth. 5. 1—13. de ipsa**).

Inc.: (U)Idens iehsus turbas Crisostomus super Matthaeum
omnis quomodo

Expl.: glorie participes haberemur Ad quam gloriam omnium
sanctorum in celis habitantium perducatur nos iehsus christus
amen.

f. 261' in marg. super.: Jeronimus dicit quod omni die in anno. V.
millia sanctorum sunt excepto vere vno die Januari.

5. f. 264' **Notae variae theologicae quattuor diversis manibus conscriptae, et quidem: Exemplum de quiete cordis.**

Inc.: pri(mo?) duo fratres ad 3^m venerunt

Expl.: poterit inspicere ea.

Exemplum de timore ex vitis patrum.

Inc.: Quidam frater interrogavit abbatem d.

Expl.: poteris saluus fieri.

Excerptum ex Exod. 12. 37 et 40.

Inc.: qui exierunt de egypto numero

Expl.: quadringentorum XXX annorum etc ibidem.

Dies hebdomadis latine, bohemicie et germanice.

Inc.: Dies Solis — dominica Nedgeli suntag

Expl.: Dies Saturni — Sambstag.

Nota de holocausto.

Inc.: Holocaustum dicitur quod totum cremabatur

Expl.: ad laudem dei.

Nota super verbum S. Pauli (Gal. 6. 2.): Alter alterius onera portate.

Inc.: Alter alterius onera portate nobis invicem in vite praesentis

Expl.: super lignum in corpore suo etc.

Nota de caritate.

Inc.: Quod ille dives diceretur

Expl.: in bonum que facimus etc.

Nota ex S. Bernardo de peccato.

Inc.: Bernardus. Posse peccare datum est

Expl.: Qui potuit transgredi etc.

Excerptum ex Lev. 25. 10. 11. de anno iubilaeo.

Inc.: Sanctificabisque annum quinquagesimum

Expl.: et L^{us} annus etc.

189. Cpl. [452. b]. 98.

chart. saec. XV. 247 ff. in 2 col. man. IV. (III. est Joannis Munsträr f. 187).
Ligat. recent.

1. f. 1—1' I. (**Sermo de omnibus sanctis**).

Inc.: (l)audate dominum omnes sancti eius. hodie debemus laudare

Expl.: auxilium omnium sanctorum.

2. f. 2—3 I. (**Sermo de omnibus fidelibus defunctis cum exemplo de S. Hieronymo**).

Inc.: (a)Nima mea turbata est ps. Nota quod quadruplices

Expl.: dedit laudem deo.

3. f. 3—3' I. (**Historia de S. Catharina Virg. et Mart. Alexandrina**).

Inc.: Erat quidam rex nomine coscus

Expl.: et qualiter sit martirizata dicam in die sancto.

4. f. 4—210 (f. 4—50 et f. 188—192' II.; f. 51—187 et f. 192'—210 III.)
(Jacobus de Voragine Archiep. Januen. Ord. Praed.: Sermones de tempore, a dom. I. Advent. usque ad Dom. Pentec. inclus. cum prologo).

Prolog. inc.: (H) Vmane vite labilis decursus

expl. (f. 4): pervenire concedat. Amen.

Sermones ipsi inc.: (P) Reparare in occursum Cum rex uel aliquis princeps

expl.: Ambulat per loca arida etc. Sequitur etc Amen. Maria.

f. 187: Explicit vnd pin ich des vere vro etc. Qui mihi dat vicium primo se corrigat. Quidquid agis prudenter age ipsum et respice finem. Est sine virtute quem superat f. super v. t. Johannes Munsträr. — In Quadragesima singulis feriis singuli sermones assignati sunt, qui non extant in ed. 1484 impressa.

f. 81 in marg. superiore **Versus**: pro gremio grabatum ibi corripitur pro lecto tolle grabatum ibi producitur.

5. f. 210—211' IV. **Summa librorum sacrae theologiae, quae continentur in biblia.**

Inc.: In primo libro wiblie que Genesis

Expl.: Item Johannes XXI capitula.

6. f. 212—247' (f. 212—246' IV. f. 246'—247' II.) **(Joannes ep. Hildesheimiensis): Tractatus de factis et gestis trium regum gloriosorum (cum registro).**

Inc.: (C) Vm venerandissimorum trium Magorum

Expl.: in redend^o racione etc. Et sic est finis huius tractatus de factis et gestis trium regum gloriosorum.

In registro pauca desunt. De opere cf. Hain 9395 ss.

190. Cpl. [452. b]. 99. A.

chart. saec. XV. 213 ff. in 2 col. 4.º (289:218). man. III. Antiores possess.: Canonica Roggenburgensis Ord. Praem. (saec. XVII.) dein saec. XIX.: A. Schwab et libraria H. Kerler in Ulm, a qua' 1898 codex pro 50 marcis emptus est. Ligat. antiqua.

In tegumento exteriori cedula membr. saec. XV.: Sermones de tempore: Meditationes super vitam christi. Idem manu alia saec. XV. in tegumento anter.

1. f. 1—124' I. **(Conradus de Brundelshelm abbas Hellsbrunnensis Ord. Cist. alias Soccus): (Sermones de tempore, pars hiemalis cum praefatione).**

Praef. inc.: (e) Xurge a mortuis Cogitanti michi quod deum patrem offenderim

expl. (f. 1'): deus nouit.

Sermones ipsi inc.: (e) Xurge in adiutorium michi ps. cum secundum Jacobum

expl.: cristus nos defendat Amen.

De auctore cf. Linsemayer A. Geschichte der Predigt in Deutschland. München 1886, p. 376 ss. Sermo f. 41'—45 in nostro codice imperfectus est.

2. f. 124' II. (**Nota de tribus vitis hominum**).
Inc.: (s)icut pater habet vitam Joannes deus tres vitas dedit
Expl.: in morte pene.
3. f. 125—125' II. (**Notae de passione Christi**).
Inc.: (n)ota quare mater christi
Expl.: sed signatum.
4. f. 125' II. (**Nota de incarnatione Christi**).
Inc.: christus natus est Isaye IX nota quod christus
Expl.: ecce noua facio omnia.
5. f. 125'—126 II. (**Nota de triplici adventu Christi**).
Inc.: nota quod triplex aduentus
Expl.: gloria sua Amen.
6. f. 126 II. (**Nota brevis de S. Maria Magdalena**).
Inc.: (i)pse apparuit in orto
Expl.: sic maria magdalena.
7. f. 126 II. (**Nota de Spiritu Sancto**).
Inc.: spiritus sanctus mittitur
Expl.: qui mortui sunt spiritualiter.
8. f. 126—126' II. (**Nota de SS. Trinitate**).
Inc.: (g)loria patri et filio
Expl.: alius alium expulit Amen.
9. f. 126'—127 II. (**Nota de resurrectione Christi**).
Inc.: (s)ic florum aroma (?)
Expl.: adde 4 horas.
10. f. 127'—128 II. (**Nota de peccato originali**).
Inc.: benedixisti domine ps. qui misericordia et veritas
Expl.: sic sancti patres.
11. f. 128 II. (**Nota de peccato in generali**).
Inc.: peccatum est auersio
Expl.: nonne sperneris.
12. f. 128—128' II. (**Nota de superbia**).
Inc.: (s)uperbia a tribus progreditur
Expl.: facta propria laudando demonstratur (?).
13. f. 128'—129 II. (**Nota de humilitate**).
Inc.: humilitas est voluntaria
Expl.: peccatorem recipit Jeiunium 4 bona facere debet praeuaricationem eius Cetera de ieiunio omittuntur.
14. f. 129—132' II. (**Pericopae epistolares a feria quarta cinerum usque ad sabbatum ante dominicam secundam Quadragesimae breviter explicatae cum interpretatione germanica**).

Inc.: hec dicit dominus Johel 2 haec dicit Johel in persona dei

Expl.: her vnser got.

In margine adnotatur, quo die et anno Christi quodvis evangelium eodem tempore occurrens prolatum vel gestum sit.

15. f. 133—178' III. **Sermones de epistolis et evangelis per dominicas in Quadragesima ex Socco et aliis collecti.**

Inc.: (c)Onuertimini ad me ratione verborum propositorum ...

Expl.: gratiam cumulant infinitam etc.

Notae germanicae marginales.

16. f. 179—180' II. **(Sermones quinque).**

I.^{us} inc.: (e)Adem mensura qua mensi fueritis Luc. 5 (1) sicut pro bona dantur bona

expl. (f. 179'): coeunt id est conveniunt Amen.

II.^{us} inc.: (e)cce ewangeliso uobis gaudium magnum luc. 2.do 4.^{or} gaudia primo

expl. (f. 179'): laudet dominum Amen.

III.^{us} inc. (f. 180): (q)vi est qui natus est Matthaeus postquam amiserunt ducatum stelle.

expl. (f. 180): uita eterna amen.

IV.^{us} inc.: (h)ec dies quam quod in sua passione

expl. (f. 180): laus sit christo et marie.

V.^{us} inc.: postquam consummati sunt dies 8 luc. 2.º dicit hugo....

expl.: aquam mundam.

17. f. 181—218' I. **(Jordanus de Quedlinburg Ord. Erem. S. Augustini): Meditationes de passione Christi, cum praefatione.**

Praefatio inc.: (i)Nspice et fac 2us exemplar

Et si christus ubique in scriptura

expl. (f. 181): documenta inspiciemus.

Meditationes ipsae inc.: Circa primum est sciendum

expl.: theoricarum monstrabit eciam. Ista meditationes saepe in codicibus occurrentes habentur germanice in Codice Engelbergensi 443 et Cgm. 515 f. 131—240.

191. Cpl. [452. b]. 100.

chart. saec. XV. 205 ff. in 2 col. 2.º man. III. (III. est Joannis Bencz). Ligat. recent.

f. 1 Initium sequentis compendii (usque ad verba: 2us de operibus conditoris) et probationes pennae.

1. f. 1'—120' I. **(Hugo de Argentina Ord. Praed.): Compendium theologiae veritatis.**

Inc.: VEritatis theologicae sublimitas

Expl.: recipit sine fine. Amen.

In aliis codicibus aliis auctoribus tribuitur. Révera Hugo Argentinensis est auctor; cf. Quétif-Echard Script. Ord. Praed. I. pag. 470.

2. f. 121 col. 1. II. **Petrus Blesensis archidiaconus Bathoniensis: Vita sancti Job vel. Compendium in Job.**

Inc.: (h) Enrico dei gratia illustrissimo anglorum regi Gratias ago gratie largitori

Expl. (per verba): confirmatur fides.

Extat pusilla ttum. pars prologi. Cf. Migne c. p. I. tom. CCVII col. 795 ss.

3. f. 121—131 II. (**Sermo de SS. Eucharistiae Sacramento**).

Inc.: (m) Emoriam fecit mirabilia suorum Tria sunt praeconia

Expl.: faciat crucifixus qui cum patre saeculorum Amen etc. h(i)esu.

f. 131' III. Registrum in Compendium theologiae veritatis, (in cuius fine:) per Johannem Bencz.

4. f. 132—147' I. (**Sermo de novo sacerdote**).

Inc.: (E) Legi uos de mundo Ideo dicit enim boethius

Expl.: ab hac miseria perducatur ad gaudia celestia ubi regnat per infinita saecula saeculorum Amen.

5. f. 148—192' I. (**Bartholomaeus de Pisa Ord. Praed.**): (**Summa diversorum casuum ordine alphabetico cum prologo**).

Prolog. inc.: (q) Voniam ut ait gregorius

expl. (f. 148'): postulo correccionem.

Textus ipse inc.: (a) bbas in suo monasterio

expl. (per verba): quicumque defectus sine

In fine mutil. Ultimum vocabulum, de quo agitur, est: Contumelia.

De auctore cf. Quétif-Echard II. I. p. 623.

ff. 193—195 vac.

6. f. 196—203 I. (**Sermo de adventu Domini**).

Inc.: (m) issus est angelus kabriel (!). Quia septimana proxima

Expl.: celestia repetit. Et sic finis est ewangelii, si vno die sit nimis longum tunc diuide ewangelium ad duos dies etc.

7. f. 203'—205' I. (**Sermo de S. Cruce**).

Inc.: (g) Erminet terra lignum pomiferum ipsi (?) veneracioni ligni

Expl.: cum domino ad iudicandum.

192. Cpl. [452. a]. 108.

chart. saec. XV. 201 ff. 2° man. unica (ead. ut Cpl. 107 Ludovici Weidner). Ant. possess.: Id. Ludovicus Weidner. Ligat. antiqua.

f. a cap. et ad calc.: **fragm. membr. Lectionarii saec. XIV.** (eiusdem, quod habetur in Cpl. 107 f. ad calc.).

1. f. 1—86 **Capodilista Fridericus J. C.:** (Lectura super libr. Decretalium II. tit. 27 — II. fin.)

Inc.: (U)iso qualiter res acquirantur

Expl.: ff. de appell: Sitlaus deo. dicta domini fridrici de capitibus liste.

Apud Schulte J. F. „Geschichte der Quellen und Literatur des canonischen Rechtes“, Vol. II. pag. 231 Nr. 71 nominatur Gabriel Capodilista professor iuris canonici Patavinus initio saec. XIV.

ff. 88'—90' vac.

2. f. 91—201' **Laurus Antiquus J. C.:** (Lectura super libr. Decretalium V.).

Inc.: Pretereo. Primo loquitur in clericis

Expl.: heredes quoque Nota primo. dicta domini lauri antiqui.

Apud Schulte l. c. vol. II. pag. 393 Nr. 235 habetur Laurus de Palazzolis, doctor utriusque iuris Patavinus saec. XV. med.

193. Cpl. [452. a]. 110.

chart. saec. XV. 234 ff. in 2 col. (praeter f. 1). 2.º man. IV. Anter. possessa: Petrus de Nemczicz Ligat. antiqua.

In tegum. exter. fragm. Registri chartae inscripti.

Tegum. ant.: pro anime solacio. Iste liber detur domino petro in nemczicz.

1. f. 1 I. (Nota de causis fletus nostri).

Inc.: Plorabitis et flebitis vos Joh. Nota flere debemus propter septem

Expl.: die ac nocte etc.

2. f. 1 I. **Vocabula latina cum versione bohémica.**

Inc.: Seraphim. horicij

Expl.: vitta drmlík.

f. 1' (rubr.) Assit principio sancta maria meo.

3. f. 2—143' (f. 2—111' II. f. 111'—143 III.) (**Conradus de Waldhausen can. reg. plebanus in laeta curia Pragae**): (**Postilla studencium de tempore a dom. I. Adventus usque ad dom. Palmarum inclus.**).

Prolog. inc.: (p)Ostillam studencium sancte pragensis vniuersitatis

expl. (f. 1'): in terra docet.

Postilla ipsa inc.: (C)Vm appropinquasset quia hodie sancta mater ecclesia

expl.: vestigia imitantes etc. Explicit.

De auctore et opere eius cf. Friedjung H. Kaiser Karl IV. und sein Antheil am geistigen Leben seiner Zeit. Wien 1876, p. 169 ss. — Altera pars huius postillae habetur in Cpl. 111 f. 1—139'.

4. f. 143' III. **Bernardus S.: (Excerptum de dignitate sacerdotali).**
 Inc.: O uos sacerdotes dei
 Expl.: etiam in mente.
 Forsan spurium est, in opp. S. Bernardi non inveni.
 ff. 144 et 145 vac.
5. f. 145'—162' III. **Richardus a S. Victore can. reg. Paris.: De exterminatione mali et promotione boni.**
 Inc.: (Q)Vid est tibi mare Exclamacio est uox ista
 Expl.: contemplacionem ascendere.
 Habetur apud Migne c. p. l. t. CXCVI. col. 1074—1116.
 In fine in nostro Cod. pauca adiecta sunt.
6. f. 162'—165 III. **(Alanus de Insulis Ord. Cist. Magister universalis): (Opusculum de sex alis Cherubim).**
 Inc.: (P)Rima ala est confessio
 Expl.: eternaque fruens beatitudine Amen. Habetur apud Migne c. p. l. t. CCX col. 269 ss, praefatio autem in nostro Cod. deest.
7. f. 165—171' III. **Augustinus S.: Manuale pro contemplatione.**
 Inc.: (Q)Voniam in medio laqueorum
 Expl.: occupatione delectari et sic est finis etc. Opus spurium. —
 Convenit cum viginti quattuor prioribus capitulis Manualis apud Migne XL col. 951 ss., sed finis differt.
8. f. 171'—175' III. **Albertus Ranconis de Ericinio magister Paris. scholasticus Prag.: Tractatus de ss. communione.**
 Inc.: (K)Arissimo socio suo instanter et inportune petitis
 Expl.: utile reputaui etc.
9. f. 175'—178' III. **Augustinus S.: Planctus (de passione Domini).**
 Inc.: (Q)Vis dabit capiti meo aquam
 Expl.: in eternum et ultra cum filio iehsu tuo Qui cum patre et filio et spiritu sancto viuit et re(gnat) etc.
 Cf. Cod. Mellic. I. pag. 235, ubi habetur similis planctus sub nomine S. Augustini. Videtur spurius esse.
10. f. 178'—181 III. **(Expositio mystica canonis missae).**
 Inc.: (Q)Voniam sacer canon
 Expl.: nobis promeruit etc.
11. f. 181—182 III. **Bernardus S.: Epistola de cura rei familiaris sive oeconomia**
 Inc.: (G)Eneroso militi et famoso domino doceri petis de cura..
 Expl.: dampnabilis senectutis Explicit Epistola beati Bernardi de cura rei familiaris siue oeconomia.
 Opus pseudepigraphum persaepe in libris manuscriptis occurrit.
12. f. 182—183 III. **Augustinus S.: Sermo (de lectione divina).**
 Inc.: (P)Ropicio christo fratres karissimi
 Expl.: sicut stelle in perpetuas eternitates quod ipse nobis prestare dignetur qui cum patre et spiritu sancto vi(vit) et regnat Amen.

Opus spurium est. Sermo 56 ad fratres in eremo (Migne c. p. l. tom. XL. col. 1339 ss.).

13. f. 183—184 III. (**Excerpta ex SS. Patribus, praecipue ex S. Augustino**).

Inc.: Augustinus de ciuitate dei. Melius est enim scire

Expl.: illi cui fit etc.

14. f. 184—195' III. **Fillae diaboli seu sermones (VII) vitiorum tempore carnispruii proclamandi**.

Inc.: (U)Os ex patre dyabolo estis Joh. VIII.º karissimi in christo scire debetis

Expl.: vidua non sum Amen. Expliciunt filie dyaboli seu sermones viciorum temporibus carnis priuialibus proclamandi etc.

Isti Sermones similes sunt Subbarratorio animae in Cpl. 102f. 207—224.

15. f. 195'—215' III. **Fillae summi regis domini nostri Jesu Christi vel aliter Sermones (X) caelestium virtutum**.

Inc.: (N)On sunt inventae mulieres speciose Audite fratres karissimi quam affectuose

Expl.: administratorii spiritus et cetera. Expliciunt filie summi Regis domini nostri iehsu christi uel aliter Sermones celestium virtutum Amen dicant omnia.

16. f. 215'—217 III. (**Sermo de detractationibus non timendis**).

Inc.: (V)Eri praedicatores detractorum uerba timere

Expl.: vti gratia domini nostri iehsu christi cui laus et imperium in secula seculorum AmeN.

17. f. 217' III. (**Explicatio brevis quarundam virtutum**).

Inc.: Saepe plorat — contricio

Expl.: pro temporibus conuersari.

18. f. 218'—219' IV. **Augustinus S.: Sermo de poenitentia, quem fecit ad fratres suos**.

Inc.: (S)Epe aduertimus dilectissimi fratres

Expl.: in gaudium domini tui AmeN.

Compositus est ex Sermonibus spuris 255 (Migne c. p. l. t. XXXIX. col. 2216) et 258 (Migne cod. t. col. 2221 ss.) f. 218' in marg. infer. duo Versus: Mortis uel uite brevis est vox ite venite dicetur reprobis ite bonisque venite.

19. f. 219' IV. **Bernardus S.: Tractatulus brevis et utilis de norma vivendi**.

Inc.: (S)I vis perfectus esse hanc regulam

Expl. (per verba): omni mala suspicione

In fine mutil. Verosimillime spurius.

ff. 220—222 vae.

20. f. 222' III. (**Nota de peccato mortali**).
 Inc.: peccator quam cito peccat
 Expl.: omnes tacuerunt.
21. f. 223—233' III. (**Sermones in die animarum**).
 Inc.: (A)Men dico vobis quia uenit hora hoc dicitur de resurrectione prima
 Expl. (per verba): Sed nonne ille homo
 In fine mutil.
22. f. 234 III. **Augustinus S.: Modus visitandi infirmos secundum Augustinum.**
 Inc.: Modus visitandi infirmos
 Expl.: memoria passionis christi etc.
 Certe non est S. Augustini.
23. f. 234' IV. **Benedictio avenae in die s. Stephani.**
 Inc.: Exorcizo te creatura auene
 Expl.: te eis largiente Qui tecum uiuit et regnat in unitate amen.
 Tegum. poster.: fragm. chart. (**Sermonis in hon. S. Nicolai saec. XV.**),
 Inc. (per verba): uera quam ipse non tantum
 Expl. (per verba): plaudent ma
 In eod. tegum. probationes pennae lat. et bohemicae.

194. Cpl. [820]. 120.

chart. saec. XV. 262 ff. in 2 col. 2° man. II. Ligat. antiqua.

In tegum. cedula membr. cum inscriptione: **Epistola(e) pauli per circulum anni pustillate.**

1. f. 1—256' (f. 1—20 I. f. 20—256' II.) (**Haymo episcopus Halberstatensis**): (**In diui Pauli epistolas expositio**).

Inc.: (C)Orintho ciuitate metropoli achaie

Expl.: superne visionis christo duce pertingere mereamur Per (rubr.) Per (sic!) eundem dominum nostrum secula seculorum Amen amen id est fiat etc.

Impressum est hoc opus apud Migne c. p. I. tom. CXVII. col. 364 ss. — f. 359 Registrum epistolarum, quae leguntur in officio missae de tempore et de sanctis.

- 2 f. 256'—258' II. **Mardocheus princeps Iudaeorum: Epistola, quam misit Alexandro Magno cupiens eum a cultura idolorum reuocare.**

Inc.: (P)ostquam Allexander philippi Macedonum

Expl.: retinet et conseruat etc Amen.

Compilatio ineptissima. — f. 257: „Cuius epistolae tenor talis est, fuit tamen greco sermone conscripta et de greco in latinum translata.“

ff. 259'—262' vac.

195. Cpl. [820.] 121.

chart. saec. XV. 138 ff. in 2 col. 2.º man. II. Ant. possess.: Joannes Chalupnyk.
Ligat. antiqua.

In tegum. exter. cedula chart. cui inscriptum: Nicolaus Gorram super Johannem.

In tegum. anter. chart. saec. XV.: Dominus Johannes dictus Chalupnyc com(mod)a(n)s mihi hunc librum dixit: concedatis mihi XII grossos et quando vobis dedero XX, restituatis michi. Item ego Johannes dictus Etpytalnyk recepi IIII sex(agenas) census domini Johannis Chalupnyk in dedicatione hospitalensis Judice Mathia de Turna coram Johanne cliente et Welykone forestario, quas sibi teneor persolvere.

f. a cap. (membr.): vendatur (eadem manu, cuius sunt notae in Cpl. 110 tegum. ant. et 111 f. a cap.). f. 1 vac.

1. f. 2—138 I. **Nicolaus de Gorram (Ord. Praed.): (Glossa super evangelium S.) Joannis.**

Inc.: (E)Cce intelliget seruus meus Quia commendacio auctoris

Expl.: quae deus ipse promisit ipso adiuuante qui viuit et regnat in secula seculorum Amen. (rubr.) et finis.

Cf. Cod. St. Flor. XI. 41.

2. f. 138' II. **Thomas de Aquino S. (Ord. Praed.): Quaestio de necessitate sacramenti eucharistiae.**

Inc.: videtur quod manducacio corporis christi . . .

Expl.: non est sacramentum necessitatis etc haec Thomas de Aquino 4.º libro sententiarum distincione nona.

Est excerptum ex S. Thomae comment. in lib. IV. Sententiarum dist. 9. art. 1. quaest. 2.

f. ad calc. (membr.) Registrum in Nicolai de Gorram Glossam super Joannem.

196. Cpl. [820.] 122.

chart. saec. XV. 244 ff. in 2 col. 2.º man. IV. Orig. bohem. Ligat. antiqua.

In tegum. exter.: Complacio (!) Thomasconis cruciferi Straconicensis ordinis hospitalensis Iherosolimitani.

In tegum. ant. et post.: **Pericopae septem evangelicae.** Probationes pennae, inter quas: Hominibus sit notum post mensam accipere potum. (chart. saec. XV.)

f. a cap. et ad calc. membr. Fragment. **breviarli** cum neumis saec. XII.

f. 1 Probationes pennae, inter quas **nota** de Alleluia et Amen: Alleluia et Amen Audiuit sanctus Johannes ewangelista ab angelis In apokalipsi Et id eo ex quo tam sancta sunt Non licent In Aliam lingwam transferri.

1. f. 1' I (**Nomina librorum biblicorum et profanorum latine et germanice**).

Inc.: Genesis daz püech der gescheph

Expl.: liber Alani de planctu nature patet satis/ich (?) et sic est finis.

2. f. 2—205 II. **Thomasco crucifer Strakonicensis Ordinis Hospitalensis Hierosolymitanus: Compilatio (sermonum a Pascha usque ad dominicam ultimam post Pentecosten)**.

Inc.: (H)Ec dies quam fecit dominus Crisostomus super Matthaum sic dicit

Expl.: in futuro per gloriam Ad quam nos perducatur qui vivit et regnat Amen. Compilacio thomasconis cruciferi Strakonyensis Ordinis hospitalensis Hierosolimitani et cetera. laus tibi christe quoniam explicit liber iste etc dominus d(eus) tales prophetam multipliciter consolatur ut non desperant sed gratia dei se pescent (!) adiuuari. Summa victoria christo Amen.

Cf. Cpl. 96 et 95. — f. 85 (in textu) **Oratio bohémica**.

Inc.: Bud pozdraweno swate bozyc

Expl.: oswatym dvchem Amen tak boh day. f. 133 in margine super. Notae duae ex **S. Augustino de nomine: „Christianus“**.

Inc.: Cristiani nomen ille frustra sortitur

Expl.: qualis fuit paulus etc.

2. f. 206 III. (**Sermo super: Vinum non habent**). (Joann. 2. 3.)

Inc.: (v)inum non habent Johannes II.º hec uerba dixit

Expl.: letificat cor hominis Quod ut fiat virginem gloriosam salutemus dicentes Ave Maria.

3. f. 206—208 III. (**Sermo super: Nuptiae factae sunt in Cana Galilee**). (Joann. 2. 1.)

Inc.: (n)Vprie facte sunt in chana galylee Johannes II.º Beda ait Quod

Expl.: quod in opere probat hec ille etc.

4. f. 208—211 III. (**Tractatulus de matrimonio**).

Inc.: (m)atrimonium est secundum magistrum sententiarum

Expl.: diriget eos ad gloriam sempiternam Amen.

5. f. 211—212 III. (**Nota de coniugio spirituali**).

Inc.: De coniugio spirituali notemus

Expl.: nemo tollet a vobis quod ipse praestare dignetur qui sine fine v(ivit) et reg(nat).

ff. 212'—215, vac.

f. 215' Probationes pennae.

6. f. 216—243' IV. (**Sermones de tempore, a dominica Pentecost. usque ad VIII. post Pentec.**).

Inc.: (c)Vm complerentur dies pentecostes In hac dominica de adventu

Expl. (per verba): scilicet paupere de

In fine mutil.

f. 244 et 244' Probationes pennae.

197. Cpl. [820]. 123.

chart. saec. XV. ineunt. 175 ff. in 2 col. 2.º man. unica. Ant. possesa. (et verosimil. scriba Fr. Benedictus de Praga crucifer Ligat. antiqua.

f. 1 Iste liber est fratris benedicti de praga cruciferi orate pro anima eius.

f. 2—175' (**Sermones de epistolis et evangeliis dominicalibus per totum annum nec non de quibusdam festivitatibus**).

Inc.: (h)ora est iam nos Quia adventum domini hodie celebramus

Expl.: quod infra dictum fuit Rogemus dominum Amen etc. (In marg. infer.) mundum istum vanum qui est semper etc amen dicant omnia quae creavit sydera.

Festivitates, de quibus sermones in nostro codice habentur, sunt:
f. 147—153' de dedicatione ecclesiae, **f. 153'—160** de assumptione B. Mariae V., **f. 160—161** de S. Bernardo, **f. 161—167'** de natiuitate B. M. V. **f. 167'—173'** de omnibus sanctis, **f. 173'—174'** de S. Martino vel de quocumque confessore, **f. 174'—175'** de S. Nicolao vel de quolibet confessore. — S. Bernardus vocatur **f. 160** „beatus pater noster“; forsan auctor fuit Ord. Cisterciensis.

Adiacent 2 ff. soluta et vacua.

198. Cpl. [820.] 126.

chart. saec. XV. 251 ff. in 2 col. 2.º man. VIII. Orig. bohem. Antiores poss. Procopia. Wolfgangus. Nicolaus vicarius.

Tegum. ant.: (Excerpta ex SS. Patribus de virtutibus. **chart. saec. XV.**).

f. a cap. I. (Notae liturgicae et morales chart. saec. XV. Probationes pennae).

f. a cap. II. detur procopio amico meo (chart. ead. man. quae in Cpl. 110 tegum. ant., 111 f. a cap., 121 f. a cap.).

II.' Probationes pennae, inter quas: hermanus Eybenstogch von plawen.

1. f. 1—4' I. (Liber de poenitentia Adae).

Inc.: (C)Vm expulsi fuissent Adam

Expl.: de cetero morituri regnabunt per infinita saecula saeculorum Amen.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 1628(3). — f. 1 in marg. super.: Iste lieber (!) detur domino Nicolao vicario oret pro domino Wolfgango deum.

2. f. 5—17' (f. 5—10 II. f. 10—17' III.) (**Sermones quattuor et nota de corpore Christi**).

Sermo I.^{us} inc.: (C)Aro mea vere est cibus Joh. VI. Sacramentum hoc magnum est

expl. (f. 8'): ipsi capiti nostro christo. domino quod ipse prae-
stare dignetur Amen.

II.^{us} inc. (f. 11'): vbi vis paremus tibi pascam: Johannis XVIII.
Conswetudo est boni

expl. (f. 15): seruabant carnaliter.

III.^{us} inc.: (A)d mensam magnam sedisti. Eccli. 31.º In hijs verbis
propositis

expl. (f. 16): figurat verecundiam.

IV.^{us} inc.: (M)Emoriam fecit mirabilium O praeclari et beati
oculi

expl.: sit hostia christi etc.

Nota inc. (f. 8'): Notandum autem est quod in corpore

expl. (f. 11'): cum vicijs et concupiscentiis.

3. f. 18—19 IV. (**Sermo exhortatorius de iocantia**).

Inc.: Miror inquit ad modum dulcissimi pueri

Expl.: a pusillanimo et tempestate. Postquam autem multa nobis
sanctus Johannes de iactantie vicio alijsque quam plurimis uti-
liter disseruit ad ultimum intulit dicens Retexamus autem vobis
quid eciam nuper cuidam ex **fratribus nostris** acciderit ut cau-
ciores vos precedentia exempla constituent etc.

Opinor auctorem huius sermonis esse **S. Joannem Capistranum** Ord.
Min. (?).

4. f. 20' V. **Nota de decimis**.

Inc.: Nota quod tres erant decime

Expl.: et illis sociaberis.

5. f. 21—224' (except. f. 107'—108') (f. 21—43' VI. f. 44—59 VII.
f. 59'—64 vac. f. 64—107 VI. f. 109 et 110 vac. f. 111—224'
VIII.) **Albertus de Padua** Ord. Erem. **S. Aug.**: **Postillae evan-**
gellorum dominicalium per circulum anni (cum praefatione).

Praef. inc.: (D)Omne deus ecce nescio loqui quia puer ego sum
Et cum laudare cupit homo

expl. (f. 21): et Gregorii omniumque sanctorum Qui viuis et regnas
deus in saecula saeculorum amen.

Postilla ipsa inc.: (E)runt signa in sole Ad natalicia principum
celebranda

expl.: largiatur propicius qui cum patre et spiritu sancto vivit et
regnat per infinita seculorum secula Amen (rubr.) Expliciunt
postille ewangeliorum dominicalium maiorum festiuitatum per
circulum anni Edite a reuerendo magistro ad Alberto de padwa
ordinis fratrum heremitarum sancti Augustini.

6. f. 107'—108' V. (**Sermo in Dom. IV. post Epiphaniam**).
 Inc.: (I)ntelec(t)us sacre scripture adeo
 Expl.: ad requiem sempiternam ad quam uos perducatur.
7. f. 224'—241' VIII. **Albertus de Padua Ord. Erem. S. Aug.: Postilla de maioribus festiuitatibus**.
 Inc.: (P)ostquam autem impleti sunt Videamus quod si aliquis
 Expl.: patria regnantem cum omnibus sanctis suis Amen.
8. f. 242—248 VI. (**Odo de Ciringtonia Ord. Cist.**): **Tractatus parabolicus (liber parabolarum cum expositione mystica et praefatione)**.
 Praef. inc.: (A)pperiam (!) in parabolis os meum Orationes animarum proicite
 expl. (f. 242): exordium sumamus.
 Fabulae ipsae inc. (f. 242): (q)uerunt ligna ut super se
 expl.: gratiam habeant.
 Versus. Si quem barbatum faceret sua barba beatum
 In mundi circo non esset sanccior hirco.
 Sanctum nulla facit nigra candida uestis ouina
 Nec quemquam iustum facit vnquam crux azinina.
 Adest finis fabularum.
- De auctore harum 39 fabularum cf. Voigt E. Kleinere lateinische Denkmäler der Thiersage aus dem zwölften bis vierzehnten Jahrhundert. Straßburg 1878, p. 36 ss. et p. 113 ss. (Quellen und Forschungen zur Sprach- und Culturgeschichte der germanischen Völker vol. XXV).
9. f. 248' VI. **Michael de Polonia poenitentiarius Bonifacii papae IX.: (Epistola ad archiepiscopum Pragensem de publica poenitentia Petri de Manetin et Sigismundi de Cralowycz, qui sacerdotem occiderant)**.
 Inc.: Venerabili in christo patri Petrum de Manetin
 Expl.: se nouerint ipso iure Dat. Rome apud Sanctum petrum VI Id. Junij pontificatus domini Bonifatij pape VIII Anno dccimo (i. e. 8. Junii 1399).
10. f. 248' V. (**Notae breues de sapientia et vigilantia**).
 Inc.: Sapientia sapiens dicitur esse
 Expl.: inprouisam mortem.
 f. 249—249' V. Registrum Sermonum dominicalium Alberti de Padua (f. 21—224').
11. f. 250 V. **Quaestio de somno**.
 Inc.: quaerendum est et quaeri solet
 Expl.: statua magna etc.
12. f. 250'—251 V. (**Nota et excerpta ex SS. Patribus et theologia de absolutione alienorum**).

Inc.: Nota quod si quis vlt alienos absoluere

Expl.: pastor est ouium.

f. 251' Probationes pennae.

Tegum. post. **Fragment. vitae S. Bartholomaei apostoli chart. saec. XV.**

199. Cpl. [819]. 127.

chart. saec. XV. 164 ff. in 2 col. 2° man. unica. Ligatura antiqua.

f. 1—162' **Humbertus (de Romanis) magister (generalis) Ord. Praed.: Expositio regulae sancti Augustini episcopi (cum prologo et registro).**

Prolog. inc.: (C)ogitanti michi de sermone

expl. (f. 1): opitulante gratia iehsu christi.

Expositio ipsa inc.: (I)nter multas et uarias

expl. (f. 160'): scilicet (alia manu) Felices qui predictis remediis vincentes coronat. hoc additur in fine ut sciat quicumque ordinis nostri hoc impleuerit se totam regulam implese et amplius non teneri. Explicit expositio Regule sanctissimi Augustini Episcopi patris nostri Edita per fratrem humbertum Magistrum Ordinis fratrum praedicatorum.

f. 161—162' Registrum, in cuius fine: finito libro sit Gloria patri et filio et spiritui sancto Sicut erat in principio et nunc et semper et in secula seculorum AMEN. — ff. 163 et 164 vac. — f. 164' et tegum. post. Probat. pennae.

f. 1 (rubr.) **Incipit expositio Regule beati Augustini episcopi secundum Humbertum Magistrum ordinis fratrum predicatorum Et cetera puntsvoch.**

200. Cpl. [819]. 129.

chart. saec. XV. 189 ff. in 2 col. 2° man. unica. Ligat. antiqua.

Tegum. exter.: Summa Pisani.

f. 1—189 **Bartholomaeus de S. Concordio de Pisa Ord. Praed.: Summa de casibus conscientiae (sive Summa diversorum casuum ordine alphabetico, praeced.) registro ae prologo et accedente declaratione de breuiaturis ae tabula de ciffris.**

f. 1—9' Registrum.

Prolog. inc. (f. 4): (Q)voniam ut ait gregorius super ezechielem

expl. (f. 4): postulo correctorem.

Summa ipsa inc.: (A)Bas in suo monasterio

expl. (f. 188'): Invidia c. 2° Et sic est finis. Amen ducas (!).

Declaratio de breuiaturis et tabula de ciffris (manu Achatii Prenntner prioris Plagensis cf. Cpl. 35).

inc. (f. 188'): (A)C actursus Al albertus

expl. (f. 189): ad praedicta (rubr.) Explicit secunda tabula de cyfris ad legendum in dicta summa videlicet pyzana.

Adiacent 3 ff. chart. saec. XV.

ff. 1 et 2 (manu alia) continent fragment.

Summae Pisani eiusdemque registri et declarationis.

f. 3 (manu Joannis Weinmann can. Plag. cf. Cpl. 78) (**Nota de effectu ecclesiastici interdicti.**

Inc.: Effectus ecclesiastici interdicti

Expl.: causa interdicti etc. Si alia dubia occurrunt consulantur superiores.

201. Cpl. [819]. 132.

chart. saec. XV. 226 ff. in 2 col. 2.º man. III. Orig. bohem. Ligat. antiqua.

Tegum. exter.: Alanus de modo praedicandi Item articuli condemnati parisiss et Rome. duo sermones de dedicacione Et Postilla Mathie de legnycz super epistolas dominicales. (Paulo inferius) selbwesen Substantia.

Tegum. ant. chart. **Enumeratio vitiorum capitalium saec. XV.**

f. a cap. et ad calc. fragm. membr. **Ordinis missae** cum notis, saec. XIV.

1. f. 1—33' I. **Alanus (ab Insulis Ord. Cist.): Liber de modo praedicandi.**

Inc.: (U)Idit iacob scalam a terra Scala ista viri katholici

Expl.: Alibi Regni eius non erit finis et cet. (rubr.) Explicit Alanus de modo praedicandi.

Impressum apud Migne c. p. l. tom. CCX. col. 111 ss. In cod. deest ultimum capitulum.

2. f. 34—37 I. **Anathema et excommunicatio contra eos, quia 219 articulos infrascriptos dogmatisare vellent (praecedente epistola Stephani Tempier episcopi Paris. dd. 7. Mart. 1277).**

Epistola inc.: (U)Niuersis praesentes litteras inspecturis Stephanus permissione diuina Episcopus parisiensis Magistrorum et grauium personarum

expl. (f. 34): nichilominus processuri. datum Anno domini M^oCC^oLXXVII^o die dominica qua cantatur letare ierusalem In curia parisiensi.

Errores inc.: Quod deus non est trinus

expl.: supra secundum (?).

3. f. 37—41 I. **Errores Aristotelis eiusque commentatorum Avicennae, Algazel, Alkindi, Rabbi Moyses.**

Inc.: (Q)Voniam vno inconuenienti dato

Expl.: ante legem Sequitur (oratio, cuius finis) fieri potuit

tibi sit honor et gloria per secula saeculorum amen Amen tak
buoh day.

4. f. 41 I. **Positiones haereticæ reprobatae apud Oxonium a domino Roberto Kilwardby (In cod.: Soberto de cauerbi) Archiepiscopo Cantuariensi de consensu omnium magistrorum tam regentium quam non regentium ibi Oxoniae Anno domini M^oCC^oLXX^oVI^o.**

Inc.: ego curro (?) est oratio congrua

Expl.: velit esse vbique etc.

5. f. 41—41' I. **Articuli condemnati in curia Romana a papa Alexandro (IV.) et combusti Parisiis ex evangelio sempiterno.**

Inc.: Quod Ewangelium eternum id est doctrina yoachim

Expl.: iuxta doc(trinam) p. m. apoc. etc.

6. f. 41'—42 I. **Articuli alii novi Parisiis et Oxoniae condemnati.**

Inc.: Quod corpus christi mortuum

Expl.: esse denunciauit etc.

7. f. 42'—46 II. **(Sermones duo de dedicatione ecclesiae).**

I.^{us} inc.: (D)Omus mea domus orationis vocabitur. secundum beatum Augustinum

expl. (f. 44'): in futuro per gloriam Quod ipse praestare dignetur.

II.^{us} inc.: (D)Omus mea ut supra dicit beatus Augustinus

expl.: in futuro per gloriam etc.

8. f. 46'—47 I. **(Expositio mystica partium ecclesiae).**

Inc.: (ε)Anctificauit thabernaculum suum altissimus. habet karissimi thabernaculum domini

Expl.: lapides esse possimus.

9. f. 47—48' III. **(Sermo de dedicatione ecclesiae).**

Inc.: (h)Odie salus huic domui facta est luc. 19 etc. Quam diu homo in hac vita

Expl.: deus non exaudit etc.

10. f. 49—226 I. **Mathias de Liegnitz (mag. Pragensis): Postilla super epistolas dominicales (cum prologo).**

Prolog. inc.: (U)Idete quoniam non michi Hanc propositionem scribit sapiens iesus filius sirach Ecclesiastice XXIII° quamquam dilectissimi duplex sit labor

expl. (f. 50'): sequitur emendentur. In nomine benedite et indiuidue trinitatis patris et filii et spiritus sancti necnon domini nostri iehsu christi pro nobis crucifixi et gloriosissime virginis marie eiusdem dei genitricis amen.

Postilla ipsa inc.: (S)cientes quia hora est Hic commendat caritatem

expl.: et fini liberaliter in secula seculorum Amen.

Cf Cod. Hilar. (Wilhering) 20(1) St. Flor. XI. 314. De auctore

cf. „Katholik“ 1898 p. 1 ss. Eadem habetur in Cpl. 140 f. 37.

202. Cpl. [818]. 139.

chart. saec. XV. 430 ff. in 2 col. 2.º man. III. Ligatura antiqua.

1. f. 1—178' (f. 1—82' I. f. 83 II. f. 84—170' I. f. 171—178' II.)
(**Sermones de sanotis** (per circulum anni, cum duplici registro alphabetico).

Inc.: Thema. Venite post me (H)Ec verba dominus expressit vocando ad se

Expl. (f. 170'): que salutis nostre sunt obtineat Per christum dominum nostrum Amen.

f. 171—177' registrum I.^{um} materialiarum, f. 177'—178 II. ^{um} exemplorum.

Sermones isti, qui eiusdem auctoris, ut Cpl. 134 f. 2—359' esse videntur, serte a praedicatore Passaviensi (sed neque a Paulo Wann neque a Michaelo Lochmair) compilati sunt, uti patet ex f. 147' (in festo S. Maximiliani): „hic, dum viueret, hanc patauiensem ecclesiam suis doctrinis illuminavit.“

f. 179 vac.

2. f. 180—181' II. **Sermo de passione Domini.**

Inc.: Thema. O vos omnes qui transitis Hec verba recitas (!) Jeremias propheta

Expl.: solummodo ministratur etc.

3. f. 181'—217 II. (**Contemplationes de horis canonicis**).

Inc.: Pro horis canonicis Notandum quod 7um sunt hore diei

Expl.: ad tue resurrectionis gaudia feliciter valeam pervenire Amen Deo gratias.

4. f. 217'—221 II. (**Sermo**) **de annuntiatione B. Mariae Virginis.**

Inc.: Thema. Ingressus angelus ad mariam Mirabiliter et cum magna reuerencia

Expl.: videndum filium eius eternaliter perducatur Amen.

5. f. 221'—224' II. **De sacramento eucharistiae quaestio utilis, utrum saepius an raro sit sumendum sacramentum eucharistiae.**

Inc.: Ista questio magis locum habet in laycis

Expl.: particeps esse ult eternorum gaudiorum. Amen.

ff. 225—228 vac.

6. f. 228' II. (**Nota de modis Christum quaerendi**).

Inc.: (P)rimo debemus querere christum

Expl.: pereunt omnia prius facta.

7. f. 228' II. **Exemplum de quodam paupere.**

Inc.: (E)xemplum legitur quod quidam pauper

Expl.: Confidamus ergo fratres in solo deo.

8. f. 229—409 (f. 229—241 II. f. 241—409 III.) **Liquor lacteus** (sive Collectanea exemplorum et miraculorum in X distinctiones distributa, cum prologo).

Prolog. inc.: (S)icut ueri solis ortus temporalis

expl. (f. 229): dari exigam uel favorem.

Opus ipsum inc. (f. 229'): (I)esus christus filius dei in Bethlehem iude nascitur

expl.: repleti omnino non potest etc (rubr.) hic explicit liber qui dicitur lacteus liquor etc.

Inter singulas distinctiones passim ff. vacua.

f. 247' fabula de Theophilo. — De hoc opere cf. Franz. Ad.: Drei deutsche Minoritenprediger. Freiburg i. B. 1907, p. 123.

ff. 409' et 410 vac.

9. f. 410'—418' III. **Exempla, quae in (praecedente Liquore Lacteo) non continentur.**

Inc.: (S)anctus Thomas cantuariensis bone indolis

Expl.: maioribus sanctis in celo.

Appendix quasi est ad opus praecedens.

10. f. 418'—422 III. **Anselmus (S. archiep. Cantuariensis: Dialogus) de dolore (B. Mariae V.).**

Inc.: (D)ile gloriosa uirgo maria

Expl.: Benedicti sunt omnes a domino iehsu christo qui diligunt matrem eius gloriosam uirginem mariam. Benedictus sit super omnia iehsus christus filius eius dominus noster qui cum deo patre seculorum AmeN.

Spur. — Videtur compilatio esse ex spurio S. Anselmi dialogo de passione Domini (Migne c. p. l. tom. CLIX. col. 271 ss.).

11. f. 422—424' III. **(Exempla duodecim).**

Inc.: (I)N monasterio sancti petri quod est apud coloniam

Expl.: ex nomina (?) designant.

ff. 425—429 vac.

203. [818]. 140.

chart. saec. XV. 336 ff. in 2 col. 2° man. III. Anter. possessa: Joannes Suner (?), dein Joannes Pachl de Schärding presbyter dioec. Patav. Ligat. antiqua.

Tegum. auter.: Iste liber attinet domino iohanni pacchl de Schärding presbytero pataviensis dyocesis emptus a domino iohanne Sünner (?).

1. f. 1—9 I. **Sermones (sex) de novo sacerdote.**

I.^{us} inc.: (G)loria et honore coronasti verba ista possunt accipi ...

expl. (f. 2): coronasti eum domine etc.

II.^{us} inc.: (E)Xltai electum de plebe verba ista non incongruenter possunt accipi

expl. (f. 3'): de plebe mea etc.

III.^{us} inc.: (I)Nterroga sacerdotes legem aggei 2° quia 2us doctrinam beati Jeronimi

expl. (f. 5): verus sacerdos in eternum christus deus qui est benedictus in secula seculorum amen.

IV.^{us} inc.: (S)Vscitabo mihi sacerdotem fidelem Scribitur verbum istud de samuele

expl. (f. 6'): consideratio circa sacerdocium.

V.^{us} inc.: (O)Bedit praepositis vestris sacerdotibus tamquam christi vicarijs

expl. (f. 7'): praepositis vestris etc.

VI.^{us} inc.: (E)Cce ego constituam te Quamquam gloriosus deus expl.: potestate seculari etc.

Hinc inde annotationes saec. XVI.

2. f. 9'—30 I. (**Pericopae epistolares de tempore per circulum anni, cum explicatione brevi interlineari**).

Inc.: (F)Ratres (S)Cientes quia hora est iam nos de sompno surgere

Expl.: in christo ihesu (sic!) domino nostro 2° (?)

3. f. 30'—33' II. (**Informatio ordinandorum de sacramentis**).

Inc.: (P)Ro formatione Juuenum ad sacros ordines

Expl.: Noui autem testamenti sunt 28 libri et sic est finis. Deo gratias.

ff 34—36 vac.

4. f. 37—292 III. (**Mathias de Liegnitz mag. Prag.**): (**Postilla super epistolas per circulum anni cum prologo**).

Prolog. inc.: (V)Idete quomodo non mihi soli laboraui hanc propositionem scribit

expl. (f. 39): eiusdem dei genitricis.

Postilla ipsa inc.: (S)Cientes quia hora est hic commendat caritatem

expl.: fini liberaliter in secula seculorum Amen Amen Amen.

Cf. Cpl. 132 f. 49.

5. f. 292—334 III. (**Expositio symboli apostolorum**).

Inc.: (F)Vniculus triplex difficile rumpitur et funiculus quo a terra trahimur

Expl.: ad sedes sydereas transfertur ad quas nos perducatur qui viuit et regnat in saecula saeculorum Amen.

De opere et auctore cf. Cpl. 84 (f. 224).

6. f. 334'—336 III. (**Sermones duo de fidelibus defunctis**).

I.^{us} inc.: (S)Aucta ergo et salubris est cogitacio ista verba conuenienter possunt aptari

expl. (f. 335): Et vt hoc cito fiat quod nobis praestare dignetur pater et filius et spiritus sanctus.

II.^{or} inc.: (S)Vpra mortem ploremus Sapiens ecclesiasticus
exhortans homines

expl.: contra inimicos etc puntschüch (rubr.) etc.

204. Cpl. [817]. 146.

chart. saec. XV. 178 ff. in 2° col. 2° man. V. (I. Al[berti?]) Orig. bohem. Anter.
posseas.: Martinus archidiaconus Bechinensis (?). Ligat. antiqua.

Tegum. exter.: Dialogorum Et De quatuor uirtutibus ta de
Ulivita Philosophorum.

Tegum. anter fragm. chart. **Urbarii domini prope Schüttenhofen
in Bohemia** (nominantur loca: Czeleticze, Curia konraticze,
Smrczna, Zwikow, Przed woyowicze Czastkow) saec. XIV.—XV.
**Nota cuiusdam procuratoris de pecuniis a se depositis et
expensis ca. 1409** (nominantur: dominus Wenceslaus, domi-
nus Johannes de wylharticz, pastor in czymycz, census de cze-
czowycz). **Nota eiusdem procuratoris de iis, quae vigilibus
distribuerat** (nominantur dominus in wellys, dominus Brzenko
in Swyhow, montes kutni, czeczowycz) Eodem tegum. anter. chart.
(**Versus quinque de psalmis cantandis**).

Inc.: Versus posterior nunquam prius incipiat

Expl.: ffragmina verborum titinillus colligit horum.

De daemone Ti(n)tinillo cf. Czerny A. „Die Bibliothek des Chor-
herrnstiftes St. Florian“. Linz 1874. pag. 211.

f. a cap. et ad calc. membr. **fragm. Breviarii saec. XIV.**, praeterea
in f. a cap. habentur **Excerpta ex SS. Patribus** (Hilario, Gregorio,
Cassiodorio, Hieronymo, Petro Chrysologo) de ecclesia, Sententiae
duae L. Annaei **Senecae**, probationes penna (manu saec. XV.).

1. f. 1—82' I. **Gregorius (Magnus) Papa: Libri (quattuor) dialogorum.**

Inc.: (Q)Vadam die nimijs quorundam secularium

Expl.: hostia ipsi fuerimus. Tu autem domine miserere michi. al.
peccatori AmeN etc. (rubr.). Explicit liber beati Gregorii dya-
logorum quartus etc.

Impress. apud Migne c. p. l. tom. LXXVII. col. 149 ss.

2. f. 83—142 II. (**Burley sive Burlacus Gualterus**): **De vita et moribus
philosophorum.**

Inc.: (D)E vita et moribus philosophorum veterum tractaturus

Expl.: iocundam vitam perueniat. vbi nos perducatur qui est prin-
cipium virtutum et finis Amen Alleluia. naly. seculorum. wypy.
pyntu. vyna. rakusskeho. wrasoyegyewycych. kterezt. senkny
(iocus scriptoris).

De opere cf. Hain repert. bibliograph. Nr. 4112 ss.

3. f. 142—160' (f. 142 et 142' III. f. 143—160' IV.) **Arnestus (de
Pardubiz) archiep. Pragensis: Statuta provincialia** (edita 1349;
praecedente registro).

f. 142—142' **Registrum.**

Inc.: (I)N nomine sancte et indiuidue Trinitatis Arnestus dei
et apostolice sedis gratia Rex magnificus qui facit mira-
bilia magna

Expl.: et pastor nescit.

f. 143 (manu saec. XV. exeunt.) **Martinus Archidyaconus Bechi-**
nensis. — Cf. Cpl. 61 f. 333 et Cpl. 186.

4. f. 160'—173 IV. (**Thomas Palmeranus Hibernus Ord. Min.**): **Summa**
de tribus punctis essentialibus christianae religionis (cum
prooemio).

Prooemium inc.: (R)Eligio munda et immaculata aput deum
expl. (f. 161): sufficiunt ad salutem.

Summa ipsa inc.: (P)Rimus ergo punctus nostre religionis
expl.: compilare decreuit. (alia manu) datum prage Anno domini
1349 die 12 mensis nouembris Archiepiscopatus domini Arnesti
anno 6 (manu IV.) Expliciunt constitutiones siue statuta edita
per dominum (rubr.) Arnestum (nigr.) Archiepiscopum pragen-
sem et cetera (alia manu) Vide post quinque folia reuocaciones
quaedam et moderaciones factas per eundem.

Multae annotationes. — Cf. Cod. Altovad. (Hohenfurth) 59. et Cpl.
61 f. 348' et Cpl. 186 f. 24.

5. f. 173'—178 IV. (**Statuta synodalia archidioecesis Pragensis, et**
quidem):

f. 173'—175 **Joannes V. Ocko de Wlasim archiep. Prag.:** (**Statuta**
synodalia edita 1366).

Inc.: Infra nominati articuli Mandantur vobis omnibus

Expl.: oppressis iusticiam ministrare etc ffinis synodaliū man-
datorum.

Cf. Höfler C. Concilia Pragensia 1353—1413. Prag. 1862, pag. 11
—13 (sed paulo diverse).

f. 175—176 **Joannes (VI. de Jenzenstein archiep. Pragensis):**
(Statuta synodalia edita) 1386. 18. Oct.

Inc.: Johannes dei gratia sancte pragensis ecclesie Archiepiscopus
.... cura officii pastoralis nos vrget

Expl.: gracie pilei.

Cf. Höfler C. l. l. pag. 35 et 29. (paulo alias).

f. 176—177 **Joannes (VI. de Jenzenstein) archiepiscopus Pragen-**
sis: Statuta synodalia (edita) 1387. 18. Oct.

Inc.: Primo intelligatur statutum de cessacione diuinorum

Expl.: abusio dicenda est.

Cf. Höfler C. l. l. pag. 35—36 (ferè eodem modo).

f. 177—177' (**Joannes VI. de Jenzenstein archiepiscopus Prag.:**
Statuta synodalia (edita) 1392 post festum S. Viti.

Inc.: Primum mandatur de tyrannis Iudicibus et iusticiariis

Expl.: et conductu corporis christi.

Nullo fere modo convenit cum Höfler C. l. l. pag. 41—43.

f. 177'—178 (**Statutum synodale incerti temporis**).

Inc.: Item primum mandatum quod vigiliam nativitatis christi

Expl.: a domino Johanne et totidem a moderno Archiepiscopo.

Nihil de hoc statuto apud Höfler l. l. inveni, forsitan est Wolframi de Škworez 1396—1402 archiepiscopi Pragensis.

6. f. 178—178' V. **Arnestus (de Pardubiz) archiepiscopus Pragensis: Constitutiones, revocationes et moderationes (statutorum anni 1349) 1361 18. Oct. (factae).**

Inc.: In nomine sancte et indiuidue trinitatis Arnestus dei et apostolice sedis gratia Mutabilitas condicionis humane

Expl.: dormire non permittant seu cubare.

Cf. Höfler C. l. l. pag. 6—8.

Tegum. poster.: fragm. chart. Urbarii saec. XV. ineunt. (nominantur villae Balkowa et protynecz).

205. Cpl. [817]. 149.

chart. saec. XV. 68 ff. in 2 col. 2.º man. III. Orig. Bohem. Ligat. recent.

f. 1 **Notae breves latinae (man. I.) de Jesu in monte docente et de quattuor causis, cur festum omnium sanctorum institutum sit nec non bohemicae (man. II.) de confessione, de decem praeceptis, de septem peccatis mortalibus, de quinque sensibus.** Continuantur istae notae in Cpl. 149. A. f. 98' et 99. Totus codex humiditate ita affectus et lacer est, ut initia singularum notarum describere nequeam.

f. 2—68' III. (**Vocabularius latinus**).

Inc.: A(particula) indeclinabilis est

Expl.: uita mea et anima. (rubr.) Explicit (paulo superius) (rubr.) Incipit speculum ecclesie libellus sacerdotalis a domino Innocencio papa edito (!) tractans de ordine et numero et significatione sacerdotalium indumentorum et de misterio misse et de confessione et de officiis diuinis et de VII ecclesie sacramentis.

Iste Cod. cum sequente Cpl. 149 A. ab origine cohaesit, sed separatus est, qua de causa Rubrica de Speculo ecclesiae in fine nostri cod. habetur. — Vocabularius praecipue ex Catholico Joannis de Janua desumptus est.

206. Cpl. [817]. 149. A.

chart. saec. XV. 99 ff. in 2 col. 2.º man. V. bohem. Originis. Ligat. recent.

l. f. 1—17' I. (**Hugo a S. Charo Card. Ord. Praed.**): **Speculum ecclesiae** seu libellus sacerdotalis de ordine et numero et significatione

sacerdotalium indumentorum et de mysterio missae et de confessione et de officiis divinis et de septem ecclesiae sacramentis.

Inc.: (I)Nduite vos armatura dei hec uerba sunt scripta Ad Ephesios capitulo VI.º Et intendit Apostolus ostendere

Expl.: in ultimo dicto cuius regnum et imperium sine fine permanet in saecula seculorum Amen tak Boh day.

Cf. Hain 8977 ss. — In Cod. 23 bibliothecae monasterii Campililiensis (Lilienfeld in Austria infer.) tractatus eundem titulum (sine nomine auctoris quoque) habet.

2. f. 17' II. (Nota de numero malorum angelorum).

Inc.: Sanctus dyonisius arropagita dicit decies decem faciunt centum

Expl.: in mundum etc.

Non inveni locum istum in operibus **Dionosii Areopagitae** apud Migne c. p. gr. tom. III. Simile quid habetur in cap. 14 De coelesti hierarchia.

3. f. 17' II. (Versus undecim de ministrante ad missam).

Inc.: Qui seruire cupis respice caute

Expl.: Ob veniam scelerum viginti namque dierum.

4. f. 17' II. (Nota de horis canonicis dicendis).

Inc.: Ad horas canonicas dicendas pertinet ut dicantur scilicet Intellectualiter

Expl.: Congruenter in horis statutis.

5. f. 17'—20 II. Henricus de Marmasia magister: Sermo de conceptione B. (Mariae) V.

Inc.: (S)anctificauit thabernaculum suum In uerbis propositis mystice intellectis

Expl.: in omni sua miseria Quod nobis etc.

6. f. 20—28' II. (Sermones decem festuales, et quidam):

f. 20—21 (Sermo) de omnibus Sanctis.

Inc.: (I)N nupcijs bene ordinatis quilibet

Expl.: nec in cor hominis ascendit.

f. 21—22' In annuntiatione sanctae Mariae sermo.

Inc.: (M)issus est angelus gabriel Beda. Exordium nostre redemptionis

Expl.: quia vocasti me etc fyersichtychayt.

f. 23—24 (Sermo I. in festo Pentecostes).

Inc.: (S)I quis diligit me dicit ewangelium quod cum dominus cenasset

Expl.: perveniamus ad gloriam etc.

f. 24 (Sermo alter in festo Pentecostes).

Inc.: (F)actus est repente de celo sonitus Spiritus sanctus venit in sono

Expl.: et mortuus es etc.

f. 24—25' (**Sermo in festo assumptionis B. Mariae V.**).

Inc.: (I)Ntrauit iehsus in quoddam castellum Solet queri quare hoc ewangelium

Expl.: uitam eternam desiderare ad quam peruenire mereamur dei genitrice adiuuante praestante domino nostro iehsu christo. (rubr.) Amen dicat omni (!).

f. 25'—26 **Thema de assumptione Mariae.**

Inc.: Tercia die induta est hester hic adducit similitudinem

Expl.: negans honorat quod hoc dignetur facere salutemus.

f. 26—26' (**Sermo de animabus fidelium defunctorum.**)

Inc.: (M)ittite partes eis qui non praeparauerunt sibi. Esdre. hodie pueri dilecti sancta mater ecclesia

Expl.: gaudium regni celestis Ideo surgentes rogemus pro eis.

f. 27—28' (**Sermo de passione Domini.**)

Inc.: (O)vos omnes qui transitis Et sunt verba filij dei ad nos omnes

Expl.: passus et mortuus est. Cui est houor potestas et imperium per infinita saecula saeculorum Amen.

f. 28' **Sermo (II.^{ua}) pro defunctis.**

Inc.: Hoc est praeceptum meum In hijs verbis salvator mandat

Expl.: vestimento salutis.

f. 28' **Sermo (III.^{ua} de animabus fidelium defunctorum).**

Inc.: Requiem eternam dona eis Sancta mater ecclesia hodie in principio misse et officij

Expl.: vnum corpus sunt.

Passim annotationes marginales. Hinc inde vocabula bohemica.

7. f. 29—97 I. (**Nicolaus de Biard. Ord. Praed.**): (**Dictionary pau-
perum omnibus praedicatoribus pernecessarius, cum adapta-
tionibus omnium sermonum.**)

Dictionary inc.: (D)Vplex est abstinencia detestabilis et laudabilis

expl. (f. 95): deus suis electis Ad quod nos perducere degnetur qui viuit et regnat in secula saeculorum Amen.

Adaptationes f. 95—97.

De auctore cf. Linsenmayer Ant. Dr.: Geschichte der Predigt in Deutschland. München. Stahl. 1886, pag. 173. In nostra bibliotheca extat idem opus impressum Coloniae in domo Quentell 1505 (Ipl. 184).

8. f. 97' I. **Sermo de novo sacerdote.**

Inc.: (V)as electionis est mihi iste Hec verba dixit dominus ad ananiam

Expl.: separemur a nostro creatore ameN.

9. f. 98—98' III. **Sermo super epistolam, (quae legitur in) dominica infra octavam Ascensionis Domini.**
 Inc.: (E)Stote prudentes et vigilate In uerbis istis hortatur nos apostolus
 Expl.: ad gaudia celestia peruenire etc.
10. f. 98' IV. **(Nota bohémica de) sex (1) (operibus) misericordiae.**
 Inc.: Shrziessil gsem wssety
 Expl.: nepochowal mrtweho etc.
11. f. 98' IV. **(Nota bohémica de) septem donis Spiritus sancti.**
 Inc.: Shrziessil gsem wsedmy
 Expl.: nezzli buoha.
12. f. 98' IV. **(Nota bohémica de septem sacramentis ecclesiae.**
 Inc.: Shrziessil gsem wsedmerzie
 Expl.: vosseho kagi.
13. f. 98'—99 IV. **(Nota bohémica de) novem alienis peccatis.**
 Inc.: Dawagi sie wynen
 Expl.: y newyedomych etc.
 Nota 10.—13. sunt continuatio earum, quae habentur in f. 1 cod. praecedentis.
14. f. 99' V. **(Nota de iis, quae) licite fieri possunt tempore interdicti.**
 Inc.: Primo baptismus parvulorum et adulterum
 Expl.: in medio ecclesie.
15. f. 99' V. **(Nota de iis, quae) denegantur tempore interdicti.**
 Inc.: Primo sepultura cimiterii mortuorum
 Expl.: in articulo mortis dari Nota id est perniciosum.
16. f. 99' V. **(Excerpta ex iure canonico de interdicto).**
 Inc.: de Interdicto ecclesiastico habetur quinto libro de Cretalium
 Expl.: de sententia excommunicationis.
17. f. 99' V. **(Nota de) violatoribus sacrorum canonum.**
 Inc.: Contemptores sacrorum canonum et qui non seruant
 Expl.: de foro competentis licet.
18. f. 99' V. **(Nota) de praedicatione contra laicos.**
 Inc.: Gregorius IX. laicis interdicitur officium praedicationis
 Expl.: multis locis sacre scripture.
19. f. ad calc. membr. V. **(Nota) de imaginibus (sacris).**
 Inc.: d(ecreti parte) 3 venerabiles ymagines etc
 Expl.: quod pro neccessitate (?).
 f. ad calc.' Probationes pennae.

207. Cpl. [817]. 151.

chart. saec. XV. 204 ff. in 2 col. 4.º man. unica Orig. verosimil. Italicae. Ligat. recent.

1. f. 1—132 **Valla Laurentius orator: (Excerpta ex) libris VI elegantiarum (linguae Latinae cum praefatione eiusdem).**

- Praef. inc.: (C)Vm sepe mecum nostrorum maiorum res gestas...
 expl. (f. 3): principium nostrum auspiciemur etc.
 Opus ipsum inc. (f. 4): (D)E usu gramatice. rethorice poetico
 expl.: Stellio Curculio etc Explicit liber Sextus et ultimus.
2. f. 132—133 **Valla Laurentius: (Excerpta ex libello de reciprocis pronomiibus Sui et Suus).**
 Inc.: (N)ota quando interuenit Copula
 Expl.: reciprocationem dixisset etc. Finis est. Deo Gratias.
 Opera 1. et 2. persaepe impressa cf. Hain 15799 ss. f. 133' vac.
3. f. 134—147' **Augustinus Angelus Dathus Senensis: De quibusdam elocutionis praeceptis et mutationis ad Andream Christophori filium.**
 Inc.: (C)Redimus iam dudum a plerisque
 Expl.: ad exercitationem Accomoda.
 Vale etc. Finis est Expliciunt praecepta
 Angeli Senensis. Deo gratias A. M. E. N.
 f. 134 in marg. super. rubr.: Augustinus dathus ad Andream
 Cristofferi filium Ld — De opusculo cf. Hain 5967 ss. Habetur
 etiam in Cpl. 176 f. 1—62 (mutil.)
4. f. 147' **Recepta (metrica) pro salsa.**
 Saluia Scipillum Piper alea (?) Sal petrossillum
 Ex his fit Salsa Nec est Sentencia falsa etc.
 Non est concretum nisi ponatur acetum.
5. f. 147' **(Versus duo de dotibus poëtae).**
 Musa dabit numeros legem dabit artis apollo
 Natura ingenium Cetera Da(t) Studium etc.
6. f. 147' **(Versus duo s.) nota pulchra (de cognitione interioris hominis).**
 Et color et Macies et uestis et omnis egestas
 Ostendunt qualem sensum sub pectore gestas.
7. f. 148—173' **Pomponius Mela: De cosmographia libri tres (cum prooemio).**
 Prooemium inc.: (O)Rtis situm diure (?) aggredior
 expl. (f. 148): altius summa repetetur.
 Opus ipsum inc.: (O)Mne igitur hoc quidquid est
 expl.: athlantici litoris terminus etc. Pomponij.
 Mela de Cosmographia liber tercius explicit. Incipiunt sumpta ex
 libris cosmographie Guidonis Rauennatis.
8. f. 173'—197' **Guido (Pisanus): (Excerpta) ex libris cosmographiae Ravennatis (anonymi, cum prologo).**
 Prolog. inc.: (C)Vm inter omnes homines
 expl. (f. 174): minutius designabo etc.
 Excerpta ipsa inc.: (Y)Talia habens fines ab occidente montes
 excelsos

expl.: eandem hispaniam etc.

Noster textus uberior est quam is, quem ediderunt M. Pinder et G. Parthey in opere: *Ravennatis anonymi cosmographia et Guidonis geographica*. Berolin. 1860. p. 449—556. Nam f. 181'—184 **notas de septem montibus et aquaeductibus urbis Romae** (cf. Ulrichs *Codex urbis Romae topographicus* Wirceburg. 1871 p. 51) et **regiones urbis Romae** cum breviariis suis (edit. apud Ulrichs l. c. p. 3—27) interpolatas habet.

9. f. 197'—204 (**Isidorus Hispalensis S.**): (**Excerpta ex Etymologiarum libro XIII. cap. 16. 17 et lib. XIV. cap. 6.—8. de mari magno, insulis, promontoriis, montibus**).

Inc.: (M)Are magnum est quod ab occasu

Expl.: pyron vocant etc. Finis. Deo. Gratias.

Impressa apud Migne c. p. l. tom. LXXXII. col. 484 ss. et col. 512 ss.

208. Cpl. [817]. 153.

chart. saec. XV. 278 ff. 4.º man. IV. Orig. Ital. Ligat. recent.

ff. a cap. et ad calc. frag. membr. **Missalis cum neumis saec. XII** (cuius fragmenta quoque habentur in Cpl. 144 et aliis).

1. f. 1—92 I. **Valla Georgius Placentinus: De recto modo scribendi.**

Inc.: (a)D PRAEPOSITIO si componatur

Expl.: aëolus diximus. finis.

Textui multa Graeca inserta sunt. — De opere cf. Vsullieme E. Dr.: *Die Incunabeln der kgl. Universitäts-Bibliothek zu Bonn*. Leipzig. Harrassowitz. 1894. (= XIII. Beiheft zum Centralblatt für Bibliothekswesen). Nr. 1180.

2. f. 93—180' II. **Varro M. Terentius: (De lingua latina libri. V. usque ad X. inclus.).**

Inc.: (q)Vemadmodum uocabula essent imposita

Expl.: opus in seruis.

f. 93—115' lib. V.; f. 116—129 VI.; f. 129—141 VII.; f. 141—152 VIII.; f. 152—169 IX.; f. 169'—180' X.

f. 181 vac.

3. f. 182—191 III. **Apuleius alter: De aspirationibus.**

Inc.: (o)Mnis aspirationis nota aut principalis est

Expl.: hic terminus habeatur. τέλος.

De auctore huius et sequentis opusculi cf. Teuffel-Schwabe *Geschichte der römischen Literatur*. 4. Aufl. Leipzig. Teubner. 1882 p. 861. Typis edita sunt a Fr. Osann: *L. Caecilii Minutiani Apulei de orthographia fragmenta*. Darmstadii 1826 p. 85—146. — A f. 182 usque ad finem codex iste valde humiditate passus est.

4. f. 191'—196' III. (**Apuleius alter**): (**De diphthongia**).
 Inc.: (d)Iphthongi quibus ueteres utebantur
 Expl.: fex. faux. plenus. $\tau\alpha\lambda\omicron\varsigma$.
5. f. 197—207 III. **De syllabarum quantitate tractatus**.
 Inc.: PEs in metro dicitur. quod pedis fungatur officio
 Expl.: nemorosa (?) hyacinthos. $\tau\alpha\lambda\omicron\varsigma$. Producta est pituita
 pituita molesta est. $\tau\epsilon\lambda\omicron\varsigma$.
6. f. 207'—213' III. **Plautus (T. Macclius): Extracta (ex eius comoediis)**.
 Inc.: Omnibus amicis quod mihi est cupio esse idem
 Expl.: firme amici sunt. $\tau\alpha\lambda\omicron\varsigma$.
 Comoediae, quae excerpuntur, sunt: Trinummus (f. 207'—208),
 Bacchides (f. 208—209'), Mostellaria (f. 209'—210'), Menaechmi
 (f. 210'—211), Mercator (f. 211—212), Pseudolus (f. 212—212'),
 Poenulus (f. 212'), Persa (f. 213), Rudens (f. 213), Stichus (f. 213').
7. f. 214—226 IV. **Proba: Virgiliocento de veteri et novo testamento**.
 Inc.: (i)Am dudum temerasse duces pia federa pacis
 Expl.: hac casti mancant In religione nepotes Deo gracias Explicit
 virgiliocento alias de ueteri et nouo testamento quem composuit
 proba falconia (!) vxor Adelphi etc.
 Optima editio est in Corpore scriptorum eccles. lat. Vindob. (1888)
 vol. XVI. p. 511 a Carolo Schenkl curata.
8. f. 227—278 IV. **Pius (II. papa): (Epistola ad) illustrem Mahumetum
 Turcorum principem**.
 Inc.: (s)Cripturi ad te aliqua pro tua salute
 Expl.: Christus regnabit In eternum cui est honor et gloria In
 secula seculorum AMEN. FINIS.
 Cf. Hain 171 ss.

209. Cpl. [816. b]. 171.

chart. saec. XV. 94 ff. in 2 col. 8.º man. II. (IL est Joannis de Rabenstein). Orig.
 Ital. Ant. possess.: (Joannes de Rabenstein.) Ligat. recent.

1. f. 1 et 1' I. (**Excerpta philosophica ex Joanne Duns Scoto et Fran-
 cisco de Mayronis**).
 Inc.: Reuerencia est actu interiori reputare
 Expl.: quae in re coniuncta sunt.
 f. 1 in marg. super. (alia manu saec. XV.) De primo principio.
2. f. 2—85' I. (**Explicatio super Francisci de Mayronis Ord. Min.
 Scriptum primi Sententiarum, qui alias conflatus intitulatur
 usque ad lib. I. dist. XIX. q. 1**).
 Inc.: (v)Trum primum principium complexum
 Expl.: Non formalis. Finis Est.
 Permultae adnotationes manu Rabenstein. Forsan Papias in uni-
 versitate lecta est ista explicatio. In comparatione usus sum
 editione Basil. 1489 Hain 10535.

3. f. 85'—88 (**Nota de virtutibus theologicis et moralibus**).
 Inc.: (n)Ota 4^{or} proprietates virtutum theologicarum
 Expl.: obiecto mouentis etc finis.
4. f. 88'—90 II. (**Explicatio alia super Francisci de Mayronis Scriptum primi Sententiarum lib. I. dist. IV. q. 3—7**).
 Inc.: In Illa Questione vtrum divina essentia
 Expl. (per verba): 3.º sic arguitur.
 In fine mutil.
 f. 90'—94' vac.
 Ad ligaturam adhibita **fragment. Gradualis membr. saec. XII.**

210. Cpl. [816. a]. 177.

chart. saec. XV. 238 ff. 8.º man. II. Orig. Bohem. Ant. possesa: Ecclesia parochialis in Friedberg. Ligat. antiqua.

Tegum. exter. (rubr. man. saec. XV.): Nouum testamentum ecclesie in ffridburg. Tegum. inter (alia manu saec. XV.): pater noster Matth. VI. lucie (!) XI.

f. a cap.: **Fragm. membr. Sermonum de tempore saec. XIV.**

1. f. 1—224 I. **Biblia novi testamenti (lat. cum Pericopis epistolaribus et evangelicis de tempore et de sanctis).**

Biblia inc.: (M)Atheus ex iudea

expl. (f. 215): cum omnibus nobis Amen f. 215'—224' Pericopae, in quarum fine rubr.: ffinis finium etc. ut supra.

f. 2 paucae glossae interlineares bohemicae. Hinc inde notae latinae interlineares.

ff. 99' et 100 vac. Evangelia sequunter epistolae Paulinae, actus apostolorum, epistolae catholicae, apocalypsis.

2. f. 224—228 II. (**Sermones tres.**).

I.^{us} de Dom. III. Adv. inc. (f. 224'): Ewangelium hoc primum describit virtutem

expl. (f. 225' per verba): ut digne et laudabiliter.

Videtur in fine mutilus esse.

II.^{us} de nativit. Domini inc. (f. 226): Communiter (?) agitur primum karissimi

expl. (f. 227'): cum suo hospite id est corpore.

III. item de nativit. Domini (f. 228, 228', 225' marg. inf., 225' marg. inf.) inc.: Et invenerunt mariam et yozeph infantem positum in praesepio hic ewangelista describit

expl. (f. 228'): iusti prob deo gratias dignare p Amen.

In duobus prioribus sermonibus vocabulis latinis plures voces bohemicae intermixtae sunt.

Tegum. poster. man. II. (**Explicatio brevis evangelii: In illo tempore pastores loquebantur ad invicem Luc. 2. 15**).

Inc.: Sic pastores ecclesiastici vigilare debent

Expl.: ad viam veritatis.

211. Cpl. [816. a]. 181.

chart. saec. XV. 95 ff. 8.º (219:147) man. V. Ligat. antiqua.

In tegumento exteriori (manu saec. XV.): Materia diuersa. Ad ligandum adhibita fragm. membr. **Missalis saec. XII.**

1. f. 1—57 I. (**Haymo episcopus Halberstadiensis**): (**Enarratio in cantica canticorum, cum praefatione**).

Praefatio inc.: (S)Alomon inspiratus diuino spiritu

expl.: comico stilo compositus est.

Enarratio ipsa inc.: Osculetur me osculo oris sui Desiderantis uox est synagoge

expl.: supernam mercedem consequantur Tu autem domine miserere nobis.

In fine aliquantulum deest. Cf. Migne c. p. I. tom. CXVII. col. 295—356.

f. 1 (in marg. super.): Sancti spiritus Assit nobis gratia.

2. f. 57—59 I. **Sermo de dedicatione templi.**

Inc.: (D)Omnia mea domus orationis vocabitur Hodie solemniizat ecclesia

Expl.: maxime delector etc.

3. f. 59—60' I. (**Sermo de dignitate sacerdotali**).

Inc.: (R)Ecede ad altare Nota hystoria legitur in leuitico

Expl.: ad missam ipsius conuenerant etc.

4. f. 61—91 II. (**Excerpta varia ex sanctis patribus et doctoribus ecclesiae**).

Inc.: (Q)Vid dicemus de te

Expl.: carnis culpa Jeronymus Excute.

Ista excerpta mutila esse videntur.

5. f. 92 III. (**Thema sermonis de sex rebus ad matrimonium requisitis**).

Inc.: (rubr.) Quicumque (nigr.) volunt saluare animas

Expl.: sepeliuit mortuum hircum

In marg. super. rubr. Nupcie facte sunt in etc.

6. f. 92' IV. (**Te Deum hymnus transmutat in honorem B. Mariae V.**).

Inc.: Te matrem dei laudamus

Expl.: defendas in eternum Amen.

Cf. Chevalier U.: Repertorium hymnologicum. Louvain. 1892—1897 Nr. 20157.

7. f. 92' IV. (**Remedium**).

Inc.: Item ad sumendum clistere

Expl.: sicut natura expostulat.

ff. 93—95 vac.

8. f. 95' V. **Benedictio mulleris post partum octava die.**

Inc.: psalmus. leuui. psalmus. deus misereatur nostri

Expl.: graciary (action)es per eundem.

f. 95 per medium scissum.

9. f. 95' V. (**Versus quattuor de tribus, quae necessaria sunt ad pacem servandam**).

Inc.: (Si vis p)acem seruare simul hec tria serua

Expl.: (...) tibi non fuerunt commissa regenda.

212. Cpl. [816. a]. 184.

chart. saec. XV. 165 ff. 8.º (222:151) man. unica. Ligat. antiqua.

In tegumento exter. cedula membr. saec. XV.: Summa Innocencij.

Tegument. anter. et poster.: Fragment. membr. **Breviaril** saec. XIII.

Ibidem probationes pennae.

f. a cap. (membr. manu saec. XV.): Super omnia bona sua constituet eum.

1. f. 1—161 **Innocentius papa IV.: Summa de poenitentia.**

Inc.: (C)Vm miseraciones domini sunt super omnia opera eius

Expl. (f. 155'): quam pro occulto Et hec ad praesens de poenitentia dicta sufficiant AMEN finito libro sit laus et gloria cristo Non videat cristum qui librum subtrahet istum.

ff. 156—161 Registrum, in cuius fine:

(rubr.) Et sic est finis huius opusculi

(vir.) In nomine domini omne genu flectatur

(rubr.) veni dulcis consolator tenebrarum

(vir.) celestium trestrium (!) et infernorum

(rubr.) illustrator pectora purificando diuino

(vir.) quia dominus iehsus in gloria est dei

(rubr.) igne inflamando veni sancte spiritus.

Versus coloris viridis et coloris rubri inter se cohaerent. - Idem opus in Cpl. 164.

2. f. 161' **Nota, quid sit karena.**

Inc.: karena uel quadragera secundum

Expl.: in absolucionem peccatorum suorum et sic est finis.

ff. 162—165' vac.

213. Cpl. [814]. 188.

chart. saec. XV. 142 ff. 8.º (211:141) man. II. Ant. possesa.: (Joannes de) Rabenstein. Orig. ital. Ligat. antiqua.

In tegumento exter. (manu saec. XV.) Vocabularius papapie.

f. 1 (manibus saec. XV.) f. pompeius. Rabenstein papapia.

f. 1'—4 vac.

f. 4' (manu Rabenstein). (**Nota de etymologia vocis Apella**).

Inc.: Apellem aliqui Judeum vocant

Expl.: Judaeus Apella.

f. 4' (eadem manu) (**Nota de opere S. Pompeii Festi**).

Inc.: festus pompeius dicitur fecisse

Expl.: quod sit ita est (ultimam vocem legere neques).

1. f. 5—136 (f. 5—10' I. f. 11—136 II.) (**Festus S. Pompeius**): (**Excerpta ex libris S. Pompeii Festi de verborum significato collecta a Paulo Diacono**).

Inc.: (A)vgustus locus sanctus ab auum gestu

Expl.: vernifera messalia auguria. finis FINIS. Cf. Teuffel W. S. Geschichte der römischen Literatur. 4. Aufl. 1882. pag. 567.

ff. 136—142 vac.

2. f. 142' II. (**Ovidius P. Naso**): (**Exempla duo ex libro I. artis amatoriae de substantivo „pollicitum“**).

pollicitis diues quilibet esse potest v. 444 et Nec time (falso in cod. putimide) promitte trahaunt (!) promissa puellas pollicito testes quoslibet esse (falso pro adde) deos vv. 631. 632.

214. Cpl. [814]. 190.

chart. saec. XIV. 71 ff. 8.º (218:151). Manus unica. Ligatura antiqua.

In tegumento exter. (manu saec. XV.): **Casus Summ(arii) Decretalium**.

Tegumento anteriori et posteriori agglutinatum fragmentum chart. **Breviarii saec. XV.**

1. f. 1—9 **Joannes Andreae: Summa (de sponsalibus et matrimonio)**.

Inc.: (C)risti nomine inuocato

Expl.: vide parte.

Cf. Schulte F. Die canonistischen Handschriften der (Prager) Bibliotheken. Prag. 1868. p. 25 et alibi.

2. f. 10—69' **Casus summarii (librorum quinque Decretalium)**.

Inc.: Firmiter. Dampnamus licet quis

Expl.: Indignum. brevis est Expliciunt casus summarii decretalium.

3. f. 69'—70 (**Nota de additionibus in Decretalibus**).

Inc.: Si vis scire utrum librum

Expl.: sunt in nomine Christi.

ff. 70' et 71 vac.

Tegument. poster. agglut. fragment. chart. saec. XV. **Luc. I. 34—38.**

Adiacet cedula chart. saec. XV. exhibens **Notas rei domesticae**.

215. Cpl. [821]. 202.

chart. saec. XV. 311 ff. 8.º (218:160). man. VIII. Orig. bohem. Ligat. antiqua.

Tegument. int. chart. (**Notae variae variis manibus saec. XV. scriptae, et quidem**): **Gregorius S.: (Excerptum de necessitate contritionis)**.

Inc.: Qui post baptismum

Expl.: annos meos.

Prior pars: „Qui post baptismum“ usque ad „lacrimis conscientiam“ excerpta est ex S. Gregorii homil. X. in Evang. fin. (Migne c. p. l. tom. LXXVI. col. 1114), alteram partem eiusdem sancti non esse puto.

(Nota de significatione rituum in missa pro defunctis).

Inc.: Missa defunctorum non habet gloria

Expl.: ab inicio etc.

(Nota de causa venerationis B. Mariae V. in sabbato).

Inc.: Mariam veneramur in sabbato

Expl.: (im)mobilis stetit haec Albertus pt (?)

Forsan intelligitur Albertus Magnus in opere suo de laudibus B. M. V. vel in quaestionibus super Missus est.

(Vocabula latina in linguam bohemicam versa).

Inc.: pascha 2um Judeos

Expl.: Petulancia ffregirstwo.

(Fragment. passionis D. N. Jesu Christi secundum Lucam, et quidem Luc. 23. 29—33 cum notis musicis).

inc. (per verba): et vbera beata

expl. (per verba): qui vocatur caluarie

In margine infer. Morticina ca morticinia morbo f. a cap. membr. huius codicis saec. XIV. exhibuit fragmenta **legendae bohemicae** de Juda proditore, quae habentur inter Fragn. codic.

1. f. 1—39 (f. 1—22 I. f. 22—33 II. f. 35 et 39 III. f. 35'—38' IV.).

(**Sermones 16 praecipue de tempore, sed et de sanctis ab Adventu usque ad Nativitatem Domini Incl. ab initio et in fine mutili**).

inc. (per verba): gratiose natus

expl. (per verba): verbi incarnatione

Inter ff. 10 et 11 lacuna, ff. 33'—34' et 39'—41' vac.

2. f. 42—43' V. (**Vita S. Nicolai, in fine mutila**).

Inc.: (n)Icolaus dicitur a nicos

expl. (per verba): Quod cum imperator

Desumpta est ista vita ex **Legenda aurea Jacobi Januensis** Ord. Praed.

ff. 44—45'.

3. f. 46—68' (f. 46—48' III. f. 49—49' VI. f. 50—51' III. f. 52—53 VI. f. 53'—56 III. f. 56'—68' IV.) (**Sermones de tempore a Dom. infra Nativ. Domini usque ad Epiphaniam Incl.**).

Inc.: qVanto tempore haeres paruulus est. Gall. 4. Apostolus scripsit (l) gallatis

Expl.: prouidentes bona etc.

ff. 69—70 vac.

4. f. 70 VII. **Apocryphum de tribus regibus in Epiphania Domini.**
 Inc.: In illa nocte sicut christus natus fuit
 Expl.: die moriar.
5. f. 71—309 (quoad maximam partem III. praeter sequentia: f. 76'—78 IV. f. 82 I. f. 85' I. f. 88—88' IV. f. 89'—90 IV. f. 95' V. f. 139 VIII. f. 155'—159' VIII. f. 176—176' I. f. 188—188' I. f. 204—204' I. f. 246—246' I. f. 304'—306' IV.). (**Sermones de tempore per annum**).
 Inc.: (E)cce rex tuus Nota secundum Senecam
 Expl.: fecit hominem (rubr.) Amen.
 Multa ff. connumerata inserta sunt. Multae notae et additiones marginales. variis manibus saec. XV. factae.
6. f. 309'—311 V. (**Sermo de corpore Christi**).
 Inc.: (q)Vi manducat meam carnem Sanctus Johannes qui hausit
 Expl.: in anima et corpore Rogemus.
 f. 311' (manu saec. XV.) Dilectus deo et hominibus deo gratias.
 Tegument. poster. chart. variis manibus saec. XV.: (**Fragment. passionis D. N. Jesu Christi secundum Marcum, et quidem Marc. 15. 15—18 et Marc. 15. 10—14 cum notis musicis**).
 I.^m inc. (per verba): volens populo satis facere
 expl. (per verba): Aue rex iudeorum
 II.^m inc. (per verba): Sciebat enim
 expl. (per verba): mali fecit
 (**Nota: Ad Juuabit eam dominus ultus (!) sui (!) Miserere michi domine et exaudi ora(tionem meam) In norificatudinitatibus Maria pia sis semper nobiscum in via In margine infer. (Nota ex S. Hieronymo.)**)
 Inc.: ffornicatio ac voluptas
 Expl.: brutum efficit animal.
 Utrumque tegumentum inter. vermibus corrosum est.
 Adiacent codici quinque ff. chart., quorum tria priora continent. (**Additiones ad Sermones de tempore per annum f. 71—309 manu III. codicis scriptae**).
 4.^m f. manu, ut puto, Achatii Prenntner, prioris Plagens. (cf. Cpl. 35 et 143) etiam exhibet (**Additiones ad praedictos sermones**).
 5.^m f. manu saec. XV. in una parte: (**Oratio germanica ad B. Mariam V.**).
 Inc.: O dw aller heiligistew
 Expl.: mueter maria aue maria adicitur Das dw dye schuld oder dye sund zwissen gott vnd der sundigen menschen tageleych versueneczt.
 Oratio ipsa persimilis est notissimo Salve regina. In altera parte habentur:

(Excerpta ex SS. Hieronymo, Augustino, Bernardo de dignitate
B. Mariae V.) manu saec. XV.

Inc.: vnde Jeronimus de beatissima virgine

Expl.: laudare non possent.

216. Cpl. [821]. 203.

chart. (ff. 276 et 277 membr.) saec. XV. ineunt. 308 ff. 8.º (217:148). man. II.
(II. est Wenceslai praepositi resignati canoniae Rokycan). Ant. possessa: Wences-
laus praep. resign. Rokycan. Ligat. antiqua imitat.

Tegum. anter. chart. manu saec. XV.

(Nota de his, quae peccatum mortale constituunt).

Inc.: (Nota) si quis peccatum mortale

Expl.: nihil curando de deo.

(Nota) de dignitate (?), quam virgo gloriosa sancta Maria in
hoc mundo habuit.

Inc.: Nota quod virgo maria

Expl.: super omnia est.

1. f. 1—4' I. (Remigius monachus S. Germani Antissiodorensis O. S.
B.): (Interpretatio nominum Hebraeorum ordine alphabetico).

Inc.: Aaz apprehendens

Expl.: Zurim consiliantes eos.

f. 1—4 quattuor columnis scripta sunt. De auctore cf. Migne
c. p. I. tom. CXXXI. col. 50.

f. 5 vac.

2. f. 6—15' II. (Expositio brevis allegorica evangeliorum dominicalium
a dom. I. advent. usque ad dom. XXIII. post Pentec., in fine
mutila).

Inc.: (J)ohannes apok. 4 vidit

expl. (per verba): nam anima nobilior

Continuatio in Cpl. 204 f. 18—25. — f. 16 vac.

3. f. 16' II. Bernardus episcopus Laudensis: De ieiunio quattuor
temporum.

Inc.: (I)eiunium III° temporum a Calixto

Expl.: de nece sui domini etc haec Bernardus Episcopus lodensis
(rubr.) hoc est praedicandum in Autumpno post dominicam XVI
aut XVII sicut annus currit aut in aduentu.

Auctor est forsā Bernardus Talente 1296—1307 episcopus Lau-
densis, sed de hoc nihil apud Fabricium inveni.

4. f. 17—265 (praeter f. 153) II. (Sermones de tempore per annum).

Inc.: (C)Vm appropinquasset iehsus. hoc evangelium applicando

Expl.: Quod perierat et sic est finis.

f. 153'—155' vac. Multae annotationes marginales. — f. 20' (in
fine): haec omnia pe(trus) de stupna. Nescio, utrum omnes ser-

mones an solus f. 18'—20' **Petri de Stupna** sint nec alibi sermones eiusdem inveni praeter sermonem synodalem in Cod. Pal. Vindob. 4518 f. 202—210'.

5. f. 153 II. (maioribus litteris) **(Pseudo) Thomas de Aquino: (Opusculum LVIII de sacramento altaris cap. XXIX, altera pars).** Quare populus non sumit sanguinem sub specie vini sicut sacerdos Racio est triplex (rubr.).

Inc.: Beatus Thomas Sermone XXIX.

Expl.: de calice haec omnia beatus Thomas vbi supra.

Opusculum est spurium cf. Wetzer-Welte Kirchenlexicon XI.² col. 636—638.

6. f. 265'—281' II. **Bonaventura S.: Imago vitae.**

Inc.: (F)lecto genua mea ad patrem

Expl.: in gaudium domini mei Qui est trinus et vnus benedictus in secula seculorum Amen Explicit tractatus Magistri Bonaventure qui ymago vite nuncupatur.

Cf. Cpl. 166 f. 143—177. — Titulus recte est: Soliloquium de quattuor mentalibus exercitiis.

7. f. 282—297' II. **(Explicatio brevis) bohémica super epistolas et evangelia (de tempore).**

Inc.: Scientes wyeducze de sompno zesua

Expl.: quod perierat za hynulo Expliciunt dominice ad (!) aduentu vsque ad dominicam XXIII.

8. f. 297'—300' II. **(Explicatio brevis bohémica) super epistolas et evangelia de sanctis.**

Inc.: Stabat Johannes Stasse yan

Expl.: pokrm wlozyla.

9. f. 301—307 II. **Passio (D. N. Jesu Christi) secundum omnes quattuor evangelistas in bohémico.**

Inc.: wyetely ze po dwn dny

Expl.: ypostawyly straz.

10. f. 307—308 II. **(Nicolaus de) Lyra (Ord. Min.): Divisiones et litterae expositio super (psalmum).**

Beati immaculati, ubi difficilis est littera.

Inc.: hic psalmus et omnes

expl. (per verba): caritas administrat Sequitur legem pone mihi de quo communiter habes hic supra post Interpretaciones biblia in hoc libello.

Sed ibi non inveniuntur, ergo expositio Nicolai de Lyra mutila est et usque ad v. 32 incl. ps. 118 pertinet.

Desumpta est ista expositio ex Postilla notissima Nicolai super biblia.

11. f. 308, 308' et in tegum. poster. chart. II. **(Notae et delineationes chronologicae).**

Inc.: MCCCC X V E V III.

Expl.: ut prius Et sic finitur canon thabule praedictae.

12. f. 308' et in tegum. poster. chart. II. **Wenceslaus** praepositus resignatus canonicorum regul. S. Augustini in Rokyzan: (Notae autobiographicae de vita sua).

Inc.: Sciendum quod Ego frater wenceslaus

Expl.: a(nno) d(omini) M. CCCC. XII.

Documentum electionis Nicolai, successoris nostri Wenceslai, in praepositum Rokyzan. habetur in libro VI. confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidioecesim edit. a Jos. Emler, Pragae 1883 p. 152 ad annum 1405.

217. Cpl. [822]. 212.

chart. saec. XV. 108 ff. 8.º (213:142). man. III. (L. est Blaniconia, quondam parochi in Lissow) Anter. possessor: Blanico, quondam parochus in Lissow. Ligatura antiqua.

1. f. 1—63' I. **Piper: (Sermones de tempore).**

Inc. (per verba): istam est multum forte

Expl.: Cum holofernes obsedisset ciuitatem ierusalem Dic hystoriam Regum Secundo Rogemus Explicit pyper (m. alt. saec. XV. superscript.: merka) de tempore et cetera amen Finitus in die sancti albani infra missam Blaniconis condam rectoris in lissow: Astyem boday ssye natye twa zyenawss. (Quae sequuntur expuncta sunt.) Amen dicant omnia Alleluia Anaconczy mazanecz. Ab initio (sermones in codice incipiunt a Dom. Septuag.) circa 30 ff. et inter f. 8 et 9 desunt 6—8 ff. Sermones hi ab iis, qui in Cpl. 32 Piper vocantur, plane diversi sunt, at iidem (quavis pauciores numero sint), qui a Franz A.: Drei deutsche Mino-ritenprediger aus dem XIII. u. XIV. Jhdt. Freiburg. Herder. 1907 p. 104 ss. **Greculo sic dicto** attribuuntur.

2. f. 63'—64 I. (Notae superstitiosae de virtutibus missae variis auctoribus adscriptae).

Inc.: (p)Rima virtus est audire missam

Expl.: a uia rectitudinis non deviabit. Auctores, quibus ineptissimae sententiae de missa adscribuntur, sunt: Bernardus, Beda, Hieronymus, Ambrosius, Lucas, Augustinus, Paulus, Joannes in apocalypsi.

3. f. 64 I. II. (Versus duo de peccatis in coelum clamantibus, bis repetiti).

Clamitat in celum vox sanguinis et sodomorum

Uox oppressorum merces retenta laborum.

4. f. 64 I. (Remedia duo, alterum contra caducum morbum, alterum contra febres).

Inc.: Ad infirmitatem caduci morbi

Expl.: da comedere infirmo.

5. f. 65—85 II. **Historiae (seu Expositiones tropologicae vel allegoricae 138) collectae ex diversis libris (praecipue sacrae scripturae).**

Inc.: (L)Egitur Judicum quod filii dan

Expl.: cor tuum durum et mollificabitur Expliciunt historie collecte de diuersis libris.

6. f. 85 II. **(Allegoriae tres de Christo et de anima poenitente).**

Inc.: Si quis quereretur uel suspenderetur

Expl.: cum ad eum fugimus.

7. f. 85—108' (f. 85—100' II. f. 101—108' III.) **(Explicatio vocabulorum rariorum in biblis et aliis libris cultus divini occurrentium).**

Inc.: (i)N Ewangeliis quodam vocabula

Expl. (per verba): in manibus quod

In fine mutil.

218. Cpl. [823]. 227.

chart. saec. XV. 257 ff. 16.º (150:104). man. II. (et quidem I.^{or} est ead., quae II.^a in Cpl. 166, nempe Aegydi verosim. canonici Plag.) Anter. posa.: Johannes Bohemus Ord. Praem. (i. e. Joannes Weinmann, can. postea praepos. Plagens.) Ligat. antiqua.

In tegum. exter. cedula chart. agglut., cui manu saec. XV. rubr. inscript.: Aliqui sermones, et alia plura cum vno Tractatu de confessione Item alius Tractatus optimus qui sic incipit videlicet Nolite Judicare sed alia.

1. f. 1- 34' I. **(Sermones varii).**

Inc.: (D)ilexit nos et lauit nos In hijs notantur tria

Expl. (per verba): que fuit figura Finis deest.

2. f. 35—39' I. **Quaestiones (liturgicae).**

Inc.: Quare aqua benedicta

Expl.: vt dulce corde deus diligatur.

3. f. 40—42 I. **(Litterae quattuor).**

Inc.: Sinceris cum affectu orationibus

Expl.: conseruet incolumen Datum in Ruti etc.

Tertia epistola agit de emissionem canonici cuiusdam scelerosi et quarta de remissione (ut puto eiusdem) ex canonica Ruti Ord. Praem. (sub abbate Rutensi Alberto) in canoniam Osterhoviensem.

4. f. 42'—52 I. **(Sermones duo).**

I.^{or} de annunt. B. M. V. inc.: (M)issus est angelus gabriel hodie est principium humane redemptionis

expl. (f. 44'): nomen virginis maria etc

II.^{or} inc. (f. 45): (A)ccipietis donum spiritus sancti actus dicit Gregorius

- expl.: valeat difficulter domino nostro Jhesu christo adiuuante
Qui vivit et regnat per omnia saecula saeculorum amen
5. f. 52—62' I. (**Tractatus de confessione audienda.**)
Inc.: (Q)uemadmodum omnes artes certas regulas habent
Expl.: gaudia possimus obtinere quod nobis praestare dignetur
qui cum patre et spiritu sancto vivit Amen.
6. f. 63—73 I. (**Sermones duo de B. Maria V.**)
I.^{or} inc.: (I)N sole posuit tabernaculum suum. Ps. In hijs verbis
duo notantur
expl. (f. 67): diuinitas in nullo est lesa etc.
II.^{or} inc. (f. 67): (D)Escendi in ortum meum etc Cant. VI.º veniam
accederent verba ista
expl.: hodie descendit in terris AmeN.
7. f. 73'—75 I. (**Paraphrasis super evangelium in festo annuntiationis
B. Mariae V., Luc. 1. 26—39.**)
Inc.: (A)dueniente tempore in quo deus
Expl.: in domum suam etc.
Puto istam expositionem esse, de qua in sua dissert.: „Matthaeus
von Krakau 1891 agit Th. Sommerlad pag. 61, et ideo **Matthaeum
Cracoviensem** auctorem esse credo.
8. f. 75—87 I. (**Notae historicae de**) **Juda proditore, SS. Matthia et
Paulo apost., de S. Agatha mart., de S. Jacobo apost., de
S. Laurentio mart.**
Inc.: (I)Vdas traditor qui postquam vidit
Expl.: et sinum eum reponentes.
Ultima nota de S. Laurentio falso f. 85' habet titulum (rubr.):
Sermo de Sancto Laurencio.
9. f. 87'—93' I. (**Sermones tres.**)
I.^{us} in die palmarum inc.: (C)ivitas parua et pauci in ea In
hac sollempnitate
expl. (f. 89'): Conuertimini ad me etc
II.^{us} de assumptione B. M. V. (particula ttum. sermonis) inc. (f.
89'): (P)Osuit solium eius Tercio quaeritur beata virgo
maria
expl. (f. 90): Gaudeamus omnes
III.^{us} in coena Domini inc. (f. 90): (E)go laui pedes vestros
In ewangelio isto tria sunt nobis notanda
expl.: Si ego laui pedes vestros etc.
10. f. 94—138 I. (**Matthaeus de Cracovia, episc. Wormatiensis**):
(**Tractatus de confessione, qui intitulatur speculum puritatis
et munditiae.**)
Inc.: (Q)uoniam fundamentum et ianua virtutum
Expl.: cum apparuerit gloria tua Ad quam perducatur nos ihesus
christus Amen.

Cf. Cpl. 214 f. 25. Saepe ante initium singulorum capitum notae rubrae germ. aut lat.

11. f. 138'—141' I. **Sermo de S. Nicolao.**

Inc.: (E)Cce sacerdos magnus etc verba proposita proprie conueniunt

Expl.: tribulacionibus nostris AmeN.

12. f. 141' et hinc inde in marginibus nec non in tegum. poster. intus man. I. **Vocabula latina cum interpretatione germanica.**

Inc.: invanescere versuinden

Expl.: exinaniuit vernichtt.

13. f. 142—181 I. (Herolt Joannes O. Praed., alias) **Discipulus: Sermones de Comuni Sanctorum.**

Inc.: (E)Go vos elegi Vnde sciendum est quod nouem sunt signa

Expl.: grauitur puniet et sic est finis sermonum de comuni sanctorum ipsius discipuli AmeN.

Cf. editiones impressas.

14. f. 181—185 I. (Herolt Joannes O. Praed., alias **Discipulus**): **(Sermo XCI. de tempore, de detractone, in dom. V. post Pentec.).**

Inc.: (N)Olite iudicare etc Sciendum est hic quod aliqui

Expl.: debet compescere detractores.

15. f. 185'—189' I. (Herolt Joannes O. Praed., alias **Discipulus**): **Sermo XC. de tempore, de iudicio et suspicione, in dom. V. post Pentec.).**

Inc.: (N)Olite iudicare vnde notandum quod non iudicare

Expl. (in infer. marg. f. 190): bona de alio sentitis.

16. f. 190—249' I. **(Auctoritates morales ex SS. Patribus secundum alphabeticum ordinem materialium).**

Inc.: Dyonisius Amor et odium verum peruertunt

Expl.: dominus est conscius Et sic est finis. l(aus). t(ibi). ch(riste). S. S.

17. f. 250—255 II. **(Modus confitendi).**

Inc.: (P)rimo quod deum meum

Expl.: perducatur animam meam ad celestem gloriam AmeN.

Sequitur **(Remedium breve germanicum)** contra vapores in capite, deinde rubr.: Laudetur deus Mit lieb vnuerkchert, ut sumque man. I.

18. f. 255'—256' I. **Quaestio (super evangelium in) dominica Judica.**

Inc.: Quis ex vobis Modo mouetur hic duplex quaestio

Expl.: bayulans crucem sibi etc AmeN (dein) Item Iste libellus est fratris Johannis bohemii ordinis premonstratensis.

f. 257 vac.

219. Cpl. [823]. 230.

chart. saec. XV. 66 ff. 8.º (226:157), man. III. Ligat. recent.

1. f. 1—35 I. (**Nider Joannes O. Praed.**): (**Formicarius, liber V.**) de somnio vetularum et maleficiatis.

Inc.: (n)Ota ut dicit Sanctus Thomas

Expl.: medicus corporis quam anime Explicit tractatus de sompno vetularum et maleficiatis editus in Concilio Basiliensi.

Pluries impress.

2. f. 36—64 (f. 36—55' II, f. 55'—64 III.) **Lotharius diaconus cardinalis (postea Innocentius papa III.): Liber de miseria humanae conditionis.**

Prolog. inc.: domino patri domine petro Modicum ocij ex inter angustias

expl. (f. 36): per illud humilis exaltetur Sequitur

Liber ipse inc. (f. 36): Qare de causa (wlua expunct) matris meae egressus sum

expl.: ignis ardens in secula seculorum Explicit liber lotharij Cardinalis De miseria humane condicionis etc.

ff. 64'—66' vac. Cf. Migne c. p. l. tom. CCXVII. col. 701 ss.

220. Cpl. [823]. 234.

chart. saec. XV. 350 ff. 16.º (154:107), man. unica Ligat. antiqua.

1. f. 1—345 (**Gratianus**): **Excerpta decretorum (Gratiani, cum prologo, quem f. 1'—19 excipit registrum amplu:n).**

Prolog. inc.: (U)erbum abbreviatum ait propheta

expl. (f. 1'): vtilitas sit lectori.

Excerpta ipsa inc. (f. 19): (H)Vmanum genus duobus regitur

expl.: viderit patrem facientem Deo gratias Expliciunt excerpta decretorum.

f. 1 (ante prologum): Anno domini MCL.^o (annus, quo fere Gratianus scripsit).

2. f. 345'—350 **Arbor consanguinitatis (cum explicationibus et annotationibus).**

Inc.: Abauus Abauia

Expl.: liber est de electione Innotuit.

f. 345' imago picta arboris consanguinitatis, f. 348—349' (incipiendo a: Formatur sic arbor consanguinitatis usque ad: cum filio stipitis) desumpta sunt ex (tractatu) Jo(annis) An(dreae) super arboribus consanguinitatis, affinitatis nec non spiritualis cognationis).

Adiacent duae scedulae manibus saec. XV. scriptae nullius momenti vel valoris.

221. Cpl. [824]. 250.

chart. saec. XV. 90 ff. 8.º (212:145). man. II. Anter. possessa.: (verosim.) Canonica Osterhofen O. Praem. Ligat. antiqua.

f. 1—90' (f. 1—76 I., f. 76'—90' II.) (**Ordinarius Praemonstratensis Ordinis cum prologo, ad usum canonicae Osterhofen**).

Prolog. inc.: (O)rdinem annualis officij

expl. (f. 1): in celesti conscribatur palacio Amen.

f. 84 et ult. mutilata.

222. Cpl. [824]. 254.

membr. saec. XV. 275 ff. 8.º (265:168). man. VI. (L est Nicolai dicti Miliczig L 124). Anter. et hodiern. possessa.: Canonica Plagensis O. Praem. Ligat. antiqua.

f. 1—275' (f. 1—135' et f. 147—265' I., f. 136—142' II., f. 143—143' III., f. 144—146' IV., f. 266—275' V., f. 275' VI.) (**Missale O. Praem. in usum canonicae Plagensis**).

Inc. (f. 7): (A)D te leuavi animam meam

Expl.: eternis gaudijs iubeas sociari P(er) do(minum).

Initiales et miniaturae rudes, sed in initio canonis (f. 136) pulchra littera initialis, plura ff. usque ad marginem praecisa, f. 1 et 126 paulisper detrita.

Ordo singularum partium: f. 1—6' Calendarium (f. 2' ad 5. April manu saec. XVI.: obiit pangracius loder 1523, f. 3' ad 6. Jun. rubr. manu saec. XV.: Memoria domini Norberti), f. 7—127 proprium de tempore (f. 34 epistola in Dom. Sexagesim. in duas partes divisa est, f. 124 legitur rubr. Expliciunt dominice post Trinitatis caerul. per me Nicolaum dictum Miliczig sub anno. d[omini]), f. 128'—135' Gloria et Credo (cum notis musicis), Orationes ad Offertorium, Praefationes (cum notis musicis), f. 136—143' Canon Missae cum orationibus post communionem, benedictione in fine et recessu ab altari, f. 144—146' Missae speciales de passione Domini et de compassione B. M. V., f. 147—225' proprium sanctorum (multae sequentiae), f. 226—234' commune sanctorum, f. 235—265' Missae praecipue votivae et orationes ad diversa, f. 266—275' Missae et orationes pro defunctis.

223. Cpl. [825]. 259.

chart. saec. XV. 342 ff. 8.º (214:147) man. unica. Poss. (forsan ab initio) Canonica Plagensis. Ligatura antiqua.

In tegum. anter. manu saec. XV.: Matutinale de tempore et de sanctis.

In tegum. inter. et poster. fragm. membr. (**tractatus logici**) saec. XIV.—XV.

f. 1—342' **Matutinale de tempore et de sanctis (pro Canonica Germanica O. Praem.).**

Inc. (f. 8): (E)cce dies

Expl. (f. 340'): veni in ortum meum.

Hoc Matutinale continet praecipue Antiphonas, Responsoria, Lectiones. Ordo sequens est: f. 1—6' Calendarium, f. 7 Evangelium: „Ego sum vitis“ cum homilia S. Augustini, f. 7 (**Notae duae historicae** respectu Canonicae Plagensis manu saec. XVI): In anno 33 Electus est Reuerendus pater martinus a suo conventu In die gothardi Eodem anno feria 5^a pentecoste consumpte sunt tres edes in pago schintaw cum 1 puerolo circa 5 horam In anno 34 vnus agrestis vulnerauit me in pago krenau propæ eping in reversione dimidiam partem tibie semi uiuum me reliquid in tritico ob nullam causam sub iuramento anime mee suo nomine fux cristl, f. 8—206' Proprium de tempore, f. 206'—322 Proprium de sanctis, f. 322—340' Commune sanctorum, f. 341—342' Initia evangeliorum in festis sanctorum, f. 342' Evangelium: „Homo quidam peregre proficiscens“ cum homilia (S. Gregorii). — f. 56 vac.

224. Cpl. [456. a]. 31.

chart. saec. XV. 183 ff. partim in una, partim in duabus col. 4.º man. VII. (ad min.). Possessor anterior Stefan Lampl in Peuerbach (Austr. a.). Ligatura antiqua.

1. f. 1—27' I. **Jacobus de Lozanna: Compendium moralitatis** cum diversis tractatibus. Materia alphabetice ordinata.

Inc.: Amor. Naturale est, quod iste homo habens unum oculum melius et intensius videt de eodem oculo

Expl.: Explicit compendium moralitatum, quod ascribitur Jacobo de lozanna.

2. f. 27'—66' I. **Albertus Eppus Ratlsb: (Historia naturalis).**

Inc.: Incipit liber editus a fratre Alberto, quondam Ratispon. Episcopo. Et prius dicendum est de 7 regionibus aëris

Expl.: Explicuit. Amen. Perfecto libro sit laus et gloria Christo.

3. f. 66—69 I. (**Sti. Bonaventurae Commentaria in IV libros Sententiarum Mag. Petri Lombardi. Notae ad aliquas distinctiones.**)

Inc.: Veteris ac nove legis continentiam Distinctio I. Hic dicit, quod sacra scriptura circa res et signa conversatur

Expl.: Quaeritur, utrum mali in inferno peccent.

4. f. 69'—70 I. **Sermo super thema: Hora est jam nos de sopore surgere.**

Inc.: Nox processit, nox est potestas Diaboli.

Expl.: Veni Domine et noli

5. f. 70'—71' I. (**Sermo in festo Philippi et Jacobi.**)

Inc.: Nemo veniet ad patrem nisi per me. Joh. 14. Valerius narrat, quod Publius

Expl.: Domine ostende nobis patrem et sufficit nobis.

f. 72 vacat.

6. f. 73—80 II. (**Explicatio super epistolam Pauli ad Hebraeos cap. I—XIII excepto IV.**)

Inc.: Incipiunt sacrae epistolae Pauli ad Hebraeos. Multifariam multisque modis olim Deus loquens patribus in profetis.

Expl.: ut cum gaudio faciant hoc et non gementes. Explicit.

7. f. 80—85' II. **Exegesis super lamentationibus Jeremiae et oratione eius cap. I—V, cum prologo.**

Inc.: Incipit threnorum. Et factum est, postquam in captivitatem ductus est Israel.

Expl.: nos perducatur.

8. f. 86—88' II. **Sti. Pauli epistolae ad Romanos textus, cap. I—XVI (cap. XV incompl.)**

Inc.: Incipiunt epistolae Pauli p^o ad Romanos.

Expl.: salutatur vos Erastus arcarius civitatis et Quartus frater.

Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vobis Amen.

9. f. 89 II. **Epistola Pauli ad Laodicenses (!). Textus.**

Inc.: Paulus Apostolus non ab hominibus

Expl.: et hanc facite legi Laodicensium et Collossensium etc.

10. f. 89—91 II. **Epistola Sti. Pauli ad Corinthios. Textus cap. I—XVI incompletus.**

Inc. Paulus vocatus Apostolus ex Jesu Christo, gratias ago Deo meo, quo confirmatur vos usque in finem.

Expl.: si quis non amat Dominum nostrum Jesum Christum, sit anathema Marathan

11. f. 91—92 II. **Textus epistolae II. Sti. Pauli ad Corinthios cap. I—XIII. (Incompl.)**

Inc.: Paulus Apostolus Jesu per voluntatem Dei et Timotheus frater, ecclesiae Dei

Expl.: revocat ad fidem.

12. f. 92—93 II. **Textus Sti. Pauli epistolae ad Galatas, cap. I—VI (Incompl.)**

Inc. Paulus Apostolus non ab hominibus neque per hominem, sed per Jesum Christum et Deum Patrem, qui suscitavit eum a mortuis.

Expl.: ego enim stigmata Domini Jesu in corpore meo porto.

13. f. 93—93' II. **Epistola Sti. Pauli ad Ephesios, textus incompl. cum prologo. cap. I—VI.**

Inc.: Paulus Apostolus Jesu Christi per voluntatem Dei, omnibus sanctis, qui sunt Ephesi, et fidelibus in Christo Jesu Benedictus Deus et pater Domini nostri Jesu Christi

Expl.: orantes omni tempore in spiritu et in ipso vigilantes etc.

14. f. 93'—94 II. **Epistola Sti. Pauli ad Philippenses cum prologo. Textus, Incomplet. cap. I—IV.**
 Inc.: Paulus et Timotheus servi Jesu Christi omnibus sanctis in Christo Jesu
 Expl.: Deus meus autem impleat omne desiderium vestrum secundum divitias etc.
15. f. 94—94' II. **Epistola prima Sti. Pauli ad Thessalonicenses cum prologo. Textus incompl. cap. I—V.**
 Inc.: Paulus et Silvanus et Timotheus
 Expl.: Adjuro vos per dominum ut legatur epistola haec omnibus nostris fratribus.
16. f. 94' II. **Epistola secunda Sti. Pauli ad Thessalonicenses cum prologo. Textus incompl. cap. I—II.**
 Inc.: Paulus et Silvanus et Timotheus etc.
 Expl.: Denuntiamus autem vobis fratres ut abstrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinate etc.
17. f. 94'—95 II. **Epistola Sti. Pauli ad Colossenses cum prologo. Textus incompl. cap. I—IV.**
 Inc.: Paulus Apostolus J. Chr. per voluntatem Dei et Timotheus frater hys qui sunt.
 Expl.: Orationi instate, vigilantes in ea in gratiarum actione etc.
18. f. 95—95' II. **Epistola prima Sti. Pauli ad Timotheum cum prologo. Textus incompl. cap. I—VI.**
 Inc.: Paulus Apostolus Jesu Christi secundum imperium Dei salvatoris etc.
 Expl.: Apprehendant vitam aeternam expl.
19. f. 95'—96 II. **Epistola secunda Sti. Pauli ad Timotheum, textus incompl. cap. I—IV.**
 Inc.: Paulus Apostolus Jesu Christi admoneo te ut resuscites gratiam
 Expl.: reddet illi Dominus secundum opera ejus etc.
20. f. 96 II. **Epistola Sti. Pauli ad Titum, textus incompl. cap. I—III.**
 Inc.: Paulus Apostolus, servus Dei Jesu Christi secundum fidem electorum Dei
 Expl.: qui ejusmodi est et delinquit cum sit proprio judicio condemnatus.
21. f. 97—104' III. **Notae variae materiae theologicae, versus finem medicinalis.**
22. f. 105—105' IV. **Excerpta ex libro V. summae theologiae (Sti. Thomae?).**
 Inc.: Circa septimum capitulum de incarnatione.
 Expl.: ecce satisfactionis.
 Dein: Inc.: circa divinam conceptionem et incarnationem, cap. V.
 Expl.: filium Dei demonstrare.

23. f. 106—106' V. **Variae quaestiones, et quidem: De possessione divitiarum.**

Inc.: Verum est, quod sapientes protestantur.

Expl.: et non est finis thesaurorum.

24. **De opibus.**

Inc.: Verum est, quod Abraham

Expl.: ad sacerdotem cuncta faciunt dolum.

25. **De consuetudine divitiarum.**

Inc.: Omnis cupiditas constat naturaliter

Expl.: domus illorum in eternum.

26. f. 106'—136 V. **Tractatus varil ex jure canonico et theologia morali cum antec. registro.**

Inc.: De canonicis statutis.

Expl.: De divortio.

27. f. 136'—138' V. **Compilerium librorum doctorum, et quidem Dionysii Areopagitae, Sti. Augustini, Ambrosii, Gregorii, Ysidori, Joannis Chrysostomi, Fabiani, Damasceni, Anselmi, Victoris, Hugonis, Alani, dein Plinii, Tulli (Ciceronis), Boetii.**

Inc.: Libros doctorum, quos quilibet compilavit

Expl.: Explicuit notitia librorum doctorum.

28. f. 138'—141' V. **Tractatuli ex materia morali etc.**

29. f. 141'—142' VI. **Sermo de themate: Quid est, quod dilectus meus in domo mea facit scelera multa?**

30. f. 142'—146 VI. **De decem (!) petitionibus „pater noster“.**

Inc.: Dixit Jesus discipulis suis: „Sic oratis.“

Expl.: et voluntatis dei super completo.

31. f. 146—151' VI. **De symbolo, Athan. cum prologo.**

Inc.: Credo in unum Deum

Expl.: et vitam venturi saeculi Amen ad quam nos perducatur Auctor et confirmator fidei, Christus Ihesus, qui cum patre et spiritu sancto vivit etc.

32. f. 151'—153' VI. **De petitionibus in „pater noster“.**

Inc.: Pater. Non dubium, quod Thomas de Aquino

Expl.: — in fine posuit Dominus: Amen, et sic est finis Amen.

33. f. 154—155 VI. **Quaestio de libro generationis J. Chr.**

Inc.: Liber generationis Jesu Christi. Quaestio oritur, cur

34. f. 155—162 et f. 168—172' VII. **Tractatus varil ex jure canonico et theol. morali.**

35. f. 173—173' VII.—VIII. **Sermo super thema: Estote misericordes, sicut pater meus misericors est.**

Inc.: Non dicit, estote sapientes et divites

Expl.: diligis quam proximum, quia amas ipsum et non magis te ipsum.

36. f. 173—175' VI. Sermo super thema: Exurgens autem Maria in diebus illis, abiit in montana. Luc. I.

Inc.: Quia angelus dixit Mariae: ecce Elizabeth, cognata tua et ipsa jam concepit in senectute sua etc.

Expl.: quibus bonos promittit et malos.

37. f. 176—176' VI. Sermo in festo Stae. Magdalenae super thema: Stans retro secus pedes ejus. Luc. 7.

38. f. 176'—177 VI. Sermo in festo Stae. Marthae super thema: Intravit Jesus in quoddam castellum. Luc. X.

39. f. 177—177' VI. Sermo de Sto. Laurentio super thema: Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam aeternam custodit eam. Joh. 12.

40. f. 178—179' VI. Sermo in festo Omnium. Sanctorum super thema: Videns Ihesus turbas ascendit in montem Math. 5.

f. 180 vacat.

41. f. 180'—181 VII. Duae notae: prima quibus modis venalia peccata deleantur, secunda, si sanguis Christi stillat super terram vel tabulam vel altare ac pallas etc, quomodo se habet sacerdos.

42. f. 181 Nota de adoratione angelorum.

In ultimo folio 183: Formula alicuius epistolae, in qua apparet nomen oppidi Everding (Efferding in Austr.-sup.).

f. 184': Probationes pennae, inter quas: Honorabili Viro Domino Ulrico vizmer (Wismer?), plebanus in Everding.

In tegum. fragmenta missalis saec. XII et nomen possessoris libri: Steffan Lamppl in Pewerbach (Peuerbach Austr. sup.), manu saec. XVI.

225. Cpl. [825]. 261.

membr. saec. XV. 429 ff. 16.º (167:107) man. IX. (principales). Anter. possess. verosim.: Leonardus Prampegk (f. 144). Ligat. antiqua.

f. 1—429' (f. 1—2' I., f. 3—8' II., f. 10—78' III., f. 79—129' et f. 144—397' IV., f. 129'—130' V., f. 131—142 VI., f. 397'—406 VII., f. 406'—421' VIII., f. 422—429' IX.) **Breviarium Passaviense (ab Adventu usque ad Pentec. exclus.).**

Inc: Deus miseratur nostri

Expl.: facta est alleluia (rubr.) Cole(cta) praedictarum etc.

Breviarium Passaviense esse colligitur ex f. 144, ubi etiam ornamentum rude conspicitur.

Ordo singulorum: f. 1—2' Benedictiones, preces, feriales, suffragia sanctorum; f. 3—8' Calendarium, f. 9 (manu saec. XV.—XVI.)

Hymnus: Ad cenam agni providi; f. 10—129' Psalterium cum canticis dispositum per hebdomadam; f. 129'—142' (f. 142 et 142' manus duae variae saec. XV.) Hymni diversi; f. 143 vac.; f. 144—341 Proprium de tempore; f. 341'—397' Proprium de

Sanctis; f. 397'—429' Commune Sanctorum et de Jedicatione ecclesiae.

226. Cpl. [825]. 262.

chart. saec. XV. exeunt. 420 ff. 16.º (154:112) man. III. Ligat. antiqua.

Tegum. inter. chart. saec. XV.: Vocabula duo latina (dolum, stuppa) germanice explicata, probationes pennae, figura valde rudis.

f. a cap. et ad calc. membr. saec. XII fragment. Antiphonaril neumati.

f. 1—419' (f. 1—27' I., f. 28—315' et f. 325—419' II., f. 322—324' III.) (**Breviarium excerptum Passaviense**).

Inc. (rubr.): KL Januarius habet dies

Expl.: tuo gremio contulisti (rubr.) Collecta ut supra etc. (nigr.) Deo gracias (rubr.) Et sic est finis vere scriptor vlt pecuniam habere Jhesus et maria sunt duo nomina pia.

f. 420 vac.

f. 420' et in tegum. poster. chart. manibus saec. XV. probationes pennae, inter quas: Item der hanns maller ist mir vmb geld vnnd vmb gwünsst vnnd vmb vier tunnen mett Mein brueder ist mier Schuldig Item ha(nn)s ma

In superiore fronte legitur: Psalter.

Ordo singulorum: 1—12' Calendarium (fundamentum sunt festa Passaviensia, sed etiam insunt alia ex aliis dioecesibus); f. 13—14' vac., f. 15—22' Officium parvum B. M. V.; f. 22'—27' Historia S. Stephani protomart., f. 28—265' Psalterium dispositum per hebdomadam, f. 265'—315' Hymni varii de tempore.

227. Cpl. [824]. 253.

membr. saec. XV. exeunt. 73 ff. 8.º (270:172) man. unica. Possessa ab origine: Canonica Plagensis. Ligatura antiqua.

Tegum. inter. et poster. fragm. chart. Bibliorum latinorum cum postillis Nicolai de Lyra etc. impressorum Norimbergae apud Antonium Koberger 1493 (Hain 3170); desuper in tegum. inter. manu saec. XVII. Registrum pro lotione altarium et in tegum. poster. ipso manu saec. XVI. verba sola: Salve regina (cum notis) et Dominus qui

f. a cap. (membr.) Probationes pennae (rubr.)

f. a cap.' (rubr.) 1 B.

f. 1—73' (**Processionale** O. Praem. pro diebus festis cum notis musicis, ad usum Canonicae Plagensis).

Inc.: (H)odie cristus natus est

Expl.: integritatem caritatis. hic et in eterna secula seculorum.

f. 37 in marg. super. additamentum brevissimum manu alia saec. XVI., f. 53 legitur (rubr.): De assumptione sancte marie vir-

ginis Item propter patrociniū nostri monasterij, f. 62—71 habentur Responsoria ad lotionem altarium in Coena Domini, ex quibus forsā aliqua de constructione antiquae canonicae erui possunt.

f ad calc. (membr.) manu alia saec. XVII. Registrum in codice contentorum (sed ttum. usque ad Pascha inclusive).

VI. Codices saeculi XV—XVI.

228. Cpl. [817]. 155.

chart. saec. XV.—XVI. 74 ff. 4.º man. II. Ligatura recent.

1. f. 1—66' (f. 1—24 I. f. 25—66' II.) **Sallustius C. Crispus: De bello et coniuratione L. Sergii Catilinae.**

Inc.: (o)Mnis homines qui sese student praestare

Expl.: gaudium agitabantur. C. Crispi Salustij historia in catilinam foeliciter finit.

Permulae notae marginales et interlineares. — f. 51 inversum.

2. f. 67—74' II. **Homerus P. Aslanus: In historiam Trolanam (carmen latinum).**

Inc.: (i)Ram pande mihi pelide diua superbi

Expl. (per versum 237): Nec non et proles generosa licaonis ibat.

In fine mutil. — Item multae notae. — De opere et auctore cf.

Teuffel S. Geschichte der Römischen Literatur. 4. Aufl. Leipzig.

Teubner. 1882. p. 697 ss. — Noster codex autem cum libro im-

presso Ipl. 216 compactus erat. Adjacet 1 f. membr. in medio

scissum, continens **C. Sallustii Crispi: Catilina**, cap. 10 a verbis:

amultos mortales falsos fieri usque ad cap. 14.: a culpa

vacuus manu saec. XVI. scriptum.

229. Cpl. [818]. 144.

chart. saec. XV. et XVI. ff. 235 in 2 column. 2.º man. IV. (I. man. f. 1—61. II. f. 61—75', III. f. 75'—162, f. 162'—234, IV. f. 162—168'). Ligatura antiqua

Scriptor I. man. est secundum. f. 57' Frater Andreas Obermair de Osterhoven 1460. „Orate quaeso pro scriptore fr. Andrea Obermair de Osterhovn 1460“. Scriptor II. man. verosimiliter quidam Wolfgangus (f. 62').

f. a cap.: Sequitur lectio de expositione humberti super regulam sancti augustini (manu saec. XV.); eod. f.' Sequitur expositio super regulam beati augustini vbi dimissum est (manu saec. XVI.) Eadem nota f. 1 in margine super. manu saec. XVI. Ex his inscriptionibus concludo, nostrum codicem lectioni mensae inservivisse.

1. f. 1—3 I. **Augustinus S. (ep. Hipponensis): Sermo (de vita et moribus clericorum suorum).**
 Inc.: (P)Ropter quod volui et rogavi hesterno die
 Expl.: felicitatis eternitatem.
 Est sermo CCCLV. 1—6. S. Augustini et habetur apud Migne c. p. l. tom. XXXIX. col. 1568—1573.
2. f. 3—4 I. **Augustinus S.: Sermo (alter, de vita et moribus clericorum suorum).**
 Inc.: (C)Aritati vestre hodie de nobis ipsis
 Expl.: de tabula clericorum.
 Sermo CCCLVI. 1.—14. med. impressus apud Migne l. c. col. 1574—1580.
3. f. 4—5' I. **Hieronymus S.: Epistola ad Nepotianum (de vita clericorum et monachorum).**
 Inc.: (P)Etis a me Nepociane karissime
 Expl.: suspicio veneni est.
 Epistola LII. 1.—11. fin. S. Hieronymi edita apud Migne c. p. l. tom. XXII. col. 527—537.
4. f. 5'—6 I. **Augustinus S.: Epistola (ad monachos).**
 Inc.: (S)icut parata est seueritas
 Expl.: habitetis in domo.
 Epistola CCXI. 1.—4. S. Augustini impressa apud Migne c. p. l. tom. XXXIII. col. 958—960.
5. f. 6—24' I. **Hugo de S. Victore (canon. Paris.): Glossa in expositionem regulae sanctissimi patris nostri Augustini episcopi.**
 Inc.: (H)Ec praecepta que subscripta sunt
 Expl.: sed in illo gloriatur Amen.
 Impressa apud Migne c. p. l. tom. CLXXVI. col. 881 ss.
6. f. 25—57' I. **Hugo (de Folieto): (Clastrum animae cum prologo).**
 Prolog. inc.: (L)Ocaturus karissime de hijs que ad edificacionem
 expl. (f. 25): longe fac nomen tuum.
 Opus ipsum inc.: (Q)Voniam de ordinacione claustru materialis
 expl.: quasi labijs murmuracionis laudat etc amen (rubr.) Orate queso pro scriptore fr. Andreas obermair de Osterhouen hec ille 1460
 Totum opus tribus constat partibus; I. (f. 25—41') est lib. II. claustru animae Hugonis de Folieto (Migne c. p. l. tom. CLXXVI. col. 1051—1086), II.^a (f. 41'—50) est lib. III. c. 1—c. 9 med. libri III. claustru animae eiusdem auctoris (Migne l. c. col. 1085—1104), III.^a (f. 50—57') in Cod. 206 (f. 92') bibliothecae Paulinae Monasteriensis in Westfalia Hugoni de S. Victore adscribitur (sed falso).
7. f. 58—58' I. **(Expositio mystica quorundam numerorum in sacra scriptura occurrentium).**

Inc.: (A)Nte abraham vnus fuit omnium gencium populus
 Expl.: pro anno posita inuenitur videlicet (?) circa (?) M 00 II (?)
 Anno domini milesimo quadragesimo nono.

ff. 59 et 60 vac.

8. f. 61—234' (f. 61—75' II. f. 75'—162 et f. 168'—234' III. f. 162—168 IV.) **Humbertus (de Romanis) magister (generalis) Ord. Praed.: Expositio regulae beati Augustini episcopi (cum prologo et registro).**

Prolog. inc.: (C)Ogitanti mihi de sermone

expl. (f. 61): opitulante gratia iehsu christi.

Expositio ipsa inc.: (I)Nter multas et uarias

expl. (f. 232): vincentes coronat. Hoc additur in fine teneri (ut in Cpl. 127 f. 160') (rubr.) etc Et sic est finis (nigr.) Explicit expositio regule sanctissimi Augustini Episcopi patris nostri Edita per fratrem Humbertum magistrum ordinis fratrum praedicatorum (rubr.) etc (nigr.) AMEN.

Registrum f. 232—234', in cuius fine: et ffinito libro sit gloria christo Jhesus maria Amen.

f. 61 in marg. super. (rubr.) Assit in principio Sancta Maria. f. 62' in marg. infer.: Wolfgang. f. 170—185' hinc inde litterae initiales rudi modo depictae.

9. f. 235' (manu saec. XVII) Hora(tius) in Episto(lis) Quicquit delirant reges: plectuntur achiui. Regula Iuris Quid tibi non uis: alteri ne feceris. — Ad ligaturam adhibita fragm. membr. instrumenti de vinea in Wesendorf saec. XV. et Sermonum saec. XVI.

230. Cpl. [452. b]. 97.

chart. saec. XV. (1482 f. 31 et 1474 Lipsiae f. 194; man. III. est saec. XVI). 194 ff. in 2 col. 2° man. VIII. (III. est Wenceslai Zypser praepositi Plagensis 1589—1608). Ant. possess.: (Canonica Plag.). Ligat. recent.

1. f. 1—31 I. (**Compendium artis medicinae secundum ordinem alphabeti; praecedente prologo.**)

Prolog inc.: (caerul.) Presupposita sufficienti cognitione

expl. (f. 1): secundum ordinem alphabeti demonstratur.

Compendium ipsum inc.: (A)aborsum faciunt omnes cause

expl.: ad omnem quod narrauimus deo gratias (rubr.) 1482.

2. f. 31—33' (f. 31 II. f. 31—33') **Remedia varia latina (f. 31—32') et germanica (f. 32'—33').**

Remedia lat. inc.: Contra ydropisin dicit Magister ...

expl.: sinistrum sinistro.

Remedia germ. inc.: fuer wetagen der fuess

expl.: vnd des milcz.

3. f. 33' IV. **Gabriel von Lebnstain mag. Paris.: (Von verschiden) Wasser.**

Inc.: Hie hebnt sich an die Wasser

Expl. (per verba): siech zw stundt

In fine mutil.

ff. 34 et 35 vac.

4. f. 35' III. **(Remedia) contra epilepsiam.**

Inc.: Fimus pavonis bibitus

Expl.: demoniacos sedat.

f. 36 vac.

5. f. 37—79' I. **Receptare [cum appendice (f. 76'—77) et registre (f. 77'—79)].**

Inc. (per verba): Odoriferum ad confortandum

Expl.: cum aqua maiorane. Et sic est finis receptaria.

Appendix inc.: Ad dealbandum faciem et manus

expl.: ficit pulvis Et sic est finis.

6. f. 80—82 II. **(Remedia varia).**

Inc.: (D)yamargariton dicitur a duobus generibus

Expl.: vtatur zz (zuccaro?) condito.

7. f. 82—82' II. **Clisteria diversa.**

Inc.: (C)listeria sunt multiplicia

Expl.: plantaginis et alijs (?).

8. f. 82'—84' II. **(Remedia varia).**

Inc.: (E)lectuarium bonum confortat

Expl.: maxime in orificio.

9. f. 84' II. (Pseudo) **Galenus: Secreta, quae debent dari in corporibus lapsis sanis.**

Inc.: (A)d purgandum humores frigidos

Expl.: non febricitantibus haec Galienus.

10. f. 84' II. **(Versus quinque de sanguine singulis horis fluente).**

Inc.: A nona noctis donec sit tertia lucis

Expl.: Postea flamma viget donec sit nona quietis.

11. f. 85—89 II. **(Remedia varia).**

Inc.: Item ad restringendum fluxum post medicinam

Expl.: quod tibi videtur expedire.

12. f. 89—95' V. **Generale remediorum cum prologo.**

Prolog. inc.: (S)olos divino mandato obedientes

expl. (f. 89): si opus fuerit declarabo.

Textus ipse inc.: (c)Aput in quo cerebrum continetur

expl.: Allium cum gummis. retulit magister Georgius quia meliora emplastra et vnguenta nescit pro practica sua.

13. f. 95'—98' V. **(Tractatus de tuenda valetudine et morbis).**

Inc.: (q)Vatuor anni tempora haec sunt

Expl.: XL d(ie) m(orietur).

Forsan duo diversi tractatus sunt.

14. f. 98' V. **Signa infirmi, si supervixerit an non.**

Inc.: (S)I aures frigide in egrotante

Expl.: et sene dormiente.

15. f. 98' V. **Versus quattuor de signis mortis certissimis.**

Inc.: hijs certis signis moriens cognoscitur eger

Expl.: Mentum submittit leuo lacrimatur scello.

16. f. 99 V. **Rufus: De iudicio sanguinis adiectis versibus de eadem materia.**

Inc.: (S)Angwinem diuersimode inspicimus

Expl.: ypocrates versiculos.

Versus inc.: Versiculos signa cernes quibus experimenta

expl.: Indicat humanam tibi naturam ruituram.

17. f. 99—100 (V. et f. 100 col. 2 II.) (**Remedia varia**).

Inc.: Recipe nepitis apii semen mente

Expl.: da VII cum vino calido (?).

18. f. 99' V. **Versus decem de purgationibus.**

Inc.: Hec sunt pensanda medico purgare volenti

Expl.: hac habitudo bonam dat cuique dietam.

19. f. 100'—102' V. **Compilatio de pestilentia.**

Inc.: (a)D honorem sancte et indiuidue trinitatis et ad rei publice vtilitate(m)

Expl.: morbum euadet deo tamen auxiliante in secula seculorum.
AMEN.

Convenire videtur cum Cod. Pal. Vindob. 4459 (f. 187), in cuius fine legitur: „Hec sunt dicta magistri.... Cancellarii et aliorum magistrorum in preclaro studio montis pessulani.“ cf. Cod. Pal. Vindob. 4978 (f. 89). et Kauffer M. Beschreibendes Verzeichnis der Handschriften der Stadtbibliothek zu Trier. 3. Heft. Trier. 1894. p. 121 (Nr. 306, f. 11').

f. 103 vac.

20. f. 104—184' (f. 104—137' et f. 150—184' VI. f. 138—149' VII.: **(Avicenna): Tractatus quattuor de febribus (in latinum translatus a Gerardo Cremonensi).**

Tractatus I. inc.: (f)Ebris est calor extraneus

expl. (f. 120): frigidis et humidis.

II. inc.: (p)utredo accidit aut

expl. (f. 163): administratione humectantium.

III. inc.: (l)iam sciuit quod in membris

expl. (f. 170'): et cibis alijs.

IV. inc.: (Q)Vandoque accidit aeri

expl.: plurimum est seua. et sic est finis.

Est lib. IV. fen (pars) I. Canonis Avicennae. — ff. 105' et 106' vac. — Hinc inde annotationes saec. XV.—XVI. f. 163 in marg. superiore manu XVII.: pater noster qui es in celis sanctificetur.

21. 184'—191 VII. **Galenus: Liber de differentia pulsuum.**
 Inc.: (Q)Wecumque his qui introducuntur
 Expl.: tensionem quandam arterie breuem. Explicit liber. de differentia pulsuum Galieni. AmeN.
22. f. 191 VII. **Differentiae pulsuum.**
 Inc.: Haec q differentie simplices
 Expl.: in tarditate in alia. Iste sunt viginti quatuor differentie.
23. f. 191'—194 VIII. **Galenus: Liber (alter) de differentiis pulsuum.**
 Inc.: Vtrum pulsus sit motus
 Expl.: post arteria constringitur. et sic est finis libri de differentiis pulsuum Galieni philosophi et medici mirabilis (ac) peritissimi sub anno dominice incarnationis MCCCCLXXIII feria quarta post festum gloriosissime virginis et matris marie assumptionis in lipczk.

231. Cpl. [817]. 154.

chart. saec. XV. et XVI. 262 ff. 4.º man. III. (II. est saec. XVI.) Ant. possess.: (verosim. Joannes de Rabenstein). Ligat. recent.

f. a cap. chart. (manu saec. XVII.): Contenta huius libri.

1. f. 1—39' **Cicero M. Tullius: Orator.**

Inc.: (U)trum difficilius aut maius esset negare

Expl.: imprudenciam suscepisse Finis libri quarti et vltimi C. de oratore.

Falso in Cod. et catalogo (f. a cap.) inscribitur: de oratore.

f. 40 vac.

2. f. 41—44' I. **Poggius (Joannes Franciscus Florentinus): (Epistola ad) Leonardum Aretinum de interitu Hieronymi et Constantiae.**

Inc.: Cum pluribus diebus ad balnea fuisset

Expl.: Jeronimus penas luit.

Cf. Hain 13210 ss.

3. f. 44'—70 I. **Seneca L. Annaeus: De naturalibus quaestionibus (lib. I. et II. 1—41 incl.).**

Inc.: (Q)uantum inter philosophiam interest

Expl.: quod sit patitur.

f. 44' in marg. infer. (manu Joannis de Rabenstein): L. Anei Senecae de naturalibus quaestionibus liber I.

4. f. 71—148' I. **Albertus (Magnus, Ord. Praed. ep. Ratisponensis): Liber de mineralibus et metallis.**

Inc.: (D)E commixtione autem elementorum

Expl.: de facili poterunt cognosci. Explicit liber de mineralibus et metallis.

Cf. Hain 521 ss. -- Opus spurium.

5. f. 149—152' I. **Aristoteles: Tractatus de laudabilibus bonis.**

Inc.: (L)audabilia quidem sunt bona

Expl.: ipsi vituperabilium sunt. Explicit tractatus aristotelis stragillite (!) de laudabilibus bonis.

Opus certissime spurium.

6. f. 152'—155' I. **Alphorabius: Tractatus de ortu et divisione scientiarum.**

Inc.: (S)Cias nihil esse nisi substantiam

Expl.: excelsus super omnes deos.

Cf. Cod. Pal. Vindob. 2473 saec. XIV.

7. f. 156 II. (**Nota germanica de metallis probandis**).

Inc.: Nym ain tegell vnd thue den sand darein

Expl.: pley vnd glassgutt.

f. 157—160' vac.

8. f. 161—179' I. **Statius (P. Papinius): Achilleis.**

Inc.: (M)Agnanimum eacidem formidatamque tonanti

Expl.: Hec memini meminisse iuuat scit cetera mater Aura silet
pupis currens ad littora venit Finis. stacij papinij Surtuli the-
baidos (correct. manu Rabenstein. in) Achilleidos.

Hinc inde notae manu Joannis de Rabenstein. — Praecedunt f. 161
decem **versus argumentum Achilleidos exhibentes, quorum.**

1 (P)Rimus habet thetidis curas et verba querentis

10. Eacides epulantur cantant nocte quiescunt.

9. f. 180—213 III. **Aeneas Silvius (Piccolomini, poeta et Imperialis secretarius; postea Pius papa II.): Epistola de duobus amantibus, Euryalo et Lucretia, ad Marianum Socinum.**

Inc.: (E)Neas siluius poeta Rem petis haud conuenientem
stati mee

Expl.: habet quam mellis vale ex wienna 5to nonas iulias 1444.

Cf. Hain 213 ss.

10. f. 213'—237 III. **Vergerius Petrus Paulus Iustinopolitanus: Libellus de ingenuis moribus adolescentum (ad Ubertinum Carra-riensem).**

Inc.: (F)Ranciscus senior auus tuus

Expl.: videri defuisse. Explicit de Ingenuis Moribus Adolescentum.

Cf. Hain 15981 ss. et Cod. Pal. Vindob. 4159 f. 251'—268.

11. f. 238—250 III. **Lancellotus: Oratio (de liberalibus disciplinis) habita in principio studii Papiac.**

Inc.: (E)Orum qui imprudencia peccant duo esse genera

Expl.: vitam merebitur sempiternam Ad quam nos perducere dig-
netur omnipotens pater qui cum filio et spiritui (!) sancto viu-
it et regnat benedictus in secula saeculorum Amen.

Tota oratio mendose scripta multis vitiis scatet, quae manu altera
correcta sunt.

12. f. 250'—260' III. **Lancellotus: Oratio de laude veritatis habita in principio studii Papiensis.**

Inc.: (U)Erecundiam quam timorem esse dedecoris . . .

Expl.: labore segregata Quam nobis praestare dignetur omnipotens
pater omnipotens filius omnipotens sanctus spiritus Ex quo omnia
et per quem omnia et in quo omnia in saecula seculorum Amen.
ff. 261 et 262 vac.

232. Cpl. [817]. 148.

chart. saec. XV. (man. II. saec. XV.—XVI.) 99 ff. 2.º man. IV. Anter. possessa.
(saltem saec. XVII.): Canonica Plagensis. Ligat. antiqua.

f. a cap. et ad calc. fragm. membr. **Lectionarii saec. XII.—XIII.**
(fragm. eiusdem operis in tegum. anter. et poster. Cpl. 143).

1. f. 1—21 I. **Poggius (Bracciolini Joannes Franciscus) Florentinus:**
Dialogus contra avaritiam ad Franciscum Barbarum (cum epi-
stola dedicatoria).

Epistola inc.: (q)Voniam plures mortalium mi francisce

expl. (f. 1'): et curata defendere.

Dialogus ipse inc.: Cum diebus estiuis Anthonius luscus

expl.: Ita omnes consurrexerunt. Dyalogus Pogij florentini contra
auariciam ad franciscum barbarum explicit.

f. 1 in marg. super. (manu saec. XVII.): Liber Ecclesiae B. V.
Plagensis.

2. f. 21'—22 II. **(Evangelium satyricum contra avaritiam curiae Ro-**
manae).

Inc.: Frequentia falsi ewangelij secundum Marcam argenti. In illo
turbine dixit papa ad romanos

Expl.: et vos rapiatis.

Idem evangelium satyricum habetur in „Carmina Burana“ ed. I. A.
Schmeller ed. III. (1894) p. 22—23 et (ut videtur) in Cod. Pal.
Vind. 4459 f. 106.

f. 22'—24' vac.

f. 185—202' Innocentius VIII. papa: Summaria declaratio bullae
contra Turoos (ca. 1488, non habetur apud Hain). Incunabulum,
quare haec pars libri ad hunc non pertinens seorsim inter in-
cunabula suum locum nunc obtinuit. Vide Catal. Incunab. Ca-
noniae Plagensis Ipl. 707. 7.

3. f. 43 III. **(Versus de indole puerorum singulis diebus hebdomadis**
natorum).

Inc.: Natum quem genuit sol loquax sapiens fit

Expl.: Vrbanus audax malus Antiquus et auarus. ff. 43' et 44
vac. f. 203 vac.

4. f. 204—215' IV. **Udalricus (III. de Nussdorf episcopus Passaviensis):**
(Statuta synodalia edita anno 1470).

Inc.: (U) Dalricus dei gratia Episcopus patauensis pastoralis nostri officium quo deo permittente praesumus

Expl.: aliter non facturi etc. Datum

Impressa apud Hartzheim J.: Concilia Germaniae tom. V. pag. 476 ss

5. f. 216—216' V. **Concilium Basileense: Decretum contra concubinaros clericos editum** (sessio 20., die 22. Jan. 1435).

Inc.: Quicumque clericus cuiuscumque status

Expl.: omni studio laborent.

Impressum in opere: Monumenta conciliorum generalium saeculi decimi quinti. Concil. Basil. Scriptorum tom. II. Vindob. 1873 pag. 773—774.

6. f. 216'—217 IV. (**Bonifacius VIII. papa**): (**Decretum de pedagiis**).

Inc.: Quamquam pedagiorum exactiones tam iure canonico

Expl.: satisfecerint competenter.

Habetur in libro VI. Decretalium III. 20. 4.

7. f. 217 IV. **Paulus (II.) papa**: (**Excerptum ex bulla pedagia et alia onera prohibente**).

Inc.: Item excommunicamus et anathematizamus omnes violatores..

Expl.: prohibita exigunt.

8. f. 217—217' IV. **Bonifacius VIII. papa**: (**Decreta duo**) **de immunitate ecclesiarum**.

I.^{um} inc.: Quoniam ut intelleximus quorundam iusticiariorum
expl. (f. 217'): nullatenus absoluantur.

II.^{um} inc.: Eos qui temporale dominium obtinentes ...
expl.: decernimus subiacerere.

Cf. lib. VI. Decret. III. 23. 4 et 5.

9. f. 217'—218 IV. (**Concilium Basileense: Decretum de excommunicatis non vitandis post denuntiationem**, ex sess. XX. habita 22. Jan. 1435).

Inc.: Ad euitandum scandala et multa pericula

Expl.: quomodo libet suffragari.

Cf. Cpl. 143 f. 215'.

10. f. 218—218' IV. **Casus papales**.

Inc.: ffalsificator litterarum papalium tam principales

Expl.: post denunciacionem.

11. f. 218'—219' IV. **Casus episcopales (in dioecesi Passaviensi)**.

Inc.: Hereticos iudeos Sarracenos eorum fautores

Expl.: vsque facta est remissio.

12. f. 219'—220 IV. **Removendi a communione (in dioecesi Passaviensi)**.

Inc.: Item qui semel in anno non confitetur

Expl.: in praemissis casibus.

13. f. 220—220' IV. **Casus, in quibus incurritur excommunicationis sententia ipso iure.**
 Inc.: Et hoc scire spectat ad confessorem
 Expl.: in tractatu de ecc(lesiasticis) cen(suris).
14. f. 220'—222 IV. **Casus, in quibus percutiens clericum non est excommunicatus.**
 Inc.: Licet ergo manus violentas iniciens
 Expl.: de sen(tentia) ex(communicationis).
15. f. 222—223 IV. **Casus libri sexti Decretalium spectantes ad curatos.**
 Inc.: Ponam iam alios casus libri sexti
 Expl.: vt in e c 2° R°.
16. f. 223—224' IV. **Casus Clementinarum.**
 Inc.: Nunc videndum est de clementinarum casibus
 Expl.: in tenore eiusdem constitutionis etc.
17. f. 224'—226 IV. **Modus excitandi se ad actualem dei dilectionem super omnia et ad gratiarum actionem pro beneficiis a deo acceptis.**
 Inc.: Deus propicius esto michi peccatori
 Expl.: deus meus es tu etc Pater noster Ave maria.
18. f. 226—226' IV. (Gerson Joannes Charlier Cancellarius Parisiensis): **Salubris doctrina, qualiter per triplicem veritatem ore et corde confitendo a statu peccati ad statum gratiae resurgendum (sit).**
 Inc.: Sciens noster misericordissimus pater deus
 Expl.: tales absolvere posse.
19. f. 226'—227 IV. **De satisfactione Sabbati et observatione sacrorum dierum et solemnitatum.**
 Inc.: Primo quilibet christianus die dominico uel festiuo
 Expl.: in saccum sue paupertatis congererit.
20. f. 227—228 IV. **Remedia generalia contra defectus et errores circa formam eucharistiae contingentes.**
 Inc.: Si sacerdos ante Canonem moriatur
 Expl.: cum reliquijs conseriatur (!) etc.
21. f. 228—237 IV. **Thomas de Aquino (S. Ord. Praed.): Summa de articulis fidei et ecclesiae sacramentis.**
 Inc.: (P)Ostulet a me vestra dileccio
 Expl.: surgit corpus spirituale Ad quam gloriam nos perducatur pater et filius et spiritus sanctus Amen.
 Cf. Hain 1423 ss.
22. f. 237—252' IV. **Gerson Joannes (Charlier) doctor theologiae et cancellarius Parisiensis: Tractatus de decem praeceptis et septem peccatis mortalibus, confessione et ceteris ac dispositione in mortis articulo.**

Inc.: (C)ristianitati suus qualiscumque zelato(r) prosperum

Expl.: ut absoluatur etc.

Cf. Hain 7651 ss.

23. f. 252'—272' IV. **Agenda (Passaviensis).**

Inc.: Abrenuncias sathane Respondeat Abrenuncio

Expl.: Sequitur Te deum laudamus etc Deo gratias.

233. Cpl. [454. a]. 71.

chart. (f. 1—5' et 73—151') et membr. (f. 6—72'), saec. XV.—XVI., XVI., XVI.—XVII.; 151 ff. 2° man. V. Ligat. antiqua.

f. 1—5' vac.

1. f. 6—72 I. (saec. XV.—XVI.) **Breviaril Praemonstratensis Capitula, Collectae de tempore et de sanctis Benedictiones, Psalmi poenitentiales, Litaniae, Vigillae defunctorum praecedente Calendario (f. 6—12').**

Inc. (f. 13): (E)cce dominus deus

Expl.: per misericordiam dei requiescant in pace. Amen.

Istud Breviarium destinatum erat pro canonica in dioecesi Pataviensi sita. Inter ff. 44 et 45 magna lacuna. f. 61' (manu saec. XVI) in marg. inf. Collecta de S. Norberto, quae

inc.: Deus qui beatum Norbertum

expl.: digne imitemur. Per dominum

2. f. 72' II. (saec. XV.—XVI.) **Fersteus Joachim: Oratio pro pace.**

Inc.: Deus, cuius miseratio

Expl.: famulari valeamus. Per eundem.

3. f. 73—76 III. (saec. XVI.) **Orationes pro diversis.**

Inc.: (Ad) te nos domine clamantes

Expl.: meremur auerte. Per dominum.

f. 76'—81' vac.

4. f. 82—87 IV. (saec. XVI.—XVII.) **Capitula ad vesperas et matutinas festorum triplicium.**

Inc.: Paratus est Israel

Expl.: palmae in manibus eorum.

5. f. 88—106 V. (saec. XVI.—XVII.) **Hymnarius secundum ritum veterem ordinis Praemonstratensis cum notis.**

Inc.: (C)onditor alme siderum

Expl.: et spiritalis unctio.

Continet hymnos de tempore ab Adventu usque ad Pentecosten.

6. f. 106'—151' vacat.

VII. Codices saec. XVI.

234. Cpl. [824]. 251.

membr. et chart. saec. XVI. (1516 f. 213') 216 ff. 24.º (109:72) man. II. Ligat. antiqua.

f. 1 manu saec. XVII.: Winden.

1. f. 1'—213' I. **Ordinarius novus Praemonstratensis.**

Inc.: (P) Ia fides habet presenciam

Expl.: requiescant in pace AmeN. Explicit Ordinarius ordinis praemonstratensis Ex vero originali ecclesie praemonstratensis et alijs statutis patrum eiusdem ordinis capitulariter congregatis (f. 213) assumptis. nec non veris alijs exemplaribus certudinaliter pro ut nunc tenendus est magna diligencia conscriptus Qui quidem Ordinarius si discordare in certis locis ab antiquo repertus fuerit. sciant hoc humilis frater eiusdem ordinis sufficiente auctoritate et ratione immutatum et sicut hic in isto continetur tenendum (Eadem superscriptio in Ordinario Praem. ante annum 1501 impresso cf. Hain L. Repert. bibliogr. num. 12060). Finito libro Sit laus et gloria christo Laus non scriptori. sed detur summo genitori. Qui est benedictus in saecula Amen (f. 213' rubr.) Anno domini. M.^oCCCCC.^oXVI.^o.

Prologus non habetur, in textu notae musicae, ff. 1', 123', 127', 133' et 213 alia manu saec. XVI. in margine vel loco vacuo additamenta, ff. 130, 132, 133, 135, 138, 140, 141, 143, 146, 148, 151, 154, 156, 157, 159, 162, 164, 165, 167, 170, 172, 173, 175, 178, 180, 181, 183, 186, 191 chartacea sunt, reliqua membr.

2. f. 213'—216' II. **(Intonationes cum notis musicis).**

Inc.: Lectio ysaie prophete

Expl.: Requiescant in pace.

In tegum. poster. membr. saec. XVI. **Richardus de Media Villa (O. Min.): (Excerptum ex eius) Summa sententiarum (de abstinentia in nativitate Domini feria sexta currente).**

Inc.: Si dies natalis domini

Expl.: non sunt reprehendendi haec Richardus de media villa in summa sententiarum (?).

Codex iste mense Aprili 1892 emptus est a librorum veterum venditore (libraria L. Auer in Donauwörth).

235. Cpl. 263. (In scrinio).

membran. saec. XVI (1520 in f. 1'). 59 ff. 12.º (80:110). man. I. Anter. possessor secundum studia Georgii Habich (cf. ejus opus: „Das Gebetbuch des Matthaeus Schwarz," Sitzungsbericht der königl. bayr. Akademie d. Wissenschaften 1910, 8. Abth München, quod praecipue sequor) verosimiliter quidam Matthaeus Schwarz, civis Augsburgiensis, factor et compos domus Fuggerianae, nec non autor celeberrimi libri „Wolfenbüttler Bilderbuch", Possessores sequentes: Director gubernii imp. exp. jub. Wimmer, de quo 19. Mai 1854 Abbas huius canon. Dominicus Lebschy libellum pretio

LX. flor. B. V. pro Canonica Plagensi emit. Ligatura antiqua orig. ex corio rubro cum impressione aurea à l'éventail.

f. 1—59 I. (**Libellus precum Matthaei Schwarz**, civis Augsburg, factoris compotisque domus Fuggerianae).

Textus in lingua germanica compositus, qui cum **decalogo** incipit, ex **precibus**, **invocationibus** et **lamentationibus** consistit, calligraphice admodum pulchre, characteribus nigri et rubri coloris, confectus, ad **autorem Johannem Mittner** spectat, ut ex ultimo folio apparet.

Inc. prologus: Die zehn Gebot, glaub' an ain got, schwer nit bey seinem Namen

Expl. auch nit deins negsten gut.

Inc. textus (rubr.): In der heiligen Dreyheit (nigr.) heilig Dreyherit ein got Erbarin dich unser. (Litt. initial.) Almechtiger ewiger Got: unaußsprechliche: on ende und on anfangk

Expl. du wollest herz dein barmhertzigkeit un̄ und unschuld stellen für mein frevele missetat und mich mit dir führen das ewig reich deines Vaters amen. Johannes Mittner, der hat's geschrieben und

Codex plenus multis initialibus, miniaturis et figuris marginalibus perpulchris coloratis de manu cuiusdam monogrammistae N. R., in quo supra dictus G. Habich quendam Narcissum Renner, miniaturistam Augsburgiensem tamquam artificem agnoscebat.

Imagines fatuorum quatuor: Mag. Leuxlin, Lenz Wessenberger, Kunz Schelcklin et Hurri videntur fuisse imitationes figurarum notarum vagorum Augsburgiensium. — Ceterae Miniaturae, imagines sanctorum, ecclesiarum, regionum, clipeorum etc. imitationes artificum celebrium ex. gr. Burkmayr, Dürer, Altdorfer, Cranach, Caradosso, Boggio etc. forsán fuerunt.

236. Cpl. [824]. 238.

chart. saec. XVI. (1516 f. 18') 28 ff. 16.º (156:105). Manus unica (Joannis Paltram presbyteri f. 18' et 27'). Ligatura recent.

1. f. 1—18' **Hieronymus S.: Epistolae (tres de disciplina christiana tractantes cum notis Introductoris, interlinearibus et marginalibus).**

f. 1—7' **Hieronymus S.: Epistola (LII.) ad Nepotianum de vita clericorum.**

Introductio inc. (f. 1 in marg. infer.): Epistola praesens Jeronimi ...

expl. (f. 1' in marg. inf.): omnes praeminet malicia.

Epistola S. Hieronymi ipsa inc. (f. 1 in marg. super.): Petis a me nepotiane charissime

expl.: quod talis sit confitetur. Τελοϛ. Haec Iheronimus Sacri clericis.

f. 7'—14' Hieronymus S.: Epistola (CXXII.) ad Rusticum monachum de vita monastica.

Introductio. inc. (f. 7'): In hac epistola rusticum gallum

expl. (f. 7'): monet sequi vestigia.

Epistola ipsa inc. (f. 7'): Nichil cristiano foelicius

expl.: sed magna sunt premia.

f. 14'—18' Hieronymus S.: Epistola (CVII.) ad Laetam (in cod. athletam) de institutione monialium a pueritia.

Introductio inc. (f. 14'): Epistola docentis quomodo educanda

expl. (f. 14'): oblectari debeat vt sequitur.

Epistola ipsa inc. (f. 15): Beatus apostolus paulus scribit

expl.: regnis celestibus offerendam. Τελος. Hec diui hieronimi

Epistole. Joannes paltram presbiter rapuit. 1516.

2. f. 19—27' Canones poenitentiales cum prologo (et epilogo nec non notis marginalibus et interlinearibus).

Prologus inc. (f. 19): Quemadmodum turpe est patrono ...

expl. (f. 19'): medicus anime et corporis.

Canones 47 poenitentiales ipsi inc. (f. 20): Canon Primus. Pro peccato mortali

expl. (f. 27): partum sibi supposuit.

Epilogus inc. (f. 27): Studeat ergo quisque

expl.: in illam lapidem mittat. de penitentiis et remissionibus distinctione 6ta capite. 1: Jo(annes) pal(tram) rapuit:

Canonum 47 fundamentum est **Astestanus de Ast O. Min.** Summa de casibus lib. V. tit. 32.

3. f. 28 Arbor consanguinitatis.

Inc.: 4 Abauus abaua 4 (ad utrumque latus versus: non tangunt dextros. qui stant in parte sinistra).

Expl.: 4 Abnepos abneptis.: 4 H cifre superiores debent ad dexteram.

4. f. 28' Arbor cognationis spiritualis.

Inc.: filii Suscipientis baptisantis Confirmantis

Expl.: Susceptus Baptisatus Confirmatus aliam tabulam quaere in libro sequenti suo loco.

237. Cpl. [824]. 239.

chart. saec. XVI. 71 ff. 16.º (151:91). Manus unica. Ligat. recent'

f. 1'—71 (Defensio doctrinae catholicae contra Lutheranos).

Inc.: 1. Joh. 4 a. Omnis spiritus qui soluit Jesum

Expl.: Jhesu Christi et prophetarum.

f. 1 (alia manu) 12. Kr. (forsan pretium libelli). — Adligatus fuerat quondam codex iste libello bibliothecae nostrae impresso, cui titulus est: Enchiridion locorum communium adversus Ludde-

ranos, Joanne Eckio authore. 1529., in quo multae notae marginales eadem manu, qua codex, scripti habentur nec non in fine libelli impressi registrum codicis eadem manu scriptum. — f. 61' (in marg. sinistr. rubr.) Achillica regula pro ecclesiae declarationibus et ordinationibus contra lutheranos (quod forsitan titulus opusculi manuscripti est, cuius auctorem investigare non potui).

238. Cpl. [824.] 240.

chart. saec. XVI. 11 ff. 16.º (157:108). man. II. Ligat. recent.

1. f. 1'—8' I. **Formula examinandi pueros, qui ad coenam Domini adire volunt. Dialogus inter praeceptorem et discipulum.**
Inc.: Quid nam est quod te ad caenam domini
Expl. (per verba): remitti peccati
In fine mutil. Est confessionis protestanticae. — f. 1 Omnia si perdas christum seruare Memento.
2. f. 9 I. **(Versus quattuor) de decem praeceptis legis.**
Inc.: Vnum crede deum, ne iures vana per ipsum
Expl.: Alterius nuptam, nec res cupias alieni.
3. f. 9 I. **(Versus quattuor super) benedictione cibi.**
Inc.: Milia qui parus satiasti corpora pastu
Expl.: Sit morsus linguae sintque venena procul.
4. f. 9 I. **(Versus quattuor in) gratiarum actionem.**
Inc.: Pro tali fecimus grates tibi munere christe
Expl.: Ecclesia (!) serua. Caesareumque caput. (Dein sequitur):
Dicatur semper in fine Kirie eleyson Christe eleyson Kyrieleyson.
pater noster.
5. f. 9—9' I. **(Versus decem). Oratio ante somnum.**
Inc.: Christe pater. deus omnipotens. dulcissime Jesu
Expl.: Tecum caelicolae, sic bene tutus ero.
Probationes pennae manu alia, inter quas: Wer Jesum verlierd hat
als verlohren weil er
6. f. 10 II. **(Erasmus Rottersdamus): (Excerptum ex Adagii eius).**
Inc.: Ἀγχών ἀπομυσομένης id est Cubito emungens
Expl.: cubito emungens.
7. f. 10' I. **(Versus duo ad S. Hieronymum).**
Qui populi doctor Jeronime sancto vocaris
Nos tibi deuotos iam quaesumus vt tuearis. (Sequitur): Hoc distichon
annixum fuit altari patauienti.
8. f. 10' I. **(Versus sex coniugis mortuae ad maritum superstitem).**
Inc.: Quid fles cur luges coniunx charissi (!) vixi
Expl.: Et memor aete(r)ni viue valeque dei.
9. f. 11 I. **(Versus septem de) duodecim mensibus.**
Inc.: Pocula Ianus amat, Februarius algeo clamat

Expl.: Quaerit habere cibum, porcum mactando December.

f. 11' manu (ut puto I.): M. T. Ciceronis epistolarum libri tres, a Ioanne Sturmio puerili educationi confecti. Ioan. Sturmius Iacobi Sturmio fratri. S.

239. Cpl. [824]. 241.

chart. saec. XVI. 22 ff. 24.º (143:97). man. V. Ligat. recent.

1. f. 1 I. **Oratio sacerdoti celebraturo valde utilis.**

Inc.: (rubr.) O Domine ego peccator (nigr.) accedere praesumpsi

Expl.: miseratio disposuerit, sic fiat: Qui vivis et regnas Deus per omnia secula. etc. [(rubr.) Laus Deo.].

2. f. 1'—5' I. **Gebett, zwei schöne andechtige für die Abgestorbenen, wenn man auff ein freythoff gehet, oder in ein grufft, Beynhauss oder Kirchen.**

Precatio I.^{or} inc.: O HErr Jesu Christe, der du dein edles
expl. (f. 3): theülhafftig werden. Amen./

Precatio II.^{or} inc. (f. 3): O Herr Jesu Christe, erbarmt dich
expl.: heyligen vnnd Ausserwöhlten. Amen./

3. f. 6—8 I. **Visitatio sepulchri die sequenti facienda.**

Inc.: Orationes dicendae sundo ad Sepulchrum

Expl.: angelicis choris. Per Christum.

4. f. 8—12 II. **Modus administrandi infirmis sacramentum eucharistiae.**

Inc.: Vermahnung an die vmbstehunnde

Expl.: uti habes, folio. 85./

Quia in fine psalmus 66. dicitur haberi f. 85 et revera iste psalmus in Agenda (vel Actu) Passaviensi 1587 impressa in f. 85 legitur, praesentem codicem quasi appendicem ad Rituale Passaviense 1587 impressum esse puto.

5. f. 12—17' II. **Adhortatio circa exequias defunctorum facienda.**

Inc.: In peractionibus: ut uocant defunctorum

Expl. (per verba): ingedenckh, aller

In fine mutil.

6. f. 18' III. **Adhortatio (germanica) ad paternos.**

Inc.: Allerliebste in den hern

Expl.: uitam accipere mereatur aeternam Pater noster. Ave Maria. Credo in Deum.

7. f. 19—19' III. **Joannes episcopus: (Lectiones IV. V. et initium VI. Matutini) in Dominica Septuagesimae.**

Inc.: Dignitas humanae originis facile agnoscitur

Expl.: uiuere potuisset. Tu. autem. Domine.

Sunt lectiones ex antiquo breviario Passaviensi antetridentino. Auctor verosimillime est Joannes Chrysostomus, sed locum in eius

operibus investigare non potui, quare dubium est, utrum ex opere genuino an spurio citatus sit.

8. f. 20—20' IV. **Todtengesang nach der begrebnus.**

Inc.: Herr Jesu Christ, wahrer mensch vnd Gott

Expl.: der Sonne schein.

Post finem alia manu saec. XVI. adiectio ad stropham 7.

9. f. 21—22 V. **Ordo sepulturae parvulorum.**

Inc.: ¶. Sit nomen Domini benedictum

Expl.: facias congaudere. Qui viuis: etc.

240. Cpl. [820]. 114.

chart. saec. XVI. (1534 f. 37, 1569 f. 87, 1594 f. 41') et XVII. (1602 f. 72, 1603 f. 84, 1613 f. 47, 1618 f. 48 et 54, 1620 f. 60, 1645 f. 20, 1654 f. 6' et 8' 1663 f. 92) 96 ff. 2.º man. XXIII. (l. est Theodoricus lib. baronis a Rödern). Ant. possessa: Theodoricus lib. baro a Rödern. Ligat. recent.

1. f. 1—5 I. **(Theodoricus lib. baro a Rödern): Gegen Anschlag, vber die Herrschafft Eschelberg vnd Liechtenhaag, sambt meiner gantz eigentlichen Erklärung hierauf.**

Inc.: Dass Schlosss Eschelberg, Mayrhoß

Expl.: Leuth Kauff, auf beedes zusammen Per 1000 fl.

2. f. 6—14 (f. 6—6' II. f. 7—8' III. f. 10—11' IV. f. 12—14 V.) **(Acta quaedam in re haereditaria pupillorum Wenceslai Reichardi comitis de Sprinzenstein).**

f. 6—6' **(Litterae Joannis Ludovici comitis de Khueffstain ad Theodoricum lib. baronem de Rödern et Joannem Paulum Spindler de Hoffegg in hac re germ. d. d. 15. Jan. 1654).**

Inc.: Mein dienst in guetem willen

Expl.: vnd mainung. Linz den 15. Jan. 1654.

f. 9' **Sigillum J. L. comitis de Kueffstein.**

f. 7—8' **(Litterae tutorum Sprinzensteinianorum in eadem re ad capitaneum Austriae super. germ.).**

Inc.: Hoch: vnnd Wollgeborner Vnss seind den 10.

Expl.: dienstgehorsam empfelchendt.

f. 10—11 **(Relatio commissariorum statuum in eadem re ad capitaneum Austriae sup. germ.).**

Inc.: Hoch Vnd Wolgeborner Von Eur Gnaden

Expl.: vnns beuelchent.

f. 12—14 **Gräfllich Sprinzenstainischen Vermögen vnd Schuldens Bilancia nach aussweis des hierüber durch Grichtliche Commissarios aufgerichteten Inuentarij.**

Inc.: Herrschafft Tolleth sambt dem Leykhauff 93000 fl.

Expl.: Summa 64284 fl. Interesse 8370 fl.

3. f. 15—16' I. **(Theodoricus lib. baro a Rödern): Anschlag Meiner zu Kriezendorff habenten behaussung vnd weingarten.**

Inc.: Dass wollerbaudte mit Etlichen stuben

Expl.: stain reich dardurch sein worden.

4. f. 17 I. (*Recensio superiorum ecclesiasticorum in Austria super. germaniae*).

Inc.: Ihr Bapstl. Heilligkeit

Expl.: Traunkirchen. Schlierbach.

5. f. 18—19' VI. Memorial über die zue Graffschafft Orth am Thraunsee, befindenden Fischwasser, auch daraus bekombenden Fisch Sortten.

Inc.: Erstlich befinden sich Im Traunsee

Expl.: zue Erhalten sein.

6. f. 20—36' (f. 20—25' VII. f. 27—29' VIII. f. 30—32' IX. f. 33—34' X. f. 35—36' IX.) (*Acta*) In sachen Augustin Helffenbergers Inwohners im Markt Rohrbach, der Zeit am Churbayr. Hof Zu Regenspurg arrestiert, ainen durch ihne beschöhenen schuss vnd hierdurch entleibten Fuerman betr. (ex anno 1645).

f. 20—25' (Verhör von vier Zeugen in der Herrschafft Cantzley zu Falkhenstain am 1. Juny 1645).

Inc.: Thomas Kainlestorffer im Schlägl

Expl.: mit Stillschweigen entlassen.

f. 25' Sigillum Joannis Scherer procuratoris in Falkenstein.

f. 26—29' (Zweites Zeugenverhör in der Herrschafftskanzlei zu Falkenstein am 19. Juni 1645).

Inc.: Carl Lanklmayr Burger zu Rorbach

Expl.: mit Stillschweigen Entlassen worden.

f. 30—32' (Der) Helffenbergischen Gebriedern vnnnd Infreundtn bitten an den Lanndtshaubtman in Osterreich ob der Enns vmb Gnediges fürscreiben vnd Intercession.

Inc.: Hoch vnd Wollgeborner Eur hochgräffl. Gnaden khünnen wir

Expl.: gehorsamblich empfelchen.

f. 33—34' Weinperger Alexander: (Brief an) die Brüder Christoph vnd Hanns Helffenberger, Burger vnd Handelsleuthe zu Rorbach dd. Regenspurg 5. Julij 1645.

Inc.: Ehrnueste füernembe Deroselben schreiben, sambt dem eingeschlossenen

Expl.: vnns alle beuelchenndt.

f. 34' Sigillum Alexandri Weinberger.

f. 35—36' (Brief aus) Linz 6. Juli 1645 (an die Brüder) Christoff vnd Hans Helffenberger.

Inc.: Ehrnueste füernembe Aus dersselben schreiben

Expl.: Gnadenschuz beuelchen.

f. 36' Sigillum.

7. f. 37—39' XI. **General Mandat auf Mal vnd pecken werch ausgegangen Im 1534 Jar In Osterreich ob der Enns.**

Inc.: ICH Helfricht von Meckau Nach dem nu ain Zeit her

Expl.: uillen vnd Maynung Geben den IX tag Julj Anno Jm vier und dreissigisten.

f. 40 vac.

8. f. 41—42' XII. (*Litterae Simonis Graff (?) ad deputatos Austriae sup. Augustanae confessionis in causa foundationis a Georgio Khirchaimer cive Vindobonensi factae dd. Wienn 1. April 1594 germ.*).

Inc.: Wolgeborn Edl Erinder dieselben In gehorsamb

Expl.: segen Beuelhent. Datum Wienn den Erssten Tag Apprilis (!) Anno Vier und neunzigisten.

9. f. 43—47 XIII. (**Testament des Andreas und der Magdalena Mey-singer am Kuphöfl unter der Herrschaft Sprinzenstein dd. 30. März 1613**).

Inc.: In dem Namen der Heiligen Nachdem wir auss natürlicher

Expl.: alle funf vnder Sprinzenstain Beschchen im Schloss Sprinzenstain, Den dreissigisten Monastag (!) Martj, nach Christi vnsers erlösers vnd Seligmachers heiligen gepurt Sechszehenhundert vnd dreyzehnten.

10. f. 48—52 XIV. (**Testament des Georg und der Barbara Wurm-khöringer, Hofschaffner zu Passau, dd. 17. October 1618**).

Inc.: In dem Namen der Heilligen Khundt vnd Zu wissen

Expl.: vnd erpöten.

Sequitur clausula Aegydi Neuhofer iuris utriusque candidati et notarii publici cum eius signo.

11. f. 53—54 XV. **Testamentsabschrift des Organisten Zacharias Prandstetter dd. 22. Febr. 1618.**

Inc.: Erstlich der Schlösser nach der wehrung

Expl.: Treulich verstehen.

12. f. 55—60' XVI. (**Testament des Georg Bücher, Pfarrers zu Hartkirchen und Beneficiaten zu Freistadt und Aschach dd. 12. März 1620**).

Inc.: ICH Georg Bücher Nachdem Ich die Zeit meines lebens

Expl.: Wolff Wiser Apodeckher zu Aschach. Geschehen zu Hardtkhürchen den zwelfften Martij, Jm Sechzehenhundert vnd zwainzigisten Jar.

Sequuntur sigillum testatoris et sigilla quinque testium cum eorum subscriptionibus.

ff. 61 et 62 vac.

13. f. 63—72' (f. 63—66 XVII. f. 66—72 XVIII.) **Fleischordnung (für Linz und das Urfar Schadtlinz) dd. 24. Mai 1602.**

Inc.: Ich hanss Jacob löbl. Erinder hiemit alle

Expl.: willen vnd mainung, Geben Lintz den vier- und zwainzigsten Maij, A^c Sechszehenhundert Zway.

14. f. 73—78' XIX. **Fleischordnung (für das flache Land in Oberösterreich, ca. 1602).**

Inc.: ICH Hanns Jacob Löbl gib denselben Zu uernemen

Expl.: Obrighkait gelangen lassen.

15. f. 79—84' XX. **Lederordnung für Oberösterreich dd. 9. Dec. 1603.**

Inc.: ICH Hanns Freyherr von Haimb Zweifelt mir nicht

Expl.: willen vnnd Mainung Geben Linz den 9. 10bris A^o 1603.

16. f. 85—87' XXI. **Maximilian II. röm. Kaiser: General die doppelte Zapfenmass betr. dd. 22. Martij 1569.**

Inc.: Wür Maximilian der Ander geben euch gnediglich zuuernemen

Expl.: will vnd mainung Geben in vnsser Statt Wien den 22isten tag Martij im 1569, vnsserer Reiche Commissio Domini Electi Imperat in Consilio.

17. f. 88—89 XXII. **Ungelts Ordnung (für Oberösterreich).**

Inc.: Anlag für 2 Emer zu raithen

Expl.: 4ß Zapfenmass.

18. f. 89—90 XXII. **Guettachten Dess Löbl. Ausschuss vndt Herrn Verordneten, die Tüzordnung in disem Erzherzogthum Österreich ob der Enns betr.**

Inc.: Demnach die Löbl. Stendt

Expl.: vndt alternirn sollen.

f. 91 vac.

19. f. 92—96' XXIII. **Extract Auss dem Hochfürstl. Passauerischen Kauffbrief der Herrschaft Hasslach datiert den 20 Xbris Anno 1663.**

Inc.: NEmblichen vnssers erwöhnten Stüffts

Expl.: entgelt vnd schaden.

241. Cpl. [814]. 193.

bombyc. saec. XVI. (ca. 1572) 143 ff. 16.º (182:118) man. unica. Anterior possessor: Joa. Hon. Baro de Seeau (saec. XVII.—XVIII.), dein Canonica Plagensia. Ligatura orientalis coriac. pulchra.

f. 1—143 **Arif ex Schiraz oriundus: Historia romantica de Schamzade et Mihr, cum praefatione, persice.**

Inc. (in lat. vers.): O Deus notam mihi fac viam

Expl.: sicut nova luna.

Praefatio (f. 1—24') continet laudem Dei, prophetae, Ali regis Tahmasp (1523—1575), causam carminis.

In fine 6 lineae laesae, in quibus prosaice praesidium contra visum nocentem etc. petitur, ultimo (arabice): Zulhiddsche 979 (= 15. April. usque ad 14. Mai. 1572). Codex multis miniaturis deauratis ornatus est.

Descriptionem huius et Cpl. 192 codicis debeo clarissimo et humanissimo viro Adolpho Wahrmund Vindobonensi, cui hic quoque gratias maximas ago.

242. Cpl. 1. [In scrinio].

membr. saec. XVI. ineunt. 271 ff. in 1 col. gr. 2.º man. unica (praeter paucas additiones infra notandas). Anterior possessor verosimiliter Canonica Plag. Ligatura antiqua.

Tegum. ant. (chart. saec. XVI) nota: In sinistro choro debet hoc Antiphonale uti (sic).

f. 1—271' **Antiphonarium (Ordinis Praemonstratensis) de tempore et de sanctis, pars aestivalis, cum notis musicis.**

Inc.: (A)lleluja Alleluja alleluja ps. Benedictus

Expl.: Gloria patri et filio et spiritui sancto.

Ornatum litteris initialibus et miniaturis. Verosimiliter tempore Sigismundi Zerer (praepositi Plagensis 1522—1533) scriptum est. Cf. Pröll L. „Geschichte des Prämonstratenserstiftes Schlägl“ Linz 1877 p. 119.

Notae: ff. 29 et 30 chart. s. XVII interpolata, f. 68' et 69 pauca in membrana addita s. XVII, inter f. 115 et 116 parvum f. membr. s. XVI. intercalat., ff. 145' et 146 festum B. M. V. ad Nives manu saec. XVII interpos. inter f. 153' et 154 interpol. Ant. de S. Norberto chart. saec. XVII, f. 214' Ant. in Oct. S. Martini addit. s. XVII, f. 215 lacerum in latere, f. 257 Ant.: O doctor optime addit. s. XVII.

Quia juxta inscriptionem tegum. ant. hoc antiphonario in sinistro choro utebantur, alterum (et eadem pars aestivalis) in dextro choro extitisse necesse est. Neque absonum est, duas quoque partes hiemales antiphonarii praesto fuisse. Qua de causa, cum hoc tantum exemplar extet, tria alia periisse forsitan in rebellione rusticorum saec. XVII ineunt. (1598—1626) verosimile est.

243. Cpl. 2. [In scrinio].

membr. s. XVI. ineunt. 216 ff. in 1 col. gr. 2.º man. unica (praeter paucas additiones infra notandas). Anterior possessor: Canonica Plagensis. Ligat. antiqua.

1. f. 1—192 **Graduale Schlagense (Ord. Praemonstr.) cum notis musicis.**

Inc.: (A)d te levavi animam meam

Expl.: dona nobis pacem.

Notae: f. 55 pars superior desecta; f. 63 et 63', 70 et 71, 105 et 106, 109 et 110, 112' et 113 in marg., f. 114 in marg., f. 135—

151, f. 169' man. recent. s. XVII; f. 103' aliae duae scripturae (una saec. XVI, altera saec. XVII).

2. f. 193—216' **Sequentiae aliquae de festis Domini et una de dedicatione ecclesiae cum notis musicis.**

Inc.: Laetabundus exultet fidelis

Expl.: Flagitamus, da gaudere paradisi gloria alleluja.

Concordant plane cum Sequentiis in Missali secundum ritum, et ordinem sacri Ordinis Praemonstratensis impresso Parisiis apud Jacobum Kerner 1578.

Codex totus ornatus est litteris initialibus et miniaturis ac eadem manu eodemque fere tempore scriptus, quibus Cpl. 1.

VIII. Codices saeculi XVI—XVII.

244. Cpl. [820]. 115.

chart. saec. XVI.—XVII. 55 ff. 2.º man. V. Ligat. recent.

1. f. 1—44' I. (**Diurnale brevius Ord. Praem. excerptum ex Breviario juxta ritum candidissimi Ordinis Praemonstratensis per fratrem Sebastianum a Baden, abbatem Lucensem, ... edito. typis Lucensibus. M. D. xv CXII).**

Inc.: Iam non dicam 79

Expl.: Charisma Sancti Spiritus Amen. Finit Hymnarius de tempore et de Sanctis ad utrasque Vesperas et aliquando aliqui ad horas canonicas ibi requiruntur.

Ordo contentorum hic est:

f. 1—13 Proprium Sanctorum pars aestiv.

f. 13—18 id. pars hiem.

f. 18—21' Proprium de tempore pars aestiv.

f. 21'—37 id. pars hiem.

f. 37—39 et 39'—40 Proprium Sanctorum temp. pasch.

f. 39—39' Festum S. Patris Norberti.

f. 40—42 Hymni de Sanctis.

f. 42—44' Hymni de tempore.

f. 44' (II.) Appendicis instar Hymni de SS. Ursula et sociis ad Vesperas et Laudes.

2. f. 45—50 III. **Officium de SS. Nomine Jesu.**

Inc.: Omnis qui inuocauerit nomen domini

Expl.: Collecta ut supra Laus Deo.

3. f. 50'—51 IV. (**Officium**) **in Translatione diui Wenceslai.**

Inc.: Laus almae sit Trinitati

Expl.: plebis catholicae.

4. f. 51—52 IV. (**Officium in festo SS.**) **Cirilli et Methudii Confessorum.**

Inc.: Dabo sanctis meis fol. 91

Expl.: viri sancti fol. 82 Deus Laus et Gloria.

5. f. 53—55' V. **Officium (parvum) B. M. V. (extra adventum).**

Inc.: **Adiutorium nostrum in nomine domini**

Expl.: **Oratio. Famulorum ut supra.**

In fine manc. Desunt enim Nona, Vesperae et Completorium. . .

Officia 2. usque 5. incl. ordinata sunt iuxta ritum Praemonstratensem.

IX. Codices saeculi XVII.

245. Cpl. [824]. 25°.

chart. saec. XVII. (1620 f. 236'). 273 ff. (f. 239—246' in 2 col.). 8.º (272:206)
man. IV. (I. est Wenceslai Puchamer, can. montis Sion O. Praem.) Ant. possessa.
verosim.: Canonica montis Sion vulgo Strahov Pragae O. Praem. Ligat. antiqua.

f. 1—5' vac.

f. 6—253' (f. 6—229 I.; f. 229' quoad maximam partem II., manu I. superlita; f. 230—236' I.; f. 237—238' II.; f. 239—246' I.; f. 249—252' III.; f. 253—253' IV.) (**Hymnarium et Antiphonarium Ordinis Praemonstratensis cum notis musicis**).

Inc.: (C)onditor alme syderum

Expl.: dirigantur et actus Alleluia. Magnificat.

Constat ex variis partibus, quae etiam in registro (f. 239—246') distinguuntur et hic sequuntur:

f. 6—131' **Hymnarium** et quidem f. 6—44 Hymni de tempore, f. 45—106 de sanctis, f. 107—124' de communi sanctorum, f. 125—131' (quasi additamentum) de ss. nomine Jesu. — f. 68 legitur (rubr.): Alij Hymni iuxta ritum ac Breuiarij Magdeburgen. consuetudinem, pertinent usque ad f. 71 et sunt (tres de Visitatione B. M. V.) auctore Joanne de Jenstein, archiepisc. Pragensi. (Cf. Dreves G. M.: Die Hymnen Johann's von Jenstein. Prag. 1886 p. 67 ss.) — Hoc hymnario usus est G. M. Dreves in Anal. hymn. medii aevi. Vol. IV. Liturgische Hymnen des Mittelalters. Leipzig. 1888.

f. 132 vac.

f. 133—253' (**Antiphonarium** i. e. Antiphonae Responsoria, Versiculi et alia id genus.) et quidem: Officia diurna S. Norberti (f. 133—137') Visitationis B. M. V. (f. 137'—143), Transfigurationis Domini (f. 143—147'), Matutinae in sacro triduo et Vesp. I. Pasch. (f. 147'—179') Matut. et Vesp. II. Pasch. (f. 179'—183'), Responsoria ad minores horas de tempore et de sanctis per anni circulum (f. 184'—200'), Benedicamina (i. e. modulationes variae versiculi Benedicamus Domino praecedente textu f. 200'—204'), f. 205 vac., Accentus una cum tonis eorumque differentiis (f. 206—218'), Te Deum Laudamus (f. 218'—220'), Officium defunctorum (f. 221—228'), Commendatio maior (f. 229—229'), Ordo sepulturae (f. 230—236'), Responsoria brevia (ad

Tertiam, Sextam, Nonam) de pluribus Virginibus, de Transfiguratione Domini et de Assumptione B. M. V. (f. 237—238'), Registrum (f. 239—246'), ff. 247—248' vac., Antiphonae et Responsoria in festo SS. Nominis Jesu (f. 249—253'), ff. 254—273' vac.

f. 236' (rubr.) Anno Domini 1620. 5 die Aprilis incoepi hoc opusculum scribere. Finiui uero eodem anno. in Festo S. Joannis Euangelistae. 27 die Decembris.

Quicumque hoc opusculum inspexerit orare non grauetur unum P (nigr.) ater (rubr.) et A (nigr.) ue pro Fratre W (nigr.) enceslao (rubr.) P (nigr.) uchamero (rubr.) M (nigr.) onesterij (rubr.) B (nigr.) eatae (rubr.) M (nigr.) ariæ (rubr.) V (nigr.) irginis (rubr.) M (nigr.) ontis (rubr.) S (nigr.) ijon (rubr.) P (nigr.) rofesso. ac scriptore huius operis. (rubr.) S (nigr.) ub tuum praesidium benedicta et gloriosa.

246. Cpl. [824]. 243.

chart. saec. XVII. (inter 1620 et 1648) 240 ff. 24.º (140 : 94) man. unica. Anter. possessa: Franciscus Freisleben can. et postea abbas Plagens. (1648 et 1667) nec non Bernardus Vötting, prior Plagens. (1648). Ligatura antiqua.

f. 1—3' vac.

f. 4 Admodum Reuerendo Domino, Religiosissimo in Christo Patri Bernardo Vötting Ordinis Praemonstratensis Ecclesiae Plagensis Canonico et Priori vigilantissimo, aeternum beatos natales vouet sui faciens deuotam memoriam: 20 Aug: 648 A puero notus et Indignus Confrater Fr: Franciscus Freisleben. — Anno 1666 7 Januarij electus Abbas Plagensis. 7 Februarij infulatus Passauj: reuidit et tenere ab antiquo recognouit affectum respective: confrater perpetuus Franciscus Abbas Anno 1667 (appositum est sigillum Francisci Freisleben abbatis rubrum).

1. f. 5—99. **Vita misericordissimae Dei genitricis Mariae.**

Inc.: (V)t Deus omnipotens inaestimabiles gratiae

Expl.: adoratur ut nostra Aduocata AMEN.

2. f. 100—182 **Virtutes Beatae Mariae Virginis imitandae.**

Inc.: (H)Vmilitatis proprium est parui se facere

Expl.: Omnia haec miser patientissime tulit. 1185. Quoniam inter imitatores B. M. V. persaepe sodales Soc. Jesu enumerantur, saltem illae partes libelli, quae de imitatoribus B. M. V. agunt, a quodam S. J. conscriptae esse videntur. — f. 179' citatur Vita Archangeli Capuccini 1620 edita.

3. f. 183—221'. **Exercitia et devotiones Sanctorum erga Beatam Virginem.**

Inc.: (S)E (rubr.) (nigr.) dmundus Cantuariensis Archiepiscopus ...

Expl.: nuper contigit.

Forsan etiam a patre S. J. conscripta. — f. 205 Alphonsus Rodriguez 1617 mortuus esse dicitur et f. 221' Trismegistus Hieremiae Drexelii S. J. citatur.

4. f. 222—227'. **Angelus Custos Sanctus exultat hominem ad amorem B. Mariae Virginis.**

Inc.: (L)Oquar tecum, fili mi,

Expl.: viues nobiscum in aeternum. Ad maiorem Dei Deiparaeque et S. Augustini honorem et gloriam. FINIS.

f. 228—231' Registrum tractatum praecedentium.

f. 232—240' vac.

247. Cpl. [825]. 258.

chart. saec. XVII. (1623 f. 8 et 273) 296 fl. 16.º (196:149) man. unica (Francisci Frantii O. Praem. Strahoviensis). Possessor ab origine: Canonici Plagensis. Ligat. antiqua.

f. 1 vac.

1. f. 2—3' **Litaniae B. M. V. singulis dominicis cantandae.**

Inc.: (K)yrie eleison

Expl.: super nos semper. Per Christum Dominum nostrum. Amen. Differunt a litanis sic dictis Lauretanis.

f. 4—7' vac.

2. f. 8—274 **Processionale secundum ritum candidissimi Ordinis Praemonstratensis. Anno M. DC. XXIII. Monasterii Plagensis.**

Inc.: (A)Sperges me Domine

Expl.: a protoparente edita.

f. 8 et f. 273 tituli pulchre picti, in altero titulo legitur rubr.: Scriptor mente pia tantum petit Ave Maria Anno 1623. Quarta Decemb: finitum. Fr(ater) Fran(ciscus) P(rofessus) M(ontis) S(ion), de quo cf. Pröll L.: Geschichte des Prämonstratenserstiftes Schlägl. 1877. pag. 234 not. 1. Multae litterae initiales pictae. f. 248 alia manu supplet. ff. 153'—154' et 234 vac. f. 8'—268 Processionale, in quo f. 259'—260' Litaniae Lauretanae, f. 260'—263' Responsoria ad lotionem altarium in coena Domini, f. 263'—268 Benedictio contra tonitrua; f. 269—272' Registrum; f. 273—274 additamentum breve ad Processionale. f. 274'—296' vac.

248. Cpl. [824]. 257.

chart. saec. XVII. (1624 f. 4) 273 fl. 8.º (252:158) man. unica (Joannis Schicham canonicus Strahoviensis O. Praem.) Ant. possess.: Wilhelmus (Capreolus) praepositus Plagensis O. Praem. Ligat. antiqua.

f. 1—3' vac.

f. 4—266' **Feriae tres Septimanae sanotae una cum Officio, Commendatione ac Conductu Mortuorum Secundum usum Ordinis Praemonstratensis pro R.^{mo} D. D. Wilhelmo Praeposito**

Monasterii Plagensis Vigilantissimo. Collectae per F. Joannem Schicham Professum Strahouiensem Anno 1624.

Inc. (f. 8): (Z)elus domus tuae

Expl. (f. 266): requiescant in pace (caerul.) (A) (nigr.) men (rubr.)
Laus Deo Virginique Gloriosissimae Mariae Protectrici Plagensium (caerul.) **Est commune mori mors nulli parcit honori**
f. 266') Diues et fortis veniunt ad funera mortis.

Ordo: f. 4 titulus pictus, f. 4'—7 vac., f. 7'—155' Officium matut. et laud. in triduo sacro, f. 155'—209' Officium defunctorum, f. 209'—233 Commendatio maior mortuorum, f. 233'—266 Ordo sepeliendi, f. 267—273' vac. Per totum textum litterae initiales pictae. Habentur etiam notae musicae.

249. Cpl. [820]. 113.

chart. saec. XVII. (1635) 36 ff. 4.º man. unica. Ant. poss.: Isaacus Volmar, legatus Cacsareus in pace Guesthphaliana (juxta catalogum bibliothecae Steinherrianae, quae a canonis Plagensi coempta est). Ligat. antiqua.

f. 1—3 vac.

f. 4—33 (Instrumentum pacis Pragae die 30. Maii 1635 inter Ferdinandum II. et Joannem Georgium I. electorem Saxoniae initae cum eiusdem publicatione dd. 12. Junii 1635. germanice. Apographum).

Inc.: Kundt vnd zu wissen sey hiemit

Expl.: im Achzehenden Jahr.

f. 34—36 vac.

Collatio copiae facta est ab Hieronymo Ammon Norimbergensi imp. auct. notario publico 22. Junii 1635. Impressum in Theatro Europaeo III. p. 472—485 et 489—490.

250. Cpl. [824]. 244.

chart. saec. XVII. (1642 f. 6) 310 ff. 8.º (209:153). man. unica (Dominici Wirth aut Benedicti Fischer, can. Plagens.). Ligat. antiqua.

f. 1—5' vac.

f. 6—304 (Commentatio) in universam Summam Theologicam Divi Thomae Aquinatis. M. DC. XLII.

Prooemium inc. (f. 7): Theologia secundum Etymologiam vocabuli ..
expl. (f. 9): ipsius suppetias postulamus.

Commentatio ipsa inc. (f. 9): Vtrum praeter Philosophicas disciplinas sit necessaria

expl.: fuit missus Vide Litt: S: Thomae. Et Haec de DEO secundum essentiam et TRINO in PERSONis ad eiusdem maiorem GLORIAM sint Dicta.

f. 304'—310' vac. — Sunt verosimillimae praelectiones P. Caroli Jacobi O. S. B. Andecensis, habitae in universitate Salisburgensi,

sub quo tunc temporis Dominicus Wirth et Benedictus Fischer una cum Francisco Freisleben (omnes can. Plagenses) theologiae scholasticae studuerunt. — f. 244 nota de praelectione die 28. Augusti ommissa.

251. Cpl. [820]. 112.

chart. saec. XVII. (1647) 83 ff. 4.º manus unica. Ant. possess.: Ernestus Klinger, parochus in Taufkirchen ad Trattnach fluvium (cuius dono anno 1891 bibliothecae Plagensi cessit). Ligat. recent.

f. 1—82 **Brief: vñnd Inuentui Prothocoll bey der Herrschafft Roith (in Austria superiore). Vom Ersten Januarij biss Lessten Decembris Anno 1647.**

Inc.: Georg Gstatter noch ledigs

Expl.: zue Gättring. 25. Juny A^o 1647.

f. 83 vac.

252. Cpl. [820]. 116.

chart. saec. XVII. 7 ff. 2.º man. unica. Ligat. recent.

f. 1—7' **Ordinarius Praemonstratensis Ordinis (cap. I. usque ad cap. X. incl.).**

Inc.: Pia fides habet Praesentiam

Expl. (per verba): per octauam eius dicenda est.

In fine manc.

253. Cpl. [824]. 42.

chart. saec. XVII. (1664). 48 ff. 16.º (153:90) man. unica et anter. possess.: Godefridus Kleber, canonicus, postea abbas Plagensis. Ligat. recent.

f. 1—42' **Aquinas Philippus: Lexicon siue Dictionarium Hebraeum ad inuestigandas radices methodus breuissima ac facillima. Primigeniae voces cum thematum ratione inuestiganda. 1620. nunc A.^o 1.6.6.4..7. Februar. F.(rater) G.(odefridus) K.(leber) P.(rofessus) P.(lagensis).**

Inc.: abat Spica. Martius. viror.

Expl.: tachra Lorica.

Auctori huius opusculi 1620 impressi ab origine nomen Judaicum Mardochai fuit, post baptismum vero se nominavit **Philippum ab Aquino.**

f. 43—48' vac.

254. Cpl. [824]. 245.

chart. saec. XVII. (1665 f. 83' et 1666 f. 286'). 287 ff. 16.º (185:151) man. unica I. W. (forsan Joannis Wöss, can. Plagens.) Ligat. antiqua.

In tegum. anter. et poster. **fragm. membr. Psalterii saec. XV.**

f. 1—4' vac.

f. 5—286' **Freisleben Franciscus, can., postea abbas Plagensis: Cursus theologicus speculativo-practicus super tertia parte (Summae Theologicae) Divi Thomae Aquinatis.**

Tractatus de incarnatione inc. prooemium (f. 6): Equidem spectato dignitatis ordine

expl. (f. 6'): et Officio mediatoris.

Tractatus ipse inc. (f. 6'): Vtrum conueniens fuerit DEum Incarnari?

expl. (f. 83): et conueniunt Christo homini (sequitur f. 83' brevis conclusio, in cuius fine) Plagae vlt: Martij 1665.

Inter ff. 71 et 72 unum f. vacuum abscissum, f. 84 vac.

Tractatus de sacramentis inc. prooemium (f. 85): Post Incarnationis mysterium processit S. Doctor

expl. (f. 85'): de Matrimonio.

Tractatus ipse inc. (f. 85'): Declaratur Essentia Sacramenti quo ad illius Definitionem

expl. (f. 286'): coronidem imponere Caput 5. et ultimum. DE Matrimonio. (sequitur longior conclusio de morte Martini Greysing et de electione Francisci Freisleben abbatum, in cuius fine) coniungamur in caelis. 8 Januarij Ann: 1666. Anno (sequitur alphabetum latinum, in quo litterae numeros significantes prae aliis excedant, ut fiat MDCLXVI) Fr. J. W.

Multae notae marginales, f. 287 vac.

255. Cpl. [824]. 246.

chart. saec. XVII. (1667 f. 13, 1676 f. 13) 91 ff. 8.º (227:163). man. III. (II. est Francisci Trost, can. Plagens.). Anter poss.: idem Franciscus Trost. Ligat. recent.

1. f. 1—11 I. **Tractatus de sacramentis.**

Inc.: Omissis aliis vocis huius sacramenti

Expl. (per verba): suscipere possint, requiritur 1° Cetera desiderantur; tractatus (forsan praelectiones scholasticae Plagae habitae) pertinet tantum usque ad cap. II. tit. III. de ministro et suscipientibus confirmationem.

2. f. 11—13 II. III. (passim per vices alternatim). (**Collectanea quoad maximam partem germanica**).

Inc.: Anni Notatu digni ab 1667

Expl.: desss Lachenss geber Risus.

ff. 11' et 12 vac., f. 13: P. Franciscus Trost 1667 Bibliothecarius coepit quaedam ex Bibliotheca hic conscribere et notare prosequitur eadem Anno. 1676 et sequentibus.

ff. 13'—21 vac.

3. 21'—85 II. III. (passim per vices alternatim). (**Excerpta ex variis scriptoribus catholicis ordine alphabetico digesta**).

Praecedit f. 21' enumeratio quorundam librorum excerptorum.

Excerpta ipsa inc. (f. 22): Alchimia. Luius Artis Vani Laboratores

expl.: et fol: 55.

ff. 24'—26', 28—29', 31', 35—35', 37—38' 41—41', 43—44',
46—47', 49'—50', 52—53', 58'—59', 60'—62', 66'—68', 70—
71', 74—75', 78', 80'—84' vac.

ff. 85'—88' vac.

4. f. 89 III. II. **Conceptus concionatorii.**

Inc.: Vnio Animae cum Christo per gratiam

Expl.: Vita privata.

Sunt perpauci iam eod. f. 89 desinentes, ff. 89'—91' vac.

In margine dextro et inferiore desect.

f. 1—220' (recte 221') et in tegum. poster. chart. [f. 1—43' (recte 44') I., f. 44 (recte 45) —45 (recte 46) II., f. 45 (recte 46) III., f. 45' (recte 46) —46 (recte 47) I., f. 46 (recte 47) —46' (recte 47') II., f. 47 (recte 48) —76 (recte 77) I., f. 77' (recte 78') IV., f. 78 (recte 79) —209' (recte 210') I., f. 209' (recte 210') V., f. 210 (recte 211) —214' (recte 215') I., f. 214' (recte 215') —215 (recte 216) VI., f. 215' (recte 216') VII., f. 216 (recte 217) —216' (recte 217') VIII., f. 217 (recte 218) IX., f. 217' (recte 218') —218' (recte 219') X., f. 218' (recte 219') —219' (recte 220') XI., f. 220 (recte 221) XII., f. 220' (recte 221') XIII., tegum. poster. XIII. et III. (**Missale in usum archi dioecesis Pragensis cum variis additionibus**).

Inc. (per verba): (E)xcita domine corda nostra

Expl.: esse consortem per dominum.

Ab initio unum saltem f. deest, item inter ff. 37 (recte 38) et 38 (recte 39) unum saltem f. desectum, f. 43' (recte 44') f. medium superglutinatum. Litterae initiales rudes.

Ex eo, quod f. 101' (recte 102') legitur „Paternis intercessionibus magnifici pastoris Benedicti“ et festa SS. Guillelmi CP. [f. 84' (recte 85')] et Roberti Abb. [f. 107 (recte 108)] habentur, hoc Missale ab initio pro Ordine Cisterciensi conscriptum esse puto. f. 28 (recte 29) et 30' (recte 31') notae superstitiosae.

Ordo contentorum iste est f. 1—24' (recte 25') „Proprium de tempore ab adventu usque ad festum corporis Christi, f. 24' (recte 25') —30 (recte 31) Missae tres de passione Domini et una de doloribus B. M. V., f. 30' (recte 31') —35 (recte 36) Orationes dominicales post pentecosten, f. 35 (recte 36) —37' (recte 38') Praefationes sine notis, f. 38 (recte 39) —45 (recte 46) Canon missae et orationes communes post communionem, f. 45' (recte 46') —46' (recte 47') Gloria, Credo, orationes communes ad offertorium, f. 47 (recte 48) —76 (recte 77) Praefationes, Pater noster, Credo cum notis musicis, f. 77' (recte 78') Orationes de omnibus sanctis (in adventu), f. 78 (recte 79) —183 (recte 184) Proprium sanctorum (cum multis sequentiis), f. 183 (recte 184) —198 (recte 199) Missae variae, praesertim

votivae, f. 198 (recte 199) —203 (recte 204) Orationes ad diversa, f. 203 (recte 204) —207 (recte 208) Orationes defunctorum, f. 207 (recte 208) —209' (recte 210') Missae de requiem, f. 210 (recte 211) —214' (recte 215') Benedictiones, f. 214' (recte 215') —220' (recte 221') et tegum. poster. Additiones variae.

256. Cpl. [455. b]. 38.

chart. saec. XVII. 141 ff. 2.º man. III. Ant. poss. verosim. ut hodiern. Canonica Plagens. ligat. coetan.

1. f. 3—79' (f. 3—22' I. 23—79' II.) **Rottwang von Rottenstein Narcissus: Extract Auss denen Manuscriptis Narcissi Rottwang von Rottenstein Kays. Landtrichter so Vill die oberösterreichische gerichtordnung betr.**

Inc.: Von dem Process. Der Ersten Güetlichen Clag

Expl.: Relation Verschlossener Übergeben.

f. 1 et 2 ac f. 80—83 vac.

2. 83—139' III. **Idem: Idem opus.**

Videtur prius scriptum esse quam 1.

f. 140 et 141 vac.

257. Cpl. [455. b]. 39.

chart. saec. XVII. (post 1666 cf. f. 559) 583 ff. 2.º man. V. Ant. et hodiern. possess.: Canonica Plag. Ligat. coetan.

- f. 4—581 (f. 4—50 I. 50—109' II. 110—114' III. 115—137' IV. 138—286' I. [f. 165 et 165' IV.] 287—371' V. 372—581 IV.) **Landtafel. Neu Corrigierte Landtafel Landrecht vnd gebrauch des Erzherzogthumbs Österreich ob der Enns. (In 6 Theilen.) Von 1. Des Landts, Ständen, Officier, auch deren Persohn vnd Ämbtern. 2. Gerichtlichen Processen in Ordinarij vnd Extraordinarij verfahrungen. 3. Contracten vnd was denselben anhengig. 4. Testamenten vnd letzten willen. 5. Erbschafften ohne Testament, ab intestato. 6. Lechen.**

Inc. (f. 7): Der Erste Titul. Von des Landts gelegenheiten vnd Freyheiten. Wiewol die Erzherzogthumb

Expl. (f. 564'): gebürhet vnd zuestehet.

f. 565—581 Register.

f. 4 Closter Schlögl. Michael Abbt (manu eiusdem) f. 1—4 vac. Pars. I. f. 5—23 II. f. 24—200 III. 200'—363' IV. 365—441 (f. 364 vac.) V. 441'—485' VI. 486—564' f. 581'—583 vac.

De hoc opere cf. de Luca Landeskunde von Österreich ob der Enns.

I. Bd. Linz. Suara. 1786 S. 104 ff. Edlbacher L. Landeskunde

2. Aufl. S. 221 Cod. St. Flor. XI. 717 continet.

258. Cpl. [455. b]. 41.

chart. saec. XVII. (1683 in tergo Cod.) 772 ff. (1 dupliciter numerat. nempe 1 et 11 f.). 2.º man. VII. Ant. et hodiern. possessa.: Canonica Plagens. Ligat. coact.

1. f. 1—618' (f. 1—108' I. f. 109—161 II. f. 161'—167' III. f. 168—209 IV. f. 210—267' V. f. 268—431' VI. (f. 384—395' et 399—401 VII.) f. 432—618' II.) **Suttinger Joannes Bapt. S. C. M. Consil. et Excelsi Regni Cancellarius: Consuetudinarium Austriacum. Ad Stilum Iudicii Provincialis Infra Onasum Accommodatum Anno 1663.** (lingua germanica exaratum).

Inc.: Abfartbrief. Der kheinem (sic) ordentlichen

Expl.: contra Cammer Procuratorn 12 Jan. 1576.

Idem opus quod in Codd. St. Florian. XI. 601 et 602.

f. 619 vac.

2. f. 620—767 II. **Consuetudinarium alterum etiam ordine alphabetico conscriptum (tempore Leopoldi I. Imp. forsan 1685 lingua germanica exaratum).**

Inc.: Von Gottes Gnaden Wür Ferdinandt Maria

Expl.: v. Lit. C. Commerzien.

Pertinet usque ad litteram G. f. 767'—771 (resp. 772) vac.

259. Cpl. [455. b]. 42.

chart. saec. XVII. (ineunt.) 132 ff. 2.º man. unica. Ant. possessa.: Georgius Ignatius Schulz Bur(ger?) Haslach C(ensis) Praefectus dein Canon. Plagens. Ligat. coact.

Ad ligat. in tergo Cod. adhibita sunt Fragm. membr. **Khauffbrief vnder Gemaines Marckhts Ischl Außferttigung ex anno 1644.**

f. 2—131 **Consuetudinaribüechl Abschrift Bei der Lobl. Lanndtes Hauptmannschafft in Österreich Ob der Enns.**

Inc.: Decret Das in Iniurj Sachen kain Meltbrieff. zue geben Der Herr Landshaubtman

Expl.: vermag vnd anzaigt.

f. 1 vac. f. 131' et 132 vac. In tegum. ant.: Ex libris Georgij Ignatij Schulz Bur. (vel. Bey) Haslach C (?) Praefectus. Ultimum documentum est de 17. Jan. 1615. Ultimae alineae Cod. alia manu scriptae sunt. Cf. Cod. St. Florian. XI. 600.

260. Cpl. [455. b]. 43.

chart. saec. XVII. 246 ff. 2.º man. VI. Ant. (ut videtur) et hodiern. possessa.: Canonica Plagens. Ligat. recent.

f. 1 et 2 vac.

1. f. 3—5' I. (cum adnotationibus manu Michaelis Felder canonici demum abbat. Plagensis) **Träk(t)hät Von den geistlichen Lehenschafften, wass Ein geistliche lehenschafft sey auch Von Praesentierung Vnd einsöztung der priester.**

Inc.: Dass Erst Capitl welcher Ein Kürchen mit seinen Darlehen ...

Expl.: Vnd fiernemben müge. Finis.

Cf. Cod. St. Flor. XI. 709.

2. f. 6—122' (f. 6—13 I. 14—25' II. 26—37 III. 37'—46' II. 47—55' III. 56—64 I. 65—76 II. 77—85' III. 86—93' I. 94—103' III. 104—112 II. 112—118 I. 118—122' IV.) **Acta ex annis 1571—1594 concernentia lites de iure patronatus ad diversas parochias in Austria superiore. Copia.**

Inc.: Röm. Kay. May. Resolutionsbeuelh auf Herrn Sigmundten Probst zu St. Florian Edle vnd liebe getreuen sich hat bey vnss

Expl.: im neunzigsten Jahr.

Parochiae de quibus agitur, sunt Vöcklabruck (f. 6—21') Leonfelden (21'—23) Schönering (23—28') St. Pancraz (28'—40') Lasberg (40'—43) Steyregg (43—50) et praesertim Reichenau (f. 50—122').

3. f. 123—139 (f. 123—134 I. 134'—139 II.) **Mandata generalia principum Austriacorum in causa reformationis ex annis 1524—1600.**

Inc.: Wir ferdinandt Embiethen allen vnd ieden Prelathen

Expl.: im dritten. Ferdinand.

4. f. 139—144 II. **Träctät Kurzer von den Vogtheyen acced. duo mandata Caesarea generalia eiusdem tenoris ex annis 1544 et 1545.**

Inc.: Von Vnterschied der Vogtheyen, dass 1. Capitl. Die Vogtheyen sein in disser

Expl.: Im Neuzehenden. Commissio Domini Regis in Consilio. Ende disses tra(c)tates.

5. f. 144—156' (f. 144—147' II. 147'—149 V. 150—156' II.) **Mandata generalia principum Austriacorum ex annis 1548—1641 quoad beneficia ecclesiastica una cum responso Caroli Stredele UJDr. et Professoris utrum ad domos in finibus imperii constitutas (s. d. Granizhäuser) tuendas aliquid a monasteriis exigi possit nec ne) f. 150'—154').**

Inc.: Wir Ferdinandt Enbieden allen vnd ieden vnsser Underthanen

Expl.: im zöhenten Jahr. (Sequuntur subscriptiones.)

6. f. 157—162' II. **Protestatio Praelatorum infra et supra Anasum (ad capitaneum provinciae) de seminario clericorum iussu Urbani episcopi Passaviensis erigendo.**

Inc.: Besonders günstige liebe herrn

Expl.: nimmermehr vergessen.

7. f. 162'—175' II. **Annotatio in constitutionem Ferdinandi I. editam 1552 ratione alienationis iam factae vel futurae bonorum ecclesiasticorum.**

Inc.: Nach dem wir auss täglicher Erfahrung

Expl.: ideoque Prima actio: vbesius (?) c. Finis huius Annotationis

8. f. 176—191 (f. 176—178' II. 179—191 I.) **Mandata generalia principum Austriacorum in causa religionis ex annis 1528—1635.**

Inc.: Wür Ferdinand Enbieten allen vnd ieden Vnszern Vnderthannen

Expl.: im 37 isten (Sequuntur superscriptiones).

9. f. 191—195' I. **Commissionsprothocoll in sachen der Röm. Kay. May. Contra dass fürstl. hochstüfft Passau (In puncto reversalium ex annis 1643 et 1644).**

Inc.: Commissarius ex parte Sac. Caes.^{ae} Maiestatis

Expl.: Transactionis Verglichen hat.

10. f. 195'—204' I. **Mandata generalia principum Austriacorum (et f. 203'—204' capitanei provinciae) ex annis 1507—1665.**

Inc.: Wir Ferdinand Enbieten allen vnszern Prelathen

Expl.: den 20 tag März a^o 1553.

11. f. 204'—206 I. **Protestatio Praelatorum contra ordinem iudiclarium anno 1536 decretum.**

Inc.: Im 1514 iahr ist die alt vnd 36 jahr

Expl.: vngewaigert thue.

12. f. 207—208' I. **Acta quaedam monasterium Garstense O. S. B. concernentia in lingua germanica (Privilegium Leopoldi VI. ducis Austriae 1177, Decisio Ferdinandi I. Imp. in causa Barbarae Kriegl contra Wolfgangum Abbatem Garstensem 1553, Confirmatio privilegiorum Garstensium a Friderico III. Imp. 1464 facta).**

Inc.: Closter Steyrgärsten freyheit Ich leopolt gebietten wür mit vnsser

Expl.: in 25 igisten.

13. f. 209—211 (f. 209 et 209' I. 210—211 II.) **Privilegia Canoniae ad S. Florianum Ord. S. August. germanice, (Leopoldi VII. ducis Austriae 1204, Confirmatio Ottocari 1251 et Friderici III. Imp. 1451.**

Inc.: Im namen der heilligen Leopolt dieweill gott ein lohn

Expl.: brieffen ist begriffen.

14. f. 211'—215' II. **Mandata generalia principum Austriae in rebus feudalibus ex annis 1553—95.**

Inc.: Ferdinand Von Gottes Gnaden Edler lieber getreuer

Expl.: Secret Insigl den 30 Juny a. 1569.

15. f. 215'—217' I. **Lehenpatent Kayserliches die aussländtische fürsten betr. de dato 4 August 1665.**

- Inc.: Wir Leopold entbieten allen vnd ieden geistl
 Expl.: böhaimb. im 9ten Jahr (Sequuntur subscriptiones).
16. f. 218—218' II. **Decretum episcopi Passaviensis de feudis 1663.**
 (germanice).
 Inc.: Wir Carl Joseph Thuen hiemit Kund
 Expl.: Passau den 4. Juny a. 1663 (Sequuntur subscriptiones).
17. f. 218'—221 (f. 218' II. 219—221 I.) **Guetbedunckhen vber die vom**
Passauer lehenprobst zu eesster. ob der Enns bey der
löblich landtsaubtmanschaft eingewendte lehens protestation
wider die la(ndes) Execution.
 Inc.: Die Von dem auch wohl Edlen Vnd gestrengen
 Expl.: vnd abgeschnitten wurden.
18. f. 221'—222' VI. **Ferdinandus I.: Mandatum generale de beneficiis**
ecclesiasticis. (germanice) 1524.
 Inc.: Wir Ferdinand Entbieten allen vnnd ieden Ihr habt
 vngezweiffelt
 Expl.: Im 1524 isten iahr (Sequuntur subscriptiones).
 f. 223—246' vac.

261. Cpl. [455. a]. 44/ I, II, III.

chart. saec. XVII. (ab anno 1669—1674) III. voll. vol. I. (1669—1671) 507 ff.
 vol. II. (1672—1674) 444 ff. vol. III. (1671—1672) 221 ff. man. unica (Michaëlis
 Felder professoris canonum demum Abbat. Plagens. 1687—1701). Ant. poss. idem
 Ligat. coetanea.

Vol. I. f. 3—505 II. f. 3—441 III. f. 3—217 **Felder Michaël, canonic.**
reg. Plagens. ibidemque professor canonum: Solemne initium
studii iuris canonici Plagae (Vol. I. f. 35—37'), **Introductio**
generalis in ius canonicum (Vol. I. f. 3—34' et f. 39—46'),
Commentarii in l. I. (Vol. I. f. 47—505), **I. III.** (Vol. II. f.
 3—441), **I. IV.** (Vol. III. f. 3—217) **Decretalium.**

Solemne initium studii inc. (V. I. f. 35): **Annis triginta et pluribus..**
expl. (V. I. f. 37'): **superi quoque nota se-**
cundent Amen Schlögl 7. Martij 1669.

Introductio general. inc. (Vol. I. f. 4): **(E re futurum arbitror Candiss.**
DD. Confr.

expl. (Vol. I. f. 46'): **leues sint ac nullae.**

Comment. in l. I. inc. (Vol. I. f. 47): **Posteaquam ad meliorem**
Juris Canon

expl. (Vol. I. f. 505): **corrigendaque commitimus**
Amen. finiui 1. Julij Octau. Sa. Joann. Bapt.
et Vig. Visit. B. V. Mariae 1671 Sit gloria
deo. F. Michael Felder postea A. 1687 electus
Abbas Plagensis Indignus. (f. 505') dictando
absolui in festo d. Petri Apost. Principis ad

vincula %. 1. Augusti Anno quo Scriniua,
Frangipani, Nadasti ultore gladio uitam fi-
niere sequitur nam ultor a tergo deus!

Vol. I. adjacent ff. 4 exhibentia duo registra aliis manibus scripta.
Comment. in l. III. inc. (V. II. f. 4): Quoniam magnifica haec
iuris

expl. (V. II. f. 441): Zoës(ius) ad Cod. eod.

Vol. II. adjacent ff. 2 registrum exhibentia altera manu scripta.
Comment. in l. IV. inc. (Vol. III. f. 4): Commentarium scripturus
super librum

expl. (Vol. III. f. 217): rationi (?) cedendum
fuit Et (sequuntur duo verba quae legere
nequeo) absoluta in Vigilia Dedicationis
Ecclesiae nostrae Plagensis 30. Aprilis 1672
dictando absolui 7. Maji in vigilia 8^a
Dedicationis Ecclesiae nostrae Plagensis. Soli
Deo gloria.

Vol. III. adjacent ff. 2 continentia confirmationem dispensationis
factae a Ieanne Philippo Cardinali episcopo Passaviensi in
re matrimoniali cum Tobia Ehrngruber et Anna Maria Veichtin
dd. 2. Sept. 1700. Passim ad margines omnium voll. notae
personam Michaëlis Felder et res domesticas Canoniae Plagens.
concernentes.

262. Cpl. [455. b]. 36.

chart. saec. XVII. (1676). 101 ff. (ultimae vacant) in una col. 2° Una manus.
Ligatura originalia.

**Tit.: Registratur oder Beschreibung aller derjenigen Acten und
Briefsachen, welche in eines löbl. Prälatenstandts in Erzherzog-
tumb Österreich ob der Enns Archiv zu finden. So in Drei
Theill abgetheilt:**

Im ersten Theill sindt all und jede bis auf A^o 1674 sonderlich in
Contributionssachen vorhandene Notduerfften insgemein speci-
ficirt worden.

Im anderdten, wiehs sich in specie mit den Hochstift Passau für
unterschiedliche Differenzien erhoben.

Im dritten, die zwischen den löbl. oberösterr. Ständten unterschied-
lich sich ereignete Gravamina und hierauhs entstandene Wider-
wärtigkeit finden.

Registrirt u. in diehse Ordnung gebracht durch **Benedict Finster-
walder**, beeder Rechten Doctoren u. Hofrichter zu Cremsmünster
in Österreich ob der Enns Secretarium etc. MDCLXXVI.

263. Cpl. [824]. 256.

chart. saec. XVII. (f. 6 chronographicum: 1684). 183 fl. 8.º (213:148) man. V.
(Il. est F. & C. P., forsaa Ferdinandi Schwertinger, canonici Plagensis). Ligat.
antiqua.

f. 1' vac.

1. f. 2—4 I. **Preces et suspiria contra Turcas et Tartaros.**

Inc.: (D)eus venerunt gentes

Expl.: serviat libertate (rubr.) P (nigr.) er (rubr.) Dominum nostrum
et Amen.

f. 4'—5 vac.

2. f. 6—161 (f. 6—128' II., f. 129 III., f. 131—161 II.) **Breviarium abbreviatum** (O. Praem. in usum canonicae Plagensis, dedicatum) Augustino Koch priori Plagensi anno (quod sequitur, chronographicum est), quo Dei et sui abbatis iussu Norbertinae familiae praeficitur (explicit chronogramma) a F S C P.

Inc. (f. 8): (E)CCe Dominus Deus in fortitudine

Expl.: segura consistat. Per Dominum nostrum.

Ordo sequens est: f. 8—55' Proprium de tempore, f. 56—58 Suffragia communia, f. 59—128' Proprium sanctorum, f. 129 Ad-
ditamentum ad proprium sanctorum, f. 129'—130' vac., f. 131
—145 Commune sanctorum, f. 146—149' Officium parvum B.
M. V., f. 150—159 Officium et commendatio defunctorum, f.
160—161 Responsoria et orationes ad lotionem altarium in coena
Domini.

f. 161'—176' vac.

3. f. 177—182 IV. **Responsorium (litaniae, versiculi, orationes) tem-
pore mortalitatis et pestis.**

Inc.: Recordare Domine testamenti tui

Expl.: misericorditer salvemur. Per te Jesu Christe in saecula
saeculorum. amen.

4. f. 182' V. **Preces in octiduo post fratrum professionem.**

Inc.: Psalmus. Nisi Dominus

Expl.: consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.
Scriptura paene evanuit.

f. 183 vac.

X. Codices saeculi XVIII et XIX.

264. Cpl. [455. b]. 40.

chart. saec. XVIII. (1702 f. 1) 696 fl. 2.º man. unica (Pauli Haraffl, cassirii Pla-
gensis) Ant. poss.: Paulus Haraffl, eius filii Paulus et Jacobus Canonici Plagena-
demum Canonici Plag. Ligat. coet.

f. 1—688' Landtafl. Der Recht, vndt Landsgebreuch dess Ertz-
hertzogthumb Österreich ob der Enns Aussgethailt in Sechs
thail. Anno 1702.

Inc.: Der Erste Titul. Von dess Landts Gelegen: vnnd Freyhaiten.
Wiewohl die Ertzhertzogthumb Österreich

Expl.: vollziehen seye. Linz den 6. Febr. anno 1666. Finis Coronat opus.

f. 1—3 vac. Para. I. f. 3—24', II. 25—299 (f. 299'—303 vac.), III. f. 303—487 (f. 487'—495 vac.), IV. f. 495—564' (f. 565—567 vac.), V. f. 567—604' (f. 605—615 vac.), VI. f. 615—688' (f. 689—696' vac.) f. 1 „conscripsit propria manu hoc ius patrium Dominus Paulus Haraffl cassirius Plagensis, quod cessit per mortem Filiis suis Patri Jacobo et F. Paulo Haraffl canonicis Plagensibus.

f. 615 in marg. inf. „In Vigilia S. Andrasi (sic) 1701 P. FR.“
Adiacet scedula continens recepta.

265. Cpl. [455. b]. 37.

chart. saec. XVIII. (1707?). 227 ff. in una col. 2.º Una manus. Ligatura originalis.

Tit.: Rathschluhs eines Hochlöbl. Praelatenstandts in dem Erzhertzogthumb Österreich ob der Ennhs. Von Anno 1676—1706, wabs dise 30 Jahr her in verschiedenen Angelegenheiten den Standt insgesamt betrifft von einer Zeit zur andern,

sonderlich: (in Contributions Sachen, Decimation der Geistlich Guetter, Specificierung u. Extradierung der Kirchenschätzvermögen, Kaiss. u. Türkkensteyern, kayserl. Darlehen u. freyen Schänkungen, item wegen der Maut-Freyheiten etc. etc.

Mit absonderlichem zu Endt angehenkhtem Register durch **Benedikt Finsterwalder**, beeder Rechten Doctoren, Hofrichter zu Cremsmünster etc. Anno MDCCVII.

266. Cpl. [457]. 18.

chart. saec. XVIII. med. (circa 1750) 961 ff. in 1 col. (et 1 f. adiacens) 2.º man. quoad. maximam partem unica. Ant. possessa: Gedandtschaftsarchiv (sc. helveticum, sed ubi hoc fuerit, incertum est, forsitan Vindobonae?) dein Josephus Innocentius Steinherr nobilis a Hohenstein (k. k. Regierungs-Vice-Praesident und Hofrat). Ligat. recentior.

f. 2—958 Theatrum pacis Helvetiae, Darinnen aller dreyzehn und zugewandten Orten loblicher Eydgenossenschaft sowohl unter sich selbst als mit fremden Kaysern, Königen, Fürsten und Herren auffgerichte Vereinigungen, Bündnissen und Verträge verzeichnet stehen (1251—1742).

f. 2—9' Register.

Inc. (f. 10): Summarischer und wahrhaftiger Bericht

Expl.: Befelch abgehen lassen. A St. Ildephonse le 10 d'Aouet 1742
Joseph Antoni Sury de Bressi pour moi et pour le Chevalier Don Victor Laurent D'arregger.

f. 959 et f. adiac. (aliis manibus) **Additiones paucae historicae Helvetiam attinentes lingua germanica.**

Plura ff. vacua. f. 616 Huius extractus mihi copiam fecit D. Joh. Henricus Zäslinus Tribunus Plebis.

267. Cpl. [453. a]. 89.

chart. saec. XVIII. exeunt. 16 ff. 4.º man. unica. Ant. possessa: Canonis Plagensis. Non ligat.

f. 1—12' **Lobrede auf den heiligen Norbert Erzbischof zu Magdeburg.**

Inc.: Zeichen und Wunder gehorchten seinen Worten, vor Königen machte er ihn herrlich. Ecclesiasticus. 45. Cap. Dieses, was einst von dem berühmten Gesetzgeber

Expl.: wie du es geworden bist. Amen.

ff. 13ss. vac. Habitus est iste sermo sub Siardo I. Dengler abbate Plagensi (1763—1797).

268. Cpl. [455. a]. 47/III.

charta saec. XVIII. (1770), 94 ff. in unica col. 2.º Unica manus. Anterior possessor: Canonis. Ligatura origl.

f. 1—94' **Johann Adam Pöckenhöfer: Aktion von hl. Floriano, mit sambt dem Passion vermengt (?) pro Anno 1770.**

Comedia sacra, et quidem passio Sti. Floriani cum passione Christi commixta (!), in lingua germanica pro populo composita, et sicut ex sequ. deduci potest, verosimiliter hic publice producta.

Initium mutil. In fine nota: Diese Comedj ist gehalten worden den 12. Aprill, In Jahr Christi Anno 1770 und von mirr auf's neu zusammen geschriben worden. Johann Adam Pöckenhoffer. (Eodem tempore Franciscus Georgius Pöckenhoffer, forsan frater huius, tamquam canonicus in nostra canonis vivebat.)

269. Cpl. [814]. 192.

bombyc. saec. XVIII.—XIX. 298 ff. 16.º (168:117) manus unica (Hanifae uxoris Mahmudi) Antiores possessores: Muhammed quidam, 21. Aug. 1878 post expugnationem loci Kremenac in Herzegowina in domo Hassan Beg liber captus est a Dr. Alfredo Ebenhoch, qui 12. Aug. 1890 donavit bibliothecae Plagensi. Ligatura orientalis coriacea.

f. a cap. **Orationes tres arabicae**, quae in latinum versae inc.: In nomine Dei elementis misericordis. O Deus, ecce tu creasti me

expl.: In nomine Dei etc. Confugio ad vultum Dei misericordis etc.

f. 1 et 2 (turcice, versum in latinum) **Hanifa uxor Mahmudi conscripsit** die 17. mensis Dschumada primi (arabice, in latinuta

versum) In nomine Dei etc. Ecce ancilla tua, filia servi tui et filia ancillae tuae! Antiae meae in manu tua Benedic, Deus, domino nostro Muhammed et familiae eius et sociis eius et dona eis pacem.

- f. 1'—298 (Muhammed propheta): (Koran arabice).
- f. 1' et 2 nec non hinc inde miniaturae deauratae.
- f. 298' Der Bibliothek des hochw. Prämonstratenserstiftes Schlägl dankbaren Herzens gewidmet von Dr. Alfred Ebenhoch Reichsrathsabg. Linz. 12. August 1890. f. ad calc. Erbeutet nach dem Sturme auf Kremenáč, am 21. Aug. 1878 Im Hause „Hassan Beg“. Alfred Ebenhoch. stud. jur. III. Kaiserjaeger Baon. 2. Compagnie, 1. Zug.

Registrum alphabetice ordinatum auctorum et materiae.

(Ziff. appoa. signif. pag.).

Absolutio contra haereticos Bohemiae etc. 229.

Abusiva XII claustrum 148.

Acro (Pseudo-): Scholia in Horatii carmina, epodon, c. saeculare, artem poeticam, sermones 218.

Acta in dieta Ratisponnensi 232. In Sachen Augustin Heiffenbergers in Rohrbach 369. Concernentia lites de jure patronatus ad diversas parochias in Austria sup. 1571—94. 383. de orationibus post recitationem ab oratoribus scriptis 232.

Adalbertus M.: Solutio quaestionis de S. Maria Magdal. per doctores 62.

Additiones ad sermones de tempore 337.

Adhortatio circa exequias defunctorum 367. ad paternos 367.

Adso, Abbas Derv.: Libellus de Antichristo ad Gerbergam reg. 4.

Aeneas Silvius Picco: Propositio facta ex parte imperialis majestatis 237. Tractatus de miseria curialium ad Johannem de Aich 233. Epistola ad Spigneum ep. Cracov. 188. Responsio super querelis Johannis Hunyady coram Eugenio IV. 221. Epistola ad regem Ladislaum 231. Oratio habita ad Calixtum III. 231. Epistola de duobus amantibus Euryalo et Lucretia ad Marianum Socimum 358.

Aesopi fabulae, excerpta 27.

Alanus de Insulis: Problemata sive parabolae 273. Excerptum 14 versuum ex Parabolis 110. Opusculum de sex aliis cherubim 309. De modo praedicandi 318.

Albertanus Brixiensis: Tractatus de doctrina dicendi et tacendi 265.

Albertus de Padua: Postillae 315, 316.

Albertus de Saxonia: De proportionibus 252.

Albertus Magnus: De naturis 39, 290. Biblia versificata 88. Breve dictum 140. Biblia B. M. V. (Excerpt.) 244. Historia naturalis 346. De mineralibus et metallis 357.

Albertus Ranconis de Eric. Vide Ranconis.

Albicus Prag.: Recepta seu Experimenta 149. Tractatus de peste 151. Collectorium minus 152.

Albulkasem, filius Abdy: Herbarius 153.

Alchindus: De proportionibus et proportionalitate 251.

Alcuinus: Dicta in Genes. 5. De psalmorum usu. 138.

Alexander: Regimen sanitatis 150.

Alexander de Villa Del: Doctrinale puerorum 70, 103, 109, 114, 137, 168, 227.

Algasel: Nota de sede variarum facultatum 53.

Aliqua puncta de bello et pugna 48.

Allegoriae tres de Christo et de anima poenitente 341.

Alphonsus, rex: Epistola diffidationis contra Florentinos 182.

Alphraganus de Persia: Liber de differentiis 251.

Ambrosius: Epistola ad Masselicum judicem. 40. Dicta de B. M. V. 106. Excerptum de peccatoribus cruce se signantibus 119.

Ammonitiones ad praefectum spirituales de imitatione Christi 48. 244.

- Andreas** praepositus Plagensis, litterae Joannis abbatis Augiae ad eum. 224. Litterae ejus ad Ulricum Sekler, abbatem Urspergena. 221.
- Andreas Didacus de Escobar**: Lumen confessorum 146, 203. Tractatus de regula decimarum 234.
- Angelus Custos** excitat hominem ad amorem B. M. V. 376.
- Annotaciones morales** 136. In constitutionem Ferdinandi I. 383. Concernentes monasterium Garstense (1177) 384.
- Anselmus Cant.**: Orationes duae 27. Prologium (cap. 24 et 25) 35. Dicta de B. M. V. 106. Exemplum bonum de B. M. V. 135. Admonitio morientis et de peccatis suis formidandi 138. Interrogationes 202. Dialogus de dolore B. M. V. 321. Dialogus B. M. V. et de passione Domini 68.
- Antichristus**, Excerpta ex tractatu de eo 27.
- Antiphona et oratio** de S. Sebastiano 69.
- Antiphonarum** neumat. saec. XII. fragm. 351. Ordinis Praemonstratensis 372.
- Antonius Parm.**: Sermones de tempore 41.
- Antonius de Butrie et Johannes de Imola**: Lectura super lib. I. Decretalium 241.
- Apekryphen** de III regibus 337.
- Apellaria Marius Cremon.**: Quaestiones super libros Aristotelis de anima 283.
- Apulejus**: De aspirationibus 330, 331.
- Aquinas Philipp.**: Lexicon hebraicum 378.
- Arber consanguinitatis** 344, 365. Cognationis spiritualis 365.
- Archimedes (Pseudo-)**: De quadratura circuli 252.
- Arif de Schiraz**: Historia romantica de Schamzade et Mihr 371.
- Aristoteles**: De causa et motu animalium 285. De juventute et senectute 285. Liber de spiratione 285. Categoriae vel Praedicamenta lat. 11. Perihermenias lat. 11. Priorum analyticorum lat. 12. Posteriorum analyticorum lat. 12. Elenchorum sophisticorum lat. 12. Topicorum lat. 12. Physicorum 15, 284. De coelo et mundo lat. 15, 284. De generatione et corruptione lat. 15, 284. Meteoron. lat. 15, 284. De Vegetabilibus lat. 15, 285. De anima lat. 15, 284. De memoria et reminiscencia lat. 15, 284. De sensu et sensato lat. 15, 284. De somno et vigilia lat. 15, 284. De morte et vita (longitudine et brevitate vitae) lat. 16, 250, 285. Metaphysicorum lat. 16, 283. Ethicorum lat. 25. Politicorum lat. 25. Rhetoricorum lat. 25. Magnorum moralium lat. 25. Oeconomicorum lat. 25. Tabula super libros Ethicorum 25. Excerptum ex Meteoron, de significatione cometarum 113. Notata super lib. I. Elenchorum 227. Politicorum ex versione Aretini 249. Oeconomicorum per Aretinum 249. physiologia lat. 250. De causa et motu animalium 285. De juventute et senectute 285. De spiratione 285. Errores ejus et commentatorum Avicennae, Algazel, Alkindi, Moyses 318. Tractatus de laudabilibus bonis 357.
- Armandus de Belle Visu**: De praeceptis Domini 94.
- Arnestus de Pardubiz**: Statuta provincialia 51, 321, 325. Indulgentiae quotidianae pro recitatione horarum B. M. V. 56.
- Are** superstitiosa scientias acquirendi 158.
- Articuli** condemnati ab Alexandro VI. Parisiis 319. Novi condemnati Parisiis et Oxoniae 319. Symboli in vetere testamento praesignati 105. Symboli apostolici pertinentes ad divinitatem Chr. 195. Symboli apostolici, singulis attributi apostolis 195. Symboli apostolici pertinentes ad humanitatem Chr. 196. Principales fidei adinstar septem donorum spiritus sancti 198.
- Astestanus de Ast** 365.
- Athanasii** symboli expositio 161.
- Auctores** medicinae 154.
- Auctoritates** sanctorum patrum 67. Quatuor de oratione 117. De communione indigna 32. Et principia ad praedicandum utilia etc. 111. De praesentia coeli corpora

Christi in sacramento altaris 186. Sanctorum patrum et conciliorum de haereticis, sacramentis, oblatione ad missam 197. Varias sanctorum patrum 199. De oratione 205. De Christi actione 205. De servitute Dei 205. De misericordia Dei 205. De malis sacerdotibus 205. De dignitate episcopali et sacerdotum 205. De tribulatione 205. De verbo Dei 205. De superfluitate cibi et potus 205. De ultimo die mortis 205. De immensa misericordia Dei 205. De nativitate Dei 206. De caritate 206. De illicito thori concubitu 206. De adulterio 206. De humilitate 206. De mundi prosperitate 206. De perseverantia 206. De detractatione 206. De amicitia Jesu 203. De vaniloquio 206. De timore Dei 206. De religiosis vagis 206. De nobilitate generis 206. De difficili conversione perversorum 206. De magna Dei patientia super peccatores 207. De corruptione peccatoris a Domino 207. De confessione 207. De poenitentia 207. De tarda poenitentia 207. De essentia peccati 207. De misericordia Dei larga 207. De conscientia 207. De contritione 207. De lacryma super peccatis 207. De virtute lacrimarum 207. De passione Christi et paupertate ejus 207. De paupertate 207. De avaritia saecularium et spiritualium 208. De justificatione peccatorum 208. De Deo et B. M. V., qui soli sunt sine peccato 208. De eo quod peccatum efficit hominem servum 208. De veritate 208. De homicidio et de consensu peccatorum aliorum 208. De judicio vero et temerario 208. De simonia sacerdotum et consecratione ecclesiarum 208. Sacerdotes non debent vendere chrisma, oleum, baptismum, confessionem, communionem nec sepulturam 208. De testimonio 208. De correctione 208. De compassione peccantium 208. De bono opere 209. De oboedientia justa et licita 209. De religiosis imperfectis 209. De cognitione sui ipsius 209. De mala consuetudine 209. De vita et laudibus B. M. V. 209. Diversorum sanctorum de gloria Dei genitricis Mariae 209. De avaritia 211. Pro communione sub utraque specie 188. Patrum et doctorum contra malos monachos et praelatos 301. Morales ex patribus 343.

Aliterum classicorum veterum epistolae fictae 186.

Augustinus: Excerptum ex ep. 153 ad Macedonium de iteranda poenitentia 36. Sermo LX 36. De disciplina christiana 37. Epistolae ad diversos 40. Sermo de miseria huius mundi 49, 244. De operibus charitatis, pietatis, misericordiae 49. Excerpta ex libro de quaestionibus naturalibus 55. Homilia de sanitate animae 57. Contra auguria et similia 57. Manuale, oratio pulchra 26. Novem suspiria 34. Soliloquia animae ad Deum 35. Ammonitio, per quam ostenditur, quam bonum sit lectionem divinam legere et quam malum etc. 35. De visitatione infirmorum libri duo 36. Sermo de bono latrone 37. De triplici habitaculo 37, 135. Liber soliloquiorum 52, 61, 122. Speculum peccatorum 94. De oratione matutina et vespertina cleri 116. Oratio brevis et bona 141. De laude sacrae scripturae 142. De tribus mortuis, quos Dominus suscitavit 143. De laude psalmorum 159. Regulae fidei annexae libro de fide ad Petrum 160. Nota de iis, qui sacerdotibus detrahunt 195. Excerptum ex libro de salutaribus documentis 200. Quae inquirenda sunt ab infirmo 201. Sex interrogationes ad moribundum, bohem 202. Excerpta de dilectione Dei 212. Ex civitate Dei 226. Sermo de operibus charitatis, pietatis et misericordiae 244. Excerpta 293. Manuale pro contemplatione 309. Planctus de passione Domini 309. Sermo de lectione divina 309. De poenitentia 310. Modus visitandi infirmos 311. Nota de nomine Christianus 313. Sermo de vita et moribus clericorum 353. Epistola ad monachas 353.

Aurelius Victor: De viris illustribus urbis Romae 185.

Aurelianus Johannes: Epistola ad Bapt. Capodeferio 186.

Avianus: fabulae cum commentario 274. Excerpta 27.

Avicenna: Tractatus quatuor de febribus 356.

- Baraldi** Ios. Arrigoni: Sermo in funere Cardia. Landolfi 98.
- Balhuus** Notker. Vide Notker.
- Balbus** Joannes de Janua: Summa (Kathol.) 286.
- Bartholomaei** Apost. Vitae fragm. 317.
- Bartholomaeus** Brixen.: Quaestiones Dominicales 247. Veneriales 248.
- Bartholomaeus** de Glanvilla: De proprietatibus, de vi superstitionis pennae aquilae et cordae ex intestinis lupi factae 149.
- Bartholomaeus** de Jacobo de Janua: Epistola 185.
- Bartholomaeus** de Pisa: Summa diversorum casuum 259. Summa de casibus conscientiae 291, 292, 307, 317.
- Bartolus** de Saxoferrata: Repetitio lectionis 283. Lectura super I. p. Codicis Just. 283.
- Barzilius** Gaspar.: Clausulae electivae in diversis epistolis. 178. Tres Orationes et una epistola 186.
- Basileense** Concilium: Decretum contra concubinos 360. De excommunicatione non vitandis post denunt. 360. Constitutio de conceptione B. M. V. 242.
- Basilius** S.: De utilitate studii in libris gentium 186.
- Bayerisches** Landrechtbuch 176.
- Beleth** (Beletti) Johannes: Summa seu Rationale divinorum officiorum 7. Excerptum ex eo de vino benedicto in coena Domini 198.
- Benedictio** contra mortem et apostemum, germ. 8. Contra tempestatem 66, 70. S. Blasii salis et aquae in die ejusdem 71. Germanica contra adversarios 71. Contra febres lat. germ. 71. Superstitiosa 115. Carenorum 128. Contra tonitruum 267. Avenae in die S. Stefani 311. Mulleris post partum octava die 334.
- Benedictus** Abbas: Epistola ad Senonensem episcopum 40.
- Bernardus** de Gordonio: Excerpta Liliatoris ad omnes passiones 149.
- Bernardus** Laudensis: De jejuniis Quatuor temporum 338.
- Bernardus** S.: Liber de conscientia 134. Nota de indigna celebratione missae 138. Versus de dignitate sacerdotum 140. Super verbum: Dominus tecum 142. Nota de quodam indigne communicante 175. Nota de iis, qui sacerdotibus detrahunt 195. De eleemosyna 195. De gaudio justorum et tormentis malorum 195. De scientia bene vivendi 195. Sermo de corpore Christi ad Petrum 202. Meditationes de cognitione humanae conditionis 235. Epistola de modo et cura rei familiaris ad Raimundum militem 262, 291, 309. De dignitate sacerdotali 309. Tractatus brevis et utilis de norma vivendi 310. Sermo super Cant. Cantic. 7. Liber de honestate vitae 52. Tractatus de miseria humanae vitae 93. Regula de XII gradibus humilitatis et superbiae 94. Dicta de B. M. V. 106. Epistola de modo regendi 108. Excerpta duo 109. Excerpt. ex epistola de charitate 109. Homiliae IV super: Missus est 109. Excerpta ex homiliis de: Missus est 255.
- Bertholdus**: Compilatio de passione Jesu Christi 146.
- Biblia** novi Testamenti 129, 332. Pauperum 31. Latina v. et n. T. vulg. 121.
- Birckamer** Jo.: Epistola 180, 182.
- Birgitta** S.: Revelatio per B. M. V. 55. Lib. IV. et V. coelestium revelationum 62. Excerpta ex IV. et VI. revel. 110. Lib. VIII. revel. et excerpta 161.
- Beccacio** Joannes: Liber de montibus et fluminibus 187.
- Beithius** An. Manl. Sev.: Divisionum 11. Topicorum 11. De disciplina scholarium 274.
- Benacurus** Philippus: Oratio de nobilitate 179.
- Benaventura** S.: Dicta de summo bono super sermones de Sanctis 58. Nota de iis, quae ante missam a quolibet sacerdote habenda 78. De celebratione missae 104. De praeparatione ad missam 137. Opus, in quo informat sacerdotes celebrare volentes 197. Nota, falso adscripta 210. Soliloquium 278. Imago vitae 339. Commentaria in libros sententiarum Petri Lombardi 346.

- Bonifacius VIII.**: Decretalium lib. VI. 22, 287. Decretum de pedagis 360. Decreta de immunitate ecclesiarum 360.
- Borotia Johannes**: Epistola ad Joannem Capistranum 189.
- Branda Card. leg.** ad Nikolaum de Dinkelsbühl, contra Wiclefitas et Hussitas 132.
- Breviarü fragm.** 45, 66, 167. saec. XII. fragm. 272, 312. saec. XIII. 265, 275, 334. saec. XII—XIII. 289. saec. XIV. 323. saec. XV. 335.
- Bréviarium Passaviense** 275, 350. Excerptum ex eo. 351. Praemonstratense 362, 387.
- Brief aus Linz 1645** an Christoff und Hans Helffenberger (Rohrbach) 369.
- Brief und Inventur-Protokoll** bey der Herrschaft Roith (1647) 378.
- Brudrius Can. Plag.**: Compilatio sermonum de tempore et sanctis 158.
- Burchardus Argent.**: Summa canonistica 260.
- Burchardus de Weissbriach**: Mandatum de adulteris et concubinariis 248.
- Barley (Burlacus) Gualt.**: De vita et moribus philosoph. 323.
- Caesarius Arelat.**: Contra auguria et similia Homilia 57.
- Calixtus III.**: Bulla contra Turcas 232.
- Candidus**: Epistola responsiva in Januenses 181.
- Cantica breviarii** 267.
- Canones de utilitatibus et operationibus astrolabii** 225.
- Canones poenitentiales** 365.
- Capistranus Johannes**: Sermo de oboedientia ad Moravos 188. Epistola ad Hussitas et Hussitarum ad eum 188. Ep. ad Rokyznam 189, 191. ad Borotia 189. ad Towacowsky 190. ad Georgium Podiebrad 190. ad Universitatem Viadobonensem 190. ad Joh. de Bobirsporg, prior. de Owyn 190. ad Joannem de Nediassat 191. ad barones, nobiles, cives Bohemiae 191.
- Capitula seu conclusiones in dieta Ratisponensi** 233. Ad vespervas et matut. festorum tripl. 367.
- Capediliata Frider.**: Lectura super Decretal. 308.
- Capranica Dominio.**: Tractatus de arte moriendi 48.
- Carmen satyricum ad abbatem avarum** 24.
- Careus Aretinus**: Carmen 162.
- Casimirus Polon.**: Epistola ad Joan. Capistranum 189.
- Causa, concern. percutientem clericum non esse excommunic.** 361. De excommunicatione ipso jure 361. Spectans ad libr. VI. Decret. ad curatos 361. Clementinarum 361. Juris canonici 290. Summarii l. Decret. 335. Episcopales: 77, 79, 103, 214, 215, 261, 279, 360. Papales: 79, 103, 214, 215, 261, 279, 360. De impedimento rite celebrandi missam durante detecto juxta Thomam et Bonaventuram 203. Totius juris, in quibus promoti deiciuntur et deponuntur 253. in quibus infamia contrahitur 253.
- Catalogus XVII priorum ministrorum generalium et IX priorum Cardinalium ex Ordine fratrum Minorum** 24.
- Catullus**: Carmina 250.
- Causae, quare quatuor tempora instituta sint** 116.
- Céntuaria Guillelm.**: Epistola ad Joannem de Hordogio 185.
- Characteristica variorum sanctorum** 281.
- Chronica S. Helenae** 264.
- Chronicon Romanorum, Excerpta** 27. Breve Bohemiae (1402—1411) 88. (1310—1421) 147.
- Chrysopolita Zacharias O. Praem.**: Unum ex IV seu de concordantia evangelistarum libri V. 3.
- Cicero M. T.**: Ex Platone, Timaeus seu de universo 164. Academicorum 164. De divinatione 164. Topica 164. Excerpta ex l. VI de historiae credibilitate 226. Rhetorica ad Herenium 230. Cato maior de senectute 232. Laetius de ami-

- citia 232. Paradoxa 232. Excerptum ex libro III de divinatione 233. Tacu-
 lanae 233. Ad familiares epistolae 237. De fato 250. Orator 357.
 Citata ex sacra scriptura 254.
 Clapardus M.: Experimenta medic. 150.
 Claustrum animae 82.
 Clausulae accomodationis promovendi 182.
 Clemens V.: Constitutiones 19, 247.
 Clisteria (medic.) diversa 355.
 Collatio bona de animabus f. d. 65. De fraternitate bona 65. De Eucharistia (in
 Constantiensi concilio habita) 96. Babylonici et Romani Imperii, Romani et
 Carthaginiensium, Macedoniae 187.
 Collectanea i. e. Sermones et variae notae dogmaticae, morales, liturgicae de f.
 d. 99. quoad max. part. germ. 379.
 Collectionum libri, excerpta 27.
 Cementatio in universam summam theol. Thomae Aqu. 377.
 Cemerster Petrus: Historia scholastica 4, 14, 263. Excerptum ex variis cap. Histu-
 riae 110. Epitaphium, versus IV ab ipso compositum 263.
 Commissiōens-Protocollē in Sachen der röm. kaya. May. contra Passau (1643) 384.
 Commune Sanctorum et de tempore, alia quaedam liturgica in usum dioecese.
 Passau 126.
 Compendium artis medicinae 354.
 Compilatio Cardinalis Bonaventurae, ad digne celebrandam missam 281.
 Compilatio de passione Domini secundum IV evangelistas 218. de pestilentia 356.
 Compilatorium librorum doctorum (Dionysii Ar., Augustini, Ambrosii, Gregorii,
 Isidori, Ioannis Chr., Fabiani, Damasceni, Anselmi, Victoria, Hugonia, Alani,
 Plinii, Ciceronis) 349.
 Composita nova verborum 273.
 Conceptus concionatoris 380.
 Concordantia evangelistarum 223.
 Confectio olei benedicti et ejus effectus 40.
 Confessio 47.
 Confirmatio dispensationis Ioannis Philippi Card. Passaviensis in re matrimoniali
 Tobiae Ehrngruber et Anna Maria Veichtin 386.
 Conjuratio super mulierem vexatam a daemone 69. Contra tempestatem et male-
 ficiorum incursum 67.
 Conradus de Brundelshelm: Sermones de tempore 304.
 Conradus de Helmburg: Matutinale B. M. V. seu Laus virginum 56.
 Conradus de Saxonia: Tractatus super Ave Maria 53, 76. Sermones de tempore 75.
 Sermones de Sanctis 75. Sermo ad praelatos vel presbyteros 75. Sermones de
 Communi Sanctorum, dedicatione, defunctis, ad religiosos, praelatos et cleri-
 cos 75.
 Conradus de Waldhausen: Postilla dominicarum aestivalium 37. Ordo gestorum
 Christi cum conc. evangel. 166.
 Consilia et exempla ex vitis patrum 139.
 Constantiensis concilii constitutio de excommunicatione 242.
 Consuetudinaribuechl bei der Landeshauptmannschaft in Österr. o. d. E. 382.
 Consuetudinarium tempore Leopoldi I. exaratum 382.
 Contarini Andreas: Epistola ad Nicolaum V. 220.
 Contarini Franciscus: Orationes duae 220.
 Correctiones contra peccata 254.
 Contemplationes de horis canonicis 320.
 Contractus matrimonialis inter A. Frickinger et Eliz. beuerin 287.
 Christannus M. de Prachatitz: Collecta de sanguinis minutione 152.

- Curtius Rufus M.:** Dictum ad Alexandrum M. (?) 55.
Cyprianus: Nota de dilectione et servitio Dei 55. de XVI abusivis saeculi 143. de dominica oratione 200.
Cyrillus Eppus: Speculum sapientiae vel Apologetica, germ. 298.
- Damasus (Pseudo-)** Responsum ad Aurelium 259.
Datus August.: Libellus isagogicus ad Andream filium Christophori 272. De quibusdam elocutionis praeceptis et mutationis ad Andream 329.
David de Augusta: Tractatus de VII processibus religiosi 107.
Decretale Concilii Constantiensis super appellationem Nicolai Gritzig parochi in Anspach adversus episcopum Georgium de Hohenlohe 131.
De cotidiana praedicatione Petri Apostoli 270.
Decretum episcopi Passaviensis de feudis 385.
Défense doctrinae cath. contra Lutheranos 365.
Definitio ecclesiae catholicae 196.
Dicta Senecae, Ambrosii, Augustini, Solonis, Chrysostomi, Psalmorum 229.
Didacus. Vide Andreas Didacus.
Differentia pulsuum (medic.) 357.
Difficultates quaedam grammaticae 227.
Dinkelsbühl. Vide Nikolaus de D.
Diogenes Laertius: De vitiis, sectis, dictis, responsis etc. interprete Ambrosio Traversa 239.
Disputatio Judaei et Christiani 236.
Distanctia quadrifaria professorum 266.
Disticha XI de Eucharistia 108.
Distinctiones opusculi de scientia ac orationibus et suffragiis animarum a corpore separatarum 95. De Eucharistia Christi 113.
Diurnale Ord. Praemonstr. 373.
Divisio librorum Bibliorum 121.
Documenta III canonica. ad curiam Salisburgens. 248.
Dominicus de Capranica: Tractatus de arte moriendi 245.
Donati Commentum super artem 227. fragm. super explicationem vocabulorum biblicorum 84. fragm. grammat. 88.
Dubium de intentione orationis 63.
Duns Scotus Joh.: Quodlibet 246. Quaestiones super Metaphysica Aristotelis 255. Titulus sepulchri versibus XIV conscriptus 246. Excerpta philosophica 331.
Duranti Guilelm.: Rationale divinatorum officiorum 118. Speculum iudiciale 253.
- Enumeratio** metrica librorum bibl. 88. eorum quibus sacramenta interdicuntur 126. eorum qui diaetae Ratisponensi interfuerunt 232. IV synodorum cum numero episcoporum 258. vitiorum capitalium saec. XV. 318.
Epistola de differentia spiritus et animae 16, 285. de laudibus insulae Sami 179. In commendatione Venetiarum 182. excusatoria 182. contra reprehensorem poëtriae 182. pro informatione amatoris 182. de miseria, discordia patriae 182. ad Alexandrum M. 183. ad Johannem Boccacium 186. anonymi ad eloquentem virum dom. A. in Praga 215.
Epistolarum fragm. XI saec. 272.
Erasmus Rotterdam.: Excerptum in Adagiis 366.
Esdras: Excerpta 27.
Euclides: De speculis 225.
Eugenius IV.: Litterae apostolicae occasione controversiae Licii exortae 242. }
Evangelia et glossae super ea de diebus dominicis et festis a Dom. Adv. 117. Dominicalia 117.

Evangelium Nicodemi seu Gesta Salvatoris 68, 263, 300. Dom. III. Adv. 116. Joannis VI fragm. 122. satyricum contra avaritiam curiae Romanae 359.

Excerpta notabilia, narrabilia et praedicabilia 27. ex sanctis patribus 45, 247, 323. varia dogmatica et moralia 49. de decimis praestitis et non praestitis 65. varia theologica 90, 91. ex Hugone et S. Augustino de Dilectione et amore 130. ex antiquis philosophis, patribus et scriptoribus eccles. 138. rotulae 150. ex auctoribus rei medicinae 154. ex III. Reg. 4, 168. ex extravagantibus Innocentianis 241. ex decretis conciliorum de chrismate, osculo pacis, cereo pasch. 260. ex a. scriptura et effatum S. Augustini de peccato, poenitentia et omniscientia Dei 270. et allegationes ex decreto Gratiani 291. veterum scriptorum de rebus naturalibus 293. ex Exod. 12, 37 et 40, 303. ex sanctis patribus, praecipue Augustino 310. ex jure canonico de interdicto 328. varia ex a. patribus et doctoribus 333. ex S. Hieronymo, Augustino, Bernardo de dignitate B. M. V. 338. ex variis scriptoribus cath. 379.

Exempla in 40. cap. 228. ex variis auctoribus 228. varia 228. de B. M. V. 239. quinque 214. duodecim 321. familiaria bona 31. praesertim ex historia Caesarum et regum 49. duo de concept. B. M. V. 156.

Exemplum de latrone et eremita 49, 50. de purificatione B. M. V. 50. de Judaeo quodam: Coloniensi 73. bonum de concept. B. M. V. 135. de dedicatione ecclesiae quotannis celebranda 140. de hospitalitate 140. de milite, qui edit de ligno vitae 140. contra ingratos 141. de timore ex vitis patrum 303. de quodam paupere 320.

Exercitia et devotiones Sanctorum erga B. M. V. 375.

Exhortatio in electione praelati 180. de morte 302.

Exorcismus contra daemones 66, 111.

Exordia epistolarum varii generis 249.

Explanatio arboris super orationem dominicam 112.

Explicatio variorum symbolorum, quibus B. M. V. comparatur 222. abbreviaturarum in summa Joannis Balbi 286. brevis quaedam virtutum 310. super Francisci de Mayronis scriptum I. Sent. 332. brevis evangelii Luk. 332. bohémica super epistolas et evangelia 339. vocabulorum variorum in bibliis et aliis libris cultus divini 341. super epistolas Pauli ad Hebr. 347.

Expositio orationis dominicae 5, 41, 90, 112, 199, 200. super Cant. Cant. 7, 57. super Jerem. 32. metrica judaici alphabeti 38. quorundam evangeliorum de tempore et de sanctis 50. missae 52. canonis et quid signa et cruces significant 53. interlinearis et marg. lat. evang. S. Matth. 62. canonis bona 78. super Pater noster 78. orationis dom., salutationis ev. et symb. apost. 78. mystica civitatum refugii 84. super: Locuta est sapientia: Venite comedite panem 99. atrophae: Solve vincla reia. 106. epistolarum et evangeliorum de Sanctis 106. in festivitibus B. M. V. 106. super: Recordare 106. diversorum textuum ex epistolis et evangelis 106. allegorica evangeliorum dom. 23 et 24. p. Pent. et de sanctis 111. super librum generationis Jesu Christi 133, 292. lamentationum Jeremiae cum expositione alphabeti hebraici 133. brevissima orationis dominicae 142. salutationis angelicae 142. passionis Domini 175, 195. prioris partis canonis missae 196. Rhetoricorum ad Herennium 218. de oratione dominica 228, 292. evangeliorum dominicalium et de sanctis et quadrag. 254. symboli Nicaeno Constant. 292. Super Jacob. 1, 17, 293. symboli apostolici 296, 322. evangelii Joannis 13, 1—15, 301. threnorum Jeremiae 290. mystica canonis missae 309. mystica partium ecclesiae 319. allegorica evangeliorum dominicalium 338. mystica numerorum in a. scriptura 356.

Expositiones duo evangelii in festo Petri et Pauli 301.

Extrakt aus Passauer. Kauffbrief der Herrschaft Hasslach (1663) 371.

Extravagantes Bonifacii VIII., Clementis V., Joannis XXII., sollicitudo pastoralis officii 241.

Fabius Quintilian M.: Institutionis oratoriae libri XII ad Victorium Marcellum 229.

Falkenstein Herrschaft, Zeugenverhörsprotokolle (1645) 369.

Familiae patriciae et plebeianae Romanorum 219.

Fastidius: Liber de vita christiana 37.

Felder Michael: Solemne initium studii juris canonici Plagae 385.

Ferdinandus I.: Mandatum generale de beneficiis ecclesiast. 385.

Feriae tres septimanae a. etc. secundum Ord. Praemonstr. 376.

Forstius Joachim: Oratio pro pace 362.

Figura atramento facta arcem quandam exhibens et sententiae 273.

Fillae diaboli seu sermones VII vitiarum tempore carnisprivii 310. **summi regis Jesu Christi seu X sermones caelestium virtutum** 310.

Finsterwalder Benedict.: Registratur oder Beschreibung aller Acten und Briefschaften 386, 388.

Fleischordnung für Linz (1602) 371. **für das flache Land in Oberöterr. (1602)** 371.

Flöckl Henricus: Sermo in synodo Pataviensi 136.

Florentinorum epistolae ad gubernatorem pacis reipublicae Romanae 185.

Floriani S. nomen et vita 48.

Florus diac. Lugd.: Expositio in epistolas Pauli ex operibus S. Augustini collecta 3.

Forma copulae (bohem.) 90. **absolutionis in articulo mortis** 201, 203. **generalis absolutionis et indulgentiae in consistorio publico Pisae** 201.

Formula superstitiosa inveniendi, utrum quis convalescet nec ne 4. **confessionis (bohem.)** 175. **qualiter sacerdos novellus debet se habere in audiendis confessionibus** 204. **examinandi pueros, qui ad coenam Domini adire volunt.** 368.

Formulae variae epistolarum, cum adjecta explicatione colorum 71. **latinae et germanicae cum notis declar.** 72. **variae epistolas finiendi** 179. **absolutionis, plenariae remissionis** 216. **absolutionis in Ord. Praemonstr.** 246. **epistolarum diversarum** 249.

Fragmentum de exactionibus pecuniae 14. **actorum processus judiciarii coram procuratore Pragensi saec. XIV.** 121. **processuum juris coram episc. Aurelianensi (1464)** 256. **Gradualis saec. XII cum neumis** 243. **alicuius operis lexicographici** 281.

Franciscus de Zabarella: Commentum super Clementinas (de praelatorum excessibus) 282.

Freisleben Franz: Cursus theologicus spec. practicus super Thomam Aquin. 378.

Fridericus Mag. O. Carm.: Buch von der himmlischen Gottheit 276.

Frimaria Henricus. Vide Henricus de Frimaria.

Fulgentius: De fide ad Petrum (fragm.) 118. **Imagines** 291.

Fundationes ad causas pias, lingua gallica. a. XV. ineunt. 23.

Gabriel de Lebstain: Von verschied. Wasser 364.

Galeacius: Orationes ad Venetos 179. **Oratio ad Fridericum caesarem** 181.

Galenus: Secreta, quae debent dari in corporibus lapsis sania. 355. **Liber de differentia pulsuum** 357.

Galleanus: Epistola ad Delph. Viennensem super captione ipsius regis per Anglicos (1356) 185.

Gallus Abbas: Dialogus Malogranatus 169.

Gebett, zwei andächtige für die Abgestorbenen auf eyn Freythoff od. Grufft, Baynhaus od. Kirchen 367.

Generale remediorum 355.

General-Mandat auf Mal und pecken (1534) in Österr. o. d. E. 370.

- Gerardus Cremonensis:** Theoretica planetarum 251.
- Gerardus Leod.:** Tractatus de praeparatione cordis 30.
- Gerzen Joh.:** Tractatus de arte moriendi 245, 279. Salubris doctrina 361. de X praeceptis 361.
- Gesta salvatoris Jesu Christi** 300.
- Geyss (Gewe) de Teining Joan.:** Sermo de ludo, de chorea. De dedicatione eccl. 170.
- Gilbertus Porretani:** Liber VI principiorum 11.
- Glanvilla.** Vide Barthol. de Glanvilla.
- Glossarium breve medicum lat.** 149.
- Gnome** 180, 182.
- Gordenia.** Vide Bernardus de Gordonia.
- Gerram Nic.:** Excerpta de tabula genealogica Christi 165.
- Gedfridus oppus Passav.:** 56.
- Graduale Schlagense** 372. Fragm. 39, 243.
- Gratianus:** Excerpta decretorum 344.
- Gratiarum actiones** 181.
- Greculus:** Sermones de tempore 340.
- Gregorius I. M.:** Libri IV dialogorum 13. Excerptum ex libro III. Moraliū in Joh. 60. Regulae pastoralis I. 82, 89. Homiliarum in Ezechielem 87. Ad Joannem Ep. de officio pastoris 87. Glossa super cantica cantic. 112. XL homiliae in evangelia 123. Nota de illa, quae animas in purgatorio absolunt 195. Excerptum ex litteris ad Sereunum ep. Massil. de imaginibus 196. Dictionum brev. de effectu missae 210. Moraliū libri XXXV sive expositio in lib. 8. Joh. 288. Libri IV dialogorum 323.
- Gregorius Nazianz.:** Excerptum ex Or. II contra Julianum A. 86.
- Gregorius VII.:** Epistola ad Wratislaum Boh. ducem. 259.
- Gregorius IX.:** Libri V Decretalium 9, 22.
- Gregorius XI.:** Ep. ad populum Rom. 185. Litterae ad Romam dictatae per Sim. de Bornano 185.
- Guarinus Veron.:** Epistola ad Leonellum Este 186. ad orationes 187. Orationes duae habitae in initio studii Ferrarensis 220. sex versus Catulli 250. Decem ad Ludovicum dilectum puerum 250.
- Guettachten deca. löbl. Ausschuß und Herrn Verordneten, die Tisordnung im Erzherzogt. Österr. o. d. E.** 371.
- Guettadunkhen über die vom Passauer Lehenproben zu Österr. o. d. E. bei der Landeshauptmannschaft eingewandte Lebens-Protestation** 385.
- Guido Pisan.:** Excerpta ex libris cosmographiae Ravenatis 329.
- Guido de Monte Retheril:** Manipulus curatorum 229, 234.
- Guillelmus Abb.:** In cantici Cantic. priora duo capita brevis commentatio ex S. Bernardi sermonibus contexta 7. Expositio super Cant. Cantic. 57.
- Guillelmus Savon.:** Ars seu modus epistolandi 231.
- Hampel Richard. Rella de:** Glossa super psalterium et Cantica in breviario Romano 159.
- Hanifa, uxor Mahmudi:** Koran 389.
- Hayme, Halberst.:** Excerptum ex expositione in ep. Pauli I. Cor. 198. In divi Pauli epist. expositio 311. Ennaratio de Cantico Canticorum 383.
- Hayarici, prol. Summae de I—IV I. Decretalium** 43.
- Hebraica** Fragm. 62.
- Heimbürg Gregorius:** Apographum appellationis Sigismundi, ducis Austriae ad sedem apost. (1461) 179.
- Hoffenberglischen Gebriedern Bitten an den Landeshauptmann in Österr. o. d. E.** 369.
- Hollae Petrus.** Vide Petrus Heliae.

- Hemboche Henricus de Langenstein:** *Expositio symboli apostolorum* 211. *Tractatus de proprietatis religiosi* 212. *Expositio Canonis ac Missae* 212.
- Henricus de Frimaria:** *Tractatus de X praeceptis* 202.
- Henricus de Hassela:** *Psalmi, Cantica etc. translata in linguam germanicam* 265. *Tractatus de Missa* 293. *Tractatus de usu clavium et X praeceptorum* 131. *Tractatus de restitutione* 132. *Quaestiones morales de confessione* 132. *Expositio canonis missae* 132. *Tractatus de accidentalibus missae* 132.
- Henricus de Marmasia:** *Sermo de conceptione B. M. V.* 326.
- Henricus de Merseburg:** *Summa decretalium* 80. *Apparatus super summam* 80.
- Henricus de Oyta:** *Sermo de passione Domini* 133. *Capitula quatuor* 236.
- Henricus de Seguale:** *Summa copiosa in V libros Decretalium* 20. *Excerptum ex ejus: Summa aurea de nota fidei* 198.
- Henricus de Wormalia:** *Collecta de Sanctis* 105.
- Henricus VII. Imp.,** *Constitutio in laesae majestatis crimen* 242. *De rebellibus* 242.
- Hermanus de Schildiz vel Betusalia:** *Speculum sacerdotum* 90.
- Hermenus sacerdos:** *Sermones de tempore* 28.
- Herolt Johannes:** *Sermones discipuli de Sanctis* 171. *de tempore* 238. *communes* 238. *de B. M. V.* 238. *Sermo XCI de tempore, de detractone et* 343. *Sermo XC de tempore, de judicio et suspicione* 343. *Sermones de Communi Sanctorum* 343.
- Hesiodus:** *Theogonia* 163.
- Heymericus de Campo:** *Problemata inter Albertum M. Thomam de A. ad utriusque opinionis intelligentiam* 129.
- Hieronymus S.:** *Libellus ad Paulum de virtutibus cum exemplis ex vitis patrum* 52. *Interpretatio parabolarum Salomonis, Ecclesiastici etc.* 51. *Excerpta* 107, 119. *Epistola ad Paulinum de clericorum vita* 108. *Excerptum ex epistola ad Eustochium* 195. *Epistola ad Nepotianum* 364, 365. *Epistolae tres de disciplina christ.* 364. *ad Rusticum de vita monastica* 365. *ad Laetam de institutione monialium* 365.
- Hildebertus Cenomanensis:** *Versus de variis scripturae a. expositionibus* 142.
- Hilprant:** *Rossarcney* 72.
- Historia Visitationis B. M. V.,** *Antiphonae, Responsoria, lectiones* 59. *Achatii et decem millium martyrum* 64. *Historia de conversione cujusdam Judaei Coloniensis* 126. *ex Valerio Maximo* 184. *De conversione Tiberii Caesaris* 264. *De oleo misericordiae* 68, 264. *naturalis mystica et moralizata* 279. *de S. Catharina Alexandr.* 303.
- Historiae seu expositiones tropologicae et allegoricae ex diversis libris 341. *collectae de diversis libris, praesertim ex V. T. et allig. explic.* 31.**
- Homerus (Pseudo-):** *Batrachomyomachia lat.* 187.
- Homerus P. Aslanus:** *In historiam Trojanam carmen lat.* 352.
- Hemiliae in dom. infra Ascens. Dom. fragm. saec. XIV.** 271. *diversae super evangelia* 173, 175.
- Hemilliarium super evangelia de tempore 123.**
- Hemerius Augustod.:** *Speculum ecclesiae* 266. *Expositio totius psalterii in canticis, symbolo Athanasiano, oratione dominica, symbolo apostolorum, epilogo* 23. *Imago mundi* 113.
- Horatius Qu. Flaccus:** *Epodon* 250.
- Hortularius I. e.** *explicatio vocabulorum latinorum* 124.
- Huetl de Winterberg Johannes:** *Litterae ad Andream, praepos. Plagensem* 122.
- Hugo:** *Sermones, tractatus, Miscellanea* 5. *Tractatus de custodia cordis* 199. *Summa de religiosos absolvente sine licentia praelati sui* 86.
- Hugo a S. Caro:** *Tractatus de ordine missae et sacerdot. indumentis (speculum ecclesiae)* 78. *Speculum ecclesiae, lib. II.* 141, 325.

- Hugo a S. Vieters:** De quinque septenis 5. De meditando seu meditando artificio opusculum aureum 5. Libellus de IV voluntatibus in Christo 6. de verbo incarnato 6. de potestate et voluntate Dei, utra major sit 6. De unione corporis et spiritus 6. de dono conscientiae 53. Excerpta ex libro de sacramentis 258. Glossa in expos. regulae Augustini 353.
- Hugo de Argentina:** Compendium theologiae veritatis 306.
- Hugo de Felieto:** Claustrum animae 353.
- Hugo Mag.:** Postilla super epistolas et evangelia 44.
- Hugo de Trimberg:** Laurea sanctorum 125.
- Hugwicus (Ugic) Pisanus:** Liber derevationum 147.
- Humbertus de Romanis:** Expositio regulae S. Augustini 317. Excerpta ex ejus expos. 199, 354.
- Hunyady Joh.:** Epistola ad Eugenium IV (1446) 221.
- Hus Johannes:** Sermones varii 85. Sermo synodalis II. 95. Postilla super epistolas et evangelia a Dom. I. Adv. usque ad Dom. Palm. 103. Passio Domini nostri cum expositione 103. Sermo synodalis super: State succincti 104. Quaestio de arguendo clero pro concione 104. Postilla super epistolas et evangelia a Sabb. a. usque ad Dom. IX p. Pent. 104. Sermo de corpore Christi 109. Collecta Sermonum de Sanctis cum notis bohém. et lat. 109. Lectionarium aestivale de tempore. 268. Sermones de festis B. M. V. 269. Sermones in honorem S. Laurentii (?) 269. Sermones de pluribus Sanctis (S. Ludmila, Wenceslao et Michaele) 269. Sermo de quinque fratribus 270.
- Hymnarium Praemonstratense** 362. et antiphonarium Praemonstr. 374.
- Hymnus quadragesimalis:** Ex more docti mystico.
- Imagines et typi B. M. V. ex variis auctoribus** 69.
- Image Christi crucis** 117.
- Imitatio Christi** 49, 244.
- Impedimenta V, quae separant a communione et VIII pericula ex iis venientia** 210.
- Incitativa ad missam celebrandam** 197.
- Indulgentiae in die dedicationis Ecclesiae Plagensis, datae ab Alexandro IV et diversis episcopis, nec non indulgentiae Ord. Praemonstr. 18. festi Corporis Christi datae ab Urbano IV., Eugenio IV. et Martino IV. 245. Fragm. litter. 298. Fragm. papal. pro barone de Zelkingen et P. de Roseo 299.**
- Informatio ordinandorum de sacramentis** 322.
- Inhibitiones a s. communione** 66, 68, 214.
- Innocentius:** Nota de sacramento Eucharistiae 198. Oratio de corpore Christi 203.
- Innocentius IV.:** Summa de poenitentia 334.
- Instructio brevis sacerdotum** 66. curatorum 171.
- Instrumenti fragm., quo Hans von Liechtenstein efficitur consiliarius regis Wenceslai Boh. 45.**
- Instrumentum germ. quo Elspet agros suos et prata Joanni Tropel in Pladling vendit 72, in quo monasterium Ostroviense jus suum ad ecclesiam parochialem in Tochovic defendit 87. controversiae inter Rutgerum abbatem S. Coronae ad Thomasconem in Chwaisym 94. anni 1442 de Capella SS. Matthaei et Joannis in Comenz Misenensis dioec. 123. anni 1401 quoad litem de ecclesia vacante in Budeš prope Pragam 124. pacis Constantiae inter Fridericum I. et Henricum et quasdam civitates (1183) 243. pacis Pragae inter Ferd. I. et Joannem Georgium Saxoniae 377. Udalrici de Rosenberg, quo pecuniæ aibi a Zdenkone de Lukawitz mutat, boh. 267.**
- Interpretationes vocabulorum hebraicorum super totam Bibliam** 121. variorum locorum a. scripturae 157.
- Intimatio indulgentiarum ad ecclesiam S. Stefani Viennae** 132.

- lationes cum notis 167. cum notis musicis 363.
 Irregularitates, quae deliciunt promotos 258.
 Isidorus Hisp.: Synonyma de lamentatione animae peccatricis 34. De norma vivendi 94. Excerpta ex libro IX. ethymolog. 165. Sententiarum seu de summo bono 234. Excerpta ex decretalibus 260. Excerptum ex decretalibus 260. Nota de jejunio 300. Excerpta ex libro etymologiarum 330.
 Isocrates: Oratio de laudibus Helenae translata in lat. per Johannem Petrum Lucensem 221. Oratio de pace et foedere, translata ab eodem 221.
 Jacobus Ap.: Epistola (1, 17—21) 45.
 Jacobus de Geluchi, fragm. instrum. 297.
 Jacobus de Lausanne: Compendium moralitatum 289, 346.
 Jacobus (Presbyter): Retractatio errorum in synodo cleri Pragensis (1389) 203.
 Jacobus de Therame: Hie hebt sich an ein Rechtspuech von Teuffel Belial wider Jesum 117.
 Jacobus de Voragine: Sermo de Sancto Spiritu 104. Sermones dominicales 137. Themata sermonum 217. Mariale 243. Sermones de tempore 304.
 Januenses, epistolae eorum ad ducem Mediolani 181.
 Jejunium XII. feriarum sextarum secundum S. Hieronymum 215.
 Jenzenstein. Vide Joannes v. Jensenstein.
 Johannes Andreæ: Summa Decretalium 120. Ordo judicarius 120. Summa de sponsal. 335. Apostillae super Klementinas 243.
 Johannes Chrysostomus: Opus imp. in Matth. lat. 60. Sermo de operibus misericordiae 107. Locus ex homilia in cap. 23. ev. Matth. 135. Excerpta super Matth. de Jesu 165.
 Johannes Evang.: Evangelium (11, 56—12, 24) 301.
 Johannes XXII.: Constitutio extravagans: Execrabilis 247.
 Johannes V. (Ocko de Wlasim): Statuta synodalia (1366) 324.
 Johannes de Auerbach: Processus judicarius 248.
 Johannes de Capistrano. Vide Capistranus.
 Johannes de Hidenle: Epistola contra Italiam et Franciscum Petrarcam 184.
 Johannes de Jenzenstein: Statuta synodalia (1386, 87, 92) 324.
 Johannes de Marienwerder. Vide Marienwerder.
 Johannes de Milza: Tractatus de bono ordine moriendi 130.
 Johannes de Palomar: Responsio ad dicta Joannis Pflibram et Procopii de Plana in concilio Basileensi (1437) 193.
 Johannes de Pavinis: Relatio de canonisatione S. Leopoldi 272.
 Johannes de Quedlinburg: IV miracula 211. Meditationes de passione Christi 306.
 Johannes de Sacre Besce: Arithmetica communis 225. Tractatus sphaerae 251.
 Johannes de Turrecremata: Expositio super toto psalterio 265.
 Johannes de Utine: Compilatio historiarum V. T. ex Petro Comestore 254.
 Johannes Flacmannensis (Pseudo-August.): Manuale, oratio pulchra 26. Suspiria novem 34.
 Johannes Friburgensis: Summa confessorum 120. Tractatus de confessione 120.
 Johannes Hieronymus Passaviensis ep.: Lectiones IV, V et VI Matut. Septuages. 367.
 Johannes Hildeshelmensis: Tractatus de factis et gestis trium regum gloriae 136, 304.
 Johannes Litemiel: Publicatio decreti Concilii Constantiensis contra Wicleff et Hus (1416) 51.
 Johannes Saresberiensis: Tractatus contra pythones vel Glossa super Saul. 57.
 Johannes Vallenale: Summa collectionum, praec. Registro Hasconis de Rosenberg 91.
 Jordanus de Quedlinburg: Meditationes de passione Christi 306.
 Jubilius rhythmicus de nomine Jesu, falso Bernardo adscriptus 33.

Julianus Teletanus: 'Αντιστάσις etc. 160.

Justinianus Imp.: Codex repetitae praelectionis libri IX. cum glossa Francisci Accursii etc. 21. Digestum novum 23.

Kempf Nicolaus: Alphabetum divini amoris 271.

Khauffbrief vnder Gemaines Marckths Iachl (1644) 382.

Koran 389.

Knefelstein Joannes Ludovicus: Litterae ad Theodor. baronem de Rödern et Johannem P. Spindler de Hoffegg 368.

Lampna Ulr. Willh. et Petri donatio pro anima Diakonis et amicorum 63.

Lancelletus: Oratio de liberal. disciplinis 358. De laude veritatis 358.

Landtafel, New corrigierte Landtrecht und Gebreuch des Erzhertzogtums Österr. o. d. E. 381.

Landtaffl v. 1702 387.

Landrechtbuch, bayrisches. Vide Bayerisches L.

Laurus Antiquus: Lectura super lib. Decret. 308.

Laus picturae ad reginam Cypri (Cathar. Cornaro) 220.

Lectionarium, frag. 148, saec. XIV 257, 301, 307.

Lectiones in nativitate D. J. Chr., festis Michaelis, Catharinae, Matthiae, decem mill. M. 8.

Lectura super decretum: Saepe de verborum significationibus 247.

Lederordnung für Oberösterreich (1603) 371.

Legenda S. Erasmi 64. De desponsatione S. Catharinae Al. 74. De S. Catharina 228.

Legendae Sanctorum 64. SS. Joachim, Anna et Maria et infantia Jesu 281.

Lehenpatent kayserl., die ausländ. Fürsten betr. (1665) 384.

Lembach, Confitentes et communicantes (1459) 238.

Lentulus (Pseudo-): Epistola ad senatum de descriptione formae Salvatoris 209.

Leonardus Aretinus (Bruni): Oratio invectiva contra hypocritas 221.

Libellus de modo confitendi et poenitendi 274.

Liber de praeparatione cordis 94. Exemplorum ordine alphabetico. conscr. 139. De causis 250. De poenitentia Adae 264, 314.

Lingua aurea de Sanctis 70.

Liquor lacteus sive Collectanea exemplorum et miraculorum 320, 321.

Litaniae B. M. V. 376.

Litterae quatuor 341. Simonis Graff in causa foundationis Georgii Kirchheimer, civis Vindob. 370.

Livius T.: Ab urbe condita libri 226.

Lobrede auf den hl. Norbert 389.

Lotharius Diak. Card. (Innoc. III.): Liber de miseria humanae conditionis 344.

Lucretiae epitaphium, versus 183.

Macer. Vide Odo Magdunensis.

Macrobius Theod.: Liber Saturnalium 294.

Magisterium stani 149.

Maimonides Rabbi: Excerptum de coelis et distantia eorum ex summa Joannis Papuskonis de Sobieslow 202.

Maledictio animae damnatae et benedictio salvatae in novissimo die 100. Super haereticos in Boh. 217.

Mamotrectus super aliquot libros bibliae 138.

Mandalin Joannes: Formulae epistolarum 178.

Mandata generalia principum Austriac. 383, 384.

Marchesinus Joannes: Mamotrectus 81.

- Mardocheus:** Epistola ad Alexandrum M. 311.
Marlenwerder Joannes: Expositio symboli apostol. 89, 160, 169.
Marcellus M.: Dicta supra canonem 196.
Martinus Domienals: Ejus vita fragm. 274.
Martinus Papa: Bulla super census altarium 38.
Martinus S.: Epistola ad expellendum spiritum imm. 111.
Mater herbarum medicinalium, enumeratio Veronensis 153. **Roemorum** 153.
Materia pulchra de susceptione s. a. altaris 197.
Matheolus Perusinus: Oratio Patavii hab. 249.
Mathias de Janow: Retractatio errorum in synodo Pragensi 203.
Mathias de Liegitz: Postilla super epistolas dom. 319.
Matthaeus de Cracovia: Tractatus de celebratione missae et communionis 107, 134.
 Postilla de sanctis 144. Speculum puritatis et munditiae 198, 342. Tractatus
 de accessu ad communionem 199.
Matutinale de tempore et de S. pro Can. germ. Praem. 346.
Maximilian II.: General über doppelte Zapfenmass. 371.
Maximus Eppus Taur.: Sermo contra suffragia clamantes patienter 57.
Mayronis Franciscus de: Excerptio philoa. 331. Explicatio super sententiarum 331.
Memorial über die Fischwässer der Graffschaft Orth am Traunsee 369.
Mesue Joannes: Excerpta de medicinis digestivis et evacuativis 151.
Metrum de vitiis 79. **De virtutibus** 79.
Michael de Polonia: Epistola ad Archiep. Pragensem in re poenitentiae Petri de
 Manetin et Sigism. de Cralowic 316.
Miliclus Prag.: Dicta super passionem Domini 63. Glossa super evang. Joh. 63.
Miracula diversa 31, 32, 210. **De B. M. V.** 223.
Miraculorum liber, excerpta 27.
Miraculum seu potius ex. bonum 71. **De B. M. V.** 82. **De animabus** 100.
Missae de SS. Apostolis Petro et Paulo 6. **Tempore pestis** 8. **De S. Sophia** 8. **De**
 S. Sigismundo contra febres 9. **De S. Jodoco** 9. **De XXIV senioribus** 17.
Missale in usum archidioecesis Pragensis 380. **Ordinis Praemonstr.** in usum Oster-
 hofen, dein Plagae 16, 46, 345. **Forsan Ord. S. Benedicti** 26. **Fragm.** 46, 91,
 166, 167, 256, 330, 333.
Mittner Johannes: Libellus precum 364.
Modus excitandi se ad dilectionem perfectam Dei 361. **Instruendi novitios in suis**
 confessionibus 43. **Legendi in jure** 48. **Pro accipiendis carenis** 71. **Discendi**
 pueros per mensuram 79. **Confitendi** 343. **Administrandi infirmis a. Eucha-**
 ristiam 367.
Monicae S. Legenda 48.
Muhamed Profeta: Koran 390.
Mullner Sebaldu: Oratio in conventu 220.
Mundinus Medicus: Anatomia 252.
Nicolaus IV.: Bulla de bulla Honorii III. 35.
Nicolaus de Blard: Dictionarium pauperum 327.
Nicolaus de Cusa: Epistola ad Fridericum Arch. Magdeburg. 191. **Nota de versu:**
 Ut sumant et dent ceteris 197.
Nicolaus de Dinkelabühl: Sermones de a. corpore 181. **De festis Domini et Sancto-**
 rum 155. **Epistola in Dom. III p. P.** 155. **Tractatus de corpore Christi** 156.
 De VIII beatitudinibus 212. **De VII vitiis capitalibus** 212. **De praedicatione crucis**
 contra Sarzenos et infideles 212. **De confessione et III partibus poen.** 296.
 Excerpta, quae sunt quaerenda a confidente 201. **Excerptum ex eo de inten-**
 tionem in consecratione complurium hostiarum facienda 203. **Expositio orationis**
 Domini. 212. **Notabilia circa absolutionem** 201.

- Nicolae de Cerram:** Homiliae super „Missus est“ 222. Super „Ezurgens“ 222. Glossa super evangelium S. Joannis 812.
- Nicolae de Lyra:** Postilla super epistolas S. Pauli 54. Super psalterium 56. Dicta super epistolas quadragesimales 90. Glossa ad profetas 106. Postilla super evangelia 166. Divisiones et litterae expositio super psalm. 339.
- Nicolaus de Steyria:** Lectura super quaestiones Versoria 178, 193.
- Nicolaus de Tudeschis:** Quaestiones juris canonici 248. Lectura super Decretalium 282, 295.
- Nider Johannes:** Formicarius 344.
- Nomenclator medicinarum, herbarum in lingua lat. et bohem.** 158.
- Nomina librorum quorundam a scripturae in linguam germ. versa** 158. Omnium summarum pontificum a Sixto I. usque ad Clem. VI. 254. Imperatorum Romanorum usque ad Henricum VII. 254. Librorum doctorum, quos quilibet compilavit 292. Librorum artis medicinae 293. Nymphorum 293. Librorum bibliorum et profanorum lat. et germ. 313. LXXII linguarum totius mundi 79. Quorundam philosophorum mediae aetatis 16.
- Nota** de extremo judicio 59. De nativitate J. Christi 59. De passione J. Christi 59, 83. De jejunio 45, 140. De sacramentis 45. De septem generibus damnatorum 40. De infirmis vomitis patientibus 39. De negligentia in missa 39. De actibus bonis, malis, mediis 36. De octo vitiis principalibus 36. De diversis nominibus animae 36. De IV virtutibus animae 36. De misericordia 36. De gaudio Sanctorum 35. Supra III II. Decretalium 34. De bonis sacerdotibus honorandis 30. De tribus, quae in festivitibus Sanctorum consideranda sunt 29. De vita contemplativa 13. De diebus XXX periculosus 69. Quare in Quadrag. imagines velo teguntur 72. De sex impedimentis a communione 72. De quinque circumstantiis confessionis 72. De invocatione Dei et Sanctorum 72. De quinque viis B. M. V. 72. De Maria et Joseph, profugis in Aegyptum a latrone captis 72. Super: Est puer unus hic 73. De confessione 75, 83. Quid verbo fortius, quid carne fragilius 75. Ascetica 75. De indulgentiis 78, 130. De missa 78. De septem grad. eccles. 78. De numero dierum in suffragiis mortuorum 79. De elevatione corporis Christi 80. De septem peccatis mortalibus et homicidio 80. De filiabus diaboli 65. De ludo taxillorum 65. De sumptione Corp. Christi 67. Homiletica de corpore Christi 67. De festivitate S. Cyrilli 69. De eleemosyna 81, 140. Quando matrimonium sit licitum 81. De septem gaudiis B. M. V. 82. De septem peccatis in Spiritum s. 83. De septem verbis Christi in cruce 83. De IV rebus aequi ponderabilibus 83. De vita Christi exemplari 83. De quinque virtutibus sanctae crucis 83. De quinque panibus 83. De statu clericorum 83. De uxore in matrimonium du-cenda 83. De divitibus 83. De usurariis 83. De IV peccatis in coelum claman-tibus 84. De VI modis, quibus peccata dimittuntur 84. De Simeone sene 84. De signo crucis ad initium evangelii formando 91. De evangelistis et eorum figuris secundum Hieron. 91. De IV praerogativis in homine mortuo 99. De purgatorio 99, 171. De ecclesia 99. De IV causis, quare Deus homini hanc vitam abbreviat 100. De Deo diebus festis quaerendo 100. De veneratione Sanctorum 100. De libris apocryphis 100. Dogmatica de conversione B. M. Magd. 99. De sufficientia articulorum symboli ad fidem 104. De nuptiis inter Christum et ecclesiam 106. De effectibus studii 108. De baptismo et con-fessione 115. De impositione historiarum in matutinis 116. Et versus de novem peccatis alienis 116. De V generibus hominum, qui sub antiquo testam. lapida-bantur 117. De peccatis capitalibus, eorum ramis et de peccato in genere 117. De arbore, de qua comedit Adam 117. De causa et titulo Rationalis 118. De presbyteris in peccatis mortalibus exist. 119. De Deo laudando et glorifi-cando 126. De honore sacerdotibus debita 129. De Petro ter Christum negante

180 De V doloribus B. M. V. 180, 272. De communione quotidiana 180. De V peccatis in coelum clamantibus 180. De peccato 183, 305. De charitate 183, 303. De tribus modis visionum 183. De servitio aviam 187. De die dominica sanctificanda 189. De rasura 140. De longitudine digitorum ante et post comestionem 140. De diligentia ad confic., tangendum et sumendum corpus Christi 140. De aliquibus in mensa observandis 140. De dignitate bonorum sacerdotum 141. De VII rebus, quas semper prae oculis debemus habere 141. Super: Venite benedicti patris mei 141. De iis, qui in veteri lege a praelio excluduntur 143. De VII donis spiritus sancti 143. De virtute charitatis 143. De martyrio 143, 263. De modo eleemosynas dandi 144. De aetatibus mundi 146. De septem aetatibus hominis 146. De petris in passione Christi 164. De vigilantia 164. Quare Deus pigris et negligentibus dat ingenii acumen et subtilitatem 165. De parabolis Christi 165. De significatione mystica alphabeti 169. De S. Bartholomeo 172. De S. Andrea 172. De carens 172, 334. De quadragena 172. De qualitate religiosi 172. De utilitate jejunii 174. Ex S. Augustino, cur Christus non ipse sua dicta scripsit 174. De clementia 183. Ex Vitae patrum Hieronymi 184. De oboedientia et unitate ecclesiae 191. Contra communionem sub utraque specie 191. De poena peccati 196. De XII virtutibus missae 197. De sacerdotibus non officiantibus 197. De virtute orationis 200. De praecellentia orationis dominicae 200. De qualitate confessionis 201. De S. Maria Magd. 202, 305. De sequela Christi 202. De jure praedicandi sacerdotibus curatis comp. 204. De usura 204. De VIII turpitudinibus inter conjugatos 205. De iis, quae ad veram confessionem requiruntur 207. De duplici manducatione Christi in a. altaris 197. De iis ante missam a sacerdote faciendis 209. De consecratione panis 210. De amissione missae ex parte sacerdotis 210. De haeresibus 211. De negligentia circa sacramenta 213. Quaro fraternitates instituantur 213. De rebus fugiendis et de amore 219. De detractatione 221. De immortalitate animae 234. De orationibus post recitationem ab oratoribus scriptis 234. De III partibus poenitentiae 237. De misericordia Dei erga peccatores 244. De difficultatibus scholasticis 259. De libris hagiographicis et apokryphis utriusque test. 270. De virtute caritatis 277. De haeresi Waldensium 278. De modo audiendi confessionem 279. De confessione infirmorum 279. De differentia inter peccatum mortale et veniale 279. Quomodo diabolus decipit homines 279. Canonistica 287. De morte animae 291. De judicio et probatione (canon.) 291. Super: Facilius est camelum etc. 294. Quibus modis peccata venialia deleantur 294. Ex S. Bernardo et Augustino de mendacio 300. De sex aetatibus mundi 300. De holocausto 303. Super Pauli Gal. 6, 2, 303. Ex S. Bernardo de peccato 303. De tribus vitiis hominum 305. De incarnatione Christi 305. De triplici adventu Christi 305. De Spiritu a. 305. De Trinitate 305. De resurrectione Christi 305. De peccato originali 305. De superbia 305. De humilitate 305. De causis fletus nostri 308. De peccato mortali 311. De conjugio spirituali 313. De decimis 315. Et excerpta ex ss. Patribus de absolutione alienorum 316. De modis Christum quaerendi 320. Cujusdam procuratoris 323. De numero malorum angelorum 326. De horis canonicis 326. Bohemica de operibus misericordiae 328. Boh. de septem donis Spiritus a. 328. Boh. de septem sacramentis 328. Boh. de novem alienis peccatis 328. Quae licite fieri possunt tempore interdicti 328. De violatoribus sacr. canonum 328. De praedicatione contra laicos 328. De imaginibus a. 328. De virtutibus theologicis et moralibus 332. De additionibus in Decretalibus 335. Ex S. Hieronymo 337. Quae peccatum mortale constituunt 338. De dignitate B. M. V. 338. De adoratione angelorum 350.

Nota arithmetica Joannis de Sacro Bosco 225.

Nota grammatica 114, 146. De etymologia vocis Apella 334.

- Nota historica** 123, 128, 194, 268. De bello Hunnico 26. De terrae motu Villae (1380) 74. De praesentatione alicuius parochi 45. De Ladovico Visio, episcopo 22. De Vespasiano imperatore 184. De libris monasterii Ostroviensis abbatie (1421) 86. De combustione monasterii Ostroviensis (1403) 87. De contractu quodam Dominorum de Roseo 299. De Henrico, filio Frederici II. 184. De electione et coronatione Alberti, ducis Austriae in regem Bohemiae 204. De Blasio Pellicano Parmensi, Petro de Dacia, Vitellio Nobili et Joanne Peckham 224. De magistratibus ex Livio et Fenestella 226. De Francisco Patricio, oratore Caietanensi, episc. 229.
- Nota histor. naturalis:** De veneno serpentum 225. De tonitru 293. Germanica de metallis probandis 358.
- Nota medicinalis:** De theriace danda 152. De herbis medicinalibus 153. De IV causis aegritudinum 154. De lepra 301.
- Nota mythologica:** De Jano et Januario 292.
- Nota philosophica:** De interpretatoribus Aristotelis 16. de aliis rebus 10, 11, 12.
- Notabile:** De essentia animae 171. De peccato luxuriae 238. De sancta cruce 277. De divite, qui aegrotavit 277. De S. Petro 277. Quem placet. 277. theolog. et profan. 291.
- Notae homileticae** 67, 117. Asceticae et morales 60. De corpore et animo 228. De communione 228. De decem praeceptis 280. De passione Christi 305. Liturgicae et morales 314. De sapientia et vigilantia 316. De Jesu in monte docente et de IV causis 325. De significatione rituum missae pro defunctis 336. De causa venerationis B. M. V. in sabbato 336. De S. Nicolao 336. Superstitiosae de virtutibus missae 340. De Juda proditore, S. Mathia et Paulo, S. Agatha, Jacobo Ap. et S. Laurentio 342. Duae de peccatis venial., de sanguine Christi stillante super terram ad missam 350. variae theologicae 77, 86, 177, 271, 246, 303. variae, praecipue theologicae 24, 38.
- Notae astronómicas:** Excerpta varia de rebus naturalibus 251. De IV triplicitatibus XII signorum zodiaci 251. De qualitate anni determinandi 74. biographicae 275. chronologicae ad Calendarium Romanum 273. Delineationes Chronologicae 339. geographicae: De VII montibus et aquaeductis Romae 330. grammaticae 227. juridicae 293. De actionibus juris civilis 248. medicae: 63, 126, 149, 150, 151, 153, 154, 348. negotiatoriae 70. philosophicae 177, 255. Supra logicam 227. rei domesticae 335. variae, praec. theologicae et medicinales 291, 348, praec. philosophicae et theologicae 255. Et excerpta theolog. 291, 293. variae 103, 177, 194, 291, 335.
- Notae et excerpta theol.** 291, 293.
- Notitia evangeliorum** de tempore a Dom. Adv. usque ad Coenam Domini, excerpta historia passionis 295.
- Notkerus Balbulus:** Sequentia in natalitiis Apostolorum Petri et Pauli 4.
- Numerarius Jordanus:** De ponderibus propositiones 225.
- Ode de Cirlingtonia:** Tractatus parabolicus 316.
- Ode Magdunensis:** Registrum herbarum 154.
- Odolen Wenceslaus de Slawkow:** Praesentatio Martini Rihle de Ebelsperkh ad ecclesiam in Slawkow 128.
- Officiarius de sanctis** 125.
- Officium missae in tribulationibus** 116. De S. Nomine Jesu, Translatione Wenceslai, Cyrilli et Methodii 373. Parvum B. M. V. 374.
- Onilus Sergianus:** Elegia de pulice 162.
- Opiniones philosophorum** de qualitate anni 228.
- Opusculum compend. de obsecris hominibus** 71. De re musica pro novellis 273.

Oratio aliqua 51. **Salve Regina** 29. **De** 88. **VII dormientibus** 69. **Ad elev. corpus Christi** 69. **Ad B. M. V.** 79, 100. **Metrica bohemica ad Spiritum s.** 115. **In honorem S. Virgilii** 122. **De S. Apollonia** 127. **De passione Domini** 138. **Et commentatio de Eucharistia** 180. **De laudibus Joannis Bapt.** 180. **Pro petendis insigniis** 180. **In introitu examinis juris civilis** 181. **In laudem alicuius** 181. **In dandis insigniis cuidam Bononiensi** 181. **Ad marchionem Mantuanum** 181. **Commendatrix juris canonici per promovendum** 182. **Commendationis legum.** 182. **Pro examinando** 182. **Pro promovendo** 183. **Dominica aliis orationibus exposita** 200. **Ad conficiendum matrimonium** 230. **De S. Eucharistia** 231. **De fide** 231. **De Vita S. Francisci** 231. **De pace, unitate et concordia** 231. **De charitate** 231. **De laudibus scientiae** 231. **De promotione ad doctoratum juris can.** 232. **Defensoria contra poetarum delationes** 232. **Bohemica** 313. **Germanica ad B. M. V.** 337. **Sacerdoti celebraturo valde utilis** 367.

Orationes de S. Barbara V. M. 9. **De S. Dorothea** 9. **De passione Domini, rhythmica et prosaica** 10. **Pro rege Alberto** 17. **In die palmarum, textus, commentarius et versio bohemica** 103. **Ex missa de III regibus** 112. **Tres ex missa contra sterilitatem feminae** 116. **Duae doctoris juris** 181. **Sacrae septem** 230. **Pro diversis** 362. **Tres arabicae** 389.

Ordinarium Praemonstratensis 33, 125, 167, 345, 363, 378.

Ordinum religiosorum enumeratio 299.

Ordo vitae B. M. V. 55. **Missae** 70. **Sepulturae parvulorum** 368.

Oswaldus de Ortenberg: Sententia definitiva in lite de decimis (1451) 248.

Ovidius: Carmen de limacha 162. **De proprietatibus nummi** 162. **Exempla duo ex Arte amat. de substantivo pollicitum** 335.

Parabola Salomonis, Eccles., Cant., C. 51. **De III filiis regis pigri** 100.

Paralus (Peraldus) Guill.: Summa vitiorum 18. **Summa virtutum** 18. **De eruditione principum** 95. **Summa Virtutum. Summa vitiorum** 114, 297.

Paraphrasis decreti Gratiani 10. **Super evangelium in festo annuntiationis B. M. V.** 342.

Paschasius Radbertus: De corpore et sanguine Domini 134.

Passaviensis Capituli appellatio ad Sixtum in causa electionis episcopi Frederici Maurkircher 188. **Agenda** 362.

Passio D. N. Jesu Christi secundum Lukam 336. **In lingua bohem.** 339. **secundum Marcum** 337. **S. Barbarae** 68, 74. **Catharinae** 82. **Dorotheae** 65. **Ludmilae** 270. **Margaritae** 139.

Passionale. Excerpta 27.

Pater noster, cum paraphr. 49.

Paulinus Aquileiensis: Liber exhortationis ad Ericum, comitem Foro-Juliensem 35.

Paulus Ap.: Epistola ad Galat. fragm. 23. **Ad Timotheum fragm.** 23. **Ad Romanos cum glossa** 214. **Ad Hebraeos** 290. **Ad Rom., Laodic., Cor., Gal., Ephea, Thesa., Tim.** 290. **Ad Hebr., Rom., Laod., Cor., Gal., Eph., Philipp., Thesa., Col., Tim., Titum** 347—348.

Paulus II.: Excerptum ex bulla Pedagia et alia onera prohibente 360.

Peccata aliena cum explic. 173.

Peckham Cantu.: Liber de oculo morali 261. **Perspectiva communis** 224.

Peregrinus: Sermones de Sanctis 32, 74.

Perfectionis genera sex. 143.

Pericopae epistolares cum interpret. germanica 305. **Septem evangelicae** 312. **Epistolares, cum explicat. interlineari** 322.

Periphrasis orationis domin. 200.

Petite insigniarum 181.

- Petrarca Franciscus:** Carmen bucolicum 164. Epistola de miseria huius mundi 183. Epistolae duae ad Urbanum V. 184. Ad diversos 184. Apographum instrumenti laureationis 185. Responsio voluptatis huius vitae et commendatio virtutis 183. De viris illustribus 219. Epistola ad Nicolaum de Asarolis 219.
- Petrus Blesensis:** Summa metrica poenitentiae sacerdotis 77. Vita S. Job. 307.
- Petrus Mallae:** Commentum supra majus volumen Prisciani 167.
- Petrus Hispanensis:** Summulae logicae 113. Thesaurus pauperum in medicinalis 150.
- Petrus Lombardus:** Libri sententiarum 24, 262. Excerpta ex hoc libro 290.
- Petrus de Lutiz:** Transscriptum super collatione ecclesiae parochialis in Rosenberg (1386) facta 288.
- Petrus Paris.:** Excerptum de VII modis authenticis et meritoriis arandi 199.
- Petrus Pictaviensis:** Genealogia et chronologia S. Patrum ab Adam usque ad Chr. 14.
- Petrus de Pirchenwartt:** Compendium sermonum de t. et de a. 58.
- Petrus Ravenat.:** Dicta de summo bono super sermones de a. 58.
- Petrus de Stupna:** Postilla super passione Domini 113. Sermones de t. 339.
- Philarius Agrigentinus:** Epistolae translatae a Fr. Aretino 219.
- Philippus Franciscus:** Exhortatio ad regem Francorum in Turcos 178. Epistolae quaedam 179. Epistola ad Pallantem Strozzi 187. Oratio ad Eugenium IV. 187.
- Physiologus** de natura animalium 29.
- Piper:** Sermones de t. 66, 100, 340. de sanctis 82.
- Pius II.:** Epistola ad ducem Mediolani 179. Ad Muhametum Turk. pr. 331.
- Plato:** Excerpta lat. de re publica 184.
- Plattner Nicolaus** 195.
- Plautus T. Marcius:** Extracta ex comediis 331.
- Plutarchus:** Apophtegmata 161, 163. De educandis liberis, lat. 180.
- Pöckenhofen Johann A.:** Aktion vom hl. Florian. Ludus. 389.
- Poggius:** Liber de nobilitate et Epistola ad Gregorium Corarium 162. Oratio ad Nicolaum V. 181. Invectiva in clerum 181. Epistolae ad diversos 186. Dialogus contra avaritiam ad Franc. Barbarum 359. Orationes VIII funebres 240. Epistola ad Leonardum Aretinum 357.
- Pompejus Festus S.:** Excerpta 335.
- Pomponius Mela:** De cosmographia libri III 329.
- Pondera** in medicina usitata et eorum abbrev. 153.
- Perphyrius:** Introductio in Aristotelis categorias 11.
- Positiones haereticas reprobatae** apud Oxonium a Rob. Kilwardby (1276) 319.
- Postilla de Sanctis** 42, 296. Super evang. domin. 64. Super evang. in Communi Sanctorum 65. De Sanctis et festis 101. Super epistolas et evangelia 257. Super epistolas 322.
- Praemonstratense processionale** ad usum Plagae 351.
- Preces** duae ad Christum D. 10. XXX ante missam 34. Bohemicae 174. Et suspiria contra Turcos et Tartaros 387. In octiduo post fratrum professionem 387.
- Principia** de B. M. V. ad praedicandum utilia 111.
- Privilegia varia concessa cruce signatis** 216. Canonicae S. Floriani (1204, 1251 et 1451) 384.
- Preba:** Virgiliocento de V. et N. T. 331.
- Probationes communionis** sub una specie 193.
- Processionale Praemonstr.** 351, 376.
- Processus iudicii canonici** 216. Fratrum, qui volebant audire confessiones iuvitis plebanis Parisiis (1287) cum annexis privilegiis Minorum et Majorum 216. Inter Henslinum Tewl et Thomam, Teutonicobrodenses 86.
- Procopius de Pilsna:** Disputatio pro communione parvulorum in Basel (1487) 192.
- Procuratorium capituli S. Mariae Magd. in Salzburg** in causa Friderici can. de perceptione fructuum primi anni 249.

Profetae vet. Test. cum glossa Nic. de Lyra 106.

Prohibitiones a sancta communione 175.

Prothemata sermonum de t. 29.

Protestatio praelatorum infra et supra Anasum de seminario Urbani Pannaviensis 383.

Contra ordinem judicarium 384.

Proverbium metricum lat. 91.

Przybram Johannes: Disputatio pro communione sub utraque specie 192. in Basil. 193.

Psalmi. Versio et expositio, lingua germ. 267.

Psalmus 118 in linguam bohem. translatus 111.

Psalterii fragmentum 20, 73.

Psalterium, Nota de 215.

Purgatio pauperum contra malum stomachum 152.

Quaestio, utrum in qualibet missa anima liberetur a poenis 37. **Utrum laicus possit conficere** 130. **De communione sub utraque specie** 182. **De jejunio** 156. **De mala voluntate damnatorum** 169. **Utrum liceat reddere debitum conjugale sacris temporibus** 216. **Utrum electio summi pontificis per concilium universale reluctantibus cardinalibus valeat** 243. **Utrum Papa possit renovare episcopos et alios presbyteros ab eorum sedibus solus sine concilio** 243. **De a. Eucharistiae utrum saepius an raro sumendum** 320. **De somno** 316. **Super evang. in dom. Judica** 343. **De libro generationis J. Chr.** 349. **Quare festa sanctorum celebrantur** 48.

Quaestiones de resurrectione et apparitionibus Jesu 63. **Morales** 94. **In coena Domini** 147. **Biblicae** 158. **Evangelicae** 166. **Juris canonici** 248. **Canonicae et morales** 292. **Liturgicae** 341. **Theologicae** 246. **Variae de possessione, opibus, consuetudine divitiarum** 349.

Quodlibet de natali 256.

Rabanus Maurus: Nota ex ejus opere de III gradibus humilitatis 126.

Raimundus de Pennafort: Summa de casibus poenitentiae et de matrimonio 43.

Summula ex Summa 90.

Rampigollis Antonius: Aurea biblia 161, 253.

Ranconis Adalb. de Erlense: Tractatus de communione sacra 309. **Epistola ad Martinum plebanum S. Martini Pragensis de frequente communione** 108.

Rasius Belet: Formulae epistolarum 178.

Rationes quare laici non debent communicare sub utraque specie 129.

Ratschluß eines Praelatenstandes im Erzherzogtum Österreich o. d. E. (1676—1706) 388.

Recensio reliquiarum Pragensis ecclesiae 301. **Superiorum ecclesiast. in Austria Sup.** 369. **Eorum, quae in singulis libris biblicis continentur** 88. **Quae in quibusdam evangeliis enarrantur** 89.

Recepta ad ceram temperandam et ad incaustum faciendum 151. **Ad saponem sine igne faciendum** 154. **metrica pro salsa** 329.

Receptare medicinale 355.

Recomendatio Andreae, praep. Plagensis, una cum indulgentiis monasterii Plagensis 229.

Regimen praeservativum contra pestilentiam 291.

Regimine vitae humanae, liber de; Excerpta 27.

Registra herbarum et rerum medicin. 154.

Registratur oder Beschreibung aller derjenigen Akten und Briefsachen des Praelatenstandes im Erzherzogtum O. d. E. 386.

Regula clericorum 141. **Metrica vivendi et conversatio B. M. V.** 209. **Perfectae conversationis uniuscuiusque religiosi** 49.

- Regulae metricae scholae Salernitanae** 289.
- Regularius Comes:** Oratio cum epistola ad Galeacium 179. In laudibus Joannis Castellanei Card. 183. Epistola ad virum insignem de Barnabeis, abbatem S. Victoris 183.
- Reicher Petrus.** Vide Petrus Reicher de Pirchenwartt.
- Remedia sex germanica ad vitium meliorandum** 69. Contra aegritudinem equorum, germ. 72. Duo 148. Varia latina 149. Ad bonam memoriam retinendam 150. Contra luxuriam 202. generalia contra defectus et errores circa formam eucharistiae 361. Medica: ex herbis pulegio et betonica 151. Contra paralytin et sacrum ignem 151. Contra dolorem capitis 153. Contra plurimas infirmitates 289. Contra caducum morbum et febres 340. Varia latina et germanica 354. Contra epilepsiam 355. Varia 355, 356.
- Remedium universale** 153. Germanicum 127, 343. Locosum contra haemorrhoidas 256. Contra hydropisim 289. Quoddam 333.
- Remigius Antissiodorensis:** Interpretatio nominum hebraicorum 338. Homiliarium 124.
- Removendi a communione sacramenti** 215, 360. In dioecesi Passau 360.
- Responsio ad invitantes** 183. Cujusdam, cui Donatus miserat metra 184.
- Responsorium tempore mortalitatis et pestis** 387.
- Revelatio B. M. V. facta monacho Cisterciensi de septem gaudiis ejus** 142.
- Richardus de Media:** Excerptum ex summa sententiarum 363.
- Richardus a S. Victore:** De exterminatione mali et promotione boni 309.
- Ritus sepeliendi adultos fragm. saec. XII** 191.
- Robertus de Kilwardby:** Tractatus grammatico-philosophicus 42.
- Robertus de Tumbalena:** Expositio in Cantica Cant. 8.
- Rödera Theodericus bare de:** Gegen Anschlag über die Herrschaft Eschelberg und Lichtenhaag 368. Anschlag meiner zu Kriessdorf habenden Behausung und Weingarten 368.
- Rolle Richardus de Hampul:** Glossa super psalterium et Cantica in breviario Rom. occur. una cum laude psalmorum S. Augustini 159.
- Rottwang von Rottenstein Narolassus:** Extract aus deren Manuscriptis betr. die oberösterr. Gerichtsordnung 387.
- Rufus:** De judicio sanguinis adjectis versibus 356.
- Sacconi Rainerus:** Libellus de haereticis Waldensibus et erroribus eorum 191.
- Sacramentalis fragm. saec. XIII—XIV** 253.
- Sacramentarii fragm. saec. XI** 267.
- Salleburgensis diöces. formulae variae consistoriales** 257.
- Sallustius C. Crispus:** De bello et conjuratione L. S. Catilinae 352.
- Salutatio germanica ss. Corporis Christi** 245.
- Salutationes B. M. V.** 138.
- Salutatus C. Pierrus Collucius:** Declamatio de morte Lucretiae 183.
- Sanctorum dicta de missae sacrificio** 213.
- Saracenus quidam:** Chiromantia parva, translata in lat. a M. Adelardo 251.
- Scala peccati** 201.
- Schema seu tabula philosophica** 16.
- Schwarz Matthäus:** Libellus precum. 364.
- Schwarzwälder Prediger** 76.
- Sekler Ulricus, abbas Ursperg.:** Litterae ad eum 221.
- Semenecz Andreas transumptum de promissione collationis ecclesiae parochialis in Rosenberg** 287.
- Seneca L. Ann.:** Excerptum ex libro de questionibus naturalibus 55. Excerptum de voluptate gutturi 107. Liber sententiarum 163, 323. Proverbiorum 163. Satyrae de Claudio Caesare 261. Epistolae ad Lucilium 262. Tragodiae 294.

De naturalibus quaestionibus 357. (Pseudo-) Epistolae ad Paulum Apost. et Pauli ad eum 281. Compendium de IV virtutibus cardinalibus 274.

Sequentia de incarnatione Christi 117.

Sermo super: Omnis gloria filiae regis ab intus 6. Beati mortui, qui in Domino etc. 8. Ego sum vitis vera 294. Vinum non habent 313. Nuptiae factae etc. 313. Epistolam festi Asc. Dom. 328. Quid est, quod dilectus etc. 349. Exurgens autem Maria 350. Evang. Dom. IX 157. Facta est contentio 174. Erunt signa 174. Quid mihi ministraverit 174. Dispersit. 174. Ingressa est Betanabee 174. Recumbentibus 175. Simile est regnum coelorum homini regi 174. Evangelia dominicalia 174. Quasi arcus 222. De S. Nicolao 29, 343. B. M. V. et ad religiosos 82. Epiphania 32. Spiritu s. 32, 81, 270. Corpore Christi 32, 82. Super: Ego sum pastor bonus 38. Domine filia mea 66. Sic Deus dilexit 68. Accepit Jesus panem 73. De S. Oswaldo rege 70. S. Prokopio 82. Super thema: Martha autem satagebat 97. Luk 19, 10, 109. De S. Laurentio 44, 350. S. Sigismundo 44. Corpore Christi 79, 157, 217, 337. S. Augustino 98. Super: fratres quicumque baptizati sumus 99. De Dignitate B. M. V. 157. Decimis 159. Novo sacerdote 170, 214, 307, 327. Resurrectione Domini 172, 175. S. Bartholomaeo 174. Nativitate Domini 216, 380. S. Maria Magd. 216. Animabus fidel. 217, 223, 303. Poenis damnatorum 218. Omnibus sanctis 41, 172, 223, 268, 272, 303, 326, 327. Virginitate 238. Confessione 239. Praedicatoribus 239. Fine et destinatione hominis 261. Jejuniis 268. SS. Simone et Iuda 268. Passione Christi 64, 102, 271, 320, 327. S. Petro 278. S. Paulo 278. Custodia angeli 278. S. Thoma 278. Adventu Domini 278, 307. S. Lucia 280. S. Stefano 280. S. Joanne 281. Assumptione B. M. V. 281, 327. Apostolis Simon et Iuda 281. Domo Dei 292. S. Vito 296. VIII beatitudinibus 302. Eucharistia 130, 307. S. cruce 109, 307. Detractionibus non timendis 310. De dignitate sacerdotali 333. Super: Hora est jam etc. 346. De iis, quorum peccator meminisse debet 30. De septem impedimentis bonorum hominum 30. Qualitate devotae orationis 75. Poenitentia 84. Annuntiatione B. M. V. 84. X praeceptis 102, 158. Sacerdotio 41, 134. Religiosis 41. Tribulatione et correctione Dei 47. IV peccata clamorosa 50. Purificatione B. M. V. 50. Dedicatione ecclesiae 50, 60, 105, 159, 172, 269, 319, 333. Animabus 50, 100, 170, 174. Ascensione Domini 50. De mulieribus aurum deferentibus et ornatis 61. Tractatu Anselmi 100. In vigilia Paschae 30, 148. Ad sacerdotes 30. In die rogationis 81. In Parasceve Domini 81, 169. Communis 61, 81, 82. In auditione verbi Dei 84. Pro tribulatione 135. Super librum generationis Christi 144. Generalis bonus 40. In die Palmarum 44. De septem peccatis mortalibus 61. Quoad theatrum, choreas et alia spectacula 61. De tribulatione et correctione Dei 155. De conceptione B. M. V. 155. In festo nativitatis Domini 280. Solemnitate omnium sanctorum 281. Festo Philippi et Jacobi 290, 346. Exhortationis de iocantia 315. In Dom. IV p. Ep. 316. In festo Pentecostes 326. Pro defunctis 327. De X petitionibus in „Pater noster“ 349. De symbolo Athanas. 349. In festo S. Magdalenae 350. S. Marthae 350. Omnium Sanctorum 350. In diebus rogationum (?) 239.

Sermo schema de X verbis Christi in cruce 148.

Sermones habiti in Concilio Constantiensi 95, 96, 97, 98. De ss. Trinitate 50. De sanctis 46, 44 (dicti contractus), 30, 40, 42, 73, 82, 80 (dicti officarius), 28, 29, 38, 228, 320. De ascensione Domini 67. Pro defunctis 47, 322. Germanici de tempore 76. Breviter adumbrati 44. De passione Domini et in diebus rogationum 42. De passione Domini 68, 81, 58, 134, 148. De B. M. V. 41, 93, 135, 157, 222, 342, 266. De nativitate B. M. V. 68, 92, 102. De assumptione B. M. V. 41, 55, 97, 102, 171, 238. De nativitate et assumptione B. M. V. 145. De tempore, Com. Sanct., dedicatione, X praeceptis, de Deo, B. M. V. 73. De festivitatis Domini 40, 134. De B. M. V. et Epiphaniae 40.

De tempore 67, 73, 130, 28, 116, 145, 228, 258, 318, 332, 336, 337, 338.
 De dedicatione ecclesiae 81, 40, 47, 66, 67, 81, 101, 102, 134, 144, 156, 217,
 218, 214, 223, 319. De tempore et tres ad clerum duoque de symbolo 28.
 Synodales 61, 95. In dominicis adventus 64, 136. Ignoti auctoris 5. De tem-
 pore Hildeberti episcopi Cenomanensis 20. De S. Johanne Ev. 102. Hussitici
 84, 115, 119. De S. Sacramento 85. De novo sacerdote 101, 213, 247, 321.
 De tempore et de sanctis 122, 127. De Conceptione B. M. V. 135. De doloribus
 B. M. V. 148. De Sacramentis 171. De dilectione Dei, proximi et X prae-
 ceptis 172. Super evangelia dominicalia 174. De epistolis et evangeliis domini-
 calibus 314. De sanctis et dedicatione ecclesiae 175. De animabus 170, 302,
 310. Breves de apostolis 216. Super evang.: Missus est 222. De S. Joanne et
 in festivitibus B. M. V. 223. De festis 235, 326, 126. In adventu Domini
 280, 290. De sanctis et festivitibus Domini 301. Varii argumenti, prae-
 cipue de Assumptione B. M. V. 296. De epistolis et evangeliis in Quadra-
 gesima ex Socco collecti 306. Sermones et nota de Corpore Christi 315. Di-
 versi ex variis materiis 54, 59, 67, 71, 99, 128, 173, 235, 293, 297, 306,
 332, 341, 342.

Signa XL leprae 151. Septem mortis 141. Infirmi, si supervixerit an non 356.

Smaragdus Abbas: Diadema monachorum vel de ecclesiasticorum et monachorum
 max. virtutibus 13, 53.

Solutio quaestionis, si episcopus clericum mittit Romam aliasve in partes negotiorum
 ecclesiasticorum causa, utrum excusetur ob curam rei familiaris nec ne. 21.

Speculum sacerdotum 141.

Sprinzenstein litterae tutorum; Vermögen und Schuldenbilanz 368.

Statius P. Papilius: Achilleis 358.

Statuta synodalia Prag. Joannis V et VI 324.

Statutum synodale Prag. incerti temp. 325.

Stella clericorum 126, 262.

Stephanus de Doct.: Oratio habita in conventu M. Sebaldi Mulner 220.

Stör, Nicolaus de Schweidnitz: Officium missae 194.

Subarratorium animarum 215.

Summa metrica poenitentiae sacerdotis 77. Rudium authentica 131. Passionis juxta
 tenorem IV evangeliorum 148. Ponderum usitatorum in arte medicinae 151.
 Librorum sacrae theologiae 304.

Sutlinger Joh. Bapt.: Consuetudinarium Austriacum 382.

Symbole IV ad exemplar IV evangeliorum 198.

Symbolum apostolorum et loci biblici 49. Germanice 71. V. et N. Testam. 130.

Tabula indicans numerum dierum (1419—1456) 126. Ostendens numerum septima-
 narum inter nat. Chr. et carnis pr. (1350—1450) 69. De influxu duodecim
 signorum zodiaci in hominem 115.

Talmudica, fragm. 52.

Te Deum transmut. in honorem B. M. V. 333.

Templer Stefan: Anathema et excommunicatio contra haereticos 318.

Terentius Varro M.: De lingua latina 330.

Testament des Andreas und der Magdalena Meysinger am Kuphöfl (Sprinzenstein) 370.
 Des Georg und der Barbara Wurmkböringer 370. Des Georg Bücher, Pfarrers
 zu Hartkirchen und Beneficiaten zu Freistadt und Aschach 370.

Testamentsabschrift des Organisten Zacharias Prandstetter 370.

Testamentum XII patriarcharum, Excerpta 27.

Teutorichniensis parochiae fratres et sorores, qui sunt in Rosario Plagensi 265.

Theatrum pacis Helvetiae (1251—1742) 388.

- Thema de Ascensione Domini** 175. **De assumptione Mariae** 827. **Sermonis de VI rebus, ad matrimonium requisitis** 333.
- Themata sermonum super epistolas et evangelia** 217.
- Theobaldus: Pharetra fidei contra Judaeos** 236. **Excerpta de erroribus Judaeorum in Talmud** 236.
- Theodericus Monaster.: Sermo in jubileo sui sacerdotii** 98.
- Theodericus Olmus.: Statuta synodalia** 44.
- Theodericus Thuring. de Apolda: Vita b. Elizabeth** 299.
- Thomas de Aquino: Nota de superstitione** 57. **Sermones de tempore** 77. **Tractatus de VII sacramentis** 93. **Excerpta ex hoc.** 112. **Expositio super symbolum apostolicum** 112. **Tractatus de officiis clericorum et de VII sacram.** 142. **Compendium totius orationis dominicae in epist. ad reginam Cypriae** 200. **Nota de eo** 211. **Quaestiones de sacra communione** 234. **Quodlibet** 256. **Summa de poenitentia** 245. **Quaestiones de potentia Dei** 288. **Quaestio de necessitate eucharistiae** 312. **Summa de articulis fidei et eccl. sacramentis** 361. (Pseudo-) **Opusculum LVIII de sacramento altaris** 339.
- Thomas Argentin.: Sermones de tempore** 77.
- Thomas Cantimprantus: De disciplina scolarium** 274.
- Thomas Kempensis: De imitatione Christi** 279.
- Thomas Palmeranus: Summula de tribus punctis essentialibus christianae religionis** 51, 324.
- Thomasco Strakonizensis: Sermones de tempore** 302. **Sermo de purificatione B. M. V.** 300. **Compilatio sermonum** 313.
- Tituli totius bibliae** 266.
- Titulus sepulchralis Duns Scoti** 246.
- Tertallus Johannes: Commentariorum grammaticorum de orthographia dictionum a Graecis tract.** 256.
- Totengesang nach der Begrebnus** 368.
- Towacowsky Joannes de Cimburg: Epistola ad Capistranum** 189, 190.
- Tractatuli ex materia morali** 349.
- Tractatulus de jure civili et canonico** 43. **De jejuniis** 48. **De praeparatione cordis** 53. **De virtutibus lapidum et herbarum** 88. **De communione sub utraque specie** 188. **De contemptu rerum temporalium et brevitate vitae** 247. **De quinque substantiis** 285. **De fonte vitae** 285. **De prima materia et forma** 285. **De sensibus et visu** 286. **De matrimonio** 313.
- Tractatus: De virtute lapidum pretiosorum** 14. **De regimine sanitatis** 39. **De sacramento Eucharistiae** 107, 112, 136, 155, **grammaticus fragm.** 20, 33, 65. **Grammatico-philosophicus (Roberti Kilwardby?)** 42. **De tribus partibus poenitentiae** 48. **De Persona Christi** 76. **De VIII beatitudinibus** 89. **Ad declarandam logicam a. scripturae** 114. **De usura** 119. **De passione Christi** 130. **De virtutibus nissae etc.** 133. **De instinctu naturali, humano, diabolico et divino** 133. **De quatuor beneficiis Dei** 135. **De anthropomorphismis Dei in a. scriptura** 138. **De officio missae** 138. **Qui templum Dei nuncupatur super vitam hominum et clericorum** 143. **Salutis** 143. **De destillationibus aquarum** 152. **De confessione** 155, 342. **Quaestiones morales** 155. **De contritione, confessione et satisfactione** 156. **De indulgentiis** 204. **De turpitudinibus octo conjugatorum** 201. **De vitiis et virtutibus cardinalibus** 214. **De Visitatione B. M. V.** 216. **De praelatis et de regimine eorum** 236. **De luminosis** 252. **De sacramentis** 261, 281, 379. **De motu** 286. **De phlebotomia** 289. **De venis totius corporis humani** 289. **De tentationibus et poenitentia** 297. **Varii ex jure canonico et th. morali** 349. **Logici** 345. **De tuenda valetudine et morbis** 355.
- Traktät von den geistl. Lehenachafften** 382. **Von den Vogteyen** 383.
- Trotter Hugo: Tractatus de multiplici ludo** 241.

Truffa de religiosis fratribus 149.

Tundalus, Excerpta ex tract. 27.

Turpitudines octo, quas conjugales inter se solent exercere 157.

Typi novi testamenti ex vetere desumpti 254.

Udalricus de Mucedorf: Statuta synodalia 359.

Ugentius Pisanus. Vide Hugwicius Pisanus.

Ulcus M.: Unguentum contra inflaturas sive tumores 151.

Ungelts-Ordnung für Oberösterreich 371.

Urbanus M: Statutum in Concilio Claromontano de horis R. M. V. 56.

Urbaril Schüttenhofensis in Bohem. fragm. 323.

Urbevetanus Constantia: Vita S. Dominici.

Utilitates XII missae 244. **Poenitentiae** 245.

Valerius: Dictum ad Alexandrum M. de infirmitate humana 55.

Valla Georgius X: De recto modo scribendi 330.

Valla Laurentius: Excerpta ex libello de reciproca pronom. sui et suos 329. **Ex libris VI elegantiarum** 328.

Venator Nicolaus: Compendium peccatorum in confessione dicendorum 182. **De modo confitendi** 157.

Verba seu gesta sanctorum patrum eremitarum 211.

Vergerius Petrus P.: Libellus de ingenuis moribus adolescentium 358.

Versio bohémica 99, 217. **Quorundam vocabulorum ex psalterio, canticis, officio defunctorum** 111.

Versiones nonnullarum vocum lat. 126.

Versor Johannes: Quaestiones super Aristotelem, Boëtium et Gilbertum Porretanum 177.

Versus de X plagis Aegypti et X praeceptis Dei 143. **De generibus poenarum inferni** 143. **Et sententiae theologicae** 142. **De misericordia Christi** 141. **De digna celebratione missae** 140. **De horis canonicis rel. ad Christi passionem** 133. **Memoriales librorum biblicorum** 121. **De operibus corporalibus et spiritualibus misericordiae** 117. **Duo** 113. **Memoriales de singulis capitibus evangeliorum** 79. **De efficacia corporis Christi** 78. **De qualibet creatura legibus determ.** 55. **De casibus episcopalibus et papalibus** 43, 214. **De modo confectionis corporis Christi** 39. **De communicatione et unctione infirmorum** 39. **De absolvendis pro re quacumque** 39. **De iis, quibus possit dari corpus Christi** 39. **Incerti auctoris** 8, 67. **Septem memoriales** 14. **De duodecim speciebus ebrietatis** 31. **De casibus** 77. **De aetatibus hominis** 146. **Contra sequelas crapulae** 149. **De numero psalmorum** 159. **De nobilitate** 162. **De sermone sacrae scripturae** 165. **De forma vitae clericalis** 173. **Quatuor** 183. **De passione apostolorum** 195. **De signis in canone missae** 197. **De conclusione collectarum** 197. **De sex rebus meditandis** 202. **De qualitate hostiae** 203. **De casibus papalibus** 204. **De casibus episcopalibus** 204, 246. **De peccatis in coelum clamantibus, in spiritum s., de spiritualibus operibus misericordiae** 204. **De VII donis spiritus s. et peccatis contra se** 204. **De XIII utilitatibus missae** 210. **Contra haereses adversus dogma eucharistiae** 210. **De praeparatione ad missam** 210. **De papa et caesare quaterni** 246. **De ordine librorum biblicorum** 263. **Ad libros bibliae** 266. **De decem plagis Aegyptiorum** 270. **De sacramentis cum notis** 270. **De psalmis cantandis** 323. **De ministrante ad missam** 326. **De cognitione interioris hominis** 329. **De tribus, quae necessaria sunt ad pacem** 334. **De peccatis in coelum clamantibus** 340. **De indole puerorum singulis diebus hebdomadis natorum** 359. **De decem praeceptis legis** 368. **De benedictione cibi** 368. **In gratiarum actionem** 368. **De oratione ante somnum** 368. **ad S. Hieronymum** 368.

- Conjugis mortuae ad maritum superstitem 368. De duodecim mensibus 368. De virtute variarum medicinarum (herbarum) 150. Medicinales 150. De virtutibus carvi, petroselin, absynthii et salviae 151. De pillulis ex mastica 152. De morbis contagiosis 153. De dominio humorum in horis 154. De utilitate casei 154. Ad artem medicinae spectantes 289. Unicus de radice. De animabus et elementis 289. Decem medicinales 289. De sanguine singulis horis fluente 355. De signis mortis certissimis 356. De purgationibus 356. Memoriales ad rem calendariam spectantes 90. De esca et sanguinis minutione singulis mensibus conv. 43. Versus germanici 33, 51. Illusorii in Amadeum Sabaudiae (Felix V in antipapam Eugenium IV) 226. De singulis libris Quaestionum Tusculanarum Ciceronis 233. Ad puerum dilectum Ludovicum 250. De dotibus poëtae 329.
- Vincentius Bellocensis:** Excerpta ex speculo historiali 111.
- Virtutes septem audiendi missam secundum S. Hieronymum** 210. B. M. V. imitandae 375.
- Vitae Sti Pauli, Excerpta** 27.
- Visitatio sepulcri die sequ. facienda** 367.
- Vita B. M. V. et salvatoris rhythmica** 33. Jesu Christi et B. M. V. illustrata locis et typis V. et N. T. 66. Misericordissimae Dei genetricis Mariae 375. S. Martini 116. S. Floriani 126.
- Vitae Virginis gloriosae matris Jesu Christi** 266. Sanctorum 18, 20, 47, 126. Patrum 27, 211.
- Vitalis Valentianus:** Sermo habitus in eptph. 1415 super: Magi invenerunt 97.
- Vocabula super totam bibliam, legendas dominicales et sanctorum, antiphonas et responsoria, alph. ordin.** 27. pauca latine adjecta versione germanica et bohemica 39. Ecclesiastica, lat. et bohem. 196. Latina cum versione bohem. 270, 271, 308. latina in linguam bohem. versa 336. Latina cum interpretatione germ. 343.
- Vocabularius latino-hungaricus** 125. Latino germanicus 275, 278, 281. Latino-germ. praecipue plantarum 299. Latinus 325.
- Vocabulorum collectio latinorum** 296.
- Welsperger Alex.:** Brieff an die Brüder Christoph und Hans Helffenberger zu Rohrbach 369.
- Wenceslaus Mag.:** Remedium medicinale 154.
- Wenceslaus de Rokyzan:** Notae biographicae de sua vita 340.
- Wernerus Abbas Blasiana:** Sermones sub tit. Deflorationes sanctorum patrum 5.
- Wilhelmus:** Sermones de tempore 168.
- Xenophon Niere** e lingua graeca in lat. versus a Leonardo Aretino 240.
- Zabarellis.** Vide Franciscus de Zabarellis.

